

PRACE WROCŁAWSKIEGO TOWARZYSTWA NAUKOWEGO
TRAVAUX DE LA SOCIÉTÉ DES SCIENCES ET DES LETTRES DE WROCŁAW
SERIA A NR 229

MAREK CETWIŃSKI

RYCERSTWO ŚLĄSKIE
DO KOŃCA XIII W.
BIOGRAMY I RODOWODY

WROCŁAW

WROCŁAW • WARSZAWA • KRAKÓW • GDAŃSK • ŁÓDŹ
ZAKŁAD NARODOWY IM. OSSOLIŃSKICH
WYDAWNICTWO POLSKIEJ AKADEMII NAUK

1982

Redaktor tomu:
Adam Galos

Publikację opiniowali do druku:
Marian Haisig i Kazimierz Jasiński

Wydano z pomocą finansową Polskiej Akademii Nauk

Zakład Narodowy im. Ossolińskich — Wydawnictwo. Wrocław 1982.
Nakład: 1400 egz. Objętość: ark. wyd. 17,50, ark. druk. 15,50. Papier
druk. sat. kl. IV, 70 g, 61 X 86. Oddano do składania 19 X 1981
Podpisano do druku 30 VI 1982. Druk ukończono w lipcu 1982
Wrocławska Drukarnia Naukowa. Zam. 1014/81. H-8. Cena. zł 175.—
(po s. 232).

RYCERSTWO ŚLĄSKIE DO KOŃCA XIII W. BIOGRAMY I RODOWODY

WSTĘP

Praca niniejsza jest chyba pierwszą od czasów artykułu Paula Pfothenhauera (*Die funfzig Ritter*, ZfGS, t. 26 : 1892), próbą napisania tekstu złożonego wyłącznie z samych przypisów. W istocie stanowi ona zbiór uporządkowanych wiadomości źródłowych będących podstawą wniosków przedstawionych przeze mnie w książce "Rycerstwo śląskie do końca XIII w. Pochodzenie-gospodarka-polityka" wydanej we Wrocławiu w 1980 r. i pierwotnie miała formę aneksu do mojej pracy doktorskiej.

Zasadniczą częścią niniejszej pracy są ułożone alfabetycznie biogramy feudałów świeckich. Zgrupowałem je w trzy oddzielne ciągi: dla XII wieku, dla Opolszczyzny i Dolnego Śląska w XIII w. Biogramy te mają następującą formę: składają się z hasła złożonego z imienia i ewentualnie przezwiska danej osoby, wymienienia urzędów i ważniejszych faktów genealogicznych. Sam biogram rejestruje w porządku chronologicznym wszystkie poświadczane źródłowo fakty z życia feudała. Z reguły są to niemal wyłącznie wiadomości zaczerpnięte z list świadków średniowiecznych dokumentów. Ponieważ świadkowanie stanowi świadectwo aktywności społecznej średniowiecznego feudała, dlatego też starałem się zebrać starannie wszystkie tego typu informacje podając równocześnie imię wystawcy dokumentu, czas i miejsce wystawienia. Elementy te mogą w moim przekonaniu być pomocne w odtwarzaniu biografii, notują bowiem stopień zażyłości pomiędzy poszczególnymi osobami, ich pozycję społeczną, ruchliwość, oraz pozwalają dzięki datom granicznym oznaczyć okres aktywności publicznej rycerza. Interesujące może też być tempo awansowania w hierarchii urzędniczej wskazujące nie tylko na panujące układy sił pomiędzy poszczególnymi ugrupowaniami, ale i na indywidualną siłę przebiccia feudała. Dla

wygody czytelnika przy każdym fakcie podane są informacje bibliograficzne. Przy poszczególnych hasłach starałem się zebrać kompletny materiał źródłowy, natomiast z literatury podałem tylko te pozycje, które daną osobą zajmowały się wnikliwiej, pomijałem zaś wszelkie przypadkowo i bałamutne z reguły interpretacje.

Celem niniejszego opracowania jest pomoc dla historyków nie zajmujących się zasadniczo genealogią. Idzie o to, aby uchronić ich od marnowania czasu na żmudne a nieraz marginalne dla nich sprawy genealogiczne. Wprawdzie niniejszy wykaz w wielu wypadkach zawiera z konieczności hipotetyczne próby identyfikacji konkretnych osób, to jednak z uwagi na zgromadzenie praktycznie kompletnego materiału dotyczącego rycerstwa śląskiego żyjącego do 1300 roku ułatwi, mam nadzieję, inne, nawet, konkurencyjne ustalenia tożsamości różnych feudałów. Całość starałem się ułożyć tak, aby można było w miarę szybko dotrzeć do informacji na temat konkretnej osoby. I tak część zasadnicza ułożona jest w porządku alfabetycznym według imion. Dalszym ułatwieniem jest wprowadzenie haseł zbiorowych, jak np. Wezenborgowie czy Wierzbnowie, oraz system wewnętrznych odsyłaczy w ramach poszczególnych haseł. Dołączone tablice genealogiczne, wykaz urzędników i wykaz przydomków, gniazd rodzinnych i majątków ziemskich jak też osób, nie mających własnych biogramów, również mają za cel ułatwić szybkie dotarcie do informacji biograficznych.

A. RYCERSTWO ŚLĄSKIE W XII WIEKU

1. Beron, komes, ojciec Karola (A. 19). Dok. Henryka Brodatego wyst. przed 25 X 1208 r. wspomina o dokonany przez Berona ujeździe granic pewnej posiadłości jeszcze w czasach Bolesława Wysokiego (*KDS*, t. II, nr 129). Otrzymał on od Bolesława Wysokiego wieś „Blizotino” położoną w pobliżu Łoziny (a nie Lusiny, jak w *KDS*, t. II, 130, s. 29 przyp. 12 i 13) w okolicach Trzebnicy skonfiskowaną uprzednio przez władcę Stefanowi Marcinowicowi (A. 42). Stefan w posiadanie „Blizotina” wszedł w drodze wymiany dokonanej z Bolesławem, któremu przekazał wieś Marcinowo koło Trzebnicy. Już za panowania Henryka Brodatego Stefan wrócił z wygnania i wystąpił z roszczeniami do „Blizotina”. Pod presją ks. rzekł się pretensji do wspomnianej wsi za cenę 14 grzywien wypłaconych mu przez Karola syna Berona. Można więc wnosić, że przed 21 VIII 1208 r., tj. datą wyst. cyt. dok. Beron zmarł (*KDS*, t. II, nr 130).

2. Bertolf, św. na dok. Bolesława Wysokiego, Grodziec, 21 III—31 VIII 1175 r. Zbyt daleko idzie wydawca *KDS*, t. I, nr 55, s. 137, przyp. 45, który pisze, iż „Bertold, z imienia sędząc Niemiec”. Możliwe natomiast, że jest on tożsamy z Beronem (A. 1) oraz Bertoldem wymienionym w Albumie miechowskim (*KDM*, t. II, nr 376). Byłby więc Bertold możliwym śląsko-małopolskim z kręgu wpływów Jaksy (A. 15).

3. Bezelin, komes, przed 1175 r. darował kl. lubiąskiemu 2 woły, konia i wieś koło „Brozta” (*KDS*, t. I, nr 55).

4. Bogdan, otrzymał od Bolesława Wysokiego ziemię, na której założył wieś zwaną „villa Bogodani” lub „Nova Curia” (Bogdanów, niem. Neuhoft koło Środy), majątność tę w okresie 25 III 1174—31 VIII 1175 r. przekazał kl. lubiąskiemu z zastrzeżeniem sobie i żonie dożywocia (*KDS*, t. I, nr 55, s. 138 przyp. 51; *ibid.*, t. I, nr 91). Jego śmierć zapisał *Nekr. lubiąski* pod 24 IV: „ob. Bogdanus, qui dedit Novam Curiam” (*Mon. Lub.*, s. 43). Bogdana tego nie należy mylić z Bogdanem, synem diakona Bartłomieja nabywcy wsi pod „Boruiov” (Borów koło Strzelina) od niejakiego Razona (*KDS*; t. I, nr 91).

5. Bronisz, przed 22 VI 1149 r. dał kl. ołbińskiemu wieś „Gorech” (Górzec, koło Niemczy) — *KDS*, t. I, nr 25.

6. Dobiesław, przed 1193 r. dał kl. ołbińskiemu wieś „Muncasou” (*KDS*, t. I, nr 70). Niewykluczone, że identyczny z Dobiesławem Radowicem św. w Łęczycy w 1161 r. (*KDM*, t. II, nr 373).

7. Domasław („Dunezlaus”), św. na dok. Bolesława Wysokiego, Grodziec, 21 III—31 VIII 1175 r. (*KDS*, t. I, nr 55). A. M o e p e r t. *Die Echtheit der*

Leubuser Stiftungsurkunde, ZfGS, t. 73: 1939, s. 56, uważa go za ojca podkomorzego Słupa Domasławica (C. 741), sądzi też, że od niego właśnie pochodzi nazwa miejscowości Domasław pod Wr.

8. Dzirzykraj, ojciec Konrada (A. 21), Mojka (A. 28) i Stoigniewa. Przodek Dzirzykrajowiców (zob. tabl.). Może tożsamy z Krajkiem (A. 22). Względy chronologiczne nie sprzeciwiają się identyfikacji Dzirzykraja z ofiarodawcą Gąsawy, Konratowa i części jeziora Golsze dla kl. w Trzemesznie (KDW, t. I, nr 11), choć może tu iść o jakiegoś innego feudała tego imienia (np. przodka Nałęczów). Prawdopodobieństwo tożsamości zwiększa, jak sądzę zbieżność nazwy Konratowa z imieniem jednego z synów Dzirzykraja. Niewykluczona też identyfikacja ze św. z dok. kardynała Humbalda dla Trzemeszna z 1146 r. (KDW, t. I, nr 12) i św. z dok. Zbyluta dla Łekna z 1153 r. (KDW, t. I, nr 18). Dzirzykraj był właścicielem Słupa, zwanego też „Ujazdem Dzirzykraja”, którą to posiadłość jego synowie Konrad i Mojko wymienili na należące do kl. lubiąskiego wsie Bogunów i Zwrócona (*KDS*, t. I, nr 91). Był Dzirzykraj możliwym śląsko-wielkopolskim.

Dzirzykrajowice, nazwa sztuczna, urobiona przeze mnie na wzór źródłowych nazw typu Daleborzyce itp. W. S e m k o w i c z, *Historyczno-geograficzne podstawy Śląska*, [w:] *Historia Śląska*, t. I, PAU, s. 23—24, rodzinę tę nazywa Okszami. Genealogię jej jest stosunkowo łatwo odtworzyć dzięki dok. powstałym w wyniku sporów majątkowych toczonych przez Dzirzykrajowiców. Protoplastą śląskiej linii rodu był Konrad (A. 21). Wynika to z faktu, że to Stoigniew Konradowie odziedziczył Bogunów i Zwróconą, a nie jakiś potomek Mojka (A. 28). Widać Mojko zmarł bezpotomnie. Spośród trzech synów Dzirzykraja związki Konrada z Mojkiem były, co wynika ze wspólnego władania przez nich Słupem, bliższe niż ze Stoigniewem. Ten ostatni

bardziej był znany w Wielkopolsce, skoro dziedzi-ców Słupa określono w 1177 r. w dok. Mieszka Starego jako braci Stoigniewa (*KDS*, t. I, nr 59). Również utrzymywanie się w linii wielkopolskiej imienia Stoigniew należy tłumaczyć pamięcią o Stoigniewie Dzirzykrajowicu, a nie o synu Konrada, który wydziedziczył swych wielkopolskich krewnych. Linia wielkopolska utrzymywała kontakt ze Śląskiem jeszcze pod koniec XIII w., jak dowodzi tego zapiska nekr. lubiąskiego pod 25 XI „Ob. Stogneus et Rosek frater eius de Calis” (*Mon. Lub.*, s. 57). Przebywali oni 2 IX 1277 r. we Wr., jak wynika z umieszczenia ich wśród św. dok. Henryka IV Prawego (R. 1542). Bracia ci byli synami Stoigniewa chorążego gnieźnieńskiego z 1247 r. (*Bieniak*, s. 144), a że Stoigniew ów był bratem Rostka Dzirzykrajowica (B. 182), dowodzi dok. ks. Mieszka Otyłego z 1 V 1240 r. (*SUB*, II, nr 178). W uzupełnieniu informacji podanych w tabl. Dzirzykrajowice należy dodać, że zaliczenie do tej rodziny Stoigniewa (B. 226) i Więclawa (B. 205) opiera się jedynie na domyśle wynikającym z założenia, iż elita polityczna Opolszczyz-

ny była niewielka i dlatego można uznać brzmienie imienia za wskazówkę genealogiczną, tym bardziej że Dzirżykrajowiców cechował w tej mierze duży konserwatyzm.

9. Dziwisz, przed 22 VI 1149 r. dał kl. ołbińskiemu wieś „Veyovo”, tj. Ujów pod Środą (KDS, t. I, nr 25). K. Potkański, *Ród Nagodzciców w wiekach średnich*, [w:] *Pisma pośmiertne*, t. II, s. 209, zaliczył go do Nagodzciców jedynie na podstawie samego imienia.

10. Godek (od Godzislawa), otrzymał od Bolesława Wysokiego wieś „Godcouo” (Godków k. Środy) i przekazał ją później za zgodą tegoż ks. kl. lubiąskiemu (KDS, t. I, nr 91).

11. Gościsz (od Gościslawa, Gosław) przed 8 IV 1193 r. nadał kl. ołbińskiemu wieś „Odrica” (dziś na terytorium Wr.) — KDS, t. I, nr 70. Możliwe, że on to przodkiem Gosławiców (zob. tabl. nr 6).

Gosławice (anachronicznie nazywani Rawiczami), nazwa sztucznie przeze mnie utworzona. Heydebrand s. 136, zwie ich Rawiczami tylko z powodu rzekomego podobieństwa pieczęci Dzirzka (C. 159) do herbu Rawicz (Pfothenauer, s. 36. tabl. IX, nr 99). Zob. tabl. Gosławiców, różną od proponowanej przez Heydebranda (op. cit., s. 137).

12. Gniewomir Ilikowic, syn Ilika z Pożarzyska (A. 14), św. na dok. Bolesława Kędzierzawego, Łęczycza, 21 V 1161 r. (KDM, t. II, nr 373) i na dok. abpa Jana dla kl. w Jędrzejowie w 1166/7 r. (KDM, t. II, nr 374). Komes Gniewomir otrzymał od Bolesława Wysokiego wieś Ujazd, którą później nadał kl. lubiąskiemu. Darowiznę tę zatwierdził w 1202 r. syn Gniewomira, Imbram (C. 327) — KDS, t. I, nr 91. *Nekr. lubiąski pod 6 III* notuje: „Ob. Gneomirus de Posariz qui dedit Vyazd — Yngrammus, Paulus filij eius” (*Mon. Lub.*, s. 40) Przed 1198 r. żona i anonimowy syn Gniewomira darowali miechowskim bożogrobcom wieś Łętkowice (KDM, t-II, nr 375). W pobliżu Łętkowic znajdowały się Rudawy, które były własnością rycerza Jana, zwanego komesem Gniewomirem, zmarłego w 1185 r. (J. Długosz, *Liber beneficiorum dioecesis Cracoviensis*, Kraków 1863, t. I, s. 166). Wydaje się, że idzie tu właśnie o syna Ilika. Natomiast synem Gniewomira, który wraz z matką dał miechowitom Łętkowice, był najpewniej wymieniony w nekr. lubiąskim Paweł. Paweł mógł nosić drugie imię Więclaw, i to od niego wywodzili się zapewne małopolscy Strzegomie (W. Semkowicz, *Nieznane nadania na rzecz opactwa jędrzejowskiego z XII w.*, KH, t. 25: 1910, s. 81). Trzecim dzieckiem Gniewomira była nieznana z imienia córka zamężna za Szawłem Odrowążem, matka bpa krakowskiego Iwona. Wniosek ten wypływa z faktu, iż Imbram Gniewomirowic nazwany jest wujem wspomnianego bpa (*KDKK Krak.*, t. II, nr 21). Gniewomir był właścicielem najstarszej zachowanej pieczęci rycerskiej (Pfothenauer, s. 38, tabl. XI, nr 114). Zob. Ilikowice i tabl.

13. Henryk, „marchio” Gł., św. na dok. cesarza Lotara III, Merseburg, 6 VI 1134 r. (KDS, t. I, nr 14).

14. Ilik (od Eliasza), św. na dok. Bolesława Kędzierzawego, Łęczycza

21 V 1161 r. (KDM, t. II, nr 373). *Nekr. lubiąski* pod 13 I notuje: „Ob. Comes Ilick de Pozarische. Viltzek, Petrus, Yngrammus, Henricus de Wifena, Gnowmirus filij eius. It. Joannes de Wifena" (Mon. Lub., s. 37). Był ojcem Gniewomira (A. 12), który odziedziczył po nim Pożarzysko koło Świdnicy i Wilczka k. Lubusza (C. 879). O Piotrze i Imbramie Ilikowicach nic nadto nie wiadomo, natomiast przypuszcza się, że Henryk de Wifena był przodkiem panów z Wierzbnej (zob. Wierzbnowie), teza ta opiera się na podobieństwie nazw „Wifena" i Wierzbna oraz imionach rycerzy „de Wifena" (Henryk i Jan) używanych chętnie w rodzinie Wierzbnowów. Do przesłanek tych doliczyć należy 'jeszcze sąsiedztwo terytorialne posiadłości obu tych rodzin. Sam Ilik był najpewniej możnym śląsko-małopolskim i może też fundatorem kościoła w Pożarzysku. Kościół ten pod koniec XII w. był właścicielem 5 wsi, być może pochodzących z nadania Ilika. Były to: Osech, Wlostcuici, Żarów k. Świdnicy oraz Łopienica i Istebka k. Ząbkowic (KDS, t. I, nr 78). Zob. tabl. Ilikowice.

Ilikowice, nazwa sztuczna nadana potomkom Ilika (A. 14), małopolską linię tej rodziny nazwano później Strzegomiami, a następnie również Kościeszami. Zob. tabl. Ilikowce.

15. Jaks, komes, dominus, św. na dok. Bolesława Kędzierzawego dla kl. ołbińskiego, Wr., 22 VI 1149 r. (KDS, t. I, nr 25), jako „dominus" św. na dok. Kędzierzawego, Łęczycza, 21 V 1161 r. (KDM, t. II, nr 373). Sw. na dok. abpa Jana dla kl. w Jędrzejowie z 1166 r. (KDM, t. II, nr 374) i z 1153 r. (KDM, t. II, nr 372). Sw. na dok. Kazimierza Sprawiedliwego dla zagojskich joannitów z 1173 r. (CDP, III, nr 6) „Dominus Iaczon" św. na dok. bpa pomorskiego Konrada, który datować należy raczej na 1168 niż 1176 r. (KDS, I, nr 51 przyp. 8 na s. 124—125). W 1162 r. „Jazko Jerosolimam ivit" wg Rocznika kapituły krakowskiej (MPH n.s., t. V, s. 61 i przyp. 193) oraz Rocznika miechowskiego (MPH, II, s. 882). Po powrocie ufundował w Miechowie kl. bożogrobców (KDM, II, nr 375). U schyłku panowania Bolesława Kędzierzawego wraz ze Świętosławem stał na czele opozycji i proponował Kazimierzowi Sprawiedliwemu przejęcie władzy (Kadłubek, MPH, II, s. 394). Wg Rocznika kapituły krakowskiej Jaks („Jazco") zmarł w 1176 r. (MPH n.s., t. V, s. 63 i przyp. 202). W wypadku gdyby data ta była trafna, to Jaks św. na dok. Mieszka Starego w Gnieźnie 26 IV 1177 r. (KDS, I, nr 59) byłby już inną osobą. Nie można jednak wykluczyć błędnej daty rocznika. *Nekr. olbiński* pod 27 II notuje: „Obiit Jazco dux" (MPH n.s., t. IX, cz. 1, s. 21). Wydawcy nekr. zapis ten przyjmują warunkowo za wpis „Jaksy ks. Sprewian (z siedzibą w Kopaniku nad Sprewą)", ale „przyczyny jego zapisania w *Nekr. Winc.* są niejasne" (<ibid., s. 21 przyp. 169). Stanowisko to tłumaczyć należy fascynacją poglądami H. Ludata (*Legenden um Jaxa von Köpenick*, Leipzig 1936), który wiele wysiłku włożył, aby wykazać, że żyjący i piszący w niedługim czasie po zdobyciu Brenny, Henryk z Antwerpii, nie rozumiał treści kryjącej się pod nazwą Polski. Tymczasem *Tractatus de urbe Branden-*

burg Henryka jest całkowicie jasny: „Ubi autem huiusmodi fama, qua nullum malum velocius in auribus Jaczonis in Polonia tunc principantis, avunculi supradicti nobilis sepulti (tj. Przybysława), percrepuit, permixime de morte nepotis sui doluit, et quia proxima linea consanguinitatis defuncto iunctus erat, perpetuo se de urbe exhereditatum considerans miserabiliter ingemuit. Verum turno silencio cum magno exercitu Polonorum, reseratis amicabiliter partis castris, intravit et homines marchionis qui urbem tradiderant, in Poloniam ducens simulatorie captivavit” (MGH SS, t. XXV, s. 482). Był więc Jaksą uważany za księcia polskiego, tj. zapewne uznającego władzę zwierzchnią polskiego seniora. Jaksą korzystał z polskich posiłków, a pochwyconych jeńców odsyłał do Polski, być może do własnych posiadłości. Nie jest chyba rzeczą przypadku, że monety ks. kopanickiego znajdowano nie tylko nad Łabą, ale i na Śląsku, Kujawach i Pomorzu (J. Hermann, *Köpenick, ein Beitrag zur Frühgeschichte Gross-Berlin*, Berlin 1962, mapa na s. 69). Na wszystkich tych ziemiach mógł przebywać zięć Piotra (A. 32). Na monetach tych Jaksy tytułuje się „cnes de Copnik”, a na jednej wyobrażony jest z podwójnym krzyżem patriarchalnym, takim jaki był symbolem bożogrobców. O tym, że fundator Miechowa tytułowany był ks. mówi dok. Bolesława Wstydlivego z 1252 r. wspominając darowiznę na rzecz kl. sieciechowskiego uczynioną przez Jaksę „qui cognominatus erat dux” (*KDKK* Krak, t. I, nr 34). Małeckci, t. II, s. 62 owo „dux” skłonny jest uznać za przezwisko, ale cytowany zwrot dowodzi tego tylko, że ludziom w XIII w. trudno było uwierzyć, aby sto lat wcześniej tytuł ks. przysługiwał komukolwiek spoza dynastii piastowskiej i stąd owo „cognominatus erat” dok. Nie licząc więc nawet wspomnianej wyżej numizmatycznej aluzji do miechowskiej fundacji dysponujemy dość sporym zestawem źródeł donoszących o działalności w XII w. w Polsce ks. Jaksy. Oprócz cyt. wyżej Henryka z Antwerpii, *Nekr. olbińskiego* i dok. Bolesława Wstydlivego o ks. Jaksie władcy Serbii (połabskiej) i zięciu Piotra tzw. Włosta donosi Kronika wielkopolska (MPH n. s., t. VIII, s. 50). Źródło to ślub Jaksy z córką Piotra (A. 32) kładzie na 1145 r. Związek małżeński Jaksy potwierdza napis z tzw. tympanonu Jaksy z kościoła Sw. Michała na Ołbinie: „Ad hanc novellam dux fert sua dona capellam, Z Que fert Jacxo, Deus suseipe templa”. Tamże obok postaci Jaksy, Bolesława Kędzierzawego, Leszka Bolesławowica jest też przedstawiona żona Jaksy, której imię wyryto cyrylicą. Brzmiało ono Agapeja (tekst daje K. Ciechanowski, *Epigrafika romańska t wczesnogotycka w Polsce*, Wr. 1965, s. 19). Agapeja w innych przekazach występuje anonimowo. W kościele Sw. Michała, od 1139 r. własności kl. ołbińskiego (*KDS*, t. I, nr 16), znajdował się inny jeszcze napis wyraźnie wskazujący na Jaksę jako na spadkobiercę Piotra. Napis ten przekazała Cronica Petri comitis: „Jaxa principium templi fuit huius et auctor, Z Post obitum cuius operi finem dedit uxor.). Presbiter eiusdem fuit Otto primus et idem Z Est bis Jherusalem peregre progressus ad

urbem / Jaxa decus morum, recti via, forma honorum, / Assit pax Cristi tibi, bustum, cuius adisti" (*MPH n.s.*, t. III, s. 30). Wprawdzie na pierwszy rzut oka wydaje się, że wiadomość o wyprawie do Jerozolimy odnosi się do prezbitera Ottona, ale głównym bohaterem napisu jest Jaksa, a więc nie byłoby niemożliwością uznać, że to on był pielgrzymem. Mógł zresztą Otto do Palestyny udać się w orszaku Jaksy, o którego pielgrzymce wiadomo z roczników małopolskich. Wiadomość, iż Agapeja przeżyła Jaksę, tłumaczy jej obecność na tympanonie i pozwala tym samym zabytek ten datować na czas po śmierci Jaksy, tj. po 1176 (1177?) r. Agapeja żyła jeszcze w 1203 r., kiedy to synowie Piotra* (A. 33) a wnukowie Jaksy — Młodej (C. 537) i Bogumił (C. 67) nadali kl. trzebnickiemu wieś Jaksonów w pobliżu Ślęzy z zastrzeżeniem na niej dożywocia dla wdowy po Jaksie (KDS, t. I, nr 103). Wieś ta przed 1216 r. przeszła w posiadanie komesa Ilika (C. 322), z czego wynika, że Agapeja zmarła po 1203, a przed 1216 r. Raczej bliżej tej pierwszej daty. Uznanie Jaksy kopanickiego za zięcia i spadkobiercę Piotra tzw. Włostatłumaczy pojawienie się wzmianki o jego śmierci w nekr. ołbińskim. Jaksa był też

najpewniej fundatorem kl. norbertanek na krakowskim Zwierzyńcu (Cz. Deptuła, *O niektórych źródłach do historii zakonu premonstratenskiego w Polsce w XII i XIII wieku*, „Archiwa, Biblioteki i Muzea Kościelne”, t. 22: 1971, s. 218). Kl. zwierzyniecki był filią kl. w Doksanach, a właśnie z tym kl. bliskie kontakty utrzymywał „dux Jaxo” członek tamtejszej konfraterni i ofiarodawca 12 grzywien, o czym informuje zapis w *Nekr. doksańskim* pod 26 II (*ibid.*, s. 218). Właśnie te bliskie kontakty z premonstratensami tłumaczą wprowadzenie mnichów tego zakonu na miejsce benedyktynów do kl. ołbińskiego przez następne pokolenie patronów tego kl. Z trzech patronów, Piotra (A. 33), Leonarda (A. 25) i Włodzimierza (A. 48), przynajmniej o Piotrze twierdzić można, że z całą pewnością był synem Jaksy, zaś dwaj pozostali byli nimi najprawdopodobniej. Uważam ich za synów Jaksy i Agapeji, wniosek ten opieram na milczeniu źródeł XII-wiecznych na temat innego niż Jaksa spadkobiercy patronatu nad kl. ołbińskim występującym bezpośrednio po usunięciu Piotra (A. 32) ze sceny politycznej, jak wskazuje św. Jaksy na dok. Kędzierzawego 22 VI 1149 r. Uznawanie Jaksy za przedstawiciela rodu Gryfitów nie ma oparcia w źródłach. Zob. tabl. genealogiczną Jaksiców. Wydaje się, że najtrafniejsze ujęcie biografii Jaksy dał M. G u m o w s k i, *Sprawa braniborska w XII w.*, „Slavia Occidentalis”, t. 8:

1929. Odmienne stanowisko oprócz cyt. wyżej Ludata najpełniej prezentuje Z. P ę c k o w s k i, *Miechów*, Kraków 1968, s. 13—30, gdzie też zestaw dawniejszej literatury.

16. Janusz, św. na dok. Bolesława Wysokiego, Grodziec, 21 III—31 VIII 1175 r. (KDS, t. I, nr 55).

17. Jarosław („Hierozlaus”), św. na dok. Bolesława Wysokiego, Grodziec, 21 III—31 VIII 1175 r. (KDS, t. I, nr 55). Wydaje się prawdopodobne, że jest on tożsamy ze stolnikiem tego imienia (C. 396) i protoplastą rodziny Pogorzeliów (zob. niżej i tabl.).

18. Jordan, nadawca wsi dla kl. ołbińskiego przed 1149 r. (*KDS*, t. I, nr 25). Możliwe, że jego wpisano w *Nekr. lubińskim* pod 31 VIII (*MPH n. s.*, t. IX, cz. 2, s. 95).

19. Karol syn Berona, wspomniany w dok. Henryka Brodatego z 1208 r. ale, jak się wydaje działający głównie w XII w., syn Berona (A. 1) — *KDS*, t. II, nr 130.

20. Klemens, komes, św. na dok. Bolesława Kędzierzawego, Wr., 22 VI 1149 r. (*KDS*, t. I, nr 25). Występuje razem z Jaksą (A. 15) i Mikorą (A. 27), eo skłania do uznania go za postać wybitną, był on może bratem abpa Jana św. na dok. abpa dla kl. w Jędrzejowie w 1153 r. (*KDM*, t. II, nr 372), gdzie św. też Jaksy i Mikora. Można więc wnosić, iż feudałów tych łączyły bliższe stosunki. Niewykluczone, że jego to śmierć notuje *Nekr. ołbiński* pod 12 III; „Clemens miles” (*MPH n. s.*, t. IX, cz. 1, s. 26). Klemens św. na dok. Bolesława Kędzierzawego, Łęczycy 21 V 1161 r. (*KDM*, t. II, nr 373). Był to raczej możny małopolski niż śląski.

21. Konrad, brat Mojka (A. 28) i Stoigniewa, syn Dierżykraj (A. 8). Razem z Mojkiem wymienił odziedziczony po ojcu Słup na należące do kl. lubińskiego Bogunów i Zwróconą, (*KDS*, t. I, nr 59). Dowodem, że był to syn Dierżykraj jest fragment dok. Henryka Brodatego z 1202 r.: „Item Dirsicrai circuitum, quem filii eiusdem Dirsicrai sub patris mei et multorum eius nobilium testimonio Lubensibus pro duabus villis Bogunovo et Wzurocona bona volúntate commutationem” (*KDS*, t. I, nr 91). Konrad św. prawdopodobnie na dok. Bolesława Wysokiego, Grodziec, 21 III—31 VIII 1175 r. (*KDS*, t. I, nr 55). Zob. Dzirżykrajowice i tabl.

22. Krajek przed 1149 r. dał kl. ołbińskiemu wieś „Zozaviam”, tj. Krajków pod Żórawiną (*KDS*, t. I, nr 25). Krajek jest skrótem imienia Dzirżykraj, niewykluczone zatem, że jest tożsamy z Dzirżykrajem (A. 8).

23. Krystyn, przed 1149 r. dał kl. ołbińskiemu wieś pod Legnicą (*KDS*, t. I, nr 25). Bulla Celestyna III, Lateran 8 IV 1193 r. pozwala zidentyfikować tę wieś z „Rudne” ofiarowaną przez „Cristona” (*KDS*, t. I, nr 70). W 1204 r. ta nie istniejąca dziś wieś nazwana jest „Rvdnich” (*KDS*, t. I, nr 107). Brat Małopolanina Kanimira ofiarował kl. miechowskiemu Żytną (*KDM*, t. II, nr 375). Darowizny dla Ołbina i Miechowa wskazują na związki z Jaksą (A. 15). Sw. w Łęczycy 21 V 1161 r. (*KDM*, t. II, nr 376).

24. Krzyżan („Crisano”), komes, św. na dok. Bolesława Kędzierzawego, Wr. 22 VI 1149 r. (*KDS*, t. I, nr 25). Może to o nim *Nekr. lubiński* pod 24 III pisze: „Commemoracio Crisconi comitis” (*MPH n. s.*, t. IX, cz. 2, s. 47).

25. Leonard, wraz z Piotrem (A. 33) i Włodzimierzem (A. 48) wymieniony wśród patronów kl. ołbińskiego, sprawców zastąpienia benedyktynów premonstratensami — 7 IV 1193 r. (*KDS*, t. I, nr 69). Jako patron kl. może być uznany synem Jaksy (A. 15). Hipoteza ta czyni zrozumiałą decyzję Leonarda nadania Goszczy (w Krakowskim) kl. miechowskiemu przed 1198 r. (*KDM*, t. II, nr 376), w tym samym dok. Leonard naz-

wany bratem Włodzimierza, nadawcy Białobrzezia dla tegoż kl. Przed 28 VI 1203 r. „dominus” Leonard zrzekł się pretensji do Węgrzynowa k. Trzebnicy w zamian za przyznane mu przez Henryka Brodatego Laskowice Oławskie i „Kamene” (Ścinawa k. Oławy?) — KDS, t. I, nr 103. Z *Nekr. olbińskiego* wynika, że był ojcem Świętosława, bowiem pod 1 I zapisano: „Obiit Zuatozlaus-heres huius loci—filius Leonardi” (*MPH n. s.*, t. IX, cz. 1, s. 3). Jest to najpewniej ten sam Świętosław, który na tympanonie z kl. na Piasku nazwany jest „proles” Marii Rusinki, żony Piotra (A. 32), słowo „proles” *Cronica Petri comitis* zmieniła na „Vlascides” (*MPH n. s.*, t.

III, s. 8.). Zmiana dokonana przez cytowaną kronikę posłużyła zapewne Benedyktowi z Poznania jako podstawa do sfabrykowania rzekomego dok. bpa Waltera wymieniającego Świętosława jako syna Piotra i Marii (KDS, t. I, nr 26). Szerzej o tej sprawie zob. M. Cetwiński, *Piotr*

Włostowic czy Piotr Rusin?, „Sobótka”, t. 29: 1974, s. 435—439). Przed 1198 r. jakiś Świętosław nadał kl. miechowskiemu część Goszczy („Coccha-inferior”) a inną część, jak wspomniano wyżej, teje miejscowości nadał Leonard (*KDM*, t. II, nr 375). Był Świętosław albo synem Leonarda, albo też innym feudalem tego imienia współczesnym Jaksie (Kadłubek, *MPH*, t. II, s. 394). Możliwe, w wypadku gdyby dok. Monacha mówił o wcześniej żyjącym Świętosławie, a nie o synu Leonarda, że Leonard z uwagi na posiadanie Goszczy może być uznany za powinowatego Świętosława (I), np. męża jego córki, a syn Leonarda odziedziczyłby imię po macierzystym dziadku. Zob. tabl. Jaksice.

26. Ludziszów, komes, przed 1155 r. dał bptwu wr. wieś pod górą „Ruzoua” (KDS, t. I, nr 35).

27. Mikora, komes, św. na dok. Bolesława Kędzierzawego Wr. 22 VI 1149 r. (KDS, t. I, nr 25). Przed 1175 r. dał kl. lubińskiemu „Sorauin” (Świniary dziś część Wr.) z polem, 25 kobył, 6 wołów, 3 krowy, karczmę i most nad Widawą („Withaue”), dwór na Ołbinie z ogrodem, łąką, polem, dziewięciną rybną z tamtejszego jeziora i dochód 300 denarów z jatek (KDS, t. I, nr 55). *Nekr. lubiński* pod 30 X notuje: „Ob. Michora qui dotavit ecclesiam S. Petri Wrat. et ibidem dedit macellum” (*Mon. Lub.*, s. 56). Mikora św. na dok. abpa Jana dla cystersów w Jędrzejowie w 1153 r. (*KDM*, t. II, nr 372). Kl. miechowski obdarzył Chełmem nad Rabą z kościołem, karczmą i targiem, Nieszkowicami Małymi, źródłami solnymi w Bochni, Przebieczanach i Sidzinie oraz karczmą w Studziencie (*KDM*, t. II, nr 375). Kl. w Trzemesznie dał Jeżów k. Waśniowa w 1145 r. (*KDM*, t. I, nr 11). Kommemoracja Mechory konwersa lubińskiego zanotowana w *nekr. lubińskim* pod 11 VIII podaje, że nadał on temu kl. swą dziedziczną wieś „Mechorino”, tj. Mikorzyn k. Kępna (*MPH n. s.*, t. IX, cz. 2, s. 89 i przyp. 17). Jako „Mechora” zapisany wśród członków bractwa lubińskiego (*MPH n. s.*, t. IX, cz. 2, s. 5 i przyp. 14). Śmierć Mikory *Nekr. lubiński* odnotował pod 30 X (*Mon. Lub.*, s. 56), a *Nekr. olbiński* pod 27 X (*MPH n. s.*, t. IX, cz. 1, s. 81). Różnice w dacie nie muszą koniecznie dowodzić, iż idzie tu o różne osoby. *Cronica Petri comitis* po-

daje wiadomości o pokrewieństwie „Mykory” z Rogerem, dowódcą drużyny Piotra (A. 32). Wg tego źródła Mikora miał być też krewnym („cognatus”) Piotra. Bratanek Mikory („nepos”) Jerzy miał być starostą („capitaneus”) w Gł. Sam Mikora przedstawiony jest w tym źródle następująco: „Erat quidam vir nobilis et potens in terra Cracouiensi capitaneus, cui nomen

erat Nicolaus alias Mykora” (MPH n.s., t. III, s. 23—25). Ostatni cytat wskazuje, że kronikarz nie odróżniał, jak się wydaje, wojewody krakowskiego Mikołaja od Mikory. Wojewoda Mikołaj przed 1198 r. ofiarował kl. miechowskiemu Jaksice i Rzeplice (KDM, t. II, nr 375). Właśnie nazwa pierwszej z tych wsi mogła stać się podstawą spekulacji nt. pokrewieństwa między Mikołajem utożsamionym na podstawie zbieżności imienia z Mikorą a Jaksą a tym samym i Piotrem. Wiadomości te w źródle pełnią określoną funkcję udratyzowania akcji, dotyczą też spraw moralnych i z tych powodów należą raczej do świata literatury, a nie wiarygodnych przekazów historycznych. Powstała w XVI w. Cronica Petri comitis nader też często popełnia anachronizmy w rodzaju wspomnianych godności starościńskich, aby zasługiwała na wiarę. Możliwe jednak, że zachowany tekst opierał się na utworze z XIII w., kiedy to dowodnie istniały związki rycerskie oparte na fikcyjnym pokrewieństwie (Ks. *henr.*, s. 259—260). Niewykluczone więc, że powyżej cytowane wiadomości o więzach krwi łączących Piotra, Rogera, Mikorę i jego bratanka oraz Piotra i abpa Jana znajdowały się już w XIII-wiecznym utworze wykorzystanym przez piszącego w pocz. XVI w. autora kroniki. Nie mogą one jednak być podstawą do uznania wszystkich wymienionych osób za rzeczywiście spokrewnione. Należy jednak stwierdzić, iż wg źródeł współczesnych feudałów tych mogła łączyć wspólnota interesów politycznych.

28. Mojko, brat Konrada (A. 21) i Stoigniewa, syn Dzirzykrajca (A. 8). Zob. Dzirzykrajowice i tabl.

29. Naściwoj? („Nadsiovi”) św. na dok. Bolesława Wysokiego, Grodziec 21 III—31 VIII 1175 r. (KDS, t. I, nr 55). Ojciec Stefana z 1203 r. (C. 752).

30. Objęśław („Obezlaus”), św. na dok. Bolesława Wysokiego, Grodziec 1175 r. (KDS, t. I, nr 55) i na dok. Mieszka Starego w sprawie wywiany Słupa przez Mojka (A. 28) i Konrada (A. 21) — Gniezno 26 IV 1177 r. (KDS, t. I, nr 59).

31. Pakosław, przed 1149 r. dał kl. ołbińskiemu wieś „in montibus” (Tarczów Wielki koło Trzebnicy?) i młyn w Dobrej k. Oleśnicy (KDS, t. I, nr 25). Św. na dok. dla kl. w Trzemesznie z 1145 r. (KDW, t. I, nr 12), Zbyluta dla kl. w Łeknie z 1153 r. (KDW, t. I, nr 18). Wymieniony wśród członków bractwa lubińskiego (MPH n.s., t. IX, cz. 2, s. 4 i przyp. 9).

32. Piotr tzw. Włost. Mimo znacznej ilości źródeł i obfitej literatury (zbiera ją S. Bieniek, *Piotr Włostowic postać z dziejów średniowiecznego Śląska*, Wr. 1965, s. 116—120, i M. Cetwiński, *Piotr Włostowic czy Piotr Rusin?*, „Sobótka”, t. 29: 1974, s. 429—443) wiele zagadnień

związanych z jego biografią pozostaje nie wyjaśnionych. Wg Rocznika krakowskiego kompilowanego ojcem Piotra był Świętosław (*MPH*, t. II, s. 833), która to wersja wydaje się bardziej prawdopodobna niż koncepcja uznająca go za syna jakiegoś Włosta oparta na podanym przez Kadłubka przydomku „Vlostides” (*MPH*, t. II, s. 351). Przydomek „Dacus”, jakim opatrzone imię Piotra w dok. dla Strzelna z 1133 r. (*KDS*, t. I, nr 12; Budkowa, nr 29), wskazuje na ruskie pochodzenie tego feudała, którego ojcem mógł być ks. czernichowski Swiatosław Dawidowicz, który w 1106 r. pod imieniem Mikołaja wstąpił do kl. (zob. F. Sielicki, wyd., *Powieść minionych lat*, Wr. 1968, s. 410). Mimo wysiłków nie ustalono pochodzenia żony Piotra, ruskiej ks., którą stosunkowo późniejsze źródła nazywają Marią. Pierwszym znanym czynem Piotra było wprowadzenie ks. Wołodara w 1120 r., był wówczas Piotr jednym z wodzów Bolesława Krzywoustego (Herbord, *MPH*, t. II, s. 73—75; Kadłubek, *MPH*, t. II, s. 351—353; Relacja mnichów z Zwiefalten, *MPH*, t. II, s. 2—3 i inne późniejsze). Tradycja przypisuje Piotrowi wiele kościelnych fundacji, jednak za całkowicie pewne można uznać założenie przez niego kl. w Strzelinie (*KDS*, t. I, nr 12 z 1133 r.) i Sw. Wincentego na Ołbinie we Wr. (*KDS*, t. I, nr 25 z 22 VI 1149 r.; *KjDS*, t. I, nr 16 z 1139 r.; Rocznik krakowski kompilowany, *MPH*, t. II, s. 833). Natomiast kl. na Piasku był raczej fundacją Marii, żony Piotra, powstała po osłepieniu Piotra. Wydaje się tak, bowiem tympanon z tego kl. jako fundatorów wymienia Marię i jej potomka Świętosława syna Leonarda (A. 25). Natomiast komes Piotr wymieniony jako ofiarodawca kilku posiadłości dla kl. na Piasku to najpewniej Piotr Jaksic (A. 33). Wg Roczników magdeburskich w Boże Narodzenie Piotr prowadził w 1144 r. rozmowy z cesarzem i przez źródło to tytułowany jest ks., a z faktu tam podanego, że po przewiezieniu podarowanych mu przez cesarza relikwii św. Wincentego ogłosił amnestię, wynikałoby, iż faktycznie czuł się władcą niemal niezależnym (*MGH SS*, t. XVI, s. 187). Siadem politycznych ambicji Piotra jest też małżeństwo jego córki z ks. kopianickim Jaksą (A. 15) oraz napisany wspólnie z bpem krakowskim list do św. Bernarda w sprawie misji ruskiej (tekst i komentarz — M. Plezia, *List biskupa Mateusza do św. Bernarda*, [w:] *Prace z dziejów Polski feudalnej ofiarowane R. Grodeckiemu*, Warszawa 1960, s. 123—140, gdzie jednak nie przekonuje datowanie na lata 1146—1148, i za Budkową, nr 43, s. 49, przyjmuje r. 1145 jako najpóźniejszą datę napisania listu). Wydaje się, że właśnie polityczne ambicje Piotra zdecydowały o skazaniu go przez Włodzisława Wygnańca i wygnaniu wraz z żoną i dziećmi na Ruś (*Ipatievskaja letopis*, pod 1146 r., *PSRL* t. II, Moskwa 1962). Wspomniane przez latopis dzieci Piotra to zapewne Agapeja i inna (inne?) córka, bowiem feudał ten nie miał synów, skoro następnym patronem kl. ołbińskiego został jego zięć Jaksza. Brakiem męskiego potomstwa można tłumaczyć kontakty Piotra i jego żony z opactwem w St. Gilles poświadczone przez odnotowanie ich imion w tamtejszym nekr. (M. Plezia, *MPH*

n.s., t. III, s. LVII). Przypuszczać można, że małżonkowie liczyli, za przykładem Władysława Hermana, na wstawiennictwo św. Idziego. Echem tych starań jest, jak sądzę, tradycja o rzekomym synu Piotra, imieniem Idzi utożsamianym niesłusznie ze Świętosławem. Śmierć Piotra Cronica Petri comitis kładzie na 20 II 1153 r. (MPH n.s., t. III, s. 29). *Nekr. olbiński* datę dzienną określa na 16 IV (MPH n. s., t. IX cz. 1, s. 38), *Nekr. czarnowąski* na 22 III (ZfGS, t. 1: 1855, s. 227). Niewątpliwie należał Piotr do najbogatszych ludzi w Polsce, ale rozmiary jego posiadłości ziemskich są trudne do określenia. Wydaje się, że część przypisywanych mu dóbr należała w rzeczywistości do jego wnuka Piotra Jaksica (A. 33). Niewątpliwie własnością Piotra Rusina był Książ (MPH, t. II, s. 506), „Skrzin” i część Strzelna (KDS, t. I, nr 12), część Ołbina z dworem i kl. oraz nadane olbińskiemu kl. wsie: Wierzbno pod Oławą, Odra, tj. dzis. Opatowice pod Wr., „Crescenica”, tj. dziś Opatowo pod Ostrzeszowem i Oława (KDS, t. I, nr 25). W cyt. już artykule starałem się wykazać, że Piotr nie miał nic wspólnego z tzw. rodem Łabędziów. Zob. tabl. Jaksice.

33. Piotr Jaksic, jako „Petrich” św. na dok. Bolesława Wysokiego, Grodziec 21 III—31 VIII 1175 r. (KDS, t. I, nr 55). Syn Jaksy (A. 15), a ojciec Bogumiła (C. 67) i Młodeja (C. 537) — KDS, t. I, nr 103. Miał on to św. jako Piotr syn Jakusza (Jaksy?) na dok. Mieszka Starego z 1176 r. (KDW, t. I, nr 33). Wg dok. papieskiego z 1193 r. jako jeden z patronów kl. olbińskiego przyczynił się do usunięcia benedyktynów i zastąpienia ich przez faworyzowanych przez Jaksę premonstratensów (KDS, t. I, nr 69). Wymiana konwentu datowana jest na lata po 1181 r. (S. T r a w k o w s k i, *Wprowadzenie zwyczajów arrowezyjskich w wrocławskim, klasztorze na Piasku, [w:] Wieki średnie*, Warszawa 1962, s. 112 i przyp. 8). Doszło do niej jeszcze za życia Piotra, który 9 IV 1193 r. już nie żył, jak wolno wnosić z bulli Celestyna III wyst. na prośby opata z Piasku Alarda, gdzie przyznaje się kl. m.in.: „Decimam quoque omnium possessionum, que Petrum quondam comitem ex parte avi et patris sui iure hereditario contingebant et servicium rusticorum ab eodem comite ecclesie vestre concessum” (KDS, t. I, nr 71). Z zapiski powstałej przed 1193 r. wynika, że działalność Piotra przypadła na okres rządów opackich Radulfa, następcy Ogiera pierwszego opata Piasku i poprzednika działającego w 1193 r. Alarda. Radulf był współczesnym ks. „B.” i „M”, którzy mogą być albo Bolesławem Kędzierzawym i Mieszkiem Starym, albo Bolesławem Wysokim i Mieszkiem Płatonogim, czyli rządy jego należy datować bardzo ogólnie na lata 1146—1193. Wydaje się jednak, że owymi ks. są najpewniej Bolesław Wysoki i jego brat. Wg tej zapiski (KDS, t. I, nr 68) Piotr wykupił od Żydów Tyniec i dał kl. posiadłości pod Ślężą, przekazał też kl. niewolnych otrzymanych od ks. To samo źródło mówi też o darowiźnie Oleśniczki przez Cieszybora („Ceseborius”) z niewiadomych powodów powszechnie nazywanego Wszeborrem i utożsamionego z palatynem tego imienia z okresu wojny Władysława z juniorami) nazwanego „cognato comitis Petri”. Darowiznę swą

uczynił Cieszybor za czasów pierwszego opata Ogiera. Nie wynika jednak z tego, aby już wówczas był z Piotrem spokrewniony, ani też aby Piotr ten koniecznie był tzw. Włostem, a nie jego wnukiem. Zapiska ta, rojąca się od skrótów i dość nieporządnie sporządzona nie może być, również z uwagi na fakt, iż zachowała się tylko w kopii z 1512 r., źródłem rozstrzygającym, toteż sędzę, że występujący w niej Bogusław „frater comitis Petri”, ofiarodawca Muchoboru i osadzonych tam przypisańców, jest w rzeczywistości rezultatem niedbałości kopisty, w tekście pierwotnym był może Bogumiłem synem Piotra Jaksica (C. 67). Podobnie ofiarowanie przez „Bogusława” wr. kościoła Św. Wojciecha też może być pomyłką kopisty. Nie jest też pewne, czy podstawą zapiski jest oryginał czy falsyfikat. Natomiast teza Trawkowskiego (op. cit., s. 112 przyp. 8) i Deptuły (*Wokół postaci arcybiskupa Piotra Łabędzia*, „Roczniki Humanistyczne”, t. 15: 1967, zeszyt 2, s. 37—47) jakoby Piotr Jaksic został abpem gnieźnieńskim, jest mało prawdopodobna. Opiera się ona na informacji dok. z 1219 r., że do usunięcia benedyktynów z Ołbina doszło „ad instanciam Petri archiepiscopi patroni” (KDS, t. II, nr 221). Sędzę, że abp został nazwany patronem z racji swej kościelnej godności, a nie praw dziedzicznych. Dok. ten nie wymienia świeckich patronów Ołbina, albowiem wyst. go duchowni, w okresie gdy Kościół występował przeciw świeckiej formie patronatu. Gdyby komes i abp byli jedną i tą samą osobą, to dok. papieski z 1193 r. (KDS, t. I, nr 71) nie nazywałby go „quondam” komesem, lecz po prostu abpem gnieźnieńskim.

34. Polanin („Bolonenus”) św. na dok. Bolesława Wysokiego, Grodzie 21 III—31 VIII, 1175 r. (KDS, t. I, nr 55). Może to o nim pisze *Nekr. ołbiński* pod 15 VI „Polaminus” (*MPH n. s.*, t. IX, cz. 1, s. 54). Ma rację H. Łowmiański, *Początki Polski*, t. V, s. 426 przyp. 1368, sprzeciwiając się uznaniu tego feudała za ojca notariusza Mikołaja.

Pogorzele, rodzina panów na Pogorzeli i Michałowie. Mimo zgodności herbów brak podstaw do łączenia jej z wielkopolskimi Grzymałami. Genealogię jej przedstawia K. Eistert, *Beiträge zur Genealogie des Breslauer Bischofs Preczlaus von Pogarell (1299—1376)*, AfKGS, t. 20: 1962, s. 226 nn. Nie można jednak zgodzić się z uznaniem żyjącego w XIII w. Tomasza z Kopanicy za protoplastę tej rodziny, zaliczeniem do niej bpa wr. Wawrzyńca i niejakiego Grzymisława. Trudno też znaleźć dowody na pochodzenie z tej rodziny „Dobrosifn”, żony Imbrama ze Strzegomia (C. 327) rzekomej córki Jaracha (C. 396). W sprzeczności ze źródłami pozostaje też uzanie Mrocza Wezenborga (C. 542) za syna Mrocza z Pogorzeli (B. 143, C. 541) oraz przypisywanie temu ostatniemu syna imieniem Hynko, rzekomego więźnia ks. wr. Henryka IV. Wskutek trudnej do wyjaśnienia pomyłki pomieszano tu Mrocza z Mironem (C. 533) ojcem Ikona-Hynka (C. 319). Brak też podstaw, aby do Pogorzelów zaliczyć Bogusława z Wróblina (B. 134). Była to rodzina mająca polską świadomość narodową, jak świadczą słowa Wincentego Jarachowica (Ks.

henr., s. 280). Zob. tabl. do podanych tam danych można dodać, iż istnieje możliwość, iż Henryk Jarosławie był synem nie Jarosława (C. 397), lecz Jaracha (C. 396).

35. Pomian („Pomne”) przed 1155 r. dał bptwu wr. 4 wsie dziedziczne: anonimową „in montibus” (pod Ślężą?), anonimową nad rzeką Ślężą („Lau”), również anonimową pod Borkiem Strzelińskim, czwartą nad Oławą. Dał też wieś Grodzieszowice („Grogessouici”) zaludnioną przez zbiegłych dziesiętników gieckich („Gedchenses”) oraz swój dwór we Wr. wraz z niewolnikami i niewolnicami (KDS, t. I, nr 35). Może to o nim pisze *Nekr. ołbiński* pod 1 IV (*MPH n. s.*, t. IX, cz. 1, s. 32) natomiast wątpliwe, aby tego imienia św. w Łęczycy 21 V 1161 r. (KDS, t. I, nr 41) był tym samym feudałem co nasz Pomian.

36. Prosz przed 1193 r. dał kl. ołbińskiemu wieś „Nascrenoue” (KDS, t. I, nr 70). Imię Prosz pochodzi od Prosimir toteż możliwe, że jest to ojciec Przeclawa Prosimirowica (C. 666).

37. Racibor dał przed 1193 r. kl. ołbińskiemu wieś „Plagodina” (KDS, t. I, nr 70).

38. Racimir, dał przed 1149 r. kl. ołbińskiemu „Thatosouo”, tj. Stachów k. Strzelina (KDS, t. I, nr 25).

39. Sędziwoj przed 1149 r. dał kl. ołbińskiemu wieś „Sveccino”, tj. najprawdopodobniej Świątniki dziś dzielnica Wr. (KDS, t. I, nr 25).

40. Sibir dał bptwu wr. 2 wsie: „Huzouici” i anonimową nad Widawą, tj. może Biskupice Widawskie (KDS, t. I, nr 35 z 1155 r.).

41. Sławomir komes, przed 1155 r. dał wr. bptwu Sławno („Zlauno”) pod Radomiem (KDS, t. I, nr 35).

42. Stefan Marcinowic w czasach Bolesława Wysokiego wymienił dziedziczne Marcinowo na ks. „Blizotino”, skazany na wygnanie i konfiskatę mienia powrócił za Henryka Brodatego i wystąpił z pretensjami do „Blizotina”, zrezygnował z roszczeń za cenę 14 grzywien wypłaconych mu przez Karola (A. 19) syna Berona (A. 1). W obecności ks. wypił na znak zrzeczenia się praw do wymienionej wsi, nie jak nakazywał zwyczaj wodę, lecz na dowód odzyskanej łaski książęcej, miód w srebrnym kielichu (KDS, t. II, nr 130).

43. Strzesz św. na dok. Bolesława Wysokiego, Grodziec 21 III—31 VIII 1175 r. (KDS, t. I, nr 55). Tenże zapewne św. na dok. Zbyluta w 1153 r. (KDW, t. I, nr 18). Wg bulli Eugeniusza IV z 1441 bracia Strzeżysław (Strzesz) i Wrocisław za panowania Bolesława Kędzierzawego założyli kl. w Brzesku-Hebdowie (KDM, t. IV, nr 1405). Zdaniem S. Kurasia (*Katalog opatów klasztoru premonstratenskiego w Brzesku-Hebdowie 1179—1732*, „Nasza Przeszłość”, t. 9: 1959, s. 39 nn.) tradycja ta, choć późna, zasługuje na wiarę i nie budzi większych wątpliwości. Nie jest pewne, czy brat Strzesza to Wrocisz (A. 52). Teza W. Semkowicza (*O początkach rodu Geraltów i fundacji klasztoru norbertanek w Brzesku*, „Miesięcznik Heraldyczny”, t. 2: 1909, s. 17—23) o przynależności Strzesza do rodu Geraltów opiera się jedynie na kryterium imieniowym i nie zasługuje

na wiarę. Podobnie wcześniejszy domysł F. Piekosińskiego (*Rycerstwo polskie wieków średnich*, Kraków 1896, t. II, s. 274), że idzie tu o przedstawicieli Czewojów, nie wydaje się udokumentowany.

44. Sulisław przed 1149 r. dał kl. ołbińskiemu wieś Pełcznicę („Pulsnicam”) koło Kątów Wr. (*KDS*, t. I, nr 25). Przed 1155 r. dał bptwu wr. wieś „in montibus” (wzgórza Trzebnickie?) i „Cochethov”, tj. najpewniej Biskupin dziś dzielnicę Wr. (*KDS*, t. I, nr 35). Może to on wymieniony wśród członków bractwa lubińskiego (*MPH n. s.*, t. IX, cz. 2, s. 8). Prawdopodobnie wydaje się spostrzeżenie F. Piekosińskiego, *Rycerstwo polskie wieków średnich*, Kraków 1896, t. II, s. 227—228, że Sulisław tożsamy jest z Sułkiem synem Marcina, św. na dok. legata Idziego wyst. w okresie 1119—1125. Poza imieniem nic nie wskazuje na przynależność do rodu Starzów.

45. Tedlew („Tedleu”) przed 1155 r. dał wr. bptwu wieś pod Kaliszem (*KDS*, t. I, nr 35). Mało prawdopodobne, aby był to ojciec występującego w 1223 r. Piotra syna Detlewa (C. 615).

46. Teodor, komes, św. na dok. Bolesława Kędzierzawego, Wr. 22 VI 1149 r. (*KDS*, t. I, nr 25).

47. Witosław przed 1149 r. dał kl. ołbińskiemu wieś „Zaseph”, tj. może Kępino koło Strzelina (*KDS*, t. I, nr 25).

48. Włodzimierz św. na dok. Mieszka Starego. Gniezno 26 IV 1177 r. (*KDS*, t. I, nr 59). Jako jeden z patronów kl. ołbińskiego wymieniony w bulli Celestyna III z 7 IV 1193 r. (*KDS*, t. I, nr 69). Brat Leonarda (A. 25) nadał kl. miechowskiemu wieś Białobrzezie przed 1198 r. (*KDM*, t. II, nr 376). Zmarł przed 23 III 1204 r. darowując na łożu śmierci wieś „Zwentec” kl. ołbińskiemu (*KDS*, t. I, nr 107). Ponieważ „Zwentec” to najpewniej dzisiejsze Świątniki dzielnica Wr., to wynika z tego, że Włodzimierz nie posiadał całej tej miejscowości, bowiem jej część nadał przed 1149 r. Sędziwoj (A. 39). Zob. tabl. Jaksice.

49. Włost („Właz”) przed 1155 r. dał wr. bptwu Jelenin koło Borku Strzelińskiego, wieś pod Turowem koło Wr. oraz Stryjowo pod Pajęcznem (*KDS*, t. I, nr 35). Przed 1149 r. „comitissa Vlostonissa”, zapewne żona Włosta, dała kl. ołbińskiemu wieś (*KDS*, t. I, nr 25). Włost tożsamy jest zapewne z nadawcą Włostowa i części jeziora Gopło dla kl. w Trzemesznie przed 1145 r. (*KDW*, t. I, nr 11). Utożsamiany niesłusznie z Piotrem tzw. Włostem (A. 32).

50. 'Wojśław, cześnik Włodzisława Hermana, wychowawca Krzywoustego i krewniak palatyna Sieciecha, w imieniu młodego Bolesława zarządzał Śląskiem, ale nie zapobiegł wybuchowi buntu młodych książąt (*Gall*, II, 14, 16). Ok. 1100 r. pod Międzyrzeczem, ciężko ranny w głowę, przeżył następnie udaną operację trepanacji czaszki (*Gall*, II, 14). Sądzę, że to właśnie przygody Wojśława legły u podstaw opowieści o cudownym wybawieniu cześnika Sieciecha (*MPH*, t. IV, s. 745—748). Przed 1118 r., za czasów bpa krakowskiego Maura, Wojśław dał katedrze krakowskiej płaszcz i 2 stroje kapłańskie (*MPH*, t. I, s. 377). Przed 1155 r.

dał wr. bptwu Żmigród („Zunigrod”) nad brodem „cum villulis adiacentibus Charbciet

Wseuilci k. Milicza (*KDS*, t. I, nr 35). W ostatnich dniach maja 1124 r. jako zarządca Gł. interweniował przeciw pogańskim rozbójnikom, którzy wymordowali czeskie poselstwo (*K o s m a s*, III, 56). W latach 1120—1126 razem z bpem wr. Heymonem-Idzislawem fundował kolegiatę NMPanny w Gł. (Katalog gł. bpów wr. — *MPH*, t. VI, s. 561). Tytułowany przez to źródło „dux”. Z pierwszą żoną Kielczówną, miał synów: Janusza i Trojana, z drugą, Dobiechną, bezdzietny. Genealogię potomków Wojysława przedstawił Małecki, t. I, s. 277—285, i t. II, s. 46—59. Ze Śląskiem związany jego wnuk Wojśław (A, 51).

51. Wojśław, brat bpa krakowskiego Gedki, syn Trojana, wnuk Wojysława (A. 50). Wg Rocznika kapituły krakowskiej (*MPH n. s.*, t. V, s. 64 i przyp. 205) Wojśław, brat bpa zmarł w 1178 r. Przedtem związany zapewne z Jaksą (A. 15), jak świadczyłyby darowizna 2 wsi w diecezji wr. dla kl. miechowskiego (*KDM*, II, nr 376).

52. Wrocisz („Vrotis”), św. na dok. Bolesława Kędzierzawego we Wr. 22 VI 1149 r. (*KDS*, I, nr 25). Może tożsamy z Wrocisławem, ojcem działającego na Rusi w służbie ks. Rościsława i Mścisława dowódcy wojkowego w latach 1167—1173 (*PSRL*, II, szpalta 526, 533, 549, 562, 570) niejakiego Włodzisława Wrocisławowica Lacha. Może brat Strzesza (A. 43) i współzałożyciel kl. norbertanów w Brzesku-Hebdowie.

53. Zdieszca („Sdesa”) przed 1193 r. dał kl. ołbińskiemu wieś „Gorac” (*KDS*, I, nr 70). Spokrewniony z rodziną fundatorów tego kl., zapisany w *Nekr. ołbińskim* pod 3 IV „Sdislaus miles cognatus fundatoris” (*MPH n. s.*, t. IX, cz. 1, s. 33).

54. Zwinisław („Zvvinzlaus”) św. na dok. Bolesława Wysokiego w Grodźcu 21 III—31 VIII 1175 r. (*KDS*, I, nr 55). Imiennik żony Bolesława Wysokiego i z tego powodu uznany przez A. Moeperta, *ZfGS*, t. 73: 1939, s. 53, za jej krewnego. Wywód to nie przekonywający.

B. RYCERSTWO OPOLSKIE W XIII WIEKU

1. Adam, komes, podłowczy? skarbnik? Z dok. wyst. w Oświęcimiu, 30 IV 1285 r. wiadomo, że zlecił on niejakiemu Miłosławowi przenieść na prawoniemieckie 60 łanów frankońskich lasu między wsiami „Włosiennica”, „Grodzice”

a miastem Oświęcimiem. Miłosław jako sołtys otrzymał prawo zbudowania młyna na rzeczce Włosienicy, karczmy, ławy chlebowej i mięsnej oraz 10 wolnych łanów. Dok. przewidywał też wzniesienie kościoła uposażonego 1 wolnym łanem. Terytorium, mające być przedmiotem kolonizacji, otrzymał komes Adam od ks. oświęcimskiego Przemysła (R. 1914). Nie można rozstrzygnąć, czy Adam ten jest tożsamy ze skarbnikiem tego imienia św. na dok. wyst. w Rac.: 9 VIII 1290 r. (R. 2153), 10 XI 1290 r. (R. 2170), 3 IX 1291 r. (R. 2206), 18 X 1293 r. (R. 2300), 26 V 1294 r. (R. 2318). Oprócz Adama skarbnika działało w tym czasie na Opolszczyźnie jeszcze co najmniej 2 rycerzy tego imienia: podłowczy (B. 1a) i syn Adama z Jasioniej (B. 2). Trudno też rozstrzygnąć, czy w rzeczywistości nie było ich więcej, pewne tylko, że nie było ich mniej niż trzech.

1a. Adam podłowczy? podczaszy. Podłowczy św. na dok. ks. wyst. w Rac. przez Przemysła: 1 VIII 1292 r. (R. 2292), 26 V 1294 r. (R. 2318). Tożsamy może z podczyszym tego imienia św. na dok. ks. Przemysła, Rac., 13 I 1298 r. (R. 2494). Możliwa też identyfikacja z Adamem Starym (Magnus) św. na dok. Adama z Jasioniej (B. 2) wyst. w Głogówku 11 X 1285 r. (R. 1942).

2. Adam z Jasioniej i Pisarzowici i jego synowie: Dytryk (B. 43), Adeko (B. ?), Gotard (B. 59) i Przedwoj (B. 174) rzekli się na rzecz kl. w Lubiążu pretensji do leżącego w granicach ich posiadłości żrebu za cenę 2 grzywien złota. Akt ten dokonał się w Głogówku 11 X 1285 r. (R. 1942). Wśród św. tego dok. wymieniony jest brat komesa Adama Henryk z Grabiny (B. 67), k. Białej. Innym św. był komes Szymon ze Ścinawy (B. 216) k. Op., który odnowił przy tej okazji granice „Lovicoviz” i Kierpienia. Św. też

Adam Stary (Magnus) i mieszczenie Głogówka bracia Werner i Reiner (Reinherus) oraz Herman zwany „Olawo”. Przy dok. przywieszono pieczęć wystawcy okrągłą z tarczą skierowaną w prawo. W tarczy litera „C” z krzyżem pośrodku, w 3 rogach tarczy umieszczono po jednym kwiatku (róży?). Nad tarczą hełm z 2 skrzyżowanymi trójzębami, których zakończeniami były pióra lub gałęzie świerku (Pfothenauer, s. 27, tabl . III, 19)

. Umieszczony w otoku pieczęci napis: „+S. ADE. DE. SCRIPTORIS VILLA” pozwala ustalić, iż oprócz wspomnia-

nej w przydomku Jasionej władał jeszcze komes Adam Pisarzowicami i jak wynika z cytowanego rejestru Kierpieniem lub Łowkowicami. Wszystkie te miejscowości oraz Grabinę będącą siedzibą Henryka, brata Adama, dzieliła odległość kilkunastu kilometrów.

3. Adam „Cokors”, św. na 3 dok. ks. op. Bolesława: z 1294 r. (R. 2307), z 1294 r. (R. 2308), z 1297 r. (R. 2449). Nie można wykluczyć jego tożsamości z Adamem z Jasionej (B. 2), jego synem Adekiem lub Adamem Starym. Trudno też wykluczyć identyfikację z Adamem „Thulecz” (B. 4).

4. Adam zwany „Thulecz”, dziedzic Raszowej. Na jego prośby bp wr. Jan Romka 16 IX 1297 r. (R. 2477) przyłączył do parafii w Raszowej okoliczniejsze: Daniec („Mokrodaniecz”), Dębie („Dobredambie”, „Dambrowice”), Nakło, „Krasnolanka” i Grabów oraz uposażył kościół w Raszowej należącymi do bpiego stołu dziesięcinami z dóbr: „Dombrowicz” (pod Opolem), Knieja (pod Olesnem), „Bogatalanka” (pod Kluczborkiem), Nakło (pod Op.) z połową pola, należącego do Adama folwarku „Dobredambie” i z 8 łanów zwanych „Lasiszcza” koło młyna w Raszowej. Adam dał kościółowi 2 łany w „Dembio”, łąkę, pół łana pola na „Zbitzko” i położony przy kościele ogród oraz 10 szefli zboża lub siodu ze swego młyna w Raszowej. Komes Adam zobowiązał chłopów w Raszowej do płacenia dziesięcin nie tylko z pól, ale też i z ogrodów, gdzie uprawiali konopie, len lub kapustę. Chłopi mieli też proboszczowi wypasać bydło.

5. Albert, brat Sobiesława Grzymisławica (B. 191) św. na dok. ks. op. Władysława Rac. 14 V 1258 r. (R. 999). Ojcem jego zapewne Grzymisław Stefanowie (B. 63). Albert może być tożsamy albo z k. Siewierza św. na dok. ks. bytomskiego Kazimierza wyst. w Sławięcicach 21 VIII 1295 r. (R. 2369) lub z Wojciechem (B. 234).

6. Albert, syn Zdzisława de Sternberc, Czech z pochodzenia. Otrzymał od ks. bytomskiego Kazimierza przywilej sądenia i karania śmiercią rozbójników, zwolnienie od podatków, wyjąwszy wypadki świadczeń z okazji ślubu książęcych dzieci lub wykupienia władcy albo jego ryceza z niewoli. Ks. dał Albertowi wieś Ucieszków, która już wcześniej stanowiła z nadania ks. Władysława własność Zdzisława, ojca Alberta, „ale ks. później ją odkupił i dopiero teraz wróciła w posiadanie tej rodziny. Odpowiedni dok. wyst. ks. Kazimierz w Sławięcicach 21 VII 1295 r. (R. 2369).

7. Albert zwany Sacie (de Sacio) św. na dok. ks. op. Bolesława w 1297 r. razem z Mikołajem o tym samym nazwisku (B. 140) — R. 2448. Pochodził z niemieckiej rodziny Sacco (zob. Schieckel, s. 146).

8. Aleksander współwłaściciel wsi z niejakim Strzeszem (B. 208) wymieniony w dok. bpa wr. Wawrzyńca 25—27 V 1223 r. (KDS, t. III, nr 283).

9. Aleksy z Lekinsteinu („Lexicus”, „Alexius de Lecinstein”) św. na dok. ks. op. Bolesława w 1294 r. (R. 2307), w 1294 r. (R. 2308) i 24—31 VIII 1294 r. (R. 2327). W czasach rządów Wacława Czeskiego w Polsce był k. rudzki (wieluńskim) i starostą łączyckim (Bienia, s. 87—88, 91—94).

10. Andrzej k. Mikułowa, św. na dok. Kazimierza op. z 1222 r. (KDS, III, nr 269); Rybnik 1 VIII 1228 r. (SUB, I, nr 291) oraz na 2 dok. Henryka Brodatego: z 2 IX 1232 r. (SUB, II, nr 23) i z 1234 r. (SUB, II, nr 80). Ponieważ występowało wówczas kilku feudałów tego imienia, dlatego też nie jest pewne, czy to właśnie k. Mikułowa jest tożsamy z patronem kościoła w Maciowakrz, któremu to kościołowi bp wr. Wawrzyniec nadał po 19 XI 1223 r. dziesięciny z 4 wsi: Maciowakrza, Ucieszkowa (koło Koźła), Gogolina (ok. Strzelc Op.) i Wódki (ok. Głubczyc) będących prawdopodobnie własnością patrona kościoła w Maciowakrz (KDS, III, nr 293).

11. Andrzej łowczy, palatyn ? W 1222 r. św. na dok. Kazimierza op. (KDS, II, nr 269). Niewykluczone, że on to wymieniony jest w dok. bpa wr. Wawrzyńca wyst. w Oleśnie w 1226 r. jako rycerz ks. op. (KDS, III nr 309). Możliwa też identyfikacja łowczego z palatynem tego imienia św. na dok. ks. Vivoli w 1230 r. (SUB, I, nr 319) i tymże dygnitarzem św. na dok. Mieszka op. sprzed 24 IX 1239 r. (SUB, II, nr 165).

12. Andrzej Stefanowic k. Bytomia, św. na dok. Kazimierza op. w 1222 r. (KDS, III, nr 269); z 3 XI 1225 r. (Kuraś, IV, nr 872) i Rybnik 1 VIII 1228 r. (SUB, I, nr 291).

13. Andrzej k. Kalisza. Jako k. anonimowego grodu św. na dok. Violi z 1230 r. (SUB, I, nr 319) a jako k. Kalisza u tejże w 1238 r. (SUB, II, nr 156).

14. Andrzej Żaba („Saba”) św. na dok. Mieszka op. w 1239 r. (SUB, II, nr 165). Krewny może Jaśka Żaby (B. 95).

15. Andrzej Krakowianin syn Dobiesława Sędowica („Zandoviz”), św. na dok. Władysława op. 12 VIII 1274 r. (R. 1476).

16. Andrzej Bielik („Belick”), św. na dok. ks. bytomskiego Kazimierza w Pradze 10 I 1289 r. (R. 2099).

17. Andrzej palatyn op., razem z bratem swym Pawłem (B. 157) św. jak marszałek op. na dok. Przemysła II wyst. w Kaliszu 5 I 1291 r. (R. 2177). Jako palatyn op. św. na 2 dok. Bolesława op. z 1294 r. (R. 2307, 2308).

Anehade (?), błędny odczyt R. 2251 w rzeczywistości idzie o Michała „Garchewycz” (B. 129).

18. Arnold de Commerau („Komerowe, Kummerow, Cummerow”), św. na 3 dok. Bolesława op.: Op. 11 IX 1293 r. (R. 2297) i z 1294 r. (R. 2307, 2308). Gniazdem rodzinnym Commerau na płn. zach. od Budziszyna i na płn. wsch. od Kamenz. W dniu 8 IV 1295 r. we Wr. św. na dok. Henryka V Grubego (R. 2353) i dlatego możliwa identyfikacja z Arnoldem Szymonowicem (C. 43).

19. „Bantea” (Pęcien?), św. jako dworzanin na dok. Mieszka cieszyńskiego w Oświęcimiu 10 XI 1292 r. (Kuraś, IV, nr 885).

20. Bartłomiej syn Jana Wernerowica (B. 84), św. na dok. Władysława op. w Rac. 14 V 1258 r. (R. 999). Jako Bartosz syn komesa Jana św. u tegoż ks. w Rac. 1277 r. (R. 1517). Tożsamy albo z k. Siewierza św. na dok. Władysława op. w Rac. 21 III 1280 r. (R. 1627) albo z podsędkiem

"Barthol." św. na dok. Przemysła wyst. w Rac. 26 V 1294 r. (R. 2318). Trudności identyfikacyjne wynikają z powodu działalności w tym czasie Bartosza syna Armida (B. 21).

21. Bartosz syn komesa Armida, razem ze swym rodzeństwem: Mikołajem, Witosławem, Maciejem i Katarzyną sprzedał cystersom z Kazimierza 1,5 łana swego dziedzictwa „Domechzovici” k. Głubczyc za 15 grzywien srebra („X fusi, V venalis argenti”) w 1298 r. (R. 2484).

22. Bernard, św. na dok. ks. bytomskiego Kazimierza w Pradze 10 I 1289 r. (R. 2099).

23. Bertold (Bartłomiej?), skarbnik, podkomorzy, komornik. Syn Tomasza, brat Jakuba (B. 75) i Stefana (B. 197). Z bratem Jakubem św. na dok. Mieszka sprzed 24 IX 1239 r. (SUB, II, nr 165). Jako podkomorzy ks. św. na dok. Mieszka, Rac. 24 IX 1239 r. (SUB, II, nr 166); św. na dok. Mieszka, Klinno 1239 r. (SUB, II, nr 174). Jako syn Tomasza św. z bratem Stefanem w Groszowicach na dok. Mieszka 1 V 1240 r. (SUB, II, nr 178) i w Makowie 25 V 1240 r. (SUB, II, nr 180). Jako podkomorzy księżnej św. na dok. Mieszka wyst. w Rac. 27 VII 1240 r. (SUB, II, nr 188). Z tytułem komornika św. na dok. Mieszka w Rac. 8 V 1241 r. (SUB, II, nr 210). W 1241 r. (SUB, II, nr 226) św. na dok. Mieszka jakiś Bartłomiej, jednak R. 565 ma tylko zapis „Barth.”, może więc to być właśnie Bertold. Bertold jako skarbnik św. na dok. Władysława op. wyst. w Czeladzi 24 VI 1257 r. (R. 979).

24. Błażej („Blasco”), komes, rycerz, podkomorzy księżnej. Rycerz św. na dok. ks. bytomskiego Kazimierza, Koźle 1283 r. (R. 1732). Komes św. u tegoż ks. w Sławięcicach 12 VI 1294 r. (R. 2320). Podkomorzy księżnej u tegoż ks. w Gliwicach 4 VIII 1294 r. (R. 2326).

25. Bogumił z Bierdzan (w Opolskiem) św. na 2 dok. Bolesława op. w 1279 r. (R. 1588) i z 11 XII 1279 r. (R. 1616).

26. Bogusz otrzymał od ks. cieszyńskiego Mieszka immunitet ekonomiczny i sądowy oraz prawo korzystania z rzeki. Olzy w granicach 10 łanów frankońskich położonych koło Cieszyna zakupionych przez Bogusza od ks. mincerza Fritka („Fritto”). Odpowiedni dok. wyst. Mieszko koło Cieszyna 31 X 1290 r. (R. 2129).

27. Boguta podłowczy św. na dok. Władysława op., Rac. 3 VIII 1274 r. (R. 1475). Bez urzędu św. na dok. Władysława wyst. w Gołkowicach 15 VII 1278 r. (R. 1570); św. na dok. k. Adama (B. 1) wyst. w Oświęcimiu 30 IV 1285 r. (R. 1914). Św. na 5 dok. ks. Przemysła wyst. w Rac.: jako „Bołguta” 9 VIII 1290 r. (R. 2153), 10 XI 1290 r. (R. 2170), 3 IX 1291 r. (R. 2206), 1 VIII 1292 r. (R. 2292) i 18 X 1293 r. (R. 2300).

28. Borko Brus, sędzia dworu op., komes, św. na dok. Bolesława op. z 11 IX 1293 r. (R. 2297) i z 1297 r. (R. 2448). Komes i sędzia dworu z przydomkiem Brus św. na dok. Mieszka cieszyńskiego w Morawskiej Ostrawie 2 VIII 1297 r. (R. 2473). Identycznego przydomku używał na Dolnym Śląsku k. Mikołaj (C. 519).

29. Borzęta („Borsuta”) św. na dok. Mieszka w Morawskiej Ostrawie 2 VIII 1297 r. (R. 2473).

30. Bratak władarz z Krasiejowa wymieniony w dok. Bolesława op. z 23 VIII 1292 r. (R. 2239).

31. „Brenchco” kasztelan, podkomorzy op. Bez urzędu św. na dok. Władysława op. wyst. w Sławięcicach 30 XI 1260 r. (R. 1066). Jako podkomorzy „Breko” św. na dok. Bolesława op. wyst. w Op. 11 XII 1279 r. (R. 1616). Jako „Brenzco” i k. anonimowego grodu św. na dok. ks. oświęcimskiego wyst. w Rac. w 1284 r. (R. 1769).

32. „Brzetzlau” (Przeclaw?) św. na dok. Mieszka op. wyst. w Op. 25 V 1240 r. (SUB, II, nr 180).

33. Bronisz k. Rudy św. na dok. Violi z 1238 r. (SUB, II, nr 156). Identyczny może z Bronisławem św. z dok. Mieszka op. wyst. w Op. 22 XII 1240 r. (SUB, II, nr 192).

34. Budziwoj wojski, św. na dok. Mieszka op. wyst. w Op. 1246 r. (SUB, II, nr 311).

35. Chociemir („Chotemir”, „Hotec”, „Chocco”, „Chotcho”, „Chotes”, „Chotec”, „Kotchon”) k. Rac., podkomorzy, podczaszy. Jako „Hotco” podczaszy św. na dok. Mieszka op. przed 24 IX 1239 r. (SUB, II, nr 165); „Chotcho” podczaszy św. na dok. Mieszka w Rac. 24 IX 1239 r. (SUB, II, nr 166); on to pewnie omyłkowo jako „Otto” św. na dok. Mieszka wyst. w Klinnie w 1239 r. (SUB, II, nr 174); „Chotes” św. z bratem swym Jarosławem (B. 94) na dok. Mieszka, Groszowice 1 V 1240 r. (SUB, II, nr 178); „Hotec” św. na dok. Mieszka, Maków 25 V 1240 r. (SUB, II, nr 180); podczaszy „Kotcho” św. na dok. Mieszka, przed 27 VIII 1240 r. (SUB, II, nr 187); „Chocco” św. na dok. ks. wyst. w Op. 22 XII 1240 r. (SUB, II, nr 192); podczaszy „Chotec” św. na dok. Mieszka w Rac. 8 V 1241 r. (SUB, II, nr 210); „Chotco” podkomorzy św. na 3 dok. Mieszka wyst. w Mechnicy 25 III 1243 r.

, przy czym tylko na 1 tytułowany podkomorzym, na pozostałych bez urzędu, imię podane także nadto w formach „Hotto” i „Chotto” (SUB, II, nr 242, 243, 244). Jako „Hotto” k. Rac. św. na dok. Mieszka w Rac. 12 IV 1245 r. (SUB, II, nr 284) i w tej samej godności jako „Chotto” i „Chotco” św. na dok. Mieszka datowanym 25 III 1243—22 X 1246 r. (SUB, II, nr 310) i na dok. wyst. w Op. 1246 r. (SUB, II, nr 311).

36. Chwalisz („Chwallissius”) dworzanin ks. op. Władysława. Wymienił swe dobra Żary („Sari”) na książęce „Scirn” koło Pszczyny oraz zwolnienie od służb i powinności. Motywem wymiany była chęć ks. założenia miasta w Żarach. Sprawę regulował dok. Władysława wyst. w Rac. 25 II 1272 r. (R. 1393).

37. Czesław k. anonimowego grodu, sędzia. Jako sędzia św. na dok. Henryka Brodatego z 1234 r. (SUB, II, nr 80), jako k. św. na dok. Mieszka op. wyst. w Rac. 8 V 1241 r. (SUB, II, nr 210). Możliwe, że jego to wspomina dok. Henryka Brodatego z 1224 r. jako ofiarodawcę wsi dla kl. trzebnickiego (KDS, t. III, nr 296).

38. Czewlejš („Chevlegius“) syn Alarda (C. 3), moŹny śląsko-wielkopolski (zob. M. Młynarska-Kaletynowa, *Pierwsze lokacje miast w dorzeczu Orli w XIII w.*, Wr. 1973). Był widać bliskim krewnym Henryka z Mechnicy (B. 69), skoro rościł sobie pretensje do Mechnicy i „Vresce“ darowanych kl. w Czarnowasach przez Anastazję Wrocisławówną, wdowę po wspomnianym Henryku. Pretensji tych zrzekł się 30 VI 1282 r. (R. 1715).

39. Dalbert rycerz, św. na dok. Mieszka wyst. w Op. 31 X 1282 r. (R. 2118).

40. Detko („Decco“, „Dzechko“, „Detco“, „Detibus“) komes, sędzia dworu op., k. Rac., k. Bytomia. Jako k. Bytomia św. na dok. Mieszka op. 25 III 1243—18—22 X 1246 r. (SUB, II, nr 310) i na dok. tegoŹ ks. wyst. w Rac. 12 IV 1245 r. (SUB, II, nr 284). Jako komes bez urzędu św. na dok. Mieszka wyst. w Op. 1246 r. (SUB, II, nr 311). Z tytułem sędziego dworu św. na dok. Władysława op. wyst. w Rac. 8 IX 1247 r. (SUB, II, nr 328). Bez tytułu św. razem z nie wymienionymi z imienia synami na dok. Władysława wyst. w Bytomiu 1254 r. (R. 859). Jako komes i k. Rac. św. na dok. Władysława wyst. w Czeladzi 24 VI 1257 r. (R. 979) i w Rac. 1260 r. (R. 1035) oraz w Czeladzi 5 X 1262 r. (R. 1137). Bez urzędu św. na dok. Władysława wyst. w Rac. 25 II 1272 r. (R. 1393).

41. Długomił, zięć podstolego Pawła (B. 155) św. na dok. Władysława wyst. we Wr. 1247 r. (SUB, II, nr 340).

42. Dobiesław k. Bytomia, k. Toszka, brat Wojysława (B. 238), a więc zapewne i Radziwoja, syn wojskiego Jana (B. 80). Św. na dok. Mieszka wyst. w Op. 22 XII 1240 r. (SUB, II, nr 192). Razem z ojcem Janem św. na dok. Mieszka wyst. w Rac. 8 V 1241 r. (SUB, II, nr 210). Jako k. Toszka św. na dok. Władysława we Wr. 1247 r. (SUB, II, nr 340). Razem z bratem Wojysławem św. na dok. Władysława w Bytomiu w 1254 r. (R. 859). Jako k. Bytomia św. u tegoŹ ks. w Rac. 28 V 1260 r. (R. 1048) i w Czeladzi 5 X 1262 r. (R. 1137). Bez urzędu św. na dok. Władysława wyst. w Żerkowicach 12 VIII 1274 r. (R. 1476).

43. Dytryk św. na dok. ks. bytomskiego Kazimierza, Praga 10 I 1289 r. (R. 2099). MoŹliwa identyfikacja z synem Adama z Jasionej (B. 2).

44. Dytryk („Tyzman“, „Titzco“) Stange, św. na dok. Henryka V Grubego we Wr. 30 XI 1290 r. (R. 2172). W 1294 r. św. na 2 dok. Bolesława op. (R. 2307, 2308). Nadto św. na 2 dok. tegoŹ ks. wyst. w Głogówku: w 1295 r. (R. 2343) i 25 V 1296 r. (R. 2421). Należał zapewne do tych rycerzy dolnośląskich, którzy przybyli na Opolszczyznę po obaleniu testamentu Henryka IV Prawego. Rodzina jego pochodziła z nad Renu (Muller, s. 52) albo ze Stangegrunna pód. od Zwickau w pobliŹu Reichenbach. Krewny Ludwika Stange (C. 471) występującego w otoczeniu Bolka I św. w latach 1292—1293.

45. Dzirzykraj de Rogusna, św. na dok. Mieszka cieszyńskiego w O-

święcimi 10 XI 1292 r. (Kuraś, IV, nr 885). R. 2251 błędnie ma „Durzilingus de Vogosus”.

46. Dzirzko, k. Siewierza, podkomorzy. Jako Dzirzykraj św. na dok. Kazimierza op. z 3 XI 1225 r. (Kuraś, IV, nr 872). Jako k. Siewierza św. na dok. Władysława op. w Rac. 14 V 1258 r. (R. 999). Jako podkomorzy św. u tegoż ks. na 2 dok. wyst. w Rac. w 1260 r. (R. 1035) i 28 V 1260 r. (R. 1048), w Sławięcicach 30 XI 1260 r. (R. 1066) i Czeladzi 5 X 1262 r. (R. 1137).

47. Egidiusz (Idzi), św. na dok. Mieszka 25 III 1243—18—22 X 1246 r. (SUB, II, nr 310).

48. Elias syn Bogusława, komes św. na dok. Mieszka w Groszowicach 1 V 1240 r. (SUB, II, nr 178).

49. Ekryk de Fulstein („Wulinsten”), syn Herborda (C. 295) stolnika bpa ołomunieckiego, wywodził się z rodziny niemieckiej, a na Śląsk przybył po otrzymaniu przez bpa ołomunieckiego kilku wsi od ks. op. (O. Łaszczyńska, *Ród Herbertów w wiekach średnich*, Poznań 1948). W 1295 r. św. na dok. Konrada wójta Głogówka jako komes (R. 2343). W Głogówku 25 V 1296 r. Ekryk i ks. Bolesław op. wymienieni wśród św. na dok. zrzeczenia się przez Mikołaja Michałowica, wnuka „Concodrona”, prawnika Głęba pretensji do Głębowic należących do kl. henrykowskiego (R. 2421). Przy dok. tym zachowała się pieczęć Ekryka z wizerunkiem jabłka przebitego 3 mieczami i napisem w otoku: „+S. EKRICI. D. WLLNSTEN” (Pfothenhauer, s. 28, tabl. III, nr 27). Herb ten św. iż idzie tu o przodka Herbertów. W Głębzcycach 9 XII 1296 r. św. Ekryk na dok. rycerza Fryderyk Kyslink (B. 53) — R. 2444. Zob. — C. 172.

50. Eustachy, razem z Wyszemirem (B. 240) wymieniony jako właściciel anonimowej wsi w dok. bpa wr. Wawrzyńca z 25—27 V 1223 r. (KDS, III, nr 283).

„Ezhenwoth”, postać utworzona przez R. 2251 z błędnego odczytu patronimiku Michała Garczewica (B. 129).

51. Falisław k. Oświęcimia, św. na dok. Leszka Białego z 1217 r. (KDS, III, nr 179). Jako Fałek św. w Groszowicach 1 V 1240 r. (SUB, II, nr 178), św. w sprawie o Makowo darowane joannitom przez Stoigniewa (B. 204).

W 1241 r. św. na dok. Mieszka (SUB, II, nr 226).

52. Franciszek Wilczyc z Tyńca („Franczco”, „Franzko”, „Francko”, „comes de Tyncia”) i Ścinawy Polskiej („de Stynavia Polonicali”). Brat Michała Wilczyca (B. 127), Zbrośława (B. 242), Pakosława (B. 152) i archidiacona leg. Henryka, syn Andrzeja (B. 10?). Zob. też K. Eistert, *Der Liegnitzer Archidiakon Heinrich von Steine (+1303), das Rittergeschlecht der Suevi und ihre Familienkirche in Oderstein, Kr. Ohlau*, AfKGS, t. 3: 1938. Należał do rodziny Wilczyców (zob. w części B i tabl. genealogiczna). Franciszek „comes de Tyncia” w 1282 r. w Świdn., wyst. dok., w którym zlecił niejakiemu „Rembotho” lokować na prawie średzkim 40 małych łąnów we wsi Stary Tyniec (R. 1690). Św. na dok. Bolesława op. wyst. w Op. 13 IV 1285 r. (R. 1893). Henryk IV Prawy zaświadczył we

Wr. 10 III 1286 r., że „Franczco”, brat Michała Wilczyca wyraził zgodę na sprzedaż dziedzictwa Piotrków Borowski koło Strzelina Mikołajowi z Ciepłejwody (C. 522) za 210 grzywien (R. 1952). Jako palatyn (czyj?) św. na dok. Mieszka i Przemysła w Rac. 7 V 1286 r. (R. 1959). Jako komes z Wilczyc nadał tynieckim joannitom 1 grzywnę rocznego czynszu z karczmy w Tyńcu n/Ślężą dzierzawionej przez tabernatora Henryka. Św. tego dok. są Zbrostaw i Michał bracia wystawcy, Ulryk jego siostrzeniec (C. 853), komes „Polacho” (zapewne Poltko Jaksic — B. 159), Tilman komtur joannitów z Łosiowa i Jan komtur joannicki z Tyńca, Dytmar proboszcz z Tyńca i klucznik Rudolf. Dok. wyst. 28 VIII 1287 r. (R. 2047). Św. na dok. Henryka IV Prawego, Wr. 28 I 1288 r. (R. 2057). Jako „Francko de Stynavia Polonicalis” Św. na dok. Henryka IV wyst. we Wr. 18 VII 1288 r. (R. 2076). Rycerz Franciszek ze Ścinawy Polskiej koło Oławy („Ołavia”) razem ze swym bratem Henrykiem archidiakonem leg. nadał kaplicy w Ścinawie Polskiej 1 wolny łan ze swego dziedzictwa, łąkę w „Croschino” koło rosnących tam ciernin, 1,5 grzywny rocznego czynszu z jezior „Crizscino” i „Viszechov”, 2 grzywny rocznego czynszu z młyna pod Oławą zwanego „Herdeni molendinarum”, całą dziesięcinę z wsi lokowanej przez przodków wystawcy na prawie polskim oraz do posiadanego przez proboszcza 1,5 wolnego łana w Nowej Ścinawie dodał 1,5 łana z tamtejszego sołectwa. Proboszcz został zobowiązany do odprawienia 3 mszy tygodniowo za wystawców. Dok. wyst. w Ścinawie Polskiej w 1290 r. (R. 2126). Św. byli: Konrad Szwab (C. 435) i jego syn Ulryk z Niemiła, szwagier i siostrzeniec wystawców, komes Deczko z Brzezimierza (C. 130), kanonik wr. Walter i jego brat rycerz Walter (C. 860), sołtys z Grunowa Wigand i Ewerard sołtys z „Heidan” koło Oławy. Wilczyce związali się z ks. op. zapewne dzięki swemu krewnemu (?) Szymonowi ze Ścinawy k. Op. (B. 216). Przy dok. z 28 VIII 1287 r. zachowała się pieczęć Franciszka, niestety uszkodzona, z fragmentem napisu w otoku: „OIA”, w tarczy wyobrażono 2 rogi, nad tarczą hełm z głową wilka w klejnocie. Rogi te przypominają herb Czamborów z Kazanowa (P f o t e n h a u e r, s. 38, tabl. XI, nr 116).

53. Fryderyk Kysling („Kyslink”) rycerz wyst. w Głubczycach 9 XII 1296 r. dok., w którym przekazał szpitalowi NMPanny w Nysie reprezentowanemu przez pewnego bożogrobca, wieś koło Nysy zwaną „Lenzh” (dziś Łączki) stanowiącą posag jego żony Hyrmtrudy, a uprzednio własność zmarłego bożogrobca Wilhelma, niegdyś wójta „de Widena”. Fryderyk kierował się motywami dewocyjnymi, troską o zbawienie własne i przodków. Św. na dok. są: rycerz Ekryk (B. 49) i tegoż syn Jan kanonik wr., mieszczanie Głubczyc: Gerboto. Bertold syn starego wójta. Walter i Herman (R. 2444). Pieczęć Fryderyka w tarczy przedstawia 3 grabie ułożone w literę Y (P f o t e n h a u e r, s. 30, tabl. V, nr 39). Rodzina ta wywodziła się zapewne z Frankonii (S c h i e c k e 1, s. 82—83, 111) na Śląsk przybyła jednak z Miśni.

German z Bytomia, błędny odczyt R. 2251, w rzeczywistości idzie o rycerza Siemiana „de Bichotow” (B. 188).

54. Gierko (Jeremiasz) prokurator ks. op. w 1294 r. Bolesław op. nadał mu folwark z 6 łąnów ornych w Tomicach („Thomyczy”), 3 łąny lasów i zagajników między granicami Głogówka i Szonowa n/Osobłogą oraz prawo budowy młyna (R. 2307). W tym samym roku ks. op. nadał mu jeszcze folwark Wronin (R. 2308). Wg dok. Bolesława op. z 24—31 VIII 1294 r. dworzanin i prokurator „Greco” wyznaczył granice pastwisk należących do mieszczan z Krapkowic (R. 2327). Jako sędzia dworu op. św. na 2 dok. Bolesława: z 1295 r. (R. 2343) wyst. w Głogówku i tamże 25 V 1295 r., gdzie też mowa o wypłaceniu przez Gierka 2 grzywien srebra Mikołajowi potomkowi Głąba za zrzeczenie się przez tegoż pretensji do Głębowic na rzecz kl. henrykowskiego. Gierek uczynił to z uwagi na swe braterstwo z wymienionym kl. (R. 2421). W 1297 r. jako prokurator otrzymał od Bolesława op. 30 łąnów frankońskich we wsi Dębie, obydwą brzegi rzeki Chrzastawy („Blottnicz”) i 4 łąny lasu z prawem bartniczym. Z dóbr tych miał pełnić służbę konną (R. 2448). W dok. tym zwany „Geremi”. W 1297 r. Bolesław op. zezwolił mu zbudować dwór z ogrodem o powierzchni 1 morga poniżej Op. nad Odrą (R. 2449). W Głogówku 2 II 1298 r. Gierek wykonywał czynności prawne występując w imieniu cystersów z Kazimierza (R. 2496).

55. Gniewomir z Żernicy, komes, sprzedał Stefanowi Zbronowicowi (B. 201) żreb w Żernicy za 22 grzywny, którą to transakcję potwierdził ks. Władysław op. w Rac. 3 VIII 1274 r. (R. 1475).

56. Godzien („Godin”), komes, św. na dok. Mieszka 24 IX 1239 r. (SUB, II, nr 166).

57. Gosław, podskarbi, podkomorzy, komes z Naroci. Św. na dok. Kazimierza w Koźlu w 1222 r. (KDS, t. III, nr 269) i z 1228 r. (SUB, I, nr 298). Jako podskarbi św. u tegoż ks. w Rybniku 1 VIII 1228 r. (SUB, I, nr 291). „Gostislaus etiam tunc interfuit comes de Naroci” św. na dok. Henryka Brodatego w Czarnowąsie w 1234 r. (SUB, II, nr 80). Przed 24 IX 1239 r. ks. Mieszko zaświadczył, że w jego, baronów i dworzan obecności komes Gosław „de predio” Jodłownik wraz z synami (nie wymienieni z imienia) nadał joannitom z Makowa żreby pod Koźlem zwane „Chischi” (Cisek) — SUB, II, nr 165. Gosław 1 V 1240 r. św. w Groszowicach w sprawie dokonanej przez Stoigniewa (B. 204) darowizny Makowa (SUB, II, nr 178). Św. na dok. Władysława w Rac. 8 IX 1247 r. (SUB, II, nr 328). Może to jego wspomina dok. bpa wr. Wawrzyńca z 1223 r. jako współwłaściciela anonimowej wsi dzierżonej wspólnie z jakimś Albertem (KDS, t. III, nr 269). Gosław zwany tu „Gasso”.

58. Gosław k. Bytomia św. na dok. Władysław w Rac. 21 III 1280 r. (R. 1627).

59. Gothard „Gisca”, chorąży op., bez urzędu św. na dok. Władysława,

w Rac. 3 VIII 1274 r. (R. 1475). U Przemysława św. jako rycerz w Rac. ,9 VIII 1290 r. (R. 2135); chorąży w Rac. 3 IX 1291 r. (R. 2206); rycerz w Rac. 18 X 1293 r. (R. 2300). Może syn Adama (B. 2) św. na dok. Władysława op. w Sławięcicach w 1267 r. (R. 1244).

60. Grabisza („Grabea”) rycerz dolnośląski (C. 216).

61. Grot, baron św. dok. Kazimierza z 1217 r. (KDS, t. II, nr 181).

62. Grzegorz, sędzia z Jemielnicy, brat kanclerza op. Sebastiana, syn anonimowego prezbitera i Bożechny, siostrzeniec Marcina Siemienica kanonika wr. W 1217 r. ks. Kazimierz za radą bpa wr. Wawrzyńca i baronów: Grota (B. 61), Rostka (B. 182) i Jacerta (B. 74) nadał darowanej wcześniej braciom Grzegorzowi i Sebastianowi wsi Leśnica („Lesnicia”) prawa przysługujące gościom w Op. i Rac., zezwolił na założenie tam targu i karczmy oraz dał nadto wsie Mionów („Milowanov”) i Wierch („Virik”) koło Prudnika (SUB, I, nr 165). Papież Honoriusz III udzielił 3 V 1221 r. dyspensy kanonikowi wr. Sebastianowi uznawszy, że związek jego rodziców, choć niezgodny z przepisami kościelnymi, uważany był w Polsce za legalny (KDS, t. III, nr 261). Grzegorz św. na dok. Kazimierza z 1222 r. (KDS, t. III, nr 269). Jako sędzia z Jemielnicy św. u tegoż ks. w Jemielnicy po 29 XI 1225 r. (KDS, t. III, nr 308). Św. na dok. Kazimierza wyst. w Rybniku 1 VIII 1228 r. dla komesa Klemensa „Gryfity”, na dok. tym znalazła się po raz pierwszy w Polsce formuła datum per manus użyta właśnie przez kanclerza Sebastiana, brata Grzegorza (SUB, I, nr 291). W dniu 26—31 XII 1230 lub 1231 r. bracia, kanclerz Sebastian i rycerz Grzegorz w trosce o zbawienie swych rodziców i swego wuja Marcina nadali szpitalowi Św. Ducha we Wr. wieś Kózki („Cozki”) z zastrzeżeniem sobie dożywocia na niej (SUB, II, nr 1). Wieś tę już wcześniej obiecała szpitalowi ich matka Bożechna („Bozechna”), siostra Marcina syna Semiana, jak wynika z dok. bpa wr. Wawrzyńca przyznającego wspomnianemu szpitalowi dziesięciny z Kózek w dniu 28 XI 1221 r. (SUB, I, nr 209). Z dok. Violi wyst. w Czarnowąsie wiadomo, że przed 1235 r. kanclerz Sebastian dał wieś Klucz („Cluce”) bptwu wr. (SUB, II, nr 105). Nie wiadomo, czy wieś ta podobnie jak inne stanowiła wspólną własność obu braci. Sebastian objął może następnie prepozyturę w Czarnowąsie i w tym charakterze św. na dok. Mieszka w Op. 22 XII 1240 r. (SUB, II, nr 192). Natomiast Grzegorz był może ojcem Stefana (B. 198).

63. Grzymisław Stefanowie, podsędek, św. na dok. Kazimierza op. w Jemielnicy po 29 XI 1225 r., gdzie też mowa, iż w 1221 r. był obecny przy objęździe granic Gościęcina (KDS, t. III, nr 308). W 1223 r. dok. bptwr. Wawrzyńca wspomina wieś należącą do Grzymisława i Wrocisława (B. 239) nie wymienioną jednak z nazwy (KDS, t. III, nr 269). Jako syn Stefana św. na dok. Henryka Brodatego 15 VIII 1226 r. (KDS, t. III, nr 333). 1 V 1240 r. św. na dok. Mieszka w Groszowicach (SUB, II, nr 178). Trudno powiedzieć, czy on to był ojcem Mikołaja Grzymisławica (C. 516).

Tożsamy z C. 221.

64. Grzymisław, k. Koźła, stolnik. Jako stolnik św. na dok. ks. bytomskiego Kazimierza w Pradze 10 I 1289 r. (R. 2099). Jako k. Koźła na 2 dok. tegoż ks.: z 17 VIII 1292 r. (R. 2238) i w Sławięcicach 21 VII 1295 r. (R. 2369).

65. „Gveso” św. na dok. Mieszka w Oświęcimiu 10 XI 1292 r. (R. 2251).

66. Henryk de Melma, św. na dok. Bolesława, Op. 11 XII 1279 r. (R. 1616).

67. Henryk z Grabiny, k. Białej, brat Adama z Jasionej (B. 2). Sw. na dok. swego brata w Głogówku 11 X 1285 r. (R. 1942). Wcześniej, w 1279 r. komes Henryk z Grabiny jako przedstawiciel ks. Bolesława stwierdził zdolność prawną chorej Anastazji, żony Henryka z Mechnicy (B. 66), podczas darowizny Mechnicy i „Vresce” kl. w Czarnowąsie (R. 1588).

68. Henryk Czech zwany Mymbicz, w 1297 r. otrzymał od ks. op. Bolesława wieś Sowczyce k. Olesna jako spłatę przyrzeczonych mu wcześniej 50 grzywien (R. 2447).

69. Henryk z Mechnicy, komes. Ks. Władysław w Żerkowicach 12 VIII 1274 r. zezwolił rycerzowi Henrykowi przenieść jego dobra w Chróscinie („Croscina”) na prawo niemieckie (R. 1476). W żywocie bł. Salomei mowa jest o ciężkiej chorobie w czasie postu 1270 r. niejakiej Anastazji córki „Morisłai”, żony komesa Henryka i jej wyleczeniu przez franciszkanina Pakosława (MPH, IV, s. 792), w innym miejscu źródło to mówi, iż w tym czasie Pakosław przebywał właśnie w Chróscinie (MPH, IV, s. 789). Można więc utożsamić Henryka z Chrósciny z mężem Anastazji. Henryk z Mechnicy zmarł przed 1279 r. kiedy to chora wdowa po nim (opisane w Żywocie Salomei wyzdrowienie nie było zatem ostateczne), Anastazja córka Wrocisława (B. 239) zapisała Mechnicę i „Vresce” kl. w Czarnowąsie pod warunkiem, że zwłoki jej spoczną w kl. czarnowąskim. W dok. tym wyraźnie określone jest położenie „Vresce” jako miejscowatei koło Chrósciny (R. 1588). Jako przedstawiciel ks. op. przy darowiznie obecny był Henryk z Grabiny (B. 67), a św. dok. są: Szymon k. Op. (B. 216), Świętopełk k. Białej (B. 211), komes Bogumił z Bierdzan (B. 25) oraz Jan gwardian z Op. i mnich Rudger. Z pretensjami do Mechnicy i „Vresce” wystąpił Czewlej syn Alarda (B. 38). Z dok. papieskiego legata Filipa z Fermo wyst. we Wr. 30 VI 1282 r. nie wynika, aby Anastazja już nie żyła. W dok. tym jej nieżyjący ojciec nazwany jest „Wratizlaus”, co wydaje się lepsze niż „Morislaus” z Żywotu bł. Salomei. Czewlej nazwany tu rycerzem op. zawarł z Dominikiem, przeorem czarnowąskim umowę, na mocy której rycerz zrzekł się pretensji do wymienionych dóbr, a kl. zrezygnował z odszkodowania za wyrządzone mu szkody (R. 1715).

70. Henryk z Jeryszowa („Jerissow”), podkomorzy cieszyński, komes, rycerz. Sw. na dok. Władysława w Sławięcicach 30 XI 1260 r. (R. 1066); z 20 I 1265 r. (R. 1198); z 1267 r. (R. 1244, gdzie „de Cerissow”); Rac.

21 III 1280 r. (R. 1267); jako podkomorzy cieszyński w Rac. 25 III 1281 r. (R. 1657). Tożsamy może z rycerzem Henrykiem św. na dok. komesa Adama (B. 1) w Oświęcimiu 30 IV 1285 r. (R. 1914). Św. na dok. ks. Przemysła w Rac. 10 XI 1290 r. (R. 2170).

71. Herman, pan z Kluczborka, zięć Klemensa „de Cansor” (B. 104), św. na dok. Bolesława op. 23 VIII 1292 r. (R. 2239). Tożsamy może z Hermanem Clave św. na dok. Bolesława w Op. 11 IX 1293 r. (R. 2239) i 24—31 VIII 1294 r. (R. 2327). Obecny 25 V 1295 r. w Głogówku przy rezygnacji Mikołaja, potomka Głaba z pretensji do Głębowic (R. 2421). Przy dok. tym zachowana pieczęć Hermana z resztą napisu w otoku „...HERM...CLA...” i wizerunkiem ptasiego szponu, co jest aluzją do przydomku (Pfothenhauer, s. 28, tabl. IV, nr 28). Św. na dok. Konrada wójta Głogówka jako komes 2 II 1298 r. (R. 2496). Tożsamy zapewne z Hermanem „Oławo” (= Clave?) św. na dok. Adama z Jasionej (B. 2) wyst. w Głogówku 11 V 1285 r. (R. 1942).

72. Imbram rycerz, jako giermek św. na dok. Przemysła w Rac. 9 VIII 1290 r. (R. 2153), jako rycerz św. na dok. ks. bytomskiego Kazimierza z 19 III 1299 r. (R. 2542).

73. „Inco” podkomorzy, św. na dok. Mieszka i Przemysła w Rac. 13 XI 1288 r. (R. 2091).

74. Jacert baron, komes, św. na dok. Kazimierza op. w 1217 r. (*KDS*, t. II, nr 181).

75. Jakub Tomaszowic, brat Bertolda (B. 23) i Stefana (B. 197), skarbnik op. Z bratem Bertoldem św. na dok. Mieszka op. przed 24 IX 1239 r. (*SUB*, II, nr 165). Św. u tegoż ks. w Klinnie w 1239 r. (*SUB*, II, nr 174). Jako syn Tomasza św. u tegoż ks. w Rac. 8 V 1241 r. (*SUB*, II, nr 210) i bez miejsca wyst. w 1241 r. (*SUB*, II, nr 226). Jako komes Jakub św. na testamencie Mieszka w Koźlu 29 X 1245 r. (*SUB*, II, nr 295). Św. na dok. Mieszka 25 III 1243—18—22 X 1246 r. (*SUB*, II, nr 310). Jako skarbnik syn Tomasza św. na dok. Władysława we Wr. w 1247 r. (*SUB*, II, nr 340). W wypadkach, gdy występuje z samym imieniem, możliwa pomyłka z Jakubem kapelanem dworu op.

76. Jakub, k. Rac., k. Toszka. Jako k. Toszka św. na dok. Kazimierza op. w Op. w 1222 r. (*KDS*, t. III, nr 269). Jako k. Rac. św. u tegoż ks. w Rybniku 1 VIII 1228 r. (*SUB*, I, nr 291).

77. Jakub Zdzisławic, św. na dok. Władysława op. w Rac. 14 V 1258 r. (R. 999). Tożsamy pewnie ze św. na dok. Przemysła w Rac. w 1284 r. (R. 1769) i podczaszym ks. Przemka św. z dok. ks. bytomskiego Kazimierza wyst. w Gliwicach 4 VIII 1294 r. (R. 2326). Ojcem jego zapewne Zdzisław (B. 243). Może to on, albo Jakub Zbronowic (B. 78), wymieniony w Żywocie św. Jacka jako „frater uterinus” (zapewne w tym wypadku znaczy to dalszego krewnego), właściciel wsi Kamień („Camen”) i mąż Przybysławy uleczonej przez tegoż świętego. Swe zeznanie Jakub i Przybysława złożyli w 1289 r. (*MPH*, IV, s. 885).

78. Jakub Zbronowic św. na dok. komesa Adama (B. 1) w Oświęcimiu 30 IV 1285 r. (R. 1914). Brat zapewne Stefana (B. 201).

79. Jaksa, k. Wr., k. Niemczy, k. Świn, k. Gł., k. Toszka, k. Siewierza, komes, brat Stefana palatyna wr. (C. 759), ojciec proboszcza katedry wr., kanonika wr. i krakowskiego Zbrośława, Poltka (B. 159), Janusza (B. 92) i Wincentego k. Olesna (B. 228), zięć Zbrośława k. Op. (B. 241). Danych genealogicznych dostarczają: SUB, II, nr 424 (uznany za falsyfikat wiarygodny jednak w sprawach genealogii), *Ks. henr.*, s. 331, dok. kanonika Zbrośława z lat 1274 i 1278 r. (*KDM, II*, 484; R. 1447 i 1561), SUB, II, nr 340, *ibid.*, nr 32 i 271, gdzie jednak źle umieszczony przecinek sugeruje jakoby był on bratem Raclawa ze Strzelina, poprawną wersję tego źródła dał Małeczyński, „Sobótka”, t. 20: 1965, s. 220, gdzie poprawnie bratem Jaksy palatyn wr. Stefan. Zob. tabl. genealogiczną Jaksice II. Jaksa obecny był w 1221 r. przy ujeździe granic Gościęcina (*KDS*, t. III, nr 308). Św. na dok. Kazimierza w Op. w 1228 r. (SUB, I, nr 298) i Violi w 1230 r. (SUB, I, nr 319). Jako k. Siewierza św. na dok. Henryka Brodatego w Op. 2 X 1232 r. (SUB, II, nr 23) i w Czarnowąsie w 1234 r. (SUB, II, nr 80). Jako k. Toszka św. na dok. Mieszka przed 24 IX 1239 r. (SUB, II, nr 165). Z samym tytułem komesa św. u tegoż ks. w Klinnie w 1239 r. (SUB, II, nr 174). Jako k. Gł. św. na dok. Rogatki w Środzie 10 III 1242 r. (SUB, II, nr 229). Jako k. „Svyn” św. u tegoż ks. we Wr. w 1244 r. (SUB, II, nr 271) razem z bratem Stefanem palatynem wr. Z tytułem komesa św. we Wr. na dok. w sprawie ugody milickiej z 26 VI 1249 r. (SUB, II, nr 375). Jako k. Niemczy św. na dok. Henryka III w Nysie 22 IV 1250 r. (SUB, II, nr 392). Bez urzędu u tegoż ks. w Przyłuku w 1250 r. (SUB, II, nr 409) i Wr. 9 IX 1251 r. (R. 775). Jako k. „Wr. św. na dok. Henryka III: Oława 11 XII 1251 r. KR. 779) i w 1252 r. (R. 780); bez urzędu Wr. 9 II 1252 r. (R. 788); k. Wr. We Wr. 1 V 1252 r. (R. 793), 26 II 1253 r. (R. 815), Wr. 18 XI 1254 r. (R. 885); jako komes św. we Wr. 21 XI 1254 r. (R. 886—7); k. Wr. św. we Wr. 22 II 1255r. (R. 892), 30 VII 1255 r. (R. 896), w 1257 r. (R. 957), we Wr. 3 VI 1259 r. (R. 1029), z 8 V 1260 r. (R. 1044), we Wr. 28 V 1260 r. (R. 1047); bez urzędu św. we Wr. 22 I 1261 r. (R. 1074) i we Wr. 6 III 1261 r. (R. 1076); jako k. Wr. św. w Ziębicach 31 VII 1253 r. (*Ks. henr.*, s. 301). Z dok. jego syna Zbrośława z 1274 r. wiadomo, że Jaksa i jego żona żyli jeszcze (*KDM, II*, nr 484). Jaksa z Jamki (dziś Stara Jamka), mąż Zofii i ojciec 2-letniej w 1271 r. córki wspomniany w *Żywocie* bł. Salomei (*MPH, IV*, s. 794) nie jest tożsamy z k. Wr., lecz jest jego wnukiem, synem Poltka (B. 159). Jaksa k. Wr. wg dok. bpa Tomasza I posiadał 21 X 1249 r. wieś koło Głuchołazów (SUB, II, nr 380). W jego rękach była też wieś Wadochowice (Wiesental, Jaksice) pod Henrykowem, którą sprzedał

bpowi lubuskiemu Wilhelmowi, a która po 1282 r. wróciła do jego syna Poltka (*Ks. henr.*, s. 331—332). Prawdopodobne, że jego własnością były niektóre posiadłości potwierdzone w ręku jego potomków. Błędny jest pogląd Małeckiego, t. II, s. 98—99, jakoby kanonik

Zbroślaw był synem Ottona z rodu Starżów. Również spostrzeżenie Birkenmajerowej, s.

219, jakoby Jaksa był synem Andrzeja nie ma podstaw źródłowych, podobnie jak rozdwojenie przez tę autorkę postaci Jaksy i jego syna Wincentego (*ibid.*, tabl. na s. 226). L. Radler, *Beiträge zur Geschichte der Grafen von Würben*, AfKGS, t.18: 1960, s. 37, 52 i tabl. na s. 51, bezpodstawnie uznaje Jakcę za przodka Świnków (Schweinichenów) i zalicza go do rodziny Wierzbnow (zob. w części C) jedynie z powodu imienia brata i strzały używanej w herbie przez Teodoryka, wnuka Jaksy. Dziwi u tego autora pominięcie osoby Wincentego. Równie nie uzasadnione są poglądy B. Grydyk-Przondo, *Uwagi o kasztelanii Świny i początkach rodu Swinków*, „Sobótka”, t. 22: 1967, s. 283—290, jakoby Jaksa był przodkiem Swinków, krewnym abpa Jakuba i wszystkich możliwych k. grodu „Zuni”, „Svina” czy „Svynę”. Gród ten to zresztą może raczej Świdnica niż Świny. Krewnymi Jaksy mieli być zdaniem tej autorki właściciele rozmaitych miejscowości, których nazwy kojarzyły się ze swinią. Fantastycznie brzmi też jej hipoteza o „wyprowadzeniu” uboższej rodziny Swinków na Kujawy, gdzie też jeden z niej, Jakub, doszedł do godności abpa gnieźnieńskiego.

80. Jan, wojski Op., ojciec Dobiesława (B. 42), św. na dok. Kazimierza op. z 1222 r. (*KDS*, t. III, nr 269) i w Jemielnicy po 29 XI 1225 r. (*KDS*, t. III, nr 308) oraz na dok. Mieszka w Rac. 8 V 1041 r., gdzie też św. jego syn Dobiesław (*SUB*, II, nr 210).

81. Jan, k. Rudy, k. Cieszyna, k. Toszka, brat Klemensa (B. 102) i bpa płockiego Andrzeja i prepozyta staniąteckiego Wierzbieży, ojciec kanonika krakowskiego Sulisława. Możliwy małopolski, właściciel licznych tam dóbr (*CDP*, t. III, nr 18; *ibid.*, nr 219, 24, 20, 28). Dane genealogiczne tej rodziny zestawiał Małeckki, t. II, s. 48—59 i tabl. na końcu tego tomu. Jako k. Toszka („Cosec”) św. na dok. Kazimierza w Jemielnicy w 1226 r. (*KDS*, t. III, nr 313). Jako komes „de Rudno” św. u tegoż ks. w Op. 1228 r. (*SUB*, I, nr 298). Jako k. Cieszyna u tegoż ks. św. w Rybniku 1 VIII 1228 r. (*SUB*, II, nr 291). Jako k. Cieszyna wymieniony w 1238 r. (*CDP*, t. III, nr 18). W tej samej godności św. na dok. Mieszka przed 24 IX 1239 r. (*SUB*, II, nr 165). W 1242 r. wymieniony jako k. Rudy (*CDP*, t. III, nr 219), który to urząd pełnił jeszcze ok. 1254 r. (*CDP*, t. III, nr 28).

82. Jan Klemencic („Clementis”) św. na dok. Kazimierza w Op. w 1228 r. (*SUB*, nr 298), krewny poprzedniego. Zob. Małeckki, t. II, s. 48—59 i tabl. genealogiczna.

83. Jan Sybocic (T a s z y c k i, *Onomastyka*, s. 134, chętnie czytałby „Zębocic”), komes, św. na dok. Kazimierza w Op. 1228 r. (*SUB*, I, nr 298). 15 VI 1233 r. bp wr. Tomasz I fundował w jego siedzibie, Prężynie, kościół. Przy tej okazji Jan sporządził testament, którego św. byli przybyli na uroczystość bp wr., mgr Reginald archidiakon op., nie wymienione z imienia teściowa i żona wystawcy, łowczy Otto „consanguineus” Jana (tożsamy zapewne z jego bratem stryjecznym wymienionym w te-

stamencie i wspólnie z Siemianem spadkobierca 2 wsi Jana), krewni („cognatorum”) wystawcy: cześnik Wojciesz (B. 234), Makary syn Alberta (B. 114), Aleksy, Marek (B. 117) oraz towarzyszący bpowi Herman wojski Otmuchowa, mgr Adam kanonik wr., kanclerz bpi Marcin, Albert pleban Sw. Grobu w Legnicy, kapelan bpa krakowskiego Gotard, Grodzisław syn Lupusa, Sławik („Slauc”), Jan syn Pepina, Mikołaj, Sulisław kapelani bpa wr., Stefan brat Jaksy (C. 759), Jan Łysy („Calvus”), podstoli Bogdan, Albrecht. Przybycie bpa w tak licznym otoczeniu zdaje się świadczyć o wadze, jaką Tomasz I przykładał do swych kontaktów z synem Sybota, podobnie jak ufundowanie przez tego hierarchę kościoła Sw. Piotra Apostoła w Prężynie. Komes Jan zapisał przy tej okazji wr. bptwu część anonimowej wsi u źródeł Prężyny, Gostomię i Lubrzę oraz las przy granicy morawskiej. Bptwu przypaść też miała posiadłość należąca do teściowej Jana, „Gay” (dziś Tarnogaj we Wr.), którą to wieś miał syn Sybota objąć po śmierci dotychczasowej właścicielki. Jan godził się na natychmiastowe objęcie przez bptwo całej darowizny pod warunkiem zapewnienia mu i jego rodzinie odpowiedniego utrzymania. Teściowej i żonie zapisał Jan wsie: „Oreso”, Prężynę („Pransina”) i Czyżowice („Chisouic”). Wsie te po śmierci obu kobiet miały przejść na własność dowolnie obranego kościoła. Swym braciom stryjecznym Siemianowi (B. 187) i Ottonowi (B. 151) zapisał 2 założone przez siebie i nie mające jeszcze nazwy wsie. Posiadłości morawskie zapisał Jan swemu bratu Domasławowi. Majątek Jana obejmował 8 wsi i znaczny obszar lasu, wszystko to w zwartym kompleksie terytorialnym na polsko-morawskim pograniczu. Majątek ten powstał zapewne w czasach Bolesława Wysokiego, kiedy to prowadzono akcję nadawania nieskolonizowanej ziemi leżącej na pograniczu. Odbiorcą ks. nadania był może jeszcze Sybot (od niem. Sigebodo), ojciec Jana. Z posiadłościami Jana sąsiadowały majątki innych wybitnych feudałów op. tego okresu, np. Zbroslawa i jego braci. Sprawy majątkowe Jana zob. Korta, s. 34—35. Tekst testamentu Jana (SUB, II, nr 32).

84. Jan Wernerowic, k. Mikułowa, komes, św. na dok. Władysława op. w Rac. 14 V 1258 r. (R. 999) i tamże 21 X 1258 r. (R. 1006) oraz 28 V 1260 r. (R. 1048). Bez urzędu z synem Bartoszem św. (B. 20) w Rac. w 1277 r. (R. 1517). Ojcem Jana najpewniej palatyn op. Werner (B. 223). Zob. Dzirzykrajowice i tabl. genealogiczna.

85. Jan, sędzia. Jako „summus iudex curie” św. na dok. Władysława op. w Czeladzi 5 X 1262 r. (R. 1137), a jako sędzia u tegoż ks. w Sławęcicach w 1267 r. (R. 1244).

86. Jan „Zaya”, rycerz, wystawił 23 IV 1273 r. dok. opatrzony własną i Szymona ze Ścinawy (B. 216) pieczęciami, w którym odwołał swą wcześniejszą darowiznę na rzecz córek, zięciów i wnuków z posiadłości, jaką dzierżył od wr. bptwa (Łambinowice?—miejsce wyst. dok.) i zwrócił ją temuż bptwu na ręce księdza Dytryka z Otmuchowa. Sw. dok.

byli: Szymon ze Ścinawy, przeor kl. w Rac. Mikołaj, mnich Hartman, Mikołaj „Corequicz”, Fulko proboszcz z Łambinowic <R. 1425>. Jan św. na dok. Kunczka Szwaba (C. 435) w 1268 r. (R. 1305). Zob. C. 367.

87. Jan z Chropaczowa („Chropaczow”), giermek, św. na dok. Kazimierza bytomskiego w Sławięcicach 21 VII 1295 r. (R. 2369).

88. Janko z Błotnicy („Błotnicza, Plotnica = Błotnica Strzelecka?”), komes, św. na dok. Władysława op. wyst. w Rac. 20 I 1265 r. (R. 1198) i 25 II 1272 r. (R. 1393).

89. Janko „Sliz”, skarbnik, podskarbi, komes, św. na dok. ks. op. Władysława w Sławięcicach w 1267 r. (R. 1244). Jako skarbnik św. u tegoż ks. w Rac. 16 V 1274 r. (R. 1468), na dok. Mieszka i Przemysła w Rac. 4 VIII 1294 r. (R.-2326) i z samym tytułem k. Bytomia 19 III 1299 r. (R. 2238) i na 2 dalszych dok. tego ks. jako skarbnik i z przydomkiem — 4 VIII 1294 r. (R. 2326) i z samym tytułem k. Bytomia 19 III 1299 r. (R. 2542).

90. Janusz Jarosławic, komes, św. na dok. Władysława op. w Jemielnicy 20 I 1257 r. (R. 961). Tekst dok. Św., że ojciec jego Jarosław już nie żył, wobec czego nie był nim podkomorzy tego imienia (B. 94), ale raczej Jarosław Jarachowic (C. 397). Możliwa jest więc identyfikacja Janusza z dolnośląskim rycerzem Januszem z Michałowa (C. 391). Zob. Pogorzele i tabl. genealogiczna.

91. Janusz Męczyc, rycerz dolnośląski, zob. C. 358.

92. Janusz, k. (burgrabia) Bytomia, komes, św. zawsze z tytułem urzędowym na dok. Władysława w Rac. 25 II 1272 r. (R. 1393) i na 4 dok. ks. bytomskiego Kazimierza: Praga 10 I 1289 r. (R. 2099), z 17 VIII 1292 r. (R. 2238), w Sławięcicach 12 VI 1294 r. (R. 2320) i w pobliżu Bytomia 19 III 1299 r. (R. 2542).

93. Janusz podczaszy, komes, św. na dok. Władysława w Sławięcicach w 1267 r. (R. 1244) i Kazimierza bytomskiego w Koźlu w 1283 r. (R. 1732). Jeśli synem Jaksy (B. 79) nie był k. Bytomia (B. 92), to był nim może właśnie Janusz (Jaško) podczaszy.

94. Jarosław k. Oświęcimia, podkomorzy, podstoli, komes, brat Chociemira (B. 35) i

Pęcisława (B. 161), św. na dok. Mieszka przed 24 IX 1239 r. (SUB, II, nr 165). Jako podstoli wyznaczył granice Chróściny k. Niemodlina darowanej szpitalowi Św. Ducha we Wr. 24 IX 1239 r. (SUB, II, nr 166). Bez urzędu, jako brat Chociemira św. na dok. Mieszka w Groszowicach 1 V 1240 r. (SUB, II, nr 178), bez urzędu św. u tegoż ks. w Makowie 25 V 1240 r. (SUB, II, nr 180) a jako podstoli u tegoż ks. w Rac. 8 V 1241 r. (SUB, II, nr 210), bez urzędu zaś w 1241 r. (SUB, II, nr 226) oraz jako podstoli w Mechnicy 25 III 1243 r. (SUB, II, nr 242), a bez urzędu na 2 dalszych dok. Mieszka wyst. tego dnia i tamże (SUB, II, nr 243, 244). Jako podkomorzy św. na 2 dok. Mieszka wyst. w Rac. w 1244 r. (SUB, II, nr 277) i 12 IV 1245 r. (SUB, II, nr 284). Bez urzędu św. na testamencie Mieszka w Koźlu 29 X 1245 r. (SUB, II, nr 295) i jako podkomorzy u tegoż ks. 25 III 1243—18—22 X 1246 r. (SUB, II, nr 310).

Św. podkomorzy na 4 dok. Władysława: w Jemielnicy 20 I 1257 r. (R. 961), w Czeladzi 24 VI 1257 r. (R. 979), gdzie bez urzędu i na 2 dok. wyst. w Rac. 14 V 1258 r. (R. 999) i 21 X 1258 r. (R. 1006). Jako k. Oświęcimia wymieniony w 1262 r. i nazwany bratem Pęcysława (R. 1138).

95. Jaśko Żaba, św. na dok. Władysława op. w Żerkowicach 12 VIII 1274 r. (R. 1476). Krewny może Andrzeja Żaby (B. 14).

96. Jaśko Kornica podkomorzy cieszyński, komes, brat Przybysława (B. 177) i archidiakona op. Stefana. Dane genealogiczne zawiera dok. z 13 XI 1288 r. (R. 2091). Bez urzędu św. na dok. Władysława op. w Rac w 1274 r. (R. 1468). Jako podkomorzy św. na dok. Mieszka i Przemysła w Rac. 4 IV 1283 r. (R. 1746), z bratem Przybysławem św. na dok. Przemysła w Rac. 7 V 1286 r. (R. 1959). Wszyscy 3 bracia św. u tychże ks. w Rac. 13 XI 1288 r. (R. 2091). Jako rycerz św. na 2 dok. Mieszka: w Rac. 31 X 1289 r. (R. 2118) w pobliżu Cieszyna 31 I 1290 r. (R. 2129). Jako podkomorzy u Mieszka w Rac. 10 V 1290 r. (R. 2134). Bez urzędu św. na dok. Przemysła w Rac. 10 XI 1290 r. (R. 2170). Jako podkomorzy św. na 3 dok. Przemysła wyst. w Rac.: 1 VIII 1292 r. (R. 2292), 18 X 1293 r. (R. 2300) i 1 VIII 1295 r. (R. 2371). Jako komes św. u Mieszka w Morawskiej Ostrawie 2 VIII 1297 r. (R. 2473). Krewny może Paszka Kornicy (B. 153).

97. Jaśko Złotousty („Zlohoust”) św. na dok. Władysława op. w Rac. w 1277 r. (R. 1517).

98. Jaśko („Gescho”) „domicellus”, św. na dok. ks. bytomskiego Kazimierza w Pradze 10 I 1289 r. (R. 2099).

99. Jaśko z Groszowic, św. na dok. Bolesława op. z 1297 r. (R. 2447).

100. Jaśko z Bieńkowic, k. Cieszyna, cześnik, komes, św. na dok. Mieszka i Przemysła w Rac. 4 IV 1283 r. (R. 1746). Jako cześnik św. na dok. Mieszka z 31 I 1290 r. (R. 2129). Zapewne on to jako k. Cieszyna św. u tegoż ks. w Morawskiej Ostrawie 2 VIII 1297 r. (R. 2473).

101. Jechet (?) k. Rac. św. na dok. Władysława w Rac. 21 X 1258 r. (R. 1006).

102. Klemens Stary („Magnus”), k. Krakowa, k. Ryczyna, palatyn op. Możny małopolski z rodziny tzw. Gryfitów (genealogia — Małecki, t. II, s. 57), brat Janka „de Rudno” (B. 81), bpa płockiego Andrzeja, prepozyta staniąteckiego Wierzbicy, brat stryjeczny Klemensa k. Oświęcimia (B. 103), zięć k. op. Zbrosława (B. 241), mąż Raclawy, ojciec ksieni staniąteckiej Wyszeniegi. Po opuszczeniu w wyniku konfliktu z tzw. Odrowążami, Małopolski w 1225 r. otrzymał, najpewniej dzięki swemu teściowi, palatynat op. Brat jego Wierzbicy wznosił mury zamku ks. w Op., a sam Klemens wyłożył 500 grzywien jako połowę kosztów budowy zamku. Jako wynagrodzenie otrzymał od ks. Kazimierza na wiecu w Rybniku 1 VIII 1228 r. wsie: Niemodlin z prawem patronatu nad miejscową kaplicą, wyludnioną w wyniku głodu Czeladź w granicach od mostu Gawła do ujścia „Osseta” do Brynicy, tamtejszą karcznię i prawo hodowli bobrów, Smolice, Zagórze, Zator, „Rossohouice”, „Rosconice”, Mionów

i Wierzch oraz żreby w 13 wsiach naroczników pod Krakowem, prawo hodowli bobrów na Wiśle od ujścia Skawy do wielkiego promu przy granicach posiadłości komesa Chociemira (*SUB*, I, nr 291). Bolesław Wstydlivy pod „Wissokembreghe” 21 XII 1234 r. oświadczył, iż komes Klemens k. „Betheng” (Ryczyn) otrzymał od niego wieś Szyce w Krakowskim i przekazał ją swej żonie Raclawie (*SUB*, II, nr 79). Henryk Brodaty w Krakowie w 1234 r. zatwierdził zamianę między komesem Klemensem k. Ryczyna („Recen”) a rycerzem Iwonem. Klemens dał Iwonowi wieś Mirów („Miraua”) i 45 grzywien srebra za wieś Łubnicę, transakcję tę potwierdził Ubisław, brat Iwona (*SUB*, II, nr 85). Wg dok. Zbrośława k. Op. (falsyfikat zasługujący na wiarę w kwestiach genealogicznych) wyst. w Otmuchowie w 1235 r. św. zięć wystawcy Klemens „de Cracovia” (*SUB*, II, nr 424). W 1238 r. Klemens był znów k. Krakowa jak św. dok. Violi i Władysława op. wyst. na wiecu z Henrykiem Brodatym w Bobrownikach w 1238 r. pozwalający Klemensowi przenieść Łubnicę i Konarzewo na prawo średzkie (*SUB*, II, nr 156). W 1239 r. w Klinnie Mieszko zezwolił k. Krakowa na przeniesienie Łubnicy na prawo niemieckie (*SUB*, II, nr 174). Zginął pod Chmielnikiem w 1241 r. i pochowany został w kl. w Staniątkach, swej własnej z 1228 r. fundacji. Później w kl. tym pochowano jego żonę Raclawę (J. Długosz, *Anuales seu Cronicae incliti Regni Poloniae*, Warszawa 1974, s. 114; tenże, *Liber beneficiorum*, t. III, s. 297). Zona jego Raclawa cieszyła się opinią niezwykle pobożnej i zakończyła życie jako mniszka w Ołoboku (*MPH*, IV, s. 788) przed 27 VI 1263 r. (*KDM*, t. II, nr 470).

103. Klemens k. Oświęcimia, komes, brat palatyna krakowskiego Teodora (inne szczegóły genealogiczne — Małeckie, t. II, s. 51 nn.), brat stryjeczny Klemensa (B. 102). Jako k. Oświęcimia św. na dok. bpa krakowskiego Wisława w 1238 r. (*CDP*, t. III, nr 18). Z bratem Teodorem św. na dok. Brodatego w 1235 r. (*SUB*, II nr 106).

104. Klemens „de Cansor”, teść Hermana (B. 71), rycerz Przemysła św. u tegoż ks. w Rac. 10 XI 1290 r. (R. 2170), z zięciem św. na dok. Bolesława op. 23 VIII 1292 r. (R. 2339).

105. Konrad „de Odra” św. na dok. Bolesława op. z 1297 r. (R. 2448).

106. „Cran” (?) podłowczy, św. na dok. Bolesława op. z 1297 r. (R. 2447).

107. Krystyn miecznik, św. na dok. Kazimierza w Jemielnicy w 1226 r. (*KDS*, t. III, nr 313).

108. Krystyn podkomorzy, św. na 2 dok. Kazimierza bytomskiego: w Koźlu w 1283 r. (R. 1732) i z 17 VIII 1292 r. (R. 2238).

109. Krzyżan („Crisan”) rycerz Kazimierza op. św. na dok. bpa wr. Wawrzyńca w Oleśnie w 1226 r. (*KDS*, t. III, nr 309). Św. na dok. Violi z 1230 r. (*SUB*, I, nr 319). Zapewne to on wraz z niejakim Janem dzierżył anonimową wieś wg dok. bpa wr. z 27 V 1223 r. (*KDS*, t. III, nr 283).

110. Lambert, św. na dok. Mieszka wyst. koło Cieszyna 31 I 1290 r. (R. 2129).
111. Leonard, „domicellus”, św. na dok. ks. bytomskiego Kazimierza w Pradze 10 I 1289 r. (R. 2099).
112. Lutogniew, łowczy, św. na dok. Violi w Bobrownikach w 1238 r. (SUB, II, n. 156).
113. Łaskarz („Laskar”), sędzia. Bez urzędu św. na 4 dok. Mieszka Rac.:’ z 24 IX 1239 r. (SUB, II, nr 166), Maków 25 V 1240 r. (SUB, II, nr 180), i na 2 dok. wyst. w Mechnicy 25 III 1243 r. (SUB, II, nr 243, 244). Jako sędzia św. na 2 dok. Władysława: Bytom 1254 r. (R. 859) i Jemielnica 20 I 1257 r. (R. 961).
114. Makary syn Adalberta, krewny Jana Sybocica (B. 83), św. na testamencie Jana w Prężnie 15 VI 1233 r. (SUB, II, nr 32) i na dok. Mieszka w Makowie 25 III 1240 r. (SUB, II, nr 180).
115. Marcin z „Ozegow”, św. na dok. ks. bytomskiego Kazimierza w Sławięcicach 25 I 1282 r. (R. 1694).
116. Marcin, prokurator, św. na dok. Przemysła w Rac. w 1284 r. (R. 1769).
117. Marek, podstoli, podczaszy, komes, brat Wisława (B. 229), krewny Jana Sybocica (B. 83). Św. na testamencie Jana Sybocica wyst. w Prężynie 15 VI 1233 r. (SUB, II, nr 32). Jako stolnik św. na dok. Violi w Bobrownikach w 1238 r. (SUB, II, nr 156). Bez urzędu św. na dok. Mieszka w Klinnie w 1239 r. (SUB, II, nr 174), wraz z bratem Wisławem podłowczym św. bez urzędu na dok. tegoż ks. przed 24 IX 1239 r. (SUB, II, nr 165), jako komes u tegoż ks. w Groszowicach 1 V 1240 r. (SUB, II, nr 178) i w 1241 r. (SUB, II, nr 226). Jako podczaszy św. na dok. Mieszka w Mechnicy 25 III 1243 r. (SUB, II, nr 242) i bez urzędu na dok. Violi wyst. w Mechnicy 25 III 1243 r. (SUB, II, nr 243). Bez urzędu św. na dok. Mieszka w pac. 12 IV 1245 r. (SUB, II, nr 284) i na testamencie tegoż ks. w Koźlu 29 X 1245 r. (SUB, II, nr 295). Jako podczaszy św. u tegoż ks. w Op. w 1246 r. (SUB, II, nr 311). Jako podstoli św. na dok. Władysława w Rac. 8 IX 1247 r. (SUB, II, nr 328), a jako podczaszy we Wr. w 1247 r. (SUB, II, nr 340).
118. Marek św. na dok. ks. bytomskiego Kazimierza w Sławięcicach 21 VII 1295 r. (R. 2369).
119. Maurycy św. w procesie Rostka (B. 182) o Makowo w Groszowicach 1 V 1240 r. (SUB, II, nr 178). Jeśli imię Mroczo jest formą imienia Maurycego, to jest on może identyczny z Mroczkim (B. 143).
120. Markwart („Marcvard”) św. na dok. Mrocza (B. 143) w Stanicy 21 VII 1295 r. (R. 1327).
121. Mateusz (Maciej), baron, brat Zbrośława (B. 241), ojciec bpa lubuskiego Wilhelma, Immy i Smiła (B. 190). Mieszko w 1246 r. (?) zezwolił Mateuszowi i Zbrośławowi lokować 2 żreby w Żernicy na prawie niemieckim (SUB, II, nr 311). Być może on to jako „Mazco” św. obok Zbrośława na dok. Violi w Mechnicy 25 III 1243 r. (SUB, II, nr 243), ale

- na drugim dok. tego samego dnia tamże wyst. św. kanonik tego imienia (*SUB*, II, nr 244), a więc i pierwsza identyfikacja jest niepewna.

122. Michał Piotrowic („Petronisch”), podkoniuszy, św. na dok. Mieszka w Klinnie w 1239 r. (*SUB*, II, nr 174). Jako podkoniuszy na 2 dok. Mieszka: w Makowie 25 V 1240 r. (*SUB*, II, nr 180) i wyst. przed 27 VIII 1240 r. (*SUB*, II, nr 187). Jako Michał „Petronisch” św. na dok. Mieszka w Rac. 8 V 1241 r. (*SUB*, II, nr 210). Możliwe, że był on tożsamy z współwłaścicielem anonimowej wsi dzierżonej z braćmi Wincentym (B. 227) i Świętoszem, jak wspomina dok. bpa wr. Wawrzyńca z 1223 r. (KDS, t. III, nr 283).

123. Michał Szerokiesłowo („Sirokezłowo”), podkomorzy (?), św. na dok. Mieszka i Przemysła w Rac. 7 V 1286 r. (R. 1959), jako rycerz św. z samym tylko imieniem na dok. Mieszka w Rac. 31 X 1289 r. (R. 2118). Jako podkomorzy z samym tylko imieniem św. na dok. Przemysła: 18 X 1293 r. (R. 2300), 26 V 1294 r. (R. 2318) i 13 I 1298 r. (R. 2494).

124. Michał łowczy, św. na dok. komesa Adama (B. 1) w Oświęcimiu 30 IV 1285 r. (R. 1914).

125. Michał marszałek, św. na dok. ks. bytomskiego Kazimierza w Pradze 10 I 1289 r. (R. 2099).

126. Michał giermek, św. na dok. Przemysła w Rac. 9 VIII 1290 r. (R. 2153).

127. Michał Wilczyc, k. Głogówka, podczaszy, możny dolnośląski i opolski, brat Franciszka (B. 52), Zbrośława (B. 242), Pakosława (B. 152) i archidiacona leg. Henryka, syn Andrzeja (B. 10?). Rodzina ta wywodziła się z Tyńca (zob. Wilczyce i tabl. genealogiczna). Wg dok. Henryka IV Prawego z 10 III 1286 r. sprzedał za zgodą swego brata Franciszka Piotrków Borowski Mikołajowi z Ciepłejwody (C. 522) za 210 grzywien (R. 1952). Sw. na dok. swego brata Franciszka w Tyńcu 28 VIII 1287 r. (R. 2047). Henryk V Gruby we Wr. 30 XI 1290 r. (R. 2172) zaświadczył, iż w jego obecności Michał Wilczyc z Tyńca za zgodą swego brata Zbrośława („Brozlaus”) i synów sprzedał joannitom z Tyńca nad Ślężą swe dziedzictwo z 13 łanów w tymże Tyńcu biorąc po 13 grzywien za każdy łan, sprzedał też swoją część młyna i staw rybny. Michał podczaszy św. na dok. Mieszka i Przemysła w Rac. 13 XI 1288 r. razem z bratem Pakosławem (R. 2091, gdzie Michał tytułowany jest „Podchasse”). W tej samej godności św. Michał na dok. Mieszka w Rac. 10 V 1290 r. (R. 2134). Następnie związał się z Bolesławem op. i jako Michał Wilczyc św. na 2 dok. tego ks. z tytułem k. Głogówka w 1297 r. (R. 2447, 2448).

128. Michałko z Bytomia, rycerz, św. na dok. Kazimierza bytomskiego w Bytomiu 19 III 1299 r. (R*. 2542).

129. Michałko, sędzia dworu, św. na dok. Mieszka i Przemysła w Rac. 7 V 1286 r. (R. 1959) i Mieszka w Rac. 10 V 1290 r. (R. 2134). On to zapewne jako Michał „Garchewycz” św. na dok. Mieszka w Oświęcimiu 10 XI 1292 r. (Kuraś, IV, nr 885).

130. Mikołaj Wasylewicz („Vachslowitz”), łowczy, podstoli, komes, św.

na dok. Kazimierza op. w 1222 r. (KDS, III, nr 269), w 1224 r. (SUB, I, nr 249) i po 29 XI 1225 r. (KDS, III, nr 308) w Jemielnicy. Św. na dok. bpa Wawrzyńca w Oleśnie w 1226 r. (KDS, III, nr 309). Jako podstoli św. na dok. Kazimierza op. w Jemielnicy w 1226 r. (KDS, III, nr 313), w Rybniku 1 VIII 1228 r. (SUB, I, nr 291). Przed 14 IX 1230 r. oświadczył, iż Stoigniew (B.- 204) wydziedziczył swego brata stryjcznego Dzirzykrają, a Makowo przyznał joannitom, zaś dobra śląskie kl. lubiąskiemu (SUB, I, nr 310). Treść tego dok. pozwala utożsamić go z Mikołajem z dok. wyst. w Groszowicach 1 V 1240 r. (SUB, II, nr 178). Św. na dok. Violi w 1230 r. (SUB, I, nr 319). Jako łowczy św. na dok. Henryka Brodatego w Op. 2 X 1232 r. (SUB, II, nr 23) i bez urzędu u Mieszka 25 V 1240 r. w Makowie (SUB, II, nr 180) oraz u Władysława w Rac. 8 IX 1247 r. (SUB, II, nr 328, gdzie „Vachsilovize”).

131. Mikołaj Godziszkowic („Godissn, Godisconis”), św. na 2 dok. Mieszka: w Rac. 24 IX 1239 r. (SUB, II, nr 166) i w Op. w 1246 r. (SUB, II nr 311). Św. Władysława w Sławęcicach 30 XI 1260 r. (R. 1066). Syn może Godziesza (B. 56).

132. Mikołaj, palatyn, dworzanin. Jako dworzanin św. na dok. Mieszka przed 27 VIII 1240 r. (SUB, II, nr 187). Jako komornik u tegoż ks. w Op. 22 XII 1240 r. (SUB, II, nr 192). Jako palatyn św. z synem nie wymienionym z imienia na dok. Mieszka w Rac. 8 V 1241 r. (SUB, II, nr 210). Może tożsamy z synem Ruperta (B. 183) Mikołajem k. Opola (B. 135).

133. Mikołaj k. Koźła, rycerz. Św. przed 24 IX 1239 r. bez urzędu na dok. Mieszka (SUB, II, nr 165), jako komes u tegoż ks. w Klinnie w 1239 r. (SUB, II, nr 174). Co do 2 tych wypadków można mieć wątpliwości, czy nie dotyczą one innych współczesnych Mikołajów. Jako k. Koźła św. na 7 dok. Mieszka: w Rac. 27 VIII 1240 r., gdzie też bezimiennie występują jego synowie (SUB, II, nr 188), w 1241 r. (SUB, II, nr 226), na 3 dok. wyst. w Mechnicy 25 III 1243 r. (SUB, II, nr 242, 243, 244), Rac. 12 IV 1245 r. (SUB, II, nr 284) i w Koźlu na testamencie Mieszka 29 X 1245 r. (SUB, II, nr 295) oraz na dok. datowanym 25 III 1243—18—22 X 1246 r. (SUB, II, nr 310). Św. na dok. Władysława we Wr. w 1247 r. (SUB, II, nr 340).

134. Mikołaj Bogusławie z Wróblina, rycerz ks. op. w 1257 r. sprzedał joannitom z Łosiowa młyn nad Nysą z prawem ewentualnej odbudowy z dowolną ilością kół i pastwiskiem dla koni, skąd czynsz roczny w wysokości 2 grzywien srebra pobiera pleban wr., sprzedawca zastrzega sobie bezpłatne mielenie zboża w tym młynie oraz prawo połowu ryb w kanale młyńskim. W wypadku sporu obie strony zobowiązują się podporządkować wyrokowi rycerzy z Michałowa, tj. Pogorzelom (R. 955). Brak podstaw, aby ojca Mikołaja utożsamiać z Bogusławem ze Strzelina (C. 70).

135. Mikołaj syn Ruperta (B. 183), k. Op. św. na dok. Władysława w Rac. 14 V 1258 r. (R. 999) i bez urzędu z ojcem św. w Rac. 28 V 1260 r. (R. 1048). Może tożsamy z Mikołajem palatynem (B. 132).

136. Mikołaj, podstoli, komes. Jako komes św. na dok. Piotra ze Sławikowa (B. 163) w Sobiszowicach 15 VI 1276 r. (R. 1509). Jako podstoli św. na dok. Władysława w Rac. 21 III 1280 r. (R. 1627), na dok. Mieszka i Przemysła w Rac. 4 IV 1283 r. (R. 1746) i Mieszka w Rac. 10 V 1290 r. (R. 2134).

137. Mikołaj Rudy („Rufus”), rycerz dolnośląski (C. 517) św. na dok. Bolesława op. w Op. 13 IV 1285 r. (R. 1893).

138. Mikołaj Lisignat, k. Oświęcimia św. na 3 dok. Mieszka: koło Cieszyńska 31 I 1290 r. (R. 2129), w Oświęcimiu 10 XI 1292 r. (R. 2251), Morawska Ostrawa 2 VIII 1297 r. (R. 2473).

139. Mikołaj Boruta, k. Toszka, komes. Jako k. Toszka św. na 2 dok. Kazimierza bytomskiego: 17 VIII 1292 r. (R. 2238) i Sławęcice 21 VII 1295 r. (R. 2369). Bezurzędu jako baron i komes św. u tegoż ks. w Sławęcicach w 1298 r. (R. 2484).

140. Mikołaj „Sacco” („Sadca”, „Sacie”) św. na 4 dok. Bolesława op.: z 1294 r. (R. 2307, 2308) i z 1297 r. (R. 2448, 2449). Wywodził się z niemieckiej rodziny Sacco (Schiecke I, s. 146). Krewny Alberta (B. 7) i Reintera (C. 699).

141. Mirosław cześnik, św. na dok. Violi w Bobrownikach w 1238 r. (SUB, II, nr 156).

142. Mojko k. Olesna, komes św. na 2 dok. Władysława: w Rac. 16 V 1274 r. (R. 1468) i tamże 3 VIII 1274 r. (R. 1475). W tej samej godności św. na dok. Kazimierza bytomskiego w Gliwicach 4 VIII 1294 r. (R. 2326).

143. Mroczo, palatyn op., k. Ryczyna, k. Krosna, komes, z rodziny Pogorzeliów (zob. w części A i tabl. genealogiczną), syn Przecława (C. 668), dziadek bpa wr. Przecława z Pogorzeli, brat kanonika wr. i prepozyta lubuskiego Gerłaka, ojciec Jarosława z Owiesna (C. 399) i Przecława z Różanej (C. 670). W 1234 r. Mroczo i jego brat Gerlak zlecieli Gumprechtowi lokację

100 łanów w Starym i Nowym Grodkowie na prawie niemieckim. Gumprecht miał otrzymać sołectwo, 15 wolnych łanów, młyn, 1/3 dochodów z kar sądowych. Wysokość czynszu rocznego z łana ustalono na 1 wiardunek srebra, a dziesięcinę na 5 skojców (SUB, II, nr 88 wg transumptu kanonika wr. Ekharda z 1271 r.). Przed 1240 r. Mroczo kupił las Rudno od komesa Ilika (C. 322) za 28 grzywien i odsprzedał go za taką samą sumę notariuszowi Konradowi (Ks. *henr.*, s. 286). W 1241 r. bp lubuski Henryk zezwolił komesowi Mroczkowi i jego dzieciom osiedlać Niemców w Sulęcinie („Sulench”), wśród św. tego dok. wymieniony jest Gerlak prepozyt lubuski, brat Mroczka (SUB, II, nr 224) w latach 1242—1243 był notariuszem ks. Bolesława Rogatki (SUB, II, nr 235, 255) i to on może ułatwił karierę urzędniczą swemu bratu, który we Wr. 16 X 1243 r. św. na dok. Rogatki jako k. Krosna (SUB, II, nr 252). Następnie objął Mroczo k. Ryczyn i z takim tytułem św. na 3 dok. Rogatki: w 1244 r. (SUB, II, nr 270), w Niemczy w 1244 r. (SUB, II, nr 272) i we Wr. w 1244 r. (SUB, II, nr 273). W 1244 r. komes Mroczo wyst. we Wr. dok., w którym za zgodą swego brata Gerłaka przekazał templa-

riuszom dobra Sulęcín („Zulenche”) z wsiami i miastem położone między Lubuszem a Santokiem oraz prawa do tych ziem, jakie otrzymał od ks. Motywy darowizny określił wystawca jako chęć odkupienia własnych grzechów oraz troskę o Palestynę („terra Iherosolimitana”). Przekazanie darowizny odbyło się w obecności Rogatki i baronów śląskich. Do dok. przywieszono pieczęcie Rogatki, wystawcy i Gerlaka, a wśród św. byli: Rogatka, bp lubuski Henryk, Bogusław k. Niemczy (C. 70), Raclaw k. Wr. (C. 686), Bogusław k. Bytomia (C. >3), podczaszy Konrad (C. 431) oraz synowie Jarosława (C. 397): Bogusław (C. 72), Przecław (C. 669), Budziwoj (C. 102), i Janusz (C. 391), najpewniej krewni wystawcy (SUB, II, nr 276). Jako k. Ryczyna św. na 3 dok. Rogatki: we Wr. 1245 r. (SUB, II, nr 297), na Ślęży w 1245 r. (SUB, II, nr 299) i na wiecu w Leśnicy 29 IV 1247 r., gdzie też przemawiał w imieniu opata kl. henrykowskiego w sprawie o Bobolice (SUB, II, nr 323). Ponieważ 8 VII 1248 r. we Wr. św. na dok. Rogatki jako k. Ryczyna niejaki Berold (C. 59) to niewykluczone, że Mroczo popadł w jakiś konflikt z Rogatką (SUB, II, nr 342). Spór ten mógł pozostawać w związku ze sporem cystersów i kanoników regularnych o kl. w Kamieńcu Ząbkowickim, w trakcie którego świeccy patroni kl., Pogorzele, siłą usunęli z Kamieńca cystersów, natomiast przeciw kanonikom występował bp wr. Tomasz I (SUB, II, nr 347, 348, 384). Dok. Henryka III wyst. w Stolcu w 1248 r. mówi o naradzie tego ks. z Mrocziem, Albertem z Brodą (C. 4), notariuszem Konradem i wielu innymi anonimowymi feudałami (SUB, II, nr 354). Wydaje się, że wynikiem tej narady był bunt przeciw Rogatce i podział Śląska. W dok. wyst. w 1250 r. w Grodkowie Mroczo tytułuje się znowu k. Ryczyna i oświadcza, że zgodą swych synów („puerorum”) dał niejakiemu „Dało” sołectwo odkupionej od Drogoty wsi Drogocina. Dało ma przeprowadzić lokację tej wsi na prawie, jakie mają inne wsie komesa położone wokół Grodkowa. Kolonistom przyznaje się 14 lat wolnizny, po którym to czasie mają płacić czynsz roczny w wysokości 6 skojców z łana i 4 skojce dziesięciny. Dało ma otrzymać 4 wolne łany, wolną karczmę i młyn oraz 1/3 dochodów z kar sądowych (SUB, II, nr 388). W otoczeniu Henryka III św. na 15 dok.: bez urzędu w Przyłęku w 1250 r. (SUB, II, nr 409), jako k. Ryczyna na 2 dok. z tego roku (SUB, II, nr 410, 411), w Nysie na zjeździe ks. w 1250 r. (SUB, II, nr 412) i zapewne tamże (SUB, II, nr 413), we Wr. w 1251 r. (R. 749), Oleśnicy 25 I 1251 r. (R. 758), Wr. 26 VIII 1251 r. (R. 773), Krzydlinie 1 XI 1251 r. (R. 776), Oławie 11 XII 1251 r. (R. 779), bez urzędu we Wr. 12 III 1252 r. (R. 789), jako k. Ryczyna we Wr. 1 V 1252 r. (R. 793), bez tytułu we Wr. 20 I 1253 r. (R. 810), jako k. w Ziębicach 31 VII 1253 r. (Ks. *henr.*, s. 302). Po tej dacie dostał się do wielkopolskiej niewoli (źródła wielkopolskie nazwały go przy tej okazji „jakimś Niemcem”), a za jego uwolnienie ks. wielkopolscy żądali 500 grzywien srebra. Ks. Przemysław najechał nawet na Oleśnicę w ten sposób chcąc skłonić Henryka II do wypłacenia wspomnianego okupu. Za najazd ten dokonany podczas pobytu na Śląsku legata

papieskiego Opizo, opata z Messano, legat ten rzucił na Przemysła klątwę, a kraj jego obłożył interdyktem, który trwał od 8 do 31 III 1254 r. Natomiast 4 VI 1254 r. we Wr. wiec obradował nad uwolnieniem komesa Mrocza i nad budową grodów (*Ks. henr*, s. 276). Nic nie wiadomo o wypłaceniu okupu przez Henryka III, wiadomo natomiast, że już 18 XI 1254 r. k. Ryczyna został Jan z Wierzbnej (C. 356). W tym też czasie Grodków stał się miastem ks. Henryka III (zob. W. Dziewulski, *Lokacja Grodkowa na prawie zachodnim. Uwagi krytyczne*, KHKM, t. 17: 1969). Mroczo przeszedł na służbę op. i jako palatyn św. na dok. Władysława w Rac. 14 V 1258 r. (R. 999). Nie zerwał chyba jednak stosunków z ks. wr., skoro św. na dok. Henryka III we Wr. 12 VI 1258 r. (R. 1002). Henryk III poświadczył we Wr. 12 IV 1262 r. ugodę zawartą przez kl. kamieniecki z Mrocziem i Gerlakiem. Bracia zrezygnowali z roszczeń do Pątnowa ofiarowanego kl. przez ich stryja Janusza, archidiakona wr., a jako wynagrodzenie otrzymali od kl. wsie Kietlin („Kydlin”) i Kijowice („Meznicovo”), sam Gerlak otrzymał nadto w dożywocie 8 grzywien srebra i Istebkę (R. 1113). W 1263 r. Mroczo podjął się na prośby opata kl. w Rudach kolonizacji na prawie niemieckim wsi Stanica i 100 wielkich łanów w lesie „Boycow”. Jako wynagrodzenie Mroczo miał otrzymać w dożywocie czynsz od sprowadzonych kolonistów (R. 1153). Z dok. Mrocza wyst. w Stanicy 6 III 1269 r. wynika, że 50 ze wspomnianych 100 łanów w lesie „Boycow” zostało już osadzonych na prawie frakońskim (R. 1327). Jako palatyn op. św. Mroczo na dok. Władysława w Czeladzi 12 VI 1268 r. (R. 1309). Śmierć komesa Mrocza, tytułowanego nadal k. Ryczyna („Reszczen”), kładzie *Nekr. kamieniecki* na 5 VI (ZfGS, t. 4: 1862, s. 325). Pieczęć Mrocza wyobrażająca herb Pogorzeliów (Identyczny z polskim herbem Grzymała) i napisem w otoku: „S. COMITIS MROCCONIS” (P f o t e n h a u e r, s. 26, tabl. I, nr 6). Może tożsamy z Maurycym (B. 119). Zob. C. 541.

144. Mszczęta („Mescenta”), podłowczy, komes. Św. na dok. Mieszka w Klinnie w 1239 r. (SUB, II, nr 174), w Op. 22 XII 1240 r. (SUB, II, nr 192), jako podłowczy w Mechnicy 25 III 1243 r. (SUB, II, nr 242).

145. Mścigniew (Mszczuj), k. Oświęcimia, cześnik, Możny op. -łęczycki (por. T. L a l i k, *Stare Miasto w Łęczycy. Przemiany w okresie poprzedzającym lokację—schyłek XII i początek XIII w.*, KHKM, t. 4: 1956).

Św. na dok. Kazimierza op. w Jemielnicy po 29 XI 1225 r. (KDS, III, nr 308). Jako rycerz św. na dok. bpa wr. Wawrzyńca w Oleśnie w 1226 r. (KDS, III, nr 309), jako cześnik św. na dok. Kazimierza op. w Jemielnicy w 1226 r. (KDS, III, nr 313), jako k. anonimowego grodu (Oświęcimia) św. na dok. Henryka Brodatego w Czarnowąsie w 1234 r. (SUB, II, nr 80). Jako k. Oświęcimia, wraz z synami wyraził zgodę na przekazanie przez swego brata, Gumperta, archidiakona krakowskiego wsi Błonie koło Łęczycy kl. w Wąchocku, dok. wystw. Krakowie 5 X 1235 r. (SUB, II, nr 102).

146. Mścisław („Mithsizlaus”), dworzanin, św. na dok. Mieszka przed 27 VIII 1240 r. (SUB, II, nr 187).

147. Naczęsław („Nachazlaus, Nazlaus”), k. anonimowego grodu, k. Koźła, komes. W 1221 r. obecny przy wytyczaniu granic Gościęcina (KDS, III, nr 308). Jako k. Koźła św. na 3 dok. Kazimierza op.: Op. — Koźle w 1222 r. (KDS, III, nr 269) z 3 XI 1225 r. (Kuraś, IV, nr 872), Rybnik 1 VIII 1228 r. (SUB, I, nr 291). Bez urzędu św. na dok. Kazimierza w 1228 r. (SUB, I, nr 298), jako k. anonimowego grodu (Koźła?) św. na dok. ks. Violi w 1230 r. (SUB, I, nr 319).

148. Nawojz Łabęd, św. na dok. Kazimierza bytomskiego w Gliwicach 24 IX 1286r. (R. 1980).

149. Niewart („Nevard”) Wernerowic, komes, św. na dok. Władysława op. w Rac. 14 V 1258 r. (R. 999). Syn zapewne palatyna Wenera (B. 223). Zob. Dzirzykrajowice i tabl. genealogiczna.

150. Nikosz z Biskupic, pan, św. na dok. Paszka Warmuntowica (B. 154) w Sobiszowicach 17 IX 1297 r. (R. 2478).

151. Otto-Lassota, komornik, podkomorzy, łowczy, krewny i spadkobierca Jana Sybocica (B. 83), brat Siemiana (B. 187), Strzesza (B. 208), zięć Zbrośława (B. 241). Jako Lassota św. razem z teściem na dok. braci Sebastiana i Grzegorza (B. 62) wyst. 26—31 XII 1230 lub 1231 r. (SUB, II, nr 1). Trudno orzec, czy imię Lassota jest wynikiem błędu pisarza dok., czy też drugim imieniem tego feudała. Razem z bratem Siemianem odziedziczył 2 wsie Jana Sybocica położone w lesie nad morawską granicą. Z tytułem łowczego św. na dok. Jana w Prężynie 15 VI 1233 r. (SUB, II, nr 32). Jako zięć wystawcy św. Otto na dok. Zbrośława w kościele św. Jana w Otmuchowie w 1235 r. (SUB, II, nr 424, falsyfikat, ale szczegóły genealogiczne zasługują na wiarę). Jako podkomorzy św. na dok. Mieszka przed 24 IX 1239 r. (SUB, II, nr 165), jako komornik św. u tegoż ks. w Rac. 24 IX 1239 r. (SUB, II, nr 166). Bez urzędu św. z bratem Przybysławem (B. 176) na dok. Mieszka w Klinnie w 1239 r. (SUB, II, nr 174). Bez urzędu św. u tegoż ks. w 1241 r. (SUB, II, nr 226).

152. Pakosław, brat Michała (B. 127), św. z bratem na dok. Mieszka i Przemysła w Rac. 13 XI 1288 r. (R. 2091). Tożsamy najpewniej z Pakosławem z Tyńca (C. 592). Zob. Wilczyce i tabl. genealogiczną.

153. Paszko Kornica („Cornisa”) z Chróściny („de Croscina”), św. na dok. Władysława w Rac. w 1277 r. (R. 1517). On to może jako Paszko z Chróściny św. na dok. Bolesława op. koło Op. 23 VIII 1292 r. (R. 2239). Krewny może Jaśka Kornicy (B. 96).

154. Paszko Warmuntowic, komes, św. na dok. Mieszka i Przemysła w Rac. 13 XI 1288 r. (R. 2091) i na 3 dok. Mieszka wyst. w Rac.: 31 X 1289 r. (R. 2118) i 10 V 1290 r. (R. 2134) oraz w Oświęcimiu 10 XI 1292 r. (Kuraś, IV, nr 885). W swej dziedzicznej wsi Sobiszowice wyst. 17 IX 1297 r. dok. dla swego kmiecia („kmeto”) Raclawa, któremu zezwolił przenieść na prawo niemieckie lub frankońskie dobra „Elgota” położone między Sobiszowicami a Żernicą („Syrnik”). Raclaw otrzymał od wystawcy sołectwo, wolną karcznię, staw rybny, 7 wolnych łanów, młyn, 1/3 dochodów z kar sądowych. Koloniści otrzymali 14 lat wolnizny

na łąkach uprawnych i 16 lat na łąkach leśnych, po upływie tego terminu mieli pełnić takie same powinności jak chłopci z Sobiszowic. Młyn w owej wsi znajdował się na rzece „Chocenna” poniżej mostu. Św. dok. byli: „domicellus” Paszko z Przemankowa, szwagier wystawcy, pan Nikosz z Biskupic

(B. 150), kapelan wystawcy Wańko i sołtys Herman (R. 2478). Paszko św. nadto na dok. Kazimierza bytomskiego pod Sławięciami 21 VII 1295 r. (R. 2369).

155. Paweł, podstoli, sędzia, podsędek, wojski, teść Długomiła (B. 41). Bez urzędu św. na dok. Mieszka w Makowie 25 V 1240 r. (SUB, II, nr 180) w 1241 r. (SUB, II, nr 226). Jako wojski św. na dok. tegoż ks. w Rac. 8 V 1241 r. (SUB, II, nr 210). Jako podsędek św. na dok. Mieszka w Mechnicy 25 III 1243 r. (SUB, II, nr 242). Na 2 dok. wyst. tamże i tegoż dnia św. bez urzędu (SUB, II, nr 243, 244). Jako sędzia św. u tegoż ks. w Rac. w 1244 r. (SUB, II, nr 277). Jako podstoli św. na dok. Mieszka w Op. w 1246 r. (SUB, II, nr 311). Bez urzędu św. na testamencie Mieszka w Koźlu 29 X 1245 r. (SUB, II, nr 295) i na dok. wyst. 25 III—18—22 X 1246 r. (SUB, II, nr 310). Podstolim był jeszcze w 1247 r. (SUB, II, nr 340, gdzie też św. zięć jego Długomił).

156. Paweł Kolęda („Colenda, Coluda”), „domicellus”, św. na 3 dok. Kazimierza bytomskiego: Praga 10 I 1289 r. (R. 2099), 17 VIII 1292 r. (R. 2238), Sławięcice w 1298 r. (R. 2484).

157. Paweł, św. wraz z bratem swym palatynem op. Andrzejem (B. 17) na dok. Przemysła II wielkopolskiego w Kaliszu 5 I 1291 r. (R. 2177).

158. Paweł („Palvus”) Morawianin, baron, św. na dok. Kazimierza bytomskiego w Sławięcicach w 1298 r. (R. 2484).

159. Pelban „Shellinwald”, św. na dok. Bolesława op. z 1297 r. (R. 2447). Tożsamy z Poltkiem ze Snellenwalde (C. 663) — zob. tabl. genealogiczną Jaksice II. Tożsamy też zapewne z „Potzco” (B. 170) i Świętopełkiem k. Białej (B. 211).

160. Peregryn, św. na dok. Przemysła w Rac. 3 IX 1291 r. (R. 2206).

161. Pęcisław („Puzlaus”), brat Jarosława k. Oświęcimia (B. 94), a więc również i Chociemira (B. 35). Wg dok. z 5 X 1262 r. (R. 1137) kupił od Pawła i Boguszy Brukaliców (zob.) część Milejowie. W podejrzanym dok. z 7 X(?) 1262 r. (R. 1138) wymieniony wraz z bratem Jarosławem k. Oświęcimia.

162. Piotr syn „Solessa” (?), palatyn, św. na dok. ks. Violi w Bobrownikach w 1238 r. (SUB, II, nr 156, gdzie jako „Potrey”). Jako syn „Solessa” św. bez urzędu na dok. Mieszka w Rac. 24 IX 1239 r. (SUB, II, nr 166).

163. Piotr Wernerowic ze Sławikowa („Sławetaw, Sławicen”), syn Wenera (B. 223), zob. Dzirzykrajowice i tabl. genealogiczną. Św. na dok. Władysława op. w Rac. 14 V 1258 r. (R. 999) i w Sławięcicach 30 XI 1260 r. (R. 1066). Identyfikacja syna Wenera z właścicielem Sławikowa opiera się na fakcie, iż Werner był właścicielem kościoła w Sławikowie.

Komes Piotr ze Sławikowa w Sobieszowicach 15 VI 1276 r. zlecił przeniesienie dóbr Sobieszowice k. Gliwic swemu „compater” Hermanowi (jest to najpewniej sołtys Sobieszowic znany z dok. Paszka Warmuntowica (B. 154)). Zgodę na lokację wyrazili krewni wystawcy, zaś wśród św. są: komes Mikołaj (B. 136), Albert (B. 5?), sołtys Teodoryk (ze Sławikowa?) i jakiś Konrad (R. 1509). Piotr ze Sławikowa św. na dok. Władysława w Rac. 21 III 1280 r. (R. 1627). W jaki sposób Sobieszowice przeszły do Paszka (B. 154), nie jest wiadome.

164. Piotr k. Op., św. na dok. Władysława w Op. 15 XII 1260 r. (R. 1069). Może tożsamy z poprzednim?

165. Piotr Jajko, św. na dok. Władysława w Gołkowicach 15 VII 1278 r. (R. 1570).

166. Piotr Gosławic, św. na dok. Kazimierza bytomskiego w Sławięcicach 25 I 1282 r. (R. 1694). Ojcem jego był albo podkomorzy (B. 57), albo k. Bytomia (B. 58).

167. Piotr Zdieszyc, św. na dok. Kazimierza bytomskiego w Koźlu w 1283 r. (R. 1732). Rycerz dolnośląski, brat Pakosława Zdieszycy (C. 590).V

168. Piotr z Niewodnik („Niwodenich”), św. na dok. Bolesława op. w Op. 13 IV 1285 r. (R. 1893). Zob. C. 641.

169. Piotr Męka, św. na dok. Kazimierza bytomskiego w Sławięcicach 21 VII 1295 r. (R. 2369). Krewny zapewne Janusza Męki (B. 91, C. 358).

170. „Potzco”, św. na dok. Bolesława op. w Op. 13 IV 1285 r. (R. 1893). Zapewne błędny odczyt zamiast „Polzco”, a więc Poltko Jaksic (B. 159, B. 211, C. 663).

170a. Prawota, „domicellus”, św. na dok. Kazimierza bytomskiego w Sławięcicach w 1298 r. (R. 2484).

171. „Preudlin”, św. na dok. Mieszka w Groszowicach 1 V 1240 r. (SUB, II, nr 178).

172. Prosz („Pros”) syn Raszycy (B. 180), brat Stefana (B. 200), św. na dok. Władysława op. we Wr. w 1247 r. (SUB, II, nr 340).

173. Przedbor („Predvorius, Bredorius”), sędzia dworu op., podsędek, komes. Bez urzędu św. na dok. Kazimierza op.: 3 XI 1225 r. (Kuraś, IV, nr 872) i w Op. 15 II 1226 r. (KDS, III, nr 319). Jako podsędek dworu op. św. na dok. Kazimierza w Rybniku 1 VIII 1228 r. (SUB, I, nr 291). Bez urzędu św. na dok. ks. Violi w 1230 r. (SUB, I, nr 319) i jako sędzia dworu na 3 dok. Mieszka: przed 24 IX 1239 r. (SUB, II, nr 165), w Rac. 24 IX 1239 r. (SUB, II, nr 166) i przed 27 VIII 1240 r. (SUB, II, nr 187).

174. Przedwoj, syn Adama z Jasioniej (B. 2) wymieniony w dok. ojca wyst. w Głogówku 11 X 1285 r. (R. 1942).

175. Przybko ze Śląska, rycerz św. na dok. ks. bytomskiego Kazimierza pod Bytomiem 19 III 1299 r. (R. 2542). Przydomek wskazuje, że pochodził on z Dolnego Śląska, bowiem nazwa Śląsk obejmowała wówczas tylko ten obszar.

176. Przybysław, brat Ottona (B. 151), komes, podstoli. Jako współ-

właściciel anonimowej wsi dzierżonej z niejakim Wincentym (B. 227) wymieniony w dok. bpa wr. Wawrzyńca z 1223 r. (KDS, t. III, nr 283). Jako podstoli św. na dok. Mieszka przed 24 IX 1239 r. (SUB, II, nr 165) i tegoż bezurzędu w Op. 22 XII 1240 r. (SUB, II, nr 192). On to zapewne z bratem

Ottonem św. na dok. Mieszka w Klinnie w 1239 r. (SUB, II, nr 174). Jako komes św. na dok. Mrocza (B. 143) w Stanicy 6 III 1269 r. (R. 1327).

177. Przybysław, rycerz, brat Jaśka Kornicy (B. 96). Razem z Jaśkiem św. na dok. Mieszka i Przemysła w Rac. w 1284 r. (R. 1769) i tamże 7 V 1286 r. (R. 1959). Św. na dok. Mieszka w Rac. 31 X 1289 r. (R. 2118). Na dok. Mieszka i Przemysła św. w Rac. 13 XI 1288 r. (R. 2091) razem z braćmi swymi Jaśkiem i archidiaconem op. Stefanem.

178. Raclaw, sędzia op., komes, brat Zbrośława (B. 241). Św. na dok. Kazimierza op. w Koźlu w 1222 r. (KDS, t. III, nr 269). Jako sędzia op. wymieniony w dok. bpa wr. Wawrzyńca 25—27 V 1223 r. (KDS, t. III, nr 283). Obecny wśród św. dok. swego brata Zbrośława w Groszowicach w 1236 r. (SUB, II, nr 120). Z uwagi na imię i urząd mógłby być tożsamy z Raclawem ze Strzelina (C. 686), ale należy pamiętać o dużej popularności tego imienia w tym czasie oraz to, że na dok. Zbrośława brak przedstawicieli panów ze Strzelina. Były to więc najpewniej dwie różne osoby.

179. Ramold, podczaszcy (cześnik?), komes, św. na 4 dok. Władysława op.: jako cześnik w Rac. 14 V 1258 r. (R. 999), później stale jako podczaszcy — Rac. 28 V 1260 r. (R. 1048), Sławięcicach 30 XI 1260 r. (R. 1066) i Op. 15 XII 1260 r. (R. 1069).

180. Raszyca („Rasicha”, „Resicha”, „Rassicza”), imię pochodzące od Raszko, Rasz, a więc Raclaw (?), skarbnik, podkomorzy, komes, ojciec Proszą (B. 172) i Stefana (B. 200). Twierdzenie J. Piłnacka (*Die älteste Genealogie der Welczek von Dubensko des Stammes Rassycz*, Wr. 1938) jakoby imię tego feudała pochodziło od miejscowości Raszyce pod Rac., nie jest poparte źródłowo, również przypuszczenie tego badacza, jakoby Idzi (B. 47) wywodził się z tej rodziny, nie ma poparcia źródłowego. Raszyca w Groszowicach 1 V 1240 r. św. w procesie o Makowo (SUB, II, nr 178). Św. na 4 dok. Mieszka: jako skarbnik 25 III 1245—18—22 X 1246 r. (SUB, II, nr 310), bez urzędu w Rac. 8 V 1241 r. (SUB, II, nr 210), jako skarbnik w Rac. 12 IV 1245 r. (SUB, II, nr 284) i podkomorzy w Op. w 1246 r. (SUB, II, nr 311). Św. na 4 dok. Władysława op.: podkomorzy w Rac. 8 IX 1247 r. (SUB, II, nr 328), Czeladzi 24 VI 1257 r. (R. 979), Rac. 28 V 1260 r. (R. 1048) oraz bez urzędu w Sławięcicach w 1267 r. (R. 1244).

181. Recimir („Retmorus”), św. na dok. Władysława w Bytomiu w 1254 r. (R. 859).

182. Rostek (Roszek, Roszko od Rościgniew lub Rościsław), baron, komes, syn Dzirzykrajapalatyna łęczyckiego, stryjecznego brata Stoigniewa (B. 204), brat Stoigniewa i Dzirzykraj, możny wielkopolsko-op. Zob.

Dzirżykrajowice i tabl. genealogiczna. Wg spisane go po 1263 r. Żywotu bł. Wernera był Rostek („Rosco”) właścicielem wsi w Wielkopolsce. Mieszkańcy tej wsi czcili bpa płockiego Wernera jak świętego (*MPH*, t. IV, s. 754). „Rotko” św. na dok. Kazimierza op. w 1217 r. (KDS, t. II, nr 181). W 1226 r. obszedł granice dóbr darowanych przez Kazimierza kl. w Lubiążu (KDS, t. III, nr 313). Przejął po swym ojcu pretensje do dóbr w Bogunowie i

Zwróconej przekazanych przez Stoigniewa kl. lubiąskiemu. Zrzekł się pretensji do wspomnianych dóbr za cenę 20 grzywien, 2 złotych pierścieni i pancierz należący niegdyś do Stoigniewa, co potwierdził dok. z 14 IX 1230 r. (SUB, I, nr 314). Dok. Henryka Brodatego wyst. w Urazie 6 VI 1231 r. potwierdza zrzeczenie się przez Rostka występującego w imieniu swych krewnych pretensji do Bogunowa i Zwróconej (SUB, II, nr 5). Na wiecu nad rzeką Niesobią („Neszobe”) 18 VII 1233 r. Rostek nadał kl. lubiąskiemu wieś Rzetnia w Kaliskiem („Sitna”) w intencji zbawienia duszy swego dziada i brata Dzirżykraj (SUB, II, nr 36). Rostek i jego brat Stoigniew procesowali się też z joannitami o Makowo darowane zakonnikom przez Stoigniewa k. Rac., pretensje ich oddalono wobec świadectwa komesów: Gosława (B. 57), Mikołaja (B. 130), Fałka (B. 51), Andrzeja (B. 10?), Maurycego (B. 119) i Raszyca (B. 180) w Groszowicach 1 V 1240 r. (SUB, II, nr 178). Niewykluczona identyfikacja z Rościsławem („Roszlavus”), pokojowcem ks. Henryka Pobożnego św. na dok. tegoż ks. 4 IX 1239 r. (SUB, II, nr 164) i uczestnikiem bitwy pod Legnicą, który odstąpił konia ks. wr. (J. Długosz, *Roczniki czyli kroniki sławnego królestwa polskiego, księga siódma*, Warszawa 1974, s. 25 przyp. 68).

183. Rupert, k. Cieszyna, komes, ojciec Mikołaja (B. 135), św. na dok. Violi w Bobrownikach w 1238 r. (SUB, II, nr 156). Bez urzędu św. na dok. Mieszka w Koźlu 29 X 1245 r. (SUB, II, nr 295). Św. na 4 dok. Władysława op.: w Bytomiu z synem „N” (Mikołajem) w 1254 r. (R. 859), jako k. Cieszyna w Czeladzi 24 VI 1257 r. (R. 979), w Rac. 21 X 1258 r. (R. 1006) i w Rac. z synem Mikołajem 28 V 1260 r. (R. 1048).

184. Rupert, komes, św. na dok. Mieszka w Rac. 10 V 1290 r. (R. 2143).

185. Sędek Wojborowic („Szudec Voyborouize”), sędzia dworu op., komes, tożsamy może ze św. na dok. Pawła Imbramowica w 1239 r. („Sobótka”, t. 12: 1957, s. 370). Św. na 5 dok. Mieszka: w Rac. 27 VIII 1240 r. (SUB, II, nr 188), w Op. 22 XII 1240 r. (SUB, II, nr 192), w Rac. 8 V 1241 r. (SUB, II, nr 210), jako sędzia św. w Mechnicy 25 III 1243 r. (SUB, II, nr 242, 243). Ojciec może Unieja (B. 220).

186. Sieciech Konradowic w 1224 r. wybrał się do Jerozolimy i odstąpił swą ojcowiznę swemu bratu przyrodniemu Stoigniewowi pod warunkiem, że po bezpotomnej śmierci tegoż, majątek przejdzie do kl. trzebnickiego (KDS, III, nr 295). Zob. Dzirżykrajowice.

187. Siemian, marszałek, wojski, k. Rac., brat Ottona (B. 151) i Strzesza (B. 208). W 1230 r. św. na dok. ks. Violi razem ze Strzeszem (SUB, I, nr 319). Razem z Ottonem odziedzyczył 2 wsie nad morawską granicą

po Janie Sybocicu (B. 83), jak dowodzi testament Jana z 1233 r. (*SUB*, II, nr 32). Jako marszałek św. na dok. Violi w Bobrownikach w 1238 r. (*SUB*, II, nr 156), a w 1239 r. jako k. Rac. św. na dok. Mieszka (*SUB*, II, nr 165). Może to jego syna Andrzeja wspomina żywot św. Stanisława (*MPH*, t. IV, s. 424—425).

188. Siemian „de Bichotow”, sędzia dworu oświęcimskiego, komes. Bez urzędu św. na dok. Władysława w Rac. 25 III 1281 r. (R. 1657), a jako sędzia na dok. Mieszka w Oświęcimiu 3 IX 1291 r. (R. 2205). Tamże i tegoż ks. św. jako Siemian „de Bichotow” 10 XI 1292 r. (Kuraś, IV, nr 885).

189. Sjęgno („Zeigno”), chorąży, św. na dok. Mieszka w Oświęcimiu 3 IX 1291 r. (R. 2205).

190. Smił syn Macieja (Mateusza) B. 121, bratanek Zbrośława (B. 241), brat Wilhelma I bpa lubuskiego i Immy, mąż Klemencji właścicielki Chróściny, ojciec Katarzyny, podczaszy bpa wr. Tomasza I, rycerz. Bp wr. Tomasz I nadał we Wr. 21 X 1249 r. swemu rycerzowi Smiłowi las między Waldow, Marauiam, Głuchołazami a wsią komesa Jaksy (B. 79) z prawem kolonizowania na prawie niemieckim, dał mu też prawo sądownictwa z wyjątkiem spraw gardłowych. Dziesięciny z tych terenów otrzymał w dożywocie Wilhelm z Nysy, a po śmierci tegoż miały przypaść bpowi wr. (*SUB*, II, nr 380). Na służbę bpa przeszedł Smił po 1247 r., kiedy to we Wr. św. na dok. Władysława op. (*SUB*, II, nr 340). Jako podczaszy bpa wr. św. Smił na dok. Tomasza I w 1252 r. (R. 781). Zmarł przed 20 II 1268 r., kiedy to Wilhelm bp lubuski wyst. dok. w Rogowie k. Nysy stwierdzający, iż „neptis” wystawcy, Katarzyna córka zmarłego podczaszego bpa wr. Smiła zrzekła się na korzyść bpa wr. odziedziczonych po ojcu praw do wsi Nowy Las („Novowaldow”) i „villa Lodovici” oraz zwróciła bpowi wr. wydany przez niego jej ojcu przywilej na te wsie. Bp Tomasz przekazał natomiast Katarzynie jako zabezpieczenie jej posagu czynsz i dziesięciny z 3 wsi: „Waldow”, Nowy Las, „villa Lodovici” (R. 1291). Wdowa po Smile, Klemencja występuje w Żywocie bł. Salomei pod datą 13 IV 1270 r. (*MPH*, t. IV, s. 789). Siostra Smiła zapisana jest w *Nekr. kamienieckim* pod 29 VIII: „It. ob. Imma soror d. Wylhelmi Lubucensis episcopi” (*ZfGS*, t. 4: 1862, s. 328).

191. Sobiesław Grzymisławic, komes, syn zapewne Grzymisława Stefanowica (B. 63), brat Alberta (B. 5), św. na dok. Władysława op. we Wr. w 1247 r. (*SUB*, II, nr 340) i w Rac. 14 V 1258 r., gdzie św. z Albertem (R. 999).

192. Sobiesław, komes, podsędek. Św. na dok. Kazimierza bytomskiego: w Bytomiu 12 I 1290 r. (R. 2127) i w Sławięcicach 21 VIII 1295 r. (R. 2369). Niewykluczone, że jest tożsamy z synem Grzymisława.

193. Sobko Strzała („Strela”), „domicellus”, św. na dok. Mieszka w Morawskiej Ostrawie w 2 VIII 1297 r. (R. 2473).

194. Stasz („Stasch” od Ostasz?), św. na dok. Mieszka w Rac. 8 V 1241 r. (SUB, II, nr 210).

195. Stawoj („Stavogius”) baron, komes, św. na dok. Kazimierza bytomskiego w Sławięcicach w 1298 r. (R. 2484).

196. Stefan, chorąży, św. na dok. Kazimierza op. w Koźlu w 1222 r. (KDS, t. III, nr 269).

197. Stefan, stolnik, komes, syn Tomasza, brat Bertolda (B. 23). Jako stolnik św. na dok. Kazimierza op. w Koźlu w 1222 r. (KDS, t. III, nr 269). On to albo poprzedni (B. 196) wspomniany w dok. Kazimierza op. wyst. w Jemielnicy po 29 XI 1225 r. (KDS, t. III, nr 308) jako obecny w 1221 r. przy oznaczeniu granic Gościęcina. Nie jest pewne, którego z tych 2 Stefanów dotyczy wiadomość o komesie tego imienia św. na dok. Kazimierza op. w Jemielnicy w 1226 r. (KDS, t. III, nr 313). Jako brat Bertolda, syn Tomasza św. na dok. Mieszka w Groszowicach 1 V 1240 r. (SUB, II, nr 178).

198. Stefan Grzegorzewic, dworzanin, św. na dok. Władysława op. w Sławięcicach 30 XI 1260 r. (R. 1066). Ponieważ w okresie późniejszym występuje na Opolszczyźnie kilku Stefanów, nie jest pewne, czy to właśnie ten św. na dok. tegoż ks. w Rac. 25 II 1272 r. (R. 1393). Ojcem Stefana był może brat kanclerza Sebastiana (B. 62).

199. Stefan z Mozurowa („Mozorow”), św. na 2 dok. Władysława op.: w Rac. 3 VIII 1274 r. (R. 1475) i w Gołkowicach 15 VII 1278 r. (R. 1570),

200. Stefan Raszcyc, syn Raszcycy (B. 180), brat Proszą (B. 172), św. na dok. Władysława op. w Rac. 3 VIII 1274 r. (R. 1475) i komesa Adama (B. 1) w Oświęcimiu 30 IV 1285 r., gdzie błędnie nazwany „Bassichich” (R. 1914).

201. Stefan Zbronowic („Zbroniowic”), podłowczy, komes, rycerz, brat (?) Jakuba Zbronowica (B. 78), ojciec Zbrona, Zbremira i Bernarda. Wg dok. z 3 VIII 1274 r. wyst. w Rac. kupił za 22 grzywny od Gniewomira (B. 55) część dóbr w Żernicy (R. 1475). Ks. Władysław op. 15 VII 1278 r. zezwolił mu przenieść Żernicę na prawo niemieckie, a kolonistów wyjął spod jurysdykcji k. i prawa polskiego (R. 1570). Stefan i jego synowie wymienili za zgodą ks. Mieszka i Przemysła swą wieś Żernicę („Schirdnicza”) na Woiska („Wocsiche”) należące do opata z Rud Raciborskich (R. 1746 z 4 IV 1283 r. wyst. w Rac.). Transakcja ta odbyła się w obecności opata jędrzejowskiego Jana. B i r k e n m a j e r o w a (s. 218) bezpodstawnie uważa go za syna Jana z Wierzbnej (C. 356).

202. Stefan „Cudiwoje”, „domicellus”, św. na dok. Kazimierza bytomskiego w Pradze 10 I 1289 r. (R. 2099).

203. Stefan, „domicellus”, św. na dok. Kazimierza w Pradze 10 I 1289 r. (R. 2099).

204. Stoigniew Konradowie, k. Rac., komes, syn Konrada (A. 21), brat Wernera (B. 223) i Sieciecha (B. 186), brat stryjeczny palatyna łączycznego Dzirzykrajca. Zob. Dzirzykrajowice i tablica genealogiczna. Ja-

ko k. Rac. św. na dok. Kazimierza w Op. — Koźlu w 1222 r. (KDS, t. III, nr 269). W 1221 r. Stoigniew darował Gościęcín kl. lubiąskiemu (KDS, t. III, nr 308). Pozostałe wiadomości o tym feudale wiążą się ze sporem majątkowym toczonym z linią palatyna Dzirzykraj (zob. Rostek B. 182). Można przypuszczać, że początek sporu wiązał się z decyzją Sieciecha Konradowica, który wyruszając do Jerozolimy przekazał w 1224 r. swe dobra Stoigniewowi pod warunkiem, iż w wypadku bezpotomnej śmierci tegoż przypadną one kl. trzebnickiemu (KDS, t. III, nr 295). Po Sieciechu przejął też Stoigniew gród w Makowie pod Rac. i kilka okolicznych wsi płacących dziesięciny makowskiemu kościołowi Św. Jana Chrzciciela. Dziesięciny te bp wr. Wawrzyniec przyznał świątyni makowskiej w dniu jej konsekracji 19 XI 1223 r. wymieniając jako posiadłości dziesięcinne gród w Makowie, Gamowo i Bogdanowo (SUB, I, nr 234). Zgodnie z wolą Sieciecha przekazał Stoigniew Makowo joannitom, z pretensjami do tej posiadłości wystąpił Dzirzykraj, jednak bezskutecznie, jak stwierdza dok. Kazimierza op. wyst. w Niemodlinie w 1224 r. (SUB, I, nr 249). Już po śmierci Stoigniewa, która nastąpiła przed 29 XI 1225 r. (KDS, t. III, nr 308), spór kontynuował Rostek (B. 182). Przed 14 IX 1230 r. bp wr. Wawrzyniec i komes Imbram (C. 327) oświadczyli, że w trzebnickim kościele Św. Bartłomieja, Stoigniew za zgodą matki i żony, darował kl. lubiąskiemu Bogunów i pół Zwróconej (SUB, I, nr 311). Brat Stoigniewa potwierdził, iż fakt wspomniany jak też wydziedziczenie Dzirzykraj miał miejsce w czasie sprawowania przez Wenera palatynatu op. (SUB, I, nr 312). Tenże Werner zeznał też pod przysięgą, iż Bogunów miała otrzymać w dożywocie wdowa po Stoigniewie pod warunkiem, że nie wyjdzie powtórnie za mąż. Fakt ofiarowania śląskich (w rozumieniu dok. Śląsk nie obejmował Op.) posiadłości Stoigniewa kl. lubiąskiemu i wydziedziczenie Dzirzykraj z Makowa potwierdza dok. ks. op. Kazimierza powołujący się na świadectwo stolnika Mikołaja (B. 130), a wyst. w Niemodlinie przed 14 IX 1230 r. (SUB, I, nr 310). Losy spadku po Stoigniewie dowodzą, że zmarł on bezpotomnie. *Nekr. lubiąski* pomieszał osoby k. Rac. z k. Legnicy tego imienia żyjącym w czasach Bolesława Rogatki i pod 30 IX pisze: „Ob. Scowneus Castellanus de Legnicz, Zirsicrayus frater eius; hi dederunt Bogenow, Zwrocenam et Schlup, ecclesiam, curiam, Kolme montem cum sylva, Henricii, Hermanni, Polchowicz et Belewicz villarum” (Mon. Lub., s. 53). Słup w rzeczywistości wymienili z kl. lubiąskim Konrad (A. 21) i jego brat Mojko (A. 28). Dzirzykraj był bratem stryjecznym k. Rac., a nie Stoigniewa k. Legnicy (C. 784), a górę „Kolme” ofiarował kl. Henryk Brodaty (SUB, I, nr 246). W tej sytuacji nie jest pewne, czy reszta miejscowości wymienionych w *nekr.* była w rzeczywistości własnością jednego lub drugiego Stoigniewa.

205. Stoigniew, k. Rac., bez urzędu św. na dok. Władysława op. w Rac. 25 II 1272 r. (1393). Jako k. Rac. św. na 3 dok. Mieszka i Przemysła wyst. w Rac.: 7 V 1286 r. (R. 1959), 10 V 1290 r. (R. 2134), 10 XI 1290 r. (R. 2170). W 1286 r. św. razem z bratem Więclawem (B. 226). Wysoki urząd wska-

zuje, że był to najpewniej potomek możnowładczej rodziny, a stały związek z Rac. i imię przemawia być może za uznaniem go za członka rodziny Dzirzykrajowiców (zob. i tabl. genealogiczna).

206. Strachota, rycerz, św. na dok. Bolesława op. wyst. koło Op. 24—31 VIII 1294 r. (R. 2327).

207. Strzesław, św. na dok. Kazimierza bytomskiego w Sławięcicach 25 I 1282 r. (R. 1694).

208. Strzesz, podkomorzy, brat Siemiana (B. 187). Dok. bpa wr. Wawrzyńca z 1223 r. wspomina anonimową wieś Strzesza i Aleksandra (B. 8) Strzesz jest zapewne tożsamy z podkomorzym (KDS, t. III, nr 283). Podkomorzy św. na dok. Kazimierza w Jemielnicy w 1226 r. (KDS, t. III, nr 313), bez urzędu św. u tegoż ks. w 1228 r. (SUB, I, nr 298), jako podkomorzy księżnej u Kazimierza w Rybniku 1 VIII 1228 r. (SUB, I, nr 291). Bez urzędu z bratem Siemianem św. na dok. ks. Violi w 1230 r. (SUB, I, nr 319).

209. Sulisław, wojski, św. na dok. Kazimierza w Jemielnicy po 29 XI 1225 r. (KDS, t. III, nr 308).

210. Sulek Krystynowic, k. Chrzanowa, komes, brat Imbrama, feudal górnośląsko-małopolski, syn może Krystyna z Niedźwiedzia poległego pod Chmielnikiem. Razem z bratem św. na dok. Władysława w Rac. 14 V 1258 r. (R. 999). Jako k. Chrzanowa („Hranov”, „Hran”) św. na 2 dok. tegoż ks.: w Rac. w 1260 r. (R. 1035) i w Czeladzi 5 X 1262 r. (R. 1137).

211. Świętopełk, k. Białej, św. na dok. Bolesława op. z 1279 r. (R. 1588) wyst. w sprawie darowizny Anastazji wdowy po Henryku z Mechnicy (B. 69). Możliwa identyfikacja, z uwagi na imię, z Pełką-Poltkiem Jakścem z Szybowic w pobliżu Białej (B. 159, 170, C. 663).

212. Świętosz syn Dworzysza („Swentosius... Dvorisius”), stolnik, komes. Św. na dok. Kazimierza bytomskiego w Koźlu w 1283 r. (R. 1732). Jako „Swesso” z tytułem stolnika św. u tegoż ks. w Morawskiej Ostrawie 2 VIII 1297 r. (R. 2473).

213. Świętosz brat Wincentego (B. 227) wspomniany jako właściciel anonimowej wsi w dok. bpa wr. Wawrzyńca w 1223 r. (KDS, t. III, nr 283).

214. Swojsza rycerz, św. na dok. Kazimierza bytomskiego w Sławięcicach 21 VII 1295 r. (R. 2369).

215. Syghard, k. Niemodlina, św. na 2 dok. Bolesława op. z 1294 r. (R. 2307, 2308). Tożsamy zapewne z podłowczym (C. 734) Henryka Prawego, który najpewniej po śmierci ks. wr. przeszedł do ks. op.

216. Szymon ze Ścinawy, k. Op. Gniazdem rodzinnym tego feudała była zapewne Ścinawa Polska pod Wr., był więc najpewniej krewnym pochodzących z tej miejscowości Wilczyców (zob. oraz tabl. genealogiczna). Jako rycerz św. na dok. Jana „Zayi” (B. 86) wyst. w Łambinowicach 23 IV 1273 r. (R. 1425). Jako k. Op. św. na 5 dok. Bolesława op.: w 1279 r. (R. 1588), w Nysie 6 IX 1281 r. (R. 1674), Op. 13 IV 1285 r. (R. 1893) Op. 11 IX 1293 r. (R. 2297) i w 1297 r. (R. 2447). Jako poseł Henryka IV Prawego bawił 17 IX 1286 r. w Rac. u bpa wr. Tomasza II. (R. s. 85). Przy

dok. z 1273 r. wisi pieczęć Szymona z godłem wyobrażającym święty pień z 2 listkami i napisem: „+SIGILLUM COMITIS. SIMONIS” (Pfothenhauer, s. 26, tabl. I, nr 9). Szymona ze Ścinawy nie należy mylić z Szymonem Gallem k. Ścinawy (C. 800).

217. Tomasz z Kamionej, k. Białej. Bez urzędu św. na dok. Bolesława op. w Op. 11 XII 1279 r. (R. 1616). Wg dok. Tomasza II wyst. w Nysie 8 VII 1288 r. (R. 2075) zalegał z dziesięcinami. Identyczny zapewne z komesem Tomaszem, k. Białej św. na dok. Bolesława op. w Op. 11 IX 1293 r. (R. 2297).

218. Tomasz, sędzia dworu ks. Przemysła, komes, św. na 5 dok. Przemysła wyst. w Rac.: 3 IX 1291 r. (R. 2206), 1 VIII 1293 r. (R. 2292), 18 X 1293 r. (R. 2300), 26 V 1294 r. (R. 2318) i 1 VIII 1295 r. (R. 2371).

219. Trzebko, giermek, św. na dok. Kazimierza bytomskiego w Sławięcicach 21 VII 1295 r. (R. 2369).

220. Uniej Sędkowic („Uneyus Sandconis”), św. na dok. Władysława op. w Sławięcicach 30 XI 1260 r. (R. 1066). Syn może Sędka Wojborowica (B. 185).

221. „Vasna” z nie wymienionymi z imienia synami św. na dok. Mieszka w Rac. 27 VIII 1240 r. (SUB, II, nr 188).

222. Wawrzyniec, k. Oświęcimia, k. Siewierza, podczaszy. Jako podczaszy św. na 2 dok. Kazimierza: w Op. — Koźlu w 1222 r. (KDS, t. III, nr 269) i w Jemielnicy w 1226 r. (KDS, t. III, nr 313). Bez urzędu św. na dok. tegoż ks. w 1228 r. (SUB, I, nr 298). Jako k. Siewierza św. na dok. Mieszka w Mechnicy 25 III 1243 r. (SUB, II, nr 244) i tegoż dnia i tamże bez urzędu św. na dok. ks. Violi i Mieszka (SUB, II, nr 243). Jako komes św. na testamencie Mieszka w Koźlu 29 X 1245 r. (SUB, II, nr 295). Jako k. Oświęcimia św. na dok. Władysława op. w Rac. 21 X 1258 r. (R. 1006).

223. Werner Konradowic, k. Koźła, k. Oświęcimia, palatyn op. Syn Konrada (A. 21), brat Stoigniewa (B. 204). Zob. Dzirżykrajowice i tabl. genealogiczna. Jako palatyn św. na dok. Kazimierza op. w Koźlu w 1222 r. (KDS, t. III, nr 269). Bp wr. Wawrzyniec konsekrował po 19 XI 1223 r. kościół komesa Wenera w Sławikowie (KDS, t. III, nr 293). Wg dok. wyst. przed 14 IX 1230 r. Werner zeznał pod przysięgą, że brat jego Stoigniew wydziedziczył swego stryjecznego Dzirżykraję w czasach, kiedy Werner był palatynem op. (SUB, I, nr 312). Bez urzędu św. na dok. Kazimierza w 1228 r. (SUB, I, nr 298). Jako k. Oświęcimia św. na dok. Kazimierza w Rybniku 1 VIII 1228 r. (SUB, I, nr 291) i na dok. Heryka Brodatego w Op. 2 X 1232 r. (SUB, II, r 23). Jako k. Koźła św. na dok. Brodatego w Czarnowąsie w 1234 r. (SUB, II, nr 80) i Mieszka przed 24 IX 1239 r. (SUB, II, nr 165).

224. Werner, palatyn oświęcimski. Bez urzędu św. na dok. Mieszka w Rac. 31 X 1289 r. (R. 2118), a jako palatyn u tegoż ks. w Oświęcimiu 10 XI 1292 r. (R. 2251).

225. Wielisław, komes, wg dok. wyst. w Rac. sprzedał 10 V 1290 r. wieś „Pischyz” koło Rac. Jaškowi synowi Andrzeja Proso (R. 2134).

226. Więclaw, marszałek, św. na dok. Władysława op. w Rac. 3 VIII 1274 r. (R. 1475). Z bratem Stoigniewem k. Rac. (B. 205) św. na dok. Mieszka i Przemysła w Rac. 7 V 1286 r. (R. 1959).

Wilczyce, rodzina możnowładcza właścicieli Tyńca nad Ślężą, związana silnie z Op. Przydomka rodzinnego używali dowodnie Franciszek (B. 52), Michał (B. 127) i najpewniej Zbrośław (B. 242). Protoplastą tej rodziny był Michał, ojciec Wilka (C. 881) i Henryka (C. 243) Obaj Michałowice wymienili w 1208 r. Pęgów za Górkę Sobocką leżącą w „provincia de Nemchi” obok wsi już przez nich posiadanej (KDS, t. II, nr 130). Henryka Michałowica można utożsamić z bratem bpa wr. Wawrzyńca i krewnym bpa Tomasza I. Pokrewieństwo to tłumaczyłoby może dobre stosunki obu hierarchów z możnowładztwem op. Przydomek Wilczyc wskazywałby może na to, że protoplastą Zbrośława (B. 242), Franciszka (B. 52), Michała (B. 127), Henryka archidiakona leg., nieznanego z imienia żony Konrada Szwaba (C. 435) i Pakosława (B. 152, C. 592) był właśnie Wilk Michałowic. Ponieważ Zbrośław Wilczek wyraźnie nazwany jest synem Andrzeja (B. 10?), to ów Wilk byłby dziadkiem Zbrośława i jego braci. Natomiast Pakosław Henrykowic z 1231 r. może z uwagi na imię ojca być uznany za jednego z synów Henryka Michałowica tożsamego z Henrykiem z Oleśnicy (C. 243). Niewykluczone, że Jaszczółt (C. 401) był synem Michała, jeśli identyfikacja jego brata Henryka z Michałowicem jest trafna. Nie można ustalić stopnia pokrewieństwa między Boguszą (C. 81) i jego anonimowym bratem z 1289 r. a Pakosławem z Tyńca, ich najbliższym spadkobiercą (R. 2113). Pakosław ów to niewątpliwie brat Michała (B. 127). Bogusza mógł być potomkiem Henryka (C. 243) lub Jaszczółta (C. 401). Istnieje też inna możliwość, mianowicie w czasach przygotowania kanonizacji św. Jadwigi żył jakiś Maciej z Tyńca żonaty z niejaką Zdzisławą (MPH, t. IV, s. 611) i w wypadku gdyby szło tu rzeczywiście o feudała, to nie jest wykluczone, że Bogusza mógł być jego potomkiem, a sam Maciej, np. synem Henryka (C. 243). Jak dowodzi przykład Franciszka (B. 52), rodzina ta pisała się również ze Ścinawy Polskiej, tej samej, która najprawdopodobniej była rodzinnym gniazdem Szymona k. Op. (B. 216). Nie jest przeto wykluczone, że i ten dostojnik wywodziłby się z tej rodziny. W 1283 r. jakiś Szymon syn Macieja św. na dok. Henryka leg. (R. 1737). Maciej może być utożsamiony ze wspomnianym wyżej mężem Zdzisławy, zaś k. Op. jego syn ze św. z dok. leg. Identyfikacja Szymona z k. Op. tłumaczyłaby mocną pozycję Wilczyców na Op., zaś fakt, że właśnie k. Op. posłował do Tomasza II, siostrzeńca Tomasza I, a więc odległego krewnego tłumaczyłby motywy, jakimi kierował się Henryk IV Prawy powierzając dostojnikowi Bolesława op. wspomnianą misję dyplomatyczną. O ile identyfikacja Szymona ze Ścinawy (B. 216) z Szymonem Maciejowicem (C. 802) nie nastęrcza większych problemów.

to identyfikacja jego ojca Macieja z Maciejem (B. 121) zależna jest od tego, czy jego brata Zbrośława zidentyfikujemy z k. Op. tego imienia (B. 241) czy też synem Andrzeja (B. 242). Możliwe też, że obaj Zbrośławowie reprezentowali różne pokolenia tej samej rodziny. Należałoby wtedy do Wilczyców zaliczyć również rodzinę Zbrośława (B. 241), jak też potomstwo Macieja (B. 121), tj. bpa lubuskiego Wilhelma I, Smiła (B. 190) i Katarzynę oraz sędziego op. Raclawa (B. 178).

227. Wincenty wg dok. bpa wr. Wawrzyńca z 1223 r. wspólnie z Przybysławem (B. 176) dzierżył anonimową wieś (KDS, t. III, nr 283).

228. Wincenty Jaksic, k. Olesna, syn Jaksy (B. 79). Zob. tabl. genealogiczną Jaksice II. Jako syn podkoniuszego Jaksy św. na dok. Władysława op. we Wr. w 1247 r. (*SUB*, II, nr 340). Ponieważ jednak Jaksia pełnił wówczas urzędy znacznie wyższe niż godność podkoniuszego, należy przypuszczać, że to sam Wincenty określony jako „iuvenis” był podkoniuszym op. Św. na dok. Mrocza (B. 143) wyst. w Stanciu 6 III 1269 r. (R. 1327) i jako Jaksic św. na dok. Władysława op. w Gołkowicach 15 VII 1278 r. (R. 1570). W Żywocie św. Jadwigi wymieniony jako mąż Berty, ojciec dwuletniego Wilhelma i k. Olesna (*MPH*, t. IV, s. 622). W podzięce za ocalenie synka, który pod nieuwagę opiekuna wpadł w Otmęcie do Odry ślubował z żoną pielgrzymkę do grobu Jadwigi. Wzmianka o Otmęcie, wsi dowodnie będącej własnością potomków Jaksy (R. 2697), stanowi argument przemawiający za identyfikacją k. Olesna z synem Jaksy. Imię Wilhelm nosił zapewne syn Wincentego po bpie lubuskim, z którym Jaksia pozostawał w bliskich stosunkach (Ks. *henr.*, s. 331). Dok. Zbrośława proboszcza wr. z 11 V 1278 r. stwierdza, że komes Wincenty oraz pozostali bracia wystawcy, Pełka i Janusz wyrazili zgodę na przekazanie przez Zbrośława części Szczepanowic w k. krakowskiej kl. miechowskiemu (R. 1561). Można zatem z całą pewnością stwierdzić, że od 1247 do 1278 r. występuje w źródłach ciągle jedna i ta sama osoba. Nie ma więc racji *Birkenmajerowa* (tabl. na s. 226) rozdwarzając tę postać.

229. Wisław, podłowczy, brat Marka (B. 117). Św. na 2 dok. Mieszka: przed 24 IX 1239 r. (*SUB*, II, nr 165) i przed 27 VIII 1240 r. (*SUB*, II, nr 187).

230. Witosław, sędzia dworu bytomskiego, św. na dok. Kazimierza w Sławięcicach 25 I 1282 r. (R. 1694).

231. Włodzimir, k. Oświęcimia, św. na dok. Henryka Brodatego w Krakowie przed 19 III 1238 r. (*SUB*, II, nr 145). Możliwy małopolsko-górnośląski, krewny Klemensa (B. 102).

232. Włodzimir Kacza, podsądek. św. na dok. Mieszka w Morawskiej Ostrawie 2 VIII 1297 r. (R. 2473).

233. Włościbor, sędzia rac., k. Siewierza. Jako k. Siewierza św. na dok. Władysława op. w Sławięcicach 30 XI 1260 r. (R. 1066) i bez urzędu u tegoż ks. w Rac. w 1277 r. (R. 1517). Jako sędzia św. na dok. Władysława w Rac. 21 III 1280 r. (R. 1627) i Mieszka i Przemysła w Rac. 4 IV 1283 r. (R. 1746).

234. Wojciech („Voycies”) w 1221 r. obecny przy ujeździe granic Gościcięcina (KDS, t. III, nr 308). Dok. bpa wr. Wawrzyńca z 1223 r. wspomina anonimową wieś dzierżoną przez Wojciecha i Gosława, o ile ten ostatni jest tożsamy z Gasso (KDS, III, nr 283). Jako Albert św. na dok. ks. Violi w 1230 r. (SUB, I, nr 319). Jako krewny Jana Sybocica (B. 83) św. na dok. tegoż w Prężynie 15 VI 1233 r. pod imieniem „Voytes” i tytułem cześnika (SUB, II, nr 32).

235. Wojciech z Gorzyc, podkomorzy cieszyński. Bez urzędu św. na dok. Władysława op. w Gołkowicach 15 VII 1278 r. (R. 1570). Jako podkomorzy św. na 2 dok. Mieszka: koło Cieszyna 31 I 1290 r. (R. 2129) i pod imieniem Adalbert w Morawskiej Ostrawie 2 VIII 1297 r. (R. 2473).

236. Wojtek („Woytuch”) — R. 2251 ma błędnie „Woyluthene” — dworzanin, św. na dok. Mieszka w Oświęcimiu 10 XI 1292 r. (Kuraś, IV, nr 885).

237. Wojen („Voynon”), św. na dok. Mieszka z 1241 r. (SUB, II, nr 226).

238. Wojsław, chorąży, brat Radziwoja i Dobiesza (B. 42). Razem z Dobieszem (Dobiesławem) św. na dok. Władysława op. w Bytomiu w 1254 r. (R. 859), z Radziwojem u tegoż ks. w Rac. 14 V 1258 r. (R. 999).

239. Wrocisław, wg dok. bpa wr. Wawrzyńca z 1223 r. władał wraz z Grzymisławem (B. 63) anonimową wsią (KDS, III, nr 283). Jego córka była Anastazja, żona Henryka z Mechnicy (B. 69).

240. Wyszemir, wspólnie z Eustachym dzierżył anonimową wieś w 1223 r. (KDS, III, nr 283).

241. Zbrosław ze Śmicza, k. Op., brat Raclawa (B. 178) i Macieja (B. 121 zob. też Wilczyce), mąż Strościslawy. ojciec Raclawy żony Klemensa (B. 102), teść Jaksy (B. 79) i Ottona-Lassoty (B. 151). Jako k. Op. św. na dok. Kazimierza w Op. — Koźlu w 1222 r. (KDS, III, nr 269), w Rybniku 1 VIII 1228 r. (SUB, I, nr 291). Bez urzędu św. na dok. ks. Violi w 1230 r. (SUB, I, nr 319). Jako komes „de Opol” św. razem z Lassotą, swym zięciem, na dok. braci Sebastiana i Grzegorza (B. 62) wyst. 26—31 XII 1230—1231 r. (SUB, II, nr 1). Jako k. Op. św. na dok. Henryka Brodatego w Op. 2 X 1232 r. (SUB, II, nr 23). Bez urzędu św. na dok. Henryka Brodatego w Czarnowąsie w 1234 r. (SUB, II, nr 80). W 1236 r. w Groszowicach jako k. Op. wystawił dok. stwierdzający, iż swe patrimonium Ścinawa z targiem nadał bptwu wr. w intencji zbawienia dusz swoich przodków, swojej i żony, oraz potomków. Równocześnie zastrzegł sobie i żonie dożywocie na wspomnianych dobrach. Św. dok. byli: Henryk Brodaty wracający właśnie z Krakowa, ks. Viola i jej syn Mieszko, bp wr. Tomasz I, kanclerz wr. Nasław, Raclaw brat wystawcy i wielu anonimowych feudałów zarówno z ziemi ks. Henryka jak i ks. Op., mowa też o wyrażonej przed Brodatym i jego baronami zgodzie krewnych wystawcy (SUB, II, nr 120). Znany jest również dok. Zbrosława zwanego komesem „de Smesh” wyst. w kościele Św. Jana w Otmuchowie w 1235 r., w którym wystawca stwierdza, że za zgodą żony i córek nadał bptwu wr. „civitatem Stinaviam” w granicach od rzeki Ścinawy do Pleśnicy i do

lasu „Ossina”. Jako św. dok. wymienia: komesa Jakse, zięcia wystawcy oraz dwóch pozostałych zięciów Klemensa „de Cracovia” i Ottona oraz wójta ścinawskiego Godinusa, Colina wójta z Rac. i Lamberta sołtysa z Kolinowic („Colini villa”). W. Irgang (*SUB*, II, nr 424) uważa dok. ten za falsyfikat, podobnie sądzi też Rutkowska-Płachcińska, s. 52—53. Argumenty wymienia się następujące: 1) Ścinawa nazwana jest „civitas”, a w rok później tylko „forum”, 2) powołanie się na zgodę żony, córek i św. zięciów wskazuje na zabezpieczenie przed pretensjami ewentualnych spadkobierców, 3) ponieważ Ścinawa nie była miastem, nie jest możliwe tytułowanie Godinusa wójtem. Przytoczone argumenty nie przesądzają sprawy, bowiem nazwanie Ścinawy „civitas” lub „forum”, a Godinusa „advocatus” wynikać może z chwiejności terminologicznej spotykanej również w dok. autentycznych, a św. krewnych i zięciów było zabiegiem powszechnie stosowanym. Nie widać też powodów, aby na podstawie dok. z 1236 r. kwestionować autentyczność dok. otmuchowskiego. Zresztą jeśli nawet jest to falsyfikat, to zawarte w nim dane są dość wiarygodne. Samo zaś wójtostwo w Ścinawie zostało zatwierdzone przez Mieszka w 1243 r. na prośby Tomasza I. Ścinawa została określona przy tej okazji jako miejscowość, gdzie komes Zbrośław miał targ („forum”) za zgodą ks. Kazimierza (*SUB*, II, nr 244). Zatwierdzenie wójtostwa nie oznacza, że nie mogło ono istnieć wcześniej w sposób nieformalny. Nie wydaje się też pewne, czy użycie czasu przeszłego w tym dok. jak też i w dok. Mieszka z 1241 r. (*SUB*, II, nr 226) oznacza tyle tylko, że Ścinawa przestała być własnością Zbrośława czy też, że sam Zbrośław już wówczas nie żył. Jest to istotne dla rozstrzygnięcia identyfikacji osoby barona i komesa tego imienia wymienionego wraz z bratem Maciejem w dok. Mieszka datowanym błędnie na 1266 r., którą to datę powszechnie poprawia się na 1246 r. (*SUB*, II, nr 311). Dok. ten wyst. w Op. zawiera tekst nadania dla wspomnianych braci 2 żrebów w Żernicy należących niegdyś do „Sdani” i Bratumiła, Zbrośław i Maciej mogą zasiedlić je na prawie niemieckim, koloniści zostają wyjęci spod jurysdykcji palatyna i kasztelanów oraz komorników grodowych oraz 30 lat wolnizny. Problem identyfikacji jest o tyle istotny, że od 1258 r. znany jest Zbrośław Andrzejewic (B. 242) niesłusznie identyfikowany z k. Op. przez Heydebranda (s. 143, 156). Żona Zbrośława ze Śmicza, Strościslawa („Strosczlava”, „Stronizlava”). była kobietą schorowaną, cierpiała na wrzód na prawej łopatce, który utrudniał jej posługiwanie się prawą ręką. Choroba trwała od czasów przed najazdem tatarskim aż do 1249 r. (*MPH*, t. IV, s. 618—619). Strościslawa wystawiła w domu ks. Anny we Wr. 25 V 1259 r. dok., w którym stwierdziła, iż za zgodą swych 3 córek darowała kl. trzebnickiemu część dóbr w Kolinowicach („villa Colini” między Oławą a Krynką) z zastrzeżeniem sobie dożywocia na wspomnianych dobrach, natomiast roczny czynsz w wysokości 10 grzywien przekazała natychmiast kl. za radą bpa wr. Tomasza I. Do dok. tego Strościslawa przywiesiła pieczęć swego zmarłego męża Zbrośława (R.

1026). Pieczęć ta stanowi dowód, że Strościslawa nie wyszła powtórnie za męża, jak i to, że k. Op. nie żył już wtedy, wobec czego możliwe, że żył jeszcze w 1246 r. i dlatego to raczej o nim, niż o synu Andrzeja mowa jest w dok. żernickim (*SUB*, II, nr 311). Kolinowice nazwę swą zawdzięczały może Kolinowi, wójtowi Rac. św na dok. Zbroślawa w Otmuchowie w 1235 r. (*SUB*, II, nr 424 fals). Zachowały się 3 odciski pieczęci Zbroślawa o identycznym rysunku, a różniące się jedynie wielkością (Małecki, t. II, s. 201—203; M. Gumowski, *Pieczęcie śląskie*, [w:] *Historia Śląska*, t. III, Kraków 1936, s. 326. 329—330; Pfothenauer, s. 25, tabl. I, nr 4). Napis w otoku: „COMITIS. SBOSZLAI. DE. ZMELCH”, a w tarczy wyobrażone jest zwierzę interpretowane jako lew lub lampart, jednak Pfothenauer słusznie upatruje w nim smoka. Smok w herbie stanowił ideogram siedziby komesa zwanej niegdyś „Smogoz” lub „Smice”, co dziś brzmiałoby „Smokowice”. Posiadłości Zbroślawa obejmowały Smicz („Zmelch” z legendy napieczętej), Ścinawę z targiem, Żernicę koło Gliwic, Kolinowice koło Ziębic, Kolnowice koło Śmicza, gdzie 10 prętów ziemi otrzymał kl. miechowski, którą to darowiznę potwierdził wnuk k. Op., kanonik Zbroślaw Jaksic w 1278 r. (KDM, t. II, nr 484). W jednej z tych „villa Colini” miał swój dział bp lubuski Wilhelm, syn Macieja (B. 121), bratanek k. Op. Bp ten w 1248 r. nadał tam 6 łanów miechowitom (R. 680). Szerzej sprawy majątkowe Zbroślawa omawiają: Rutkowska-Płachcińska, s. 51—59 i Korta, s. 36. Majątek ten zajmujący dość zwarty obszar na peryferiach powstał może w czasach Bolesława Wysokiego, a sądząc z faktu, iż włości 3 braci: Zbroślawa, Macieja i Raclawa sąsiadowały ze sobą, to można przypuszczać, iż stanowiły one własność już ojca wymienionych feudałów.

242. Zbroślaw Andrzejowic Wilczek („Vilcher”?) z „Golescha”, sędzia bytomski, skarbnik op., komes, brat Michała (B. 127), Franciszka (B. 52), zob. też Wilczyce i tabl. genealogiczna. Bez urzędu św. na dok. Władysława op. w Rac. 14 V 1258 r. (R. 999). Jako komes Zbroślaw „Vilcher” św. u tegoż ks. w Sławięcicach w 1267 r. (R. 1244). Przydomek rozwiązał na „Vilchec” i związał Zbroślawa z rodziną Wilczyców A. Moepert (*Besitz und Vervandschaft des Grafen Wilcho aus dem Hause Tschammer* (1257), *ZfGS*, t. 75: 1941, s. 86). Jako skarbnik św. Zbroślaw na dok. Władysława op. w Rac. 16 V 1274 r. (R. 1468). Bez urzędu św. u tegoż ks. w Żerkowicach 12 VIII 1274 r. (R. 1476). Św. na dok. Kazimierza bytomskiego w Sławięcicach 25 I 1282 r., gdzie określony „de Golescha” (R. 1694). W 1282 r. św. jako „Brotslaus” na dok. Franciszka z Tyńca wyst. w Świdnicy (R. 1690). Jako „Breslaus” św. na dok. Bolesława op. w Op. 13 IV 1285 r. (R. 1694). Jako sędzia krajowy św. na dok. Kazimierza bytomskiego w Pradze 10 I 1289 r. (R. 2099). Jako „Brozlaus” wyraził zgodę na sprzedaż przez swego brata Michała dziedzictwa w Tyńcu joannitom we Wr. 30 XI 1290 r. (R. 2172).

243. Zdzisław Gosławic, chorąży op., sędzia dworu op., komes, syn Gosława (B. 58?). Jako sędzia św. na dok. Kazimierza: z 3 XI 1225 r.

(Kuraś, IV, nr 872), w Op. 15 II 1226 r. (KDS, III, nr 319) i bez urzędu w 1228 r. (SUB, I, nr 291), znów jako sędzia św. u Violi w 1230 r. (SUB, I, nr 319). Jako chorąży św. u Mieszka w Op. w 1246 r. (SUB, II, nr 311). Bez urzędu jako syn Gosława św. u Władysława w Rac. 14 V 1258 r. (R. 999). Ojciec może Jakuba (B. 77).

242. Ziemięta z Ziemięcic („Zemeta, Zementa, Themata, de Ziemienicz”) stolnik, św. na dok. Kazimierza bytomskiego w Sławięcicach 25 I 1982 r. (R. 1694). Bez urzędu św. u tegoż ks. w Gliwicach 24 IX 1286 r. (R. 1980). Jako rycerz św. na dok. Mieszka w Oświęcimiu 3 IX 1291 r. (R. 2205).

C. RYCERSTWO DOLNOŚLĄSKIE W XIII WIEKU

1. „Aclam”, jako rycerz śląski („milites Slezie”) św. na dok. Konrada Konradowica Szwaba (C. 435) w 1268 r. (R. 1305).

2. Adam syn Leonarda, św. na dok. Brodatego w „Wissokembrege” 21 XII 1234 r. (SUB, II, nr 79).

3. Adlard, komornik ks. Jadwigi, komes, ojciec Czewleja (B. 38). Tytułowany również podkomorzym ks. Św. na 3 dok. Henryka Pobożnego: z 1238 r. (SUB, II, nr 146), z 4 IX 1239 r. (SUB, II, nr 164) i z 3 VI 1240 r. (SUB, II, nr 181). W dok. datowanym na lata 1234—1240 komes Adlard nadał joannitom z Tyńca część swego dziedzictwa pod budowę młyna pod warunkiem jednak, „quod decima mea, quam singulis annis eis solvebam de aratris meis iure perpetuo integraliter ab omni solutione libera esset” (SUB, II, nr 197).

4. Albert z Brodą, zwany Łyka („Lyca”), k. Wr., sędzia dworu, łowczy Śląska, wojski, podstoli, komes. Syn jakiegoś Niemca „de genere Czurbanorum a Thetonia” i wr. Wallonki (Ks. *henr.*, s. 260). Ojciec jego zmarł przed 1229 r. (*ibid.*, s. 256). Przed 1229 r. zmarła też żona Alberta, nieznaną z imienia córka Dzirzka (C. 152), stryja Tomasza I. Żona Alberta zmarła natychmiast po urodzeniu córki, której dalsze losy nie są znane (*ibid.*, s. 256). Ok. 1230 r. poślubił Albert nieznaną z imienia Niemkę, z którą miał synów i córki (*ibid.*, s. 257). Synowie ci to: Albert z Brodą (II—C. 6), Bernard (C. 55), Mikołaj (C. 522) i Grabisza (C. 216), natomiast imiona i losy córek nie są znane. W czasach, gdy zakładano kl. w Henrykowie, Albert był rycerzem „dosyć potężnym” i mieszkał w Ciepłowodzie (*ibid.*, s. 256). Ponieważ dziesięciny z Karczyna pobierał kościół w Ciepłowodzie, należy utożsamić Alberta z Karczyna z Albertem Łyką. Albert związał się fikcyjnym pokrewieństwem z notariuszem Mikołajem i Siegrodem (Zdzigrod C. 928), a pośrednio również z Brukealicami i bpem poznańskim Pawłem (*ibid.*, s. 259—260). Był to pierwszy znany związek rycerski oparty na fikcyjnym pokrewieństwie. Jako sędzia dworu św. na dok. Henryka Brodatego 10 V 1209 r. (KDS, t. II, nr 135) i w 1222 r. (KDS, t. III, nr 266) oraz w 1223 r. (KDS, t. III, nr 276). Jako wojski nieznanego grodu (Wr. ?) św. na dok. Brodatego 15 VIII 1226 r. (KDS, t. III, nr 333). Na dok. Pobożnego wyst. w Chobieni koło Wołowa św. jako „tunc temporis subdapiferi” po 19 III 1238 r. (SUB, II, nr 146). Jako Albert z Karczyna św. na dok. Pobożnego z 1239 r. (Ks. *henr.*, s. 262) i w Oleśnicy 28 IX 1239 r. (SUB, II, nr 167). Bez urzędu św. u tegoż ks. w Groźcu („Rodic”) 3 VI 1240 r. (SUB, II, nr 181). Znow jako rycerz z Karczyna na dok. Rogatki we Wr. 16 X 1243 r. (SUB, II, nr 252). Na 3 dok. Rogatki

św. jako łowczy (na 2 „venator Slesie”): w Niemczech w 1244 r. (SUB, II, nr 272), we Wr. w 1244 r. (SUB, II, nr 273) i we Wr. w 1245 r. (SUB, II, nr 297). Przed 1248 r. nabył od Bolesława Rogatki graniczące z jego posiadłościami wsie Cienkowice i Kubice. W sumie był to obszar 30 łanów wielkich, a cena wyniosła 30 grzywien srebra. Albert usunął dotychczasowych dziedziców tych wsi i przyłączył kupioną ziemię do swej Ciepłowodzie (Ks. *henr.*, s. 257). W 1248 r. zdecydował się poprzeć ks. Henryka III Białego, jak można wnosić z faktu wymienienia go na dok. tegoż ks. wyst. w Stolcu w 1248 r. obok Mrocza (B. 143) i notariusza Konrada jako uczestnika wiecu zwołanego przez wymienionego ks. (SUB, II, nr 354). Nagrodą za poparcie Henryka było powierzenie Albertowi godności k. Wr. Św. na 9 dok. Henryka III: we Wr. 12 II 1250 r. (SUB, II, nr 391), w Nysie w 1250 r. (SUB, II, nr 392), bez urzędu w Przyłęku w 1250 r. (SUB, II, nr 409), i znów na 3 dok. z 1250 r. jako k. Wr. (SUB, II, nr 410, 411, 412), bez urzędu na wspólnym dok. Henryka i Rogatki we Wr. w 1251 r. (R. 749), jako k. Wr. na 2 dok. Henryka wyst. we Wr. 1 VI 1251 r. (R. 766) i 9 IX 1251 r. (R. 775). Utrzymywał przyjazne stosunki z kl. henrykowskim i kiedy w 1229 r. za grzechy swego ojca i swoje wyruszył z Henrykiem Brodatym na wyprawę do Prus, w obecności ks. i jego baronów zarządził na wypadek swej śmierci w czasie wyprawy, aby kl. ten objął całe Ciepłowody, jeśli jednak wróci to kl., zatrzyma darowany mu uprzednio obszar 2 pługów w tej miejscowości. Motywy tej nieco wcześniejszej darowizny Alberta były dewocyjne, dał je za grzechy swego ojca i jego duszę oraz za grzechy własne. Ks. *henr.* stwierdza, że owe 2 pługi ziemi kl. posiadał spokojnie również za czasów synów Alberta (Ks. *henr.*, s. 257). Kiedy Albert, po kupnie za okazjnie niską cenę nabył 30 łanów w Kubicach i Cienkowicach rozpoczął osadzanie kolonistów niemieckich, wymienił wspomniane 2 pługi z opatem Bodonem na tej samej wielkości obszar w Cienkowicach. Z tej ziemi w Cienkowicach (w sumie 2,5 łana i 1 morga) kl. płacił Albertowi 21 skojców srebra. Mnisi uważali, że jest to wyrównanie dziesięciny, jaką Albert płacił bptwu wr., zaś synowie Alberta, że jest to należny im czynsz (Ks. *henr.*, s. 258—259). Dziesięcina, jaką płacił Albert z 30 łanów w Cienkowicach i Kubicach, wynosiła 8 skojców z łana (*ibid.*, s. 258) i stanowi pewną miarę finansowych możliwości tego feudała, należy bowiem przypuszczać, że czynsz, płacony mu przez kolonistów, wynosił również przynajmniej 8 skojców z łana, co rocznie dawało mu 10 grzywien tylko z tych 30 łanów. Doliczyć do tego należy nie znane bliżej dochody z pozostałej części Ciepłowodzie i Karczyna oraz może i innych posiadłości (o majątku Alberta zob. Korta, s. 32—33). W dniu św. Macieja (24 II) w czasie turnieju we Lwówku wyjednał u Rogatki wieś Jaworowice dla kl. henrykowskiego (Ks. *henr.*, s. 269—270), co ks. zatwierdził w dok. wyst. w Niemczech 12 III 1243 r. (SUB, II, nr 241; Ks. *henr.*, s. 270—271). W 1244 r. na wiecu generalnym we Wr. przemawiał Albert w obronie praw kl. do lasu Budzów przeciw Piotrowi Stoszowicowi (C. 629) i przyczynił się do wygranej kl. (Ks.

henr., s. 293). Pośredniczył też w sporze tego ki. z Przybkiem Dzirzkowicem (C. 677) swym byłym szwagrem (*Ks. henr.*, s. 297—298). Przy tej ostatniej okazji źródło nazywa Alberta człowiekiem bardzo wpływowym przy Bolesławie Rogatce jak i w całej ziemi. Kilka uwag osobie Alberta poświęcił B. Zientara, *Walonowie na Śląsku w XII i XIII wieku*, PH, t. 66: 1975, s. 353—354. Trudno jednak zgodzić się z apriorycznymi sądami tego autora, jakoby Albert z Brodą i sędzia dworu tego imienia św. na dok. z 10 V 1209 r. (*KDS*, t. II, nr 135) byli różnymi osobami. Nie ma też oparcia źródłowego data 1190 r. jako czas urodzin Alberta. Autor ten zdaje się też nie odróżniać Alberta (I) od jego syna, również Alberta zwanego z Brodą (C. 6) i dlatego bardziej prawdopodobne, że Albert (I) zmarł jako k. Wr. między 9 IX a 11 XII 1251 r. niż ok. 1258 r. W związku z obroną autentyczności dok. z 10 V 1209 r. nieco uwagi poświęcił Albertowi W. Korta, W *sprawie autentyczności i interpretacji dokumentu księcia Henryka Brodatego dla klasztoru N. Marii Panny we Wrocławiu z 10 maja 1209 r.*, [w:] *Acta Universitatis Wratislaviensis, Historia XXX*, Wr 1978, s. 63—66.

5. Albert von Vlugselsberk („Vlugilsberc”), św. na 2 dok. Rogatki: w Złotorzy 2 XII 1258 r. (R. 1008) i Leg. 6 VII 1264 r. (R. 1184). Pochodził z Flossberg (Flogelberch) w Miśni niedaleko Colditz (Schiecke 1, s. 136);

6. Albert (II) z Brodą, syn Alberta (C. 4), po którym odziedziczył imię i przydomek. Św. na dok. Henryka III z 12 VI 1258 r. (R. 1002). Siłą przywłaszczył sobie dziesięciny należne kl. kamienieckiemu i dlatego, już po śmierci ciało jego, jak groził legat Filip z Fermo, miało być wyrzucone z cmentarza, o ile brat Mikołaj (C. 522) nie wyrówna cystersom szkód wyrządzonych przez nieżyjącego właściciela Więcmierzyc. Poręczycielem w tej sprawie był Pakosław Zdieszyc (C. 590). Dok. Filipa z Fermo wyst. we Wr. 21 III 1282 r. (R. 1700). Wiadomości z tego dok. odpowiadają charakterystyce najstarszego syna Alberta (C. 4): „Primogenitus inter eos, quia tyrannus fuit, claustrum in rebus multum molestavit” (*Ks. henr.*, s. 259). Wynikałoby więc, że oprócz kl. kamienieckiego również i kl. henrykowski prowadził spory z Albertem (II) z Brodą.

7. Albert, ministerial i strzelec bpa Tomasza I, od którego otrzymał na czas pełnienia służby 5 grzywien rocznego czynszu z „villa Operti”, w której mieszkał. Dok. wyst. na zamku bpim w Otmuchowie 3 VI 1267 r. (R. 1260).

8. Albert z „Virchovisce”, komes, św. na dok. Konrada gł. w Szprotawie 8 VII 1271 r. (R. 1363).

9. Albert z Dziećmorowic (Ditmasdorf koło Wałbrzycha), św. na dok. Stefana z Wierzbnej (C. 770) we Wr. 9 XII 1283 r. (R. 1768).

10. Albert ze Śliwic („Slewicz” koło Oleśnicy), św. na dok. Henryka leg. z 25 I 1287 r. (R. 2003).

11. Albert Kokotko („Kocotko”, „Kokotka”), wojski („Woyski”) Wr.?

św. na 2 dok. Henryka V: z 25 VIII 1290 r. (R. 2154) i Wr. 3 IX 1290 r., (R. 2157).

12. Albert z Brodą (III), syn Grabiszy (C. 216), wnuk Alberta (C. 4), szwagier Sambora z Kazanowa (C. 721), marszałek wr. Jako syn Grabiszy i wnuk Alberta potwierdził darowiznę Cienkowic kl. henrykowskiemu 2 II 1287 r. (R. 2006). W dok. tym tytułuje się dziedzicem Ciepłowody. Jako marszałek św. na dok. Henryka IV we Wr. 27 I 1289 r. (R. 2100) i bez urzędu 29 I 1289 r. (R. 2101). Nadał kl. henrykowskiemu 20 XI 1296 r. (R. 2441) 2 małe łany i 3 pręty lasu. Św. darowizny byli: komornik ks. Bolka Bartosz (C. 50), który objechał granice darowizny, „nobiles” Sambor, szwagier wystawcy i jego brat Henryk (C. 262), Gunter „de Sme-low” (C. 229), bracia Piotr i Gunter „de Woyniz” (C. 230) oraz Heinman „de Talwiz” (C. 288). Zgodę na darowiznę wyraził ks. Bolko I, a dok. wyst. w Henrykowie (R. 2441). Bez urzędu św. Albert na dok. Bolka I w Strzelinie 6 VII 1298 r. (R. 2514). Przy dok. z 1296 r. wisi pieczęć Alberta z napisem w otoku: „+S. ALBERTIII. CVM. BARBA”, w środku tarcza pochylona w prawo z wizerunkiem tura, nad tarczą hełm z 6 cho-rągiewkami po każdej stronie (P f o t e n h a u e r, s. 29, tabl. IV, nr 31). Herb ten był wspólny nadto Barutom (zob.), Wezenborgom (zob.) i Kietliczom (zob.). Wg *Nekr. henr.* Albert zmarł 10 XII 1315 r. („Albertus Barba benefactor domus MCCCXV” — ZfGS, t. 4, s. 303).

13. Albert „Lizero”, św. na dok. Henryka V we Wr. 3 III 1293 r. (R. 2269).

14. Albert z Mirkowic („Mierkowicz”), św. na dok. rycerza Boguszka syna Bogusława Jaworowica (C. 82) z 11 XI 1295 r. (R. 2385).

15. Albert, brat Jakuba (C. 345), właściciel Jakubowic koło Środy. Razem z bratem i rycerzami: Wojciechem Rymbab (C. 904), Radakiem (C. 690), Pęcislawem (C. 586), Stefanem (C. 775), Arnoldem (C. 43), Piotrem (C. 654), Szymonem (C. 805), spadkobiercami Sobiesława (C. 745) i „Clyso” (C. 428) toczył spór o dziesięciny z Siemidroźyc i Jakubowic z Janem proboszczem z Kostomłotów. Spór początkowo rozsądzał magister Piotr i komisja z Leonardem, proboszczem kościoła Św. Piotra w Leg., zaś 7 I 1298 r. koło Wiązowa bp Jan Romka wyst. dok., w którym polecił sprawę rozstrzygnąć kanonikowi wr. Janowi, proboszczowi kościoła mariackiego w Leg. (R. 2492). Kanonik Jan wyst. dok. w kościele mariackim w Leg. 11 II 1298 r. rozstrzygający spór korzystnie dla proboszcza z Kostomłotów (R. 2497).

16. Albert Bawar („Bavarus”), rycerz, jeden z gwarantów pokoju zawartego między Henrykiem V a Henrykiem gł. 6 V 1294 r. (R. 2315). Ks. Bolko I 4 II 1297 r. potwierdził, że rycerz „Bauvor” sprzedał Hermanowi „de Eychelborn” (C. 303) i jego bratu Lutkowi (C. 478) wieś Wilczków z 12 łanami (R. 2458). „Bavarus” miał też folwark w pobliżu Pilczyc i Kozanowa (dziś dzielnice Wr.) w 1292 r. (R. 2240). Bolko I 26 IV 1299 r. stwierdził, iż „Bavarus” sprzedał Gyzilherowi Kolneri (C. 232) dobra Jaksonów („Jaxenow”) z sołectwem i prawem patronatu

nad miejscowym kościołem za 512 grzywien, z których otrzymał już 112 grzywien, zaś pozostałe 400 grzywien Gyzilher zdeponował u wr. mieszczanina Fryczka z poleceniem wypłacenia tej sumy Bawarusowi wtedy, gdy ten zrzeknie się całkowicie praw do sprzedanych dóbr (R. 2545).

17. Albert, landwójt lubiński i żagański, św. na 3 dok. Konrada żagańskiego wyst. w Lubiniu: 1 VIII 1298 r. (R. 2518), 16 I 1299 r. (R. 2537) i 2 XI 1299 r. (R. 2570).

18. Albert z Tuchanowicz, brat Eberharda (C. 166) razem wymienieni wśród gwarantów pokoju z 6 V 1294 r. (R. 2315) i św. na dok. Henryka V Grubego z 10 X 1294 r. (R. 2330).

19. Albrecht, podkomorzy bpa wr., św. na dok. Tomasza I w 1252 r. (R. 781).

20. Aleksander zwany Kleryk, rycerz, św. na dok. Bolka I w Rychbachu 1 XI 1298 r. (R. 2524).

21. Alsyk syn Michała Daleborowica (C. 511), rycerz, zob. tabl. genealogiczną Daleborzyców. We Wr. 25 VIII 1266 r. ks. Henryk III wyst. dok. zaświadczający, iż opat henrykowski Bodo kupił od dwóch mieszczan ziebickich młyn z parcelą z 2,5 łana w granicach wyznaczonych przez Michała (C. 511) i Dzirżysława (C. 153), a mianowicie od koryta starej Oławy do wielkiej drogi i od pola mieszczanina ziebickiego Goblina do granic posiadłości kl. w Henrykowie. Młyn ten leży w obrębie posiadłości Daleborzyców, którzy pobierają z niego roczny czynsz 1,5 grzywny i mają prawo bezpłatnego przemiału ziarna na własne potrzeby. Bodo wykupił czynsz i prawa od Michała, przeciw czemu zaprotestował Inwar Daleborzyc, syn Mścigniewa, stryja wspomnianego Michała. Inwar (C. 326) zwrócił opatowi pieniądze, zaś obecnie Dalebor, jako jego najbliższy spadkobierca wraz z braćmi swymi Alsykiem i Dobiesławem zrzekli się wszelkich praw do wspomnianego młyna przed ks. i Władysławem abpem salcburskim (R. 1235). Alsyk pożyczył też 30 grzywien Poltkowi Jaksicowi (C. 663) z zastawem na młynie w Wadochowicach (Ks. *henr.*, s. 334). Ponieważ Poltko długu nie spłacił, Alsyk sprzedał rzeźczony młyn opatowi henrykowskiemu za 30 grzywien (*ibid.*, s. 334). Alsyk i jego brat Dalebor wyrządzali wiele szkód kl. w Henrykowie w lasach kl. koło nowego dworu i w olszynie za kl. graniczących, jak można się domyślać, że żrebem Alsyka obejmującym 9 małych łanów. Po pewnym czasie Alsyk przeszedł na służbę ks. op. i sprzedał swój żreb mieszczanom ziebickim za 260 grzywien (*ibid.*, s. 358—359). Sądząc z kontekstu wydarzenia te miały miejsce w początku lat dziewięćdziesiątych XIII w., można więc się domyślać, że Alsyk należał do dawnych stronników Henryka IV niezadowolonych z obalenia jego testamentu i jego emigracja miała podłoże polityczne. Podobne sympatie polityczne żywił chyba jego brat Dalebor (C. 125), który w tym czasie został wygnany z kraju.

22. Andrzej Ranzki, k. Gł., komes, św. na 2 dok. Brodatego: z 23 V 1202 r. (KDS, t. I, nr 91) i w Szczepinie 28 VI 1203 r. (KDS, t. I, nr 103).

Andrzej Ranzki był właścicielem wsi w pobliżu Cerekwicy darowanej za zgodą 2 bratanków, synów Wisława (C. 889), darowanej kl. trzebnickiemu w 1208 r. (*KDS*, t. II, nr 129). Szerzej o tym feudale pisze A. Moepert, *Graf Andreas*

Ranzki und Propst Johann von Ruda, ihr Besitz und ihr Geschlecht. Ein Beitrag zur Herkunftsfrage der von Borsche, Brauchitsch und Rheinbaben, *ZfGS*, t. 74: 1940, s. 70 nn. Trudno jednak za cytowanym autorem uznać Andrzeja za krewniaka bpa krakowskiego Iwona Odrowąża.

23. Andrzej k. Szydłowa, św. na dok. Rogatki z Niemczy 12 III 1243 r. (*Ks. henr.*, s. 270; *SUB*, II, nr 241).

24. Andrzej Stefanowic z Wierzbnej, syn Stefana (C. 756), zob. Wierzbnowie i tabl. genealogiczna. Św. na 2 dok. Pawła Imbramowica (C. 593) z 1239 r. i z 29 VIII 1239 r. wyst. w Strzegomiu (*SUB*, II, nr 170, 430). Wg „Roczników” Długosza zginął 9 IV 1241 r. pod Leg. razem z ojcem k. Niemczy.

25. Andrzej z Grodzca, św. na dok. Henryka III w Ziębicach 31 VII 1253 r. (*Ks. henr.*, s. 301).

26. Andrzej Haugwitz („Hugowitz”), klucznik (?), św. na dok. Henryka III we Wr. 2 XII 1257 r. (*Ks. henr.*, s. 305). Ponieważ w otoczeniu Henryka gł. znany jest później Joachim Haugwitz (C. 424), możliwa jest identyfikacja Andrzeja Haugwita z klucznikiem tego imienia św. na dok. Konrada gł. w Gł. 9 II 1259 r. (R. 1014). Rodzina Haugwitz trafiła na Śląsk z Miśni, gdzie jej przedstawiciele św. na dok. margrabiów (Schieckel, s. 109). Andrzej jest pierwszym jej przedstawicielem na Śląsku. Następni to Joachim i Rudger (C. 711). Trudno powiedzieć, jakie pokrewieństwo łączyło te 3 osoby. Trzecie pokolenie Haugwitzów reprezentują synowie Rudgera: Kilian (C. 425), Otto (C. 579), Schade (C. 726), Rudger (C. 712) i Gelferat.

27. Andrzej, syn Jana z Osiny (C. 355), razem z bratem Jaśkiem (C. 407) zamordował w Wielkanoc, w swoim lasku, 3 mieszczan ziębickich, za co też obaj zostali ścięci w Rychbachu z wyroku Bolka I. Wcześniej rościli pretensje do Muszkowic (*Ks. henr.*, s. 319—320).

28. Andrzej z Wierzbnej, marszałek wr., komes. Zob. Wierzbnowie i tabl. genealogiczna. Bez urzędu św. na 3 dok. Henryka IV: Świdnica w 1274 r. (R. 1444), z 27 V 1280 r. (R. 1633) i 25 IV 1281 r. (R. 1661). Jako marszałek u tegoż ks. św. na 2 dok.: z 16 IV 1282 r. (R. 1701) i we Wr. 28 IV 1282 r. (R. 1705). W 1274 r. Andrzej z Wierzbnej sprzedał za 65 grzywien 3,5 łana Henrykowi de Amore, mieszczaninowi świdn. Wśród św. tego dok. wymieniono Stefana z Wierzbnej (C. 770), kuzyna wystawcy i Ekkeharda (C. 173), rycerza wystawcy (R. 1447). Henryk IV zaświadczył 4 IV 1283 r., że jego marszałek, Andrzej z Wierzbnej sprzedał mieszczanom świdn. Henrykowi de Amore i Rudgerowi 3,25 grzywny rocznego czynszu z 4 łanów folwarku pod Świdn. za 30 grzywien czystego srebra (R. 1747). Zważywszy, że pierwsza ręka *Nekr. św. Wincen-tego* przypada na lata 1265—1286 można przypuszczać, że zapis pod 7 V:

„Obiit Andreas comes de Zuerbna, qui dedit XXXa marcas" (*MPH n. s.*, t. IX, cz. 1, s. 44) odnosi się właśnie do naszego marszałka. Przy dok. z 28 IV 1282 r. wisi pieczęć okrągła z napisem w otoku: „+S. ANDREI DE. WIRBEN". W *środku tarcza pochyłona w prawo, w tarczy strzała skierowana grotem w prawy róg, przekrzyżowana, hełm z 2 skrzydłami przebitymi strzałą grotem w dół* (P f o t e n h a u e r, s. 37, tabl. X, s. 105).

29. Andrzej z Mrokocina, rycerz, św. na dok. Mojka Dzirzysławowica z Bycznia (C. 540) wyst. w Śremie 20 VIII 1293 r. (R. 2293).

30. Andrzej „Gerzebcowicz", brat Piotra (C. 653), św. na leg. dok. Henryka V: z 22 IV 1289 r. (R. 2107b), 14 X 1294 r. (R. 2336) i 25 III 1295 r. (R. 2352).

31. Andrzej z Brochocina („Brokotensten", koło Złotoryi?), św. na dok. Bolka I z 1 X 1295 r. (R. 2378).

32. Andrzej z Prus („de Prussin", koło Strzelina), wg dok. Henryka V wyst. we Wr. w 1295 r. sprzedał swe dziedzictwo Prusy rycerzom Konradowi (C. 441) i Janowi (C. 375) Borsniczom.

33. Antoni Rumolt, św. na dok. Henryka Pobożnego, Psie Pole 24 XI 1239 r. (SUB, II, nr 168).

34. Apecz „de Silicz" („Silitz, Silicz"), k. Strzegomia, krewny Kune-mana (C. 455) i Ottona (C. 578). Bez urzędu św. na dok. Bolka I w „Paschowitz" 4 VII 1288 r. (R. 2074). Jako k. św. na 2 dok. tegoż ks. wyst. w Krzeszowie: z 8 IX 1292 r. (R. 2241) i z 1299 r. (R. 2531). Imię Apecz pochodzi od imienia Albrecht (F l e i s c h e r, s. 26, 126).

35. Apecz z Kobershain, gwarant pokoju z 6 V 1294 r. (R. 2315). Św. na dok. Bolka I w Bolkowie 13 VIII 1295 r. (R. 2375), na dok. Henryka V św. w Leg. 4 II 1296 r. (R. 2402) i tamże 21 II 1296 r. (R. 2404) i znów u Bolka w Leg. 23 I 1297 r. (R. 2454). P f o t e n h a u e r (*Die fünfzig*, s. 162, przyp. 2) wywodzi rodzinę tę z Kobershain koło Torgau.

36. Apecz z Auligk („Vlok", „Uloch", „Aulok"), rycerz, pan, baron. *Nekr. henr.* pod 22 XII: „Ob. Apeczko de Vlok et uxor sua Meththildis. It. Ludvicus pater suus. Gerdrudis mater sua. Item Wernherus filius suus. It. Hanka filia sua" (ZfGS, t. 4: 1862, s. 303). Rodzina ta wywodziła się zapewne z Auligk (dziś w NRD). Św., na 17 dok. Bolka I: Cieplice w 1289 r. (R. 2097), Jelenia Góra 31 I 1291 r. (R. 2182), Bolków 13 III 1291 r. (R. 2189), Jelenia Góra 21 I 1293 r. (R. 2263), Świerzawa 11 III 1293 r. (R. 2270), Świerzawa 6 I 1295 r. (R. 2347), Bolków 7 VIII 1295 r. (R. 2374), Bolków 13 VIII 1295 r. (R. 2375), Leg. 23 I 1297 r. (R. 2454), Świerzawa 23 IV 1297 r. (R. 2465), Świerzawa 2 V 1297 r. (R. 2466), zamek w Kątach 25 X 1297 r. (R. 2480), Leg. 25 III 1298 r. (R. 2502), zamek w Kątach 22 X 1298 r. (R. 2523), Rychbach 6 XI 1299 r. (R. 2572), Krzeszów w 1299 r. (R. 2531), Kąty 6 XI 1299 r. (R. 2572).

37. Arnold „Copatz", św. na dok. Rogatki w Rokitnicy 20 XII 1277 r. (R. 1535). Pochodził z Miśni (Schieckel, s. 112). Krewny Wolfharda (C. 911).

38. Arnold Kula, św. na dok. Henryka III w Ziębicach 31 VII 1253 r. (*Ks. henr.*, s. 301).

39. Arnold Reichenbach, sędzia ks., wójt Rychbachu, pierwszy przedstawiciel rodziny Reichenbachów. krewny Konrada (C. 438). Szerzej o tej rodzinie H. Reichenbach, *Urkundliche Geschichte der Grafen Reichenbach in Schlesien*, Wr. 1907 t. I—II. Św. na 2 dok. Henryka III: Strzegom w 1266 r. (R. 1222) i Wr. 23 VI 1262 r. (R. 1128). Św. na dok. Henryka IV w Świdn. w 1279 r. (R. 1587).

40. Arnold „de Pulkau”, „Polcov” (Bolkowice koło Jawora?), Św. na dok. Henryka III we Wr. 23 VI 1262 r. (R. 1128), św. na dok. Henryka jaworskiego z 22 XI 1277 r. (R. 1552) i na 2 dok. Henryka IV: Wr. 29 IV 1281 r. (R. 1663) i Wr. 29 IV 1282 r. (R. 1706).

41. Arnold z „Bresunchi”, dworzanin bpa wr., na dok. Tomasza II w Otmuchowie 8 V 1280 r. (R. 1630).

42. Arnold Kurzbach („Curdeboch”, „Corzebuc”), krewny Piotra (C. 651). Zdaniem Pfothenhauera, *Die funfzig*, s. 161 przyp. 2, Kurzbachowie stanowili gałąź Seidlitzów. Św. na 2 dok. Bolka I: Jawor 23 VI 1282 r. (R. 1713) i z 4 III 1283 r. (R. 1744). Św. na dok. Henryka V z 9 IX 1292 r. (R. 2242), wymieniony wśród gwarantów pokoju z 6 V 1294 r. (R. 2315), Dok. Henryka V w Leg. 18 II 1296 r. (R. 2403) stwierdza, że Arnold otrzymał od ks. za wierne służby podleg. wieś Złotniki („Slotnik”) z obowiązkami, jaki miał jej poprzedni właściciel Szymon de Axlem (C. 804). Św. na dok. Bolka I w Leg. 23 I 1297 r. (R. 2454).

43. Arnold syn Szymona, zwany „de Komerow” (Commerau w ok. Budziszyna i na płn.-wsch. od Kamenz). Św. na dok. Henryka V we Wr. 8 IV 1295 r. (R. 2353). Razem z braćmi swymi Piotrem (C. 654) i Szymonem (C. 805) toczył spór z proboszczem Janem z Kostomłotów w 1298 r. (R. 2492, 2497, szczegóły zob. Albert (C. 15)). Jako syn Szymona św. na dok. Henryka V: z 14 X 1294 r. (R. 2336) i we Wr. 8 IV 1295 r. (R. 2353).

44. Baldwin, prokurator ks. wr., komes, św. na dok. Henryka III z 25 VII 1256 r. (R. 935). Św. na dok. Stefana z Kobylejgłowy (C. 769) w Ziębicach 6 XII 1270 r. (R. 1586) i na dok. Richwina (C. 706) z 25 V 1288 r. (R. 2068).

45. Bertold z Borowa, stolnik, krewny Konrada (C. 442), św. na 31 dok. Henryka V: 22 XI 1277 r. (R. 1552), Strzegom 4 V 1278 r. (R. 1560), z 30 X 1278 r. (R. 1582), 1 XII 1278 r. (R. 1584), z 20 XII 1279 r. (R. 1618), z 30 VI 1280 r. (R. 1634), z 27 VI 1281 r. (R. 1664), z 2 IX 1283 r. (R. 1758), Leg. 23 VI 1286 r. (R. 1966), z 25 I 1287 r. (R. 2003), z 11—18 XI 1287 r. (R. 2052), z 12 VIII 1288 r. (R. 2083), Rokitnica 23 VIII 1288 r. (R. 2084), z 9 VIII 1289 r. (R. 2113), z 19 X 1289 r. (R. 2116), z 13 I 1290 r. (R. 2128), we Wr. 22 VII 1290 r. (R. 2147), z 23 VII 1290 r. (R. 2149), gdzie z tytułem stolnika, jako stolnik Wr. 23 I 1291 r. (R. 2180), we Wr. 19 II 1291 r. (R. 2184), we Wr. 7 III 1291 r. (R. 2187), z 22 IX 1291 r. (R. 2207), w Oławie 31 X 1291 r. (R. 2209), z 2—9 II 1292 r. (R. 2219), Brzeg 23 II 1292 r. (R. 2221), Wr. 26 V 1292 r. (R. 2231), jako stolnik w Złotoryji 23 VI 1292 r. (R. 2234), Leg. 17 VI 1293 r. (R. 2283), Wr. 25 VI 1293 r. (R. 2284) znów jako stolnik, z 16 I 1294 r. (R. 2309), Wr. w 1295 r. (R. 2344).

46. Barth. (Bartłomiej? Berold?), podczaszy wr., św. na 8 dok. Henryka IV: z 28 VII 1278 r. (R. 1572), we Wr. 22 IX 1278 r. (R. 1576), z 22 IX 1278 r. (R. 1577), z 17 IX 1279 r. (R. 1608), z 14 X 1280 r. (R. 1639), Otmuchów 15 VIII 1281 r. (R. 1668). Wr. 23 IV 1282 r. (R. 1706), gdzie jak i w następnym bez urzędu — Wr. 4 VII 1284 r. (R. 1817). Może tożsamy z rycerzem śląskim Beroldem św. na dok. Mikołaja tropawskiego w Nysie 6 IX 1281 r. (R. 1674).

47. „Barth.” z Domaszczyna („Damascyn”, „Domaski”, „Domastino”, „Domascino”), sędzia dworu gł., komes. Św. na 9 dok. Henryka gł.: Lubiąż 16 IV 1281 r. (R. 1660), Góra 18 V 1288 r. (R. 2065), kl. w Lubiążu 16 IV 1290 r. (2133 = dublet R. 1660?), Kościan 24 VI 1298 r. (R. 2513), Weidenberg 30 VII 1298 r. (R. 2515), Siedlisko („Sedlscho”) 2 XII 1298 r. (R. 2528), gdzie jako sędzia, w 1299 r. (R. 2532), Oleśnica 6 VII 1299 r. (R. 2558), Trzebnica w 1300 r. (R. 2582).

48. „Barth.” syn Syfrida, św. na dok. Henryka IV we Wr. 18 VII 1288 r. (R. 2076).

49. „Bart.” ze Ścinawy, św. na dok. Stefana z Domaszkowa (C. 782) z 13 I 1298 r. (R. 2493).

50. Bartosz ze Stachowa, komornik wr., komes, św. na dok. Henryka IV we Wr. 2 IX 1277 r. (R. 1542). Św. na dok. Alberta (III) z Brodą (C. 12) z 2 II 1287 r. (R. 2006), gdzie jako komes „de Stachow”. Jako ks. komornik na dok. tegoż Alberta z 28 XI 1296 r. (R. 2441). Krewny Boruty-Borysława ze Stachowa (C. 90).

Barutowie, rodzina przybyła na Śląsk z Baruth koło Budziszyna (Schieckel, s. 101), w pobliżu Baruth znajdują się Weissenberg (skąd Wezenborgowie) i Kittlitz (skąd Kietlicze). Pamięć sąsiedztwa w dawnej ojczyźnie była na tyle silna, że po przybyciu na Śląsk wyraziła się w przybraniu wspólnego herbu, który pierwotnie był zapewne ideogramem nazwiska Wezenborgów. Pierwszym znanym z imienia Barutem śląskim był proboszcz Jawora, Henryk występujący w latach 1247—1251. Do tego samego zapewne pokolenia należeli Ulryk („Olricus”), dworzannin Henryka III i jego bracia: Bertold proboszcz Oławy i Syfrid (C. 735) k. Wr. w 1278 r. Następne pokolenie Barutów śląskich to bracia Henryk (C. 270) i Dytryk (C. 145) k. Kożuchowa w 1291 r. i k. Wąsosza w 1292 r.

51 „Belzo”, sędzia dworu leg., św. na dok. Rogatki w Leg. 6 VII 1264 r. (R. 1184).

52. Bieniek Wojstawowic, św. na dok. Henryka III w Ziębicach 31 VII 1253 r. (Ks. *henr.*, s. 302). We Wr. 18 XI 1262 r. (R. 1144). Henryk III zatwierdził nadanie przez Bieńka części Brukalic. Nabytą wcześniej od Piotra Jakubowica (zob. Brukalice) część wsi w zamian za część Dębowca odstąpił Bieniek za 50 grzywien kl. w Henrykowie. Bieniek nazwany jest „de Dambiscin” (z Dębowca). Transakcji dokonano na wiecu we Wr. w obecności i za zgodą wszystkich potomków Boguchwała Brukały i krewnych Bieńka: jego brata Henryka i wujów Sławibora Raciborowica i Żyrosława Włóściborowica.

53. Bertram, św. na dok. Henryka III we Wr. 9 II 1252 r. (R. 788).

54. Bernard z Kamenz, komes, brat Wittiga i kanclerza Henryka IV Bernarda Starszego z Kamez. Jest to zapewne rodzina Vesta-Kamenz (Schieckel, s. 110, 129). Wittig był zapewne jednym z najemników Rogatki i św. na jego 4 dok. (R. 689a, 696, 752, 778) wyst. w latach 1249—1251. Bernard Starszy poświęcił się karierze duchownej i był proboszczem Miśni, a potem tamtejszym bpem, które to godności kościelne łączył z urzędem kanclerza ks. wr. Siostra ich poślubiła Dzirżysława z Byczenia (C. 153) — *Ks. henr.*, s. 317, 321. Bernard Młodszy tożsamy jest pewnie z Bernardem (IV) zmarłym wg Schieckla, s. 129 w 1274 r. Synami Bernarda Młodszego byli zapewne Bernard (C. 56) i Otto (C. 576), bratankowie kanclerza Bernarda, którzy w 1285 r. sprzedali miasto na Łużycach. Była to rodzina ministeriałów Rzeszy, ale na Śląsku Bernarda Młodszego tytułowano komesem (R. 1128). Bernard Młodszy nazwany bratem Bernarda Starszego jest aż w 6 dok. (R. 1128, 1222, 1227, 1228, 1230, 1237). Bernard Młodszy z bratem Wittigiem („Wedgo”) św. na dok. Rogatki w Strzegomiu 6 XII 1251 r. (R. 778), św. na dok. Wittiga de Griphenstein (C. 894) w Lubaniu 25 X 1254 r. (R. 879) i na dok. tegoż feudała w Nowogrodzie nad Kwisą 6 XI 1254 r. (R. 883) oraz na dok. Rogatki w Leg. 5 II 1258 r. (R. 995). Św. na 5 dok. Henryka III: we Wr. 23 VI 1262 r. (R. 1128), Strzegom w 1266 r. (R. 1222), na zamku we Wr. 18 V 1266 r. (R. 1227), Wr. 2 VI 1266 r. (R. 1228), Wr. 10 VI 1266 r. (R. 1230). Św. na dok. Władysława salzburskiego z 16 IX 1266 r. (R. 1237).

55 Bernard z Czepielowic i Krasnej Góry („de Gerlachseym”, „de Sovnenberc”), brat Grabiszy z Czepielowic (C. 216), a zatem najprawdopodobniej syn Alberta z Brodą (C. 4). Św. na 2 dok. Wittiga (C. 894): w Lubaniu 25 X 1254 r. (R. 879), gdzie jako brat Grabiszy i jako „de Sovnenberc” w Nowogrodzie nad Kwisą 6 XI 1254 r. (R. 883). Jako Bernard z Czepielowic św. na dok. Bolka I w Cieplicach w 1289 r. (R. 2097).

56. Bernard z Bernhardsdorf, brat Ottona (C. 576), bratanek Bernarda Starszego proboszcza miśnieńskiego i Bernarda Młodszego (C. 54). Wg dok. wyst. we Wr. 30 IV 1285 r. (R. 1913) on i brat sprzedali kl. Marienstern na Łużycach miasto Bernstadt (Bernhardsdorf) koło Kamenz na Łużycach. Nabywcę reprezentował Bernard Starszy. Może tożsamy z Bernardem św. na dok. Henryka gł. w Lubiążu 16 IV 1290 r. (R. 2133).

57. Bernard de Strel, baron, św. na 2 dok. Bolka I w Krzeszowie: 8 IX 1292 r. (R. 2241) i z 1299 r. (R. 2531). Krewny Konrada (C. 432). Rodzina ta wywodziła się ze Strehla nad Labą (Schieckel, s. 127).

58. Bernard Schof (Schaffgotsch), zob. Schaffgotsche. Św. na dok. Hermana Reichenbacha w Ząbkowicach 26 XI 1299 r. (R. 2574).

59. Berold z Muszkowa, k. Ryczyna, k. Gł., k. Krosna (?), sędzia, podstoli, komes z Kobylejgłowy. Reprezentował drugie pokolenie dziedziców Kobylejgłowy (do pierwszego należał Stefan (C. 768)) razem z Janem z Osiny (C. 355), który pieczętował się herbem z wizerunkiem końskiej głowy i zdaniem *Ks. henr.*, s. 311, szedł „de cognacione” rycerza Berolda.

Krewny Dzirzka (C. 160) i Strzeżywoja (C. 788), Stefana Kotki (C. 769).

Św. jako podstoli na dok. Henryka Pobożnego w Grodźcu 3 VI 1240 r. (SUB, II, nr 181). Jako podstoli św. na dok. Rogatki we Wr. 16 X 1243 r. (SUB, II, nr 252) i bez urzędu u tegoż ks. w Lubiniu 12 XII 1245 r. (SUB, II, nr 296). Niewykluczone, że on to kryje się pod inicjałem „B.” jako k. Krosna na dok. Rogatki w Niemczy w 1244 r. (SUB, II, nr 272). Jako k. Gł. św. na 2 dok. Rogatki: we Wr. 18 X 1247 r. (SUB, II, nr 331) i na Ślęży 28 XII 1247 r. (SUB, II, nr 339). Jako k. Ryczyna św. na 2 dok. Rogatki: we Wr. 8 VII 1248 r. (SUB, II, nr 342) i we Wschowie przed 4 IX 1248 r. (SUB, II, nr 353). Jako sędzia dworu św. na dok. Rogatki w Lubuszu 4 IX 1248 r. (SUB, II, nr 344). Bez urzędu św. na dok. w sprawie ugody milickiej we Wr. 26 VI 1249 r. (SUB, II, nr 375). Bez urzędu św. na 12 dok. Henryka III: Wr. 21 VIII 1250 r. (SUB, II, nr 404), Oleśnica 25 I 1251 r. (R. 758), Wr. 9 II 1252 r. (R. 788), Wr. 25 III 1252 r. (R. 791), z 26 II 1253 r. (R. 815), Wr. 15 V 1253 r. (R. 836), Wr. 13 VII 1257 r. (R. 980), Wr. 16 XII 1261 r. (R. 1098), Wr. 20 XII 1261 r. (R. 1100), Wr. 20 XII 1261 r. (R. 1101), Wr. 28 X 1262 r. (R. 1140), Wr. 18 XI 1262 r. (R. 1144), gdzie nazwany „de Kobylągłowa”. Św. na dok. Konrada Konradowica Szwaba (C. 435) w 1268 r. (R. 1381). Św. na 2 dok. Henryka IV: Wr. 28 XI 1271 r. (R. 1381) i Wr. 11 XI 1274 r. (R. 1480). Berold był rycerzem „quondam potentis et famosi in ista terra” (Ks. *henr.*, s. 311). Zginął w bitwie pod Stolcem 24 IV 1277 r. i pochowany został w kl. henrykowskim (*ibid.*, s. 311).

60. Boto (Berold) Wezenborg (zob.), k. Bytomia Odrzańskiego, k. Lubania, św. na dok. Henryka Wezenborga (C. 264) we Wr. w 1279 r. (R. 1589). Jako k. Bytomia św. na dok. Konrada gł. w Gł. 26 II 1262 r. (R. 1110), jako k. Lubania na dok. Konrada żagańskiego w Żaganiu 29 VI 1299 r. (R. 2553). Berold Wezenborg św. na dok. Henryka gł. w Trzebnicy w 1300 r. (R. 2582).

61. Bertold z „Tyntez”, rycerz, św. na dok. bpa wr. Tomasza II wyst. w zamku otmuchowskim 8 V 1280 r. (R. 1630).

62. „Berth. Zelsek”, św. na dok. Henryka V we Wr. 3 IX 1290 r. (R. 2157).

63. „Blezowus”, św. na dok. Henryka IV we Wr. 31 V 1286 r. (R. 1962).

64. Bogdan syn diakona Bartłomieja z Borowa (nad Ślężą koło Strzelina). Zrzekł się praw do wsi Bartoszowa koło Borowa darowanej przez jego ojca kl. lubiąskiemu w obecności Bolesława Wysokiego i Henryka Brodatego oraz bpa wr. Jarosława (KDS, t. I, nr 81 z 1200 r. i KDS, t. I, nr 91 z 1202 r.). Wieś tę diakon Bartłomiej kupił od niejakiego Razona. Bogdan św. na dok. Imbrama (C. 327) przed XII 1203 r. (KDS, t. I, nr 89).

65. Boguchwał Brukała, Czech z pochodzenia, za wierne służby otrzymał od Bolesława Wysokiego ziemię w okolicach Henrykowa o obszarze, który mogły uprawiać 4 woły, korzystając z sytuacji (okolica była jeszcze słabo zasiedlona) przywłaszczył sobie Boguchwał teren obejmujący obszar 3 wielkich pługów, tj. 9 małych łąnów. Poślubił nieznaną z imienia

córkę jakiegoś kleryka i miał z nią 3 synów (zob. Brukalice). Dok. ks. wielkopolskiego Przemysła I z 9 V 1256 r. określa jego wnuków jako „de cognatione domini Pauli, quondam Poznaniensis ecclesie episcopi” (Ks. *henr.*, s. 304). Pokrewieństwo to jest fikcją i stanowi odpowiednik fikcyjnych związków krwi łączących rzekomo notariusza Mikołaja z Albertem (C. 4). Fikcja ta powstała najpewniej w pocz. XIII w. Boguchwał jest bohaterem znanej anegdoty mającej tłumaczyć nazwę Brukalic (Ks. *henr.*, s. 299—300). Anegdota ta powstała kilkadziesiąt lat po śmierci Boguchwała i nie ma większej wartości dla biografii tego człowieka, dlatego też dziwi postawa wielu badaczy traktujących ją z powagą większą, niż na to zasługuje. Nie ma też podstaw źródłowych do uznania tego drobnego feudała za kl. służebnika, co przekonywująco wykazał M. Derwich (rec.: M. Dembińska, *Day ut ia pobrusa a ti poziwai*, „Sobótka”, t. 33: 1978, s. 403—405).

66. Boguchwał z Sobolic „Sobeliz” koło Kożuchowa), ojciec Piotra (C. 625), św. na dok. Rogatki we Wr. w 1251 r. (R. 749). Jako właściciel części Sobolic wymieniony w dok. Konrada gł. w Gł. 15 IV 1257 r. (R. 970).

67. Bogumił Piotrowic, syn Piotra Jaksica (A. 33), zob. Jaksice I (tabl. genealogiczna), brat Młodeja (C. 537). Przed 28 VI 1203 r. Bogumił i Młodej, synowie Piotra a wnuki Jaksy otrzymali wieś „sitam in montibus nomine Pirzniche” w zamian za darowaną kl. trzebnickiemu wieś Jaksonów koło Ślęzy („villam in campo Zlesie Yaxonouo dictam” przez wydawcę KDS, t. I, s. 256 przyp. 104 błędnie zidentyfikowaną z Jaksonowicami w byłym pow. oleśnickim). Jaksonów nadano za zbawienie duszy Jaksy z zastrzeżeniem jednakże dożywocia na tej wsi dla wdowy po wspomnianym Jaksie (KDS, t. I, nr 103). Wieś ta przed 1216 r. przeszła w ręce Ilika (C. 322). Wg dok. Brodatego z 1224 r. Bogumił i jego brat Młodej wymienili z kl. trzebnickim Pierstnicę („Pirstnicę”) za 2 żreby dziesiętników i 1 żreb naroczników („naroshenici”) „iuxta Swinbrod” (KDS, t. III, nr 296).

68. Bogumił „Contarkouec” w 1224 r. dał kl. trzebnickiemu wieś Do-bra (KDS, t. III, nr 296).

69. Bogusław Iwanowic, św. na dok. Odonica w Gł. 25 XII 1208 r. (KDS, t. II, nr 132). Św. jednego z cudów św. Jadwigi była Adelajda, wdowa po Teodoryku „de Ianouicz”, rycerzu (MPH, t. IV, s. 529). Ponieważ często mamy w źródłach wypadki gubienia partykuły „de”, jest możliwe, że Bogusław powinien zwać się „de Iwanowic”, a w takim razie wspomniany Teodoryk był może jego krewnym.

70. Bogusław ze Strzelina, k. Niemczy, k. Ryczyna, k. Wr., sędzia dworu wr., baron, komes. Genealogią tej rodziny zajął się Heydebrand, s. 136—143. Trudno zgodzić się z tezą tego autora, jakoby ojcem Bogusława był Andrzej; wynika ona bowiem z błędnego utożsamienia Raclawa (C. 686) z sędzią op. tego imienia (B. 178), bratem Zbrośława (B. 241), a tego znów ze Zbrośławem Wilczkiem (B. 242). Zastrzeżenia co do genealogii panów ze Strzelina podanej przez Heydebranda miała już Rutkowska-Płach-

cińska, zwłaszcza na s. 40 przyp. 4. Własne poglądy na tę sprawę ująłem w tabl. genealogicznej panów ze Strzelina (zob.). Nie ma podstaw źródłowych wystarczających do uznania owej rodziny za gałąź rodu Zarembów. Na dok. bpa wr. Wawrzyńca z 1212 r. św. Bogusław jako brat kanonika wr. Alberta (*KDS*, t. II, nr 152). Imię Albert w wypadku duchownego równoznaczne było z imieniem Wojciech, a takie właśnie nosił syn Raclawa (C. 686), bratanek Bogusława. Pozwala to hipotetycznie na utożsamienie brata kanonika Alberta z Bogusławem ze Strzelina. Od 1251 r. (R. 749) Bogusław zwany jest Starszym („Senex”) dla odróżnienia od najwyższego komornika wr. (C. 74). Bogusław Młodszy był bratem Raclawa (R. 1295), który w 1264 r. występuje jako syn Bogusława ze Strzelina (R. 1177). Niewątpliwie idzie tu o inną niż k. Wr. (C. 686) osobę. Można więc stwierdzić, że zarówno Bogusław Młodszy, jak i Raclaw (C. 688) byli synami Bogusława Starszego. Bp wr. Tomasz I w 1264 r. nazywa Bogusława Starszego „amicus” (R. 1185). W 1284 r. bp wr. Tomasz II ułożył się ze swą bratanicą („neptis”) Elżbietą, córką Bogusława a żoną Jarosława (C. 398) w sprawie wspólnie dziedziczonych wsi: Przeworno, Biały Kościół i Dobroszów (Heydebrand, op. cit., s. 138). W swoim testamencie Tomasz II 13 III 1292 r. określa Przeworno jako swoje patrimonium, a Tomasza I nazywa swym wujem („aunculus”) — W. Semkowicz, *Nieznany testament Tomasza II biskupa wrocławskiego (1270—1292)*, „Collectanea Theologica”, t. 17: 1936, s. 272. Z informacji powyższych wynika, że słusznie Heydebrand (op. cit., s. 138) rozwiązał „amicus” jako termin na oznaczenie Bogusława Starszego jako szwagra Tomasza I. Zgodnie z tym autorem (s. 138) Elżbieta była bratanicą Tomasza II, córką Bogusława Młodszego, zaś sam Tomasz II synem Bogusława Starszego. Żoną Bogusława Starszego była nieznana z imienia córka Przybysława Gosławica (C. 676). Jako sędzia dworu św. Bogusław na dok. Brodatego w Wierzchlewie 2 VII 1225 r. (*KDS*, t. III, nr 284). Bez urzędu św. u tegoż władcy 6 VI 1228 r. (*SUB*, I, nr 290). Jako baron z bratem Raclawem św. na dok. Brodatego w 1231 r. (*SUB*, II, nr 8). Jako k. Ryczyna św. u tegoż ks. koło Skaryszewa 31 X 1232 r. (*SUB*, II, nr 24). Jako k. Wr. św. u boku Brodatego na dok. Bolesława Wstydlivego w Wysokim Brzegu 21 XII 1234 r. (*SUB*, II, nr 79). Jako k. Ryczyna św. na dok. Pobożnego w Oleśnicy 28 IX 1239 r. (*Ks. henr.*, s. 267; *SUB*, II, nr 167). Za panowania Bolesława Rogatki jako k. Niemczy św. na 14 dok.: Środa Śl. 10 III 1242 r. (*SUB*, II, nr 229), na dok. Jadwigi z 24 VIII 1242 r. (*SUB*, II, nr 234), Niemcza 12 III 1243 r. (*SUB*, II, nr 241; *Ks. henr.*, s. 270), Leg. 27 VI 1243 r. (*SUB*, II, nr 245), Wr. 16 X 1243 r. (*SUB*, II, nr 252), z 1244 r. (*SUB*, II, nr 270), Wr. 1244 r. (*SUB*, II, nr 271), Wr. w 1244 r. (*SUB*, II, nr 273), na dok. Mrocza (B. 143) we Wr. w 1244 r. (*SUB*, II, nr 276), Wr. w 1245 r. (*SUB*, II, nr 297), Leśnica 29 IV 1247 r. (*Ks. henr.*, s. 263; *SUB*, II, nr 323), Górka 1 X 1247 r. (*SUB*, II, nr 329), Wr. 18 X 1247 r. (*SUB*, II, nr 331), zamek wr. 8 VII 1248 r. (*SUB*, II, nr 342). Jako k. Niemczy św. na dok. Henryka III przed 22 IV 1250 r. (*SUB*, II, nr 410).

Na dok. Henryka III i Rogatki we Wr. w 1251 r. św. jako Bogusław Senex (R. 749). Jako Bogusław „Zwoin” św. na dok. Henryka III i Władysława z 26 II 1253 r. (R. 815). Henryk III zatwierdził 24 I 1264 r. transakcję rycerza Bogusława ze Strzelina z bpem wr. (R. 1177). Bogusław odstąpił bpowi kupiony niegdyś od Jana Sobiesławica (C. 366), a położony koło Wiązowa majątek w zamian za leżący w sąsiedztwie żreb niejakiego „Crepst” (dziś Krzepice). Zgody na wymianę udzielił Raclaw syn Bogusława. W dniu 14 VII 1264 r. bp Tomasz I zatwierdził dziesięciny starego i nowego kościoła w Strzelinie (R. 1185). Fundatorem nowego kościoła był Bogusław Starszy. Świątynię wzniesiono w Białym Kościele („Alba Ecclesia”). Wynika z tego, że nazwa Strzelin obejmowała pierwotnie rozległy teren, bowiem Biały Kościół zwany pierwotnie także Strzelinem, leży 5 km od starego i 6 km od nowego Strzelina (Rutkowska-Płachcińska, s. 42 przyp. 14). Teren, na którym wzniesiono nowy, kościół, kupił Bogusław od niejakiego Jordana (C. 424a), a żreb koło Przeworna („Prevorno”) nabył od Gosława Wrony (C. 211). W sumie Bogusław posiadał część Strzelina, Przeworno, Dobroszów, które to miejscowości może odziedziczył, natomiast drogą kupną nabył Biały Kościół, żreb Gosława Wrony i majątek Jana Sobiesławica koło Wiązowa wymieniony później na Krzepice. Nieco inaczej majątek Bogusława przedstawia Korta, s. 36–37, co wynika z uznania Mikołaja Bogusławica (B. 134) za syna Bogusława ze Strzelina. Zob. też Rutkowska-Płachcińska, s. 43–44.

71. Bogusław, siostrzeniec notariusza Konrada, po którym odziedziczył wieś Jagielno koło Henrykowa w 1240 r. (Ks. *henr.*, s. 288). Jeśl: wiarygodna jest informacja falsyfikatu z ostatniej ćwierci XIII w. a datowanego rzekomo na 21 IX 1246 r. (*SUB*, II, nr 440), jakoby notariusz ten był synem Dzirzka, którego można zidentyfikować ze stryjcem Tomasza I, to niewykluczone, iż siostra notariusza była tożsama z siostrą bpa Tomasza I. Przypuszczenie takie jest możliwe z uwagi na zwyczaj źródeł średniowiecznych określania pokrewieństwa dalszego mianem bliźszego. Bogusław siostrzeniec Konrada byłby w takim wypadku Bogusławem Młodszym, synem Bogusława Starszego (C. 74). Za taką identyfikacją świadczy też może bliskość terytorialna Jagielna i posiadłości panów ze Strzelina. Przeciwnie zdaje się świadczyć milczenie Ks. *henr.* na temat pokrewieństwa notariusza Konrada z Tomaszem I, ale źródło to nieraz pomija szczegóły genealogiczne.

72. Bogusław Jarosławie z rodziny Pogorzeliów (zob. hasło i tabl. genealogiczną), k. Barda (?), stolnik wr., razem ze swymi braćmi: Przecławem (C. 669), Budziwojem (C. 102) i Januszem (B. 90, C. 391) św. na dok. Mrocza (B. 143) we Wr. w 1244 r. (*SUB*, II, nr 276). Jako stolnik św. na dok. Rogatki we Wr. 21 XI 1254 r. (R. 886–887), jako cześnik św. na dok. Henryka III we Wr. 28 V 1260 r. (R. 1047). Bez urzędu św. u tegoż ks. we Wr. 20 XII 1261 r. (R. 1100). Jako k. Barda św. na 2 dok. tegoż ks. wyst. we Wr. 28 X 1262 r. (R. 1140) i 18 XI 1262 r. (R. 1144). Jednak

Rutkowska-Płachcińska, s. 41, sądzi, że k. Barda był Bogusław Młodszy (C. 74).

73. Bogusław Jaworowic, k. Bytomia Odrzańskiego (?), komes, syn Jawora (C. 414), brat Jakuba (C. 338), ojciec Boguszka z Przeczowa (C. 82) i Więcka proboszcza z Przeczowa. Przypuszczam, że on to św. na dok. Mrocza (B. 143) we Wr. w 1244 r. jako k. Bytomia (SUB, II, nr 276). K. Bytomia nie mógł raczej być Bogusław Jarosławic (C. 72), gdyż ten później poświadczony na niższych hierarchicznie urzędach dworskich, podobnie jest w wypadku Bogusława Młodszego (C. 74). Jako komes św. syn Jawora na 9 dok. ks. za panowania Henryka III, Władysława i Henryka IV: Trzebnica 12 II 1250 r. (SUB, II, nr 391), z 26 II 1253 r. (R. 815), Wr. 21 XI 1254 r. (R. 886—887), Wr. 22 II 1257 r. (R. 991), Wr. 2 IV 1267 r. (R. 1259), Wr. 12 V 1268 r. (R. 1301), Wr. 12 XI 1272 r. (R. 1416) i Wr. 11 XI 1274 r. (R. 1480).

74. Bogusław Młodszy ze Strzelina, najwyższy komornik wr., podkomorzy bpi (?), syn Bogusława Starszego (C. 70). Zob. tabl. genealogiczna panów ze Strzelina. Św. bez urzędu na dok. Henryka III w Oławie 11 XII 1251 r. (R. 779). Jako najwyższy komornik św. na 2 dok. tego ks.: z 1252 r. (R. 780) i we Wr. 1 V 1252 r. (R. 793). We Wr. 23 III 1268 r. bp Tomasz I wydał rozporządzenie w sprawie dziesięciny z wsi Raclawiczki („Radzlavici”) należącej do braci Bogusława i Raclawa (R. 1295). Trudno rozstrzygnąć, czy podkomorzy Bogusław św. na dok. Tomasza II na zamku otmuhowskim 8 V 1280 r. (R. 1630) jest tożsamy z Bogusławem Młodszym, jak przypuszcza Heydebrand, s. 151. Z układu jego córki Elżbiety z Tomaszem II wynika, że Bogusław Młodszy zmarł przed 1284 r.

75. Bogusław, brat Idziego (C. 321). W 1257 r. Henryk III zgodził się, aby obaj bracia zlecili swemu sołtysowi Albertowi przeniesienie dóbr Widawa na prawo średzkie. Św. dok. są: przeor franciszkanów Franczko, Syfrid, komes Paweł i kupiec Ramwold (R. 1645).

76. Bogusław „de Vesel”, św. na dok. Rogatki w Bolkowiu 9 X 1277 r. (R. 1550).

77. Bogusław Piotrowic z Wołowa, brat Zbylutka (C. 924), Racibora (C. 685) i Piotra (C. 643). Za zgodą braci zlecił przenieść wieś Stary Wołów na prawo niemieckie. Wg dok. Bogusława wyst. w Wołowie posiadłość ta obejmowała 1 łan flamandzki (R. 2053 z 1288 r.).

78. Bogusław Kansyc, ojciec Boguszka (C. 79) i Mścislawa (C. 545). Kanonik i oficjał wr. Jan Szymonowic („Symonis”) rozstrzygnął we Wr. 18 II 1299 r. spór o dziesięciny z wsi „Kansycza sive Godnov” koło Oławy. Bogusław i jego synowie mają płacić dziesięciny Fryderykowi proboszczowi z Wiązowa, a także wypłacić mu odszkodowanie (R. 2540).

79. Boguszko, syn Bogusława Kansycza (C. 78).

80. Bogusz z Pogorzeli i Michałowa, syn Przecława Jarosławica (C. 669), z rodziny Pogorzeli (zob. hasło i tabl. genealogiczną). Przy dok. z 24 IV 1276 r. (R. 1499) zachowała się pieczęć Bogusza z herbem Pogorzeli (mur z 3 basztami) i napisem w otoku: „+S. BOGVSCHI. D. BOGEREL”

(Pfothenhauer, s. 26, tabl. II, nr 11). W 1272 r. w Pogorzeli żona komesa Przeclawa wyst. dok. wyliczający jej nadania dla kościoła w Pogorzeli, tj. 2 wolne łany w Pogorzeli i 2 oczynszowane w Goli, 5 korców potrójnego zboża, część lasu i beczkę wina. Zgodę na darowiznę wyraził jej syn Bogusz. Św. dok. byli: opat kamieniecki, komes Dzirzko (C. 159) z żoną Boguszką, Elżbieta żona komesa Ottona de Biberstein (C. 567), magister Henryk proboszcz ze Stolca (R. 1417). W czasie pogrzebu Budziwoja (C. 102) w dniu 24 IV 1276 r. w Kamieńcu obecni tam Pogorzeli: Janusz, Stefan i Szymon zwani z Michałowa oraz Bogusz z Pogorzeli nadali kl. kamienieckiemu kościół w Michałowie z należącymi doń polami i dziesięcinami oraz prawem patronatu zastrzegając, iż służbę bożą w tym kościele powinno sprawować 2 zakonników i 1 świecki duchowny (R. 1499). Darowiznę Pogorzeliów zatwierdził papież Marcin IV w Orvieto 27 XI 1283 r. (R. 1767). Wg dok. Bogusza wyst. w Żelaznej koło Grodkowa 29 XI 1284 r. wystawca nadał braciom Tilonowi i Konradowi, mieszczanom z Lewina Brzeskiego 1,5 łana i 2 morgi przed Lewinem leżące z obowiązkiem płacenia czynszu w wysokości 3 wiardunków oraz dziesięciny z 8 szefli żyta i 4 szefli owsa z łana, tak jak wynosi ona z folwarku wystawcy i jest pobierana przez krzyżowców z Łosiowa („Lossow”). Św. dok. byli: Otto ze Śliwic (C. 574), Reinko (C. 698) giermek („armiger”) wystawcy, Kunczko z Pogorzeli (C. 457), Herman z Niewodnik, sołtys „Hildebrandi villa” oraz Konrad z Macoviz (R. 1859). Jako baron św. na 3 dok. Henryka IV wyst. we Wr.: 8 III 1287 r. (R. 2012), 23 VI 1290 r. (R. 2140, 2141). Św. na 7 dok. Henryka V: z 30 VII 1290 r. (R. 2150), z 2 VIII 1290 r. (R. 2151), Wr. 11 VII 1293 r. (R. 2287), jako jeden z gwarantów pokoju 6 V 1294 r. (R. 2315), Wr. 29 VIII 1294 r. (R. 2328), Wr. w 1295 r. (R. 2344) i Wr. 2 V 1295 r. (R. 2356). Na wiecu Bolesława op. z Henrykiem gł. i Bolkiem I w Zwanowicach w dniu 25 III 1297 r. wyst. Bogusz dok., w którym zatwierdził sprzedaż joannitom z Łosiowa młyna we Wróblinie przynoszącego rocznie 16 skojców czynszu. Św. byli: Bolesław ks. op., Ludwik Hakeborn (C. 472), Fryczko protonotariusz wr. i leg., rycerz „Pelzco” (Poltko Jaksic—B. 159, 170, 211, C. 663), „Lecsico” (Aleksy z Lekinsteinu—B. 9, C. 468), bracia Sambor (C. 721) i Henryk (C. 262), Wojciech Rymbab (C. 904) i Mikołaj Quas (C. 524). Lista św. tego dok. (R. 2463) wskazuje na wysoką pozycję Bogusza. Bogusz z Pogorzeli św. na dok. Bolka I w Strzelinie 6 VII 1298 r. (R. 2514). *Nekr. kamieniecki* pod 10 II pisze „It. ob. comes Bogusius de Michelaw” (ZfGS, t. 4: 1862, s. 316).

81. Bogusz z Tyńca (Leg.). Henryk leg. 9 VIII 1289 r. (R. 2113) zaświadczył, że Bogusz i jego nie wymieniony z imienia brat sprzedali Piotrowi z Guzika (C. 638) swe dziedzictwo w Tyńcu „circa Ruyam” złożone z 8 łanów pola, połowy stawu rybnego, połowy młyna i połowy prawa patronatu nad miejscowym kościołem. Zgodę na tę sprzedaż wyraził ich najbliższy spadkobierca Pakosław (B. 152, C. 592) i wszyscy współspad-

kobiercy tegoż Pakosława. Pakosław ten należał może do Wilczyców (zob. hasło i tabl.).

82. Bogusz z Przeczowa, rycerz, syn Bogusława Jaworowica (C. 73), brat Więcka proboszcza z Przeczowa. Sw. na dok. Henryka V z 25 VIII 1290 r. (R. 2154). Bogusz zawarł 11 XI 1295 r. (R. 2385) umowę z Bracieszem („Braceso”). Braciesz podjął się osadzenia na prawie niemieckim 20 małych łąnów w Przeczowie („Preczow”) w zamian za sołectwo, 3 wolne łąny, wolną karczmę i 1/3 dochodów z kar sądowych. Koloniści po upływie 2 lat wolnizny będą płacić z łąna 5 skojców czynszu wystawcy i po 1 szeflu pszenicy, żyta i owsa, jako dziesięcinę mają płacić Więckowi 4 skojce i po 1 szeflu pszenicy, owsa i żyta. W wypadku, gdy rycerz zostanie wezwany na wyprawę wojenną, wieśniacy dostarczą mu wozu z zaprzęgiem 2 koni, a sołtys wyruszy na koniu wartości 2,5 grzywny, uzbrojony w tarczę, pancerz i żelazny hełm. Sw. byli: komes Deczko (C. 130), Albert z Mierkowic (C. 14), Mikołaj wójt Bierutowa, Stefan sołtys „Kraschowicz”, Tomasz z „Brozowicz”, Czesław sołtys Mikowicz. Dok. sporządził proboszcz Deczko. Przy dok. wisiały pieczęcie Boguszka i Więcka, ale nie zachowały się.

83. Bogusz Wezenborg, k. Krosna, k. Urazu, komes. Zob. Wezenborgowie. Sw. na 12 dok. Henryka gł.: Ścinawa 22 XI 1290 r. (R. 2171), Gł. 2 III 1291 r. (R. 2185) jako k. Urazu, Ścinawa 26 III 1291 r. (R. 2192), jako k. Krosna św. w Ścinawie 1 VIII 1293 r. (R. 2291), z 15 VIII 1296 r. (R. 2431), Gł. 3 II 1297 r. (R. 2457), Gł. 14 VII 1297 r. (R. 2470), Oleśnica 12 VIII 1297 r. (R. 2476), Gł. 29 IX 1298 r. (R. 2520), z 1299 r. (R. 2532), Trzebnica w 1300 r. (R. 2582) i Oleśnica 24 VI 1300 r. (R. 2601). Z traktatu pokojowego zawartego między Henrykiem V a Henrykiem gł. 6 V 1294 r. (R. 2315) wynika, że Bogusz był rycerzem ks. wr., który po śmierci Henryka IV opowiedział się po stronie Henryka gł. Jednym z warunków pokoju była amnestia dla Bogusza i jego krewnych i przyjaciół oraz Lutka Pakosławica (C. 477) i tegoż braci, notariusza Ludwika” i innych. Objęci amnestią mieli sprzedać swe wr. posiadłości i przenieść się do ks. gł. Do tego punktu traktatu przywiązywano dużą wagę, skoro poręczyło go aż 10 znacznych rycerzy Henryka V: Miron z Prochowic (C. 534), Jaśko Poduszka (C. 416), Dytryk z Samotwory (C. 142), Wojciech Rymbab (C. 904), Radak z Radakowic (C. 690), Arnold Kurzbach (C. 42), Wilryk z Guzika (C. 884), Henryk Funke (C. 283), Wolfram (C. 913) i Apecz z Kobershain (C. 35).

84. Bogusz Dobieszowic, św. na dok. Pobożnego w Chobieni koło Wołowa po 19 III 1238 r. (*SUB*, II, nr 146). Może to on, a nie Bogusław Jaworowic (C. 73) był w 1244 r. k. Bytomia? Bratem Boguszy mógłby być z uwagi na imię ojca oraz chronologię Stefan (C. 758) również k. Bytomia (w 1223 r.). Jakiś „B.” k. Bytomia już na dok. Rogatki w Niemczy 12 III 1243 r. (*Ks. henr.*, s. 270).

85. Bogusza Raclawic z Brukalic (zob.), wnuk Boguchwała Brukały,

brat Pawła. Ojciec jego Raclaw zmarł w ziemi op. Bogusza i Paweł szantażem skłonili opata Bodona i Piotra piwnicznego kl. henrykowskiego do kupienia 3 małych łanów w Brukalicach. Wg. dok. Henryka III wyst. w Ziębicach 31 VII 1253 r. Bogusza i Paweł otrzymali w zamian od opata 3 małe łany w Ochli w Wielkopolsce, 2 konie wartości 3 grzywien, 4 woły warte 2,5 grzywny, 2 krowy za 1 grzywnę, 5 wieprzów po 3 wiardunki, 5 owiec po 8 skojców, 2 szaty za 1 grzywnę, płaszcz dla ich matki wartości 0,5 grzywny, 8 korców żyta wr. miary po 1 grzywnie. Dostali też 1 grzywnę, w czasie gdy szli do Gniezna odebrać żreb od ks. Wielkopolski, a na sprowadzenie tam rodziny i dobytku wynajął im opat 2 wozy z 8 końmi za 2 grzywny. W 1256 r. bracia postanowili odsprzedać Ochłę kl. henrykowskiemu. Piwniczny Piotr zgodził się na to mając obietnicę Przemysła ks. wielkopolskiego, że ten postanowi, iż krewni Boguszy i Pawła stracą prawo retraktu do Brukalic, a zachowają je tylko do Ochli. Wieś tę nazwaną też Sierakowem kupiono od Brukaliców za 20 grzywien pożyczonych od jakiegoś kanonika poznańskiego. Dok. Przemysła w tej sprawie wyst. w Poznaniu 9 V 1256 r. W tej samej sprawie wyst. dok. Henryk III we Wr. 2 XII 1257 r. W dok. tym mowa jest o 28 grzywnach wypłaconych przez cystersów za Ochłę. Matka Boguszy i Pawła po śmierci ich ojca, Raclawa wyszła za mąż za imiennika nieboszczyka i miała z nim syna imieniem Piotr, który nie miał praw do Brukalic. Bogusza i Paweł odziedziczyli 1,5 łana w Brukalicach po swym stryjecznym bracie Jakubie Mścislawicu zmarłym przed 1259 r. Dział ten 31 VII 1259 r. (R. 1030) odstąpili kl. henrykowskiemu za 3 łany w Milejowicach koło Bytomia na Górnym Śląsku i żywy inwentarz.

86. Bogusza, brat Grona (C. 218) i zapewne Skarbimira (C. 740). Wspólnie z Gronem posiadał Dobroszów Oleśnicki („Dobrasow”). Wg dok. kantora wr. Jana, Bogusza i Gron 1 VIII 1291 r. we Wr. zawarli z kl. Św. Wincentego na Ołbinie umowę, wg której dziesięcinę z chłopskich pól w Dobroszowie mają płacić na sposób chłopski, zaś z pól własnych na sposób rycerski (R. 2199).

87. Bogusz ze Smolnej („Stvolno”, „Stwolna”), komes. Krewnymi jego byli: bracia Stefan (C. 774) i Mikołaj (C. 518) oraz Damian (C. 126) i Wojciech (C. 903). Henryk IV wymieniając uposażenie kościoła Św. Krzyża we Wr. wspominał m.in. o dziesięcinie z 6 łanów w Smolnej należących do Bogusza. Św. na dok. Henryka gł. w Lubiążu 16 IV 1281 r. (R—1660), dok. ten wydaje się być dubletem dok. tegoż ks. wyst. w Lubiążu 16 IV 1290 r. (R. 2133). Wydaje się, że rzeczywista jest ta druga data. Św. na dok. tegoż ks. w Oleśnicy 12 VIII 1297 r. (R. 2476). Wcześniej Św. na dok. Henryka V w Brzegu 21 XII 1295 r. (R. 2390). Henryk gł. w Oleśnicy 24 VI 1300 r. (R. 2601) wspomina posiadłość Bogusza, „swego wiernego”, Kątną koło Oleśniczki („Conscą”) jako graniczącą z lasem ks. sprzedanym Januszowi z Wiszni (C. 382). Bogusz św. na tym dok.

88. Boguta, łowczy, św. na dok. Konrada gł. w Gł. w 1259 r. (R. 1009).

89. „Bolisł.” podsędek dworu, św. na dok. Henryka III w Namysłowie 19 III 1261 r. (R. 1078).

90. Boruta-Borysław ze Stachowa, św. na 2 dok. Władysława salzburskiego wyst. we Wr.: z 27 VII 1267 r. (R. 1268) i z 27 VII 1269 r. (R. 1329). Z synem Mikołajem św. przy rezygnacji Cieszybora z Czesławie 25 III 1303 r. (*Ks. henr.*, s. 330). *Nekr. henr.* pod 19 XI: „Ob. Borislaus de Stachow” (*ZfGS*, t. 4: 1862, s. 301).

91. „Boyces” (Wojciesz?), w 1251 r. (R. 751) Konrad gł. nadał „Boyces” (Wojcieszycyom?) za służby rycerskie wieś „Sepovo” w k. sądowskiej.

92. Bogusław „de Uscor”, św. na dok. Rogatki w Lubiążu 4 IX 1248 r. (*SUB*, II, nr 344).

93. Bozo, św. na dok. Brodatego w Gieczu w 1237 r. (*SUB*, II, nr 137).

94. Bożysław („Bozlaus”), św. na dok. Henryka leg. z 12 VIII 1288 r. (R. 2083).

95. Bronisław, k. Bytomia Odrzańskiego, podstoli gł., komes, brat Dytryka-Teodoryka (C. 818). Jako podstoli św. na 15 dok. Konrada gł.: bez urzędu z 1251 r. (R. 751), jako podstoli w „Glinay” 4 XI 1251 r. (R. 777), Gł. 23 XI 1257 r. (R. 987), Gł. w 1259 r. (R. 1009), Gł. 9 II 1259 r. (R. 1014), Gł. 19 VIII 1259 r. (R. 1031), Gł. 1 VI 1260 r. (R. 1055), Gł. 25 V 1261 r. (R. 1083) bez urzędu, Gł. 9 VIII 1261 r. (R. 1088), Gł. w 1263 r. (R. 1154), Gł. 21 I 1264 r. (R. 1176), Gł. 22 I 1265 r. (R. 1199), z 27 IX 1266 r. (R. 1238), Gł. 8 VI 1267 r. (R. 1261), Gł. 8 IX 1271 r. (R. 1374). Jako k. Bytomia św. u tegoż ks. w Gł. 7 I 1273 r. (R. 1420). Bronisław k. Bytomia oraz Otjęsław sędzia krajowy (C. 562) i bp lubuski Wilhelm pośredniczyli w zawarciu ugody Konrada gł. z bpem wr. Tomaszem I we Wr. 18 IV 1273 r. (R. 1424), gdzie też Bronisław k. Bytomia św.

96. Bronisław Budziwojowic („Bruzdwoy”, „Brunczław Busewoy”), k. Chojnowa. Syn może Budziwoja k. Ścinawy (C. 101). Wg Grünhagena (R. s. 182) w kościele w Konradówce koło Chojnowa znajdowała się tablica nagrobna niejakiego „Brunczław Busewoy” z 1293 r., data nie budzi zaufania. Jako k. Chojnowa św. na dok. Henryka gł. w Gł. 12 XI 1292 r. (R. 2252), bez urzędu św. na 2 dok. tegoż ks.: Gł. 22 II 1296 r. (R. 2405) 1 Oleśnica 12 VIII 1297 r. (R. 2476). W obu nazwany Budziwojem i dlatego nie ufam wiadomości z tablicy nagrobnej.

97. Bronisław z Borgania (Borzygniew koło Świdn.), gwarant pokoju z 6 V 1294 r. (R. 2315). Wbrew Pfothenauerowi, *Die fünfzig*, s. 169 przyp. 2 nie mógł być jako rycerz Henryka V tożsamy z C. 96.

98. „Brotslaus”, zob. Zbrośław Wilczyc (B. 242).

Brukalice, rodzina drobnorycerska pochodzenia czeskiego. Pierwszym jej przedstawicielem był Boguchwał (C. 65). Poślubił córkę jakiegoś kleryka i miał z nią 3 synów: najstarszego Raclawa, Jakuba (C. 335) i Mściława (C. 546). Synami Raclawa byli: Bogusza (C. 85) i Paweł. Wdowa po Raclawie po 1253 r. wyszła powtórnie za mąż za jakiegoś Raclawa

i miała z nim syna Piotra. Synem Jakuba Boguchwałowica był Piotr (C. 659). Synem Mściława był Jakub, który po śmierci ojca wychowywał się aż do pełnoletności u swego ojczyma Czecha Mirosława razem ze swymi 4 braćmi przyrodnimi. W chwili śmierci ojca liczył sobie 10 lat. Zmarł jako kawaler przed 31 VII 1259 r., kiedy to jako jego spadkobiercy występują bracia stryjeczni. Z Ks. *henr.* wynika, że synowie Boguchwała umierali młodo, a wdowy po 2 z nich przynajmniej powtórnie wyszły za mąż jako raczej młode jeszcze kobiety. Wydaje się, że Boguchwał, który osiedlił się w Brukalicach przed 1201 r., jeszcze za panowania Bolesława Wysokiego, ożenił się dopiero w jakiś czas później (Ks. *henr.*, s. 298—308). Boguchwał nie był jedynym Czechem w okolicach Henrykowa, wyżej wspomniano o Czechu Mirosławie. Czechem był też Dzirżysław z Byczenia (C. 153).

99. Budzą, św. na 2 dok. Rogatki: Rokitnica 20 XII 1277 r. (R. 1553) i Bolków 22 VII 1278 r. (R. 1571).

100. Budziwoj, brat Więcemira (C. 877), św. na dok. bpa wr. Cypriana we Wr. po 1 III 1202 r. (KDS, t. I, nr 90) i na 2 dok. Henryka Brodatego: po 23 VI 1203 r. (KDS, t. I, nr 91) i w Szczepinie 28 VI 1203 r. (KDS, t. I, nr 103).

101. Budziwoj Więcemirowic, syn Więcemira (C. 877), bratanek Budziwoja (C. 100), ojciec zapewne Bronisława (C. 96). K. Ścinawy. Nadał wspólnie z Jarosławem i Budziwojem Jarosławicami (C. 102, 398) i Piotrem Detlebowicem (C. 615) w 1223 r. (KDS, t. III, nr 276) patronat nad kościołem NMPanny na grodzie w Bytomiu Odrzańskim i należące do świątyni wsie Kłobuczyn („Clobusco”) i Brzeg Gł. Może tożsamy z Budziwojem z Ujścia św. na dok. Konrada gł. w Gł. 13 XII 1253 r. (R. 856). Jako k. Ścinawy św. na 4 dok. Konrada gł.: Gł. 23 XI 1257 r. (R. 987), 1 I 1258 r. (R. 992), Gł. 9 II 1259 r. (R. 1014), gdzie św. bez urzędu, Gł. 26 II 1262 r. (R. 1110).

102. Budziwoj Jarosławie z Michałowa, z rodziny Pogorzeliów (zob.) brat Jarosława (C. 398), Bogusława (C. 72), Przeclawa (C. 669) i Janusza (B. 90, C. 391), ojciec Pawła (C. 602). W 1223 r. nadał z bratem Jarosławem, Budziwojem Więcemirowicem (C. 101, gdzie szczegóły akcji) i Piotrem Detlebowicem (C. 615) patronat nad kościołem grodowym w Bytomiu (KDS, t. III, nr 276). W dok. tym ojciec ich nazwany „Gorizlaus”. Imię to zdaniem niektórych (KDS, t. III, s. 47 przyp. 3) brzmiało Gorzysław, jednak słownik Taszyckiego (*Rozprawy i studia polonistyczne. Onomastyka*, Wr. 1958, s. 104) imienia takiego nie zna, podaje natomiast wypadki, gdzie „G” należy czytać jak „J.” (np. Geroscio, Gerostij=Jerost). Należy więc przyjąć, że ojciec „Bozdecha” i Jarosława nosił imię Jarosław i jest tożsamy z Jarosławem Jarachowicem (C. 397), a sam Bozdech to Budziwoj Jarosławie. Identyfikacja taka zważywszy na zainteresowania Pogorzeliów północnymi kresami państwa Henryków (por. Mroczko B. 143) wydaje się całkiem prawdopodobna. Budziwoj Jarosławie św. na 2 dok. Pawła Imbramowica (C. 593) z 1239 r. wystawionych w Strzegomiu („Sobótka”, t. 12: 1957, s. 369—372, nr 5 i 6). Razem z braćmi: Bogusławem, Przeclaw-

wem i Januszem św. na dok. Mrocza we Wr. w 1244 r. (*SUB*, II, nr 276). Na dok. Rogatki św. w Lubuszu 4 IX 1248 r. (*SUB*, II, nr 344). Na dok. Henryka III św. we Wr. 26 VI 1249 r. (*SUB* II, nr 375) i we Wr. 20 XII 1261 r. (R. 1100). *Nekr. kamienn.* pod 21 IV: „Ob. Budiwoius comes de Mychelaw” (*ZfGS*, t. 4: 1862, s. 322). Dok. z 24 IV 1276 r. (R. 1499) pozwala datować zgon na 21 IV 1276 r.

103. Budziwoj Stefanowic, podczaszy leg., św. na dok. Henryka Pobożnego we Wr. 4 IX 1239 r. (*SUB*, II, nr 164). Może tożsamy z „Budscō” podczaszym św. na dok. Henryka III we Wr. 12 II 1250 r. (*SUB*, II, nr 391). Był to podczaszy Rogatki św. na 2 dok. tego ks.: Chojnów 5 I 1272 r. (R. 1390) i Bolków 22 VII 1278 r. (R. 1571). Bez urzędu św. na dok. Henryka leg. 20 XII 1279 r. (R. 1618).

104. Budziwoj Kopaszyna („Clipasino”, „Copastinus”, „Copasin”), k. Sądowla. Św. na 2 dok. Konrada gł.: Gł. 19 VIII 1259 r. (R. 1051) i Bolesławice 2 VI 1261 r. (R. 1085). Św. na dok. Władysława salzburskiego w Bierutowie w 1269 r. (R. 1323) i Mikołaja ks. opawskiego w Nysie 6 IX 1281 r. (R. 1674). Św. na 6 dok. Henryka IV: Nysa 11 IX 1281 r. (R. 1675), jako k. Sądowla św. we Wr. 28 IV 1282 r. (R. 1705) przy dok. tym wisiła pieczęć z napisem „+S. BVDVOVI. COPAS. IM” i w tarczy z wizerunkiem 2 łodyg wygiętych ku sobie i rozchodzących na zewnątrz z kwiatami w zakrzywieniu (Pfothenhauer, s. 36—37, tabl. X, nr 104), jako k. Sądowla w Maciowakrze 27 X 1287 r. (R. 2050), bez urzędu jako Budziwoj Kopaszyna św. we Wr. 22 IX 1288 r. (R. 2087) oraz Wr. 23 VI 1290 r. (R. 2141). Św. na dok. Henryka V we Wr. 3 IX 1290 r. (R. 2157).

105. Budziwoj, brat Stefana z Michałowa (C. 772), z rodziny Pogorzeliów (zob.) św. na dok. Henryka IV w Maciowakrze 27 X 1287 r. (R. 2050).

106. Burchard syn Teodoryka (C. 817), brat Piotra (C. 624), cześnik gł., sędzia gł?, komes. Św. na 4 dok. Konrada gł.: z 1251 r. (R. 751), Gł. 11 XII 1253 r. (R. 853), Łysin w 1255 r. (R. 888), Gł. 15 IV 1257 r. (R. 970) jako cześnik. Może identyczny z sędzią na dok. Henryka IV we Wr. 25 X 1273 r. (R. 1434). Jako Burchard „de Wistriz” wymienił „Gerhardstorph” na należące do Henryka IV dobra „Bolezino” — 21 IV 1279 r. (R. 1598).

107. Burchard Nikoszowic, z rodziny Wierzbnów (zob.), syn Nikosza (C. 559) i nieznaney z imienia córki Jana z Osiny (C. 355). Po śmierci Nikosza (matka zmarła jeszcze wcześniej) Burchardem i jego bratem Jaśkiem (C. 407) opiekował się Stosz z Zarzycy (C. 785), mąż ich ciotki Agnieszki. Po dojściu wnuków do pełnoletności Jan z Osiny oskarżył ich o bezprawne zagarnięcie jego posiadłości Muszkowice. Wyrok wydano na rzecz Jana z Osiny i ks. komornicy wprowadzili go w posiadanie wymienionej majątności. Oburzeni tym wyrokiem Burchard i Jaśko spalili Muszkowice i zbiegli do ks. lwóweckiego Bernarda. Oskarżano ich ponadto o wiele innych przestępstw i skazano na wygnanie z ks. wr. W czasie trwania tej proskrypcji Burchard został pojmany i ścięty (Ks. *henr.*, s. 312—313). Wypadki te miały miejsce w latach 1281—1282 r. Śmierć

Burcharda przypadła przed 10 V 1282 r, kiedy to jego brat Jaśko otrzymał już ks. przebaczenie. Burchard nie pozostawił prawego potomstwa i zginął jako kawaler.

108. Ciechoślawa („Cechozl.”) syn „Storlossa”, brat Marcina (C. 490). Wg dok. Henryka IV wyst. we Wr. 30 VIII 1291 r. (R. 2204) dziekan wr. Milej oskarżył obu braci o okupację wsi Czernica („Cirne”) leżącej między Odrą a dobrami „Conarske”. Wysłani przez ks. rycerz Gunter Biberstein (C. 225) i wódarz Chila (C. 115) potwierdzili słuszność oskarżenia i ks. przyznał sporne dobra dziekanowi.

109. Ciecierad („Cecirad”), k. Zbąszynia w 1231 r. (R. 369).

110. Cieszęta („Cessata”), k. Oleśnicy, stolnik wr., komes. Bez urzędu św. na dok. Brodatego w Gieczu w 1237 r. (SUB, II, nr 137). Jako stolnik wr. św. na dok. Violi w Bobrownikach w 1238 r. (SUB, II, nr 156). Jako k. Oleśnicy św. na dok. Rogatki w Leśnicy 29 IV 1247 r. (Ks. *henr.*, s. 263; SUB, II, nr 323).

111. Częstobor, k. Sądowla, brat kanonika wr. Idziego (KDS, t. II, nr 152 z 1212 r.). Jako k. Sądowla św. na 2 dok. Brodatego: z 23 V 1202 r. (KDS, t. I, nr 91) i Szczepin 28 VI 1203 r. (KDS, t. I, nr 103). Bez urzędu św. na dok. Odonica w Gł. 25 XII 1208 r. (KDS, t. II, nr 132). *Nekr. lubijski* pod 5 I i 7 I notuje zgon rycerza tego imienia (*Mon. Lub.*, s. 37).

112. „Cholcho” („Chelce”, „Chelis”, „Chelcho”=Kielc) Janowic, komes, św. na 2 dok. Pobożnego: z 4 IX 1239 r. we Wr. (SUB, II, nr 164) i Psie Pole 24 XI 1239 r. (R. 543a; SUB, II, nr 168). Św. na dok. Rogatki z 13 IX 1265 r. (R. 1215) i z 1 V 1277 r. (R. 1529). Ojciec Sulisława Kielcowa z Kawic (C. 793).

113. „Chege”, św. na dok. Dytryka Baruta (C. 145) w Wąsoszu 4 XII 1292 r. (R. 2256).

114. Cherubin z Rożnowa („Charbyn de Rosenov”), komes, rycerz, św. na 2 dok. Henryka III: z 24 I 1264 r. (R. 1177) i we Wr. 17 IX 1265 r. (R. 1216). Bp wr. Tomasz II w Otmuchowie 16 VIII 1267 r. (R. 1270) nadał synom Konrada Szwaba (C. 431) dziesięć stół bpiego m.in. z wsi „Fedzka Bartholomei” należącej do Cherubina rycerza. Komes Charbyn „de Rosenov” św. na dok. synów Wincentego Strzeszowica (C. 342—Jakub gdzie dalsze szczegóły) 14 II 1289 r. (R. 2103).

115. „Chila”, wódarz („Włodare”) razem z Gunterem Bibersteinem badał sprawę okupacji wsi Czernica koło Wr. (zob. Ciechoślawa—C. 108).

116. Chociek („Chezek”), św. na dok. Konrada Młodszego Szwaba <C. 435> w 1268 r. (R. 1305).

117. Cunryg („Cunryngierius”, „Cunryg”), rycerz śląski, św. na dok. ks. opawskiego Mikołaja w Nysie 6 IX 1281 r. (R. 1674) i Henryka IV w Nysie 11 IX 1281 r. (R. 1675).

118. „Cursicus”, dworzanin bpa Tomasza I. Bp w Otmuchowie 8 XI 1267 r. wydał dok. nadający „Cursicowi” wieś Wysoka koło Gozdnicy w Żagańskim (R. 1276).

119. Czemko („Cempca”, „Themo”, „Zetko”) ze Strzelina, brat Racla-

wa Drzemlika (C. 695), zob. tabl. genealogiczna panów ze Strzelina. Komes. Św. na dok. Henryka IV z 17 VII 1281 r. (R. 1669) i Mikołaja opawskiego w Nysie 6 IX 1281 r. (R. 1674), tamże 11 IX 1281 r. (R. 1675) św. na dok. Henryka IV. Na dok. Henryka IV św. we Wr. 12 IV 1284 r. (R. 1780). Komes „Cempca” ze Strzelina wraz z Szymonem ze Ścinawy (B. 216) i Janem przeorem dominikanów w Krakowie przybył 17 IX 1286 r. do Rac. jako poseł Henryka IV do Tomasza II (R., t. VIII, cz. 3, s. 85). Św. na dok. Henryka IV we Wr. 8 III 1287 r. (R. 2012). Św. na dok. Henryka V z 25 VIII 1290 r. (R. 2154).

120. Czesław, sędzia dworu leg., św. na 8 dok. Rogatki: Leg. 10 VIII 1255 r. (R. 900), Leg. 7 XII 1259 r. (R. 1034) jako sędzia, Leg. w 1266 r. (R. 1220), jako sędzia w Leg. w 1267 r. (R. 1245), sędzia „Choczlaus” w Leg. 18 XI 1267 r. (R. 1278), sędzia „dominus” Czesław św. w Leg. 2 XII 1267 r. (R. 1281), sędzia w Chojnowie 5 I 1272 r. (R. 1390), bez urzędu św. 1 V 1277 r. (R. 1529).

121. Czesław von der Kumeise (Camöse koło Środy Śl.), rycerz, jeden z 50 gwarantów pokoju z 6 V 1294 r. (R. 2315). *Pfotenhauer* (*Die fünfzig*, s. 173 przyp. 2) sądzi, że idzie tu o miejscowość Camöse, z której pisał się w 1318 r. rycerz Piotr.

122. Cieszybor z Czesławic, brat Sulisława (C. 794), syn Czesława, od którego poszła nazwa rodzinnego gniazda pod Henrykowem. Wieś leżała między starą sadzawką rybną a lasem kl. henrykowskiego. W rachunkach służb dla ks. zapisana była jako mająca 12 małych łąnów, w rzeczywistości była nieco większa. Po śmierci Czesława Cieszybor przejął część wsi położoną pod lasem (Ks. *henr.*, s. 364). Był Cieszybor rycerzem dość majątnym, skoro kupił od Pawła Kotki (C. 605) i jego szwagra Piotra, 5 łąnów w Nietowicach za 110 grzywien obiegowej monety. Po kilku latach sprzedał owe łąny kl. henrykowskiemu za cenę kupna. Zobowiązał się też wyrównać kl. ewentualne koszty wynikające z zaniedbań służb ciężących na tej majątności, za okres kiedy był właścicielem owych 5 łąnów. Rezygnacja Cieszybora i jego synów Jeszka i Alberta oraz córek Obiecki i Bogudarki przed starostą Hermanem z Barboy u bram kl. henrykowskiego 25 III 1303 r. (Ks. *henr.*, s. 329—331). *Pfotenhauer*, s. 33, tabl. VII, nr 70 daje opis i wizerunek pieczęci Jaśka Monsiny, syna Cieszybora oraz opis pieczęci samego Cieszybora. Ta ostatnia w tarczy miała wizerunek kozła z rogami zakrzywionymi na zewnątrz, w lewym rogu gwiazda, w otoku napis: „+S. DOMINI. ZCESSIBORII”.

123. Dalimir, landwójt żagański, św. na dok. Konrada żagańskiego w Żaganii 29 VI 1299 r. (R. 2553).

124. Dalebor Michałowic (I), brat Mścigniewa (C. 543) i Siemiana (C. 730), ojciec Michała (C. 511). Zob. Daleborzyce (tabl. genealogiczna). Za 1/3 Michałowa dostał w 1218 r. od Brodatego wieś „Dudanouo” (KDS, t. II, nr 193).

125. Dalebor Michałowic (II), syn Michała (C. 511), wnuk Dalebora Michałowica (C. 124), brat Alyska (C. 21) i Dobiesława (C. 131). Zob. tabl.

Daleborzyce. Wojski Niemczy. Jako wojski św. na dok. Tomasza I z 14 VII 1264 r. (R. 1185). Wg dok. Henryka III wyst. we Wr. 25 VIII 1266 r. (R. 1235) wraz z braćmi zrzekł się pretensji do młyna leżącego w granicach jego posiadłości pod Henrykowem. Z dok. Władysława salzburskiego z 1268 r. (R. 1284) okazuje się, że młyn ten Dalebor wymienił za 150 grzywien srebra, młyn i 12 łanów folwarku w Milejowicach koło Bytomia na Górnym Śląsku z kl. henrykowskim. Mowa też w cytowanym dok., że młyn ten pozwolił kilku mieszczanom z Ziębic („Sambiz”) wybudować Michał (C. 511) niedługo po lokacji miasta. Michał sprzedał później opatowi grunt, na którym stał młyn za 90 grzywien. Cena ta obejmowała również wyrównanie pobieranego przez Michała rocznego czynszu 1,5 grzywiny i bezpłatnego mielenia zboża na potrzeby własnego dworu. Dalebor widać sprzedaży tej nie uznał, podobnie jak jego krewny Inwar (C. 326), który wyjednał w tej sprawie przychylny dla siebie wyrok Henryka III. Na zaspokojenie pretensji Inwara przeznaczono część pieniędzy i dóbr wypłaconych Daleborowi. Całą sprawę zdaje się kończyć dok. Władysława z 17 VII 1269 r. (R. 1328) zatwierdzający zgodę Michała Daleborzyca i jego synów Alsyka i Dobiesława na wymianę dokonaną przez Dalebora. Dalebor i Alsyk wyrządzali podobno kl. henrykowskiemu „wiele szkód” w lasach koło nowego folwarku i w olszynie za kl. Z powodu rabunków musiał Dalebor uchodzić z kraju. Wydaje się jednak, że podobnie jak jego brat Alsyk nie akceptował wraz z wielu innymi rycerzami panujących w tej okolicy stosunków po 1290 r. i być może wygnanie miało podłoże polityczne. Po 1301 r. za wstawiennictwem opata henrykowskiego starosta Herman z Barboy ułaskawił Dalebora wymierzając mu karę 2 grzywien złota. Karę tę spłacił sędziemu dworu Hermanowi Reichenbachowi 30 grzywnami denarów kwartnikowych opat henrykowski. Po ułaskawieniu Dalebora opat kupił jego żreb z 4,5 małego łana za 130 grzywien groszy praskich. Żreb ten wcześniej Dalebor zastawił mieszczaninowi ziębickiemu Peregrynowi. Peregryn domagał się spłaty 102 grzywien długów. Zgodził się jednak w końcu na 70 i pierwsze sianokosy obliczone na 10 grzywien. Dług ten i inne spłacił opat. I tak Mikołajowi Watzenrode spłacił 4 grzywny, Tylonowi „de Vriberg” (Świebodzice?) 4 grzywny bez 1 wiardunka, Helwikowi niegdyś notariuszowi Heydenryka z Muhlheim, 5 grzywien i 9 skojców. Dał też opat Daleborowi 2 grzywny na pokrycie innych, drobnych długów. Przyjął też Dalebor od opata 0,5 grzywiny kwartników za przekonanie do sprzedaży swego syna Michała. Michał za zrzeczenie się pretensji do wspomnianego żrebu przyjął od opata 33 grzywiny. W czasach, kiedy dział Dalebora tworzył całość z 9 małymi łanami Alsyka, ciążyła na tym majątku służba z połowy konia (Ks. *henr.*, s. 358—364, gdzie całość spraw Dalebora).

126. Damian ze Smolnej („de Stwolna”). Szerzej o rodzinie tej zob. Boguszko (C. 87). Św. na dok. Henryka V w Brzegu 21 XII 1295 r. (R. 2390).

127. Damazy, dworzanin, św. na dok. Henryka III we Wr. 22 XII 1257 r. (R. 991).

128. Daniel Łukaszewic, ojciec Henryka (C. 274), brat Domasława (C. 137). Zob. tabl. Danielowice. Komes. Św. na dok. Rogatki we Wr. w 1251 r. (R. 749) a z bratem Domasławem św. na dok. Henryka III we Wr. 23 X 1252 r. (R. 802).

129. Desprin z Wiązowa („de Wanzov”), podsędek wr., podkomorzy ks. Anny, komes. Św. na dok. Rogatki we Wr. 1244 r. (*SUB*, II, nr 271), gdzie określony „z Wiązowa”. Delegowany przez Henryka III do wyjaśnienia sprawy praw bpa wr. w Miliczu i św. na dok. wyst. we Wr. 26 VI 1249 r. (*SUB*, II, nr 375). Jako podsędek wr. św. na dok. Henryka III (ogółem św. na 17 dok. tego ks.) we Wr. 21 VIII 1250 r. (*SUB*, II, nr 404).

Św. u tegoż ks.: Wr. 9 IX 1251 r. (R. 775), z 1252 r. (R. 780), Wr. 9 II 1252 r. (R. 788), Wr. 12 III 1252 r. (R. 789), Wr. 25 III 1252 r. (R. 791), Wr. 30 IV 1252 r. (R. 792), jako podsędek we Wr. 23 X 1252 r. (R. 802).

Wg dok. Henryka III wyst. we Wr. 15 V 1253 r. (R. 836) niejaki Dytryk lokował Żmigród w dobrach należących niegdyś do rycerza Desprina i jego braci. Jako podsędek św. na dok. Henryka III we Wr. 18 XI 1254 r. (R. 885) i 25 VII 1256 r. (R. 935), bez urzędu św. we Wr. 13 VII 1257 r. (R. 980), jako podsędek 8 V 1260 r. (R. 1044) i we Wr. 28 V 1260 r. (R. 1047), bez urzędu we Wr. 20 XII 1261 r. (R. 1100), jako podsędek we Wr. 18 XI 1262 r. (R. 1144). Św. jako podsędek na dok. Henryka III z 28 VIII 1265 r. (R. 1212), którego narracja mówi o jego udziale w transakcji handlowej prowadzonej w imieniu ks. Jako komes i podsędek św. na dok. Henryka III we Wr. 17 IX 1265 r. (R. 1216). Św. na 4 dok. ks. Władysława: Wr. 2 IV 1267 r. (R. 1259) jako podsędek, bez urzędu we Wr. 22 III 1268 r. (R. 1294), jako podsędek w Bierutowie w 1269 r. (R. 1323), bez urzędu we Wr. w 1269 r. (R. 1324). Św. na dok. Konrada Szwaba Młodszeo (C. 435) z 1268 r. (R. 1305). Bez urzędu św. na 5 dok. Henryka IV wyst. we Wr.: z 1272 r. (R. 1385) z 11 III 1272 r. (R. 1396), z 31 V 1272 r. (R. 1405), z 30 VII 1272 r. (R. 1408) i z 12 XI 1272 r. (R. 1416).

130. Deczko („Detzko”, „Detco”, „Dozco”), brat Raclawa (C. 688), a więc jeśli identyfikacja jego brata jest trafna, syn Bogusława Starszeo ze Strzelina (C. 70). Nie jest to jedyne rozwiązanie genealogii Deczki, bowiem dok. Henryka III z 4 II 1258 r. (R. 994) określa Deczkę jako „Laurencii”. Gdyby chodziło tu o patronimikum; to ojcem Deczki mógłby być Wawrzyniec Stanisławowic (C. 864). Imię Raclawa, brata Deczki nie rozstrzyga problemu, było to bowiem imię dość popularne i dlatego nie może stanowić rozstrzygającego argumentu za przynależnością do rodziny panów ze Strzelina. Heydebrand, (s. 153) sądzi, że „Laurencii” powstało jako pozorne patronimikum z powodu wypadnięcia partykuły „de” i uważa, że Deczko pisał się „de Laurencii”, tj. z Wawrzęć w Oławskim (dziś Bolechów). Dziesięciny z Wawrzęć pobierał kościół w Brzezimierzu, skąd pisał się Deczko w 1290 r. (R. 2126). Jednak dok. z 25 IV 1285 r. wyst. dla kościoła w Brzezimierzu jako właściciela Wawrzęć wymienia jakiegoś Wawrzęć. Samo nadanie dziesięćin nastąpiło zaś z inicjatywy Pawła Poduszki (C. 600) i on to był zapewne patronem kościoła

w Brzezimierzu. O Deczce natomiast dok. milczy. Możliwe, że dopiero w 1290 r. lub nieco wcześniej Deczko wszedł w posiadanie części Brzezimierza i dlatego w tym właśnie roku został określony jako „de Bresimir”. Nie ma też racji Heydebrand (s. 153) utożsamiając Deczkę i Czembkę ze Strzelina (C. 119), bowiem feudałowie ci występują obok siebie na dok. z 1281 r. (R. 1674). Deczko był kolejno podczaszym wr. i k. Tiefensee koło Grodkowa. Jako podstoli św. na dok. Henryka III w 1250 r. (SUB, II, nr 410), ale już na dok. Rogatki we Wr. w 1251 r. (R. 749) św. jako podczaszcy. Bez urzędu św. na dok. Henryka III wyst. we Wr.: 20 I 1253 r. (R. 810) i 13 VII 1257 r. (R. 980). Jako podczaszcy św. na 8 dok. Henryka III: Wr. 3 VI 1259 r. (R. 1029), z 8 V 1260 r. (R. 1044) we Wr., z 28 V 1260 r. (R. 1047), jako „Overco” (!) we Wr. 30 V 1260 r. (R. 1050), Wr. 22 I 1261 r. (R. 1074), Wr. 10 V 1261 r. (R. 1081), zamek wr. 16 II 1263 r. (R. 1156), z 17 IX 1263 r. (R. 1170). Jako rycerz ks. i podkomorzy św. na dok. Tomasza I z 24 I 1264 r. (R. 1177). Podkomorzy to tylko w tym wypadku inna nazwa podczaszego, w tej bowiem godności św. Deczko na następnych dok.: Henryka III i Władysława we Wr. 13 XI 1264 r. (R. 1196), Rogatki w Leg. w 1266 r. (R. 1220), Henryka III we Wr. 2 VI 1266 r. (R. 1228) i Wr. 10 VI 1266 r. (R. 1230) i znów u Rogatki w „Sychovo” 9 VI 1268 r. (R. 1307). Jako k. Tiefensee św. na dok. Henryka IV we Wr. 30 VII 1272 r. (R. 1408) i bez urzędu w Nysie 11 IX 1281 r. (R. 1675). Bez urzędu św. na dok. Henryka V z 30 VII 1290 r. (R. 2150). Św. na dok. Boguszka syna Bogusława Jaworowica 11 XI 1295 r. (R. 2385). Wystąpienie na dok. Boguszka (C. 82) potwierdza związki Deczki po 1290 r. z ziemią oławską. Od 1290 r. (R. 2126) pisał się „de Bresimir” i jako taki św. na dok. archidiakona leg. Henryka i Franciszka Wilczyca (B. 52) wyst. w Ścinawie Polskiej (dziś Kamieniec Wr.).

131. Dobiesław syn Michała Daleborowica (C. 511), zob. tabl. Daleborzyce, wojski wr. Wg dok. Henryka III wyst. we Wr. zrzekł się w towarzystwie braci Alyska (C. 21) i Dalebora (C. 125) praw do młyna sprzedanego kl. henrykowskiemu. Władysław salzburski 17 VII 1269 r. zatwierdził rezygnację z owego młyna Michała i jego synów Alyska i Dobiesława (R. 1328). Wojski Wr. Dobiesław prowadził spór z opatem Gotszalkiem z Piasku o prawo do dochodów z przewozu przez Odrę. Dochody te były wtedy szczególnie atrakcyjne, bowiem w następstwie wiosennej powodzi został zerwany most prowadzący do wr. katedry. Spór rozstrzygnął Henryk IV na korzyść opata, bowiem Henryk Brodaty w 1231 r. nadał kl. na Piasku prawo przewozu przez Odrę. Wyrok ogłoszono 25 IV 1281 r. (R. 1661). Wojski był najpewniej tożsamy z synem Michała, bowiem w tym czasie k. Wr. zarządzali możni z okolic Henrykowa, toteż nie dziwiłoby, gdyby i wojski stamtąd pochodził. O urząd wojskiego mógł się wystarać Dobiesławowi albo Dzirzysław z Byczenia (C. 153), k. Wr. w 1272 r. lub Stosz Leonardowic z Zarzycy (C. 785) k. Wr. w 1276 r. Zarzycy leży koło Targowicy, skąd pisał się Dobiesław św. na dok. Alberta z Brodą (C. 12)

z 2 II 1287 r. (R. 2006). Innymi św. tego dok. byli również rycerze z sąsiedztwa: Jan z Osiny (C. 355) i jego syn Jaśko (C. 407), Bartosz ze Stachowa (C. 50), Zdieszka (C. 927) i Fryczko de Bischoffheim (C. 190). Prawdopodobnie więc, że i ten Dobiesław jest Daleborzycem. Św. Dobiesław z Targowicy na dok. Bolka I w Świerzawie 11 III 1293 r. (R. 2270). *Nekr. henr.* pod 31 X notuje: „Ob. Dobezlaus de Scorozowitz. Item Dobrozława uxor eius” (ZfGS, t. 4: 1862, s. 299). Skoroszowice (dziś Skoroszyce) leżą niedaleko Więcierzyc i Kobieli, skąd również rycerze związani z kl. henrykowskim.

132. Dobiesz „Vanda” z Domanic („Dobes de Dmuze”), podsędek, komes. Bratanek Jana z Domanic (C. 385), zięć Ilika (C. 322). Św. na dok. Pawła Imbramowica (C. 593) z 1239 r. („Sobótka”, t. 12: 1957, s. 369—371, nr 5). Jako zięć Ilika św. na dok. Rogatki we Wr. 16 X 1243 r. (SUB, II, nr 252), jako bratanek Jana z Domanic św. u tegoż ks. w Górcie 1 X 1247 r. (SUB, II, nr 329 ma „filiaster”). Jako podsędek św. na dok. Rogatki i Henryka III na Ślęży 28 XII 1247 r. (SUB, II, nr 339). Jako Dobiesław św. na dok. w sprawie ugody milickiej we Wr. 26 VI 1249 r. (SUB, II, nr 375). Bez urzędu św. na 4 dok. Henryka III: Wr. 12 II 1250 r. (SUB, II, nr 391), Krzydłina 1 XI 1251 r. (R. 776), Oława 11 XII 1251 r. (R. 779), z 1252 r. (R. 780).

133. Dobiesz z Domanic, komes, św. na dok. Henryka Baruta (C. 270) w Świdnicy w 1299 r. (R. 2534). Potomek zapewne poprzedniego.

134. Dobrogost Więcemirowic, wojski wr.? brat Jana (C. 347) i Przeclawa (C. 667), bratanek zapewne Budziwoja (C. 100) i tym samym brat Budziwoja (C. 101). Razem z Janem i Przeclawem św. na dok. Brodatego w Szczepinie 28 VI 1203 r. (KDS, t. I, nr 103). Na dok. Odonica św. Dobrogost wojski (wr.?) w Gł. 26 VI 1211 r. (KDS, t. II, nr 135) jest to albo Dobrogost Więcemirowic, albo Gawłowic (C. 135).

135. Dobrogost Gawłowic, św. na dok. Brodatego w Szczepinie 28 VI 1203 r. (KDS, t. I, nr 103). Zob. też biogram poprzedni.

136. Dobrogost z Michałowic. Henryk V we Wr. 26 XI 1294 r. (R. 2338) zatwierdził sprzedaż 6 łanów i 4 morgów w Michałowicach koło Brzegu („Michalovicz”) przez Dobrogosta i jego nie wymienionych z imienia synów. Dobra te kupił za 140 grzywien rachuby wr. niejaki Werner z „Crenschicz”.

137. Domasław Łukaszewic, komes, brat Daniela (C. 128), zob. tabl. Danielowice, teść Naczesława (C. 550). Św. z bratem na dok. Henryka III we Wr. 23 XI 1252 r. (R. 802) i Wr. 18 XI 1254 r. (R. 885) i z 25 VII 1256 r. (R. 935). Św. na dok. Jana z Wierzbnej (C. 356) z 1257 r. (R. 957). Z zięciem św. na dok. Henryka IV z 28 IV 1282 r. (R. 1701). Św. na dok. Franciszka Wilczyca (B. 52) w Świdnicy w 1282 r. (R. 1690).

138. Dominik Gall, z rodziny Gallów (zob. Eberhard C. 163), św. na dok. Henryk IV we Wr. 31 V 1286 r. (R. 1962).

139. Drogomił, podkomorzy, podskarbi, św. na dok. Brodatego z 15 VIII 1226 r. (KDS, t. III, nr 333) i we Lwówku 30 VIII 1228 r. (R. 338).

140. Dymitr Bartoszowic, wg dok. Henryka III we Wr. 21 VIII 1250 r. (*SUB*, II, nr 404) zrzekł się w imieniu swoim i swojej matki pretensji do dziedzictwa nad Widawą koło Polanowie, które za 36 grzywien sprzedał kanonikowi wr. Leonardowi. Dok. wyst. w domu ks. Anny. Na wysokość ceny wpływ miała troska Dymitra o zbawienie duszy.

141. Dytryk von Hochberg, krewny Henryka (C. 276), rodzina niemiecka Müller wywodzi ją z Hesji, gdzie żyła rodzina grafów von Hoenberg (s. 49), ale rację ma chyba Schieckel, s. 109, który wywodzi ją z Hohburg (Hoberg) na pfn.-wsch. od Würzen w Miśni. Św. na 4 dok. Rogatki: Złotoryja 2 XII 1258 r. (R. 1008), Lwówek 15 IX 1261 r. (R. 1091), „Sychovo” 9 VI 1268 r. (R. 1307), Bolków 9 X 1277 r. (R. 1550). Św. na dok. Bernarda w Lwówku 18 III 1281 r. (R. 1655) i Bolka I w Jeleniej Górze 21 I 1293 r. (R. 2263).

142. Dytryk z Samotwory („Ronberg”, „Ronberc”, „Ronenburg”), k. Środy Śląskiej, brat Hermana (C. 301). Razem z bratem otrzymali od Władysława salzburskiego Samotworę, które to nadanie potwierdził Henryk IV w „Głesnicz” w 1274 r. (R. 1446, gdzie wieś braci nazwana „Samothwora”). Poprzednim właścicielem Samotwory był Kristan (C. 450). Jako k. Środy św. na dok. Henryka V z 25 VIII 1290 r. (R. 2154). Wcześniej na dok. tegoż ks. bez urzędu w Leg. 22 IV 1289 r. (R. 2107b). Bez urzędu św. na 6 dok. Henryka V: Wr. 19 II 1291 r. (R. 2184) i 21 II 1294 r. (R. 2311), jako gwarant pokoju 6 V 1294 r. (R. 2315), z 28 V 1294 r. (R. 2319), Wr. 29 VIII 1294 r. (R. 2328) oraz 1 X 1295 r. (R. 2379).

143. Dytryk Borucic. Mało prawdopodobne, aby ojcem jego był Boruta ze Stachowa (C. 90). Szwagier rycerza Reinolda z „Themeriz” (C. 701), wyraził zgodę na sprzedaż przez tegoż odziedziczonych dóbr kl. na Piasku. Jego żoną była zapewne Elżbieta wymieniona w tym samym dok. siostra Reinolda (R. 1508 z 15 VI 1276 r.). Imię ojca Dytryka, Boruta podaje wyst. w tej samej sprawie dok. Rogatki w Bolkowie 9 X 1277 r. (R. 1550).

144. Dytryk z Komorników („Comornik, Comernik”), komes, św. na dok. Jaśka Bogumiłowica (C. 404) w Ścinawie 23 II 1283 r. (R. 1741) i Przemka ścinawskiego w Ścinawie 6 I 1285 r. (R. 1863).

145. Dytryk Barut (zob. Barutowie), k. Wąsosza, komes. Z bratem Henrykiem św. na dok. Stefana z Wierzbnej (C. 770) we Wr. 9 XII 1283 r. (R. 1768). Jako rycerz św. na dok. Konrada żagańskiego w Żaganii 3 II 1289 r. (R. 2102). Św. na 5 dok. Henryka gł.: po 26 II 1289 r. (R. 2104), Lubiąż 29 III 1289 r. (R. 2105), z 16 VII 1290 r. (R. 2146), Ścinawa 22 XI 1290 r. (R. 2171), bez urzędu w Ścinawie 26 III 1291 r. (R. 2192). Jako k. Wąsosza wyst. dok. w Wąsoszu 4 XII 1292 r. (R. 2256) potwierdzający kupno 6 jatek w Wąsoszu przez cystersów lubiąskich od wójta Ottona i ławników Mikołaja i Rudgera. Przy dok. tym wisi pieczęć z herbem identycznym jak godło Wezenborgów, nad tarczą herbową hełm, w otoku napis: „+S. THEODORICI. DE. BAR...” (Pfortenhauer, s. 28, tabl. III, nr 25). Św. bez urzędu na dok. Henryka gł. w Gł. 24 VI 1295 r.

(R. 2360). Wspomniany w dok. swego brata Henryka w Świdnicy w 1299 r. (R. 2534).

146. Dytryk von Frankenberg, rycerz, św. na dok. Henryka gł. w Ścinawie 12 VI 1287 r. (R. 2035). Rodzina miśnieńskich ministeriałów z Frankenberg z okolic dzisiejszego Karl-Marx-Stadt (Schieckel, s. 106).

147. Dytryk von Pesna („Pezna, Plesina, Pesno”), k. Kozuchowa, komes, rycerz z niemieckiej rodziny szlacheckiej z Pösna na płd.-wsch. od Lipska (Schieckel, s. 119). Św., na 3 dok. Henryka gł.: Gł. 28 IV 1287 r. (R. 2019), Lubiąż 29 III 1289 r. (R. 2105), k. Kozuchowa w Gł. 2 III 1291 r. (R. 2185), Gł. 29 V 1292 r. (R. 2232). Wg dok. bpa wr. Jana z 16 VI 1295 r. (R. 2359) miał folwark w Podbrzeziu Dolnym koło Kozuchowa („inferiori villa Segehardi”), drugi folwark w Borowie Polskim („Borow polonicali”), trzeci w „Duringow” i pola w Niecieczu. Dziesięcina z tych majątków szła dla kantora kolegiaty gł. W innym dok. tego bpa mowa, iż z jednego z tych folwarków zbierano dziesięcinę ogrodową na polu (R. 2363 z 2 VII 1295 r.). Wg dok. tegoż bpa z 1 VI 1300 r. (R. 2599) Dytryk von Pösna, k. Kozuchowa dotował ołtarz św. Jerzego i św. Mikołaja w kościele mariackim w Kozuchowie.

148. Dytryk „Pheffircorn”, dworzanin, otrzymał 23 I 1291 r. od Henryka V połowę parceli nad Oławą z prawem połowu ryb w nowym kanale powstałym w wyniku rozprowadzenia wód rzeki wokół Wr. i prawem zbudowania młyna, z którego po upływie 2 lat ma płacić podatek ks. w wysokości 8 miar słoju jęczmiennego rocznie. Nad utworzonym kanałem ma razem z mieszczanami zbudować most (R. 2180).

149. Dytryk de Konepto, św. na dok. Henryka V we Wr. 30 IX 1293 r. (R. 2299).

150. Dytryk von Zedlitz, krewny Hermana (C. 300) i Ottona (C. 578). Rodzina ta wywodziła się z Zedlitz na płn.-wsch. od Borny i zaliczała się do ministeriałów Rzeszy (Schieckel, s. 131). Św. na dok. Henryka gł. w Gł. 29 IX 1298 r. (R. 2520).

151. Dytryk, k. Kaldenstein, rycerz, św. na 2 dok. bpa wr. Jana Romki: Nysa 13 X 1299 r. (R. 2568, 2569). Zob. C. 483.

152. **Dzirżko**-Peregryn, syn Gosława (zob. Gosławice i tabl. genealogiczna), brat Przybysława (C. 676), ojciec Przybka Dzirżkowica (C. 677), teść Alberta z Brodą (C. 4), k. Barda, k. Szydłowa, palatyn wr. Jako palatyn wr. św. na dok. Konrada Mazowieckiego w Łowiczu 5 VIII 1222 r. (KDS, t. III, nr 273). Dzirżysław „alias Peregrinus” przed 1236 r. (R. 484) nadał Rąpice kl. lubiąskiemu. Jednak 7 V 1232 r. (SUB, II, nr 14) w Terni papież Grzegorz IX poświadczył kl. lubiąskiemu m.in. darowizny „bone memorie” Peregryna k. Szydłowa. W. Irgang (SUB, II, s. 6—7) twierdzi na tej podstawie, że Peregryn ten nie może być tożsamy z Dzirżykrajem nadawcą Rąpic, bo te w posiadaniu kl. poświadczone dopiero w 1236 r. Wydaje się jednak, że układ w sprawie dziesięciny z Rąpic nie przesądza sprawy tożsamości ofiarodawcy tej wsi (SUB, II, nr 122) ani też czasu, w którym przeszły one na własność

kl. lubiąskiego. W tradycji lubiąskiej ofiarodawcą Rąpic był zapisany w kl. nekrologu pod VIII „Dirizlaus Castellanus de Schidelow qui dedit Rampicz” (*Mon. Lub.*, s. 49). *Nekr. henr.* pod 23 III ma: „comes Dirsco de Bardo”, a pod 8 VIII „d. Elyzabeth uxor comitis Dirsiconis de Bardo” (*ZfGS*, t. 4: 1862, s. 286, 293). Dzirzko jako k. Barda św. na dok. Brodatego w Niemczy w 1230 r. (R. 351). Obecność Dzirzka w okolicy Barda w jakimś stopniu potwierdza władanie przez jego syna Przybka w Przerzeczynie pod Niemczą i powinowactwo z Albertem. Natomiast w Wierzchlewie 2 VIII 1223 r. (*KDS*, t. III, nr 284) jako k. Barda św. Peregryn. W tym dok. w narracji mowa jest o sprzedaniu przed 1223 r. połowy Sarnowa przez Dzirzka Gosławica dziekanowi poznańskiemu. Sarnowo to leży w byłym powiecie świebodzińskim i stanowi obok k. lubuskiej dzierżonej przez Przybysława dowód powiązań Dzirzka i jego rodziny z północnymi kresami monarchii Henryków. Nie ma więc przeszkód, aby utożsamiać Peregryna k. Szydłowa i Barda, ofiarodawcę Rąpic z Dzirzkiem k. Szydłowa i Barda, ofiarodawcą Rąpic. Dzirzko-Peregryn zmarł wg dok. Grzegorza IX przed 7 V 1232 r.

153. Dzirzysław z Byczenia, k. Wr., k. Sądowla, baron, stolnik wr., komes. Pochodził z Czech, żoną jego była siostra Bernarda z Kamenz, kanclerza Henryka IV, proboszcza, a następnie bpa Miśni (*Ks. henr.*, s. 320), szwagrem jego był Bernard z Kamenz Młodszy (C. 54). Miał 3 synów: Dzirzka (C. 154), Jaśka (C. 402) i Mojka (C. 540). Możliwe, że Mojko nosił imię po dziadku, a w takim razie Dzirzysław z Byczenia jest może tożsamy z Dzirzysławem Mojkowicem z 1253 r. (*Ks. henr.*, s. 301). Ojcem jego byłby wtedy Mojko Mojkowic (C. 538), a bratem inny Mojko Mojkowic (C. 539). Jeśli Jaśko Dzirzkowic z 1254 r. (R. 885) istotnie był synem Dzirzysława, to ślub jego rodziców miałby miejsce w końcu lat trzydziestych XIII w. W dok. bpa Tomasza I z 14 VII 1264 r. (R. 1185) mowa jest o „sanctuarii”, których ks. osadził niegdyś w okolicach Henrykowa, a którzy przeszli później do wsi rycerza Dzirzysława. Dzirzysław z Byczenia lokował swą wieś Czerńczyce, zwaną też Frowina, na prawie niemieckim, a poza wsią zatrzymał sobie 6,5 łana pól i lasów. Z wsi płacił plebanowi w Krzelkowie 1 wiardunek dziesięciny z łana (*Ks. henr.*, s. 320—321). Inną wsią, jaką niewątpliwie władał, był Byczeń. Był też przed 25 VIII 1266 r. (R. 1235 i 1284) sąsiadem Michała Daleborzyca (C. 511). Bez urzędu św. na dok. Rogatki w Lubiniu 12 XII 1245 r. (*SUB*, II, nr 296). Św. na 9 dok. Henryka III: Wr. w 1254 r. (R. 858), Wr. 4 II 1258 r. (R. 994), z 8 V 1260 r. (R. 1044), jako stolnik we Wr. 28 V 1260 r. (R. 1047), Wr. 30 V 1260 r. (R. 1050), Wr. 12 IV 1262 r. (R. 1113), Wr. 28 X 1262 r. (R. 1140), z 17 IX 1263 r. (R. 1170). Św. jako baron i k. Sądowla na dok. Henryka III z 28 VIII 1265 r. (R. 1212). Św. na dok. Władysława salzburskiego we Wr. 12 V 1268 r. (R. 1301). Św. na 5 dok. Henryka IV: Wr. 31 XII 1270 r. (R. 1351), Praga 28 I 1271 r. (R. 1355), gdzie jako baron, z 31 I 1272 r. (R. 1388), jako k. Wr. św. we Wr. 1 III 1272 r. (R. 1395), Wr. 31 V 1272 r. (R. 1405). Po

tej ostatniej dacie Dzirzysław został zabity (Ks. *henr.*, s. 321). *Nekr. kamieniecki* pod 3 II ma: „It. ob. d. Dirsico miles de Byczano. Ipso die est servitium in conventu pro eo de quatuor marcis et oracio. Eius anniversarium teneantur in conventu” (ZfGS, t. 4: 1864, s. 315).

154. Dzirżko Dzirzysławic z Byczania, syn poprzedniego. Henryk IV zaświadczył we Wr. 25 VIII 1283 r. (R. 1753), że w jego obecności synowie zmarłego komesa Dzirzysława, bracia Dzirżko i Jaśko z Byczania sprzedali opatowi Konradowi i konwentowi kamienieckiemu dobra „Tachsscheberg”, zwane też Łękawica („Lencavice”) za 130 grzywien miary wr. Dobra te położone są między Nysą a potokiem spływającym z góry „Zram”. Potok ten i oba brzegi mają należeć do kl. młyna. Sprzedawcy zobowiązali się też uzyskać zgodę nieobecnego ich brata Mojka. Ks. *henr.*, s. 321, pozwala bez trudu braci tych zidentyfikować z synami Dzirzysława z Byczania. Z trzech jego synów jedynie o Dzirżku nie wiadomo, aby odziedziczył ziemię w pobliżu kl. henrykowskiego. Wyraził on jedynie zgodę na sprzedaż dokonaną przez braci w 1288 r. (Ks. *henr.*, s. 321—322). Prawdopodobnie on to jako Dzirżko Dzirżkowic św. na dok. Henryka III z 24 I 1264 r. (R. 1177) dotyczącym wymiany dóbr koło Wiązowa pomiędzy bpem wr. Tomaszem I a Bogusławem ze Strzelina (C. 70). Dok. Henryka IV wyst. we Wr. 11 I 1288 r. (R. 2054) przyznaje kościołowi Św. Krzyża we Wr. 9 grzywien dziesięcin z należących niegdyś do synów Dzirzysława dóbr uprzednio płacących dziesięcinę kaplicy zamkowej w Niemczy. Z 1306 r. zachowała się pieczęć Dzirżka. Okrągła, w tarczy gwiazda 8-ramienna, nad tarczą hełm ze skrzydłami, w otoku napis: „+ S. DIRSCONIS. DE. BICZEN. FILII. DIRSLAI”. Podobna była pieczęć jego ojca z napisem „+S. DIRSCONIS. DE. BICEN” (Pfothenhauer, s. 33, tabl. VII, nr 71). *Nekr. kamieniecki* pod 23 II ma: „Ob. Dirislaus filius Dirsonis de Byczano” (ZfGS, t. 4: 1864, s. 317). Wg dok. Dzirżka z 1 II 1306 r. (R. 2878) wyst. w Byczaniu wystawca za zgodą swej żony Benedykty i dzieci przekazał kl. kamienieckiemu czynsz w wysokości 4 grzywien z wsi Czerńczycy (Frowina) na swój aniwersarz. Dlatego też prawdopodobniejsze, że i zapis *Nekrologu kamienieckiego* pod 3 II raczej do niego niż do ojca się odnosi (ZfGS, t. 4: 1864, s. 315, zob. C. 153). Niewątpliwie do żony Dzirżka Dzirżkowica odnosi się zapis pod 23 II: „Ob. Benedicta uxor comitis Dyrsonis de Byczano” (ibid., s. 334). W dok. z 1306 r. (R. 2878) św. zięć Dzirżka, Albert Nankeri, syn palatyna wr. Nankera (C. 554).

155. Dzirżko syn „Absterzen”, rycerz, gwarant pokoju z 6 V 1294 r. (<R. 2315). Pfothenhauer, *Die funfzig*, s. 176 przyp. 2, imię ojca rozwiązuje na Abschatz.

156. Dzirżko z Osetna („Osetno; Ossechno, Osten, Ossechnow”), brat Otjęsława Siekierki z Osetna (C. 562) i Przecławca z Osetna (C. 672). Rycerz, dworzanin gł. Św. na 2 dok. Konrada gł.: Łysin w 1255 r. (R. 888), gdzie z bratem Otjęsławem Siekierką, Wr. 18 IV 1273 r. (R. 1424). W kl. lubiąskim 16 IV 1281 r. (R. 1660) Henryk gł. zaświadczył, że jego dworza-

nin Dzirzko „de Osten”, bracia z Bełcza Wielkiego: Dzirzko (C. 161), Henryk (C. 265) i Dalesz (C. 162) panowie „de Corentzk” oraz Mikołaj (C. 521, gdzie szczegóły sprawy) i Paszko z Moczydlnicy (C. 604) zawarli układ w sprawie sporu granicznego. Rycerz Dzirzko z Osetna św. na dok. Henryka gł. w Górze 18 V 1288 r. (R. 2065). Wg dok. Henryka gł. wyst. w Gł. 29 IX 1298 r. (R. 2520) rycerz Dzirzko z Osetna sprzedał dobra Nosocice pod Gł. Janowi „Marbechewald”, mieszczaninowi gł. W Bierutowie 18 VIII 1300 r. (R. 2607) św. Dzirzko na dok. Henryka gł.

157. Dzirzykraj ze Strupiny („Atrupin, Strupin”), komes, św. na dok. Władysława salzburskiego we Wr. 2 IV 1267 r. (R. 1259) i Henryka gł. w kl. lubiąskim 16 IV 1281 r. (R. 1660) i tamże 16 IV 1290 r. (R. 2133).

158. Dzirzko z Domanic („Domancz”), krewny Dobiesza (C. 132), Dobiesza (C. 133) i Jana (C. 385), św. na dok. Rogatki w Leg. 2 XII 1267 r. (R. 1281). Henryk leg. zaświadczył 27 XII 1281 r. (R. 1664), że rycerz Dzirzko z Domanic sprzedał mieszczaninowi wr. Wernerowi Schartilczan wieś Bogdaszowice koło Środy wyłączoną spod jurysdykcji ks., wolną od służby konnej i innych ciężarów z wyjątkiem budowy grodów.

159. Dzirzko z Przerzeczyna („Prereschino”), syn Przybka Dzirzkowica (C. 677), z rodziny Gosławiców (zob.). Komes Dzirzko z żoną Boguszką św. na dok. wdowy po Przeclawie z Michałowa (C. 669) w Pogorzeli w 1272 r. (R. 1417). Obecny na pogrzebie komesa Budziwoja (C. 102) w Kamieńcu 24 IV 1276 r. (R. 1499). Okolica, w której żył i działał, oraz czas pozwalają go utożsamić z rycerzem Dzirzkiem, który 7 III 1264 r. (R. 1178) we Wr. za zgodą matki i wszystkich swych braci zlecił niejakiemu Dytmarowi lokować swe dobra dziedziczne „Petricowiz” (Piotrowice Polskie koło Ząbkowic) na prawie średzkim. Leżące na skraju posiadłości 5 łanów pozostawił wystawca do własnej dyspozycji. Dytmar jako sołtys otrzyma 3 wolne łany, 1/3 dochodów z kar sądowych i wolną karczmę. Koloniści po 3 latach wolnizny mają płacić z łana 1 miarę potrójnego zboża (4 szefie pszenicy, 4 żyta i 4 owsa) jako dziesięcinę, a 1 wiardunek srebra jako czynsz. Św. na dok. byli: Godfryd Biały („Albus”), Engelger i jego zięć Mikołaj, Jan Rossal, Rudger „de Odra”, Gerard wójt (Wr. ?), Bogdan Rzeźnik („carnifex”). Zmarł Dzirzko przed 21 X 1289 r. (R. 2117), kiedy to wdowa po nim Boguszka (z rodziny Pogorzeliów?) w dokumencie wyst. w komnatach bpich we Wr. w imieniu swoim i swych synów, Andrzeja i Filipa, oświadczyła, że skoro bp Tomasz II i kapituła zgodzili się na przeniesienie dóbr „Legotha” na prawo niemieckie, to po 3 latach z każdego łana dziesięcina wynosić będzie 6 szefli owsa, 2 pszenicy i 4 żyta. Bp następnie przekazał to zboże Boguszcze w dożywocie.

160. Dzirzko z Kobyłej Głowy, brat Strzeżywoja (C. 788), szerzej o tej rodzinie pod Berold (C. 59). Razem z bratem św. na dok. Henryka gł. w Gł. 25 I 1281 r. (R. 1652), św. na dok. Konrada żag., Żagań 3 II 1289 r. (R. 2102), św. na dok. Henryka gł. w kl. lubiąskim 16 IV 1290 r. (R. 2133), z bratem Strzeżywojem św. na dok. Henryka gł. w Gł. 2 III 1291 r. (R. 2185), św. na dok. Konrada żag. 9 VIII 1299 r. (R. 2561). Niewykluc-

czony, że od tego właśnie Dzirzka mieszczanin żag. „Hechard” kupił przed 23 III 1299 r. 12 łanów w Długim („Heinrichsdorf”, niem. Langheinersdorf koło Szprotawy — R. 2543).

161. Dzirzko z Bełcza (niem. Oderbeltsch), brat Henryka (C. 265) i Dalesza (C. 162), panowie „de Corentzk”, miejscowości leżącej zapewne koło Bełcza Wielkiego (koło Góry). Wg dok. Henryka gł. w kl. lubińskim 16 IV 1281 r. (R. 1660) sygnowali układ w sprawach majątkowych — o szczegółach zob. C. 521.

162. Dalesz z Bełcza, brat poprzedniego.

163. Eberhard Gall („Evrard Gallicus”), pisał się z Marszowic, sędzia dworu wr., prokurator, brat Szymona Galla (C. 800). Trzecią z rodzeństwa była nieznaną z imienia matką „Bozcaciny”. Drugie pokolenie rodziny Gallów reprezentowali: Eberhard syn Eberharda (C. 168), synowie Szymona: Jan kanonik wr., drugi Jan, Marcin i Eberhard oraz wspomniana już „Bozcacina”. Znane jest też imię żony Szymona, Ewa („Eva”). Trzecie pokolenie Gallów to synowie „Bozcaciny”: Eberhard (C. 167), Szymon (C. 807) i Tomasz (C. 835). Umieszczona przy dok. z 24 II 1300 r. (R. 2592) pieczęć z herbem Gallów i napisem „S. EBRARDI. PRO LIS WALTHERI” odnosi się może do syna Bozcaciny, bowiem Eberhardem synem Waltera nie może być ani syn Eberharda, ani Szymona, byłby to więc przykład, kiedy po kądzieli przejęto nie tylko dwa z trzech znanych imion (Eberhard i Szymon), ale i herb. Zdaniem K. Wutkego, *Zur Geschichte des Geschlechtes der Gallici (Walch) und ihres Grundbesitzes in Schlesien im 13/16. Jahrhundert*, ZfGS, t. 61: 1927, s. 279—311 z tabl. genealogiczną po s. 304, do rodziny tej należeli nadto Jan Gall „quondam Derwaloni”, sołtys z Zakrzowa (R. 1589), Dominik Gall (C. 138) i wielu innych. Nie przesądzając wartości ustaleń Wutkego wypada stwierdzić, że źródła XIII-wieczne pozwalają na odtworzenie rodowodu Gallów w sposób podany wyżej. Przynależność zarówno Dominika, jak i Jana sołtysa jest już wątpliwa. Nie wydaje się też, aby wszystkie osoby noszące etniczne określenie „Gallicus” lub „Romanus” były konieczne z sobą spokrewnione i nosić je mógł każdy przedstawiciel dość licznej kolonii wr. Wallonów. Natomiast nie wydaje się przypadkiem, że początek dworskiej kariery Szymona i Eberharda przypadł na okres piastowania przez Alberta z Brodą (C. 4); Wallona po kądzieli, kasztelanii wr. Jako dworzanin Eberhard pojawił się wśród św. na dok. Henryka III we Wr. 21 VIII 1250 r. (R. 725a, *SUB*, II, nr 404). Bez urzędu św. na dalszych 14 dok. tego ks.: Wr. 15 V 1253 r. (R. 836), z 8 V 1260 r. (R. 1044), Wr. 30 V 1260 r. (R. 1050), Wr. 24 XII 1261 r. (R. 1102), Wr. 12 IV 1262 r. (R. 1113), Wr., 23 VI 1262 r. (R. 1128), Wr. 27 VII 1262 r. (R. 1132), Wr. 9 IV 1263 r. (R. 1158), z 17 IX 1263 r. (R. 1170), Wr. 3 X 1263 r. (R. 1172), z 24 I 1264 r. (R. 1177), z 22 VII 1264 r. (R. 1186), Wr. 31 VIII 1264 r. (R. 1192). Henryk III i Władysław salzburski we Wr. 13 XI 1264 r. (R. 1196) stwierdzili, że bracia Eberhard i Szymon kupili od Jana z Wierzbnej (C. 356) wieś pod Św. Katarzyną i Blizanowice z prawem przeniesienia na prawo niemieckie. Jan z Wierzbnej

kupił te posiadłości wcześniej od niejakiego Berwika. Eberhard św. bez urzędu na dok. Henryka III z 28 VIII 1265 r. (R. 1212), jako komes św. u tegoż ks. we Wr. 17 IX 1265 (R. 1216), jako pan św. u tegoż ks. w Strzegomiu w 1266 r. (R. 1222), jako rycerz u tegoż ks. na zamku wr. 18 V 1266 r. (R. 1227), jako komes we Wr. 2 VI 1266 r. (R. 1228), Wr. 10 VI 1266 r. (R. 1230). Jako Eberhard z Marszowic (koło Oławy) św. z bratem Szymonem na dok. Władysława salzburskiego z 16 IX 1266 r. (R. 1237). Z samym tylko imieniem św. na dok. Kunczka Konradowica Szwaba (C. 435) z 1268 r. (R. 1305). Św. na 25 dok. Henryka IV: Wr. 31 XII 1270 r. (R. 1350, 1351), jako sędzia dworu 31 I 1272 r. (R. 1388), Wr. 28 II 1272 r. (R. 1394), jako prokurator ks. we Wr. 11 III 1272 r. (R. 1396), bez tytułu Wr. 14 IV 1272 r. (R. 1401), rycerz Wr. 28 IX 1273 r. (R. 1431), Wr. 25 X 1273 r. (R. 1434), Wr. 30 XI 1273 r. (R. 1437), zamek wr. 5 XII 1273 r. (R. 1439), Wr. 1274 r. (R. 1445), „Glesnicz” 1274 r. (R. 1446), Wr. 3 III 1274 r. (R. 1454), Wr. 9 III 1274 r. (R. 1457), Wr. 30 VII 1274 r. (R. 1474), Wr. 30 X 1274 r. (R. 1478), Wr. 24 II 1276 r. (R. 1494), Świdn. 9 III 1276 r. (R. 1497), Wr. 27 IV 1276 r. (R. 1501), Wr. 1 V 1276 r. (R. 1503), Wr. 15 VI 1276 r. (R. 1508), jako prokurator we Wr. 9 IX 1276 r. (R. 1513), z 1 XI 1276 r. (R. 1514), Wr. 2 IX 1277 r. (R. 1542) i Wr. 22 IX 1277 r. (R. 1544).

164. Eberhard von Schildau („Schyl daw e, Syldow, Saldow”), krewny zapewne Henryka (C. 272) i Gerharda (C. 203). Miejscowość Schildau leży w NRD na płn. wsch. od Wurzen, w niewielkiej odległości od Kobershain, gniazda innej rodziny przybyłej na Śląsk. Św. na 2 dok. Bernarda lwóweckiego: Lwówek 18 III 1281 r. (R. 1655) i Jelenia Góra 13 VII 1281 r. (R. 1667) i Konrada żag. w Żaganiu 3 II 1289 r. (R. 2102).

165. Eberhard z Leiserdorf (Leśnik koło Złotoryi?), rycerz, gwarant pokoju z Henrykiem gł. z 6 V 1294 r. (R. 2315). P f o t e n h a u e r, *Die fünfzig*, s. 175 przyp. 1 Leiserdorf identyfikuje z wsią koło Złotoryi zwaną Leschdorf, tj. Leśnik.

166. Eberhard z Tuchanowicz („Tuchansdorf”), brat Alberta (C. 18), gwarant pokoju z Henrykiem gł. 6 V 1294 r. (R. 2315) i św. na dok. Henryka V z 10 X 1294 r. (R. 2330).

167. Eberhard z Grodziszowa („Rorow”), brat Szymona (C. 807) i Tomasza (C. 835), syn Bozcaciny siostrzenicy Eberharda Galla (C. 163) ojcem jego jakiś Walter. Razem z matką i braćmi kupił od krzyżowców ze szpitala Św. Macieja we Wr. 12 morgów łąki, z wyjątkiem leżącego tam stawu rybnego, za 15 grzywien srebra. Transakcję tę zatwierdził Henryk IV we Wr. 22 IX 1277 r. (R. 1544) w obecności m. in. Eberharda i Szymona Gallów. O posiadłość tę wybuchł później spór, który rozstrzygnął sędzia Idzik (C. 320) i wg dok. Henryka V z 28 V 1294 r. (R. 2319) bracia Eberhard, Szymon i Tomasz, zwani z „Rorow” (Grodziszów koło Oławy) zrzekli się wspomnianej łąki w Siechnicy („Schehnicz”) na rzecz mistrza Waltera i szpitala Św. Macieja.

168. Eberhard syn Eberharda Galla za 65 grzywien sprzedał wr.

mieszczaninowi Wilhelmowi, zięciowi Jana ze Lwówka, młyn i staw rybny położony przy pastwisku pod Oławą. Transakcję zatwierdził Henryk V we Wr. 2 V 1295 r. (R. 2356).

169. Eberhard syn Żupczego z Raczyc. Drobnorycerska rodzina polska. „Erant autem Poloni et habebant officium in curia principis, quod erant camerarii, et suis calumpnis pauperes crebrius molestabant” (Ks. *henr.*, s. 341). Z uwagi na przydomek Gniewka Wody, stryja Eberharda, możliwe, że Raczyce byli potomkami Jana Wody (C. 359), dworzanina i klucznika brzeskiego w latach 1250—1263. Jan Woda byłby dziadkiem Eberharda, stryjami zaś Cieszko zmarły bezpotomnie na trąd (Ks. *henr.*, s. 342), Gniewko Woda (C. 207), Jan Rzeźnik (C. 380). Ojcem Eberharda był Żupczy (C. 936). Żupczy oddzielił się od swych braci i gospodarował na 1/4 Raczyc. Po śmierci ojca Eberhard wykupił części przypadające na braci: Teodoryka, Czesława, Jeszka i Krzyżana. Za panowania ks. Bolka I starsi rycerze kraju, którzy dokonywali podziału kraju, rewindykowali Raczyce do dóbr stołu książęcego (skłania taka geneza Raczyc do uznania ich dziedziców za potomków klucznika Jana, którzy zawładnęli ks. włością). Wielu jednak innych rycerzy wstawiło się za Raczycami i Bolko zrezygnował z pierwotnego zamiaru usunięcia ich, nadał im wieś w lenno z obowiązkiem służby z 1 koniem. Później jednak przekazał lenno i należności z tytułu służby konnej Rudgerowi Haugwitz (C. 711) i wtedy dziedzice Raczyc, w tym Eberhard i jego syn Mikołaj, sprzedali Raczyce opatowi kl. henrykowskiego za 212 grzywien. Z sumy tej Eberhard otrzymał 40 grzywien, a 13 otrzymał dzierżący w jego żrebie 3/4 łana Michał Kózka. Opat dodał do tego „ratione curialitatis et voluntarie” 4 grzywny (Ks. *henr.*, s. 341—358). Zob. Raczyce.

170. Eberhard Wezenborg („Wesinburg”) św. na dok. Bolesława Rogatki w Leg. 5 II 1258 r. (R. 995). Zob. Wezenborgowie.

171. Ekhard von Mülbitz („Melbuz”), św. na dok. Rogatki w Strzegomiu 6 XII 1251 r. (R. 778). Krewny zapewne Konrada (C. 434). Wrócił do Niemiec i św. na dok. Wettynów w latach 1253—1278 (S c h i e c k e l, s. 117).

172. Ekryk von Fullstein („Vulinstein, Ulmstein”), syn Herborda (C. 295) stolnika bpa ołomunieckiego. Od bpa ołomunieckiego otrzymali pewne dobra na Opolszczyźnie, ale nie byli (ani Ekryk, ani Herbord) w zasadzie rycerzami śląskimi. Obecność Ekryka na dok. Władysława salzburskiego we Wr. 7 V 1268 r. (R. 1298) i Henryka IV we Wr. 25 VII 1283 r. (R. 1753) jest raczej wynikiem kontaktów między ks. wr. i bpem ołomunieckim niż śląskich zainteresowań przodków Herburtów. Szerzej o tej rodzinie O. Łaszczyńska, *Ród Herburtów w wiekach średnich*, Poznań 1948, gdzie jednak głównie o wiekach późniejszych. Zob. B. 49.

173. Ekhard z Wierzbnej, rycerz Andrzeja z Wierzbnej (C. 28) i św. na jego dok. z 1274 r. (R. 1447), na dok. Szymona z Wierzbnej (C. 801) w Wilkowie w 1285 r. nazwany komesem z Wierzbnej (R. 1862).

174. Eiger Schindel, św. na dok. Henryka leg. z 30 VI 1280 r. (R. 1634).

175. Eliaasz, komes, św. na dok. opata olbińskiego Wita w Łozinie 4 IV 1259 r. (R. 1017).

176. Eppo, św. na dok. Henryka V z 21 II 1294 r. (R. 2311) i 28 V 1294 r. (R. 2319).

177. Ewerhard Knur („Cnur”), pan, św. na dok. Wittiga de Griphenstein (C. 894) w Nowogrodzie nad Kwisą 6 XI 1254 r. (R. 883).

178. Eustachy, św. na dok. Rogatki w Bolkowiu 22 VII 1278 r. (R. 1571).

179. Fabian, św. na dok. Pawła Imbramowica (C. 593) z 1239 r. i w Strzegomiu 29 VIII 1239 r. (SUB, II, nr 171, 430).

180. Fałek („Falco”), komes, brat Stefana (C. 755), św. z bratem na dok. Brodatego z 10 V 1209 r. (*KDS*, II, nr 135), sam św. u tegoż ks. w 1214 r. (*KDS*, II, nr 163).

181. Falibog Janowic („Faliboy”) św. na dok. Henryka III Wr. 23 X 1252 r. (R. 802).

182. Fryderyk Modek, św. na dok. Rogatki w Złotorzy 1 VI 1249 r. (SUB, II, nr 371).

183. Fryderyk von Maltitz („Malthyz”), św. na dok. Rogatki w „Sychow” 9 VI 1268 r. (R. 1307). Pochodził z Maltitz na wsch. od Döbeln, z rodziny ministeriałów, tożsamy najpewniej z „Fritzko”, bratem Ulryka II św. na dok. Wettynów w latach 1277—1286 (*Schieckel*, s. 116).

184. Frideman von Profen, krewny zapewne Henryka (C. 248) reprezentującego pierwsze pokolenie szlacheckiej rodziny wywodzącej się z Profen (Probin, Provin), miejscowości leżącej niedaleko Posern i Auligk, skąd również przybyły na Śląsk rodziny niemieckie (*Schieckel*, s. 144). Drugie pokolenie oprócz Fridemana reprezentowali bracia Iwan (C. 331) i Walwan (C. 862). Św. na dok. bpa Jana Romki we Wr. 13 IV 1295 r. (R. 2355).

185. Frycze Hacke, krewny zapewne Łukasza (C. 474), Lutolda (C. 480) i Henryka (C. 259). Jako pan zamku Rokitnicy wymieniony wśród gwarantów pokoju z Henrykiem gł. 6 V 1294 r. (R. 2315), św. na dok. Henryka V z 10 X 1294 r. (R. 2330).

186. Fryderyk syn Damiana, z „Gorgowicz”, stolnik wielki. Jako „ballistarius” św. na dok. Rogatki w Lubiniu 12 XII 1245 r. (SUB, II, nr 296), jako stolnik św. na dok. Rogatki i Henryka III we Wr. 18 X 1247 r. (SUB, II, nr 331), jako „dapifer magnus” św. u tychże ks. we Wschowie w 1248 r. (SUB, II, nr 353). W 1256 r. (R. 909) wspomniana jest wieś Fryderyka syna Damiana (może tożsamego ze stolnikiem) leżąca koło Namysłowa. Fryczko z „Gorgowicz” (może nadal ten sam) św. na dok. Henryka III we Wr. 3 X 1263 r. (R. 1172). Krewny pewnie Henryka (C. 253).

187. Fryderyk de Waldow, k. Niemczy. *Pfotenhauer*, *Die fünfzig*, s. 165 przyp. 1, utożsamia go z Fryczkiem z Tomaswalde i wywodzi z oko-

lic Bolesławca. W takim razie Waldau to byłyby dziś Wykroty, a Tomaswaldau to Tomkowice (koło Świdnicy). Św. na dok. Bolka I z 4 III 1283 r. (R. 1744), jako Fryczko z Tomaswalde św. na 2 dok. Henryka leg. z 12 VIII 1288 r. (R. 2083) i w Rokitnicy 23 VIII 1288 r. (R. 2084). Jako „de Waldow” św. w Cieplicach u Bolka w 1289 (R. 2097). W Leg. w 1289 r. Fryczko de Waldow występuje jako poręczyciel finansowy Bolka I (R. 2111). Św. na dok. Bolka w Bolkowie 13 III 1291 r. (R. 2189). Wymieniony wśród gwarantów pokoju z Henrykiem gł. 6 V 1294 r. (R. 2315). Św. na 6 dok. Henryka V: Wr. 29 VIII 1294 r. (R. 2328), z 10 X 1294 r. (R. 2330), Wr. 1295 r. (R. 2344), Wr. 5 VIII 1295 r. (R. 2373), jako k. Niemczy we Wr. 9 X 1295 r. (R. 2380), Leg. 18 II 1296 r. (R. 2403), gdzie bez urzędu. Św. na dok. Henryka gł. w Oleśnicy 12 VIII 1297 r. (R. 2476), na dok. Bolka I w Dierzoniowie 1 XI 1298 r. (R. 2524), Henryka gł. w 1299 r. (R. 2532), tegoż ks. w Trzebnicy w 1300 r. (R. 2582) i Oleśnicy 24 IV 1300 r. (R. 2601).

188. Fryczko z „Loben”, k. Środy Śl., bez urzędu św. na dok. Henryka leg. z 30 VI 1280 r. (R. 1634), jako k. Środy u tegoż ks. w Leg. 23 VI 1286 r. (R. 1966). Bez urzędu św. na dok. Henryka gł. w Bytomiu Odrzańskim 15 IX 1296 r. (R. 2434).

189. Fryczko Nostitz, brat Hertwiga (C. 316), krewny Gevolka (C. 204). Rodzina ta pochodziła z Łużyc z Nostitz koła Lobau (Kozierowski, s. 72—73). Św. na dok. Przemka ścinawskiego w Ścinawie 27 VIII 1286 r. (R. 1972).

190. Fryczko de Bischoffheim („Bischoffshesheim”), komes, św. na dok. Alberta z Brodą (C. 12) z 2 II 1287 r. (R. 2006) i ks. Bolka I z 29 XI 1290 r. (R. cz. 3, s. 149). *Nekr. henr.* (ZfGS, t. 4: 1862, s. 284) pod 4 II: „It. Frischo de Byshofsheim”. Muller, s. 51—52, wywodzi go z Bischoffsheim pod Frankfurtem n/Menem uważając końcówkę „-heim” za frankońską. Niewykluczone jednak, że idzie tu o jakieś śląskie Biskupice.

191. Fryczko von Ebirsbach, krewny zapewne Piotra (C. 636). Schieckel, s. 105, rodzinę tę znajduje w Ebersbach na płd. od Dobeln, jej przedstawiciele żyli też we Frankonii. Św. na dok. Henryka Grubego z 11—18 XI 1287 r. (R. 2052).

192. Fryczko de Landiscrone, baron, brat Piotra (C. 639). Jeśli Landiscron to Strzeszków w Gł., to trudno byłoby wyjaśnić obecność obu braci na dworze Bolka I. Św. na 4 dok. Bolka I: Krzeszów 8 IX 1292 r. (R. 2241), Bolków 13 VIII 1295 r. (R. 2375), Świerzawa 2 V 1297 r. (R. 2466), jako baron w Krzeszowie w 1299 r. (R. 2531). Pieczęć Fryczka wisi przy dok. z 15 X 1310 r., jej opis i wizerunek dał Pfothenauer, s. 36, tabl. IX, nr 98 — w tarczy jakby 2 wici wychodzące z korony, napis w otoku częściowo zatarty: „+ S. FRIC...ON...”

193. Frycze z Borowa, rycerz. Gniazdem jego raczej Borów pod Jaworem niż Borów n/Ślęzą, jak przyjmował Pfothenauer, *Die funfzig*, s. 170 przyp. 1. Krewny zapewne Bertolda (C. 45), Konrada (C. 442)

i Henryka (C. 258). Gwarant pokoju z Henrykiem gł. z 6 V 1294 r. (R. 2315).

194. Gaweł-Chwalisław („Gaulus, Gallus, Haulus, Hualizlaus, Chwalislavus”) tytułowany skarbnikiem lub komornikiem, podkomorzy św. Jadwigi, brat „Pribni” (Przedwoja C. 674). On to może św. na dok. Imbrama (C. 327) przed 1203 r. (KDS, III, nr 89) jako Gaweł. Skarbnik św. u Brodatego 15 VIII 1226 r. (KDS, III, nr 333), komornik u tegoż w Urazie 6 VI 1231 r. (SUB, II, nr 5), z bratem św. na dok. Jana Magnusa dla kl. w Kołbaczu w 1236 r. (SUB, II, nr 112). Podkomorzy „Hualizlaus” św. u Pawła Imbramowica w 1239 r. (C. 593). „Haulus” bez urzędu św. u Rogatki w Środzie 19 XII 1253 r. (R. 857). Wg Żywotu św. Jadwigi (MPH, IV, s. 524) jako komornik Jadwigi zagubił 3 srebrne puchary, czym dał świętej powód do wykazania cnoty wyrozumiałości. To samo źródło podaje, że był on później konwersem u dominikanów. Nie był on ojcem Dobrogosta (C. 135) Gawłowica.

195. Gebhard, k. Gł., św. na dok. Odonica w Gł. 25 XII 1208 r. (KDS, I, nr 132). Bezpodstawnie uważany za Wezenborga (zob. tabl. nr 2).

196. Gebhard syn Peregryna (C. 611) Wezenborg (zob. tabl. nr 2), k. Gł., k. Sądowła, komes. Św. na dok. Henryka Pobożnego na Psim Polu 24 XI 1239 r. (SUB, II, nr 168). Jako k. Sądowła św. na dok. Rogatki we Wr. 16 X 1243 r. (SUB, II, nr 252) oraz na 2 dok. z 1244 r. (SUB, II, nr 270) i we Wr. (Ks. *henr.*, s. 294). Na dok. Rogatki i Henryka III z 1250 r. (SUB, II, nr 413) św. jako komes. Jako Wezenborg św. na dok. Henryka III w Krzydlinie 1 XI 1251 r. (R. 776), z samym imieniem św. na 2 dok. Henryka III: Wr. 9 II 1252 r. (R. 788) i Wr. 20 I 1253 r. (R. 810). Jako k. Sądowła św. na dok. Henryka III i Władysława salzburskiego z 26 II 1253 r. (R. 815), gdzie też nazwany bratem Timona (C. 828). Bez urzędu św. na dok. Konrada gł. w Gł. 9 II 1259 r. (R. 1014). jako Wezenborg św. u tegoż ks. w Gł. 19 VIII 1259 r. (R. 1031). Jako k. Gł. św. na dok. Konrada gł. w Gł. 22 VII 1260 r. (R. 1055) i w Gł. 9 VIII 1261 r. (R. 1088). Bez urzędu św. na dok. Konrada gł.: w Gł. 22 I 1265 r. (R. 1199), gdzie nazwany synem Peregryna i w Nowogrodzie Bobrzańskim 2 IV 1265 r. (R. 1203). Niewykluczone, że on to jeszcze jako Gebhard Wezenborg św. na dok. Henryka IV we Wr. 28 I 1288 r. (R. 2057).

197. Gebhard de Lapide. Muller, s. 47, wywodzi go z Nadrenii, rodzinę ministeriałów tego nazwiska zna w miśnieńskiej wsi Stein (Lapis) na pld. wsch. od Zwickau Schieckel, s. 126. Może też chodzić o jakąś śląską miejscowość. Św. na 4 dok. Rogatki: Złotoryja 1 VI 1249 r. (SUB, II, nr 371), Kamień 5 IV 1251 r. (R. 760), Strzegom 6 XII 1251 r. (R. 778) i Leg. 6 VII 1264 r. (R. 1184).

198. Gebhard „de Grabe”, palatyn gł., św. na dok. Henryka gł. w Gł. 25 I 1281 r. (R. 1652).

199. Gebhard Zbylucic („Sbiluconis”) z Prusic, komes, z rodziny Gosławiców (zob.), syn Zbyluta (C. 926) i Wacławy Wezenborżanki, córki

Peregryna (C. 611), brat Janusza (C. 393), Jagny, Ewy, Sary i Beatryczy, mąż Berty, córki Pawła Poduszki (C. 600), ojciec Tymona i Jaśka. Henryk IV w Maciowakrzy 27 X 1287 r. (R. 2050) oświadczył, że w jego obecności Gebhard, pan Prusic przekazał swej małżonce Bercie i jej ojcu Pawłowi Poduszcze jako „donatio propter nuptias” wieś Gurkowice („villa Gervici” koło Milicza) przed Żmigrodem, wieś „Wrogusna”, młyn „Strosacosa” — również pod Żmigrodem. Dobra te Paweł otrzymał od zięcia w dożywocie. Henryk IV we Wr. 22 IX 1288 r. (R. 2087) zaświadczył, że córki zmarłego komesa Zbyluta: Jagna, Ewa i Sara przekazały swe działy dziedzictwa w Prusicach swym braciom Gebhardowi i Januszowi. Z umowy wyłączono jedynie Krakowiany („Cracoven” koło Trzebnicy) należące do Jagny. Obaj bracia zobowiązali się wypłacić Ewie po 15 grzywien. Wg dok. Henryka gł. wyst. na zamku w Gł. 15 VIII 1296 r. (R. 2431) ks. sprzedał Gebhardowi, dziedzicowi Prusic, połowę miasta Prusice, gaj i sad, a także wsie Krościnę Małą („Crocina” koło Milicza) i Dąbiec („Dambicz”) za 600 grzywien. Henryk uwolnił posiadłości od wszystkich ciężarów i służb z wyjątkiem należnej mennicy opłaty „quam libera debit voluntate”. Gebhard zobowiązany został do służby pod chorągwią ks. „cum dextrario fallerato”. Henryk gł. w posiadanie Prusic połowy wszedł drogą wymiany za władztwo nad miastem, zamkiem i dystryktem Żmigród przekazane uprzednio Januszowi, bratu Gebharda. Wg dok. wyst. w Gł. 3 II 1297 r. (R. 2457) Gebhard nie mógł zebrać całej sumy potrzebnej do wykupu połowy Prusic i w miejsce brakujących 200 grzywien, żona jego Berta dała 200 owiec i 60 „iumenta campestris”, które odziedziczyła po swym ojcu, Pawle Poduszcze. Gebhard za zgodą swych synów, Tymona i Jaśka, przekazał Bercie połowę czynszu z Prusic, 2 sady, polską wieś i 2 ogrody położone przy drodze do Gurkowic. W wypadku bezpotomnej śmierci synów cała włość prusicka miała przyspaść Bercie.

200. Gelferat Haugwitz, syn Rudigera, rodzina przybyła z Miśni (zob. C. 26). Wymieniony w dok. z 12 VII 1305 r. (Ks. *henr.*, s. 368).

201. Gerhard de Knoblochsdorf (Czartkowie?). Knobelsdorf leży na pld.-zach. od Dobeln, a przedstawicielami tej rodziny są św. dok. Wetynów w XII—XIII w. (S c h i e c k e l, s. 111). Muller s. 50, wywodzi ją z frankfurckiej rodziny rajców Clobelouch. Krewny zapewne Hartunga (C. 238) i Syfrida „de Chloblowchyzdorf” św. na dok. Henryka IV z 1283 r. (R. 1828). Gerhard św. na dok. Rogatki w Rokitnicy 20 XII 1277 r. (R. 1553).

202. Gerhard „de Druskwicz”, mąż Elżbiety z Parzyc (koło Bolesławca) zmarł przed 20 IV 1292 r. (R. 2225), kiedy to Henryk gł. w Ścinawie zaświadczył, że Elżbieta z Parzyc („Paricz”) jako dochód roczny ofiarowała kl. magdalenek w Nowogrodźcu 2 funty bez 1 szylinga oraz 1 miarę owsa jako dar z intencją zbawienia duszy nie żyjącego już Gerharda. W 1289 r. ta sama Elżbieta darowała czynsz i zboże z Parzyc tymże magdalenkom na opłacenie duszy swojej i męża (R. 2098). W dok. tym Elżbieta nazwana z „Druschwitz”. Sam Gerhard jeszcze w 1283 r.

(R. 1730) darował magdalenkom 3 łany w Parzycach. Darowiznę tę za-
twierdził we Lwówku ks. Bernard, a Gerhard tytułowany był przy tej
okazji rycerzem z „Druskwicz”. Krewnymi jego byli zapewne: Herman
(C. 302), Lambert (C. 460) i Werner (C. 869), którzy też poświadczyli cy-
towany dok. ks. Bernarda.

203. Gerhard „de Sildow”, komes, krewny Eberharda (C. 164) i Hen-
ryka (C. 272). O niemieckim pochodzeniu zob. C. 164. Św. na dok. Kon-
rada żag. i Henryka gł. w Lubiążu 29 III 1289 r. (R. 2105).

204. Gevolko Nostitz, krewny Fryczka (C. 189) i Hertwiga (C. 316),
pochodził z Łużyc (zob. C. 189). Św. na dok. Henryka gł. w Ścinawie
8 IV 1296 r. (R. 2415).

205. Gilibert, św. na dok. Imbrama Gniewomirowica (C. 327) sprzed
XII 1203 r. (KDS, I, nr 89).

206. Gniewko Woda, dziedzic Raczyc (zob.), Polak, komornik ks.
Prowadził wspólne gospodarstwo ze swymi braćmi: Janem Rzeźnikiem
i Cieszkim. Po bezdzietnej śmierci obu braci posiadał Gniewko 3/4 Ra-
czyc. Był dwukrotnie żonaty, z pierwszą żoną miał 3 synów: Sułka,
Więclawa i Mikołaja, z drugą jeszcze 2: Stanka i Jeszka. Zmarł spoży-
wając posiłek w starej kuchni kl. henrykowskiego (Ks. *henr.*, s. 342).

207. Gniewomir z Sokołowic, syn „Onsmeriusa”, brat Sułka (C. 795).
On to najpewniej z samym imieniem św. jako dworzaniek na dok. Hen-
ryka III i Władysława salzburskiego we Wr. 13 XI 1264 r. (R. 1196).
Jako Gniewomir z „Sucholow” (zapewne Sokołowice koło Oleśnicy), syn
„Onsmeriusa” wraz z bratem Sułkiem sprzedał mieszczaninowi wr. Goblo
(= Gotfryd wg *Fleischer*, s. 127) las koło Psiego Pola i płynące tam
wody, tj. połowę Widawy i Dobrawy (niem. Juliusburger Wasser) na
przestrzeni od wsi Biskupin (dziś część Wr.) do ujścia Dobrawy do Wi-
dawy. Goblo za 70 grzywien nabył też prawa, jakimi do wspomnianych
dóbr dysponował „Onsmerius”. Transakcja ta miała miejsce przed 19 II
1291 r. (R. 2184).

208. Goczko (od Gotfryda — *Fleischer*, s. 127) z „Aczmansdorf”,
św. na dok. Henryka gł. w Żaganiu 23 III 1299 r. (R. 2543).

209. Godhard („Godardus”), św. na dok. bpa wr. Cypriana, Wr. po
1 III 1202 r. (KDS, I, nr 90).

210. Godhard, sędzia wr., rycerz. Jako sędzia św. na dok. Henryka V
z 2 VIII 1290 r. (R. 2151). Może identyczny z rycerzem tego imienia,
który wg dok. Henryka III z 22 XII 1257 r. (R. 991) razem z braćmi
miał posiadłość w Kojakowicach („Koyakovici”) pod Kluczborkiem.

211. Godziszław (Gosław), prokurator bpa Tomasza I, niegdyś sędzia
bpi w Miliczu, wymieniony w dok. tzw. ugody milickiej we Wr. 26 VI
1249 r. (SUB, II, nr 375). Jako rycerz bpa Godziszław („Godislaus”) za-
warł z bpem wr. i kapitułą umowę, na mocy której otrzymał 50 łanów
(10 zatrzymał sobie bp) we wsi „Prosevo” koło Namysłowa do lokacji na
prawie niemieckim, miał też otrzymać karczmę, młyn i 1/3 dochodów
z kar sądowych. Umowę tę zawarto 25 II 1251 r. (R. 759). Gosław- syn

Wilhelma ze swymi bratankami, synami zmarłego Alberta, wymienił Górę koło Sądowla, otrzymaną przez Wilhelma od Henryka Brodatego, na należące do bpa ziemie graniczące z „Prosovo” i „Sadagora”, wsią Komorno należącą do Stoigniewa (k. Leg.?) i bpimi „Voscovici” (Woskowice) oraz wsią Fryderyka Damianowica (C. 186) — R. 909. Na dok. tym wymieniony wśród św. rycerz „Gozislaus” tożsamy najpewniej z wymienionym w tekście Gosławem Wilhelmowicem, który zasiedlając na prawie niemieckim Prosovo chciał powiększyć posiadane w okolicy dobra. Góra koło Sądowla nie była chyba ostatnią posiadłością Gosława w tamtych stronach, skoro św. on na dok. Konrada gł. w Gł. 22 VII 1260 r. (R. 1055). Może tożsamy z Gosławem Wroną, który przed 14 VII 1264 r. (R. 1185) sprzedał Bogusławowi ze Strzelina (C. 70) swój żreb koło Przeworna. Zob. też C. 215.

212. Gosko z Ziębic, dziedziczny wójt Ziębic, rycerz, k. Ziębic. Zob. tabl. genealogiczna wójtów Ziębic. Stosunki rodzinne Gośka są dość dobrze znane dzięki dok. i *Nekr. henr. i kamieniecki*. Tablicę genealogiczną dał H. G r ü g e r, *Der Nekrolog des Klosters Heinrichau (ca. 1280—1550)*, AfKGS, t. 32: 1974, po s. 80. W Ziębicach 30 VII 1291 r. (R. 2198) Gosko, dziedziczny sędzia Ziębic, w swoim i swego brata Mikołaja (C. 532) imieniu, zatwierdził darowiznę ławy mięsnej uczynioną przez jego ojca Konrada, syna Henryka w intencji zbawienia duszy Konrada i jego żony „Geruschy” (= Gertruda). Gosko dodał do darowizny tej drugą ławę mięsną. Wśród św. wymieniono Piotra, syna zmarłego magistra Gozwina. Piotr nazwany został wujem wystawcy. Innym św. dok. byli: brat wystawcy Mikołaj, Jan Marcinowic kuzyn wystawcy, Fryderyk „Scaph” szwagier wystawcy. Na dok. Goska w Ziębicach 17 IX 1292 r. (R. 2243) św. dodatkowo: Henryk kuzyn wystawcy i Jakub wuj wystawcy a doktor praw. Dok. Goska z 1 VIII 1293 r. (R. 2290) wymienia konsula ziębickiego Ulryka, również wuja wystawcy (raczej stryja). Dziedzicni wójtowie Ziębic, Gosko i Jan wyst. dok. 1 V 1296 r. (R. 2419). Jan w dok. z 17 III 1296 r. (R. 2461) wymienia swą żonę Zofię i brata Marcina. Jest więc pewne, że Jan Marcinowic wymieniony w dok. Goska w 1291 r. (R. 2198) jest synem Marcina, brata Konrada, ojca Goska, czyli, że Jan był również wnukiem Henryka. Dnia 30 IX 1295 r. (R. 2377) w Ziębicach na dok. Goska św. jego wuj Jan. Jan ten był magistrem i synem magistra Gozwina, kantorem wr. występującym w latach 1254—1293. Dalszych wiadomości genealogicznych dostarczają nekrologi. *Nekr. henr.* (ZfGS, t. 4: 1862, s. 282) pod 13 I notuje: „Ob. Conradus advocatus de Munstirberk cum servicio de duabus marcis”. Chodzi tu niewątpliwie o ojca Goska. Tenże nekr. (*ibid.*, s. 293) pod 6 VIII ma: „Ob. Gertrudis uxor Conradi advocati de Munsterberc”. Jest to „Geruscha”, córka magistra Gozwina, a matka Goska. *Nekr. henr. (ibid.*, s. 286) pod 20 III ma: „Ob. Gerdrudis filia Conradi advocati de Munstirberc”. Podobnie pod tą samą datą w *Nekr. kamieniecki (ibid.*, s. 319): „Ob. Girdrudis filia advocati de Monsterberg”. *Nekr. henr. (ibid.*, s. 289) pod 10 V: „Ob. Anna f. Conradi

advocati". To samo źródło (*ibid.*, s. 299) pod 20 X: „Ob. Sophia uxor d. Gozkonis de Munsterberk". *Nekr. henr.* (*ibid.*, s. 283, 295) pod 2 II: „Ob. Conradus filius d. Goskonis de Munsterberk" i pod 6 IX: „Ob. Adilheidis filia Goschonis de Munsterberc". *Nekr. henr.* (*ibid.*, s. 298) pod 14 X: „Ob. Sophia filia Gozkonis de Munsterberc". Sam Gosko zapisany jest w *Nekr. henr.* dwa razy (*ibid.*, s. 302), pod 30 XI: „Servicium d. Gosconis de Munstirberc" i pod 9 XII: „Ob. domnus Gozko de Munsterberk, benefactor domus". *Nekr. henr.* (*ibid.*, s. 283) pod 18 I notuje zgon babki Goška: „Ob. Gerdrudis uxor magistris Gozwini". Śmierć dziadka Goska źródło to kładzie pod 30 III (*ibid.*, s. 286): „Ob. magister Gozwinus". Z *Nekr. kamieniecki* (*ibid.*, s. 322) dowiadujemy się, że dziadek Goska też pochodził z Ziębic i pod 24 IV: „Ob. Gozwinus filius magistris Gozwini de Monsterberg". Tenże Gozco też był magistrem i *Nekr. henr.* pod 24 IV ma: „Ob. magister Gozco filius magistris Gozwini" (*ibid.*, s. 288). *Nekr. henr.* (*ibid.*, s. 293) ma: pod 27 VII: „Ob. Katherina filia magistris Gozwini". Tenże *Nekr.* notuje też zgon żony stryjecznego brata Goska pod 6 VIII (*ibid.*, s. 293): „It. Sophia uxor Johannis advocati de Munsterberch". Trudno powiedzieć, czy do tej rodziny odnoszą się następne wzmianki w *Nekr. henr.* (*ibid.*, s. 283, 284, 291) pod 2 II: „It. ob. Joh. frater fratris Goswini", pod 9 II: „Ob. Goswinus, pater fratris Johannis" i pod 5 VII: „Ob. Hedwigis de Schonow, mater fratris Goswini". Nie wiadomo też, do którego z wójtów ziębickich odnosi się wzmianka w *Nekr. kamieniecki* (*ibid.*, s. 325) pod 11 VI: „Ob. Katherina uxor advocati de Munsterberk". Ze źródeł XIV-wiecznych znany jest syn Goska, Mikołaj (Ks. *henr.*, s. 363 z 13 XII 1310 r. oraz z 1317 r. (R. 3206)). Sam Gosko występuje w dok. do 1318 r. (R. 3800). Zwraca uwagę wysoki poziom wykształcenia w rodzinie matki k. Ziębic. Dziadek Gozwin otrzymał stopień magistra i był czas jakiś lekarzem Bolesława Rogatki, a następnie Henryka III. Z Henrykiem związał się Gozwin od 1251 r. (R. 766), a po raz ostatni Św. na dok. Władysława salzburskiego w 1266 r. (R. 1327). W latach 1244—1251 był Gozwin kantorem poznańskim, a od 1245 r. również kanonikiem wr. (R. Samulski, *Untersuchungen über die persönlichen Zusammensetzung des Bischofs Nanker (1341)*, t. I, s. 105). Godności kościelne piastował Gozwin jako człowiek żonaty, gdyż jego syn, Jan „scolarus" w 1254 r. przejął po ojcu parafię w Domasławiu (MPV, t. 3, nr 72, s. 39). Syn Gozwina, Jakub jako doktor praw św. już 30 VI 1279 r. (R. 1602). W czasie walk Henryka IV z Tomaszem II, Jakub stał po stronie ks. wr. i w jego imieniu posłował do przebywającego w Op. abpa Jakuba (R. s. 95 z 1 IV 1287 r.). Po stronie ks. wr. stał też zięć. Gozwina, Konrad wójt Ziębic, skoro Tomasz II w Rac. 10 VIII 1287 r. (R. 2043) obłożył klątwą m.in. proboszcza Ziębic Jana. Jakub 17 III 1288 r. (R. 2058) poświadczony jest jako kustosz Św. Krzyża we Wr., a od 27 I 1289 r. (R. 2100) jako tamtejszy scholastyk. Występował w dok. do 1306 r. Dwaj inni wujowie Goska, Jan i Gosko również zdobyli tytuły naukowe magistrów. Była to więc bez przesady rodzina intelektualistów. Uczoność

tę eskponuje pieczęć Jakuba, wówczas już scholastyka u Św. Krzyża, ze skomplikowaną rzeźbą Matki Boskiej, św. Jana i czytającego mężczyzny w dole (P f o t e n h a u e r, s. 28, tabl. A—X, nr 69, 74). Uczona i związana z dworem wr. rodzina ułatwiła Goskowi karierę polityczną. Już 13 IV 1285 r. (R. 1893) św. na dok. Bolka op. w Op., gdzie znalazł się zapewne jako poseł Henryka IV. Jako wójt Ziębic św. na dok. Jana z Osiny (C. 355) w Osinie Wielkiej 8 VII 1291 r. (R. 2196). Wyżej cytowano już wyst. przez Goska dok. w Ziębicach z 30 VII 1291 r. (R. 2198) i 17 IX 1292 r. (R. 2243). Na drugim z nich Gosko tytułuje się nie tylko dziedzicznym wójtem, ale i rycerzem. Jako rycerz św. na dok. Bolka: w Dzierżoniowie 30 XI 1292 r. (R. 2255), Świdn. 6 I 1293 r. (R. 2262), Strzegomiu 25 II 1293 r. (R. 2267), Świerzawie 11 III 1293 r. (R. 2270), jako wójt w Strzegomiu 6 IX 1293 r. (R. 2296), b.m. wyst. z 28 IX 1293 r. (R. 2298), jako rycerz w Strzelinie 22 X 1293 r. (R. 2301). Jako wójt i rycerz wyst. dok. w Ziębicach 1 VIII 1293 r. (R. 2290). Św. na dok. Hildebranda komtura krzyżackiego w Ziębicach 26 XII 1299 r. (R. 2575). Jako wójt wyst. dok. 30 IX 1295 r. (R. 2377), 1 V 1296 r. (R. 2419) i 17 III 1296 r. (R. 2461). Wszystkie wyst. w Ziębicach. Jako kasztelan wyst. dok. w Ziębicach 10 VIII 1300 r. (R. 2606). Występuje do 1318 r. (R. 3800). Pieczęć Goska zachowała się przy dok. z 30 IX 1295 r. (R. 2377). Jest ona okrągła, w niej tarcza z krzyżem św. Andrzeja z 5 różami, na ramionach krzyża napis w otoku: „+S. GOSWINI. DE. MVNSTERBERG” (P f o t e n h a u e r, s. 28, tabl. III, nr 23). Druga pieczęć Goska pochodzi z 12 V 1311 r. (R. 3206) z tym samym godłem, ale tarcza pochylona w prawo, nad nią hełm z 2 skrzydłami, napis w otoku: „+S. GOSW. DE. MVNSTERBERG” (ibid., s. 34, tabl. VII, nr 75).

213. Gotfryd Pijak („Haustralis”), wojski. Św. na dok. Rogatki, Środa 19 XII 1253 r. (R. 857). On to zapewne jako wojski św. na dok. Konrada gł. w Gł. w 1259 r. (R. 1009).

214. Gotfryd z „Sommerfeld”, gwarant pokoju z Henrykiem gł. z 6 V 1294 r. (R. 2315). P f o t e n h a u e r, *Die funfzig*, s. 177 przyp. 1, waha się między wsią tej nazwy w Krośnieńskim a Średzkiem. Bardziej prawdopodobne, że gniazdem jego były okolice Środy.

215. Gotwin z Góry, rycerz, może tożsamy z C. 211 (Gotwin byłoby wtedy zniekształceniem imienia Gosław) Henryk gł. w Górze 18 V 1288 r. (R. 2065) darował Gotwinowi z Góry za jego dobra w Górze wieś Czeładź („Tscheletz” koło Góry), wyspę za zamkiem i oba brzegi Baryczy. Na dok. tym św. Stefan z Góry (C. 776), może krewny Gotwina. Możliwe, że Gotwin i Stefan byli synami Alberta, a bratankami Gosława Wilhelmicz (C. 211).

216. Grabisza, marszałek wr., syn Alberta z Brodą (C. 4), ojciec Alberta (C. 12), brat Bernarda (C. 55). Jako Grabisza z Czepielowic św. na dok. Wittiga (C. 894) w Lubaniu 25 X 1254 r. (R. 879). Wg dok. Henryka III we Wr. 6 III 1261 r. (R. 1076) komes Grabisza sprzedał za zgodą swych braci bpowi lubuskiemu Wilhelmowi I 8 łanów w Więcemierzycach („Ven-

zemeriz" koło Grodkowa). Jako marszałek wr. św. na dok. Henryka III z 17 IX 1263 r. (R. 1170).

217. Grabisza „de Lamow”, syn zapewne Pakosława Zdieszycza (C. 590). Kupił 29 XI 1290 r. (R., s. 149) od ks. Bolka I za 40 grzywien las i posiadłość ziemską między Opolnicą („Gerardestorph”) a Bardem („Warda”) nad Nysą z prawem prowadzenia tam karczmy.

218. Gron, brat Skarbimira (C. 740) i Boguszy (C. 86). Ze Skarbimirem św. na dok. Henryka III w Namysłowie 19 III 1261 r. (R. 1078). Wraz z Boguszą spierał się o dziesięciny w 1291 r. (R. 2199).

219. Grzegorz, z nie wymienionym z imienia bratem św. na dok. Pawła Imbramowica (C. 593) z 1239 i 29 VIII 1239 r. („Sobótka”, t. 12: 1957, s. 369—372, nr 5, 6).

220. Grzegorz Achilles („Nachiles, Achilles”), brat Łaskarza (C. 461). Św. na dok. Henryka IV: Wr. 10 III 1286 r. (R. 1952), Wr. 8 III 1287 r. (R. 2012). Razem z Łaskarzem gwarantował pokój z Henrykiem gł. 6 V 1294 r. (R. 2315). Św. na dok. Henryka V we Wr. 29 VIII 1294 r. (R. 2329). Pfothenauer, *Die funfzig*, s. 167 przyp. 1, uważa, że drugie imię Grzegorz otrzymał za męstwo, jest to możliwe, ale głównie dowodzi jednak znajomości romansów cyklu trojańskiego.

221. Grzymisław Stefanowic, św. na dok. Henryka Brodatego z 15 VIII 1226 r. (KDS, III, nr 333). Tożsamy z B. 63.

222. Grzymisław („Gramslaus”), św. na dok. Henryka IV we Wr. 25 III 1286 r. (R. 1953).

223. Gunter „de Erenberc”. Muller, s. 48, wywodzi go z zamku Ehrenburg nad Mozlą, natomiast Schieckel, s. 136, rodzinę ministeriałów Rzeszy tego nazwiska znajduje w okolicach Altenburga. Wydaje się, że na Śląsk przybyli właśnie ci z Altenburga. Św. na 3 dok. Rogatki: Leg. 19 III 1253 r. (R. 823), Środa 19 XII 1253 r. (R. 857), Leg. 28 X 1255 r. (R. 905).

224. Gunter Biberstein, k. Gł., komornik leg., komes. Zob. tabl. geneal. Bibersteinów. Rodzina pochodzenia niemieckiego. Muller, s. 46, wywodzi ją z zamku Biberstein w bptwie Fuldy, gdzie w 1223 r. wystąpił Henryk von Biberstein. Schieckel, s. 20, uważa, że otrzymanie w lenno Mochau nie zaspokoiło ambicji tej rodziny i wywędrowała na Śląsk. Szerzej rodziną tą zajął się L. Białkowski, *Ród Bibersteinów w Polsce*, Kraków 1908. Trudno jednak za tym badaczem przyjąć pobyt Bibersteinów w otoczeniu Brodatego już w 1217 (*ibid.*, s. 7), bowiem teza ta opiera się na notorycznym falsyfikacie dok. lokacyjnego dla Lwówka (KDS, II, nr 180). Brat Rudolfa (C. 713) i Ulryka (C. 848), ojciec Ottona (C. 567) i Rudolfa (C. 714), mąż Jutty. Przy zaślubinach dał Gunter Jutcie dobra „Muchowe” i „Uteskawiz” w Niemczech, które następnie przed 19 III 1253 r. (R. 823) sprzedał kl. w Alt-Zelle, a żonie dał w zamian „Oleswiz”. W transakcji tej pośredniczyli mnisi lubiąscy (R. 756, 824). Zgon Jutty zanotował *Nekr. kamieniecki* (ZfGS, t. 4: 1862, s. 321) pod 9 IV: „Ob. Jutta uxor comitis Guntheri de Bybirsteyn”. Tenże *Nekr. (ibid.*,

s. 319) pod 26 III ma: „Ob. Guntherus comes de Bybirsteyn”. Wpisy te wskazują na bliższe kontakty Guntera z okolicami Ząbkowic, które poświadczą nadto papież Klemens IV wyst. dok. w Viterbo 5 X 1266 r. (R. 1239) nakazujący proboszczowi katedry wr. wyjaśnić skargę Gaudentego, proboszcza kościoła w Sadlnie koło Ząbkowic na niesprawiedliwe postępowanie rycerza Guntera Bibersteina („Guntherus de Beursteyn”) w sprawie dziesięcin. Ze źródła tego wnosić należy, że Gunter miał gdzieś w okolicy dobra. Był to zapewne Stolec, skąd nie chcieli płacić proboszczowi w Sadlnie dziesięcin jeszcze w 1292 r. (R. 2217) synowie Guntera: Rudolf, wówczas już kanonik u Św. Krzyża we Wr. i Otton. Majątki w tej okolicy mieli również krewni bpa Tomasza I i tu może doszło do bliższych kontaktów obu rodzin (zob. Gunter Młodszy C. 225). Gunter św. na dok. Rogatki: Niemcza 12 III 1243 r. (Ks. *henr.*, s. 270), jako k. Gł. we Wr. 16 X 1243 r. (SUB, II, nr 252), z braćmi swymi Rudolfem i Ulrykiem wyraźnie nazwany Biberstein, św. w 1245 r. (SUB, II, nr 300), z Rudolfem i tytułem komornika Leg. św. we Wr. 18 X 1247 r. (SUB, II, nr 331), jako komornik Leg. na Ślęży 28 XII 1247 r. (SUB, II, nr 339), Złotoryja 15 VI 1249 r. (SUB, II, nr 374), gdzie znów z Rudolfem. Św. na 2 dok. Henryka III w Trzebnicy 1 II 1250 r. (SUB, II, nr 389, 390) i we Wr. 12 II 1250 r. (SUB, II, nr 391) i pozbawionym daty dziennej dok. z 1250 r. (SUB, II, nr 411) w sprawie lokacji Wiązowa. Rogatka w Leg. 19 III 1253 r. (R. 823) zatwierdził jego transakcję z kl. w Alt-Zelle. Jako komes św. na dok. Henryka III we Wr. 26 VIII 1251 r. (R. 773) w sprawie odzyskania wsi Sosnowa przez kl. kamieniecki. Św. też na dok. tegoż ks. z 1252 r. (R. 780) w towarzystwie bpa Tomasza I. Z synem Ottonem św. na dok. Konrada gł. w Gł. 11 XII 1253 r. (R. 853) w towarzystwie m.in. bpa Tomasza I i ks. Henryka III. Z synem Rudolfem św. na dok. Rogatki w Środzie 19 XII 1253 r. (R. 857). W Nowogrodźcu 16 II 1255 r. (R. 891) nadał Gunter magdalenkom tamtejszym czynsz z 4 łanów we wsi Nowa Wieś koło Bolesławca, który otrzymał wcześniej od Bolesława Rogatki. Św. tej darowizny byli: proboszcz, pan Ovo, Henryk sołtys Nowogrodźca, Henryk sołtys Tomkowie (Tomaswalde), Otto de Nideke (C. 570) i rycerz Konrad von Mülbitz (C. 434). Tę samą treść zawiera dok. z 20 II 1259 r. (R. 1016). Gunter św. na dok. Henryka III i Władysława salzburskiego we Wr. 30 V 1260 r. (R. 1050). Św. na 2 dok. Władysława: Wr. 2 IV 1267 r. (R. 1259) i Trzebnica 28 IV 1268 r. (R. 1296). Przy dok. z 20 II 1259 r. (R. 1016) zachowała się pieczęć z wyobrażeniem przekształconego rogu jeleniego (?) i napisem w otoku: „(+GVN) THE (RI. DE. BIBE) RSTE(IN)” — Pfothenhauer, s. 25, tabl. I, nr 3.

225. Gunter Biberstein Młodszy, łowczy wr., baron, syn Rudolfa (C. 713). Zob. tabl. Bibersteinów. Jako szwagier („sororius”) wystawcy św. na dok. Sobiesława Przebiłowica (C. 745) w Sędziszowej pod Świerzawą w 1268 r. (R. 1288). Wg dok. ks. wielkopolskich Bolesława i Przemysła córka Jaktora, Wisława oświadczyła na wiecu, że wieś „Cadce” i „villa parva” oddała w wyłączne użytkowanie swej jedynej córce, Jarosławie, żonie Gun-

tera syna Rudolfa „de Beberstin”, córce zmarłego już komesa Przybyśława, wnuczce Przybka k. lubuskiego. Dok. ten wyst. 22 VIII 1273 r. (R. 1428). Gunter św. na 4 dok. Henryka leg.: z 27 VI 1281 r. (R. 1664), 11—18 VIII 1281 r. (R. 1672), 25 I 1283 r. (R. 1737), 2 IX 1283 r. (R. 1758).

Św. na 3 dok. Henryka IV: Wr. 17 VI 1286 r. (R. 1965), Wr. 23 VI 1290 r. (R. 2140, 2141). Już 23 VII 1290 r. (2149) Henryk V powodowany współczuciem — jak głosi dok. — nadał jako odszkodowanie za utracone z powodu Henryka IV dziedzictwo, wieś Wilków („Wilchow”) koło Namysłowa z prawem patronatu kościoła, sołectwem, trzema wolnymi łanami. Gunter zobowiązany został do obowiązujących, zwyczajowych służb wykonywanych przez wasali i wdowy po rycerzach. Ks. obiecywał też dalsze nadania, bowiem to nie wyrównywało poniesionych przez Guntera strat. Św. na 17 dok. Henryka V: z 30 VII 1290 r. (R. 2150), 23 I 1291 r. (R. 2180), Wr. 30 VIII 1291 r. (R. 2204), w dok. tym mowa też, iż rycerz Gunter Biberstein wraz z włodarzem „Chila” miał wyjaśnić okupację wsi wr. dziekana, tamże św. jako baron, św. 22 IX 1291 r. (R. 2207), 2—9 II 1292 r. (R. 2219), jako łowczy wr. św. 21 IV 1292 r. (R. 2226), Wr. 26 V 1292 r. (R. 2231), Oleśnica 22 XII 1292 r. (R. 2258), Wr. 12 III 1293 r. (R. 2271), 12 III 1293 r. (R. 2272), jeden z gwarantów pokoju z Henrykiem gł. 6 V 1294 r. (R. 2315), Wr. 29 VIII 1294 r. (R. 2328), 10 X 1294 r. (R. 2330), Wr. 2 V 1295 r. (R. 2356), Wr. 12 XI 1295 r. (R. 2386), Leg. 18 II 1296 r. (R. 2403), Leg. 21 II 1296 r. (R. 2404). Św. na dok. Henryka gł. w Kościannie 24 VI 1298 r. (R. 2513), Weidenberg 30 VII 1298 r. (R. 2515). Pfotenhauer, *Die funfzig*, s. 164 przyp. 2, uważa Biberstein koło Nossen za zamek rodowy Bibersteinów.

226. Gunter „de Cygelheim”, lennik Wittiga de Griphenstein (C. 894), od którego otrzymał Starą Oleszną koło Bolesławca przed 6 XI 1254 r. (R. 883), gdzie też Gunter św.

227. Gunter „de Blancenberc”, zapewne pochodził z Blankenberg nad Saalą na płn.-zach. od Hof. Św. na 3 dok. Henryka V: z 23 X 1290 r. (R. 2167), Wr. 25 VI 1293 r. (R. 2284), 21 II 1294 r. (R. 2311). Św. na dok. Bolka I z 26 IV 1299 r. (R. 2545).

228. Gunter z Przedmościa („Predmost”), wsi pod Gł., św. na 2 dok. Henryka gł.: Weidenberg 30 VII 1298 r. (R. 2515) i Bierutów 18 VIII 1300 r. (R. 2607).

229. Gunter „de Smelow”, św. na dok. Alberta z Brodą (C. 12) w Henrykowie 20 XI 1296 r. (R. 2441).

230. Gunter „de Woyniz”, z bratem swym Piotrem, św. na dok. Alberta z Brodą (C. 12) w Henrykowie 20 XI 1296 r. (R. 2441).

231. Gunter „de Predel” wywodził się z Predel na płn.-wsch. od Zeitz, z rodziny ministeriałów turyńskich (Schieckel, s. 144). W 1285 r. Gunter występował w okolicach Merseburga (Kozierowski, s. 80).

Św. na 2 dok. Henryka gł.: Oleśnica 12 VIII 1297 r. (R. 2476) i Trzebnica w 1300 r. (R. 2582).

232. Gyzilher Kolneri („Colneri”), sędzia dworu wr., rodzina jego wy-

wodziła się raczej z Colln („Colonia”) na pld.-wsch. od Miśni niż z Kolonii (Schieckel, s. 139). Wg dok. wójta Dytryka Schertilczana i ławników wr. „strenuus vir” Gizylher Kolneri potwierdził we Wr. 6 X 1299 r. (R. 2567) nadanie swych przodków „area seu curia libero ex antiquo sito contra claustrum S. Marie in Arena” dla kl. na Piasku, który to teren mnisi trzymali dotąd bez żadnego dok. Źródło to wskazuje, że przodkowie Gizylhera osiedlili się we Wr., nie wiadomo jednak, czy była to rodzina matki, czy ojca. Św. na dok. Henryka IV we Wr. 23 VI 1290 r. (R. 2141). Św. na 3 dok. Henryka V: z 23 I 1291 r. (R. 2180), jako sędzia dworu św. w Oławie 14 III 1291 r. (R. 2190), Wr. 26 V 1292 r. (R. 2231). Henryk V we Wr. 25 VIII 1292 r. (R. 2240) stwierdził, że sprzedał za 32 grzywny Gizylherowi lasek „Gay” położony między Pilczycami („Pilziz”), Kozanowem („Cosonow”) i folwarkiem Bavarusa (C. 16). Posiadłość tę Gizylher ma prawo lokować na prawie niemieckim. Św. na dalszych 16 dok. Henryka V: Wr. 21 IX 1292 r. (2244) jako sędzia; z 2 XI 1292 r. (R. 2249), znów jako sędzia we Wr. 12 III 1293 r. (R. 2271), Wr. 12 III 1293 r. (R. 2272), Wr. 11 VII 1293 r. (R. 2287), Wr. 30 IX 1293 r. (R. 2299), 21 II 1294 r. (R. 2311), Wr. 29 VIII 1294 r. (R. 2328) znów jako sędzia, Wr. 26 XI 1294 r. (R. 2338), Wr. 8 IV 1295 r. (R. 2353), jako sędzia Wr. 2 V 1295 r. (R. 2356), Wr. 5 VIII 1295 r. (R. 2373), 1 X 1295 r. (R. 2379). Jako ks. komisarz wyjaśniał spór graniczny między Mikołajem z Ciepłejwody (C. 522) a kl. henrykowskim — Wr. 28 X 1295 r. (R. 2382). Św. u Henryka V: Wr. 12 XI 1295 r. (R. 2386), Leg. 18 II 1296 r. (R. 2403). Jako sędzia dworu wr. św. na dok. Bolka I w Strzelinie 6 VII 1298 r. (R. 2514). Bolko I 26 IV 1299 r. (R. 2545) poświadczył kupno Jaksonowa przez Gizylhera od Alberta Bawara (C. 16, gdzie szczegóły transakcji). Krewnym Gizylhera był może Piotr Kolneri (C. 657).

233. Hanusz ze Skidniowa („Skeyden”), gwarant pokoju z Henrykiem gł. z 6 V 1294 r. (R. 2315).

234. Hanco Hebrardi („Hancho”), syn może Eberharda Galla (C. 163), św. na dok. Henryka IV we Wr. 31 V 1286 r. (R. 1962).

235. Hartman „de Valkenberch”, tożsamy zapewne z imiennikiem występującym na dok. Wettynów w 1234 r., wywodził się z Falkenberg na wsch. od Torgau (Schieckel, s. 90, 106). Brak śladów jego stałego pobytu na Śląsku i stąd św. na dok. Rogatki w Złotorzy 1 VI 1249 r. (SUB, II, nr 371) wskazuje może na najemną służbę u tego ks.

236. Hartman z Trzcienca („Ronov”), gniazdo jego leży koło Zgorzelca, komornik jaworski, krewny Tyczka (C. 839). Jako komornik św. na dok. Henryka Grubego w Jaworze 10 V 1274 r. (R. 1467). Bez tytułu św. na 7 dok. tegoż ks.: 22 XI 1277 r. (R. 1552), Strzegom 4 V 1278 r. (R. 1560), 30 X 1278 r. (R. 1582), 1 XII 1278 r. (R. 1584), 20 XII 1279 r. (R. 1618), 30 VI 1280 r. (R. 1634), 27 VI 1281 r. (R. 1664).

237. „Hartradus”, św. na dok. Bolka I w Strzeganowicach („Paschowicz”) 4 VII 1288 r. (R. 2074).

238. Hartung z Knoblochs Dorf, krewny Gerharda (C. 201, gdzie o po-

chodzeniu tej rodziny). Henryk Gruby 13 I 1290 r. (R. 2128) uwolnił 5 łanów w Czartkowicach należące do Hartunga i pani Gertrudy, wdowy po Konradzie Weydener, z wyjątkiem czynszu rocznego 10 miar jęczmienia.

239. Heinman z Adelungsbach, z rodziny Reichenbachów, k. Tiefensee (pod Grodkowem). Adelungsbach (Adelsbach) to dziś Struga pod Wałbrzychem. Przy dok. z 1322 r. zachowała się pieczęć Henryka (inna forma imienia Heinman) „dictus de Adelungsbach”—okrągła, z napisem w otoku: „+SG. HENRICI. D. RICHEBHC”, tarcza pochylona w prawo, podzielona pionowo, poziomo strzała przekrzyżowana skierowana grotem w prawo, nad tarczą hełm z pióropuszem (Pfothenauer, s. 34, tabl. VIII, nr 81). Używany w XVII w. przez potomków Heinmana herb znacznie różnił się od godła z pieczęci i wyobrażał lwa kroczącego w lewo, hełm z piórami i młyńskim kamieniem (Pfothenauer, *Die funfzig*, s. 163 przyp. 2). W dok. Heinman występuje do 1324 r. Szczegółów genealogicznych dostarcza *Nekr. henr.* (ZfGS, t. 4: 1862), który pod 25 V ma: „It. ob. Gerdrudis uxor d. Heyn. de Adlungsbach. Servicium 1 m. census in Scriptorivilla” (*ibid.*, s. 290), pod 3 VI zaś „Occisus est Guntherus filius Heinmanni de Adlugisbach” (*ibid.*, s. 291), pod 6 VIII—„It. Nicolaus filius Heinmanni de Adelungsbach” (*ibid.*, s. 293). Może o syna Heinmana idzie w zapisce pod 30 VI „Ob. Guntherus de Adelungezbach, Elisabeth uxor eius, Conradus, Nicolaus, Johannes, Petrus filij eius” (*ibid.*, s. 291). Jakaś przedstawicielka tej rodziny widnieje pod 15 XI: „It. ob. d. Elizabeth de Adlugisbach” (*ibid.*, s. 300). Inny jej przedstawiciel zapisany jest pod 24 VIII: „Ob. Hermannus Adilsbach et Hedwigis uxor eius. It. Jutta, Girdrudis, Katherina et Elizabeth sorores ipsius. Item Sophia uxor Johannis filij eiusdem” (*ibid.*, s. 293). Rycerz Heinman św. na dok. Konrada Reichenbacha (C. 438) w Dzierżonowie przed 23 VII 1290 r. (R. 2125). Henryk V we Wr. 25 VI 1293 r. (R. 2284) zaświadczył, że bracia Naczęwoj i Leonard sprzedali Heinmanowi z Adelungsbach, k. Tiefensee „nową wieś” („Neundorf”) z 34 łanów w Grodkowskim. Jako pan zamku Tiefensee gwarantował Heinman pokój z Henrykiem gł. 6 V 1294 r. (R. 2315). Jako k. Tiefensee św. na dok. Henryka V we Wr. 29 VIII 1294 r. (R. 2329) i bez tytułu we Wr. 12 XI 1295 r. (R. 2386).

240. Heino „de Glassin”, św. na dok. Henryka Grubego z 11—18 XI 1287 r. (R. 2052).

241. Helmboldt von der Stringen, z bratem Rudingenem św. na dok. Bolka I w Jaworze 23 VI 1282 r. (R. 1713).

242. Henryk „de Steinburn”, komes, pan, brat Jeszka (C. 420, gdzie dalsze szczegóły), św. na 2 dok. Konrada gł. wyst. w Nowogrodzie Bobrzańskim: 12 III 1263 r. (R. 1157) i 2 IV 1265 r. (R. 1203). Dok. bpa wr. Jana z 16 VI 1295 r. (R. 2359) wspomina folwark Jeszka i Henryka pod Kożuchowem.

243. Henryk, k. Leg., brat Jaszczolda (C. 401), Wilka (C. 881), bpa wr. Wawrzyńca, syn Michała. Św. na dok. bpa wr. Cypriana we Wr. po 1 III 1202 r. (KDS, I, nr 90). Z bratem Jaszczoldem dał szpitalowi Św. Ducha

we Wr. wieś Wysoką pod Wr. przed 15 VIII 1226 r. (*KDS*, III, nr 333). Henryk, brat Wilka, a syn Michała przed 21 VIII 1208 r. (*KDS*, II, nr 130) wymienił Pęgów („Pangłovo” koło Trzebnicy) na ks. wieś „Domaitouo, quod dicitur Górka in provintia de Nemchi iuxta villam eorum”. Komes Henryk, brat bpa (niewątpliwie wr. Wawrzyńca) św. na dok. Brodatego w Krośnie 14 IX 1230 r. (*SUB*, I, nr 314). Jako „consanguineus” bpa (tym razem już Tomasza I) św. na dok. Henryka Pobożnego na Psim Polu 24 XI 1239 r. (R. 543a; *SUB*, II, nr 168 nie ma pełnej listy św). Jako k. Leg. św. na dok. Pobożnego w Grodźcu 3 VI 1240 r. (*SUB*, II, nr 181). Zapewne tożsamy z Henrykiem z Oleśnicy, zmarłym przed 1245 r. właścicielem Domaszczyna, Rakowic, Pawłowic, Malgost, Dąbrowy, Kotowic, Siedlec, Miłoszyc, Jelcza, Otoku i Biskupic Oławskich sprzedanych przed 1245 r. przez anonimowych synów Henryka wr. bptwu (*SUB*, II, nr 287). Zob. Wilczyce w części A i tabl. genealogiczna nr 10).

244. Henryk, pradziad Czesławiców (zob. Cieszybor C. 122), od niego poszła nazwa Henrykowa, siedziby znanego kl. Zdaniem *Ks. henr.* (s. 252) nie tyle był on rycerzem, co „habebat se pro milite”, co porównując z pozycją społeczną i majątkową Cieszybora wydaje się zwykłą złośliwością. Henryk trzymał ziemię od potoku Jaworzycy do potoku Morzyna. Notariusz Mikołaj, fundator kl., dał za żreb Henryka ziemie między Kojanowicami i Morzyną oraz kl. a Muszkowicami (*Ks. henr.*, s. 252—253).

245. Henryk z Guzika („Guzic, Guzek, Gusch”), krewny Piotra (C. 638), Wilricha (C. 884). P f o t e n h a u e r, *Die funfzig*, s. 161 przyp. 3, wywodzi tę rodzinę z Gaussig pod Budziszynem, co nie wydaje się trafne. Gniazdem tej rodziny był raczej Guzik w Legnickiem. Św. na dok. Rogatki: Złotoryja 1 VI 1249 r. (*SUB*, II, nr 371), Środa 19 XII 1253 r. (R. 857), Leg. 6 VII 1264 r. (R. 1184).

246. Henryk Ilikowic, syn Ilika (C. 322), brat Imbrama (C. 328), Wilka (C. 883) i najpewniej Piotra (C. 623). Zob. hasło i tabl. Ilikowiców. Św. na dok. Henryka III we Wr. 21 VIII 1250 r. (*SUB*, II, nr 404), gdzie razem z Imbramem, z tym samym bratem św. w Krzydlinie 1 XI 1251 r. (R. 776). Henryk z Imbramem i Wilkiem św. na dok. Rogatki w Środzie 19 XII 1253 r. (R. 857). Św. na 4 dok. Henryka III: Wr. 2 XII 1257 r. (*Ks. henr.*, s. 305), Wr. 20 II 1259 r. (R. 1015) z bratem Imbramem, Wr. 20 XII 1261 r. (R. 1100), jako komes i brat Imbrama św. we Wr. 17 IX 1265 r. (R. 1216). Bez tytułu św. na dok. Władysława we Wr. 27 VII 1269 r. (R. 1329) i Henryka IV w Oleśnicy 10 VII 1275 r. (R. 1489).

247. Henryk Młodszy z Lubmierza (Liebenthal), krewny Puscha (C. 683) i Reinska (C. 700) synów Jutty, fundatorki kl. w Lubomierzu. Św. na dok. Rogatki z 5 IV 1251 r. (R. 760).

248. Henryk von Profen, o pochodzeniu tej rodziny zob. Friedeman (C. 184), krewny Iwana (C. 331) i Walvana (C. 862), św. na dok. Henryka III w Krzydlinie 1 XI 1251 r. (R. 776) i na 12 dok. Rogatki: Leg. 19 III 1253 r. (R. 823), Środa 19 XII 1253 r. (R. 857), Leg. 5 II 1258 r. (R. 995), Lwówek 15 IX 1261 r. (R. 1091), Jawor 14 IV 1263 r. (R. 1159), Leg. 6 VII

1264 r. (R. 1184), Leg. 8 IX 1265 r. (R. 1213), z 13 IX 1265 r. (R. 1215), Leg. 30 I 1267 r. (R. 1249), Leg. 18 XI 1267 r. (R. 1278), Leg. 2 XII 1267 r. (R. 1281), Sychow 9 VI 1268 r. (R. 1307). Św. na dok. Henryka III we Wr. 28 XI 1271 r. (R. 1381) i Rogatki w Chojnowie 5 I 1272 r. (R. 1390), na dok. Henryka Grubego w Jaworze w 1275 r. (R. 1483) i na 3 dalszych dok. Rogatki: Rokitnica w 1276 r. (R. 1492), Bolków 9 X 1277 r. (R. 1550), Bolków 22 VII 1278 r. (R. 1571). Św. na 3 dok. Henryka Grubego: z 30 VI 1280 r. (R. 1634), 27 VI 1281 r. (R. 1664) i 2 IX 1283 r. (R. 1758).

249. Henryk, burgrabia zamku Donin, z rodziny niemieckiej z okolic Drezna (*Schicke l*, s. 104), krewny zapewne braci Ottona (C. 572), Hermana i „Gerasciusa” z 1283 r. Brak śladów stałego pobytu Henryka 1264 r. (R. 1184). Leg. na Śląsku. Św. na dok. Rogatki w Nowogrodziu („Nyenburch”) w 1251 r. (R. 752).

250. Henryk „Bolz”, brat Ruperta (C. 717), obaj bracia zwani „Bolzones” otrzymali od Rogatki w Strzegomiu 6 XII 1251 r. (R. 778) dobra „Wilsow” „exceptis nostris iuribus, que advocada proprie nuncupatur”. Rycerz Heyman Bolz był gwarantem pokoju z Henrykiem gł. 6 V 1294 r. (R. 2315). *Pfotenhauer*, *Die funfzig*, s. 166 przyp. 1, uważa, że jest to już inna osoba.

251. Henryk „de Wlogilsberch” (Flossberg), krewny zapewne Alberta (C. 5, gdzie o pochodzeniu tej rodziny), św. na dok. Rogatki w Strzegomiu 6 XII 1251 r. (R. 778).

252. Henryk „de Sagor”, podczaszy leg., jako podczaszy św. na dok. Rogatki w Leg. 19 III 1253 r. (R. 823) i bez urzędu na 2 dalszych: Leg. 6 VII 1264 r. (R. 1184), Leg. 8 IX 1265 r. (R. 1213).

253. Henryk „de Gorgowicz” („Gurgoviz, Gorgoviz, Gorgowitez”), komes, rycerz. W 1257 r. (R. 956) otrzymał od Henryka III dobra Dobrzykowice pod Wr. („Dobricovici”). Św. na 3 dok. Henryka III: Wr. 5 X 1263 r. (R. 1172), Wr. 31 VIII 1264 r. (R. 1192), Wr. 13 XI 1264 r. (R. 1196), św. na dok. Henryka IV we Wr. 12 VI 1286 r. (R. 1964) i Henryka V z 23 X 1290 r. (R. 2167).

254. Henryk „de Berkhov” (Górzanka w Świdn. lub Górniak w Ząbkowickiem) św. na dok. Henryka III w Środzie 2 IV 1258 r. (R. 998).

255. Henryk, łowczy bpa wr., rycerz, św. na dok. Tomasza I w Nysie 30 IV 1259 r. (R. 1022) i Strościsławy, wdowy po Zbrostawie (B. 241), w domu ks. Anny we Wr. 25 V 1259 r. (R. 1026).

256. Henryk Wojsławowic z Dębiszyna, brat Bieńka (C. 52 zob.).

257. Henryk „de Babo” („Beben”), bp Tomasz I we Wr. 11 XII 1262 r. (R. 1146) wspomina go jako właściciela wsi „Cichenoviz”. Jako rycerz św. na dok. Henryka III we Wr. 3 X 1263 r. (R. 1172). Jako dworzanin ks. św. na dok. Bolka I w Jaworze 23 VI 1282 r. (R. 1713).

258. Henryk z Borowa (pod Jaworem), krewny Bertolda (C. 45), Konrada (C. 442) i Fryczka (C. 193), św. na dok. Rogatki w Jaworze 14 IV 1263 r. (R. 1159).

259. Henryk Hak („Haco”), krewny Fryczka (C. 185), Łukasza (C. 474)

i Lutolda (C. 480). Na dok. Jana z Osiny (C. 355) św. Henryk Haco z Frankenbergu w Kamieńcu Żąbkowickim 4 XII 1292 r. (R. 2257). Z uwagi na bliskość terytorialną może tu w grę wchodzić Przyłek (niem. Frankenberg), jednak na płn.-wsch. od dzisiejszego Karl-Marx-Stadt leży Frankenberg, skąd pochodził ministeriał Rzeszy, Henryk św. na dok. Wettynów z 1206 r. (Schieckel, s. 106). Kozierowski, s. 40—41, rodzinę tę wywodził z Saksonii. Może Frankenberg—Przyłek nazwę swą zawdzięcza gniazdu tej niemieckiej rodziny? Henryk Hak św. na dok. Rogatki w Chojnowie 5 I 1272 r. (R. 1390) i na 2 dok. Henryka IV: Ziębice 8 XII 1273 r. (R. 1441) i Wr. 5 I 1277 r. (R. 1520). Pieczęć Henryka była okrągła, z napisem w otoku „+SIGILLVM. HACONIS”, w tarczy wyobrażała strzałę położoną, dwakroć przekrzyżowaną skierowaną grotem w dół (Pfothenauer, s. 30, tabl. V, nr 43). Motyw strzały powtarza się w herbach Wierzbnów i potomków Jaksy, co nie wydaje się przypadkiem.

260. Henryk Zdieszyc, podczaszy wr., podkomorzy wr., syn Zdieszyc ze Zdieszyc, brat Pakosława <C. 590) i Zdieszyc (C. 927). Św. na dok. Henryka III w Oleśnicy w 1266 r. (1221) jako podczaszy „Hinco”. Jako brat Pakosława św. na dok. Henryka IV we Wr. 14 IV 1272 r. (R. 1401), jako podczaszy u tegoż ks. we Wr. 25 X 1273 r. (R. 1434), jako rycerz Henryk Zdieszyc u tegoż ks. na zamku wr. 5 XII 1273 r. (R. 1439), jako podkomorzy w Oleśnicy 10 VII 1275 r. (R. 1489), jako podczaszy we Wr. 15 VI 1276 r. (R. 1508), jako podkomorzy we Wr. 26 IX 1277 r. (R. 1546), bez tytułu we Wr. 10 III 1286 r. (R. 1952). Henryk Zdieszyc św. na dok. Henryka V we Wr. 3 IX 1290 r. (R. 2157) i Henryka gł. w Oleśnicy 24 VI 1300 r. (R. 2601).

261. Henryk „Zobenius” („Zechynb”), św. na dok. Henryka Grubego, Jawor 10 V 1274 r. (R. 1467) i Bolka I, Świerzawa 23 IV 1297 r. (R. 2465).

262. Henryk Samborowic z Kazanowa („Schildberg”), syn Sambora (C. 720), brat Sambora (C. 721). Rodziną tą szerzej zajął się L. Białkowski, Ród Czamborów-Rogalów w dawnych wiekach, „Roczn. Herald.”, t. 6: 1921—1923, s. 81—115, tabl. na s. 87 dotyczy jednak głównie XIV w. Św. na 7 dok. Henryka IV: Wr. 30 X 1274 r. (R. 1478), Oleśnica 10 VII 1275 r. (R. 1489), Wr. 15 VI 1276 r. (R. 1508), Wr. 9 IX 1276 r. (R. 1513), Wr. 1 XII 1276 r. (R. 1516), Wr. 26 IX 1277 r. (R. 1546), Wr. 25 VII 1283 r. (R. 1753). Św. na 2 dok. Bolka I: Strzegom 6 IX 1293 r. (R. 2296) i Świerzawa 6 I 1295 r. (R. 2347). Poświadczył wymianę między Bolkiem a Mojkiem (C. 540) 1 X 1295 r. (R. 2378). Obecny na wiecu w Zwanowicach koło Brzegu odbytego z udziałem Bolka I i Henryka gł. 25 III 1297 r. (R. 2463). Okrągła pieczęć Henryka wyobrażała w tarczy róg jeleni po prawej i bawoli po lewej stronie, nad tarczą hełm z 5 chorągiewkami, napis w otoku: „S. HENRICI. D. SILBERG” (Pfothenauer, s. 28, tabl. IV, nr 30).

263. Henryk Schenk z Apoldy, burgrabia Kłodzka. Nazwisko od piastowania dziedzicznej godności cześnika Wettynów, gniazdem rodu była Apolda na płn. wsch. od Weimaru. Henryk Schenk, może ten sam, św.

w 1254 r. w otoczeniu Wettynów (Schi e c k e I, s. 100). Wątpliwe, aby rodzina ta była spokrewniona ze Szwabami i aby również na Śląsku piastowała urząd cześnika. Św. na 13 dok. Henryka IV: z 1 VII 1278 r. (R. 1567), z 13 VIII 1279 r. (R. 1604), Wr. 14 IX 1279 r. (R. 1606), jako Herman (!) 27 V 1280 r. (R. 1633). We Wr. 3 IV 1281 r. (R. 1659) św. na dok. bpa lubuskiego Wilhelma I. Następnie pojawia się znów na dok. Henryka IV: z 25 1281 r. (R. 1662), z 17 VII 1281 r. (R. 1669), Mikołaja opawskiego, ale w otoczeniu Henryka IV, w Nysie 6 IX 1281 r. (R. 1674). Nysa 11 IX 1281 r. (R. 1675), z 25 VIII 1282 r. (R. 1722), z 4 IV 1283 r. (R. 1747), gdzie jako burgrabia Kłodzka podobnie jak w Kłodzku 28 IV 1283 r. (R. 1749b), Wr. 25 VII 1283 r. (R. 1753), Wr. 12 IX 1283 r. (R. 1759).

264. Henryk Wezenborg (zob.), sędzia dworu wr., stolnik wr., k. Gorzowa Śl., syn Tymona (C. 828), baron, komes. Henryk IV 8 II 1279 r. (R. 1594) zezwolił przenieść dobra Zakrzów pod Wr. („Sacrów”) na prawo niemieckie z przyznaniem kolonistom 6 lat wolnizny. Henryk Wezenborg zawarł (R. 1589) z Janem Gallem, „quondam Derwaloni”, kontrakt na przeniesienie 40 małych łąnów w Zakrzowie na prawo niemieckie, zasadzka ma otrzymać 10 wolnych łąnów, wolną karcznię, młyn, 1/3 dochodów z kar sądowych, a koloniści 4 lata wolnizny. Czynnz z łąnu ma wynosić 1 miarę potrójnego zboża (2 szefie pszenicy, 4 żyta i 6 owsa) rocznie, a dziesięcina 1 wiardunek. Kontrakt ten zawarto widocznie (nie jest datowany) przed 8 II 1279 r. Henryk św. na 14 dok. Henryka IV: Wr. 2 X 1281 r. (R. 1680) jako k. Gorzowa Śl. („Landsberg” koło Olesna), Wr. 4 VII 1284 r. (R. 1817) jako stolnik, jako komes we Wr. 18 IX 1284 r. (R. 1855), Wr. 29 I 1285 r. (R. 1871), jako sędzia Wr. 31 V 1286 r. (R. 1962), Wr. 12 VI 1286 r. (R. 1964), sędzia Wr. 17 VI 1286 r. (R. 1963). Św. na dok. opata ołbińskiego Wilhelma we Wr. 20 VII 1286 r. (R. 1971). Na dok. Henryka IV: sędzia Wr. 8 III 1287 r. (R. 2012). Posłował do Op., do abpa Jakuba 1 IV 1287 r. (R., s. 95). Św. na dok. Henryka IV: jako sędzia w Maciowakrzy 27 X 1287 r. (R. 2050), Wr. 22 IX 1288 r. (R. 2087), Wr. 12 X 1288 r. (R. 2089), Wr. 11 XII 1289 r. (R. 2120), jako baron we Wr. 23 VI 1290 r. (R. 2140) i tamże (R. 2141). Św. na dok. Henryka gł. w 1290 r. (R. 2123). Św. na 16 dok. Henryka V: Wr. 22 VII 1290 r. (R. 2147), z 23 VII 1290 r. (R. 2149), z 30 VII 1290 r. (R. 2150), 2 VIII 1290 r. (R. 2151), 9 VIII 1290 r. (R. 2152), jako sędzia dworu we Wr. 19 II 1291 r. (R. 2184), Wr. 30 VIII 1291 r. (R. 2204), bez urzędu 22 IX 1291 r. (R. 2207), z 2—9 II 1292 r. (R. 2219), Brzeg 23 II 1292 r. (R. 2221), sędzia dworu w Oleśnicy 18 IV 1292 r. (R. 2224), z 21 IV 1292 r. (R. 2226), Wr. 26 V 1292 r. (R. 2231), Wr. 15 VII 1292 r. (R. 2236), Wr. 25 VIII 1292 r. (R. 2240), sędzia dworu św. w Oleśnicy 22 XII 1292 r. (R. 2258). Zmarł przed 24 II 1300 r. (R. 2592), jak wynika z dok. notariusza kapituły wr. Sydilmana, który informuje o sporze między wdową po rycerzu Henryku Wezenborgu a Ludwikiem, opatem ołbińskim, o roczny czynsz 1,5 grzywny z młyna w Zakrzowie. Obie strony sędziami polubownymi wybrały Jana, dziekana od Św. Krzyża, kanclerza Waltera i scholastyka Jakuba. Sędziowie we Wr. 10 VIII 1300 r. (R. 2602) przyznali czynsz opatowi. Pieczęć Henryka zachowała

się przy dok. z 1279 r. (R. 1589), jest okrągła z napisem w otoku: „+S. HENRICI. D. WISENBURC”, w tarczy zwierzę z długimi rogami (tur?), tarcza pochylona w prawo (Pfothenhauer, s. 27, tabl. II, nr 16).

265. Henryk z Bełcza, brat Dzirzka (C. 161) i Dalesza (C. 162 zob.).

266. Henryk Spiegel „de Beżowe”, rodzina pochodziła z Nadrenii, ale na Śląsk przysła z Miśni (Schieckel, s. 41, 90, 126). Pieczęć wyobrażała herb z wizerunkiem koła zębatego o 6 szprychach i napis w otoku: „+HENRICVS. DE. PEZOWE” (Pfothenhauer, s. 37, tabl. X, nr 107). Tożsamy zapewne z Hermanem jako, że imiona te często mylono. Obecny przy zrzeczeniu się pretensji do Muszkowic przez Jeszka Nikoszowica we Wr. 10 V 1282 r. (Ks. *henr.*, s. 318). Jako Herman św. na dok. Stefana z Wierzbnej (C. 770) we Wr. 9 XII 1283 r. (R. 1768).

267. Henryk z Wierzbnej (zob. Wierzbnowie). Kanonik wr. Zbrośław proboszcz wr. katedry, w dok. wyst. we Wr. 19 I 1283 r. (R. 1736) rozstrząsał spór o dziesięciny z Jezierska („Gesersco”) między wr. kanonikiem Wawrzyńcem a patronami kościoła w Wierzbnej: Stefanem (C. 770), Jaśkiem (C. 406) uprawiającymi pola w Jeziersku na własny koszt razem z Henrykiem z Wierzbnej. Zbrośław dziesięciny przyznał kościołowi w Wierzbnej. Henryk, komes z Wierzbnej w Pszennie 23 IV 1289 r. (R. 2108) nadał w swoim i swych braci imieniu sołtysowi Rycholphowi z Pszenna 3 łany tamże z obowiązkiem stawiania się na wyprawy w obronie kraju, ale nie poza granicami, z koniem wartości 1,5 grzywny, która to suma w razie utraty konia zostanie mu zwrócona. Św. na tym dok. są: rycerze wystawcy Luchingus (C. 470) i Herold (C. 314), lennik wystawcy Piotr „de Lancowe” (C. 646), notariusz wystawcy Więcko, mieszczanin świdn. Henryk von Schönborn, dok. sporządził mgr Walter, rektor szkoły w Świdn.

268. Henryk Czech („Bohemus”), rycerz. Wg dok. Bolka I wyst. w Bolkowie 13 III 1291 r. (R. 2189) sprzedał za 200 grzywien opatowi kl. lubiąskiego 25 łanów lennych w Męcince („Hermansdorf” pod Jaworem).

Św. na 5 dok. Bolka I: z 4 III 1283 r. (R. 1744), Lwówek w 1287 r. (R. 1993), Jelenia Góra 2 VIII 1288 r. (R. 2077), Świerzawa 6 I 1295 r. (R. 2347) i Bolków 7 VIII 1295 r. (R. 2374).

269. Henryk, strzelec ks. wr. Wg dok. Tomasza II wyst. na Piasku 3 XI 1284 r. (R. 1765) właściciele Kietlina pod Niemczą („Kythlin”) strzelcy ks. wr. Henryk, Walter i Konrad przyrzekli nie przeciwdziałać więcej ściąganiu przez kl. w Kamieńcu dziesięciny z ich dóbr.

270. Henryk Barut, komes, rycerz. Zob. Barutowie. Brat Dytryka (C. 145). Henryk wyst. w Świdn. w 1299 r. (R. 2534) dok. stwierdzający, iż za zgodą swych dziedziców sprzedał Heinmanowi Amoris i tegoż synowi Jakubowi, mieszczanom świdn., roczny czynsz z 2 młynów należących do Jana de Acie i Szymona de Cassele. W zamian za roczny czynsz 4 grzywien wystawca ma otrzymywać rocznie 2 pary reńskich butów.

Św. tego dok. byli: Dytryk brat wystawcy, komes Dobiesz z Domanic (C. 133), rycerz Peczold z Myślęcina (C. 607), pisarz ks. Bolka I Tylman oraz bracia Adolf i Gerlak mieszczanie świdn., dok. sporządził mgr Wal-

ter. Henryk Barut św. na dok. Stefana z Wierzbnej (C. 770) we Wr. 9 XII 1283 r. (R. 1768). Opat z Opatowa wymienia go wśród poręczycieli ks. Bolka I w Leg. 29 VII 1289 r. (R. 2111).

271. Henryk z „Blezow”, stolnik wr., św. na 10 dok. Henryka IV: Wr. 31 V 1268 r. (R. 1962) z samym tylko imieniem, Wr. 12 VI 1286 r. (R. 1964), Wr. 7 VII 1287 r. (R. 2037), Wr. 28 I 1288 r. (R. 2057), Wr. 17 III 1288 r. (R. 2058), jako podstoli św. we Wr. 8 VIII 1288 r. (R. 2082), jako stolnik Wr. 27 I 1289 r. (R. 2100) z 29 I 1289 r. (R. 2101), Wr. 11 XII 1289 r. (R. 2120), Wr. 21 VI 1290 r. (R. 2138) informuje, że za jego zasługą kl. na Piasku otrzymał od ks. wr. 15 łanów w Mnichowicach pod Wr., św. na dok. Henryka IV w Dzierzoniowie 24 VI 1290 r. (R. 2143)?

272 Henryk „de Schildow”, rodzina pochodzenia niem., zob. Eberhard (C. 164) i Gerhard (C. 203). Św. na dok. Przemka ścin. w Ścinawie 27 VII 1286 r. (R. 1972).

273. Henryk z Łagowa („de Lagow”), wg dok. Tomasza II wyst. w Rac. 10 VIII 1287 r. (R. 2043) wyklęty przez bpa za udział w burzeniu bpiego zamku w Otmuchowie.

274. Henryk Danielowic (zob. tabl.), syn Daniela Łukaszewica (C. 128). Wg dok. Henryka IV wyst. we Wr. 11 I 1288 r. (R. 2054) sprzedał 9 łanów w „Danieloviz”, które później przeszły na własność Św. Krzyża. *Nekr. kamieniecki*, (ZfGS, t. 4: 1862, s. 319, 332) pod 24 III notuje: „It. ob. Borsca uxor Heynczkonis de Damelwicz”, a pod 8 XI: „It. ob. Heynricus de Damilwicz”.

275. Henryk „Reibnicz”, św. na dok. Bolka I w Jeleniej Górze 20 III 1288 r. (R. 2060).

276. Henryk „de Hoberch”, krewny Dytryka (C. 141), Niemiec z pochodzenia. Św. na 2 dok. Bolka I: Jelenia Góra 20 III 1288 r. (R. 2060) i tamże 2 VIII 1288 r. (R. 2077).

277. Henryk „Otzeslik”; św. na dok. Henryka gł. w Górze 18 V 1288 r. (R. 2065).

278. Henryk z „Rechenberg” (Groszów pod Złotoryją?), św. na dok. Henryka gł. z 16 VII 1290 r. (R. 2146).

279. Henryk, klucznik, św. na dok. Bolka I w Paszkowicach 4 VII 1288 r. (R. 2074).

280. Henryk (Henczko) von Poserne, krewny Tymona (C. 830). Rodzina ministeriałów z Posern, miejscowości leżącej niedaleko Profen i Auligk, skąd wywodziły się inne rodziny niemieckie osiadłe później na Śląsku (Schieckel, s. 144). Św. na 2 dok. Henryka V: z 9 VIII 1289 r. (R. 2113) i Leg. 21 II 1296 r. (R. 2404).

281. Henryk z „Bertilsdorf” (Gościsław pod Środą?), św. na dok. Henryka Grubego z 13 I 1290 r. (R. 2128).

282. Henryk „de Voschov” 7 II 1291 r. (R. 2138) przekazał Czechom dzierżone przez siebie od czasów Henryka IV zamek Skąła i inne w Krakowskim.

283. Henryk „Funcho”, św. na 2 dok. Henryka V: Wr. 7 III 1291 r.

(R. 2187) i z 9 IX 1292 r. (R. 2242). Gwarant pokoju z Henrykiem gł. z 6 V 1294 r. (R. 2315), św. na dok. Bolka I w Leg. 23 I 1297 r. (R. 2454).

284. Henryk, dworzanin bpi, św. na dok. Tomasza II w Nysie, 26 VII 1291 r. (R. 2197).

285. Henryk „de Grodys”, św. na dok. Dytryka Baruta (C. 145) w Wąsoszu 4 XII 1292 r. (R. 2256).

286. Henryk „de Lindinowe”, jeśli nie są to Lipniki koło Grodkowa, to jego gniazdem rodzinnym Lindenau koło Lipska, gdzie żyła rodzina ministeriałów tego nazwiska (Schieckel, s. 115). Św. na dok. prototariusza Ludwika we Wr. 5 VI 1292 r. (R. 2233).

287. Henryk von Crimmitzschau („Cremuschov”). Schieckel, s. 140, zna rodzinę ministeriałów tego nazwiska występującą na dok. Wettynów. Pfothenhauer, *Die fünfzig*, s. 163 przyp. 1, wywodzi rodzinę tę z Crimmitzschau koło Zwickau. Brat Konrada, z którym razem św. na dok. Henryka IV z 19 II 1283 r. (R. 1749b). Henryk był gwarantem pokoju z Henrykiem gł. z 6 V 1294 r. (R. 2315) jako pan zamku w Brzegu.

288. Henryk „de Talwiz”, rodzina ministeriałów tego nazwiska znana w Thallwitz na pñ.-zach. od Wurzen, w niewielkiej odległości od Hohburg i Kobershain, skąd wywodziły się inne rodziny niemieckie osiadłe na Śląsku. Św. na dok. Alberta z Brodą (C. 12) w Henrykowie 20 XI 1296 r. (R. 2441).

289. Henryk von Ledelow, krewny Opeczka (C. 560), Kozierowski, s. 62, rodzinę tę wywodzi z Lödla koło Altenburga. Św. na dok. Henryka gł. w Bierutowie 18 VIII 1296 r. (R. 2607).

290. Henryk von Heyde. Rodzinę ministeriałów tego nazwiska Schieckel, s. 138, wywodzi z Haida na pñ.-zach. od Elsterwerdy. Pfothenhauer, *Die fünfzig*, s. 173 przyp. 1, wywodzi Henryka z Heida (dziś Golanka) koło Środy. W grę może wchodzić jeszcze kilka innych miejscowości śląskich i dlatego kwestię pochodzenia trudno definitywnie rozstrzygnąć. Henryk św. na dok. Henryka gł. w Gł. 25 IX 1300 r. (R. 2611). Krewny może Stefana (C. 778) jako że Heida to może i Bedlno.

291. Henryk Rime, rycerz, św. na dok. Bernarda lwóweckiego, Lwówek 1283 r. (R. 1730) i na 2 dok. Bolka I: Jelenia Góra 20 III 1288 r. (R. 2060) i Bolków 13 III 1291 r. (R. 2189). Zob. C. 297.

292. Henryk (Herman) „Corrigia”, pan, św. (jako Herman) na 4 dok. Rogatki: Leg. 2 XII 1267 r. (R. 1281), Chojnów 5 I 1272 r. (R. 1390), z 1 V 1277 r. (R. 1529) i (jako Henryk) w Rokitnicy 20 XII 1277 r. (R. 1553). Jako Henryk św. na dok. Bernarda we Lwówku 18 III 1281 r. (R. 1655) i Bolka I: Lwówek w 1287 r. (R. 1993), Cieplice w 1289 r. (R. 2097) oraz Henryka V z 9 IX 1292 r. (R. 2242).

293. Henryk Kietlicz Starszy, brat Henryka Młodszego (C. 294). Rodzina szlachecka z okolic Budziszyna, gdzie sąsiadowała z Barutami i Wezenborgami. Sąsiedztwo to tłumaczy wspólnotę herbu wyobrażającego długorogie zwierzę (tura?). W Polsce Kietlicze osiedli już w XII w., a na

Śląsku znani: Indrzych-Henryk (C. 323), Otto (C. 569), Wityg (C. 895) oraz 2 bracia o jednakowym imieniu Henryk. Św. na 2 dok. Henryka IV: Wr. 2 IX 1277 r. (R. 1542, gdzie wyjątkowo jako Herman), Otmuchów 15 VII 1281 r. (R. 1668). Jako komes św. na dok. Henryka gł. i Konrada żag. w Lubiążu 29 III 1289 r. (R. 2105). Wspólnie z bratem Henrykiem Młodszym wyst. w Żaganiu 28 X 1290 r. (R. 2168) dok. potwierdzający dokonaną przez nich sprzedaż folwarku położonego nad Bobrem pod Żaganiem. Nabywcą był żag. mieszczanin Jakub „de Wichowe”, który kupił posiadłość za 100 grzywien czystego srebra miary żag. i roczny czynsz 2 par „calige Rinenses” albo 1 wiardunek srebra. Nie wiadomo, który z braci św. na dok. Henryka gł. w Gł. 2 III 1291 r. (R. 2185). Obaj bracia św. na dok. Konrada żag. w Żaganiu 1 VIII 1296 r. (R. 2429) i Henryka gł. w Żaganiu 23 III 1299 r. (R. 2543). Któryś z nich św. też na falsyfikacie lubiąskim z 23 V 1299 r. (R. 2548, 2549). Obaj św. na dok. Konrada żag. z 9 VIII 1299 r. (R. 2561). Pieczęć przy dok. z 28 X 1290 r. (R. 2168) okrągła z napisem w otoku: „(S) HENRICI. DE. KITHELIZ”, tarcza z herbem pochylona w prawo, nad nią hełm ze słonecznikami (?) w klejnocie (P f o t e n h a u e r, s. 28, tabl. III, nr 22).

294. Henryk Kietlicz Młodszy, brat poprzedniego, dokumentacja jw. Pieczęć z identycznym herbem i napisem „+ S. HENRICI. IVVENIS. D. KITLICZ” (P f o t e n h a u e r, s. 32, tabl. VI, nr 62).

295. Herbord „de Wlmnstein”, ojciec Ekryka (C. 172, gdzie dalsze szczegóły), stolnik bpa ołomunieckiego, św. na dok. Henryka III w Oławie 11 XII 1251 r. (R. 779) i Władysława salzburskiego Wr. 2 VI 1267 r. (R. 1259).

296. Herbord Quas, rycerz. Przydomek ten F l e i s c h e r, s. 151, objaśnia jako „Gastmahl, Sicheramerei”. Rodzina wywodząca się z Miśni i już tam utrzymująca bliskie kontakty z panami von Kamez (Schieckel, s. 32 przyp. 29, s. 120, 145; P f o t e n h a u e r, *Die funfzig*, s. 171 przyp. 3). Na Śląsku z rodziny tej znani nadto: Jartord (C. 413), Mikołaj (C. 524), Szymon (C. 806) i Tammo (C. 813). Rodzina była znacznie liczniejsza, bowiem niniejszy wykaz nie obejmuje jej duchownych przedstawicieli, jak np. dominikanina Wilhelma (R. 1796). Herbord sprzedał kowalowi Walterowi z Wilkowa w Namysłowie 21 V 1293 r. (R. 2281) sołectwo wsi Stary Namysłów z 3 wolnymi łanami, 1/3 dochodu z kar sądowych, 5 ogrodów, prawo trzymania 200 owiec. Walter zobowiązany został do pełnienia służby z koniem wartości 2 grzywien z gwarancją, iż w razie straty wystawca dok. szkodę wyrówna.

297. Herman Rime, św. na 2 dok. Rogatki: Leg. 6 VII 1264 r. (R. 1184), Leg. 29 VI 1274 r. (R. 1472). Z uwagi na mylenie imion Herman i Henryk możliwe, że jest on tożsamy z (C. 291).

298. Herman „Nemen”, brat Rulo, św. na dok. Rogatki w Leg. 18 XI 1267 r. (R. 1278).

299. Herman Buch. Muller, s. 50, wywodzi go z Nassau, gdzie w pobliżu wsi Buch jest też miejscowość Prath, skąd ma się wywodzić inna

śląska rodzina. Rodzinę ministeriałów Rzeszy z Buch zna Schieckel, s. 101, i wywodzi ją z okolic Colditz, z tej ostatniej miejscowości pochodziła też inna śląska rodzina. Wydaje się, że raczej ma Schieckel. Herman św. na 3 dok. Rogatki: „Sychow” 9 VI 1268 r. (R. 1307), Bolków 9 X 1277 r. (R. 1550), Rokitnica 20 XII 1277 r. (R. 1553). Identyczny zapewne z Hartmanem św. na dok. Henryka Grubego z 30 VI 1280 r. (R. 1634) i już jako Herman św. u tegoż ks. 27 VI 1281 r. (R. 1664). Z bratem Janem (C. 378) św. na dok. Sulisława z Kawie (C. 793) z 13 XI 1298 r. (R. 2525).

300. Herman Zedlitz, krewny Dytryka (C. 150), św. na dok. Bolka I w Jaworze 23 VI 1282 r. (R. 1713).

301. Herman z Samotwory (Ronenberg), brat Dytryka (C. 142). Bracia dostali od Henryka IV w 1274 r. (R. 1446) Samotworę. Herman św. na 4 dok. Henryka IV: z 25 VIII 1282 r. (R. 1722), Wr. 6 X 1284 r. (R. 1856), Wr. 29 I 1285 r. (R. 1871), Wr. 7 VII 1287 r. (R. 2037). Św. na 6 dok. Henryka V: Złotoryja 23 VI 1292 r. (R. 2234), z 21 II 1294 r. (R. 2311), z 28 V 1294 r. (R. 2319), Wr. 26 XI 1294 r. (R. 2338), z 1 X 1295 r. (R. 2379), Wr. 12 XI 1295 r. (R. 2386).

302. Herman „de Druskwiz”, zob. Gerhard (C. 202).

303. Herman „de Eychelborn” (Chudoba koło Kluczborka? Dębów koło Milicza?), cześnik, podczaszy wr., brat Lutka (C. 478). Św. na 5 dok. Henryka IV: wyst. we Wr.: 6 X 1284 r. (R. 1856), 17 III 1288 r. (R. 2058), 8 VIII 1288 r. (R. 2082), gdzie jako podczaszy, 12 X 1288 r. (R. 2089) jako cześnik, 3 VI 1290 r. (R. 2135). Św. na 11 dok. Henryka V: Wr. 30 XI 1290 r. (R. 2172), Wr. 1 II 1292 r. (R. 2218), Oleśnica 18 IV 1292 r. (R. 2224), a 21 IV 1292 r. (R. 2226), Wr. 25 VIII 1292 r. (R. 2240), z 2 XI 1292 r. (R. 2249), Wr. 12 III 1293 r. (R. 2271), Wr. 26 XI 1294 r. (R. 2338), Wr. w 1295 r. (R. 2373). Bolko I potwierdził 4 II 1297 r. (R. 2458), że Herman i Lutko kupili od Alberta Bawara (C. 16) 12 łanów w Wilczkowie.

304. Herman z Bronowa („Brouno, Brunov, Brunowe”, koło Góry), św. na 3 dok. Przemka ścin. wyst. w Ścinawie: 6 I 1285 r. (R. 1863), 27 VIII 1286 r. (R. 1972) i 6 V 1287 r. (R. 2027). Jako Heynman św. na dok. Henryka gł. i Konrada żag. z 29 IX 1291 r. (R. 2208).

305. Herman „de Komenberg”, św. na dok. Henryka V we Wr. 11 VII 1293 r. (R. 2287).

306. Herman z Jelenina („Hyrselfelde”) koło Szprotawy, z bratem Hertelinem (C. 307) św. na dok. Konrada żag. pod Żaganiem 29 X 1294 r. (R. 2331).

307. Hertelin z Jelenina, brat poprzedniego, dodatkowo św. na dok. Konrada żag. w Żaganiu 30 X 1294 r. (R. 2333).

308. Herman Turyng, bp wr. Jan Romka we Wr. 23 XI 1295 r. (R. 2388) na prośbę rycerza Hermana Turynga, zważywszy na zwiększenie się liczby ludności, zezwolił ustanowić służby boże w Lutomierzu („Quicchen-dorf” koło Żąbkowic) pod warunkiem, że proboszcz ze Stoszowic („Petro-wicz”) otrzyma jako odszkodowanie roczny czynsz z Lutomierza w wys.

2,5 grzywien. Herman obecny też przy rezygnacji Cieszybora (C. 122) pod kl. henrykowskim 25 III 1303 r. (Ks. *henr.*, s. 330).

309. Herman, klucznik, św. na dok. Szymona Galla (C. 800) we Wr. 28 VI 1296 r. (R. 2425).

310. Herman von Barby, potomek może Waltera (C. 859), rodzina ta wywodziła się z Barby nad Łabą, niedaleko ujścia Saali do Łaby. Św. na dok. Bolka I w Leg. 25 III 1298 r. (R. 2502).

311. Herman z „Pesczen” („Peschan”), rycerz, brat Jana, św. na 2 dok. Bolka I: Dzierżoniów 1 XI 1298 r. (R. 2524) i Kąty Wr. 19 XI 1298 r. (R. 2527), gdzie św. z bratem Janem.

312. Herman z „Sunburch”, pan, św. na dok. Henryka gł. w 1299 r. (R. 2532).

313. Herman Reichenbach, syn Konrada (C. 438), krewny Arnolda (C. 39), dziedziczny wójt Rychbachu i Ząbkowic. Wg dok. wyst. w Ząbkowicach 26 XI 1299 r. (R. 2574) sprzedał mnichom z Kamieńca górę zamkową w Bardzie, cena z uwagi na zbawienie duszy została zniżona („pro parva pecunia”). Św. dok. byli: rycerz Kilian Haugwitz (C. 425), Wolfram i „Cuncilinus” mieszczanie ząbkowiccy, Konrad sołtys z Hemmrichsdorf i Herman zw. Lauterbach.

314. Herold („Heroldus”), rycerz Henryka z Wierzbnej (zob. C. 267).

315. Hertwig von Guetz, wymieniony w dok. Marcina IV w Orvietto 11 X 1283 r. (R. 1761), zdaje się, że nie był to Ślązak.

316. Hertwig von Nostitz, k. Wąsosza, k. Ścinawy, komes, brat Fryczka (C. 189), krewny Gevolka (C. 204), rodzina pochodzenia łuzycyjskiego. Jako brat Fryczka i k. Ścinawy św. na dok. Przemka ścin. wyst. w Ścinawie: 6 I 1285 r. (R. 1863) i 27 VII 1286 r. (R. 1972). Przemko w Ścinawie 6 V 1287 r. (R. 2027) nadał mu wieś Dębiec („Tampz”) pod Wołowem, 2 łany folwarku w ks. wsi „Geisnich”, dwór w Ścinawie, 1 ławę mięsną i 2 rybne. Jako rycerz św. na 3 dok. Henryka gł.: Ścinawa 12 VI 1287 r. (R. 2035), Lubiąż 29 III 1289 r. (R. 2105), Gł. 1 VIII 1289 r. (R. 2112). Jako komes św. na dok. Konrada żag. w Lubiążu 9 III 1291 r. (R. 2188). Św. na 5 dok. Henryka gł.: 29 IX 1291 r. (R. 2208), Ścinawa 20 IV 1292 r. (R. 2225), tamże 29 IV 1293 r. (R. 2278), tamże 1 VIII 1293 r. (R. 2291), Gł. 24 VI 1295 r. (R. 2360). Jako k. Wąsosza św. na dok. Stefana z Domaszkowa (C. 793) z 13 I 1298 r. (R. 2493).

317. Hugold z Chwalimierza (Frankenthal koło Środy), rycerz. Pfothenhauer, *Die fünfzig*, s. 174 przyp. 1, wywodzi go spod Środy, gdzie też wieś Hugoldisdorf (dziś Jugowiec) może od jego imienia. Jeden z gwarantów pokoju z Henrykiem gł. 6 V 1294 r. (R. 2315).

318. Hildebrand („Hyllebrand”), razem z Guncelinem darowali kościołowi NMPanny w Żaganiu 1,5 łana we wsi Lutnia („Luthretin” koło Żagania). Ojcem ich był „Bocho”. Darowiznę zatwierdził Konrad żag. w Żaganiu 6 XII 1286 r. (R. 1988).

319. Iko („Ycho, Ico”) Mironowic, palatyn leg., wielki komornik leg. komes, syn Mirona (C. 533), brat Michała (C. 498). Genealogią tej ro-

dziny zajmowali się F. von Heydebrand und der Lasa, *Die Methodik der Sippenkunde als Hilfswissenschaft der Schlesischen Geschichtsforschung in 13.J. erläutert an den Schlesischer Geschlechter Odrowons, Zaremba und Nałęcz-Jelen mit 3 Stammtafeln*, ZfGS, t. 75: 1941, s. 35—78; S. Kozierowski, *Ród Nialków—Jeleni—Brochwiczów*; Poznań 1918; J. Krasoń, *Uposażenie klasztoru cystersów w Obrze w wiekach średnich*, Poznań 1950. Wszyscy ci autorzy różnią się między sobą i popełniają pomyłki. Pewne jest tylko, że Miro był synem jakiegoś Henryka (Iko to zdrobnienie tego imienia do dziś używane w krajach romańskich). Bratem stryjecznym Mirona był kantor gnieźnieński Sędziwoj. Synowie Mirona, Iko i Michał poślubili córki Stefana Niedźwiedzia (C. 764), a synem Ikona był Mironko (C. 534). Iko Św. na dok. Rogatki na Ślęży 28 XII 1247 r. (SUB, II, nr 339). Miro k. Gł. i jego obaj synowie, Iko i Michał św. na dok. Rogatki i Henryka III we Wschowie w 1248 r. (SUB, II, nr 353) dotyczący darowizny dla kl. w Obrze. Iko Mironowic św. na dok. Rogatki w Złotorzy 1 VI 1249 r. (SUB, II, nr 371). Dok. Rogatki i Henryka III z 1250 r. (SUB, II, nr 413) informuje, że wdowa po komesie Stefanie „Mezuadco” (C. 764) i jej zięciowie, Iko i Michał sprzedali pani Magnie i jej zięciom, Adamowi i Bislerowi, dziedzictwo „Sobegarz” koło Domasławia. Źródła wielkopolskie (MPH n.s., t. VI, s. 28; t. VII. cz. 2, s. 96) mówią o uwięzieniu Ikona w 1251 r. przez Rogatkę. Zaszła tu pomyłka i w istocie uwięzionym feudałem był Otto Konradowie (C. 565), co próbowałem wykazać w pierwszej części niniejszej pracy (s. 222—223). W Leg. 10 VIII 1255 r. (R. 900) Rogatka nadała immunitet Ikonowi dla dóbr w Prochowicach zwalniając je z ciężarów prawa ks. jak: „poradlne, podvorove, strozne”, obowiązku budowy grodów i wszelkich opłat i ciężarów. Akt ten Rogatka uzasadniał postawą Ikona, który dochował ks. wierności, kiedy ten został uwięziony przez swych braci Henryka i Konrada oraz niewdzięcznych wasali. Bolesław Pobożny w Poznaniu 21 VIII 1259 r. (KDW, I, nr 378) przyznał Ikonowi palatynowi leg. i jego bratu Michałowi dziedzictwo w Kiełpinie w k. zbąszyńskiej, a oddalił pretensje synów Iwona, Chrostli i Jana. Iko św. na 9 dok. Rogatki: Leg. 7 XII 1259 r. (R. 1034) jako palatyn, Lwówek 15 IX 1261 r. (R. 1091), jako palatyn, Jawor 14 IV 1263 r. (R. 1159) jako „camerarius magnus”, Leg 6 VII 1264 r. (R. 1184) jako palatyn, 13 IX 1265 r. (R. 1215) bez urzędu, jako palatyn w Leg. 18 XI 1267 r. (R. 1278), Leg. 2 XII 1267 r. (R. 1281) jako palatyn, z 1 V 1277 r. (R. 1529) jako komes. Bez urzędu św. na dok. Henryka Grubego w Strzegomiu 4 V 1277 r. (R. 1560). Jako palatyn św. na dok. Rogatki w Bolkowie 22 VII 1278 r. (R. 1571). Św. na 3 dok. Henryka Grubego: z 20 XII 1279 r. (R. 1618), z 27 VI 1281 r. (R. 1664) i z 25 I 1283 r. (R. 1737).

320. Idzi Jucha, podsędek wr., łowczy, klucznik, rycerz. Św. na 3 dok. Henryka III: Wr. w 1251 r. (R. 1640), Wr. 2 XII 1257 r. (Ks. *henr.*, s. 305) jako dworzanin, Namysłów 19 III 1261 r. (R. 1078). Jako rycerz ks. wr. i łowczy św. na dok. Tomasza I z 24 I 1264 r. (R. 1177). Św. na dok.

Henryka IV z 11 III 1274 r. (R. 1458). Św. na 4 dok. Henryka V: z 25 VIII 1290 r. (R. 2145) jako podsędek wr., Wr. 30 VIII 1291 r. (R. 2204) jako podsędek bez urzędu. Idzi Jucha Św. we Wr. 25 VIII 1292 r. (R. 2240). jako podsędek i klucznik w Oleśnicy 22 XII 1292 r. (R. 2258). 28 V 1294 r. (R. 2319) rozsządził spór między szpitalnikami od św. Macieja a braćmi z „Rorow”.

321. Idzi, brat Bogusława (C. 75 zob.), może tożsamy z rycerzem św. z dok. Richwina syna Stefana z 25 V 1288 r. (R. 2068). Nie da się wykluczyć, że jest to osoba tożsama z Idzim Juchą.

322. Ilik Wilkowic, z rodziny Ilikowiców (zob. tabl. nr 8). Przed 1216 r. wymienił z Henrykiem Brodatym las Skępa koło Czerniawy na ks. las Rudno i wieś Jaksonowo koło Ślęzy (po jakimś czasie Rudno sprzedał Mroczkowi (B. 143) — Ks. *henr.*, s. 286).

323. Indrich (Henryk) Kietlicz, św. na dok. Brodatego w Szczepinie 28 VI 1203 r. (KDS, I, nr 103). Zob. C. 293.

324. Indrich (Henryk), miecznik, św. na dok. Brodatego w Szczepinie 28 VI 1203 r. (KDS, I, nr 103).

325. Indrich (Henryk) Borysławic, św. z obu poprzednimi (KDS, I, 103).

326. Inwar Daleborzyc, syn Mścigniewa, brat stryjeczny Michała Daleborzyca, zob. Alsyk (C. 21).

327. Imbram Gniewomirowic, k. Ryczyna, komes, zob. Ilikowice. Św. nn dok. Brodatego przed 8 XII 1203 r. (KDS, I, nr 99). Mniej więcej z tego czasu pochodzi dok. Imbrama („Hemmeramus”) nadający joannitom kościół w Strzegomiu (KDS, I, nr 89), św. tego dok. byli: ks. Brodaty, Piotr (C. 612), Jarosław (C. 396), Przeclaw (C. 668), Janusz (C. 388), Stefan (C. 753), Wojsław (C. 908), Wierzbięta (C. 873), Bogdan (C. 64), Gilibert (C. 206), Jakub (C. 336), Gaweł (C. 194) i Tworzymir (C. 844). W większości byli to rycerze towarzyszący ks. Darowiznę Imbrama k. Ryczyna zatwierdził Brodaty przed 8 XII 1203 r. (KDS, I, nr 99). Bp wr. Cyprian potwierdził akt Imbrama po 22 III 1203 r. (KDS, I, nr 100). Z dok. tych wiadomo, że kościół nosił wezwanie Św. Piotra. Cyprian zatwierdził też dziesięciny z wsi Imbrama: Strzegom, Cierni („Tirne”) i wcześniej wymienionej jako przynależności kościoła Św. Piotra wsi Lusiny („Lussina”). Pozostałe wsie mogły należeć do innych feudałów. Dziesięciny te nadał już kiedyś bp Walter. „Emramo de Stregoni” św. na dok. Brodatego z 10 V 1209 r. (KDS, II, nr 135). Na dok. fundacyjnym dla wr. szpitala Św. Ducha komes Imbram nazwany „procurator ipsius negocii” w 1214 r. (KDS, II, nr 163). Św. na dok. bpa wr. Wawrzyńca z 1221—1228 r. (KDS, III, nr 251). Św. na dok. Brodatego z 1222 r. (KDS, III, nr 266). Przed 1228 r. (KDKKrak., II, nr 21) należały do niego Imbramowice nad Dłubnią pod Krakowem, gdzie siostrzeniec jego bp krak. Iwon fundował kl. norbertanek. Św. na dok. Brodatego z 6 VI 1228 r. (SUB, I, nr 290), gdzie tytułowany komesem ze Strzegomia. Przed 14 IX 1230 r. (SUB, I, nr 311) razem z bpem lubuskim Wawrzyńcem zeznał

przed ks. i baronami, że Stoigniew (B. 204) przekazał Bogunów i pół Zwróconej kl. lubiąskiemu.

328. Imbram Ilikowic (zob. Ilikowice), brat Henryka (C. 246) i Wilka (C. 883), k. Wr., komes. Św. z bratem Henrykiem na dok. Henryka III w Krzydlinie 1 XI 1251 r. (R. 776). Wszyscy 3 bracia Św. na dok. Rogatki w Środzie 19 XII 1253 r. (R. 857). Jako dworzanin św. na dok. Henryka III we Wr. 22 II 1255 r. (R. 892) i Środa 2 IV 1258 r. (R. 998) oraz Wr. 20 II 1259 r. (R. 1015), z 8 V 1260 r. (R. 1044), znów jako dworzanin we Wr. 30 V 1260 r. (R. 1050), jako komes zaś we Wr. 3 X 1263 r. (R. 1172) i Wr. 13 XI 1264 r. (R. 1196), Wr. 17 IX 1265 r. (R. 1216). Jako k. Wr. św. na dok. Henryka IV we Wr. 8 III 1287 r. (R. 2012).

329. Iwan Siecesławic („Ivan Seczezlauich”), św. na dok. Odonica w GL 25 XII 1208 r. (KDS, I, nr 132).

330. Iwan z Kosowa („Cossow”, zapewne Kozice koło Leg.), jeden z gwarantów pokoju z Henrykiem gł. z 6 V 1294 r. (R. 2315). Św. na dok. Konrada żag. w Lubiążu 2 XI 1299 r. (R. 2570). Tożsamy zapewne z panem Iwanem św. z dok. Henryka IV z 24 XI 1270 r. (R. 1349).

331. Iwan von Profen, marszałek, sędzia dworu świdn., brat Walwana (C. 862), krewny Henryka (C. 248) i Friedemana (C. 184), rodzina niemiecka. Św. na 15 dok. Bolka I: Bolków 13 III 1291 r. (R. 2189) jako marszałek, Świerzawa 11 III 1293 r. (R. 2270), tamże 6 I 1295 r. (R. 2347). Bolków 7 VIII 1295 r. (R. 2374) jako marszałek, z tą samą godnością tamże 13 VIII 1295 r. (R. 2375), Leg. 9 XII 1296 r. (R. 2443), Leg. 23 I 1297 r. (R. 2454), zamek leg. 31 I 1297 r. (R. 2466), Świerzawa 23 IV 1297 r. (R. 2465), tamże 2 V 1297 r. (R. 2466), zamek w Kątach Wr. 25 X 1297 r. (R. 2480), Leg. 25 III 1298 r. (R. 2502), zamek w Kątach 22 X 1298 r. (R. 2523), jako sędzia dworu w Kątach 19 XI 1298 r. (R. 2527), Kąty 6 XI 1299 r. (R. 2572).

332. Ingerman z Ruji („Ruya”) koło Leg., krewny Piotra z Ruji (C. 652) św. na dok. Henryka Grubego z 25 I 1283 r. (R. 1737).

333. Izaak, rycerz bpa wr., św. na dok. Tomasza I z 6 XII 1248 r. (SUB, II, nr 352).

334. Jaksa, k. Wr., itp. zob. B. 79.

335. Jakub syn Boguchwała Brukały, ojciec Piotra, zob. Brukalice.

336. Jakub, chorąży, łowczy (?), św. na dok. Imbrama (C. 327) przed XII 1203 r. (KDS, I, nr 89), jako chorąży św. u Brodatego w Wierzchlewie 2 VII 1223 r. (KDS, III, nr 284), może tożsamy z łowczym św. na dok. Brodatego w Gieczu w 1237 r. (SUB, II, nr 137).

337. Jakub syn Pęciena („Pantini”), św. na dok. Henryka Pobożnego z 4 IX 1239 r. (SUB, II, nr 164).

338. Jakub Jaworowic, brat Bogusława (C. 73), syn Jawora (C. 413), św. na dok. Rogatki i Henryka III we Wr. 21 XI 1254 r. (R. 886—7) i Henryka III z 1256 r. (R. 909).

339—340. Jakub i Jan synowie Lutwina, razem św. na dok. Konrada gł. z 27 IX 1266 r. (R. 1238).

341. Jakub Głowacz, Św. na dok. Tomasza II we Wr. 27 III 1288 r. (R. 2062).

342. Jakub syn Wincentego Strzeszowica, ojcem jego był może brat Racibora (C. 684), a dziadkiem Strzesz (C. 787), brat Przeclawa (C. 671) oraz Dzirzka i Piotra, syn Heleny („Eleny”). Wszyscy bracia tytułowani komesami zlecili 14 II 1289 r. (R. 2103), za zgodą matki, przenieść na prawo niemieckie 24 łany flamandzkie we wsi Przeclawice („Prsedzlawice”) pod Wr. Św. dok. byli: komesi Cherubin z Rożnowa (C. 114) i Sambor „de Gegelna” (C. 721), sołtys z „Copitz” Richwin, Arnold sołtys z „Copendorf”, Konrad sołtys z „Hennigi villa”, Hertwig sołtys z Kobieli („Kusmalz”). Przy dok. zachowana pieczęć Jakuba z widocznym wyraźnym hełmem z gałązkami sosny i szyszkami, napis częściowo zatarty: „S. IACOB(I). . . .” (Pfothenauer, s. 32, tabl. VI, nr 63). Jakub tożsamy z Jakuszem św. na dok. Konrada gł. w Gł. 13 XII 1253 r. (R. 856), Łysin w 1255 r. (R. 888), gdzie z bratem Piotrkiem; Nowogród Bobrzański 12 III 1263 r. (R. 1157).

343. Jakub „Mendla”, rycerz, ojciec Franka. Na zamku w Oleśnicy 22 XII 1292 r. (R. 2258) Henryk V potwierdził ugodę między proboszczem Piotrem od Św. Krzyża i opatem z Piasku Świętosławem z jednej a rycerzem Jakubem i jego synami z drugiej strony. Rycerze odstąpili od założenia karczmy w Rakowie („Rachova”), która szkodziłaby już istniejącej karczynie w Oleśniczce („Olsnicz parvum”).

344. Jakub „de Calinova”, komes, św. na dok. Henryka V w Brzegu 21 XII 1295 r. (R. 2390).

345. Jakub, jeden z uczestników sporu z proboszczem Kostomłotów. Szczegóły zob. Albert (C. 15).

346. Jan, podsędek wr., wojski, komes. Św. na dok. bpa Cypriana we Wr. po 1 III 1202 r. (*KDS*, I, nr 90), jako wojski św. na dok. Brodatego z 10 V 1209 r. (*KDS*, I, nr 135), jako podsędek u tegoż ks. 15 VIII 1226 r. (*KDS*, III, nr 333).

347. Jan Więcemirowic, brat Przeclawa (C. 667) i Dobrogosta (C. 134—zob.).

348. Jan syn Brykcjusza wymienił swój ujazd (Brykowo koło Trzebnicy) na ks. wieś „Legche” przed 28 VI 1203 r. (*KDS*, I, nr 103). Imię syna Brykcjusza podają dopiero późniejsze dok. dotyczące tej sprawy (*KDS*, II, nr 130; nr 193).

349. Jan z Wierzbnej (zob. Wierzbnowie), z bratem Mikołajem (C. 506) św. na dok. Brodatego z 10 V 1209 r. (*KDS*, II, nr 135). Jako komes „de Wirbno” św. u tegoż ks. w 1214 r. (*KDS*, II, nr 163). Może to jego zgon odnotował *Nekr. olbiński* (*MPH n.s.*, t. IX, cz. 1, s. 23) pod 3 III „Johannes miles de Uerbno”.

350. Jan, podkomorzy księżnej wr., św. na dok. z 1223 r. (*KDS*, III, 276).

351. Jan syn Teodoryka, św. na dok. z 1223 r. (*KDS*, III, nr 276).

352. Jan syn Kromoły, św. na dok. Brodatego w Gieczu w 1237 r. (SUB, II, nr 137).

353. Jan syn Fabiana, św. na dok. Pawła Imbramowica (C. 593) z 1239 r. („Sobótka”, t. 12: 1957, s. 369—371, nr 5).

354. Jan syn Błażka, z nie wymienionymi z imienia braćmi św. jw.

355. Jan z Osiny, syn Sulisława i Wojsławy, brat Andrzeja i Jakuba, mąż Adelajdy i Witosławy, ojciec Andrzeja (C. 27), Janusza (C. 406), Klemensa i nieznannej z imienia córki zamężnej za Nikoszem z Wierzbnej (C. 559). Wiele genealogicznych szczegółów podaje *Nekr. kamieniecki* (ZfGS, t. 4: 1862): pod 6 VI (s. 325) jest: „Ob. Comes Johannes dictus de Nuzcin, qui dedit domui Camencz largam elemosinam scil. curiam suam et villam”; pod 22 VI (s. 326) ma: „Ob. Sulislaus pater Johannis comitis de Ossina et Woyslava mater eius, Jacobus et Andreas fratres eiusdem”; pod 12 XI (s. 334) jest: „Ob. Adilheydis et Wycoslava uxores comitis Johannis de Ossina”, a pod 25 XI: „Ob. Andreas et Janussius filij comitis Johannis de Nuzzyn et Clemens frater eorum”. Andrzej i Jaśko istotnie zostali ścięci jednego dnia (Ks. *henr.*, s. 320), trudno jednak przypuścić, aby i Klemens zmarł również tego samego dnia. Jan z Osiny używał identycznego herbu jak rodziny panów z Kobylej Głowy i Reichenbachowie. Pieczęć Jana wisiała przy dok. z 8 VII 1291 r. (R. 2196) i wyobrażała końską głowę (Pfortenhauer, s. 29), napis w otoku: „+SIGILLVM. IOHANNIS. DE. OZ. Według Ks. *henr.* (s. 311) pochodził Jan „de cognatione” rycerza Bertolda, „quondam potentis et famosi in ista terra”. Godło na pieczęci Jana pozwala owego Bertolda zidentyfikować z Bertoldem z Kobylej Głowy (C 59). Jan z Osiny św. na 2 dok. Rogatki: Ślęza w 1245 r. (SUB, II, nr 299) i Lubiąż 12 XII 1245 r. (SUB, II, nr 296). Św. na 13 dok. Henryka III: Przyłęk w 1250 r. (SUB, II, nr 409), Oleśnica 25 I 1251 r. (R. 758), Wr. 9 IX 1251 r. (R. 775), Krzydlin 1 XI 1251 r. (R. 776), Oława 11 XII 1251 r. (R. 779), Wr. 9 II 1252 r. (R. 788), Wr. 30 IV 1252 r. (R. 792), gdzie jako Jan „de Olsna”, Ziębice 31 VII 1253 r. (Ks. *henr.*, s. 301), Wr. 10 IX 1252 r. (R. 799), na dok. Henryka III i Władysława salzburskiego z 26 II 1253 r. (R. 815), Wr. 4 VI 1254 r. (R. 873), Wr. 22 XII 1257 r. (R. 991). Św. na dok. Władysława op. w Rac. 14 V 1258 r. (R. 999) może jako poseł Henryka III, Wr. 25 VIII 1266 r. (R. 1235). Św. na 2 dok. Władysława salzburskiego: Jelcz w 1268 r. (R. 1283) i Wr. 22 III 1268 r. (R. 1294). Ks. *henr.*, s. 311—312, informuje, że Jan przewyższał potęgą innych rycerzy ks. wr. Henryka III i za wyświadczone temuż władcy usługi otrzymał wieś Muszkowice. Darowizna ta miała więc miejsce przed śmiercią Henryka III w 1266 r. Po otrzymaniu Muszkowic Jan wydał swą nieznaną z imienia córkę za Nikosza z Wierzbnej i zamiast obiecanych 200 grzywien posagu oddał Nikoszowi w zastaw Muszkowice. Już po śmierci córki Jan wypłacił całą sumę Nikoszowi, ten jednak korzystając ze swej przewagi fizycznej i wpływów rodzinnych siłą zatrzymał Muszkowice. Dopiero około 1280 r. uży-

skął Jan korzystny dla siebie wyrok sądu przywracający mu Muszkowice i przez komorników ks. wr. Henryka IV został wprowadzony w posiadanie owej majątności. Jednak Burhard (C. 107) i Jaško (C. 406), wnukowie Jana, spalili Muszkowice. W tej sytuacji Jan sprzedał Muszkowice ks. wr. za 120 grzywien bieżącej monety. Uzyskał też wieś Szydłowice koło Brzegu na prawym brzegu Odry. Szydłowice zagarnął już w czasie dzieciństwa Henryka IV, a więc po 1270 r., ale ks. po dojściu do pełnoletności odebrał ją Janowi i dopiero w wymianie za Muszkowice wróciła znów do Jana. Muszkowice ks. wr. odstąpił następnie kl. henrykowskiemu za 700 grzywien. Jan utrzymywał jakoby sprzedał wieś pod przymusem, ostatecznie jednak 28 IV 1282 r. zrezygnował ostatecznie z wszelkich praw do wymienionej posiadłości. Okoliczności powyższe i dok. zawiera *Ks. henr.*, s. 312—317. Jan z Osiny św. na dok. Stefana z Kobylej Głowy (C. 769), w Ziębicach 6 XII 1278 r. (R. 1586). Razem z synem Jaśkiem (C. 407) św. na dok. Alberta z Brodą (C. 12) z 2 II 1287 r. (R. 2006). Po wycofaniu się z życia politycznego Jan przebywał w swej posiadłości Osinie Wielkiej koło Ząbkowic i tam też wystawił dok. 8 VII 1291 r. (R. 2196) stwierdzający, że Piotr sołtys z „Bren” (Śrem?) kupił sołectwo w Osinie od Gocwina zwanego „Cincgrebe”. Do sołectwa tego należało 1/3 dochodu z kar sądowych i 3 wolne łany. Piotr zobowiązał się do pełnienia służby wojskowej u boku Jana z koniem wartości 3 grzywien. Chłopi z Osiny opłacali roczny czynsz z łanu w wysokości 5 wiardunków i 6 szefli potrójnego zboża. W ki. kamienieckim 4 XII 1292 r. (R. 2257) Jan w intencji zbawienia swej i swych bliskich duszy nadał kl. kamienieckiemu wieś i folwark Osina. Darowiznę tę zatwierdził bp. wr. Jan we Wr. 23 I 1293 r. (R. 2264) i ks. Bolko I w Świerzawie 11 III 1293 r. (R. 2270). Wg tego ostatniego dok. darowizna obejmowała dziedziczną włość Jana Starszego zwanego Osina złożoną z wsi Osina, folwarku Mała Osina i młyna. Za sumę 320 grzywien Bolko I zrezygnował też ze służby konnej ciężącej na tej posiadłości.

356. Jan z Wierzbnej (II), k. Ryczyna, zob. Wierzbnowie. *Nekr. lubiński (Mon. Lub.*, s. 50) pod 15 VIII ma: „Ob. Jo. de Wirbna pater d. Henrici Wrat. 24 episcopi”, syn Stefana Starego (C. 756). Wyst. przez Henryka Pobożnego w 1239 r. (SUB, II, nr 172; *Ks. henr.*, s. 261—262) dok. w sprawie Bobolic w liście św. zawiera niemal wyłącznie imiona rycerzy z okolic Henrykowa, a m. in. wymienia mistrza Jana, syna Stefana k. Niemczy. Albo więc Stefan miał 2 synów o imieniu Jan, albo też ów mistrz Jan jest tożsamy z późniejszym rycerzem tego imienia. Komes Jan wyst. w 1243 r. dok. przenoszący Pszenno na prawo niemieckie (SUB, II, nr 257, szczegóły zob. Wierzbnowie). Komes Jan św. na 55 dok. Henryka III: Przyłek w 1250 r. (SUB, II, nr 409), w 1250 r. (SUB, II, nr 410) jako syn Stefana Starego, na dok. Henryka i Rogatki z 1250 r. (SUB, II, nr 413), Wr. 21 VIII 1250 r. (SUB, II, nr 404), Wr. 26 VIII 1251 r. (R. 773), Wr. 9 IX 1251 r. (R. 775), z 1252 r. (R. 780); Wr. 12 III 1252 r. (R. 789), Wr. 1 V 1252 r. (R. 793), Wr. 10 IX 1252 r. (R. 799),

Wr. 20 I 1253 r. (R. 810), Przyłęk 1 II 1253 r. (R. 812), Wr. w 1254 r. (R. 858), jako k. Ryczyna we Wr. 18 XI 1254 r. (R. 885), Wr. 21 XI 1254 r. (R. 886—887), jako k. Niemczy (?) we Wr. 22 II 1255 r. (R. 892), Wr. 27 VI 1255 r. (R. 895), jako k. Ryczyna we Wr. 30 VII 1255 r. (R. 896), k. Ryczyna w 1256 r. (R. 909), k. Ryczyna we Wr. w 1257 r. (R. 956). W 1257 r. (R. 957) kupił wieś Św. Katarzyna od Berwika mieszczanina wr. i niegdys wójta Budziszyna oraz od tegoż pasierbów, synów Gizylera. Kupił też od nich Blizanowice („Blizanovici”) oraz patronat nad tutejszym kościołem. Za wymienione dobra zapłacił 100 grzywien czystego srebra. W tym też czasie (przed śmiercią Przemysła I) synowie Stefana Starego utracili ostatecznie Zemsko w k. międzyrzeckiej na rzecz pierwotnych dziedziców tej posiadłości (KDW, I, nr 385, 387). Na fakt ten zwrócił uwagę E. Rymar, *Identyfikacja wsi „Zambrisk” z dokumentu Henryka Brodatego (1236 r.). Przyczynę do początków klasztoru Cystersów w Zemsku (Bledziewie)*, [w:] *Studia i materiały do dziejów Wielkopolski i Pomorza* (26), t. 13, zeszyt 2, R. 1980, s. 134. Jan św. następnie na dok. Henryka III: Wr. 13 VII 1257 r. (R. 980), zamek wr. 25 X 1257 r. (R. 985), Wr. 2 XII 1257 r. (R. 988), gdzie jako k. Ryczyna, Wr. 22 XII 1257 r. (R. 991), Środa 2 IV 1258 r. (R. 998), z 12 VI 1258 r. (R. 1002), Wr. 20 II 1259 r. (R. 1015), św. na dok. Pawła „Uglanda” (C. 596) we Wr. 25 V 1259 r. (R. 1027). Jako k. Ryczyna św. na dok. Henryka III we Wr. 3 VI 1259 r. (R. 1029), Nysa 8 III 1260 r. (R. 1039), Wr. 5 V 1260 r. (R. 1043), Wr. 28 V 1260 r. (R. 1047), Wr. 30 V 1260 r. (R. 1050), bez urzędu we Wr. 22 I 1261 r. (R. 1074), Wr. 6 III 1261 r. (R. 1076), Wr. 10 V 1261 r. (R. 1081), Wr. 16 XII 1261 r. (R. 1098), Wr. 20 XII 1261 r. (R. 1100), gdzie znów jako k. Ryczyna, Wr. 20 XII 1261 r. (R. 1101), gdzie w tej samej godności, zamek wr. 24 XII 1261 r. (R. 1102), gdzie bez urzędu, Wr. 12 IV 1262 r. (R. 1113), Wr. 23 VI 1262 r. (R. 1128), Wr. 27 VII 1262 r. (R. 1132), gdzie jako „proconsul noster”, jako k. Ryczyna we Wr. 28 X 1262 r. (R. 1140), w tej samej godności we Wr. 18 XI 1262 r. (R. 1144), zamek wr. 16 II 1263 r. (R. 1156), Wr. 9 IV 1263 r. (R. 1158), jako k. Ryczyna św. 17 IX 1263 r. (R. 1170), Wr. 3 X 1263 r. (R. 1172), z 22 VII 1264 r. (R. 1186), Wr. 31 VIII 1264 r. (R. 1192). Jan sprzedał swe dobra Św. Katarzyna i Blizanowice braciom Eberhardowi (C. 163) i Szymonowi (C. 800) Gallom we Wr. 13 XI 1264 r. (R. 1196). Św. nadał na dok. Henryka III: Wr. 17 IX 1265 r. (R. 1216), Oleśnica w 1266 r. (R. 1221), z bratem Szymonem (C. 801) św. w Strzegomiu w 1266 r. (R. 1222), Wr. 5 IV 1266 r. (R. 1224), znów z bratem Szymonem we Wr. 25 VIII 1266 r. (R. 1235). Pieczęć Jana zachowała się przy dok. z 16 XII 1261 r. (R. 1098) z napisem w otoku: „+SIGILLUM. COMITIS. IOHANNIS. DE. WERBENO”, w tarczy 6 lilii w 3 rzędach (od góry 3, 2, 1), między najwyższym a środkowym rzędem belka z rombami (P f o t e n h a u e r, s. 25, tabl. I, nr 5).

357. Jan, k. „Grodez” (Grodziszczce koło Grodkowa lub Świdnicy), komes, św. na dok. Henryka III z 1250 r. (*SUB*, II, nr 411).

358. Jan Męczyc („Menczit, Mensiz, Menschicz”), k. Bolesławca, mar-

szalek wr., komes. Brat Piotra (C. 634), krewny Jaśka (C. 410) i Piotra (B. 169). Św. na 4 dok. Henryka III: Oleśnica 25 I 1251 r. (R. 758), Wr. 20 I 1253 r. (R. 810), na dok. tegoż ks. i Władysława salzb. z 26 II 1253 r. (R. 815), Ziębice 31 VII 1253 r. (*Ks. henr.*, s. 302). Razem ze swym bratem Piotrem św. na dok. Henryka Wezenborga (C. 264) we Wr. w 1279 r. (R. 1589). Św. na 5 dok. Henryka IV: jako marszałek 14 X 1280 r. (R. 1639), bez urzędu we Wr. 29 IV 1281 r. (R. 1663), jako k. Bolesławca („Boleslaviz”) we Wr. 1283 r. (R. 1734), bez urzędu w Kłodzku 24 VII 1284 r. (R. 1828), jako marszałek z bratem Piotrem we Wr. 29 I 1285 r. (R. 1871). Rocznik Traski pod 1285 r. notuje: „Wratislaviensis dux Johannes Menschiz cum Petro et Sbilutone occiduntur” (MPH, II, s. 850). Jan syn „Mencha”, św. na dok. op. Władysława: Rac. 14 V 1258 r. (R. 999). Rac. w 1260 r. (R. 1035), z 20 I 1265 r. (R. 1198), Zerkowice 12 VIII 1274 r. (R. 1476).

359. Jan Woda, klucznik brzeski. Przydomek identyczny z przydomkiem Gniewka z Raczyc (C. 206) sugeruje, że Jan mógł być przodkiem dziedziców Raczyc. Św. na dok. Henryka III: Wr. 21 VIII 1250 r. (*SUB*, II, nr 404), z 1250 r. (*SUB*, II, nr 410). Na pierwszym z tych dok. nazwany dworzaniem, św. u tegoż ks. we Wr. 22 II 1255 r. (R. 892), jako klucznik brzeski we Wr. na zamku 16 II 1263 r. (R. 1156).

360. Jan syn Żerzucha, k. Barda, k. Urazu? komes. Jako syn Żerzuchy występuje w *Ks. henr.*, s. 331—332. Posiadłością jego były Witostowice pod Henrykowem (Jonsdorf). Od bpa lubuskiego Wilhelma (zm. 1282 r.) uzyskał pozwolenie na zbudowanie młyna na polach wsi Wadochowice, z którego opłacał roczny czynsz w wysokości 1 grzywny. Chłopi z Wadochowic procesowali się o niszczenie przez dojeżdżających do młyna zasiewów na swych polach toteż Poltko (C. 663), gdy odzyskał Wadochowice, nakazał młyn spalić. Witostowice odziedziczył po Janie jego zięć Nanker (C. 554) — *Ks. henr.*, s. 338. *Nekr. henr.* (ZfGS, t. 4: 1862, s. 288) pod 23 IV: „Ob. Johannes dictus Seruch, confrater noster”. Św. na 3 dok. Henryka III: Oława 11 XII 1251 r. (R. 779), on to może jako k. Urazu św. we Wr. 20 XII 1261 r. (R. 1100), św. znów jako komes Jan Żerzucha we Wr. 20 5 IV. 1266 r. (R. 1224). Św. na 7 dok. Władysława salzb.: Wr. 27 VII 1267 r. (R. 1268), Wr. 22 III 1268 r. (R. 1294), Trzebnica 28 IV 1268 r. (R. 1296), w 1268 r. (R. 1284) mowa jest, iż obszedł w imieniu ks. granice posiadłości, Wr. 12 V 1268 r. (R. 1301), Bierutów w 1269 r. (R. 1325), gdzie jako k. Barda, bez tytułu we Wr. 27 VII 1269 r. (R. 1329). Św. na dok. Kunczka Szwaba (C. 435) w 1268 r. (R. 1305). Św. na 4 dok. Henryka IV: Wr. 30 VII 1272 r. (R. 1408) jako k. Barda, Wr. 12 XI 1272 r. (R. 1416), Wr. 28 IX 1273 r. (R. 1431), Ziębice 8 XII 1273 r. (R. 1441). Po raz ostatni zjawił się na dok. Pogorzeliów w Kamieńcu 24 IV 1276 r. (R. 1499) na pogrzebie komesa Budziwoja (C. 102). W 1277 r. uwięziony przez Henryka IV pod zarzutem zdrady razem z Januszem z Michałowa (C. 391) i niejakim Tomaszem (Długosz, *Historia*, IV, s. 251).

361. Jan „Doyca”, komes, św. na dok. Henryka III, Rogatki i Konrada gł. we Wr. 18 XI 1254 r. (R. 885).

362. Jan Stefanowie ze Skalic, zrzekł się w czasach Henryka Pobożnego Skalic na rzecz kl. henr. (R. 1015 z 20 II 1259 r.). Potwierdza to dok. wyst. we Wr. 12 XI 1272 r. (R. 1416).

363. Jan „Zonca”, rycerz, św. na dok. bpa wr. Tomasza I w Nysie 30 IV 1259 r. (R. 1022).

364. Jan Brennik, klucznik wr., św. na 6 dok. Henryka III wyst. we Wr.: 28 V 1260 r. (R. 1047), 10 V 1261 r. (R. 1081), 27 VII 1262 r. (R. 1132), 16 II 1263 r. (R. 1156), 13 XI 1264 r. (R. 1196) Wr. 17 IX 1265 r. (R. 1216).

Św. na dok. Władysława w Jelczu w 1268 r. (R. 1283) i na 2 dok. Henryka IV: Wr. w 1272 r. (R. 1385) i Wr. 31 V 1272 r. (R. 1405).

365. Jan z Kurowa („de Curov”), komes, św. na 2 dok. Konrada gł.: Nowogród Bobrzański 12 III 1263 r. (R. 1157) i z 27 IX 1266 r. (R. 1238). Niewykluczona identyfikacja z rycerzem Janem, który swe dobra „Bela” w Krośnieńskim częścią sprzedał, częścią zapisał ki. lubiąskiemu w Gł. 7 I 1273 r. (R. 1420).

366. Jan Sobiesławic, przed 24 I 1264 r. (R. 1177) sprzedał Bogusławowi ze Strzelina (C. 70) żreb sąsiadujący pod Wiązowem z dobrami bpa. Posiadłość w tej właśnie okolicy nasuwa przypuszczenie, że Jan był synem Sobiesława Przebimiłowica (C. 745).

367. Jan „Zaya”, św. na dok. Kunczka Szwaba (C. 435) w 1268 r. (R. 1305). Może to on jako Jan „Zupa” św. na dok. Władysława salzb. 17 VII 1269 r. (R. 1328). Jako Jan „de Gayo” wymieniony zapewne w dok. Henryka IV z 31 XII 1273 r. (R. 1443) nadającym wdowie po nim dobra Solna pod Wr. („Zelnig”).

368. Jan von Zolwitz, pochodził z Zollewitz na płd.-wsch. od Torgau w Niemczech, z rodziny ministeriałów (Schieckel, s. 151). Św. na dok. Bolka I w Jaworze 23 VI 1282 r. (R. 1713).

369. Jan Nosal, Tomasz II we Wr. 27 III 1288 r. (R. 2062) nadał mu 5 małych łąnów w Lasocicach („Lasotiz”) pod Nysą.

370. Jan z Lubiatowa („Lobdaw”) koło Złotoryi, św. na dok. Henryka Grubego z 13 I 1290 r. (R. 2128).

371. Jan „de Stosso”, rycerz, św. na dok. Konrada żag. w Wińsku 12 III 1290 r. (R. 2131).

372. Jan ze „Swentcza”, św. razem z poprzednim w Wińsku.

373. Jan z „Predom”, rycerz, św. na dok. Bolka I w Jeleniej Górze 21 I 1293 r. (R. 2263).

374. Jan, św. na dok. Henryka V z 28 V 1294 r. (R. 2319).

375. Jan Borsnicz, razem z bratem Konradem (C. 441) kupił wieś Prusy w 1295 r. (R. 2344), św. na dok. Bolka I z 26 IV 1299 r. (R. 2545).

376. Jan Marcinowic, stryjeczny brat Goska (C. 212), mąż Zofii, wójt Ziębic. Pieczęć z napisem w otoku: „(+S) IOHANNIS. A (DV)OCATI. MVSTBG”, w tarczy krzyż św. Andrzeja z 5 różami na ramionach (Pfothenhauer, s. 29, tabl. IV, nr 32).

377. Jan z „Crecovicz”, św. na dok. Henryka gł. pod Bytomiem Odrz. 15 IX 1296 r. (R. 2434).

⁹ — Rycerstwo Śląskie

378. Jan Buch, brat Hermana (C. 299), św. na dok. Sulisława z Kawic (C + 793) z 13 XI 1298 r. (R. 2525). Pieczęć z napisem: „+S. IOHANNIS BVCH. DE. Li..”, w tarczy 3 strzały grotami na zewnątrz w kształt litery Y ułożone (Pfothenauer, s. 29, tabl. IV, nr 36).

379. Jan Pack. Rodzina pochodzenia niemieckiego z okolic Torgau i Düben (w pobliżu leży Pouch zapewne gniazdo rodziny Buch). Na dok. Wettynów św. Ulryk II, syn Ulryka I i Jan II, syn Ulryka II, można utożsamić Ulryka II z Ulrykiem (C. 852), a Jana II z naszym Janem (Schieckel, s. 119). Herb tej rodziny wyobrażający jelenia pozostaje może w związku z rodzinną posiadłością Jeleninem („Hersvelde”). Konrad żag. w Lubiniu 16 I 1299 r. (R. 2537) nadał Janowi Pack 8 łanów bez 3 prętów w Jeleninie koło Żagania i uwolnił je od służb. Lany te żona Jana, Krystyna otrzymała od swego pierwszego męża, Jana z Ponieca („de Ponecow”) „nomine dotalici”. Jan „Pach” św. na dok. Konrada żag. w Żaganiu 23 V 1299 r. (R. 2547).

380. Jan z „Dornhayn”, św. na dok. Hermana Reichenbacha (C. 313) w Ząbkowicach 26 XI 1299 r. (R. 2574).

381. Jan Rzeźnik z Raczyca, brat Żupczego (C. 936), prowadził wspólne gospodarstwo z pozostałymi braćmi, Gniewkiem Wodą (C. 207) i Cieszkciem. Zginął nagle, gdy pilnował swego konia na pastwisku leżąc na słońcu. Nie pozostawił potomstwa (Ks. henr., s. 342).

382. Jan z Wiszni („Wezna, Wiszna”), św. na dok. Henryka gł. w Trzebnicy w 1300 r. (R. 2582). Za 500 grzywien kupił od Henryka gł. las położony między Kątną („Consea”), Pietrzykowicami, Oleśniczką („parva Olesnicz”) i Brzeziałką („Breszlanca”) aż do środka nurtu Widawy. Henryk gł. zatwierdził kupno w Oleśnicy 24 VI 1300 r. (R. 2601).

383. Jan Unruh, wymieniony w dok. rady Szprotawy 20 VI 1300 r. (R. 2600) Kozierowski, s. 110, rodzinę tę wywodzi z Łuzyc.

384. Jan Starcedel, św. na dok. Henryka gł. w Gł. 25 IX 1300 r. (R. 2611).

385. Janek z Domanic („Domaniz”), stryj Dobiesza (C. 132), k. Urazu (?). Św. na dok. Henryka II na Psim Polu 24 XI 1239 r. (R. 543 a; SUB, II, nr 168 ma niepełną listę Św.). Z bratankiem św. u Rogatki w Górcie 1 X 1247 r. (SUB, II, nr 252). Może on to jako k. Urazu św. u Henryka III: Wr. 21 XI 1254 r. (R. 886—7), 20 XII 1261 r. (R. 1100), Wr. 28 X 1262 r. (R. 1140) i z 17 IX 1263 r. (R. 1170).

368. Jan, burgrabia Lubina, św. na dok. Pawła Uglanda (C. 596) we Wr. 25 V 1259 r. (R. 1027).

387. Janusz Jankowic, św. na dok. Brodatego w Szczepinie 28 VI 1203 r. (KDS, I, nr 103) i Odonica w Gł. 25 XII 1208 r. (KDS, I, nr 132).

388. Janusz („Janus”) św. na dok. Imbrama (C. 327) przed XII 1203 r. (KDS, I, nr 89) i bpa Cypriana we Wr. po 1 III 1202 r. (KDS, I, nr 90).

389. Janusz, starszy brat Dobrogosta, rycerze, właściciele Januszowa (pierwotna nazwa Henrykowa). Dobrogost za rozbój został wygnany z kra-

ju, a Janusz zmarł bezdzietnie i jego żreb zagarnął notariusz Mikołaj (*Ks. henr.*, s. 251—252).

390. Janusz, podłowczy, św. na dok. Rogatki we Wr. 17 XI 1243 r. (SUB, II, nr 255).

391. Janusz z Michałowa, z rodziny Pogorzeliów (zob. tabl. nr 14), syn Jarosława (C. 397), k. Niemczy, sędzia dworu wr., komes. Św. na 16 dok. Henryka III: Wr. 26 VIII 1251 r. (R. 773), jako syn Jarosława w Oławie 11 XII 1251 r. (R. 779), z bratem Przeclawem we Wr. 20 I 1253 r. (R. 810), Przyłęk 1 II 1253 r. (R. 812), z 12 VI 1258 r. (R. 1002), sędzia dworu we Wr. 5 V 1260 r. (R. 1043), w tej samej godności Wr. 28 V 1260 r. (R. 1047), sędzia we Wr. 30 VI 1260 r. (R. 1050), bez urzędu Wr. 16 XII 1261 r. (R. 1098), k. Niemczy we Wr. 20 XII 1261 r. (R. 1100). K. Niemczy we Wr. 20 XII 1261 r. (R. 1101), k. Niemczy Wr. 18 XI 1262 r. (R. 1144), bez urzędu jako syn Jarosława na zamku wr. 16 II 1263 r. (R. 1156), tak samo we Wr. 3 X 1263 r. (R. 1172), baron Jan „de N.” z 1264 r. (R. 1173), Wr. 5 V 1260 r. (R. 1043), w tej samej godności Wr. 28 V 1260 r. (R. 1047), 2 IV 1267 r. (R. 1259), bez urzędu także na dok. Władysława salzb. Jelcz w 1268 r. (R. 1283), z 1268 r. (R. 1284), Wr. 12 V 1268 r. (R. 1301), k. Niemczy w Bierutowie w 1269 r. (R. 1323). Św. na 5 dok. Władysława. Św. na 15 dok. Henryka IV: z 24 XI 1270 r. (R. 1349), Wr. 31 XII 1270 r. (R. 1351), jako baron w Pradze 28 I 1271 r. (R. 1355), komes z 31 I 1272 r. (R. 1388), Wr. 28 II 1272 r. (R. 1394), k. Niemczy we Wr. 30 VII 1272 r. (R. 1408), bez urzędu we Wr. 12 XI 1272 r. (R. 1416), komes Wr. 28 IX 1273 r. (R. 1431), zamek wr. 5 XII 1273 r. (R. 1439), Ziębice 8 XII 1273 r. (R. 1441), Wr. w 1274 (R. 1445), Wr. 30 VII 1274 r. (R. 1474), jako rycerz w Oleśnicy 10 VII 1275 r. (R. 1489). Razem ze Stefanem i Szymonem z Michałowa oraz Boguszem z Pogorzeli nadał kl. w Kamieńcu Ząbkowickim kościół w Michałowie („Mychalov”) pod Brzegiem wraz z polami, dziesięcinami i prawem patronatu, służbę bożą w Michałowie pełnić mają 2 bracia zakonni i 1 świecki ksiądz. Dok. ten wyst. w Kamieńcu 24 IV 1276 r. (R. 1499) z okazji pogrzebu komesa Budziwoja. Darowiznę tę potwierdził papież Marcin IV w Orvieto 27 XI 1283 r. (R. 1767). Janusz z Michałowa św. na dok. Henryka IV we Wr. 27 IV 1276 r. (R. 1501). We Wr. 10 VI 1276 r. (R. 1505) Janusz był obok Konrada proboszcza wr., Mikołaja archidiakona krak., Mileja archid. gł., mgra Szymona proboszcza op. i rycerzy: Timona Wezenborga (C. 828), Szymona Galla (C. 800) i Racława (C. 688) jednym z rozjemców w sporze między bpem Tomaszem II a Henrykiem IV. W 1277 r. Henryk IV uwięził Janusza z Michałowa, Jana Żerzuchę (C. 360) i Tomasza pod zarzutem spisku na rzecz Rogatki (Długosz, *Historia*, IV, s. 251). W Strzelinie 22 X 1293 r. (R. 2301). Janusz z Michałowa św. na dok. Bolka I. Przy dok. z 24 IV 1276 r. (R. 1499) hau er, s. 26., tabl. II, nr 10 i s. 32, tabl. VI, nr 61).

392. Janusz „Uleboyk”, razem z synem Raciborem (C. 684) św. na

dok. Henryka III we Wr. 23 X 1252 r. (R. 802), św. na dok. tegoż ks. z 25 VII 1256 r. (R. 935).

393. Janusz Zbylucic (zob. tabl. Gosławice nr 6), brat Gebharda (C. 199), św. jako „Tanusch” z Prusic na dok. Henryka V we Wr. 29 VIII 1294 r. (R. 2329). Dalsze szczegóły zob. C. 199.

394. Janusz Biberstein, św. na dok. Konrada żag. w Wińsku 12 III 1290 r. (R. 2131). Zob. Gunter (C. 224).

395. Jaromir, wspomniany w dok. Tomasza I we Wr. 11 XII 1262 r. (R. 1146) jako właściciel dóbr „Bartla”.

396. Jarosław — Jarach, stolnik wr., komes. Tozsamy zapewne z Jarosławem (A. 17) przodkiem Pogorzeliów (zob.). Św. na dok. bpa Cypriana we Wr. po 1 III 1202 r. (KDS, I, nr 90). On to w towarzystwie Brodatego św. zapewne na dok. Imbrama (C. 327) przed XII 1203 r. (KDS, I, nr 89), jako stolnik św. na dok. Brodatego w Szczepinie 28 VI 1203 r. (KDS, I, nr 103).

397. Jarosław Jarachowic, k. Niemczy, k. Ryczyna, syn poprzedniego, z rodziny Pogorzeliów (zob.). Jako k. Ryczyna św. na dok. Brodatego w Wierzchlewie 2 VII 1223 r. (KDS, III, nr 284), w tej samej godności i jako syn Jaracha św. w Wierzchlewie na dok. bpa krak. Iwona 2 VIII 1223 r. (KDS, III, nr 287), jako rycerz św. na dok. Brodatego we Wr. w 1226 r. (KDS, III, nr 311), jako komes „Yaracio” św. na dok. tegoż ks. w Leśnicy w 1226 r. (KDS, III, nr 312), bez tytułu św. na dok. Brodatego w Henrykowie 6 VI 1228 r. (SUB, I, nr 290), jako k. Niemczy św. na dok. Brodatego w Krośnie Odrzańskim 14 IX 1230 r. (SUB, I, nr 314) i koło Skaryszewa 31 X 1232 r. (SUB, II, nr 24).

398. Jarosław, syn „Gorizlai”, zapewne syn poprzedniego, z rodziny Pogorzeliów (zob. tabl. nr 14. Razem z bratem Budziwojem („Bozdech” C. 102) zbył prawa patronatu nad kaplicą w Bytomiu Odrzańskim w 1223 r. (KDS, III, nr 276).

399. Jarosław Mroczkowic z Owiesna, k. Barda, z rodziny Pogorzeliów (zob.), syn Mroczka (B. 143), brat Przeclawa (C. 670) i Wincentego. Św. na dok. Władysława salzb. z 17 VII 1269 r. (R. 1328) i Henryka IV we Wr. 22 II 1272 r. (R. 1329). Komes Jarosław Mroczkowic św. też na dok. Pogorzeliów w Kamieńcu 24 IV 1276 r. (R. 1499). Św. na 6 dok. Henryka IV: Nysa 11 IX 1289 r. (R. 1675), z 16 IV 1282 r. (R. 1701), jako burgrabia Barda św. 4 IV 1283 r. (R. 1747), jako k. Barda św. we Wr. 25 VII 1283 r. (R. 1753), bez urzędu św. we Wr. 8 III 1287 r. (R. 2012), jako Jarosław z Owiesna (koło Dzierżoniowa) św. we Wr. 23 VI 1290 r. (R. 2141). Baron Jarosław „Vroxschonis” św. na dok. Henryka V z 30 VII 1290 r. (R. 2150). Rycerz Jarosław z Owiesna („de Haverdorph”), brat Przeclawa z Różanej, św. na dok. Jana z Osiny (C. 355) w kl. w Kamieńcu 4 XII 1292 r. (R. 2257). Komes Jarosław oddalił pretensje Piotra zw. „Gysila” do łąnu w Wadochowicach (Wiesental)—Ziębice 12 III 1293 r. (R. 2273). Rycerz Jarosław „de Michałow” św. na dok. Stefana z Wierzbnej (C. 770)

we Wr. 21 I 1300 r. (R. 2588). *Nekr. kamieniecki* (s. 319) pod 24 III jest: „It. ob. Vincencius fr. Jeroslay de Habirdorf”.

400. „Jasbron”, św. na dok. Henryka III w Oleśnicy 25 I 1251 r. (R. 758).

401. Jaszczold, zapewne z rodziny Wilczyców (zob. tabl. nr 10), brat Henryka (C. 243). Św. na dok. bpa Cypriana we Wr. po 1 III 1202 r. (KDS, I, nr 90). Z bratem Henrykiem nadał szpitalowi Św. Ducha we Wr. wieś Wysoką pod Wr. przed 15 VIII 1226 r. (KDS, III, nr 333). Jako „Jascotel” św. na dok. Brodatego w Henrykowie 6 VI 1228 r. (SUB, I, nr 290).

402. Jaśko Dzirzkowic, syn Dzirzysława z Byczenia (C. 153), brat Dzirzka (C. 154) i Mojka (C. 540). Św. na dok. Henryka III we Wr. 18 XI 1254 r. (R. 885). Z bratem Dzirzkiem sprzedał kl. kamienieckiemu dobra Łękawice (szczegóły pod C. 154). Jaśko i Mojko odziedziczyli po ojcu 6,5 łana w Czerńczycach koło Muszkowic. Jaśkowi przypadły z tego 4 łany. Bracia wycięli las, jaki rósł na części tych łanów, i zostawili same pnie, z czego wolno wnosić, iż nie przeznaczano tych łanów pod uprawę. Za zgodą Dzirzka, Jaśko i Mojko sprzedali ziemię kl. henrykowskiemu. Jaśko swój dział sprzedał za 100 grzywien bieżącej monety z zaznaczeniem, iż opat powinien rocznie płacić z wykarczowanych już łanów dziesięcinę plebanowi z Krzelkowie w wysokości 1 wiardunku srebra z łana (Ks. *henr.*, s. 321—326). Nadwyżkę w wartości łanów przeznaczył Jaśko za zbawienie duszy swego ojca i za własne grzechy. Odpowiedni dok. wyst. we Wr. Henryk IV 17 III 1288 r. (Ks. *henr.*, s. 322). Dziesięcin z Czerńczycy zrzekł się na rzecz kl. henrykowskiego proboszcz z Krzelkowa („Chrelkow”). Zrzeczenie proboszcza Henryka zatwierdził bp wr. Jan w Otmuchowie 15 XII 1298 r. (R. 2529). Jaśko i Mojko, synowie Dzirzysława, św. na dok. Henryka V z 2 VIII 1290 r. (R. 2151).

403. Jaśko Pawłowic „Queliz”, rycerz. Wg dok. Henryka IV wyst. we Wr. 22 IX 1277 r. (R. 1545) sprzedał za 10 grzywien Walterowi mistrzowi krzyżowców od Św. Macieja we Wr. łąki „Rizini” i „Sobeluth” w dobrach Mokronos pod Wr. Ks. wielkopolski Przemysł II odwdzięczając się mieszczaninowi Reinoldowi ze Strzegomia za przysługi, jakie mu on wyświadczył w czasie pobytu w niewoli u wr. ks., wymienił z komesem Jaśkiem Pawłowicem „Queliz” dobra ziemskie. Jaśko za podwr. Jeszkotle („Jaschoczel, Jascotle”) otrzymał wielkopolskie Łagiewniki („Lagephnici”), czyli Droszyce („Droszici”) pod Jutrosinem. Jeszkotle Przemysł II nadał następnie Reinoldowi. Dok. zatwierdzające wyst. Henryk IV w Otmuchowie 15 VII 1281 r. (R. 1668) i Przemysł II 16 III 1281 r. (R. 1670 z błędną datą 8 VIII; KDW, III, nr 2032).

404. Jaśko Bogumiłowic, syn Bogumiła (Kontarkowica—C. 68? lub Piotrowica—C. 67?). Zawarł w Ścinawie 23 II 1283 r. (R. 1741) umowę z „Grimosusem”, który za 11 grzywien nabył prawo skolonizowania na prawie niemieckim 12 łanów między Glinianami („Glina”) i Domaszkowem („Domazło”, obie wsie koło Wolowa). „Grimosius” jako sołtys otrzyma 1,5 łana wolnego, 1/3 dochodów z kar sądowych, karcznię, ławę mięsną i chlebową, a na wyprawę wojenną ma stawać konno i z wozem.

405. Jaśko „Brytek”, komes, św. na dok. Jaśka Bogumiłowica (C. 404) w Ścinawie 23 II 1283 r. (R. 1741). Pfothenhauer, *Die funfzig*, s. 179 przyp. 2, sądzi, że jest on tożsamy z Jaśkiem z „Psrulep” gwarantem pokoju z Henrykiem gł. z 6 V 1294 r. (R. 2315). Trudno pogląd ten sprawdzić.

406. Jaśko Nikoszowic, syn Nikosza (C. 559) z rodziny Wierzbnow (zob. tabl nr 15) i córki Jana z Osiny (C. 355), brat Burharda (C. 107). Po śmierci ojca opiekował się braćmi mąż ich ciotki, Stosz z Zarzecza (C. 785). Jaśko poślubił córkę rycerza Wincentego z Kobieli (niem. Kusmaltz koło Grodkowa). Gdy Jan z Osiny wprowadzony został przez ks. komorników w posiadanie Muszkowic, bracia spalili tę wieś i zbiegli do ks. lwóweckiego Bernarda. W ks. Wr. skazani zostali na banicję, zaś Jaśko na początku 1282 r. dzięki wstawiennictwu krewnych i przyjaciół odzyskał łaskę Henryka IV i 10 V 1282 r. zrzekł się w imieniu własnym i potomków wszelkich pretensji do Muszkowic. Na dok. kanonika wr. Zbrośława dotyczącego sporu o dziesięciny z Jezierska wśród patronów kościoła w Wierzbnej wymieniony jest Jaśko niewątpliwie tożsamy z synem Nikosza. Dok. wyst. we Wr. 19 I 1283 r. (R. 1736). Wkrótce potem Jaśko ponownie popadł w konflikt z prawem i został ścięty. Pozostawił po sobie 4 synów: Burharda, Mikołaja, Przeclawa i Jaśka oraz 2 córki — Katarzynę i Hankę. Burhard syn Jaśka w adwent 1302 r. podpalił owczarnię w Muszkowicach z 313 doborowymi owcami, a po miesiącu ukradł konia Arnoldowi z Owe i przez tegoż Arnolda został w Strzelcach Op. zabity. Wszystkie te informacje zawiera Ks. *henr.*, s. 312—319.

407. Jaśko syn Jana z Osiny (C. 355), św. na dok. Alberta z Brodą (C. 12) z 2 II 1287 r. (R. 2006). Razem z bratem Andrzejem (C. 27) za cichym poparciem ojca odgrążali się kl. henrykowskiemu z powodu Muszkowic. Po 1290 r. w Wielkanoc zabili w swym lasku koło Małej Osiny 3 mieszczan z Ziębic i za to zostali ścięci z wyroku Bolka I w Rychbachu (Dzierżonowie) — Ks. *henr.*, s. 319—320.

408. Jaśko, sędzia dworu gł., św. na 2 dok. Henryka gł.: po 26 II 1289 r. (R. 2104) i GŁ 1 VIII 1289 r. (R. 2112).

409. Jeszko ze Smogorzowa, z bratem Januszem wymienił dobra Smogorzów („Smogerove” koło Namysłowa) za należący do kl. lubiąskiego Bogunów pod Wr. („Bogonowe”) i 56 grzywien wypłacone im przez opata Teodoryka. Odpowiedni dok. wyst. we Wr. 27 I 1289 r. (R. 2100). Henryk V we Wr. 30 IX 1293 r. (R. 2299) zaświadczył, że Jeszko ze Smogorzowa i jego synowie Jan i Piotr sprzedali Gyzilbertowi, mieszczaninowi świdn. 8 łanów w Zybiszowie pod Wr. („Sibischow”).

410. Jaśko „Benka”, zapewne krewny Janusza Męczyca (C. 358), pan, św. na dok. Henryka Grubego z 22 IV 1289 r. (R. 2107) i Leg. 25 III 1295 r. (R. 2352).

411. Jaśko z „Biesów”, za 100 grzywien kupił od Henryka IV dobra

Nadolice Małe („parvum Nadelicz”) „in teritorio Olesnicz”—Wr. 3 VI 1290 r. (R. 2135).

412. Jaśko „Lenchen”, rycerz, gwarant pokoju z Henrykiem gł. z 6 V 1294 r. (R. 2315).

413. Jartord Quas, szerzej o tej rodzinie zob. Herbord (C. 296), św. na dok. Henryka V we Wr. 30 IX 1293 r. (R. 2299).

414. Jawor, sędzia dworu wr., ojciec Bogusława Jaworowica (C. 73) i Jakuba (C. 338), dziadek Boguszka z Przeczowa (C. 82) i proboszcza Więcka. Bez urzędu św. na dok. Brodatego z 6 VI 1228 r. (SUB, I, nr 290) w Henrykowie, jako sędzia św. na dok. tegoż ks. wyst. nad jeziorem Dąbrowno w 1237 r. (SUB, II, nr 140) i na dok. Pobożnego we Wr. 4 IX 1239 r. (SUB, II, nr 164).

415. „Jeczico”, św. na dok. Henryka V w Oleśnicy 18 IV 1292 r. (R. 2224).

416. Jeszko (Jakub) Poduszka, syn najpewniej Pawła Poduszki (C. 600). Imię Jeszko na Jakub rozwiązał trafnie Pfothenauer, *Die funfzig*, s. 160 przyp. 1. Wymieniony wśród gwarantów pokoju z Henrykiem gł. z 6 V 1294 r. (R. 2315). Bp wr. Jan w Leg. 13 IX 1299 r. (R. 2564) na prośby rycerza Jeszka Poduszki zatwierdził dziesięciny kościołowi w Brzeźmierzu koło Oławy.

417. Jeszko Cieszyborowic z Czesławie, brat Alberta, Obiecki i Bogudarki, syn Cieszybora (C. 122). Na pieczęci w tarczy kozioł z rogami na zewnątrz zakrzywionymi, napis w otoku: „+S. IESCONIS. MONSINA” (Pfothenauer, s. 33, tabl. VII, nr 70).

418. Jeszko Sulistawic z Czesławie, stryjeczny brat poprzedniego. Najstarszy syn Sulistawa (C. 794), brat Ścibora (C. 808), Przybysława (C. 678) i Trzeszki. Razem z braćmi wyrządzał szkody kl. henrykowskiemu w lasach, zasiewach, wodach i łąkach. Tajemniczym zrzędzeniem losu — pisze Ks. *henr.* — jadąc przez las spadł z konia i złamał kark. Po jego śmierci Ścibor wziął 1/3 Czesławie i gospodarował osobno, zaś Przybysław i Trzeszka gospodarowali razem (Ks. *henr.*, s. 364—365).

419. Jeszko z Raczyce, syn Gniewka Wody (C. 207) i jego drugiej żony. Zob. Raczyce.

420. Jeszko „de Steynburn” („Sebornio”), brat Henryka (C. 242). Jego gniazdo rodzinne leżało koło Kozuchowa. Św. na dok. Henryka gł. w Ścinawie 20 IV 1292 r. (R. 2225). Wg dok. kanonika wr. i archidiacona gł. Mirosława z 15 V 1295 r. (R. 2357) rycerz Jeszko dziedzic „de Sebornio” i jego syn Bogusław ofiarowali ziemię, na której wzniesiono kościół Św. Piotra w Bytomiu Odrzańskim kl. -wi NMPanny w Żaganii i z tego powodu opat kl. przyjął Jeszka oraz Bogusława i pozostałych synów Jeszka do bractwa. Gdzieś w okolicach Kozuchowa leżały folwarki Jeszka i jego brata Henryka, z których płacono dziesięciny kościołowi w Solnikach pod Kozuchowem („Czolnik”). Wiadomość tę podał dok. bpa wr. Jana wyst. we Wr. 16 VI 1295 r. (R. 2359). Wg innego dok. bpa Jana

z 2 VII 1295 r. (R. 2363) uzupełniającego dok. poprzedni z winnicy Jeszka „de Sonburn” w Solnikach pobierano 3 grzywny dziesięciny, zaś z chmielnika tegoż Jeszka w „Duringow” pobierano następne 3 grzywny dziesięciny. Jeszko św. na 3 dok. Henryka gł.: Gł. 22 II 1296 r. (R. 2405), pod Bytomiem 15 IX 1296 r. (R. 2434), Siedlisko 2 XII 1298 r. (R. 2528).

421. Jeszko („Gescho”), św. na dok. Dytryka Baruta (C. 145) w Wąsoszu 4 XII 1292 r. (R. 2256).

422. Jencz z „Palow”, św. na dok. Henryka V we Wr. 25 VI 1293 r. (R. 2284). Jako pan zamku w Brzegu (razem z Henrykiem C. 287) wymieniony wśród gwarantów pokoju z Henrykiem gł. 6 V 1294 r. (R. 2315).

Św. na dok. Bolka I z 26 IV 1299 r. (R. 2545). P f o t e n h a u e r, *Die funfzig*, s. 162—163 przyp. 3, wywodzi go, nie wiadomo, czy trafnie, z Górnych Łużyc.

423. Jezioro („Jazoro, Jesurco, Jesoro”), rycerz, św. na dok. Henryka IV we Wr. 18 VII 1288 r. (R. 2076) i we Wr. 3 VI 1290 r. (R. 2135). Przed 5 VIII 1295 r. (R. 2373) „Jesero” sprzedał Bąków pod Oleśnicą mieszczaninowi wr. Goblo. 12 XII 1295 r. (R. 2389) opat ołbiński Ludwik poświadczyl, że rycerz „Jesurco” i jego bracia Paweł i Piotr przekazali niegdyś Wacławowi z Bąkowa i jego synowi 6 łanów w Bąkowie z 5 łanów w Cesarzowicach koło Środy („Scisserowe”) i 104 grzywny. Zapewne brat Jeziora, komes Paweł „Yezer” św. na dok. Henryka V w Brzegu 21 XII 1295 r. (R. 2390).

424. Joachim Haugwitz (zob. C. 26), rycerz, św. na 2 dok. Henryka gł.: Ścinawa 12 VI 1287 r. (R. 2035), Gł. 25 IX 1300 r. (R. 2611 jako „Jenchin”).

424a. Jordan, wg dok. Tomasza I z 14 VII 1264 r. (R. 1185) właściciel wsi pod Strzelinem.

425. Kilian, syn Rudgera Haugwita (C. 711), zob. C. 26. Św. na dok. Hermana Reichenbacha (C. 313) w Ząbkowicach 26 XI 1299 r. (R. 2574), na dok. swego ojca Rudgera w Henrykowie 12 VII 1305 r. (Ks. *henr.*, s. 344—347). Wizerunek i opis pieczęci Kiliana zob. P f o t e n h a u e r, s. 32, tabl. VI nr 64 z napisem w otoku: „+S. KILIANI. DE. HUGUWITZ”, na tarczy barania głowa, nad tarczą hełm z baraniami rogami.

426. Klemens Klemensowie, św. na dok. Brodatego w Gieczu w 1237 r. (SUB, II, nr 137). On to może wymieniony w Żywocie św. Jadwigi (*MPH*, IV, s. 591) przy okazji opisu cudu ozdrowienia chorej na oczy Witosławy. Niewykluczona też identyfikacja z wymienionym tamże Klemensem „de Yescotel”, ojcem chorej od urodzenia Dobromiry (*MPH*, IV, s. 614).

427. Klemens, k. Oleśnicy, podkomorzy. Jako podkomorzy św. na dok. Henryka V z 2 VIII 1290 r. (R. 2151). Jako k. Oleśnicy (wspólnie z Wolfherem—C. 912) św. u Henryka V w Oleśnicy 18 IV 1292 r. (R. 2224).

428. Klisz („Clyso”), wdowa po nim i synowie spierali się o dziesięciny z Janem proboszczem Kostomłotów (zob. C. 15).

429. Konrad, k. Krosna, ojciec Ottona (C. 565), Stefana (C. 763) i Konrada Konradowica poległego pod Leg. w 1241 r. (Długosz, *Historia*,

t. II, s. 276). Tenże Konrad K-wic identyczny jest z „Concho” synem k. Krosna św. na dok. Henryka II w Grodźcu 3—9 VI 1240 r. (SUB, II, nr 181). Konrad jako k. Krosna św. na 6 dok. Brodatego: z 1222 r. (KDS, III, nr 266), Wierzchlewo 2 VII 1223 r. (KDS, III, nr 284), Henryków 6 VI 1228 r. (SUB, I, nr 290), Krosno 14 IX 1230 r. (SUB, I, nr 314), koło Skaryszewa 31 X 1232 r. (SUB, II, nr 24) i Środa 21 XI 1234 r. (SUB, II, nr 73).

430. Konrad, komornik leg., jako były komornik leg. św. na dok. bpa krak. Iwona w Wierzchlewie 6 VIII 1223 r. (KDS, III, nr 287).

431. Konrad Szwab („Suevus”), cześnik wr., komes. Rodzina pochodzenia niemieckiego. Szerzej pisali o niej: K. Eistert, *Der Liegnitzer Archidiakon Heinrich von Steine (+ 1303), das Rittergeschlecht der Suevi und ihre Familienkirche in Odersteine, Kr. Ohlau*, AfKGS, t. 3: 1938, s. 58—86; H. Dobbertin, *Stammte die Hildesheimer Ritterfamilie Svaf (Suevi) aus Schlesien?* AfKGS, t. 19: 1961, s. 62 nn. Autorzy ci przyjmują tożsamość rodzin Suevi i Schenk, co ze źródeł wcale nie wynika. Nic też nie upoważnia do twierdzenia, że Konrad, piastujący przed 1223 r. godność komornika leg., jest właśnie przedstawicielem rodziny Szwabów. Całkowitym już nieporozumieniem jest rozwiązywanie imienia „Budsko” (Budziwoj) na „Kunsko” (Dobbertin, s. 76). Nie wydaje się też prawdopodobne, aby zarówno Konrad Starszy, jak i jego syn i imiennik wstąpili do Zakonu Krzyżackiego i obaj osiągnęli godność komturów elbląskich. Nie ma też źródłowego poparcia teza o tożsamości Ulryka Szwaba, brata Konrada Starszego z podstolim Ulrykiem (Olrykiem) Burhardowicem (C. 849). Cenne jest natomiast spostrzeżenie Dobbertina, dokonane na podstawie analizy itinerarium Konrada Młodszeo, o utrzymywaniu przez rodzinę Szwabów ścisłego kontaktu z rejonem Hildesheim (s. 74—75). Konrad Starszy pozostawił, o ile można wnosić z dok. śląskich, 2 synów. Zdaje się za tym przemawiać dok. Tomasza I nadający dziesięć stółu bpiego obu synom Konrada (R. 1270). Jednym z nich był Konrad Młodszy (C. 435), drugim zaś może Albert Bawar (C. 16). Bratem Konrada Starszego był Ulryk ze Skalic (C. 847). Jako podczaszy św. Konrad na dok. Mrocza (B. 143) we Wr. w 1244 r. (SUB, II, nr 276), w tej samej godności św. na dok. Rogatki w 1245 r. (SUB, II, nr 300), jako cześnik na dok. Rogatki i Henryka III Wr. 18 X 1247 r. (SUB, II, nr 331). Św. na 19 dok. Henryka III: Przyłek w 1250 r. (SUB, II, nr 409), gdzie z tytułem cześnika, jako komes Konrad Szwab (z przydomkiem tym po raz pierwszy) w 1250 r. (SUB, II, nr 411), z bratem Ulrykiem na dok. Henryka III i Rogatki w 1250 r. (SUB, II, nr 413), komes Konrad Szwab podczaszy we Wr. 21 VIII 1250 r. (SUB, II, nr 404), jako cześnik w Oławie 11 XII 1251 r. (R. 779), Wr. 12 III 1252 r. (R. 789), Wr. 20 I 1253 r. (R. 810), Przyłek 1 II 1253 r. (R. 812), z synem Konradem na dok. Henryka III i Władysława salzb. z 26 II 1253 r. (R. 815), jako cześnik we Wr. w 1254 r. (R. 870), jako komes na dok. Henryka i Rogatki we Wr. 21 XI 1254 r. (R. 886—887), jako cześnik we Wr. 22 II 1255 r. (R. 892) i we Wr. 30 VII

1255 r. (R. 896), z synem Konradem jako Konrad Starszy św. we Wr. w 1257 r. (R. 956), w 1257 r. (R. 957), pan Konrad Suevus podczaszy św. na zamku wr. 25 X 1257 r. (R. 985), jako komes we Wr. 16 XII 1261 r. (R. 1098), cześnik we Wr. 23 VI 1262 r. (R. 1128), Wr. 2 VI 1266 r. (R. 1228).

Św. na 5 dok. Henryka IV: z 22 II 1272 r. (R. 1392), na dok. Unimira (C. 858) we Wr. 26 XII 1273 r. (R. 1442), na dok. Mikołaja opawskiego w Nysie 6 IX 1281 r. (R. 1674), na dok. Henryka IV z 16 IV 1282 r. (R. 1701) jako podczaszy. Na dalszych dok. tegoż ks.: z 25 VII 1282 r. (R. 1718) jako podczaszy, z 25 VIII 1282 r. (R. 1722), jako cześnik we Wr. 25 VII 1283 r. (R. 1753). Rodzina Szwabów na Śląsk przybyła z Miśni, gdzie w 1216 r. przebywał Rudger Svevus (Schieckel, s. 90, 127).

432. Konrad von Strele. Tożsamy zapewne z bratem Reinharda, św. na dok. Wettynów w latach 1248—1263 (Schieckel, s. 127). Gniazdem rodziny zapewne Strehla nad Łabą na płn.-zach. od Miśni. Krewny pewnie Bernarda (C. 57) barona ks. Bolka I. Zapewne najemnik Rogatki, św. na 2 dok. tegoż ks.: Nowogrodziec w 1251 r. (R. 752) i Kamień 5 IV 1251 r. (R. 760).

433. Konrad z Krasnej Góry (Sonberc), św. na dok. Rogatki w Leg. 29 VI 1274 r. (R. 1472).

434. Konrad von Miilbitz („Melbuz”), komornik leg.? Pochodził z miśnieńskiej rodziny z Mulbitz (Milbuz) na pld. — od Grossenhain. Była to familia szlachecka, krewny Ekkeharda (C. 171) — Schieckel, s. 117.

Św. na 7 dok. Rogatki: Strzegom 6 XII 1251 r. (R. 778), Nowogrodziec 16 II 1255 r. (R. 891), Złotoryja 2 XII 1258 r. (R. 1008), Nowogrodziec 20 II 1259 r. (R. 1016), Lwówek 15 IX 1261 r. (R. 1091), Leg. 18 XI 1267 r. (R. 1278). Św. na dok. Henryka IV we Wr. 28 XI 1271 r. (R. 1381). Może identyczny z „Cunko” komornikiem z dok. Rogatki w Leg. w 1266 r. (R. 1220).

435. Konrad Szwab Młodszy, syn Konrada Starszego (C. 431), zwany też Bawarem, ojciec Ulryka z Niemiła (C. 853). Św. na dok. Henryka III: z 26 II 1253 r. (R. 815), Wr. w 1257 r. (R. 956), gdzie nazwany synem Konrada Starszego. On to zapewne i jego brat Albert (C. 16) otrzymali od bpa wr. dziesięciny stołu bpiego z wsi „Fedzka Bartholomei należącej do rycerza Cherubina (C. 114) i „Illgota Sobeslavi” (R. 1270 wyst. w Otmuchowie 16 VIII 1267 r.). W 1268 r. (R. 1305) sprzedał bpowi część swych dóbr koło Wiązowa. Zdaniem Dobbertina, s. 74—75, Konrad Młodszy przebywał 25 I 1275 r. w Hildesheim. W 1278 r. św. we Wr. na dok. Paszka Piotrowica (C. 637). Dobbertin stwierdza jego obecność w Niemczech: 12 III 1278 r., 14 III 1280 r. 25 VII 1282 r., 2 II 1283 r., 14 II 1283 r., 16 XII 1283 r. Hannover, 24 II 1284 r., Werder, 15 VII 1284 r. Brunzwick, Wohldenburg 17 III 1285 r., 2 VI 1285 r. —Hildesheim, u grafa von Wohldenburg 4 III 1286 r. 9 III 1286 r., 25 VII 1286 r. u bpa Siegfrieda w Hildesheim. Św. na dok. Henryka IV we Wr. 7 VII 1287 r. (R. 2037). W otoczeniu bpa Siegfrieda przebywał w Hildesheim 8 IV 1289 r. i 19 II 1290 r. Św. na dok. archidiakona leg. Henryka i Franciszka Wilczyca wraz z sy-

nem Ulrykiem w 1290 r. (R. 2126). W otoczenia grafa von Wohldenberga przebywał w Niemczech w Werder 18 I 1292 r., 25 I 1293 r., 16 IV 1293 r. W Holle był 29 IV 1293 r., w Brunszwiku 15 VII 1294 r., w Hildesheim 22 VII 1294 r., a 21 VII 1295 r. w Goslarze. Nie jest pewne, czy „Bavarus” św. na dok. Bolka I w Strzegomiu 6 VII 1298 r. (R. 2514) to Konrad czy Albert.

436. Konrad Smok („Draco”), św. na dok. Rogatki w Leg. 19 III 1253 r. (R. 823).

437. Konrad ze Smarchowic („Smarchow”), syn Idziego. Za zgodą synów wymienił z notariuszem ks. wr. Maciejem 5,5 łana w Smarchowicach za 6 łanów w Bąkowie z oszacowanymi na 24 grzywny letnimi i zimowymi zasiewami i 60 grzywien czystego srebra. Transakcję tę zatwierdził Henryk IV we Wr. 29 IV 1281 r. (R. 1663). Drugi dok. Henryka wydany w tej sprawie we Wr. 29 IV 1282 r. (R. 1706) pozwala określić położenie Smarchowic. Mowa w tym dok. o kupionych przez Macieja od Konrada 5 łanach za 50 grzywien (!). 1 łan i 7 morgów leżały przy drodze do „Grunow”, droga ta stanowiła granicę tego łanu i Św. Katarzyny. Pozostałe 4 łany bez 7 morgów położone były za dworem Macieja między łakami folwarku „Caldenhusen”, własności niegdyś wójta Wr. i łakami folwarku „Oldrewe” (Iwiny) Helwika z Bolesławca mieszczanina wr. Pola Macieja ciągnęły się od drogi prowadzącej do Bieńkowic i dochodziły niemal do dworu wspomnianego Konrada.

438. Konrad Reichenbach, sędzia dworu wr. i świdn., wójt Rychbachu (Dzierżoniowa), ojciec Wilhelma i Hermana (C. 313) i Reinolda. Św. na dok. Henryka IV: Wr. 27 VI 1282 r. (R. 1714), gdzie z synem Wilhelmem, Wr. 4 VII 1284 r. (R. 1817) jako sędzia dworu, Wr. 7 VII 1287 r. (R. 2036), Wr. 8 II 1287 r. (R. 2038) jako wójt. Bp Tomasz II w Rac. 10 VIII 1287 r. (2043) wymienia go jako jednego z tych, co zburzyli bpi zamek w Otmuchowie i wyklina go za to. Landwójt Konrad za zezwoleniem Henryka IV i zgodą swych synów Hermana i Reinolda dał 1 grzywnę rocznego czynszu i wszystkie czynsze z łanów szpitala w Kraszowicach („Craswiz”) koło Świdn. biednym i chorym szpitala w Świdn. — Rychbach przed 23 VII 1290 r. (R. 2125). Wśród św. tego dok. wymieniono Henryka z Lubawy, zięcia wystawcy. Jako wójt św. na dok. Bolka I w Jeleniej Górze 31 I 1291 r. (R. 2182). W Rychbachu w 1291 r. (R. 2213) Konrad wyst. dok., gdzie tytułuje się sędzią dworu, a wśród św. wymieniony Jan Pisarz, siostrzeniec wystawcy. Św. na dok. Bolka I Rychbach 30 XI 1292 r. (R. 2255), Bolków 7 VIII 1295 r. (R. 2374), gdzie jako sędzia dworu. Jako sędzia dworu świdn. św. na umowie między Bolkiem a rycerzem Mojkiem z Byczenia (C. 540) zawartą w kościele w Śremie 12 IV 1293 r. — dok. z 1 X 1295 r. (R. 2378). Jako wójt św. na dok. Bolka w Świerzawie 2 V 1297 r. (R. 2466) i Rychbachu 1 XI 1298 r. (R. 2524), gdzie dodatkowo tytułowany panem i rycerzem. Przy dok. Hermana z 26 XI 1299 r. (R. 2574) zachowała się pieczęć Konrada z wyobrażeniem końskiej głowy w tarczy i napisem w otoku: „+S. CO. ADVOCATI

ERE.....IRICHBACH" (P f o t e n h a u e r, s. 29, tabl. IV, nr 37). Jako sędzia dworu używał Konrad pieczęci z orłem z hełmem w miejsce głowy i napisem w otoku: „S. IVDIC(IS)(CV)RIEDE. RICBEC" (Pfothenauer, s. 24).

439. Konrad de Kalkruth, wywodził się z miśnieńskich ministeriałów z Kalkreuth na płd. od Grossenhain (S c h i e c k e l, s. 139), św. na dok. Konrada żag. w Żaganiu 6 XII 1286 r. (R. 1988).

440. Konrad Burhardowic, syn może Burharda syna Teodoryka (C. 106), brat Ottona (C. 577), z którym razem św. na dok. Konrada żag. w Żaganiu 6 XII 1286 r. (R. 1988).

441. Konrad Borsnicz, wicemarszałek wr., brat Jana (C. 375), krewny pewnie Mikołaja (C. 525). Rodzina ta wywodziła się zapewne z Porschnitz (nazwisko to pisano też „Parsnitz, Prosnicz") na płd. -zach. od Miśni, gdzie w latach 1228—1233 znany był Godebold tegoż nazwiska (Schieckel, s. 119).

Św. na dok. Henryka IV: Wr. 8 VIII 1288 r. (R. 2082), bez urzędu we Wr. 21 VI 1290 r. (R. 2138), Oława 14 III 1291 r. (R. 2190) jako marszałek. Św. na dok. Henryka V we Wr. 26 XI 1294 r. (R. 2338). Wg dok. Henryka V z 1295 r. (R. 2344) bracia Konrad i Jan kupili wieś Prusy („Pruss") koło Strzelina od Andrzeja „de Prussin" (C. 32).

Św. na dok. Stefana z Domaszkowa (C. 782) koło Wołowa z 13 I 1298 r. (R. 2493). Razem z bratem Janem św. na dok. Bolka I z 26 IV 1299 r. (R. 2545).

442. Konrad z Borowa, krewny zapewne Henryka z Borowa (C. 258), Bertolda (C. 45), św. na dok. Henryka V we Wr. 22 VII 1290 r. (R. 2147).

443. Konrad „de Hezler" (Kostrza koło Świdn.?), św. na dok. Konrada żag. koło Żagania 29 X 1294 r. (R. 2331). Jakub proboszcz w Sicinach („Sizich") koło Góry, vicearchidiakon gł. rozstrzygnął spór o dziesięciny między opatem żag. Burhardem i rycerzem Konradem „de Heseler". W Gł. 17 IX 1297 r. (R. 2479) Jakub przyznał dziesięciny opatowi, bowiem dowiedziano, że Konrad kupił folwark od Reinolda z obowiązkiem opłacania dziesięciny kościołowi w Nowogrodzie Bobrzańskim, w pobliżu którego leżał rzeczony folwark.

444. Konrad z Piotrkowa („Petircow") koło Dzierżoniowa, razem ze swym szwagrem Mikołajem z Ciepłejwody (C. 522) posiadał 3 łany między wsiami Domaniów („Domanze"), Rochowice („Roschowiz"), Suchowice („Harthau") i „Parvum Tynz". Mgr Piotr, oficjał wr. we Wr. 19 XII 1297 r. (R. 2482) powiadomił proboszcza Alberta z Ludowa („Ludow"), że dziesięciny z tych łąn przyznał komturowi joannitów z Tyńca.

445. Konrad „de Sulz", rycerz. Pochodził z rodziny turyńskich ministeriałów landgrafa (S c h i e c k e l, s. 127). Bolko I w Strzelinie 6 VII 1298 r. (R. 2514) potwierdził, że Konrad sprzedał Przecławowi z Maniowa (C. 671?) wszystkie posiadłości, jakie wniosła mu w posagu żona Jadwiga we wsi Dobrzykowice („Wustendorph") pod Wr.

446. Konrad „de Brunowe", św. na dok. Bolka I w Kątach Wr. 19 XI 1298 r. (R. 2527). Krewny może C. 304.

447. Konrad von Kobershain („Chobirschayn"). O pochodzeniu tej ro-

dziny zob. Apecz (C. 35). Św. na dok. Henryka gł. w Gł. 25 IX 1300 r. (R. 2611).

448. Kosmas, pan, podkomorzy ks. Anny, św. na dok. Rogatki w Leg. 10 VIII 1255 r. (R. 900). Wspomina go Żywot św. Jadwigi (*MPH*, IV, s. 537—538) jako urzędnika ks. Anny.

449. Krystyn („Crispinus, Christinus”), szwagier Pawła Imbramowica (C. 593) i św. na jego dok. z 1239 r. i z 29 VIII 1239 r. (Sobótka, t. 12: 1957, s. 369—372, nr 5 i 6).

450. Kristan z Samotwory („Roremburg”), rycerz, św. na dok. Tomasz I z 29 VI 1256 r. (R. 926). Posiadał niegdyś wieś „Zuluyowo”, uprzednio własność Piotra Cichonowica. Tożsamy może z komesem „Cristanem” Białym, który w 1290 r. (R. 2128) sprzedał mieszczanom świdn. dla powiększenia ich pastwisk 0,5 łana za 32 grzywny, 1 łan za 33 grzywny i 7 morgów za 8 grzywien.

451. Krystyn Mikołajowic, św. na dok. Pawła Imbramowica (C. 593) z 1239 r. i 29 VIII 1239 r. („Sobótka”, t. 12: 1957, s. 369—372, nr 5 i 6). Z uwagi na kontakty Pawła z Wierzbunami, jak i z powodu imienia ojca Krystyna, tożsamesgo najpewniej z Mikołajem z Wierzbnej (C. 506), jest zapewne Krystyn identyczny z Cristanem de Wirbna św. na dok. Rogatki na Ślęży w 1245 r. (SUB, II, nr 299). Możliwa jest dalsza identyfikacja ze stolnikiem gł. Krystynernh, św. na dok. Konrada gł. w Gł. 13 XII 1253 r. (R. 856), później bowiem w Gł. występuje Piotr z Wierzbnej (C. 658), może właśnie syn Krystyna.

452. Krzysztof, podkomorzy, św. na dok. Tomasza I w Otmuchowie 29 III 1261 r. (R. 1079).

453. Cunczo Schoff de monte Miconis, św. na dok. Henryka Grubego z 1 XII 1278 r. (R. 1584). Przdstawiciel miśnieńskiej rodziny Schaffgotschów (zob.).

454. Konrad z „Vermoldesdorf”, św. na dok. Konrada gł. w Szprotawie- 8 VII 1271 r. (R. 1363). Występuje razem z bratem Ogierzem („Hoyger”), krewny zapewne Ottona de Wermolthesthorf (C. 582).

455. Kuneman Silicz, rodzina ta znana później pod nazwiskiem von Seidlitz, krewny Apecza (C. 34) i Ottona (C. 578). Św. na 2 dok. Bolka I: Jelenia Góra 2 VIII 1288 r. (R. 2077) i tamże 31 I 1291 r. (R. 2182), jako „Cunczelin de Sylicz” św. na dok. Henryka V z 14 X 1294 r. (R. 2336). Jako Kunman de Sidlitz obecny przy rezygnacji rycerza Cieszybora (Ks. *henr.*, s. 330) w kl. henrykowskim 25 III 1303 r.

456. Kunczko („Cuncsus”), komes, wójt Kluczborka, św. na dok. Henryka III we Wr. 22 XII 1257 r. (R. 991).

457. „Cuncho” z Pogorzeli (zob.), św. na dok. Bogusza z Pogorzeli w Żelaznej („Miristow”) 29 XI 1284 r. (R. 1859). Może klient raczej niż członek możnowładczej rodziny.

458. Lambert, św. na dok. Cypriana we Wr. po 1 III 1202 r. (KDS, I, nr 90), możliwe jednak, że był to kanonik wr. (KDS, I, nr 91).

459. Lambert ze „Svognitz” („Swonitz”), św. na 2 dok. Rogatki: Leg. 8 IX 1265 r. (R. 1213) i Bolków 9 X 1277 r. (R. 1550).

460. Lambert de Druskwicz, zob. Gerhard (C. 202).

461. Laskarz, brat Grzegorza Achillesa (C. 221), gwarant pokoju z Henrykiem gł. z 6 V 1294 r. (2315).

462. „Lasec” Czech („Boemus”), Św. na dok. Pobożnego na Psim Polu 24 XI 1239 r. (R. 543a; SUB, II, nr 168).

463. Lassota, k. Leg., komes. *Nekr. lub.* (Mon. Lub. s. 59) pod 30 XII ma: „Ob. Lessota Castellanus de Legnicz. Item Lessota et Jacobus filij eius”.

Św. na 7 dok. Rogatki: Środa 10 III 1242 r. (SUB, II, nr 229), ks. Jadwigi z 24 VIII 1242 r. (SUB, II, nr 234), Wr. 16 X 1243 r. (SUB, II, nr 252), Niemcza w 1244 r. (SUB, II, nr 272), Wr. w 1244 r. (SUB, II, nr 273), Wr. w 1245 r. (SUB, II, nr 297), Bartoszków w 1245 r. (SUB, II, nr 300).

Św. na dok. Konrada gł. w Glinianach („Glinay” 4 XII 1251 r. (R. 777) bez urzędu. Również tylko z tytułem komesa św. na dok. Rogatki w Leg. 19 III 1253 r. (R. 823). W tym czasie k. Leg. był Otto. Na dok. Henryka III, Rogatki i Konrada gł. we Wr. 18 XI 1254 r. (R. 885) znów jako k. Leg.

464. Lena, rycerz bpa Tomasza I, św. na dok. Henryka III z 25 VII 1256 r. (R. 935).

465. Leonard z Michałowic („Michilwiz”), św. na dok. Henryka III z 1256 r. (R. 909) z samym tylko imieniem. Leonard z Michałowic (koło Brzegu) zawarł umowę lokacyjną z Winrykiem, który zobowiązał się przenieść Michałowice na prawo średzkie. Z 20 łanów w tej wsi, 3 zatrzymał sobie Leonard na folwark, sad i ogrody. Sołtys otrzymał 2 wolne łany i 1/3 dochodu z kar sądowych, a na wyprawy wojenne ma stawiać z koniem wartości 2 grzywien. Koloniści jako czynsz z łana mieli opłacać 9 skojców i 1 miarę potrójnego zboża. Przy dok. tym wyst. w 1299 r. (R. 2535) zachowała się pieczęć Leonarda z wyobrażeniem hełmu w tarczy ze skomplikowanym klejnotem i napisem w otoku: „+S. COMITIS LEONARDI. D. MICHA” (P f o t e n h a u e r, s. 30, tabl. V, nr 41).

466. „Lerissius”, św. na dok. Henryka gł. pod Bytomiem 15 IX 1296 r. (R. 2434).

467. „Lesto”, klucznik, św. na dok. Rogatki w Rokitnicy 20 XII 1277 r. (R. 1553).

468. „Lecsico”, św. na dok. Bogusza z Pogorzeli w Zwanowicach 25 III 1297 r. (R. 2463). Tożsamy z Aleksym z Lekinsteinu (B. 9).

469. „Logimer” (Włodzimierz?), komornik księżnej gł., św. na dok. Konrada gł. w Gł. w 1259 r. (R. 1009).

470. „Luchingus”, rycerz, św. na dok. Henryka z Wierzbnej w Pszenie 23 IV 1289 r. (R. 2108).

471. Ludwik Stange, krewny Tyczka (B. 44), św. na dok. Bolka I w Dzierżonowie 30 XI 1292 r. (R. 2255) i Świdn. 6 I 1293 r. (R. 2262).

472. Ludwik Hakeborn. Nazwisko od wioski Hakeborn, włości dziedzicznej tej rodziny w okręgu Halberstad (J. Gottschalk, *Kloster Helfta und Schlesien*, AfKGS, t. 13: 1955, s. 67). Natomiast pogląd, ja-

koby był on mężem Elżbiety, córki Rogatki (*ibid.*, s. 71), oparty jest na zbyt kruchych podstawach (K. Jasiński, *Rodowód Piastów śląskich*, Wr. 1973, t. I, s. 156—159). Termin „sororius” określający stosunek Ludwika do Bolka I, oznacza najpewniej szerzej pojęte powinowactwo, zona bowiem Ludwika, Zofia, była wnuczką Henryka I hr. Anhaltu, teścia Rogatki (Jasiński, *op. cit.*, s. 157). Ludwik Hakeborn dzielił czas między Śląsk i strony ojczyzny (Gottschalk, *op. cit.*, s. 71—72, gdzie zestawienie informacji źródłowych o Ludwiku). Syn Ludwika, również Ludwik pochowany został w Strzelinie (P. Bretschneider, *Studien und Bemerkungen über epigraphische und heraldische Denkmäler Schlesiens aus 13. und 14. Jahrhundert*, ZfGS, t. 64: 1930, s. 28—34). Św. na 10 dok. Bolka I: Strzegom 25 II 1293 r. (R. 2267), Strzegom 6 IX 1293 r. (R. 2296), Świerzawa 6 I 1295 r. (R. 2347), Bolków 7 VIII 1295 r. (R. 2374), Bolków 13 VIII 1295 r. (R. 2375), zamek leg. 31 I 1297 r. (R. 2456), Zwanowice 25 III 1297 r. (R. 2463), Leg. 25 III 1298 r. (R. 2502), Kąty Wr. 19 XI 1298 r. (R. 2527), Krzeszów w 1299 r. (R. 2531).

473. Ludwik Lis, św. na dok. Bolka I w Kamiennej Górze 31 V 1297 r. (R. 2468).

474. Łukasz Hak („Hake”), krewny Henryka (C. 259), Fryczka (C. 185) i Lutolda (C. 480). Gwarant pokoju z Henrykiem gł. z 6 V 1294 r. (R. 2315).

475. Łukasz Domasławic, syn Domasława (C. 137), św. na dok. Henryka V w Brzegu 21 XII 1295 r. (R. 2390).

476. Lutobor, cześnik gł., św. na 2 dok. Konrada gł.: Gł. 25 V 1261 r. (R. 1083) i Gł. VIII 1261 r. (R. 1088), gdzie jako cześnik.

477. Lutko Pakosławic, syn Pakosława Zdieszycy (C. 590). Henryk V we Wr. 11 VIII 1293 r. (R. 2287) zaświadczył, że Lutko i jego brat Pakosław (C. 591), synowie zmarłego komesa Pakosława, sprzedali swój folwark Kojęcín („Koyatin”) koło Strzelina wr. mieszczaninowi Henrykowi z Mulheim. Mszcząc się za śmierć ojca Lutko porwał 9 X lub 11 XI 1293 r. kąpiącego się w łaźni w pobliżu zamku wr. Henryka Grubego i oddał go w ręce Henryka gł. (*MPH*, III, s. 503—507; 689, 697). Układ z 6 V 1294 r. (R. 2315) gwarantował Lutkowi, jego braciom i przyjaciołom amnestię za ten właśnie czyn. Pfothenhauer, *Die fünfzig*, s. 179 przyp. 1, podaje, że Lutko za zgodą braci wymienił 6 XI 1302 r. swe dziedzictwo Kamień (koło Oleśnicy) na należące do kl. trzebnickiego „Hausenau”, jako wyrównanie dał temuż kl. 225 grzywien. Kl. w Trzebnicy darował też 9 V 1307 r. folwark Gęsia Górka (koło Oleśnicy) z zastrzeżeniem, że dziesięciny stąd pobiera szpital św. Jerzego w Oleśnicy. Po 1294 r. Lutko przebywał w otoczeniu Henryka gł. i działał również w Wielkopolsce. *Nekr. lubiński* (*MPH*, n.s., t. IX, cz. 2, s. 85) pod 24 VII 1311 r. notuje komemorację Lutka „comitis de Srem”. Zmarł ok. 1326 r.

478. Lutko „de Eychelborn”, razem z Hermanem (C. 303) kupił 12 łanów w Wilczkowie pod Wr. 4 II 1297 r. (R. 2458).

479. Lutold („Lucolcus”) „de Czyrna”, św. na dok. Konrada gł. w Wińsku 12 III 1290 r. (R. 2131).

480. Lutold Hak, krewny Henryka (C. 259), Fryczka (C. 185) i Łukasza (C. 474), gwarant pokoju z Henrykiem gł. z 6 V 1294 r. (R. 2315).

481. Maciej „Mezyvoqe”, k. Wlenia, brat Nikosza „de Velechov” (C. 557), św. na dok. Rogatki w Bolkowiu 9 X 1277 r. (R. 1550), Henryka Grubego z 20 XII 1279 r. (R. 1618), Bernarda lwóweckiego w Lwówku 18 III 1281 r. (R. 1655). Jako Matias k. Wlenia św. na dok. Bernarda w Jeleniej Górze 13 VII 1281 r. (R. 1667).

482. Maciej Radak, gniazdem rodzinnym zapewne Radakowice (dziś Rakoszyce) koło Środy, jeden z gwarantów pokoju z Henrykiem gł. z 6 V 1294 r. (R. 2315), jako Maciej Radacowicz św. na dok. Henryka V z 14 X 1294 r. (R. 2336).

483. Maciej, brat rycerza Dytryka (C. 151?) i bpa wr. Jana Romki, razem z Dytrykiem św. na dok. bpa w Otmuchowie 30 VII 1298 r. (R. 2516).

484. Magnus „de Labil”, rycerz, św. na dok. Konrada żag. w Wińsku 12 III 1290 r. (R. 2131).

485. Mateusz, św. na dok. Brodatego w Gieczu w 1237 r. (SUB, II, 137).

486. Marcin Borysowic za 12 grzywien srebra sprzedał Brodatemu część Kliszowa („Clissou”) pod Trzebnicą przed 28 VI 1203 r. (KDS, I, nr 103).

487. Marcin, syn Bertolda, podkomorzy gł. Św. na dok. w sprawie patronatu nad kaplicą grodową w Bytomiu w 1223 r. (KDS, III, nr 276). Jako komes Marcin św. na dok. ks. Anny w 1242 r. (SUB, II, nr 239), św. na dok. Henryka III we Wr. 26 VI 1249 r. (SUB, II, nr 375). Św. na 2 dok. Konrada gł.: Gliniany 4 XI 1251 r. (R. 777) jako podkomorzy i w Nowogrodzie Bobrzańskim 12 III 1263 r. (R. 1157) jako komornik.

488. Marcin Kołmasz („Colomaz, Cholomacz”), rodzina wywodząca się z Miśni (Schieckel, s. 104), św. na 4 dok. Konrada gł.: Łysin w 1255 r. (R. 888), Gł. 19 VIII 1259 r. (R. 1031), Gł. w 1263 r. (R. 1154), z 27 IX 1266 r. (R. 1238).

489. Marcin Budziwojowic, marszałek gł., syn może Budziwoja (C. 101 lub C. 104), niewykluczona jest też identyfikacja z poprzednim Marcinem Kołmaszem, wprawdzie rodzina „Colomaz” wywodziła się z ministeriałów z okolic Eisenach (Schieckel, s. 112), a ojciec Marcina nosił słowiańskie imię, ale znane są wypadki używania imion słowiańskich przez rycerstwo niemieckie. Dok. Henryka gł. po 26 II 1289 r. (R. 2104) wspomina o 4 łanach, które miał niegdyś w Bytomiu ks. dworzanin Marcin syn Budziwoja. Fakt ten przemawia może za identyfikacją Budziwoja z synem Więcemira (C. 101). Jako marszałek św. na 2 dok. Henryka gł.: Gł. 24 VI 1295 r. (R. 2360) i Gł. 22 II 1296 r. (R. 2405).

490. Marcin syn „Storlossa”, z bratem Ciechosławem (C. 108) okupował wieś „Cirne” przed 30 VIII 1291 r. (R. 2204).

491. Marcin z „Martini villa”, św. na dok. Henryka V w Oławie 31 X 1291 r. (R. 2209).

492. Marek, k. Lubina, k. Żagania, zwany „de Panko”. Jeden z gwarantów pokoju z Henrykiem gł. z 6 V 1294 r. (R. 2315). Jako k. Lubina św. na dok. Konrada żag.: Lubin 1 VIII 1298 r. (R. 2518), Lubin 23 V 1299 r. (R. 2548), jako k. Żagania św. w Żaganiu 29 VI 1299 r. (R. 2553), jako k. Lubina w Lubinie 2 XI 1299 r. (R. 2570). Rycerz Marek de Panko zostawił przy dok. z 8 XII 1314 r. pieczęć z wyobrażeniem w tarczy 3 ptasich głów i napisem w otoku: „S. MARCII. CASTELLANI. LVBIN” (P f o t e n h a u e r, s. 31, tabl. VI, nr 56).

493. Merboto „de Czetaros”, armiger Rogatki i św. na falsyfikacie dok. tegoż ks. we Wr. 30 XII 1243 r. (R. 591b), rodzina wywodziła się zapewne z Zetteriz (Ceteros) na płd. wsch. od Rochlitz w Miśni (S c h i e c k e l, s. 150).

494. Michał, komes, brat Łukasza, stryj Daniela (C. 128) i Domasława (C. 137). Wg dok. Rogatki, wyst. we Wr. w 1244 r. (SUB, II, nr 273), wymienił z tynieckimi joannitami część swego dziedzictwa kupioną od swych bratanków („nepotibus”), synów Łukasza, za joannicką wieś „Grodische”.

495. Michał, „Włodare”, św. na dok. Rogatki we Wr. w 1251 r. (R. 749). Tożsamy może z Michałem „de Wichanfecz”, św. na dok. Henryka Grubego w Jaworze 10 V 1274 r. (R. 1467).

496. Michał, k. Oleśnicy, brat Piotra, św. na 3 dok. Henryka III: Wr. 22 XII 1257 r. (R. 991), gdzie bez urzędu, Wr. 20 XII 1261 r. (R. 1100), Wr. 20 XII 1261 r. (R. 1101). Możliwe, że jego żoną była chora umysłowo Dobrosława „uxor Mychaelis militis de Breulicz”, wspomniana w Żywocie św. Jadwigi (MPH, IV, s. 614).

497. Michał Pełka („Pelca”), ministerial, św. na dok. Henryka Grubego w Jaworze 10 V 1274 r. (R. 1467).

498. Michał Mironowic z Sośnicy, k. Wr., k. Środy, sędzia wr., marszałek wr., palatyn wr., syn Mirona (C. 533), brat Ikona (C. 319). Razem z ojcem i bratem św. na dok. Rogatki i Henryka III we Wschowie w 1248 r. (SUB, II, nr 353), na dok. Rogatki w Lubiążu 4 IX 1248 r. (SUB, II, nr 344). Jako zięć Stefana „Mezvadco” wymieniony w dok. z 1250 r. (SUB, II, nr 413). Św. na 17 dok. Henryka III: Wr. 12 II 1250 r. (SUB, II, nr 391), jako Michał Jednooki w Krzydlinie 1 XI 1251 r. (R. 776), Wr. 1 V 1252 r. (R. 793), Wr. 18 XI 1254 r. (R. 885), Wr. 30 VII 1255 r. (R. 896) jako sędzia dworu, w tej samej godności Wr. w 1257 r. (R. 956), z 1257 r. (R. 957), jako sędzia we Wr. 2 XII 1257 r. (R. 988), Środa 2 IV 1258 r. (R. 998) jako sędzia, Wr. 20 II 1259 r. (R. 1015). Wymieniony jako strona w sporze o Kiełpino w dok. Przemysła w Poznaniu 21 VIII 1259 r. (R. 704a). Jako marszałek wr. św. na dok. Henryka III we Wr. 30 V 1260 r. (R. 1050), jako palatyn we Wr. 20 XII 1261 r. (R. 1100), Wr. 20 XII 1261 r. (R. 1101), Wr. 28 X 1262 r. (R. 1140), Wr. 18 XI 1262 r. (R. 1144), Wr. 5 IV 1266 r. (R. 1224) bez urzędu, jako Mironowic we Wr. 2 VI

1266 r. (R. 1228). Św. na 5 dok. Władysława salzb.: Wr. 27 VII 1267 r. (R. 1268) i z 22 III 1268 r. (R. 1294), Wr. 12 V 1268 r. (R. 1301) jako Michał z Sośnic (pod Wr.). Św. na dok. Kunczka Szwaba (C. 435) z 1268 r. (R. 1305). Jako k. Środy Św. na dok. Władysława we Wr. w 1269 r. (R. 1324), bez urzędu u tegoż ks. we Wr. 27 VII 1269 r. (R. 1329). Św. na 17 dok. Henryka IV: Wr. 31 XII 1270 r. (R. 1351), z 31 I 1272 r. (R. 1388), z 22 II 1272 r. (R. 1392), z 30 VII 1272 r. (R. 1408), z 1 V 1276 r. (R. 1503), Świdn. w 1279 r. (R. 1587), Wr. 14 IX 1279 r. (R. 1606) jako k. Niemczy, z 17 IX 1279 r. (R. 1608) w tej samej godności, bez urzędu 3 IV 1281 r. (R. 1658), Nysa 6 IX 1281 r. (R. 1674), jako k. Wr. św. 16 IV 1282 r. (R. 1701), Wr. 28 IV 1282 r. (R. 1705) w tej godności, Wr. 10 V 1282 r. (R. 1708) w tejże godności, Wr. w 1283 r. (R. 1729) bez urzędu, jako Michał z Sośnicy k. Wr. we Wr. w 1283 r. (R. 1734), Wr. 12 IX 1283 r. (R. 1759), Wr. 18 IX 1284 r. (R. 1855). Przemysł II w Obrze 24 II 1287 r. (R. 2011) zaświadczył, że Michał k. Wr. i jego bratanek („filiolus”) Mironko (C. 534), palatyn leg., darowali kl. w Obrze wieś Kiełpino. Opis i wizerunek pieczęci Michała dochowanej przy R. 1705, 1708 dał P f o t e n h a u e r, s. 37, tabl. X, nr 106. Pieczęć z jeleniem z rogiem o 5 wyrostkach i napisem w otoku: „+S. MICHAELIS. DE. SOSNITZ”.

499. Michał z Warkocza, rycerz, św. na dok. Tomasza II na zamku w Otmuchowie 8 V 1280 r. (R. 1630).

500. Michał Wilczyc, zob. B. 127.

501. Michał z Borzyca („Boricz”), wsi koło Strzelina, rycerz, św. na dok. bpa Tomasza II pod Leg. 1 XII 1288 r. (R. 2092).

502. Michał z „Berndorf” (Biernatki koło Leg.), św. na dok. Henryka V z 19 X 1289 r. (R. 2116).

503. Michał Mikołajewic z Raczyca (zob. tabl. nr 12).

504. Mikołaj „Bedrichoich”, św. na dok. Brodatego w Szczepinie 28 VI 1203 r. (KDS, I, nr 103).

505. Mikołaj syn Grzegorza, przed 28 VI 1203 r. (KDS, I, nr 103) wymienił „Nicolayouo” (część Brzykowa koło Trzebnicy) za ks. wieś koło Wiszni („Vesnam”) zwaną „Gorechoue” lub „Gorezlau” i żreb piekarzy tamże położony (KDS, II, nr 130, 193).

506. Mikołaj z Wierzbnej (zob. Wierzbnowie), koniuszy, brat Jana (C. 349), z którym razem św. na dok. Brodatego z 10 V 1209 r. (KDS, II, nr 135). Tożsamy może z koniuszym tego imienia św. na dok. Brodatego w Wierzchlewie 2 VII 1223 r. (KDS, III, nr 284) i cześnikiem z 15 VIII 1226 r. (KDS, III, nr 333).

507. Mikołaj Witosławic, bp wr. Wawrzyniec we Wr. 18 IV 1218 r. (KDS, II, nr 198) zatwierdził m. in. dziesięciny nadane kl. lubiąskiemu z 1/3 wsi Jemielna („Gemelno”) koło Oleśnicy należącej do Mikołaja i jego nie wymienionego z imienia brata, synów Witosława (Wisława C. 889?). Jeśli identyfikacja ich ojca byłaby trafna, to byłiby oni tożsami z 2 bratanekami Andrzeja Ranzkiego (C. 22), którzy wyrazili zgodę na uczynio-

na przez stryja darowiznę wsi pod Cerekwicą (koło Trzebnicy) na rzecz kl. trzebnickiego przed 25 X 1208 r. (*KDS*, II, nr 129).

508. Mikołaj, k. Bolesławca, sędzia wr., jako sędzia św. na dok. Pawła Imbramowica (C. 593) z 1239 r. i z 29 VIII 1239 r. („Sobótka”, t. 12: 1957, s. 369—372, nr 5, 6). Zapewne tożsamy z k. Bolesławca św. na 6 dok. Rogatki: Wr. 16 X 1243 r. (*SUB*, II, nr 252), Wr. 12—17 XI 1243 r. (*SUB*, II, nr 255), z 1244 r. (*SUB*, II, nr 270), Wr. w 1244 r. (*Ks. henr.*, s. 293), Wr. w 1245 r. (*SUB*, II, nr 297), Ślęża w 1245 r. (*SUB*, II, nr 299).

509. Mikołaj, św. na dok. Rogatki w Złotorzy 2 XII 1258 r. (R. 1008).

510. Mikołaj Przedwojowic (Długi?), k. Sądowła, marszałek wr., komes. Syn zapewne Przedwoja (C. 674), brat Piotra (C. 621). Z bratem św. na dok. Rogatki na Ślęży 28 XII 1247 r. (*SUB*, II, nr 339). Jako marszałek św. na dok. Henryka III we Wr. 12 II 1250 r. (*SUB*, II, nr 391). Jako Mikołaj Długi św. u tegoż ks. w Środzie 2 IV 1258 r. (R. 998) i jako k. Sądowła we Wr. 5 V 1260 r. (R. 1043) i Nysa 8 III 1260 r. (R. 1039), bez urzędu Mikołaj Długi św. we Wr. 30 V 1260 r. (R. 1050).

511. Michał Daleborzyc (zob. tabl.), omyłkowo jako Mikołaj Daleborzyc św. na dok. Rogatki w Lubiążu 4 IX 1248 r. (*SUB*, II, nr 344). Wymieniony w dok. Henryka III we Wr. 25 VIII 1266 r. (R. 1235) i Władysława salzb. z 17 VI 1269 r. (R. 1328) o szczegółach zob. Dalebor (C. 125). Wiele danych dotyczących Michała zawiera *Ks. henr.*, s. 273—276. Źródło to podaje, że po 1241 r. miał on posiadłości między kl. a Ziębicami, dochodziły one swymi granicami do potoku płynącego między Kojanowicami a Czesławicami i do Oławy. Ziemie te zasiedlił Michał kolonistami niemieckimi, po czym wymienił je z kl. na Nikłowice i młyn w Krasicach (dziś Dobroszów pod Strzelinem). Same Krasice były własnością Michała już wcześniej, jak wnosić wolno z wystąpienia Michała „de Crasicz” wśród św. na dok. Henryka III w 1250 r. (*SUB*, II, nr 410). O rozmiarach posiadłości w Nikłowicach mówi wysokość tamtejszych zasiewów. W momencie, gdy włość ta przechodziła na własność Michała, obsiana była 69 korcami oziminy i 48 korcami zboża jarego. Inwentarz wynosił 20 sztuk bydła rogatego i 30 wieprzów. Dochodził do tego dwór z wozami, pługami i innymi narzędziami. Opat henrykowski spłacił ponadto kolonistów niemieckich osadzonych przez Michała sumą 80 grzywien. Wymianę zatwierdził Henryk III we Wr. 4 VI 1254 r. (*Ks. henr.*, s. 274—276). Granice ujazdu w Nikłowicach wyznaczył i w posiadanie młyna wprowadził Michała komes Sulisław Rdzek (C. 791). Michał pozostawił sobie w pobliżu kl. henrykowskiego obszar 13,5 łana, które później odziedziczyli Alysik i Dalebor, jego synowie (*Ks. henr.*, s. 359—362).

512. Mikołaj, rycerz, ojciec Gosława, Roślawa i Wincentego. Wszyscy oni sprzedali 5 łanów graniczących z posiadłościami kl. ołbińskiego w Łozinie koło Trzebnicy za 20 grzywien. Dane te zawiera dok. opata Wita w Łozinie 4 IV 1259 r. (R. 1017).

513. Mikołaj Olbramowic Parkała (imię ojca: „Voluram, Olbram, Al-

bramus"), dworzanin, św. na 5 dok. Konrada gł.: Gł. w 1259 r. (R. 1009), Gł. 19 VIII 1259 r. (R. 1031), Gł. 9 VIII 1261 r. (R. 1088), gdzie z samym imieniem, Nowogród Bobrzański 2 IV 1265 r. (R. 1203), gdzie jako syn Albrammusa i przydomkiem „Parkala”, z 27 IX 1266 r. (R. 1238).

514. Mikołaj „Zelma”, Św. na dok. Tomasza I w Otmuchowie 29 III 1261 r. (R. 1079).

515. Mikołaj, syn Detka („Detco, Zezco”), podkomorzy księżnej gł., św. na dok. Konrada gł. w Gł. 25 V 1261 r. (R. 1083), jako podkomorzy św. na dok. tegoż ks. z 27 IX 1266 r. (R. 1238).

516. Mikołaj Grzymisławic, k. Sądowła, k. Bytomia Odrzańskiego, sędzia wr., syn zapewne Grzymysława Stefanowica (C. 221, B. 63). Jako komes św. na dok. Konrada gł. w Gł. 25 V 1261 r. (R. 1083), jako k. Bytomia u tegoż ks. 27 IX 1266 r. (R. 1238) i w Gł. 8 IX 1271 r. (R. 1374). Bez urzędu św. na dok. Henryka IV w Oleśnicy 10 VII 1275 r. (R. 1489). Jako komes św. na dok. Paszka syna Piotra ze Stoszowic (C. 637) we Wr. w 1278 r. (R. 1555). Jako „judex generalis” św. na dok. Henryka IV we Wr. 22 IX 1278 r. (R. 1576) i z 22 IX 1278 r. (R. 1577), bez urzędu św. w Świdn. w 1279 r. (R. 1587). Św. na dok. Henryka Wezenborga (C. 264) we Wr. 1279 r. (R. 1589). Św. na dok. Henryka IV: z 30 VI 1279 r. (R. 1602) jako sędzia generalny, Wr. 14 IX 1279 r. (1606), z 17 IX 1279 r. (R. 1608), Wr. 1283 r. (R. 1734) jako k. Sądowła, w tej godności też 12 IX 1283 r. (R. 1759), bez urzędu św. we Wr. 29 I 1285 r. (R. 1871) i 10 IV 1285 r. (R. 1891).

517. Mikołaj Żegocic, zwany Rudy („Rufus”), k. Gorzowa Śl. Jako syn Żegoty św. na dok. Henryka III we Wr. 12 IV 1262 r. (R. 1113), jako dworzanin św. u tegoż ks. we Wr. 13 XI 1264 r. (R. 1196). Św. na 10 dok. Henryka IV: Wr. 3 III 1274 r. (R. 1454) jako k. Gorzowa, Wr. 9 III 1274 r. (R. 1457) w tej godności, Wr. 30 VII 1274 r. (R. 1474) także, Wr. 13 XI 1276 r. (R. 1515), Wr. 23 IX 1277 r. (R. 1544) w obu dok. bez urzędu. Św. na dok. Henryka Wezenborga (C. 264) we Wr. w 1279 r. (R. 1589). Św. na dok. Henryka LV: Wr. 4 V 1280 r. (r. 1629), Wr. 29 IV 1281 r. (R. 1663), Wr. 2 X 1281 r. (R. 1680), Wr. 29 IV 1282 r. (R. 1706), Kłodzko 28 IV 1283 r. (R. 1749b). Św. na dok. Bolka op. w Op. 13 IV 1285 r. (R. 1893).

518. Mikołaj Gąska („Ganzka”), brat Stefana Gąski (C. 765, 774), dworzanin, św. na dok. Władysława salzb. we Wr. 27 VII 1269 r. (R. 1329).

519. Mikołaj „Bruz”, Henryk IV w Oleśnicy 10 VII 1275 r. zaświadczył, że jego wasal, komes Mikołaj Bruz zrzekł się w imieniu swoim i swych potomków praw do wsi Wilkowice („Soraiuna”) pod Wr., którą niegdyś kustosz wr. Zdzisław, stryj Mikołaja darował kapitule wr. Ks. wieś tę przyznał następnie kanonikowi Witelonowi (J. Burchardt, *Związki Witelona z Wrocławiem*, „Sobótka”, t. 29: 1974, s. 455—456).

520. Mikołaj z Różanej („Rosenbach”), rycerz, św. na dok. bpa lubuskiego Wilhelma I we Wr. 3 IV 1281 r. (R. 1659).

521. Mikołaj z Moczydlnicy („Mocydlnitz”), brat Paszka (C. 604), ra-

zem z bratem dziedziczył Orsk koło Ścinawy. Wg dok. Henryka gł. wyst. w kl. lubińskim 16 IV 1281 r. (R. 1660) obaj bracia udowodnili, że do nich należy las „Belewo” i łąka nad Odrą ciągnąca się od Bełcza Wielkiego („Baltz”) aż do Równiej („Ravinov”), zwanej też „Łysice”. Stwierdzili też, że Orsk trzymają wolny od ciężarów i zobowiązani są tylko do udziału w obronie kraju, wtedy jeden z nich z siłą, na jaką go stać, ma służyć przy ks. Czynsz wynosi z 3 łanów 1 wiardunek z uwagi na częste powodzie. Wewnątrz granic swej posiadłości mają prawo połowu ryb w Odrze, prawo polowania, mają pełną jurysdykcję i podlegają tylko sądownictwu ks. Poddani ich wolni są od wszelkich ciężarów, a w szczególności od „vaccis et naras”. Sąsiedzi obu braci: Dzirżko z Osetna (C. 156) oraz bracia z Bełcza, panowie „de Corenztk”, Dzirżko (C. 161), Dalesz (C. 162) i Henryk (C. 265) zobowiązali się nie naruszać granic posiadłości braci z Moczydlnicy pod groźbą kary umownej 10 grzywien. Postanowienia tego dok. powtarza dok. z 16 IV 1290 r. (R. 2133). Obaj bracia św. na dok. Bogusława Piotrowica (C. 77) w Wołowie w 1288 r. (R. 2053).

522. Mikołaj z Ciepłejwody, syn Alberta z Brodą (C. 4, gdzie dalsze szczegóły genealogiczne). W 1282 r. musiał wyrównać straty wyrządzone kl. kamienieckiemu przez jego zmarłego brata Alberta (C. 6, gdzie szczegóły). Henryk IV we Wr. 10 III 1286 r. (R. 1952) potwierdził kupno Piotrkowa Borowskiego przez Mikołaja od Michała Wilczyca (B. 127).

Św. na 7 dok. Henryka V: Wr. 7 III 1291 r. (R. 2187), Oława 14 III 1291 r. (R. 2190), Wr. 1 II 1292 r. (R. 2218), Wr. 3 III 1293 r. (R. 2269), z 28 V 1294 r. (R. 2319). Henryk V we Wr. 28 X 1295 r. (R. 2382) wyznaczył Gyzylhera Colneri (C. 232) i proboszcza Środy, Fryderyka do zbadania zatargu między Mikołajem a kl. lubińskim o Bartoszwą („Sonenvelt”) koło Strzelina. Mikołaj św. na dalszych dok. Henryka V: Wr. 12 XI 1295 r. (R. 2386), Brzeg 21 XII 1295 r. (R. 2390). Piotr, kanonik wr. we Wr. 19 XII 1297 r. (R. 2482) wydał wyrok w sprawie dziesięciny z 3 łanów uprawianych przez Mikołaja i jego szwagra Konrada (C. 444 — zob.).

523. Mikołaj, syn Arnolda Długiego, wspólnie z bratem Dytrykiem sprzedał Arnoldowi synowi Syfrida z Sifridsdorf 8 łanów czynszowych i 2 wolne łąki w Stanowicach („Stanwicz”) koło Świdn. za 66 grzywien miary wr. Transakcję zatwierdził Henryk IV we Wr. 18 VII 1288 r. (R. 2076).

524. Mikołaj Quas z „Piscorowe” („Pescewicz”), rodzina pochodzenia niemieckiego (zob. Herbord C. 296). Św. na dok. Henryka IV we Wr. 18 VII 1288 r. (R. 2076) i Henryka V w Oławie 31 X 1291 r. (R. 2209). Walter, mistrz szpitala Św. Elżbiety we Wr. żalił się 11—18 XI 1293 r. (R. 2303) na szkody wyrządzone przez Mikołaja „de Pescewicz”. Obecny na wiecu w Zwanowicach 25 III 1297 r. (R. 2463), św. na dok. Henryka V we Wr. 12 XI 1295 r. (R. 2386).

525. Mikołaj Borsnicz, k. Nowogrodu Bobrzańskiego, rodzina pochodzenia niemieckiego (zob. Konrad C. 441), św. na 5 dok. Konrada zag.

wyst. w Żaganiu: 1 XI 1290 r. (R. 2169), 29 X 1294 r. (R. 2330), 30 IX 1294 r. (R. 2333), jako k. Nowogrodu B. 1 VIII 1296 r. (R. 2429), 15 III 1300 r. (R. 2594).

526. Mikołaj z „Osia” („Esla”), św. na dok. braci Henryka i Henryka Młodszego Kietliczów (C. 298, 299) w Żaganiu 28 X 1290 r. (R. 2168). Konrad żag. zatwierdził w Żaganiu 29 X 1294 r. (R. 2331) dokonaną przez Mikołaja sprzedaż wsi Pasterzowice („Mirthendorf” koło Szprotawy).

527. Mikołaj z Komorników koło Środy („Kamerdorf”), gwarant pokoju z Henrykiem gł. z 6 V 1294 r. (R. 2315).

528. Mikołaj „Linke”, św. na dok. Henryka gł. pod Bytomiem Odrzańskim 15 IX 1296 r. (R. 2434).

529. Mikołaj syn Eberharda z Raczyń (zob. tabl. nr 12).

530. Mikołaj Gniewkowiec z Raczyń (zob. tabl. nr 12).

531. Michał z Raczyń (zob. tabl. nr 12), syn poprzedniego.

532. Mikołaj, wójt Ziębice, brat Goska (C. 212), św. na dok. Goska: Ziębice 30 VII 1291 r. (R. 2198), Ziębice 17 IX 1292 r. (R. 2243), z 10 VIII 1300 r. (R. 2606).

533. Miro (Miroslaw) Henrykowiec, k. Gł., wojski Krosna, komes, ojciec Ikona (C. 319) i Michała (C. 498). Jako wojski Krosna objechał razem ze Stefanem (C. 751) k. Żagania granice Osiecznicy darowanej kl. lubiąskiemu w imieniu Brodatego na krótko przed 23 V 1202 r. (KDS, I, nr 91). Jako komes Miroslaw św. na dok. Brodatego z 10 V 1209 r. (KDS, II, nr 135). Wg dok. z 1231 r. (K r a s o Ń, *Uposażenie klasztoru Cystersów w Obrze w wiekach średnich*, Poznań 1950, s. 167, nr 1) Miron Henrykowiec był stryjecznym bratem Sędziwoja, kantora gnieźnieńskiego, fundatora kl. w Obrze. Razem z synami św. na dok. Rogatki we Wschowie w 1248 r. (SUB, II, nr 353) jako k. Gł.

534. Mironko z Prochowic, k. Wr., palatyn leg., syn Ikona (C. 319). Jako palatyn św. na dok. Henryka Grubego w Leg. 23 VI 1286 r. (R. 1966). Razem ze swym stryjcem Michałem (C. 498) k. Wr. darował Kiełpino kl. w Obrze, co zatwierdził Przemysław II w Obrze 24 II 1287 r. (R. 2011). Św. na dok. Henryka Grubego: z 11—18 XI 1287 r. (R. 2052)

i 12 VIII 1288 r. (R. 2083) na obu jako palatyn leg., bez urzędu św. na 2 dalszych dok. tegoż ks.: z 19 X 1289 r. (R. 2116) i 9 VIII 1289 r. (R. 2113). Św. na 8 dok. Henryka V: Wr. 7 III 1291 r. (R. 2187), z 22 IX 1291 r. (R. 2207), Brzeg 23 II 1292 r. (R. 2221), z 21 IV 1292 r. (R. 2226) jako k. Wr., z 9 IX 1292 r. (R. 2242) jako Miro z Prochowic, Leg. 17 VI 1293 r. (R. 2283), wymieniony jako gwarant pokoju z Henrykiem gł. z 6 V 1294 r. (R. 2315), z 1 X 1295 r. (R. 2379).

535. Miroslaw Iwanowic, św. na dok. Konrada gł. z 27 IX 1266 r. (R. 1238).

536. Miroslaw z „Maslovic”, św. na dok. Henryka Grubego z 25 I 1283 r. (R. 1737).

537. Młodej Piotrowic, brat Bogumiła (C. 67 zob.).

538. Mojko Mojkowic, k. Sądowla, stolnik wr., św. na dok. Brodatego:

Szczepin 28 VI 1203 r. (KDS, I, nr 103), Wierzchlewo 2 VII 1223 r. (KDS, III, nr 284) jako stolnik, bez urzędu 6 VI 1228 r. w Henrykowie (SUB, I, nr 290), jako k. Sądowla w Niemczy w 1230 r. (R. 351). Wątpliwe, aby był synem Mojka Konradowica (A. 28), ten bowiem najpewniej nie miał potomstwa. Możliwe, że był on ojcem niejakiego Mojka (C. 539), który przed 1234 r. zmusił dziedziców Głaba do opuszczenia karczowanego przez nich lasu pod Ząbkowicami (Ks. *henr.*, s. 277).

539. Mojko Mojkowic, komes, może syn poprzedniego (z uwagi na teren występowania), św. na dok. Henryka III we Wr. 26 VIII 1251 r. (R. 773), razem z nim św. nie wymieniony z imienia brat, zapewne Dzirzko Mojkowic, św. też na dok. Henryka III w Ziębicach 31 VII 1253 r. (Ks. *henr.*, s. 301), o ile nie jest to Dzirzysław z Byczonia (C. 153).

540. Mojko, syn Dzirzysława z Byczonia (C. 153), brat Dzirzka (C. 154) i Jaśka (C. 402). Po ojcu odziedziczył 6,5 łana w Czerńcyczach, które za 50 grzywien sprzedał kl. henrykowskiemu, co potwierdził Henryk IV we Wr. 17 III 1288 r. (Ks. *henr.*, s. 323—324). W Śremie 20 VIII 1293 r. (R. 2293) nadał swemu wójtowi Hermanowi z „Lutirbach” ziemię w swym dziedzictwie Płonicy („Durhenrisdorf”) koło Złotego Stoku („Richinstein”) w celu skolonizowania na prawie niemieckim. Herman po 3 latach wolnizny miał służyć konno (wartość konia określono na 1,5 grzywny) lub płacić rocznie 1,5 grzywny, i to również w wypadku, gdyby Mojko wymienione dobra zostawił żonie lub komukolwiek sprzedał. W Śremie 29 X 1294 r. (R. 2332) zawarł umowę ze swym sołtysem Hermanem z Topoli („Rychnowe”), który miał przenieść na prawo niemieckie 8 łanów w Śremie („Sram”) i przez 5 lat trzymać je jako leśne, a przez 3 jako rolne. Po upływie tego czasu sołtys zatrzyma tylko 1 łan wolny, a z pozostałych pobierany będzie zwykły czynsz. Skolonizowane łany mają należeć do wsi Topola. Pieczęć Mojka w tarczy wyobrażała 8-ramienną gwiazdę, w otoku napis: „S. MOICONIS. DE+BICEN” (P *fo*t *e*n *h*a *u*e *r*, s. 28, tabl. III, nr 26).

541. Mroczo z Pogorzeli, zob. B. 143.

542. Mroczo Wezenborg (zob.), k. Milicza, marszałek gł., komes. Jako marszałek św. na dok. Konrada gł. w Gł. 7 I 1273 r. (R. 1420). Św. na 8 dok. Henryka gł.: Gł. 25 I 1281 r. (R. 1652), gdzie jako Wezenborg, z 16 VII 1290 r. (R. 2146), Gł. 2 III 1291 r. (R. 2185) jako k. Milicza, zamek gł. 15 VIII 1296 r. (R. 2431), Gł. 3 II 1297 r. (R. 2457), Gł. 14 VII 1297 r. (R. 2470), Gł. 29 IX 1298 r. (R. 2520) jako „Groscho”, Siedlisko 2 XII 1298 r. (R. 2528).

543. Mścigniew Michałowic, wojski Barda, z rodziny Daleborzyców (zob. Alszyk C. 21), ojciec Inwariusza „Daleborez” (C. 326). W wymianie za dziedziczną wieś dzierzoną wspólnie z braćmi: Daleborem (C. 124) i Siemianem (C. 730) otrzymał od Brodatego wieś Kopaszyna („Campassisno”) w 1218 r. (KDS, II, nr 193). Jako wojski św. na dok. Brodatego w Niemczy w 1230 r. (R. 351) uznawanym za fałszyfikat (SUB, I, 3, nr 372).

544. Mściśław, komes, św. na dok. Brodatego z 10 V 1209 r. (*KDS*, II, nr 135).

545. Mściśław Bogusławie, syn Bogusława Kansycza (C. 78) i brat Boguszka (C. 79) wymieniony w dok. kanonika Jana Szymonowica we Wr. 18 II 1299 r. (R. 2540).

546. Mściśław, syn Boguchwała Brukały (zob. Brukalice), ojciec Jakuba, który zmarł bezpotomnie i część Brukalic obejmująca 3 małe łany przypadła Boguszy i Pawłowi, synom Raclawa i Piotrowi Jakubowicowi (*Ks. henr.*, s. 307–308).

547. Męcina Wrocisławowic, św. na dok. Henryka Pobożnego na Psim Polu 24 XI 1239 r. (R. 543a; SUB, II, nr 168 nie ma pełnej listy) i na dok. Henryka III we Wr. 26 VI 1249 r. (SUB, II, nr 375).

548. Miecisław („Mycislaus”), rycerz, św. na dok. Rogatki w Nowogrodzie Bobrzańskim w 1251 r. (R. 752).

549. Myślbor, podkomorzy leg., św. na dok. Rogatki w Bolkowie 22 VII 1278 r. (R. 1571).

550. Naczęsław, zięć Domasława Łukaszewica (C. 137), wg dok. Henryka IV w dniu 16 IV 1282 r. (R. 1701) sprzedał joannitom z Tyńca 2 małe łany koło Głownina („Glowin”) koło Strzelina za 35 grzywien.

551. Naczęsz, k. Milicza, w dok. w sprawie ugody milickiej we Wr. 26 VI 1249 r. (SUB, II, nr 375) wymieniony jako człowiek sędziwy i był k. Milicza.

552. Nagodo, dworzanin bpa Tomasza II, w Otmuchowie 17 XI 1273 r. (R. 1436) podjął się przenieść na prawo niemieckie dobra kapituły pod Wr. w Czernicy („Czirnicza”).

553. Nanker, k. Bolesławca, św. na 2 dok. Brodatego: po 23 V 1202 r. (*KDS*, I, nr 91) i Szczepin 28 VI 1203 r. (*KDS*, I, nr 103).

554. Nanker, palatyn wr., podczaszy wr., komes, baron, zięć Jana syna Żerzuchy (C. 360), po którym odziedziczył Witostowice (*Ks. henr.*, s. 338), bratanek Wisławy, żony podczaszego Ulryka (C. 849), w dzieciństwie dotknięty był paraliżem ręki i nogi, po trwającej 2,5 roku chorobie miał odzyskać zdrowie po pielgrzymce do grobu św. Jadwigi (*MPH*, IV, s. 611). Św. na 4 dok. Henryka III: Wr. 22 II 1255 r. (R. 892) jako dworzanin, Wr. 30 V 1260 r. (R. 1050), Wr. 20 XII 1261 r. (R. 1100), Wr. 3 X 1263 r. (R. 1172). Św. na dok. Kunczka Szwaba (C. 435) z 1268 r. (R. 1305). Św. na 22 dok. Henryka IV: Praga 28 I 1271 r. (R. 1355), Wr. w 1272 r. (R. 1385), z 31 I 1272 r. (R. 1388), Wr. 28 IX 1273 r. (R. 1431), Wr. 30 XI 1273 r. (R. 1437), „Glesnicz” w 1274 r. (R. 1446), Wr. 3 III 1274 r. (R. 1454), Oleśnica 10 VII 1275 r. (R. 1489) jako podczaszy, w tej godności również w dok. dalszych, Wr. 24 II 1276 r. (R. 1494), Wr. 27 IV 1276 r. (R. 1501), Wr. 15 VI 1276 r. (R. 1508), Wr. 2 IX 1277 r. (R. 1542), Wr. 26 IX 1277 r. (R. 1546), Wr. 22 IX 1278 r. (R. 1576), jako palatyn, z 30 VI 1279 r. (R. 1602) jako palatyn, Wr. 4 V 1280 r. (R. 1629), Nysa 6 IX 1281 r. (R. 1674), Wr. 2 X 1281 r. (R. 1680), Wr. 25 III 1286 r. (R. 1953), Wr. 8 III 1287 r. (R. 2012). Komes Nanker św. na dok. Kristana

Białego (C. 450) w Świdn. w 1290 r. (R. 2122). Św. na dalszych dok. Henryka IV: Wr. 23 VI 1290 r. (R. 2140), jako palatyn we Wr. 23 VI 1290 r. (R. 2141). Św. na 12 dok. Henryka V: z 23 VII 1290 r. (R. 2149), z 30 VII 1290 r. (R. 2150) jako baron i palatyn, z 9 VIII 1290 r. (R. 2152), z 23 X 1290 r. (R. 2167), Wr. 19 II 1291 r. (R. 2184), Wr. 30 VIII 1291 r. (R. 2204), z 22 IX 1291 r. (R. 2207) bez urzędu, znów jako palatyn św. 21 IV 1292 r. (R. 2226). Wr. 25 VIII 1292 r. (R. 2240), Wr. 12 III 1293 r. (R. 2271), Wr. 29 VIII 1293 r. (R. 2294) bez urzędu, z 21 II 1294 r. (R. 2311). Przed 25 II 1293 r. (Ks. *henr.*, s. 338) Bolko I odrzucił jego dążenia do rewindykacji młyna w Wadochowicach.

555. Nasięgniew, komes, św. na dok. Rogatki: Leg. 7 XII 1259 r. (R. 1034) i z 1 V 1277 r. (R. 1529).

556. Niemierza („Nemera”), k. Wąsosza („Wansose”), św. na dok. Henryka gł. w Trzebnicy w 1300 r. (R. 2582).

557. Nikosz z Welichowa („Velevchov, Welichowa”), brat Macieja (C. 481), św. na dok. Rogatki w Bolkowie 9 X 1277 r. (R. 1550). Komes Mikołaj z Welichowa św. na dok. Jaśka Bogumiłowica (C. 404) w Ścinawie 23 II 1283 r. (R. 1741).

558. Nikosz z Wiadrowa („Wedrow”), marszałek żagański. Św. na 3 dok. Przemka ścinawskiego: Ścinawa 6 I 1285 r. (R. 1863) i tamże 27 VII 1286 r. (R. 1972), tamże 6 V 1287 r. (R. 2027). Św. na dok. Bolka I w Świerzawie 6 I 1295 r. (R. 2347). Św. na 8 dok. Konrada żag.: Lubin 1 VIII 1298 r. (R. 2518), Żagań 23 V 1299 r. (R. 2547), Lubin 23 V 1299 r. (R. 2548 falsyfikat?), Lubin 23 V 1299 r. (R. 2549), Żagań 29 VI 1299 r. (R. 2553) jako marszałek, z 9 VIII 1299 r. (R. 2561), Lubin 2 XI 1299 r. (R. 2570), Żagań 15 III 1300 r. (R. 2594).

559. Nikosz z Wierzbnej (zob. Wierzbnowie), komes, św. na dok. ks. Anny w 1242 r. (*SUB*, II, nr 239). Św. w procesie kanonizacyjnym św. Jadwigi, na którym zeznał, jakoby wysłany przez Jadwigę rycerz Henryk Cattus (wzmiankowany również w liście Witelona — J. Burchardt, *List Witelona do Ludwika we Lwówku Śląskim*, *Studia Copernicana* XIX, Wrocław 1979 s. 173, jako człowiek stary i łowca wilków) z rodziny panów z Kobylej Głowy (zob. Berold C. 59) odciął jakiegoś wisielca (MPH, IV, s. 555). Zięć Jana z Osiny, z którym popadł w spór (szczegóły C. 355), siostra Nikosza, Agnieszka, zamężna była za Stoszem z Zarzecza (C. 785), ojciec Burharda (C. 107) i Jaśka (C. 406), brat stryjeczny Jana (C. 356) i Andrzeja (C. 28) z Wierzbnej (Ks. *henr.*, s. 312).

560. Opeczko (Apeczko = Albert) z Lidelow, krewny Henryka (C. 289), rodzina pochodzenia niemieckiego, św. na dok. Henryka gł. w Trzebnicy w 1300 r. (R. 2582).

561. Otjęsław („Otezlaus”), św. na dok. Brodatego w Szczepinie 28 VI 1203 r. (KDS, I, nr 103).

562. Otjęsław Siekierka („Zekirca, Sekirca”) z Osetna, k. Sądowła, k. Bytomia Odrzańskiego, sędzia gł., brat Dzirzka (C. 156) i Przeclawa (C. 672), o ile wnosić wolno z nazwy rodzinnego gniazda. Św. na dok.

Pawła Imbramowica (C. 593) z 1239 r. („Sobótka”, t. 12: 1957, s. 369, nr 5, gdzie błędnie jest „Ze Kirca”), św. na dok. Henryka III we Wr. 26 VI 1249 r. (SUB, II, nr 375). Św. na 12 dok. Konrada gł.: z 1251 r. (R. 751), Gliniany 4 XI 1251 r. (R. 777), GŁ 13 XII 1253 r. (R. 855), Gł. 13 XII 1253 r. (R. 856) zawsze jako k. Bytomia, bez urzędu jako brat Dzirzka i z przydomkiem Siekierka św. w Łozinie w 1255 r. (R. 888), Gł. 15 IV 1257 r. (R. 970). Jako „Sekirko” św. na dok. Rogatki w Złotoryi 2 XII 1258 r. (R. 1008). Jako Otjęsław z Osetna św. na dok. Konrada gł. w GŁ 19 VIII 1259 r. (R. 1031), św. dalej GŁ 25 V 1261 r. (R. 1083), Nowogród Bobrzański 12 III 1263 r. (R. 1157), z przydomkiem Siekierka z 27 IX 1266 r. (R. 1238), jako sędzia dworu św. w Gł. 8 IX 1271 r. (R. 1374), Gł. 7 I 1273 r. (R. 1420). Sędzia Otjęsław w imieniu ks. Konrada prowadził wspólnie z bpem lubuskim Wilhelmem I i k. Bytomia Bronisławem (C. 95) rozmowy z bpem wr. Tomaszem II we Wr. 18 IV 1273 r. (R. 1424). Jako k. Sądowła św. na dok. Henryka IV we Wr. 14 IX 1279 r. (R. 1606). Bez urzędu św. na dok. Henryka gł. w Lubiążu 16 IV 1281 r. (R. 1660).

563. Otjęsław, ojciec Stefana (C. 781), z którym razem św. na dok. Wawrzyńca Płaskoty (C. 867) z 19—26 V 1297 r. (R. 2467). Nie wiadomo, o którego z Otjęsławów idzie w *Nekr. lub. (Mon. Lub. s. 56)* pod 31 X.

564. Otto, wojski gł. wymieniony w dok. Konrada gł. w Gł. 22 I 1265 r. (R. 1199) zatwierdzającym darowiznę Gwizdanowa („Gnizdanowo”) koło Lubina dokonaną przez kanonika wr. Ottona, syna Jana, a wnuka wojskiego Ottona. Z uwagi na chronologię i geograficznie wojski Otto może być identyfikowany ze św. z dok. z 1223 r. (KDS, III, nr 276) dotyczącego prawa patronatu kaplicy grodowej w Bytomiu Odrzańskim.

565. Otto Konradowie, k. Lubusza, k. Zagania, podstoli wr., syn k. Krosna Konrada (C. 430), brat Stefana (C. 763) i Konrada Konradowicza poległego pod Leg. w 1241 r. Z bratem Stefanem św. jako podstoli na dok. Brodatego w Urazie 6 VI 1231 r. (SUB, II, nr 3), w tej samej godności św. u tegoż ks. w Wysokim Brzegu 21 XII 1234 r. (SUB, II, nr 79). Z bratem Stefanem św. na dok. Rogatki: Środa 10 III 1242 r. (SUB, II, nr 229), Wr. 16 X 1243 r. (SUB, II, nr 252), Lubin 12 XII 1245 r. (SUB, II, nr 296), Lubiąż 4 IX 1248 r. (SUB, II, nr 344) jako k. Lubusza, w 1249 r. (SUB, II, nr 382) i Złotoryja 1 VI 1249 r. (SUB, II, nr 371). Henryk III zaświadczył w Oławie 11 XII 1251 r. (R. 779), że Otto syn Konrada, k. Krosna, nadał opatowi lubiąskiemu Henrykowi dziedzictwo Maszewo pod Krosnem jako wyrównanie 50 grzywien złożonych przez opata jako okup za Ottona. W dok. wyst. na wiecu między Chrobrem a Zagościem 21 VI 1250 r. (*KDKKrak.*, I, nr 30, s. 38) na marginesie pewnej sprawy majątkowej jest mowa o uwięzieniu pewnego anonimowego krewnego Włosta (C. 897) przez Rogatkę. W swej pracy *Rycerstwo śląskie do końca XIII wieku*, Wr. 1980, s. 222—223 starałem się wykazać, że idzie tu o Ottona, a nie Ikona Mironowica (C. 319). Otto św. na

dok. Konrada gł.: Gł. 19 VIII 1259 r. (R. 1031), Gł. 15 IV 1257 r. (R. 970) jako k. Żagania, z 1 I 1258 r. (R. 992).

566. Otto, k. Leg., św. na dok. z Nysy z 1250 r. (*SUB*, II, nr 412), Kamień 5 IV 1251 r. (R. 760), i Leg 19 III 1253 r. (R. 823).

567. Otto Biberstein, syn Guntera (C. 224), w *Nekr. kamieniecki*, (s. 331, 332, 334) pod 21 X jest: „It. ob. comes Otto dictus de Bybersteyn”, pod 29 X „Ob. Otto f. Ottonis de Bybersteyn”, pod 21 X „Ob. Elyzabeth uxor comitis Ottonis de Bybirsteyn”; Jest to ta sama Elżbieta, która jako żona komesa Ottona św. na dok. Pogorzeliów z 1272 r. (R. 1417). Św. na dok. Henryka III w Trzebnicy 1 II 1250 r. (*SUB*, II, nr 389, 390) i na dok. Henryka III i Konrada gł. w Gł. 11 XII 1253 r. (R. 853), św. na dok. Henryka IV we Wr. 29 IV 1281 r. (R. 1663). Henryk IV 20 IX 1281 r. (R. 1679) zaświadczył, że rycerz Otto de Bebirsteyn, za zgodą swego brata Rulko (C. 714), rodziny oraz opata Wilhelma z Ołbina sprzedał wr. mieszczanom, braciom Goblowi i Wernerowi folwark na Psim Polu za 350 grzywien. Po ojcu odziedziczył Otto spór o dziesięciny ze Stolca z proboszczem w Sadlnie. Z pisma Krystana proboszcza w Sadlnie z dnia 9 I 1292 r. (R. 2217) wynika, że sędziami rozjemczymi w tym sporze byli dziekan wr. Jan i Jan, dziekan od Św. Krzyża. Strony miały podporządkować się wyrokowi tych sędziów pod karą 50 grzywien srebra.

568. Otto „de Wilin”, św. na dok. Henryka III w Krzydlinie 1 XI 1251 r. (R. 776). Bp wr. Tomasz I rozdzielił 13 II 1258 r. (R. 996) na prośby ks. Henryka IV, patrona kościoła w Rychbachu, i Ottona z Wilina, patrona kaplicy w Pieszycach („Peterswaldau”), obie te świątynie. Kaplica w Pieszycach miała odtąd mieć własnego proboszcza. Otto wynagrodził stratę kościołowi w Rychbachu nadając mu 2 wolne łany w Pieszycach.

569. Otto Kietlicz, krewny m. in. Henryka (C. 298 zob.), św. na dok. Rogatki w Leg. 28 X 1255 r. (R. 905).

570. Otto „de Nidecke”, rodzina pochodzenia może niemieckiego wywodząca się z zamku Nideck nad górnym Renem albo z zamku Nidegen nad dolnym Renem (Müller, s. 47). Należy jednak pamiętać, że leżące w pobliżu Dzierżoniowa Nowiny nazywały się Neudeck i były może gniazdem Ottona. Św. na dok. Rogatki w 1249 r. (*SUB*, II, nr 382) w Krośnie. Św. na dok. Guntera Bibersteina (C. 224) w Nowogrodzcu: 16 II 1255 r. (R. 891) i 20 II 1259 r. (R. 1016). Jako pan i rycerz św. na dok. Konrada gł. we Wr. 1 VI 1260 r. (R. 1052) i w Bolesławcu 2 VI 1261 r. (R. 1085). Św. na dok. Rogatki w Leg. 6 VII 1264 r. (R. 1184).

571. Otto „Glinetz”, św. na dok. Henryka IV z 19 II 1283 r. (R. 1739b).

572. Otto von Donin, św. na dok. Henryka gł. w Bieszkowie („Beroldisdorf”) 18 VIII 1300 r. (R. 2607). Rodzina niemiecka (Schieckel, s. 100).

573. Otto von Panwitz, pochodził z rodziny łużyckiej z Pannwitz pod Bischofswerde (K n o t h e, *Geschichte des Oberlausitzer Adels*, s. 408;

Kozierowski, s. 78; Schieckel, s. 75). Krewny Wolframa (C. 914) i Tyczka (C. 827). Św. na dok. Przemka ścinawskiego w Żaganiu 8 V 1284 r. (R. 1781).

574. Otto ze Śliwic („Sliwin, Slewiz”), jego gniazdem wieś w Nyskiem lub Oleśnickiem. Św. na dok. Bogusza z Pogorzeli (C. 80) w Żelaznej 29 XI 1284 r. (R. 1859). Św. na dok. Henryka Grubego z 25 I 1287 r. (R. 2003). Henryk Gruby 12 VIII 1288 r. (R. 2083) zaświadczył, że Otto dał szpitalowi krzyżowców jako odszkodowanie za uczynione szkody 7 wiarunków czynszu z młyna w Konradówce („Conradi villa”) pod Chojnowem. Św. na 7 dok. Henryka Grubego: Rokitnica 23 VIII 1288 r. (R. 2084), z 19 X 1289 r. (R. 2116), z 13 I 1290 r. (R. 2128), z 9 IX 1292 r. (R. 2242), Leg. 17 VI 1293 r. (R. 2283), gwarant pokoju z Henrykiem gł. z 6 V 1294 r. (R. 2315), z 1 X 1295 r. (R. 2379). Św. na dok. Bolka I w Leg. 23 I 1297 r. (R. 2454).

575. Otto z Małkowic („Malkwitz”), może Małkowice pod Wr., św. na dok. Przemka ścinawskiego w Ścinawie 6 I 1285 r. (R. 1863).

576. Otto von Kamenz, brat Bernarda (C. 56, gdzie dokumentacja).

577. Otto syn Burharda, z bratem Konradem św. na dok. Konrada żag. w Żaganiu 6 XII 1286 r. (R. 1988).

578. Otto von Zedlitz, k. Chojnowa, krewny Apeczka (C. 34) i Kune-mana (C. 455). *Nekr. lub. (Mon. Lub., s. 45)* pod 25 V ma: „Ob. Otho de Cziedzic miles”. W Ścinawie 12 VI 1287 r. (R. 2035) kupił od Henryka gł. wieś Dziewin („Dewin”) w dystrykcie ścinawskim, wolną od wszelkich ciężarów i służb. Jako komes Otto de Siliz św. na dok. Henryka gł. i Konrada żag. w Lubiniu 29 III 1289 r. (R. 2105). Jako Otto „Zedlitz” św. na 5 dok. Henryka gł.: z 1291 r. (R. 2174), Ścinawa 26 III 1291 r. (R. 2192), Gł. 12 XI 1292 r. (R. 2252), Ścinawa 1 VIII 1293 r. (R. 2291) jako k. Chojnowa, Gł. 14 VIII 1297 r. (R. 2470).

579. Otto Haugwitz, syn Rudgera (C. 711), szerzej o tej rodzinie zob. Andrzej (C. 26). Otto uczestniczył w 1290 r. w wyprawie na Brandenburgię, gdzie dostał się do niewoli i stracił konia. Konia tego chciał wcześniej kupić za 80 grzywien sam Bolko I, który teraz jako odszkodowanie za poniesione straty nadał Rudgerowi Raczyce (*Ks. henr., s. 342—343*).

580. Otto „de Zoblus”, baron, św. na dok. Bolka I wyst. w Krzeszowie: 8 IX 1292 r. (R. 2241) i w 1299 r. (R. 2531).

581. Otto z „Sicen”, rycerz, św. na 2 dok. Bolka I: Bolków 13 VIII 1295 r. (R. 2375) i Kąty Wr. 19 XI 1298 r. (R. 2572).

582. Otto „de Wermolthestrof”, krewny Ogierza i Kunczka (C. 454), św. na dok. Konrada żag.: 1 VIII 1296 r. (R. 2429).

583. Otto von Kemnitz, krewny Wolframa (C. 913), rodzina pochodzenia niemieckiego (Schieckel, s. 110), św. na dok. Bolka I w zamku leg. 31 I 1297 r. (R. 2456). Nazwisko od miejscowości Kemnitz na pld.-wsch od Budziszyna.

584. Otto „de Thur”, św. na dok. Henryka gł. w Oleśnicy 6 VIII

1299 r. (R. 2558). Dok. bpa wr. Jana Romki z 16 VI 1295 r. (R. 2359) wymienia dziesięcinę z pól Ottona z Thur w Drwalowicach („Driwalowiz”) pod Kozuchowem jako należne kościołowi w Solnikach. Bp Jan operował imionami aktualnych właścicieli wymienianych w dok. dóbr i dlatego nieporozumieniem jest włączanie tychże imion w dok. Warzyńca z lat 1220—1232, jak robi to *KDS*, II, nr 224.

585. „Ozemo”, św. na dok. Brodatego w Szczepinie 28 VI 1203 r. (*KDS*, I, nr 103).

586. Pęśław („Panzlaus”) z Radakowic, brat Radaka (C. 690), rycerz.

Św. na dok. Tomasza II pod Leg. 1 XII 1288 r. (R. 2092). Razem z bratem Radakiem św. na 4 dok. Henryka Grubego: z 22 IV 1289 r. (R. 2107b), Wr. 21 IX 1292 r. (R. 2244), z 14 X 1294 r. (R. 2336), Leg. 25 III 1295 r. (R. 2352). Razem z sąsiadami uwikłany był w spór z proboszczem z Kostomłotów o dziesięcinę w latach ok. 1298 r. (R. 2492, 2497) — szczegóły zob. Albert (C. 15). Pęśław-Pęcisław był może potomkiem Radaka (C. 689) i jego to może miał na myśli *Nekr. lub.* (*Mon. Lub.*, s. 56) pod 31 X: notując zgon rycerza „Panslaus”.

587. Pęcien („Pantinus”), podkomorzy leg., może to o nim pisze *Nekr. lub.* (*Mon. Lub.*, s. 56) pod 1 XI „Ob. Pantinus”. Św. na 5 dok. Rogatki: z 1251 r. (R. 782), Leg. 10 VIII 1259 r. (R. 900), z 13 IX 1265 r. (R. 1215), Leg. w 1267 r. (R. 1245), Leg. 2 XII 1267 r. (R. 1281).

588. Pakosław Henrykowic, św. na dok. bpa Iwona z 17 IX 1231 r. (*SUB*, II, nr 7).

589. Pakosław Gosławic, kupił z synami swymi Gosławem, Pakosławem i Hubertem dział ziemi koło Buchcic od komesa Tworzymira (C. 844) za 12,5 grzywny, później Adelajda, wdowa po Pakosławie Gosławicu, ojcu Huberta Pakosławica ziemię tę sprzedała kl. na Piasku. Transakcję poświadczył Henryk III we Wr. 23 X 1252 r. (R. 802). Adelajda sprzedała ziemię za 6,25 grzywien czystego srebra. Kl. na Piasku już wcześniej nabył połowę ziemi kupionej niegdyś przez Gosława.

590. Pakosław Zdieszyc, marszałek wr., komes, brat Zdieszycy (C. 927) i Henryka (C. 260), ojciec Lutka (C. 477) i Pakosława (C. 591) Grabiszy (C. 217) i mgra Jana. Z uwagi na imiona synów: Grabiszy i Bernarda, niewykluczone, że Pakosław był mężem córki Alberta (I) z Brodą (C. 4). Wiadomo, że z rodziną Alberta utrzymywał żywe stosunki i tak np. wg dok. Filipa z Fermo, wyst. we Wr. 21 III 1282 r. (R. 1700), był poręczycielem Mikołaja z Ciepłejwody (C. 522). Św. na 4 dok. Henryka III: Wr. 2 XII 1257 r. (*Ks. henr.*, s. 305) jako dworzanin, Wr. 20 II 1259 r. (R. 1015), Namysłów 19 III 1261 r. (R. 1078), Wr. 13 XI 1264 r. (R. 1196) jako dworzanin. Św. na 22 dok. Henryka IV: Wr. w 1272 r. (R. 1385), Wr. 28 II 1272 r. (R. 1394), Wr. 11 III 1272 r. (R. 1396) z bratem Zdieszycą, Wr. 14 IV 1272 r. (R. 1401) z bratem Henrykiem, Świdn. w 1274 r. (R. 1444). Papież Grzegorz X zlecił bpowi poznańskiemu zbadać sprawę naruszenia przez Pakosława granic posiadłości kl. trzebnickiego w „Gohlowo” (R. 1452 z 23 I 1274 r.). Św. na dalszych dok. Henryka IV: Wr. 24 II 1276 r. (R. 1494)

jako marszałek, Wr. 27 IV 1276 r. (R. 1501). We Wr. 9 IX 1276 r. (R. 1513) Henryk IV nadał swemu marszałkowi dobra Gajków („Gaycowo”) pod Wr. i dobra „Rolavinki”. Św. na następnych dok. Henryka IV: Wr. 2 IX 1277 r. (R. 1542) jako marszałek, bez urzędu 1 VII 1278 r. (R. 1567) i 28 VII 1278 r. (R. 1572), Wr. 4 V 1280 r. (R. 1629) jako marszałek, 27 V 1280 r. (R. 1633) i 25 IV 1281 r. (R. 1661) bez urzędu, Wr. 6 X 1284 r. (R. 1856), Wr. 25 III 1286 r. (R. 1953), Wr. 31 V 1286 r. (R. 1962), Wr. 12 VI 1286 r. (R. 1964), Wr. 8 VII 1287 r. (R. 2038) jako marszałek. Jako komes św. na dok. protonotariusza Piotra we Wr. 8 VIII 1287 r. (R. 2042). Św. na dok. Henryka IV: Maciowakrze 27 X 1287 r. (R. 2050), Wr. 17 III 1288 r. (R. 2058) jako marszałek, Wr. 22 IX 1288 r. (R. 2087) jako syn „Jessa”, Wr. 23 VI 1290 r. (R. 2140). Św. na dok. Henryka V: 22 VII 1290 r. (R. 2147) we Wr., z 9 VIII 1290 r. (R. 2152), z 23 X 1290 r. (R. 2167), Wr. 1 II 1292 r. (R. 2218), z 21 IV 1292 r. (R. 2226). Krótco po tej dacie oskarżony o morderstwo i ścięty (*MPH*, III, s. 503—507). Śmierć Pakosława omawiam szerzej w części pierwszej (s. 189—190).

591. Pakosław Pakosławic, syn poprzedniego, razem z bratem Lutkiem (C. 477) sprzedał w 1293 r. (R. 2287) folwark Kojęcín.

592. Pakosław z Tyńca, z rodziny Wilczyców (zob.). W dok. Henryka Grubego z 9 VIII 1289 r. (R. 2113) wymieniony jako jeden ze spadkobierców w Tyńcu. Rycerz Pakosław z „Turcz” (Tinz?) wymieniony jako gwarant pokoju z Henrykiem gł. z 6 V 1294 r. (R. 2315).

593. Paweł Imbramowic (zob. Ilikowice), syn Imbrama Gniewomirowica (C. 327) i „Dobrosyfn”. Może to on św. na dok. bpa wr. Cypriana we Wr. po 1 III 1202 r. (KDS, I, nr 90). Za zgodą swej matki nadał swe dziedzictwo Pasieczna („Pasezno”) koło Świdn. z młynem, potokiem i lasem nad tymże potokiem joannitom ze Strzegomia. Dar ten potwierdził dok. wyst. w obecności swej matki i swych rycerzy („militum meorum”) w 1239 r. Rycerzy tych może wymienia lista św. na 2 dalszych dok. Pawła. Św. na nich: Kryspin „gener” (szwagier, ale i zięć) wystawcy (C. 449), Krystyn Mikołajowic (C. 451), Andrzej Stefanowic (C. 23) i jako trzeci przedstawiciel Wierzbnow, Tomko z Wierzbnej (C. 833), Dobiesz z Domanic (C. 132), sąsiad i jako zięć Ilika (C. 322) powinowaty wystawcy, Budziwoj Jarosławic (C. 102) z rodziny Pogorzeliów, może również powinowaty Pawła, skoro swemu synowi (C. 602) nadał jego imię, sędzia Mikołaj (C. 508), podkomorzy Chwalisław (=Gaweł C. 194), Otjęsław Siekierka (C. 562), Wojsław Bogdanowic (C. 908), Grzegorz (C. 219) z anonimowym bratem, Fabian (C. 179), Jan Fabianowic (C. 353), może syn poprzedniego, Jan syn Błażka (C. 354), anonimowi bracia tegoż Jana. Sędek Wojborowic, Zdzisławic. Wymienieni po Otjęsławic, skądinąd niemal nieznanymi, rycerze mogli być drużynnikami Pawła Imbramowica. Na dok. św. też duchowni: Polanin proboszcz z Ruska („Ruzc”), Jakub pleban „de Colcim”, wikariusz Konrad, obecni byli też joannici: Jan wicemistrz, Przedbor, Rinold, Bogumił. Liczni ci goście, przybyli, jak pisze Paweł,

„ad nuptias meas”, a sam dok. datowany jest na 1239 r. „in consecratione ecclesie in Ztregom”. Część listy powtarza się na trzecim dok. Pawła, datowanym na 29 VIII 1239 r., dlatego też i poprzedni nie odbiegał pewnie zbyt od tej daty. Drugi z dok. dotyczy również darowizny Pasicznej mającej św. o „wiecznej pamięci rodu” wystawcy. Trzeci dotyczy zobowiązań kościoła strzegomskiego do utrzymywania 2 nauczycieli i przeniesienia Lusiny na prawo niemieckie. Lusina od 1203 r. była własnością joannitów z daru jeszcze Imbrama. Ostatni ten dok. uznany przez Malczyńskiego za autentyczny zakwestionowany został na podstawie niezbyt przekonujących argumentów przez W. Irganga. Dok. Pawła opublikował Malczyński („Sobótka”, t. 12: 1957, s. 368—372) i Irgang (SUB, II, nr 170, 171 i 430). Zezwolenie na lokację Lusiny świadczy o zachowaniu przez Strzegomiów pewnych praw zwierzchnich do tej wsi. Do ostatniego z dok. Paweł przywiesił pieczęć swego ojca Imbrama z godłem typu kreskowego (dwie jakby podkowy połączone krzyżem) i napisem w otoku: „+S. COMIT (?) EMERAMI” (Pfortenhauer, s. 38, tabl. XI, nr 112, 113). Pieczęć jest okrągła i bez tarczy.

594. Paweł Bogumiłowic, św. na dok. Henryka Pobożnego na Psim Polu 24 XI 1239 r. (R. 543a; SUB, II, nr 168).

595. Paweł ze Słupowic, podstoli wr., podkomorzy wr. Wg *Ks. henr.*, s. 293, opisującej wiec pod Wr. w 1244 r., Paweł już za czasów Brodatego i jego syna wytyczał granice posiadłości. Św. na dok. Rogatki i Henryka III na Ślęzy 28 XII 1247 r. (SUB, II, nr 339). Św. na 16 dok. Henryka III: z 1250 r. (SUB, II, nr 410), Wr. z 1251 r. (R. 749), Wr. 9 IX 1251 r. (R. 775) jako podkomorzy. Może on to jest komesem Pawłem św. na dok. Bogusława (C. 75) i Idziego (C. 321) z 1257 r. (R. 1645). Św. na dok. Henryka III: Wr. 12 III 1252 r. (R. 789), Wr. 25 III 1252 r. (R. 791) jako podkomorzy, Wr. 10 IX 1252 r. (R. 799), Wr. 23 X 1252 r. (R. 802) jako podkomorzy, Przyłęk 1 II 1253 r. (R. 812), Ziębice 31 VII 1253 r. (*Ks. henr.*, s. 301), Wr. 4 VI 1254 r. (R. 873), Wr. 18 XI 1254 r. (R. 885) jako podkomorzy. Henryk III we Wr. 27 VI 1255 r. (*Ks. henr.*, s. 272) polecił opatowi kl. henr. wypłacić Pawłowi 35 grzywien z sumy wpłaconej ks. za Jaworówek. Św. na dok. Henryka III: Wr. 30 VII 1255 r. (R. 896), z 25 VII 1256 r. (R. 935) jako podkomorzy, Wr. 13 VII 1257 r. (R. 980) jako podkomorzy, Wr. 3 VI 1259 r. (R. 1029) jako podkomorzy, Wr. 28 V 1260 r. (R. 1047) jako komornik, bez urzędu św. na dok. Władysława salzb. 17 VII 1269 r. (R. 1328). Św. na dok. Henryka IV: Wr. 22 IX 1278 r. (R. 1576), Wr. 22 IX 1278 r. (R. 1577) jako podstoli, z 13 VIII 1279 r. (R. 1604), z 17 IX 1279 r. (R. 1608), Wr. 18 VII 1288 r. (R. 2076) jako Paszko Słupowic.

596. Paweł „Uglanda”, komes. Henryk III we Wr. 9 II 1252 r. (R. 788) nadał komesowi Pawłowi za pierścień wartości 10 grzywien dobra Machnice („Magnino”) pod Wr., zamieszkałe niegdyś przez rybaków ks. Paweł Uglanda i jego żona zapisali, za zgodą ks. Henryka III i Władysława we Wr. 25 V 1259 r. (R. 1027), swe dobra Machnice („Macnizi”) i kupione od synów Ilika (C. 322) dobra „Goreslava” kl. trzebnickiemu.

597. Paweł „Conovich”, św. na dok. Henryka III w Namysłowie 19 III 1261 r. (R. 1078).

598. Paweł Sulislawic, św. na dok. opata ołbińskiego Wita w Łozinie 4 IV 1259 r. (R. 1017).

599. Paweł Rymbaba („Rymbab, Rynbabe”), krewny i sąsiad Wojciecha Rymbaba (C. 904), sędzia wr. Św. jako sędzia na dok. Henryka IV we Wr. 31 V 1272 r. (R. 1405). Bez urzędu św. u tegoż ks.: Wr. 15 VI 1276 r. (R. 1508) i Wr. 26 IX 1277 r. (R. 1546). Jako Paszko Rynbabe św. na dok. tegoż ks. we Wr. 9 IX 1276 r. (R. 1513). We Wr. 1 III 1298 r. (R. 2498) kanonik wr. Piotr rozszadził spór o dziesięciny z pól komesa Pawła Rymbaba między Janem, proboszczem z Kostomłotów a Benedyktem, proboszczem z Piotrowic pod Środą.

600. Paweł Poduszka z Brzezimierza koło Oławy, rycerz, ojciec Berty, żony Gebharda z Prusic (C. 199), ojciec zapewne Jeszka Poduszki (C. 416). Św. na dok. Henryka III w Ziębicach 31 VII 1253 r. (Ks. *henr.*, s. 301). Bp wr. Tomasz II w Wiązowie 25 IV 1285 r. (R. 1900) na prośby rycerza Pawła Poduszki zatwierdził dokonaną w czasach bpa Wawrzyńca fundację kościoła w Brzezimierzu („Bresimir”) i nadane wówczas przez rycerza Piotra Włochatego (C. 612) dziesięciny z Brzezimierza i z dóbr innych rycerzy: Szymona z Szymanowie („Simanoviz”) koło Oławy, Bogdasza z Pelczyc („Polganovo, Pelciz”), Wawrzęty z Wawrzętic („Wawreta de Wavreciz”), czyli z Bolechowa („Bolechovo”), Gniewomira „de Chomatovo” (dziś Drzemlikowice), Mikołaja z Kurzątkowic i Wyszkwowie („Crinasosna et de Lawinstein”). Paweł Poduszka zapewne św. na dok. Kunczka Szwaba (C. 435) w 1268 r. (R. 1305). Jako Paweł z Brzezimierza św. na dok. Henryka IV we Wr. 22 IX 1288 r. (R. 2087) dotyczącym spraw majątkowych rodziny Gebharda z Prusic.

601. Paweł „de Swoynicz”, św. na dok. Bolka I w Jeleniej Górze 2 VIII 1288 r. (R. 2077).

602. Paweł Budziwojowic z Michałowa (zob. Pogorzele), św. na dok. Henryka IV we Wr. 22 IX 1288 r. (R. 2087).

603. Paweł Raclawic z Brukalic (zob.).

604. Paszko z Moczydlnicy, brat Mikołaja (C. 521), z którym zawsze razem występuje. Dodatkowo należy podać, że wg dok. Henryka gł. w Lubiążu 16 IV 1290 r. (R. 2133) Paszko zaręczony był z dworką Zofią. On to też zapewne jako „Pescho”, rycerz z „Muzelniz”, św. na dok. Henryka gł. w Ścinawie 12 IV 1287 r. (R. 2035).

605. Paweł Kotka z Kobylej Głowy, syn Stefana z Kobylej Głowy zwanego Kotka (C. 769), szerzej o rodzinie tej zob. Berold (C. 59), krewnym był Henryk Kotka (zob. Nikosz C. 559). Brat Pauliny. Po ścięciu Stefana w Gł. za rozbój, Paweł i Paulina odziedziczyli Nietowice obejmujące 7 małych łąnów. Paulina poślubiła mieszczanina z Ząbkowic, Piotra, który przyjął przydomek teścia i szwagra. Przypadające czynsze i łąny na 2 łąnach Pauliny (uprawianych przez mieszczan ziębickich Tammona z Wide i Jana z Paczkowa) odstąpił Piotr Piotrowi z Lubnowa (C. 656)

za 1 wierzchowca. Pozostałe 5 łanów Paweł i Piotr sprzedali Cieszyborowi z Czesławie (C. 122) za 110 grzywien gdzieś u schyłku XIII w. (Ks. *henr.*, s. 328—329).

606. Peczeko Schoff (zob. Schaffgotsche), rycerz, mąż Gertrudy, sprzedał Tomkowice pod Strzegomiem Hartungowi synowi Idziego ze Strzegomia, co zatwierdził Henryk Gruby 1 XII 1278 r. (R. 1584).

607. Peczold z Myślęcina („Schenkindorf”), rycerz, św. na dok. Bolka I w Kamiennej Górze 31 V 1297 r. (R. 2468), św. na dok. Henryka Baruta (C. 270) w Świdn. w 1299 r. (R. 2534), św. na dok. Reinska z Makowie (C. 703) w Świdn. 24 IX 1300 r. (R. 2610).

608. Peczeko z „Hezelech”, k. Żagania. Bp Tomasz II w Nysie 10 VI 1290 r. (R. 2137) stwierdza, że skoro rycerz „Pechmann” nie stawił się na rozprawie, prawo patronatu nad kościołem w Dzikowicach („Eberhardi villa”) koło Szprotawy przyznano Albertowi proboszczowi szprotawskiemu. Św. na 7 dok. Konrada żag.: Żagań 28 X 1290 r. (R. 2168), Żagań 1 XI 1290 r. (R. 2169), Żagań 4 I 1291 r. (R. 2176), pod Żaganiem 29 X 1294 r. (R. 2331), Żagań 1 VIII 1296 r. (R. 2429) jako k. Żagania, Lubin 23 V 1299 r. (R. 2548), Żagań 15 III 1300 r. (R. 2594).

609. Peczold. marszałek wr., św. na dok. Henryka IV we Wr. 10 III 1286 r. (R. 1952).

610. Peczold z „Niborewald”, razem z Mikołajem (C. 524) wyrządzali szkody posiadłościom szpitala Św. Elżbiety we Wr., na co skarżył się mistrz Walter 11—18 XI 1293 r. (R. 2303).

611. Peregryn (zob. Wezenborg), on to zapewne jako stolnik św. na dok. Brodatego z 1223 r. (KDS, III, nr 276). W czasie zjazdu w Gąsawie własnym ciałem osłonił Brodatego, co przypłacił życiem (*MPH*, III, s. 640, 648, 845). Zjazd miał miejsce najprawdopodobniej 23 XI 1227 r., a *Nekr. lub.* (Mon. *Lub.*, s. 59) pod 31 XII ma: „Ob. Peregrinu... qui dedit mansos et lacus Wilkzin”. Pochowany w kl. lubiąskim.

612. Piotr Włochaty („Vlossati”, „Crinosus”), k. Leg.? podkomorzy wr., skarbnik wr., może identyczny z rycerzem Piotrem Wojsławicem, który otrzymał od Brodatego wieś Domaniów („Domaviovo”). Wieś tę jego krewni po śmierci Piotra nadali kl. trzebnickiemu w 1224 r. (H a e u s l e r, nr 35). Jest to o tyle możliwe, że Piotr Włochaty był właścicielem i fundatorem kościoła w Brzezimierzu, nie tak znów odległym od Domaniowa (zob. C. 600). Z samym imieniem św. na dok. Imbrama (C. 327) przed XII 1203 r. (KDS, I, nr 89), na dok. bpa Cypriana we Wr. po 1 III 1202 r. (KDS, I, nr 90), Brodatego w Szczepinie 28 VI 1203 r. (KDS, I, nr 103) jako podkomorzy, jako skarbnik z przezwiskiem „Vlossati” św. na dok. Brodatego z 10 V 1209 r. (KDS, II, nr 135). Może tożsamy z k. Leg. św. na dok. bpa Wawrzyńca z 18 IV 1218 r. (KDS, II, nr 198), Konrada mazowieckiego w Łowiczu 5 VIII 1222 r. (KDS, III, nr 273), bpa krak. Iwona w Wierzchlewie 6 VIII 1223 r. (KDS, III, nr 287).

613. Piotr syn dziekana Bieńka, rycerz, brat kantora Jana i kanonika wr. Idziego, razem ze swym bratankiem („nepos”) Mikołajem wymię-

nił swą część Będkowa („Benicovo”) za ks. „Indrichouo” przed 21 VIII 1208 r. (*KDS*, II, nr 130). Jako „Petro decani filio” św. na dok. Odonica z 26 VI 1211 r. (*KDS*, nr 150).

614. Piotrek Czesławie, św. na dok. Odonica w Gł. 25 XII 1208 r. (*KDS*, I, nr 132).

615. Piotr syn Detlewa, nadał prawo patronatu nad kaplicą grodową w Bytomiu Odrzańskim kl. w Nowogrodzie Bobrzańskim w 1223 r. (*KDS*, III, nr 276).

616. Piotr Albertowie, św. na dok. Pobożnego na Psim Polu 24 XI 1239 r. (*SUB*, II, nr 168; R. 543a).

617. Piotr Jakubowic, św. na dok. Pobożnego na Psim Polu 24 IX 1239 r. (R. 543a; *SUB*, II, nr 168). Może tożsamy z bratem Jakusza, a św. na dok. Konrada gł. w Łozinie w 1255 r. (R. 888). Nie wiadomo, czy on to był ofiarą skonfiskowania dóbr „Persin” przez Konrada gł. przed 1259 r. (R. 1009). Nie sposób też rozstrzygnąć, czy to właśnie on był przed 26 II 1262 r. (R. 1110) właścicielem dóbr „Colanovo”.

618. Piotr, sędzia dworu wr., komes, św. na 8 dok. Rogatki: Środa 10 III 1242 r. (*SUB*, II, nr 229), Niemcza 12 III 1243 r. (*SUB*, II, nr 241), Wr. 12—17 XI 1243 r. (*SUB*, II, nr 255), Wr. w 1244 r. (Ks. *henr.*, s. 294), Niemcza w 1244 r. (*SUB*, II, nr 272), Wr. w 1245 r. (*SUB*, II, nr 297), Ślęża w 1245 r. (*SUB*, II, nr 299), Leśnica 29 IV 1247 r. (Ks. *henr.*, s. 263).

619. Piotr, marszałek wr., św. na dok. Henryka III we Wr. 20 I 1253 r. (R. 810). Trudno orzec, o którego z licznych Piotrów chodzi.

620. Piotrko, k. Oleśnicy, komes. Św. na 4 dok. Henryka III: Wr. 26 VI 1249 r. (*SUB*, II, nr 375), w 1250 r. (*SUB*, II, nr 413) jako k. Oleśnicy, z 1251 r. (R. 750), Wr. 21 XI 1254 r. (R. 886—887) jako k. Oleśnicy. Nie wiadomo, czy o niego tu chodzi jako św. na dok. Henryka III we Wr. 13 XI 1264 r. (R. 1196), gdzie jako Piotr „de Godov”. Zob. C. 841.

621. Piotrko Przedwojowic, k. Gł., k. Sądowla, k. Ścinawy, brat Mikołaja (C. 510), syn zapewne Przedwoja (C. 674). Św. na dok. Rogatki na Ślęży 28 XII 1247 r. (*SUB*, II, nr 339). Jako k. Ścinawy św. na 4 dok. Konrada gł.: Gł. 11 XII 1253 r. (R. 853), Gliniany 4 XI 1251 r. (R. 777), Gł. 13 XII 1253 r. (R. 855) dodatkowo jako syn Przedwoja, Gł. 15 IV 1257 r. (R. 970), Gł. 23 XI 1257 r. (R. 987) — jako k. Sądowla, jako k. Głogowa św. na 5 dalszych dok. Konrada: Gł. w 1263 r. (R. 1154), Gł. 21 I 1264 r. (R. 1176), Gł. 8 IX 1271 r. (R. 1374), Gł. 7 I 1273 r. (R. 1420), Wr. 18 IV 1273 r. (R. 1424).

622. Piotr podczaszy, św. na dok. Rogatki: Lubiąż 4 IX 1248 r. (*SUB*, II, nr 344), Złotoryja 1 VI 1249 r. (*SUB*, II, nr 371).

623. Piotr Ilikowic (zob. Ilikowice), św. na dok. Rogatki w Lubiążu 4 IX 1248 r. (*SUB*, II, nr 344), św. na dok. Henryka III: Wr. 23 X 1252 r. (R. 802), Wr. 18 XI 1254 r. (R. 885), Wr. 22 II 1255 r. (R. 892).

624. Piotr syn Teodoryka (C. 817), komes, brat Burharda (C. 106). Św. na 8 dok. Konrada gł.: 1251 r. (R. 751), Gliniany 4 XI 1251 r. (R. 777), Gł. 11 XII 1253 r. (R. 853), Gł. 13 XII 1253 r. (R. 855), z 13 XII 1253 r.

(R. 856), Łoziny w 1255 r. (R. 888), Gł. 19 VIII 1259 r. (R. 1031), Gł. 25 V 1261 r. (R. 1083).

625. Piotr syn Boguchwała, wymienił swoje dobra w Sobolicach („Sobelici”) koło Kozuchowa na należące do opata z Nowogrodu Bobrzańskiego 2 łany i 3 grzywny srebra pod Bytomiem. Transakcję zatwierdził Konrad gł. 27 IX 1266 r. (R. 1238).

626. Piotr „de Swavestorf”, św. na dok. Rogatki w Strzegomiu 6 XII 1251 r. (R. 778) i na dok. Witiga de Griphenstein (C. 894) w Lubaniu 25 X 1254 r. (R. 879).

627. Piotr „de Cmanow”, św. na dok. Henryka III we Wr. 23 X 1252 r. (R. 802).

628. Piotr Rogoża („Rogoz”), św. na dok. Henryka IV we Wr. 11 XI 1274 r. (R. 1480).

629. Piotr Stoszowic, dziedzic Piotrowic (dziś Stoszowice) koło Ząbkowic. Ojciec jego i stryj zwani byli „Z krzywą żoną” („Scriwazona”). W latach 1221—1227 nie dopuszczali do lokowania ks. wsi Budzów. W swoim postępowaniu w okolicach Ząbkowic nie liczyli się ze zdaniem ks., a ten był wobec nich bezradny (Ks. *henr.*, s. 286, 295). Piotr syn Stosza po najeździe tatarskim przywłaszczył sobie lasy Budzów i Rudno przylegające do wsi Piotrowic i próbował tu lokować wieś Schonwalde (Budzów). Z jego upoważnienia działał przez 2 lata sołtys Sibodo. Przez 5 lat na kolejnych wiecach generalnych opat henrykowski Bodo skarżył Piotra opomienione lasy obejmujące 100 wielkich łanów. Dopiero w 1244 r. na wiecu pod Wr. sprawę rozstrzygnięto. Na wiecu w obronie praw kl. przemawiał Albert z Brodą (C. 4), a w imieniu Piotra występował Stosz Leonardowic (C. 785). Decydujące znaczenie miało oświadczenie Pawła Słupowica (C. 595). Rogatka przyznał opatowi 50 wielkich łanów w lesie Rudno i zagroził Piotrowi oślepieniem na wypadek, gdyby ten sprzeciwił się wyrokowi. Piotr jednak mimo tej groźby nie dopuścił do kolonizacji ze strony kl. spornych terenów, dopóki opat za radą Alberta (C. 4) nie odstąpił Piotrowi 14 łanów z lasów kl., które Stoszowic wcielił do Piotrowic (Ks. *henr.*, s. 294—295). Henryk III we Wr. w 1254 r. (R. 858) zaświadczył, że Piotr Stoszowic ustąpił kl. henrykowskiemu 10 łanów

i młyn położone między Piotrowicami a Budzowem. Darowizna ta wspomniana jest też w dok. bpiego oficjała Wawrzyńca we Wr. 16 VI 1283 r. (R. 1751).

630. Piotr Stoszowic, k. Nowego Miru (w Wielkopolsce), burgrabia Kalisza, wnuk Leonarda „Scriwazona”, syn Stosza z Zarzycy (C. 785)

i Agnieszki z Wierzbnow, siostry Nikosza (C. 559), ojciec Dzirzka, Henryka, Piotra i drugiego Henryka, Wisławy, Jutki i Kunegundy, właściciel Jenkowic pod Oławą (R. 2899, 3087, 3130, 3354, 4146, 4149). Św. na 2 dok. Henryka IV: Wr. 10 III 1286 r. (R. 1952), Wr. 23 VI 1290 r. (R. 2141). Od 1294 r. występuje w Kaliskiem (KDW, II, nr 749), gdzie w latach 1297—1298 był k. Nowego Miru, a w 1305 r. burgrabią kaliskim. Żył do wodnie do lipca 1321 r. (R. 4149).

631. Piotr z Brzeziny („Bresin”), św. na 4 dok. Rogatki: Leg. 8 IX 1265 r. (R. 1213), Leg. 18 XI 1267 r. (R. 1278), Leg. 2 XII 1267 r. (R. 1281) św. na dok. Henryka IV we Wr. XI 1271 r. (R. 1381) i na dok. Rogatki z 1 V 1277 r. (R. 1529).

632. Piotrko, palatyn gł., komornik gł. Jako komornik św. na dok. Konrada gł. w Gł. 13 XII 1253 r. (R. 856). Jako palatyn na 6 dok. tegoż ks.: Gł. 15 IV 1257 r. (R. 970), Gł. w 1259 r. (R. 1009), Gł. 9 VIII 1261 r. (R. 1088), Gł. w 1263 r. (R. 1154), Gł. 21 I 1264 r. (R. 1176), Gł. 22 I 1265 r. (R. 1199).

633. Piotr, syn Bożka („Bozzco”), brat Wojciecha (C. 902), razem z bratem św. na dok. Konrada gł. z 27 IX 1266 r. (R. 1238).

634. Piotr Męczyc, syn „Mencha”, brat Jana (C. 358, gdzie szerzej o tej rodzinie). Jako syn Męki św. na dok. Henryka II w Chobieni koło Wołowa po 19 III 1238 r. (SUB, II, nr 146). Św. na dok. Władysława salzb. w Bierutowie w 1269 r. (R. 1323). Razem z bratem Janem św. na dok. Henryka Wezenborga (C. 264) we Wr. w 1279 r. (R. 1589). Św. na 2 dok. Henryka IV: z 14 X 1280 r. (R. 1639) i Wr. 29 I 1285 r. (R. 1871). Św. na dok. Stefana ze Smolnej (C. 765) z 22 X 1285 r. (R. 1943). Wg Rocznika Traski (MPH, II, s. 850) w 1285 r. Henryk IV kazał zamordować Jana i Piotra Męczyców oraz Zbyluta (C. 926).

635. Piotr „de Prato”, pochodził może z niemieckiej rodziny wywodzącej się z nassauskiej wsi Prath koło Buch (skąd inna rodzina osiadła na Śląsku), jak uważa Muller, s. 50. Możliwe jednak, że Prato to jakaś śląska Łąka. Św. na dok. Rogatki: Bolków 9 X 1277 r. (R. 1550), Rokitnica 20 XII 1277 r. (R. 1553). Św. na 3 dok. Bernarda: Lwówek 18 III 1281 r. (R. 1655), Jelenia Góra 13 VII 1281 r. (R. 1667), Lwówek w 1283 r. (R. 1730) jako Piotr „de Prawticz”. Św. na 2 dok. Bolka I: Lwówek w 1287 r. (R. 1993) i Jelenia Góra 2 VIII 1288 r. (R. 2077). Św. na dok. Henryka V w Złotorzy 23 VI 1292 r. (R. 2234).

636. Piotr von Ebersbach, krewny Fryczka (C. 191), św. na dok. Henryka IV: z 1 VIII 1278 r. (R. 1567) i z 13 VIII 1279 r. (R. 1604).

637. Paszko syn Piotra Stoszowica (C. 629), we Wr. w dniu 24 I 1278 r. (R. 1558) zrzekł się pretensji do 10 łąnów w Budzowie koło Ząbkowic, które zabrał bezprawnie kl. henrykowskiemu w czasie, gdy Henryk IV przebywał w niewoli.

638. Piotr z Guzika, krewny Henryka (C. 245) i Wilricha (C. 884). Św. na 11 dok. Henryka Grubego: z 30 VI 1280 r. (R. 1643), z 27 VI 1281 r. (R. 1664), z 25 I 1287 r. (R. 2003), z 11—18 XI 1287 r. (R. 2050), z 12 VIII 1288 r. (R. 2083), Rokitnica 23 VIII 1288 r. (R. 2084). Kupił 9 VIII 1289 r. (R. 2113) od Bogusza (C. 81, gdzie szczegóły) 8 łąnów. Św. na dalszych dok. Henryka Grubego: z 19 X 1289 r. (R. 2116), z 13 I 1290 r. (R. 2128), Wr. 7 III 1291 r. (R. 2187), Brzeg 23 II 1292 r. (R. 2221), z 16 I 1294 r. (R. 2309).

639. Piotr z Landiskron, brat Fryczka (C. 192), św. na dok. Bernarda

w Jeleniej Górze 13 VII 1281 r. (R. 1667) i na 2 dok. Bolka I wyst. w Krzeszowie: 8 IX 1292 r. (R. 2241) i w 1299 r. (R. 2531).

640. Piotr z Groznowa (Grozdanow, dziś Ošno koło Oławy), burgrabia Oławy. Św. we Wr. 10 V 1282 r. (Ks. *henr.*, s. 318) na dok. Jaśka Nikoszowica (C. 405). Św. na dok. Henryka gł. w Weidenberg 30 VII 1298 r. (R. 2515). Przy dok. z 1282 r. wisi pieczęć z napisem w otoku: „+S. PETRI. BVRGRAVII. O. HLOAV”, w tarczy wyobraża 3 przykrywkę pucharów (dwie w górnym a 1 w dolnym rzędzie) z podwójnymi uszkami (Pfothenhauer, s. 36, tabl. X, nr 101).

641. Piotr z Niewodnik („Niwodenich”), św. na dok. Bolesława op. w Op. 13 IV 1285 r. (R. 1893) w towarzystwie Dolnoślązaków i stąd wnosić można, że raczej nie był to rycerz op. Zob. B. 168.

642. Piotr „Golanta”, marszałek bpi (może tożsamy z marszałkiem tego imienia C. 619?), krewny zapewne Stefana (C. 777), św. na dok. Tomasza II we Wr. 27 III 1288 r. (R. 2062).

643. Piotr Piotrowic z Wołowa (zob. C. 77).

644. Piotr „de Nebilchicz”, św. na 2 dok. Konrada żag. wyst. w Żaganii: 3 II 1289r. (R. 2102) i 15 III 1300 r. (R. 2594).

645. Piotr „de Ven...t”, pan, św. na dok. Henryka Grubego z 22 IV 1289 r. (R. 2107b).

646. Piotr „de Lancowa”, św. na dok. Henryka z Wierzbnej (C. 267) w Pszennie 23 IV 1289 r. (R. 2108).

647. Piotr z Ujazdu, św. na 3 dok. Henryka Grubego: z 9 VIII 1289 r. (R. 2113), Wr. 29 VIII 1294 r. (R. 2329), Wr. 8 IV 1295 r. (R. 2353).

648. Piotr z „Mechkowicz”, św. na dok. Konrada żag. w Lubiniu 9 III 1291 r. (R. 2188).

649. Piotr Odrowąż („Odravesz”), zgon jego zanotowano 6 IV 1292 r. (R., s. 166).

650. Piotr Lubno, k. „Swirchow” (Tschwirtschen koło Góry), klucznik oleśnicki. Św. na dok. Henryka V: Oleśnica 18 IV 1292 r. (R. 2224) jako klucznik, Oleśnica 22 XII 1292 r. (R. 2258) jako „Lubno Olawa”, Wr. 3 III 1293 r. (R. 2269) jako klucznik. Św. na dok. Henryka gł. w Trzebnicy w 1300 r. (R. 2582) jako k. „Swirchow”.

651. Piotr Kurzbach („Kurzbok, Kurzeboch”), św. na 2 dok. Henryka V: Złotoryja 23 VI 1292 r. (R. 2234) i Wr. 25 VI 1293 r. (R. 2284). Prowadził spór o dziesięciny z proboszczem z Kostomłotów (szczegóły C. 15). Krewny zapewne Arnolda (C. 42).

652. Piotr z Ruji („de Royen”), klucznik leg., krewny może Ingermana (C. 332). Św. na dok. Henryka V z 9 IX 1292 r. (R. 2242). Św. na 2 dok. Bolka I wyst. w zamku w Kątach Wr.: z 25 X 1297 r. (R. 2480)

i 22 X 1298 r. (R. 2523). Rycerz Sulisław z Kawic (C. 793) w dok. z 13 XI 1298 r. (R. 2525) mówi, że klucznik Piotr zwany „de Royen” rozgraniczył 2 łany w Kawicach.

653. Piotr Grzebkowic („Gerzebcowicz, Gsrebcowiz, Zrebcowicz”), brat

Andrzeja (C. 30), z którym razem św. na dok. Henryka IV z 22 IV 1289 r. (R. 2107b). Św. na 5 dok. Henryka V: Wr. 21 IX 1292 r. (R. 2244), jako gwarant pokoju z Henrykiem gł. 6 V 1294 r. (R. 2315), Wr. 29 VIII 1294 r. (R. 2329), z 14 X 1294 r. (R. 2336), Leg. 25 III 1295 r. (R. 2352).

654. Piotr „de Komerow”, syn Szymona, brat Arnolda (C. 43 zob.). Św. na dok. Henryka V we Wr. 8 IV 1295 r. (R. 2353).

655. Piotr z Popęszyc („Popescicz”), św. na 3 dok. Henryka gł. wyst. w Gł.: 24 VI 1295 r. (R. 2360), 22 II 1296 r. (R. 2405), 14 VII 1297 r. (R. 2470).

656. Piotr z Lubnowa, k. Chałupek, sędzia polski na czeskim pograniczu, syn sołtysa z Lubnowa pod Ząbkowicami. Godność określona przez *Ks. henr.*, s. 328, jako „iudex Polonicalis in isto confinio” związana zapewne była z piastowaniem przez Piotra urzędu k. „Novi Castro” (Chałupki pod Paczkowem), co jest poświadczone w dok. z 1 X 1295 r. (R. 2378), gdzie Piotr z Lubnowa św. w sprawie wymiany między ks. Bolkiem I a rycerzem Mojkiem (C. 540) dokonanej w kościele w Śremie 12 IV 1293 r.

Św. na dok. Bolka I: Leg. 9 XII 1296 r. (R. 2443), zamek leg. 31 I 1297 r. (*Ks. henr.*, s. 368), Kamienna Góra 31 V 1297 r. (R. 2468), z 26 IV 1299 r. (R. 2545), zamek w Paczkowie 30 VI 1299 r. (R. 2554), gdzie z bratem Gerardem. W Ziębicach 10 VIII 1300 r. (R. 2606). Piotr przyznał opatowi henrykowskiemu władztwo na 2 małych łąkach, które sam wcześniej kupił od Piotra, szwagra Pawła Kotki (C. 605) za 1 wierzchowca, a następnie za dług 15 grzywien odstąpił mieszczaninowi z Ziębic Mikołajowi z Pzenna (Watzenrode). Przy dok. tym wisi pieczęć Piotra z wyobrażeniem w tarczy jednorożca z rybim ogonem, po obu stronach tarczy gwiazdy 6-promienne, w otoku napis: „+SIGTRI DE. LI. BNOWE” (Pfothenhauer, s. 30, tabl. V, nr 37).

657. Piotr Kolneri („Colneri”), krewny może Gizylhera (C. 232), św. na dok. Szymona Galla (C. 800) we Wr. 28 VI 1296 r. (R. 2425).

658. Piotr z Wierzbnej (zob. Wierzbnowie), św. na 3 dok. Henryka gł.: Siedlisko 2 XII 1298 r. (R. 2528), z 1299 r. (R. 2532), Gł. 25 IX 1300 r. (R. 2611).

659. Piotr Jakubowic z Brukalic (zob.), przed 1262 r. wymienił dobra z Bieńkiem Wojśławicem (C. 52).

660. „Povirgo”, św. na dok. Brodatego z 10 V 1209 r. (KDS, II, nr 135) i Henryka III we Wr. 26 VI 1249 r. (SUB, II, nr 375).

661. Polech („Polacho”), komes, św. na dok. Franciszka Wilczyca (B. 52) z 28 VIII 1287 r. (R. 2047).

662. Połka („Polco”), podkomorzy, św. na dok. Brodatego z 10 V 1209 r. (KDS, II, nr 135) i jako podkomorzy Brodatego w 1214 r. (KDS, II, 163).

663. Poltko Jaksic ze Snellenwalde (dziś Szybowice) — zob. tabl. Jaksice II: Tozsamy może ze Świętopełkiem (C. 809), Potzco (B. 170), Pelbanem (B. 159) i może Świętopełkiem (B. 211). Ojciec Jaksy i Teodoryka. Wg dok. papieża Bonifacego VIII wyst. w Rzymie 16 II 1302 r. (R. 2697) komes Pelzko ze Snellewält dał kl. w Jemielnicy Otmęt, Kadłubiec, Gogolin i połowę Malni (w Op.). Po 1282 r. odzyskał wieś Wadochowice

(Wiesental) obejmującą 27,5 łana czynszowego (z łana płacono na św. Marcina 1 grzywnę bieżącej monety i 1 miarę potrójnego zboża). Pan wsi miał też sołectwo z 3 łanami, 1/3 dochodów z kar sądowych, karczmę, ławę mięsną i rybną, nadto 1 łan, chmielnik i ogród należący do chmielarza oraz przyległą do wsi łąkę. Dobra te wolne były od ciężarów na rzecz ks. Wadochowice, należały niegdyś do Jaksy, ojca Poltka, a potem do bpa lubuskiego Wilhelma. Nadto w ks. Bolka I miał Poltko Służejów („Slusow”) i Niedźwiednik („Berenwalde”) leżące koło Ząbkowic. Z posiadłości tych obowiązywała służba z 3 wierzchowcami, której przed 25 II 1293 r. (Ks. *henr.*, s. 334—337) Poltko zaniedbał, a ks. Bolko I uciążył go licząc po 10 grzywien za 1 wierzchowca. Komes zareagował wyprzedając swych dóbr leżących w granicach władztwa Bolka I. Za same Wadochowice otrzymał od Bolka I, który je nabył, 550 grzywien. Synowie Poltka, Jaksza i Teodoryk rościli sobie później pretensje do łanów pozostających, ich zdaniem, poza miarą łanów w Wadochowicach. We wsi tej miał też Poltko młyn, który początkowo dzierżawił mieszczanin ziebicki Zygfryd Rzeźnik, a później trzymał go w zastawie Alsyk (C. 21) za dług 30 grzywien. Możliwa identyfikacja Poltka z „Polco” z Bartoszowa („Bartuschdorf”) koło Leg., św. na dok. Henryka V w Leg. 21 II 1296 r. (R. 2404). Poltko św. na 2 dok. Henryka IV wyst. we Wr. 23 VI 1290 r. (R_v 2140, 2141), św. na dok. Henryka V z 25 VIII 1290 r. (R. 2154), Bolka I z 26 IV 1299 r. (R. 2545). Widać już wcześniej stosunki z Bolkiem I poprawiły się, może na wiecu w Zwanowicach 25 IV 1297 r. (R. 2463), gdzie Poltko był obecny.

664. Przybko Krzysztorowic („Cristoborowicz”) z Kęblowa („Camblowo”), rycerz, św. na dok. Tomasza II w Gł. 6 VI 1289 r. (R. 2110).

665. Przybko „Sprawa”, podstoli leg., św. na dok. Rogatki: Leg. 10 VIII 1255 r. (R. 900), gdzie bez urzędu, Jawor 14 *TV* 1263 r. (R. 1159).

666. Przeclaw Prosimirowic, wymienił 1/5 Kliszowa zwaną „Zantirovo” na ks. Bryłów koło Oławy przed 28 VI 1203 r. (KDS, I, nr 103, II, nr 130). Syn może Prosza (A. 36).

667. Przeclaw Więcemirowic, brat Jana (C. 347) i Dobrogosta (C. 134) św. na dok. Brodatego w Szczepinie 28 VI 1203 r. (KDS, I, nr 103).

668. Przeclaw, k. Gł., cześnik, komes, rycerz, z rodziny Pogorzeliów (zob.). Św. na dok. Imbrama (C. 327) przed XII 1203 r. (KDS, I, nr 89), św. na dok. bpa wr. Cypriana po 1 III 1202 r. (KDS, I, nr 90). Jako cześnik św. na dok. Brodatego w Szczepinie po 28 VI 1203 r. (KDS, I, nr 103), jako k. Gł. na dok. bpa wr. Wawrzyńca we Wr. 18 IV 1218 r. (KDS, II, nr 198), jako k. Gł. św. na dok. w sprawie patronatu kaplicy w Bytomiu w 1223 r. (KDS, III, nr 276), jako k. Gł. św. na dok. Brodatego w Wierchlewie 2 VII 1223 r. (KDS, III, nr 284), bez urzędu św. we Wr. w 1226 r. (KDS, III, nr 311), Leśnicy w 1226 r. (KDS, III, nr 312) i Henrykowie 6 VI 1228 r. (SUB, I, nr 290).

669. Przeclaw Jarosławie, chorąży wr., z rodziny Pogorzeliów (zob. tabl. nr 14). Jako chorąży św. na dok. Brodatego w Gieczu w 1237 r.

(SUB, II, nr 137). Bez urzędu jako syn Jarosława św. na dok. Pobożnego we Wr. 4 IX 1239 r. (SUB, II, nr 164). Razem z braćmi: Bogusławem (C. 72), Budziwojem (C. 102) i Januszem (B. 907, C. 391) św. na dok. Mrocza (B. 143) we Wr. w 1244 r. (SUB, II, nr 276). Św. na 4 dok. Henryka III: Wr. 20 I 1253 r. (R. 810), 20 XII 1261 r. (R. 1100), Wr. 20 XII 1261 r. (R. 1101), Wr. 18 XI 1262 r. (R. 1144) jako komes i brat Janusza k. Niemczy.

670. Przeclaw Mroczkowic z Różanej („Rosomanca”), z rodziny Pogorzeliów (zob. tabl. nr 14). *Nekr. kamieniecki* (s. 324) pod 25 V ma: „A.d. MCCCVI ob. Strenuus miles d. Preczlaus de Pogrella, pater ven. patris ac domini d. Priczlay ep. Wrat”. Różana leży koło Ząbkowic i z tą okolicą związana jest działalność Przeclawa. Św. na dok. Tomasza II w Otmuchowie 18 XI 1270 r. (R. 1348), św. na dok. Jana z Osiny (C. 355) w Kamieńcu 4 XII 1292 r. (R. 2257), gdzie z bratem Jarosławem z Owiesna (C. 399).

671. Przeclaw syn Wincentego Strzeszowica, brat Dzirzka, Piotra i Jakuba (C. 342, gdzie dalsze szczegóły). Pieczęć z zatartym rysunkiem i napisem w otoku: „+S. PRECZLAI FILI WINCENCII” (Pfothenhauer, s. 27, tabl. III, nr 20). Zob C. 445.

672. Przeclaw z Osetna („Osethno”), inni właściciele Osetna to Otjęsław (C. 563) i Dzirzko (C. 156), św. na 2 dok. Henryka gł.: Weidenberg 30 VII 1298 r. (R. 2515), Bierutów 18 VIII 1300 r. (R. 2607).

673. Przedbor, k. Ślęży, św. na dok. Rogatki na Ślęży 1 X 1247 r. (SUB, II, nr 329).

674. Przedwoj (Przybigniew, Przybywoj), cześnik, podczaszy wr. Cześnik Przedwoj św. na dok. Brodatego w Wierzchlewie 2 VII 1223 r. (KDS, III, nr 284). Podczaszy Przybywoj z bratem komornikiem Gawłem (C. 194) św. 6 VI 1231 r. w Urazie (SUB, II, nr 5). Podczaszy Przybigniew św. na dok. Brodatego w Wysokim Brzegu 21 XII 1234 r. (SUB, II, nr 79), „Pribni” z bratem Gallem (C. 194) św. 2 III 1236 r. (SUB, II, 112) zaś na dok. Henryka III i Władysława salzb. z 26 II 1253 r. (R. 815) św. Przedwoj z bratem Gallem. Ojciec może Mikołaja (C. 510) i Piotra (C. 621).

675. Przedwoj z Charbinowa („Charpenov”), św. na dok. Henryka gł. w Bierutowie 18 VIII 1300 r. (R. 2607).

676. Przybysław Gosławic (zob. Gosławice i tabl.), k. Lubusza, k. Sądowla, koniuszy wr., brat Dzirzka (C. 152), ojciec bpa wr. Tomasza I i rycerza Zbyluta (C. 926), o innym potomstwie zob. Gosławice. Św. na dok. bpa wr. Cypriana we Wr. po 1 III 1202 r. (KDS, I, nr 90), jako koniuszy św. na dok. Brodatego w Szczepinie 28 VI 1203 r. (KDS, I, nr 103). Brodaty w Wierzchlewie 2 VII 1203 r. (KDS, III, nr 284) stwierdził, że Przybysław nadał kl. trzebnickiemu wieś Sarnowo koło Świebodzina. W dok. tym Przybysław jako k. Sądowla wymieniony wśród św. Jako k. Lubusza św. u Brodatego 2 III 1236 r. (SUB, II, nr 112) i Jadwigi z 24 VIII 1242 r. (SUB, II, nr 234).

677. Przybysław Dzirzkowic, wojski, komes, z rodziny Gosławiców

(zob. tabl. nr 9), k. Urazu, syn Dzirzka (C. 152), szwagier Alberta (C. 4). Jako wojski św. na dok. Brodatego w Gieczu w 1237 r. (SUB, II, nr 137).

Św. jako syn Dzirzka na dok. Pobożnego w Chobieni koło Wołowa po 19 III 1238 r. (SUB, II, nr 146) i Rogatki we Wr. 16 X 1243 r. (SUB, II, nr 252). Rogatka na Ślęzy w 1245 r. (SUB, II, nr 299) poświadczył wymianę dokonaną między rycerzem Przybkiem Dzirzkowicem a bpem Tomaszem I. Rycerz za swoje dobra „Ksesici” pod Wiązowem, które wcześniej otrzymał od Rogatki, otrzymał od bpa „Racovici” pod Niemczą. Przybko z Przerzeczyzna koło Niemczy („Prerichim”) św. na dok. Rogatki w Górcie 1 X 1247 r. (SUB, II, nr 329). Komes „Prebeco” św. na dok. Henryka III z 12 II 1250 r. (SUB, II, nr 391), w Przyłęku w 1250 r. (SUB, II, nr 409), z 1250 r. (SUB, II, nr 410) jako k. Urazu („Vraz”), z 12 VI 1258 r. (R. 1002). Po 1241 r. spierał się z kl. henrykowskim o las Budzów i obie strony odwołały się do mediacji Alberta (C. 4), byłego szwagra Przybka (Ks. *henr.*, s. 296—298).

678. Przybysław Sulisławic z Czesławic, syn Sulisława (C. 794), brat Jeszka (C. 417), Ścibora (C. 808) i Trzeszki. Po śmierci Jeszka i oddzieleniu się Ścibora gospodarzył razem ze swą siostrą Trzeszką. Trzeszka wyszła za Herborda z Meynhusen. Po 31 I 1297 r. Przybysław za zgodą siostry i szwagra sprzedał swój żreb za 175 grzywien i ostatecznie zrezygnował na rzecz kl. henrykowskiego z wszelkich praw do tej posiadłości w 1301 r. w Kątach Wr. (Ks. *henr.*, s. 364—370).

679. Przybysław z Bobolice, brat Boguchwała, Wojsława i Gostacha. Razem z braćmi dziedziczył Bobolice pod Henrykowem i za czasów Brodatego zajmował się rozbojem. Schwytani i oskarżeni, pokonani w sądowym pojedynku, musieli, zgodnie z prawem polskim, wykupić się lub dać gardła. Pieniądzy nie mieli ani oni, ani ich krewni, wobec czego za 19 grzywien kupił Bobolice opat henrykowski Bodo. Z sumy tej Przybysław otrzymał 7 grzywien, a pozostali bracia resztę. Dok. w tej sprawie wyst. Pobożny w 1239 r. (Ks. *henr.*, s. 260—262). Po najeździe mongolskim bracia Siecieszaw i Witosław, krewni Przybysława starali się posiadłość odzyskać, ale „cum universe cognatione sua” zostali przez Rogatkę odsądzeni w Leśnicy 29 IV 1247 r. (Ks. *henr.*, s. 371).

680. Przybywoj zob. Przedwoj (Przybigniew) — C. 674.

681. Przybywoj Przybywojowic (syn „Pribiboyus”), zapewne syn C. 674, teść Piotra z Różanki. Henryk V 2 VIII 1290 r. (R. 2151) zatwierdził dokonaną przez Przybywoja sprzedaż zarośli, bagien i łąk na Psim Polu ciągnących się od góry piaskowej do rzeki Widawy. Nieużytki te za 15 grzywien kupił wr. mieszczanin Goblo. Henryk V zaświadczył też we Wr. 3 IX 1290 r. (R. 2157), że Przybko Przybywojowic i Mikołaj syn Bereta wymienili wieś „Sarchow” za kapitulną „Zachow”.

682. Przybko (Przemko=„Pzenko”), k. Tarnowa pod Kożuchowem („Tarnau”). Jako „Pzenko” św. na dok. Henryka gł. w Gł. 24 VI 1295 r. (R. 2360), a jako Przybko „de castello de Tharnowo” św. u tegoż ks. w Gł. 22 II 1296 r. (R. 2405).

683. Pusch z Lubomierza, brat Reinska (C. 700), syn Jutty założycielki kl. w Lubomierzu (R. 1568 z 6 VII 1278 r.), krewny Henryka (C. 247), św. na dok. Bolka I w Świerzawie 6 I 1295 r. (R. 2347).

684. Racibor, syn Janusza „Uleboyk” (C. 392), brat zapewne Wincentego (C. 886), szwagier protonotariusza Ludwika. Św. z ojcem na dok. Henryka III we Wr. 23 X 1252 r. (R. 802) i sam św. u tegoż ks. w 1256 r. (R. 909). Św. na dok. Ludwika we Wr. 5 VI 1292 r. (R. 2233).

685. Racibor Piotrowic z Wołowa, zob. C. 77.

686. Raclaw Drzemlik ze Strzelina (zob. tabl.), k. Wr., sędzia wr., baron, komes, brat Bogusława Starszego (C. 70), ojciec Wojciecha (C. 899). Przydomek znany po 1241 r. (Ks. *henr.*, s. 297). Św. na 6 dok. Brodatego: Henryków 6 VI 1228 r. (SUB, I, nr 290) jako baron, 5 I 1230 r. (SUB, I, nr 308) jako baron, Krosno 14 IX 1230 r. (SUB, I, nr 314) jako sędzia, w 1231 r. (SUB, II, nr 8) jako sędzia dworu z bratem Bogusławem, koło Skaryszewa 31 X 1232 r. (SUB, II, nr 24), jako sędzia św. w Krakowie w 1234 r. (SUB, II, nr 85), z synem Wojciechem jako k. Wr. św. u Pobożnego w Oleśnicy 28 IX 1239 r. (SUB, II, nr 167), św. na dok. tegoż ks. na Psim Polu 24 XI 1239 r. (SUB, II, nr 168). Św. na 9 dok. Rogatki: Środa 10 III 1242 r. (SUB, II, nr 229) z bratem Bogusławem k. Niemczy, św. na dok. ks. Jadwigi z 24 VIII 1242 r. (SUB, II, nr 234), Leg. 27 VI 1243 r. (SUB, II, nr 245), Wr. 16 X 1243 r. (SUB, II, nr 252), Wr. 12—17 XI 1243 r. (SUB, II, nr 255), Wr. 1244 r. (SUB, II, nr 270), Niemcza 1244 r. (SUB, II, nr 272), Wr. 1244 r. (SUB, II, nr 271), Wr. 1244 r. (SUB, II, nr 276) na dok. Mrocza (B. 143), Wr. 1245 r. (SUB, II, nr 297). Na wiecu w Leśnicy 29 IV 1247 r. (Ks. *henr.*, s. 262—263) Raclaw ze Strzelina k. Wr. sądził sprawę między kl. henrykowskim a dziedzicami z Bobolic. Św. na dok. Rogatki w Leśnicy 29 IV 1247 r. (SUB, II, nr 331) znów jako brat Bogusława k. Niemczy. Po 1241 r. (Ks. *henr.*, s. 297) obecny był przy wytyczeniu granicy między posiadłościami kl. henrykowskiego a ziemiami Przybka Dzirzykowica (C. 677).

687. Raclaw syn „Latoniz”, rycerz, św. na dok. Pobożnego we Wr. 4 IX 1239 r. (SUB, II, nr 164).

688. Raclaw Drzemlik, syn Bogusława ze Strzelina (C. 70), k. Ryczyzna, sędzia dworu wr., brat Deczka (C. 130), Bogusława (C. 74). Jako komes św. na 15 dok. Henryka III: Wr. w 1251 r. (R. 1640) z bratem Deczką, Wr. 9 II 1252 r. (R. 788), z 12 VI 1258 r. (R. 1002), Nysa 8 III 1260 r. (R. 1039), Wr. 22 I 1261 r. (R. 1074) jako sędzia, Wr. 20 XII 1261 r. (R. 1100) sędzia, zamek wr. 24 XII 1261 r. (R. 1102) sędzia, Wr. 12 IV 1262 r. (R. 1113) sędzia, Wr. 28 X 1262 r. (R. 1140) sędzia, Wr. 18 XI 1262 r. (R. 1144) sędzia dworu, zamek wr. 16 II 1263 r. (R. 1156) sędzia dworu, z 24 I 1264 r. (R. 1177) jako syn Bogusława ze Strzelina, z 28 VIII 1265 r. (R. 1212), Wr. 17 IX 1265 r. (R. 1216) jako Drzemlik, Oleśnica w 1266 r. (R. 1221). Św. na dok. Władysława salzb. we Wr. 27 VII 1267 r. (R. 1268). Bp Tomasz I we Wr. 23 III 1268 r. (R. 1295) poruszył sprawę dziesięcin z „Radzlavici” należących do braci Raclawa i Bogusława. Ra-

ćław Drzemlik św. na 2 dok. Władysława salzb.: z 17 VII 1269 r. (R. 1328) i Wr. 27 VII 1269 r. (R. 1329). Św. na 32 dok. Henryka IV: z 31 I 1272 r. (R. 1388) jako „Naslaus” Drzemlik k. Ryczyna, Wr. 31 V 1272 r. (R. 1405), Wr. 30 VII 1272 r. (R. 1408), Wr. 12 XI 1272 r. (R. 1416), Wr. 28 IX 1273 r. (R. 1431), Wr. 27 IV 1276 r. (R. 1501). 10 VI 1276 r. (R. 1505) Raćław był jednym z sędziów rozjemczych między Henrykiem IV a bpem Tomaszem II.

Św. na dalszych dok. Henryka IV: Wr. 13 XI 1276 r. (R. 1515), Wr. 2 IX 1277 r. (R. 1542), z 22 IX 1277 r. (R. 1544), Wr. 22 IX 1277 r. (R. 1545). Św. na dok. Paszka syna Piotra Stoszowica (C. 637) we Wr. 1278 r. (R. 1555). Jako k. Ryczyna Św. na dok. Henryka IV: Wr. 22 IX 1278 r. (R. 1576), Wr. 22 IX 1278 r. (R. 1577), z 30 VI 1279 r. (R. 1602), Wr. 14 IX 1279 r. (R. 1606), z 17 IX 1279 r. (R. 1608), Wr. 4 V 1280 r. (R. 1629), z 27 V 1280 r. (R. 1633), z 25 IV 1281 r. (R. 1661), Otmuchów 15 VII 1281 r. (R. 1668), z 20 IX 1281 r. (R. 1679), Wr. 2 X 1281 r. (R. 1680), Wr. 28 IV 1282 r. (R. 1705), z 25 VII 1282 r. (R. 1718), Wr. w 1283 r. (R. 1729), Wr. w 1283 r. (R. 1734), Kłodzko 28 IV 1283 r. (R. 1749b), Wr. 12 IX 1283 r. (R. 1759), Wr. 10 IV 1285 r. (R. 1891) jako „Naslaus” Drzemlik, Wr. 8 III 1287 r. (R. 2012), Maciowakrze 27 X 1287 r. (R. 2050), Wr. 28 I 1288 r. (R. 2057), Wr. 22 IX 1288 r. (R. 2087).

Raczyce (zob. tabl.), rodzina drobnorycerska wywodząca się może od Jana Wody (C. 359), działającego w latach 1250—1263 dworzanina i klucznika brzeskiego. Następne pokolenie reprezentowali 4 bracia: Żupczy, Gniewko Woda, Jan Rzeźnik i Cieszko. Byli oni Polakami z pochodzenia i pełnili funkcje ks. komorników. Funkcji tych nadużywali nie tylko do gnębienia ludzi ubogich, co zarzuca im *Ks. henr.*, ale też, jak się zdaje, bezprawnie zagarnęli Raczyce należące pierwotnie do ks. dóbr stołowych. Z wymienionych wyżej braci 2 zmarli bezpotomnie. Byli to Cieszko, który zaraził się trędem, i Jan Rzeźnik (C. 381). Ponieważ Cieszko i Jan prowadzili wspólne gospodarstwo z Gniewkiem, ten ostatni odziedziczył w sumie 3/4 Raczyc. Natomiast Żupczy, który oddzielił się wcześniej, dzierżył tylko 1/4 wsi. Żupczy zmarł nagle stając przed sądem w Niemczy i pozostawił 5 synów: Teodoryka, Eberharda, Czesława, Jaśka i Krzyżana. Eberhard spłacił swych braci i sam objął żreb Żupczego. Gniewko Woda z pierwszą żoną miał 3 synów: Sułka, Więclawa i Mikołaja, z drugą zaś: Stanka i Jeszka. Gniewko zmarł nagle podczas posiłku w starej kuchni kl. henrykowskiego. Po objęciu władzy przez Bolka I wyznaczeni przez ks. rycerze dokonali podziału kraju i stwierdzili, że Raczyce były kiedyś włością ks. W konsekwencji Bolko postanowił usunąć Raczyców, a wieś rewindykować. Wstawienie jednak się wielu rycerzy za dotychczasowymi dziedzicami spowodowało pozostawienie ich w Raczycach z obowiązkiem pełnienia służby konnej z 1 wierzchowcem. Później Bolko I nadał lenno i należytości z tytułu służby konnej z Raczyc rycerzowi Rudgerowi Haugwitzowi (C. 711). Właściciele Raczyc postanowili wtedy sprzedać Raczyce opatowi kl. henrykowskiego za 212 grzywien. Ponieważ cena 1 łana w Raczycach wynosiła 16—18 grzywien, to całość posiadłości obejmowała ok. 13 łanów. Wynika z tego, że w ks. Bolka I służba konna

z 1 wierzchowcem i zapewne w lekkiej zbroi obowiązywała, podobnie jak w Prusach krzyżackich, właściciele 10—15 łanów. Z całej sumy Eberhardowi przypadło 40 grzywien (z czego 13 otrzymał Michał Kózka jako właściciel 3/4 łana w żrebie Eberharda). Dział Eberharda obejmował 1/4 Raczyc, pozostała część podzielona była również na 4 dział. Sułko otrzymał 4 grzywny jako ekwiwalent za 1/4 łana, a 27 grzywien dostali jego synowie (Raszko, Mikołaj, Henryk, Wincenty, Heydenryk). W żrebie Sułka 1 łan był własnością mieszczanina ziębickiego Henninga z Oławy, który nabył go od Raszka Sułkowica za dworzyszczę koło grodu w Ziębicach i 6 grzywien spłaconych częściowo w suknach, a częściowo policzonych na poczet długu Raszka. Żreb Mikołaja Wody wykupił opat za 30 grzywien i 3 wiardunki. W żrebie tym pół łana miał Tomasz, zięć Sułka; za swoją ziemię dostał on 9 grzywien. Henninga spłacono 18 grzywami. Cztery żreby należały do Stanka i Jeszka. Stanko otrzymał 14,5 grzywny, a Jeszko, który dokonał rezygnacji dopiero w 1309 r., zatrzymał sobie 14 grzywien i 9 wiardunków, zaś 3 grzywny polecił wypłacić chłopu z Wadochowic, Mikołajowi Druscherf, a 6 grzywien Kilianowi Haugwitzowi (C. 425). Przy odejściu z Raczyc dziedzice otrzymali dodatkowo: Eberhard 4 grzywny, Więclaw 3 grzywny, Mikołaj 9 (2 w gotówce, a 7 na umorzenie długu u kl. komornika), Raszko 1,5 grzywny, a Stanko 5 wiardunków (*Ks. henr.*, s. 341—355).

689. Radak, rycerz, wg dok. Brodatego w Szczepinie po 28 VI 1203 r. (KDS, I, nr 103) właściciel wsi „Chinino” w pobliżu Leg., z wsi tej uciekli chłopci. „Radah” św. na dok. Henryka III we Wr. 26 VI 1249 r. (SUB, II, nr 375).

690. Radak z Radakowic (Rakoszyc) koło Leg., brat Pęśława (C. 586), potomek może Radaka (C. 689), k. Środy. Tomasz II pod Leg. 1 XII 1288 r. (R. 2092) zawyrokował, że dziesięcina z pól rycerzy Radaka i Pęśława ma być płacona proboszczowi z Kostomłotów. Św. na dok. Henryka Grubego z 22 IV 1289 r. (R. 2107b) i z 19 X 1289 r. (R. 2116). Św. na dok. Boguszki, wdowy po Dzirzku z Przerzeczyna (C. 159) wyst. w komnatach bpa we Wr. 21 X 1289 r. (R. 2117). Razem z Pęśławem św. na dok. Henryka V we Wr. 21 IX 1292 r. (R. 2244). Gwarant pokoju z Henrykiem gł. 6 V 1294 r. (R. 2315). Św. na 5 dok. Henryka V: Wr. 29 VIII 1294 r. (R. 2328) jako „Radaco de Novoforo” (k. Środy), Wr. 29 VIII 1294 r. (R. 2329), z 14 X 1294 r. (R. 2336), Leg. 25 III 1295 r. (R. 2352), Wr. 5 VIII 1295 r. (R. 2373). Dok. z 7 I 1298 r. (R. 2492) i 11 II 1298 r. (R. 2498) dotyczą przegranej sprawy o dziesięcinę z proboszczem z Kostomłotów. Może to jego zgon podał *Nekr. lub. (Mon. Lub.* s. 54) pod 15 X: „Ob. Radek... milites”, *ibid.*, s. 56 pod 31 X zanotowany też „Panslaus”.

691. Radoch („Radohlo”), klucznik bpa wr., św. na dok. Tomasza I w Otmuchowie 29 III 1261 r. (R. 1079).

692. Radwan, stolnik leg., wójt leg., włodarz milicki. Jako Radwan „Zamb” były włodarz milicki wymieniony w dok. ugody milickiej wyst.

we Wr. 26 VI 1249 r. (SUB, II, nr 375). Rogatka w Leg. w 1252 r. (R. 782) nadał w nagrodę za wierność swemu stolnikowi Radwanowi wójtostwo Leg. i 100 łanów wokół miasta, dwór w samym mieście, 1/3 dochodów z kar sądowych i pół grzywny srebra z każdej apelacji do sądu dworskiego, od każdego konia ma dostać 1 wiardunek, od każdego wprowadzenia w dziedzictwo pół wiardunku, otrzymał też 2 łąźnie i jatkę, folwark z 4 łanów i 19 łanów czynszowych, w posiadanie dziedziczne otrzymał również 65 grzywien czynszu z kramów sukienniczych piekarskich i szewskich. Bez zgody Radwana i jego dziedziców nie wolno budować nowych łąźni. Przy rozszerzeniu miasta Radwan ma otrzymać 10 dworów. Wolno mu też zwiększać dochody wójtowskie drogą kupna. W mieście i dystrykcie wójt jest najwyższym sędzią, który podlega tylko samemu ks. Jako Radwan z „Lusnicouicz” św. na dok. Rogatki w Leg. 7 XII 1259 r. (R. 1034). Jako podstoli św. na 6 dok. tego ks.: z 13 IV 1265 r. (R. 1215), Leg. w 1266 r. (R. 1220), Leg. 30 I 1267 r. (R. 1249), Leg. 2 XII 1267 r. (R. 1281), „Sychoy” 9 VI 1268 r. (R. 1307), Chojnów 5 I 1272 r. (R. 1390).

693. Rafael, komes, św. na 2 dok. Konrada gł.: z 1 I 1258 r. (R. 992) i Gł. 8 VI 1267 r. (R. 1261).

694. Ramfeld („Ranvold”) „Romolkwitz”, zwany też „Stolchowiz”, brat „Buircherda”. Z bratem i przydomkiem „Stolchowiz” św. na dok. Bolka I w Strzelinie 22 X 1293 r. (R. 2301). Rycerz „Ramvolt Romolcowicz” gwarantem pokoju z Henrykiem gł. 6 V 1294 r. (R. 2315). „Heres et patronus de villa Ramoldi” w 1306 r., w 1321 r. sprzedał Paszkowi z „Gorzebcowicz” 10 łanów i część patronatu kościoła w „Romolkwitz” koło Środy (Pfothenauer, *Die funfzig*, s. 172 przyp. 2).

695. Raszko Drzemlik, wójt Strzelina (zob. tabl.), brat Czernka (C. 119).

Św. na 5 dok. Henryka IV: Otmuchów 15 VIII 1281 r. R. (1668), Wr. 18 IX 1284 r. (R. 1855), Wr. 8 III 1287 r. (R. 2012), Maciowakrze 27 X 1287 r. (R. 2050), Wr. 23 VI 1290 r. (R. 2141). Z bratem Czemkiem św. na dok. Henryka V z 25 VIII 1290 r. (R. 2154). W Strzelinie 6 VII 1297r. (R. 2469) jako dziedziczny wójt Strzelina wyst. dok. dla kl. henrykowskiego. Przy dok. tym pieczęć Raszka, w tarczy 3 nogi biegnące jak w herbie Drogomir lub wyspy Man, napis w otoku: „+S. RASCONIS. ADVOCATI. STRELIN (Pfothenauer, s. 29. tabl. IV, nr 33).

696. Raszko Sułkowic z Rączyc (zob. tabl. nr 12).

697. Reinhard Schaff (zob. Schaffgotsche), k. Środy, pan, komes. Św. na dok. Konrada zag. i Henryka gł. w Nowogrodzie Bobrzańskim 12 III 1263 r. (R. 1157) i Henryka gł. w Gł. 28 IV 1287 r. (R. 2019). Jako k. Środy św. na dok. Henryka Grubego z 22 IV 1289 r. (R. 2107b). Bez urzędu św. na dok. Bolka I na zamku leg. 31 I 1297 r. (R. 2456).

698. Reinko, jako „armiger” Bogusza z Pogorzeli (C. 80), św. na jego dok. w Żelaznej 29 XI 1284 r. (R. 1859).

699. Reiner „de Sacco”, z rodziny niemieckich ministeriałów z Sacka

na wsch. od Grossenhain (Schieckel, s. 146), św. na dok. Bolka I z 29 XI 1290 r. (R., s. 149).

700. Reinko z Lubomierza, baron, syn Jutty i brat Puscha (C. 682), ojcem ich może Henryk Młodszy z Lubomierza (C. 247). Bolko I w imieniu swoim i swej żony Beatryczy zatwierdził w Cieplicach („in calido fonte iuxta Hirzberc”) w 1289 r. (R. 2097), że szlachetna Jutta z Lubomierza i jej synowie Pusch i „Renscho” darowała kl. w Lubomierzu odkupiony przez siebie czynsz 40 grzywien. Reinko św. na dok. Bolka I wyst. w Krzeszowie: 8 IX 1292 r. (R. 2241) i w 1299 r. (R. 2531), gdzie jako baron.

701. Rinold z „Themeriz”, marszałek wr., szwagier Dytryka (C. 143), wyraził zgodę na sprzedaż dóbr „Lihossouici”, co zatwierdził Henryk IV we Wr. 15 VI 1276 r. (R. 1508). Siostrą jego była Elżbieta, żona Dytryka Borucica. Wieś „Lissoviziz”, zwana też „Hunarcovo”, leżała koło Środy i nabyli ją za 200 grzywien opat w Piasku Gotszalk i proboszcz szpitala Św. Ducha we Wr. Przybysław. Posiadłość warta była dwa razy tyle, ale cenę obniżono w intencji dusz zarówno wymienionych osób, jak i ich krewnych, tj. zmarłego rycerza Unarka („Hunarcus”) i jego żony Zdzisławy oraz córki Zofii. Rogatka w Bolkowie 9 X 1277 r. (R. 1550) zatwierdził tę transakcję. Rinold, tożsamy może z marszałkiem Reinoldem, św. na dok. Henryka IV we Wr. 2 X 1281 (R. 1680).

702. Reinsko z Makowic („Swenkenfelt”) koło Leg., k. Hornsberk, baron, rycerz, brat Stefana (C. 771). Św. jako rycerz na dok. Rogatki w Bolkowie 9 X 1277 r. (R. 1550). Jako k. Hornsberk św. na 2 dok. Bolka wyst. w Krzeszowie: 8 IX 1292 r. (R. 2241) i w 1299 r. (R. 2531), gdzie dodatkowo tytułowany baronem. Z bratem Stefanem św. na dok. Bolka I w Kamiennej Górze 31 V 1297 r. (R. 2468), św. na dok. Bolka I w Kątach Wr. 19 XI 1298 r. (R. 2527). Za zgodą swej żony i dzieci nadał szpitalowi w Swidn. 30 miar żyta z młyna w Bystrzycy Górnej (koło Świdn.) w Swidn. 24 IX 1300 r. (R. 2610). Wśród św. tego dok. wymieniono m. in. brata wystawcy Stefana i syna wystawcy Henryka.

703. Reinold „Rinc” („Rinch, Rynth”), św. na dok. Przemka ścinawskiego w Żaganiu 8 V 1284 r. (R. 1781). Św. na 3 dok. Konrada żag. wyst. w Żaganiu: 3 II 1289 r. (R. 2102), 30 X 1294 r. (R. 2333), 1 VIII 1296 r. (R. 2429).

704. Revelin z Bystrzycy Górnej („Wystricza”), św. na dok. Reinska (C. 702) w Swidn. 24 IX 1300 r. (R. 2610).

705. Reunwold z Żarów („de Saro”), komes, św. na dok. Konrada gł. w Nowogrodzie Bobrzańskim 12 III 1263 r. (R. 1157).

706. Richwin syn Stefana „de Obes”. Za zgodą matki i braci: Otjęsława, Stanisława, Stefana i Mikołaja sprzedał 25 V 1288 r. (R. 2068) sołectwo w Objeździe („Obes”) koło Namysłowa Rycholfowi z Kowalowie („Kauwilwicz”) koło Namysłowa. Sołtys ma otrzymać 4 wolne łany i 1/3 dochodów z kar sądowych. W czasie wypraw wojennych ma stawiać się sam, albo przysłać zastępcę na koniu wartości 2 grzywien i w zbroi.

Chłopi w Objeździe mają dziedzicowi płacić w dniu św. Marcina 13 skojców srebra z łona i 2 szefie pszenicy kościołowi św. Marcina w Michalicach. Zobowiązani są też do 3 dni orki (1 pług z 2 łanów) na pańskim.

707. Ritzko Buchwali, św. na dok. Henryka gł. w Weidenbergu 30 VII 1298 r. (R. 2515).

708. „Rizo”, komes, św. na dok. Tomasza I w Otmuchowie 29 III 1261 r. (R. 1079).

709. Rosław, św. na dok. Pobożnego we Wr. 4 IX 1239 r. (*SUB*, II, nr 164).

710. Rudger z Lubania, św. na dok. Dytryka Baruta (C. 145) w Wąsoszu 4 XII 1292 r. (R. 2256) jest to jednak zapewne mieszczanin.

711. Rudger von Haugwitz, szerzej o tej rodzinie zob. Andrzej (C. 26). Ojciec: Kiliana (C. 426), Ottona (C. 579), Schade (C. 726), Rudgera (C. 712) i Gelferata (C. 205). Jako poręczyciel Bolka I w umowie z kl. opatowskim wystąpił w Leg. 29 VII 1289 r. (R. 2111). Św. na 2 dok. Henryka V: Leg. 4 II 1296 r. (R. 2402), Leg. 18 II 1296 r. (R. 2403). Ks. Bolko I potwierdził w Kamiennej Górze 31 V 1297 r. (R. 2468) sprzedaż przez Rudgera opatowi Teodorowi z Krzeszowa dóbr Ptazskowa („Vogllinsdorf”) pod Kamienną Górą. Dobra te przynosiły rocznego czynszu 6 grzywien i 9 skojców, a po oczynszowaniu nowizin czynsz wzrośnie. Służby dla ks. ciężące na Ptazkowej przeniósł Rudger na inne swe dobra leżące w granicach ks. Bolka I. Jako „Redlalin” Haugwitz św. na dok. Henryka gł. w Gł. 29 IX 1298 r. (R. 2520). Św. na dok. Bolka I w Rychbachu 1 XI 1298 r. (R. 2524). Tytułem odszkodowania otrzymał lenno Raczyce (zob.) — Ks. *henr.*, s. 343. Zmarł przed 1309 r.

712. Rudger syn poprzedniego.

713. Rudolf Biberstein, brat Guntera Starszego (C. 224) i Ulryka (C. 848), ojciec Guntera (C. 225). Św. na dok. Rogatki: Bartoszków w 1245 r. (*SUB*, II, nr 300) z obu braćmi, Wr. 18 X 1247 r. (*SUB*, II, nr 311) z Gunterem, Złotoryja 15 VI 1249 r. (*SUB*, II, nr 374) z Gunterem, Krosno w 1249 r. (*SUB*, II, nr 382).

714. Rudolf syn Guntera (C. 224) Biberstein, św. na dok. Rogatki w Środzie 19 XIII 1253 r. (R. 857), św. na dok. Henryka IV we Wr. 2 IX 1277 r. (R. 1542), św. na dok. Mikołaja opawskiego 7 II 1278 r. R., s. 236), św. na dok. Henryka IV z 3 IV 1281 r. (R. 1658) i na dok. Henryka Grubego z 12 VIII 1288 r. (R. 2083).

715. Rudolf, klucznik, św. na dok. Franciszka Wilczyca (B. 52) z 28 VIII 1287 r. (R. 2047).

716. „Rulo”, brat Hermana Nemen, razem św. na dok. Rogatki w Leg. 18 XI 1267 r. (R. 1278).

717. Rupert Bolcz („Bolz”) wicemarszałek leg., brat Henryka (C. 250). Obaj bracia w Strzegomiu 6 XII 1251 r. (R. 778) otrzymali od Rogatki dobra „Wilscow”. Nie jest pewne, czy można go utożsamić z Roprechtem, zięciem jakiegoś Michała, św. na dok. Henryka III w Namysłowie 19 III 1261 r. (R. 1078). Jako wicemarszałek św. na dok. Rogatki w Ja-

worze 14 IV 1263 r. (R. 1159). Św. na dok. Rogatki: Leg. 18 XI 1267 r. (R. 1278), Jawor 10 V 1274 r. (R. 1467), na dok. Henryka Grubego w Jaworze w 1275 r. (R. 1483), Rogatki w Bolkowie 9 X 1277 r. (R. 1550). Św. na dok. Henryka Grubego: Strzegom 4 V 1278 r. (R. 1560), z 30 X 1278 r. (R. 1582), z 1 XII 1278 r. (R. 1584).

718. Ryszard z Dahme („de Damis”), pochodził z rodziny ministeriałów Rzeszy z miejscowości Dahme („Damis”) na zach. od Luckau. W latach 1245—1281 św. na dok. Wettynów (Schieckel, s. 104). Św. na dok. Rogatki: Leg. 20 IV 1249 r. (SUB, II, nr 368), jak się zdaje, jako rycerz abpa magdeburskiego, Złotoryja 1 VI 1249 r. (SUB, II, nr 374), Nowogrodziec w 1251 r. (R. 752). W dniu 24 I 1278 r. (R. 1558) jako k. Kłodzka z ramienia króla czeskiego.

719. Ryszard, rycerz, św. na dok. Richwina „de Obes” (C. 706).

720. Sambor, rycerz, św. na dok. Rogatki na zamku wr. 8 VII 1248 r. (SUB, II, nr 342).

721. Sambor z Kazanowa („Schiltberc, Siltperc”). k. Krosna, marszałek wr. podstoli wr. baron, brat Henryka Samborowica (C. 262). Św. na 35 dok. Henryka IV: Wr. 25 X 1273 r. (R. 1434), Wr. 30 XI 1273 r. (R. 1437), Swidn. w 1274 r. (R. 1446), Wr. 30 VII 1274 r. (R. 1474), Wr. 30 X 1274 r. (R. 1478) z bratem Henrykiem, Oleśnica 10 VIII 1279 r. (R. 1489) z Henrykiem, Wr. 24 II 1276 r. (R. 1494), Swidn. 9 III 1276 r. (R. 1497), Wr. 27 IV 1276 r. (R. 1501), Wr. 1 V 1276 r. (R. 1503), Wr. 15 VI 1276 r. (R. 1508) z Henrykiem, Wr. 9 IX 1276 r. (R. 1513) z Henrykiem, z 1 XI 1276 r. (R. 1514), „Bolto” podstoli we Wr. 13 XI 1276 r. (R. 1515), „Bora” podstoli we Wr. 1 XII 1276 r. (R. 1516), „Borcho” marszałek (?) we Wr. 5 I 1277 r. (R. 1520), Wr. 26 IX 1277 r. (R. 1546) z Henrykiem i ostatni raz jako podstoli, w której to godności występował od początku, Wr. 22 IX 1277 r. (R. 1544), „Sambron” z 27 V 1280 r. (R. 1633), z 14 X 1280 r. (R. 1639) jako k. Krosna, z 3 IV 1281 r. (R. 1658) jako k. Krosna, z 25 IV 1281 r. (R. 1661), Otmuchów 15 VIII 1281 r. (R. 1668), Wr. 13 IV 1284 r. (R. 1780), Wr. 25 III 1286 r. (R. 1953), Wr. 17 VI 1286 r. (R. 1965) jako „Czambor de Schiltberg”, Wr. 8 III 1287 r. (R. 2012), Wr. 7 VII 1287 r. (R. 2037), Wr. 8 VII 1287 r. (R. 2038), Wr. 12 X 1288 r. (R. 2089), Wr. 27 I 1289 r. (R. 2100), z 29 I 1289 r. (R. 2101). Sambor „de Gegelna” (Jemielna pod Oleśnicą?) św. na dok. synów Wincentego Strzeszowica z 14 II 1289 r. (R. 2103). Na dok. Henryka IV jako baron we Wr. 23 VI 1290 r. (R. 2140), Wr. 23 VI 1290 r. (R. 2141), Rychbach 24 VI 1290 r. (R. 2143)? Św. na 13 dok. Henryka V: z 9 VIII 1290 r. (R. 2152), z 23 X 1290 r. (R. 2167), Wr. 19 II 1291 r. (R. 2184), Wr. 30 VIII 1291 r. (R. 2204), Wr. 26 V 1292 r. (R. 2231), Wr. 15 VII 1292 r. (R. 2236), Wr. 25 VIII 1292 r. (R. 2240), z 2 XI 1292 r. (R. 2249), Wr. 12 III 1293 r. (R. 2271), Wr. 29 VIII 1293 r. (R. 2294), gwarant pokoju z Henrykiem gł. z 6 V 1294 r. (R. 2315), Wr. 29 VIII 1294 r. (R. 2328), Wr. 2 V 1295 r. (R. 2356), Wr. 5 VIII 1295 r. (R. 2373). Św. na dok. Alberta Grabiszyca (C. 12) w Henrykowie 20 XI 1296 r. (R. 2441) jako szwagier wystawcy

(„sororius”) z bratem Henrykiem. Obecny na wiecu w Zwanowicach, gdzie św. na dok. Bogusza z Pogorzeli (C. 80) z 25 III 1297 r. (R. 2463). Św. na dok. Bolka I w Strzelinie 6 VII 1298 r. (R. 2514). Występuje do 1316 r. (Pfortenhauer, *Die fünfzig*, s. 165 przyp. 3). *Nekr. henr.* (s. 293) pod 24 VII ma: „It. primum servitium d. Zcamborij de Schiltberg”, a pod 29 X „Ob. Zamborius de Sciltberg benefactor domus”. Pieczęć Sambora z 20 XI 1296 r. (R. 2441) w wolnym polu przedstawia heim z grzebień-
niem 7 chorągiewek, napis w otoku: „+S. ZAMBORII” (Pfortenhauer, s. 31, tabl. V, nr 50).

722. Sambor ze Świnar („Swinar”), św. na dok. bpa wr. Jana w Nysie 10 IV 1296 r. (R. 2416).

723. Samson, dworzanin Henryka V, który zatwierdził we Wr. 21 IX 1292 r. (R. 2244) dokonane przez Samsona kupno dóbr „Zceplin” (Toplin) w dystrykcie kluczborskim za 60 grzywien od wdowy po „Uscho” i jej syna. W skład dóbr weszło sołectwo, rybnik, było też wolne od służb.

724. Sąd Dobiesławic, możny małopolski, komes, św. na dok. Brodatego: z 10 V 1209 r. (*KDS*, II, nr 135) i z 15 VIII 1226 r. (*KDS*, III, nr 333). Henryk Pobożny na Psim Polu 24 XI 1239 r. (*SUB*, II, nr 168) zatwierdził dar Sąda dla kl. w Mogile.

725. Sędko z Lubszy („Lubsch”), rycerz, Henryk IV we Wr. 18 IX 1284 r. (R. 1855) oddzielił 2 łany warte 40 grzywien od wsi „Debrin” (Dobrzyń pod Brzegiem) i przyłączył do wsi Lubsza z obowiązkiem pełnienia służby konnej przez Sędka.

726. Schade Haugwitz, syn Rudgera (C. 711).

Schaffgotsche, zwani też Schaf, Scaph, Schof i Ovis. Ten dość banalny przydomek mógł być używany przez osoby niekoniecznie z sobą spokrewnione, toteż nie jest całkiem pewne, czy mamy tu do czynienia z jedną tylko rodziną. Nie jest też pewne, czy wszystkie znane osoby tego przydomku wiązały się ze Śląskiem na stałe. Wątpliwości takie nasuwają się np. w wypadku Sibota, k. z Kemnitz, św. na dok. Rogatki z 1243 r. (R. 591b uznawany za falsyfikat). Raz tylko wyst. na dok. Henryka Grubego w 1278 r. (R. 1584) Kunczko Schaf „de monte Miconis” (C. 453). Jego pojawienie się związane może było z wypadkami ubiegłego roku i był on jednym z niemieckich najemników Rogatki. Ulryk Ovis (C. 856) związany był dowodnie z Miśnią i jego św. 16 VII 1290 r. (R. 2146) na dok. Henryka gł. nie musi być dowodem osiedlenia się na Śląsku. Stałe natomiast związał się ze Śląskiem Reinhard (C. 697) k. Środy. W okolicach Strzegomia żył Peczeko (C. 606). W 1291 r. (R. 2198) wystąpił Fryderyk „Scaph”, szwagier Goska z Ziębic (C. 212). W 1299 r. (R. 2547) na dok. Hermana Reichenbach (C. 313) św. Bernard Schof (C. 58). Z uwagi na bliskość geograficzną był to może krewny Fryderyka, jednak o stosunkach pokrewieństwa wymienionych tu osób brak wiadomości źródłowych. Rodzina ta pochodziła z okolic Miśni (S c h i e c k e l,

s. 123) i przynajmniej niektórzy Schaffowie śląscy wywodzili się z tej właśnie rodziny.

727. „Sebesnus de Ganotzino”, rycerz, św. na dok. Henryka gł. w Górze 18 V 1288 r. (R. 2065).

728. Siedlon, komornik wr., komes, św. na 2 dok. Konrada gł.: Gł. w 1259 r. (R. 1009), Nowogród Bobrzański 12 III 1263 r. (R. 1157) jako komes. Św. na 14 dok. Henryka IV z reguły jako komornik: Wr. 13 XI 1276 r. (R. 1315) jako „Sodlosto” bez urzędu; Wr. 22 IX 1277 r. (R. 1545) bez urzędu z 1 VII 1278 r. (R. 1567), z 28 VII 1278 r. (R. 1572), Wr. 22 IX 1278 r. (R. 1576), z 22 IX 1278 r. (R. 1577) jako podkomorzy, Swidn. w 1279 r. (R. 1587), z 13 VIII 1279 r. (R. 1604), z 17 IX 1279 r. (R. 1608), z 27 V 1280 r. (R. 1633), z 14 X 1280 r. (R. 1639), z 25 IV 1281 r. (R. 1661) bez urzędu, Wr. 29 IV 1282 r. (R. 1706) bez urzędu, Kłodzko 28 IV 1283 r. (R. 1749b).

729. „Seizko” (= Zygryd wg Fleischer, s. 26), klucznik żagański, św. na dok. Rogatki w Lubiniu 12 XII 1245 r. (SUB, II, nr 296).

730. Siemian Michałowic, brat Dalebora (C. 125) i Mścigniewa (C. 543) z rodziny Daleborzyców. Za swą część Michałowic otrzymał w 1218 r. (KDS, II, nr 193) wsie Morzęcin Wielki („Marabschino”) i „Landovo” koło Trzebnicy.

731. Serwacy, św. na dok. Brodatego w Gieczu w 1237 r. (SUB, II, nr 137).

732. Sibana („Schyban” = Sebastian) de Der („Deher”), sędzia dworu gł., komes, brat Teodoryka (C. 819) i Wenera (C. 871). Rodzina pochodzenia niemieckiego. Wg Mullera, s. 46, z Hesji, wg A. von Dhyrn, *Der schlesische Adel im Laufe der Zeiten (vom Standpunkt der Ahnenforschung ans betrachtet)*, „Schlesische Geschichtsblätter”, 1940, nr 2, s. 34, pochodzili z saksońskiej wsi Diara lub Dere. Muller, s. 51, za herb tej rodziny używany na Śląsku uważa 3 róże, zaś gałąź pozostała w zamku Dehrn koło Limburga używała 3 kłosów. Pieczęć Sibana wyobraża koguta w tarczy kroczącego w prawo, napis w otoku: „+S. SYBANI. DE. DER” (Pfothenhauer, s. 31, tabl. V, nr 48). Nie można ustalić jednoznacznie, z której części Niemiec pochodziła ta rodzina. Św. na 21 dok. Henryka gł.: 28 IV 1287 r. (R. 2019), po 26 II 1289 r. (R. 2104), Gł. 1 VIII 1289 r. (R. 2112), z 1290 r. (R. 2123), z 16 VII 1290 r. (R. 2146), Ścinawa 22 XI 1290 r. (R. 2171), z 1291 r. (R. 2174), z 29 IX 1291 r. (R. 2208), Gł. 29 V 1292 r. (R. 2223) jako brat Teodoryka, Gł. 12 XI 1292 r. (R. 2252), Ścinawa 1 VIII 1293 r. (R. 2291), Gł. 24 VI 1295 r. (R. 2360). Wg dok. bpa wr. Jana we Wr. 2 VII 1295 r. (R. 2363; KDS, II, nr 224) czynsz z folwarku Sibana w okolicach Kozuchowa wynosił pół grzywny. Św. na dok. Henryka gł.: Gł. 22 II 1296 r. (R. 2405), Ścinawa 8 IV 1296 r. (R. 2415), zamek gł. 15 VIII 1296 r. (R. 2431), pod Bytomiem 15 IX 1296 r. (R. 2434), Gł. 3 II 1297 r. (R. 2457), Gł. 14 VII 1297 r. (R. 2470), Żagań 23 III 1299 r. (R. 2543), gdzie z bratem Wernerem, Bierutów 18 VIII 1300 r. (R. 2607), Gł. 25 IX 1300 r. (R. 2611). Rzekomo z 1300 r. pochodzi list Sibana, w któ-

rzym donosi, iż w czasach „bone memorie” Henryka gł. (więc list był pisany już po śmierci ks. gł.) sprawował urząd sędziego dworu (R. 2577; K. Wutke, ZfGS, t. 51, s. 221).

733. Siboto „de nobili familia Ovium”, k. Kemnitz, św. na sfalszowanym dok. Rogatki we Wr. 30 XII 1243 r. (R. 591b). Łączenie nazwy wsi Sibotendorf (Sieroszów pod Żąbkowicami) z tym feudalem (Ks. *henr.*, s. 156 przyp. 63) nie wydaje się słuszne, nazwa pochodzi najpewniej od imienia sołtysa Budzowa (Ks. *henr.*, s. 290, 295—296). Zob. Schaffgotsche.

734. Syghard, podłowczy ks. Henryka IV i św. na jego dok.: z 4 IV 1283 r. (R. 1747) i Wr. 25 VII 1283 r. (R. 1753). Tożsamy z B. 215.

735. Syfrid Barut (zob.), k. Wr., brat Ulryka, z którym św. na dok. Henryka III we Wr. 21 VIII 1250 r. (SUB, II, nr 404). Sam św. na dok. Henryka III: we Wr. 9 II 1252 r. (R. 788), Wr. 20 I 1253 r. (R. 810), gdzie z bratem Bertoldem, proboszczem Oławy. Pan Syfrid św. na dok. Wittiga de Griphenstein (C. 894) w Lubaniu 25 X 1254 r. (R. 879). Św. na 7 dok. Henryka IV: Wr. 2 IX 1277 r. (R. 1542), Wr. 22 IX 1277 r. (R. 1545), Wr. w 1278 r. (R. 1555), Wr. 22 IX 1278 r. (R. 1576) jako k. Wr., z 13 VIII 1279 r. (R. 1604), Wr. 25 I 1281 r. (R. 1653), z 3 IV 1281 r. (R. 1658).

736. Syfrid z „Nechelin” (Niechlin koło Góry?), św. na dok. Przemka ścinawskiego w Żaganii 8 V 1284 r. (R. 1781). Św. na 2 dok. Konrada żag. wyst. w Żaganii: 6 XII 1286 r. (R. 1988) i 4 I 1291 r. (R. 2176).

737. Syfrid „de Lubnitz”, rodzina niemieckich ministeriałów z Lobnitz („Lubaniz”) na płn.-zach. od Duben i na płn. od Lipska, niedaleko Hohburg, Falkinhain, Kobershain i Schildau, skąd inne rodziny osiadłe na Śląsku (Schieckel, s. 141). Św. na dok. Konrada żag. koło Żagania 25 V 1292 r. (R. 2230).

738. Syfrid z Mierczyc, rycerz, gwarant pokoju z Henrykiem gł. z 6 V 1294 r. (R. 2315). Mierczyce w pobliżu Leg.

739. Smił, syn Macieja, zob. B. 190.

740. Skarbimir, pan, św. na dok. Rogatki w Leg. 2 XII 1267 r. (R. 1281).

741. Słup Domasławic, podkomorzy wr., św. na dok. Brodatego z 10 V 1209 r. (KDS, II, nr 135).

742. Sobiesław, k. Wr., k. Barda. Jako k. Barda św. na dok. Brodatego w Szczepinie 28 VI 1203 r. (KDS, I, nr 103), jako k. Wr. 10 V 1209 r. (KDS, II, nr 135), z 1214 r. (KDS, II, nr 163) k. Wr. W tej godności św. też na dok. bpa wr. Wawrzyńca we Wr. 18 IV 1218 r. (KDS, II, nr 198) i na dok. Konrada Mazowieckiego w Łowiczu 5 VIII 1222 r. (KDS, III, nr 273) i Brodatego w Leśnicy w 1226 r. (KDS, III, nr 312).

743. Sobiesław, brat Uniemira (C. 857), św. na dok. Brodatego w Szczepinie 28 VI 1203 r. (KDS, I, nr 103).

744. Sobiesław, syn Sobiesza („Zobesius”), św. na dok. Rogatki w Lubiniu 12 XII 1245 r. (SUB, II, nr 297) z samym imieniem, Ślęza 28 XII 1247 r. (SUB, II, nr 339).

745. Sobiesław Przebimiłowic (=Przybysławic), ojciec jego w dok. Wiesławy Jaktorównej z 22 VIII 1273 r. (R. 1428) zwany jest Przybysławem, synem Przybka k. Lubusza (C. 676), pochodził więc z rodziny Goślawiców (zob.), brat Jarosławy, żony Guntera Bibersteina (C. 225). Za zgodą swego szwagra Guntera Bibersteina zlecił Bertoldowi „Pole” z Sędziszowej („Reinvridi villa”) przenieść na prawo niemieckie dobra Gościsław („Bertholdisdorph”) koło Pielaszkowic („Pelascowiz”) koło Środy. Sołectwo ma 9 wolnych łanów, 1/3 dochodów z kar sądowych. Chłopi po 3 latach wolnizny (już w trzecim roku mają płacić połowę czynszu) winni płacić po 4 szefie pszenicy, żyta i owsa oraz pół grzywny srebra z łana. Z dziesięciny mają być zwolnieni, bowiem dla kościoła rezerwuje się 1 wolny łan. Dok. ten wyst. Sobiesław w Sędziszowej w 1268 r. (R. 1288) i przywiesił swą pieczęć z jeleniem w tarczy, jeleni między rogami ma belkę, napis w otoku: „+SIGILLVM S. ESLAI DE . . . ICZ” (Pfothenauer, s. 26, tabl. I, nr 7). Pieczęcie przyłożyli też Gunter i ks. Henryk. Możliwe, że to o dobra tego właśnie Sobiesława idzie w dok. Tomasza II w Nysie 3 VIII 1271 r. (R. 1369) zwalnającym dobra „Lgota” pod Sądowłem należące do rycerza Sobiesława z „Ostrosische” od dziesięciny na 12 lat w wypadku karczowanych łanów, po upływie tych lat ma obowiązywać dziesięcina snopowa. Idzie tu zapewne o tę samą „Illigotam Sobeslavi”, z której dziesięciny przyznał Tomasz obu synom Konrada Szwaba (C. 431). Wdowa po Sobiesławie, Elżbieta, oraz jej synowie Jaśko i Sobko spierali się o dziesięciny z Janem proboszczem z Kostomłotów. Niepomysłny dla Elżbiety i jej synów wyrok ogłosił kanonik Jan w kościele leg. 11 II 1298 r. (R. 2497). Chodzi tu pewnie o dziesięciny z Gościsławia.

746. Sobko ze Skalic, św. na dok. Henryka V z 25 VIII 1290 r. (R. 2145) i Bolka I z 28 IX 1293 r. (R. 2298).

747. Stanisław, k. Gryfu, komornik wr., brat Wawrzyńca (C. 865). Jako k. Gryfu św. na sfalszowanym dok. Rogatki we Wr. 30 XII 1243 r. (R. 591b). Jako podkomorzy św. na dok. Henryka III: z 1250 r. (*SUB*, II, nr 410), Wr. 12 II 1250 r. (*SUB*, II, nr 391) gdzie z nie wymienionym z imienia bratem, Oleśnica 25 I 1251 r. (R. 758), z 1 VI 1251 r. (R. 766), gdzie z bratem klucznikiem Wawrzyńcem, Wr. 22 II 1255 r. (R. 892) jako komornik i brat Wawrzyńca, Wr. 30 VII 1255 r. (R. 896), z 1256 r. (R. 909) z Wawrzyńcem, Wr. 2 XII 1257 r. (*Ks. henr.*, s. 305), Wr. 22 XII 1257 r. (R. 991), Wr. 3 VI 1259 r. (R. 1029). Może to jego śmierć zanotował *Nekr. lub. (Mon. Lub.*, s. 37) pod 5 I. Może jego krewnym Wawrzyńcem Stanisławowic (C. 864).

748. Stanko, syn Gniewka Wody z Raczyc (zob. tabl. nr 12).

749. Starostka, brat Grzegorza (C. 219?). Rogatka w Bolkowie 22 VII 1278 r. (R. 1571) potwierdza przywileje, wydane przez jego braci Henryka i Władysława oraz bratanka Henryka dla Starostki, jego brata Grzegorza i tegoż dzieci. Po śmierci Starostki, Grzegorz i jego potomkowie zobowiązani są do służby z 1 wierzchowcem.

750. Sławek („Slavec”), św. na dok. Pobożnego na Psim Polu 24 XI 1239 r. (R. 543a; SUB, II, nr 168).

751. Stefan, k. Żagania, św. na dok. bpa Cypriana we Wr. po 1 III 1202 r. (KDS, I, nr 90) i Brodatego po 23 V 1202 r. (KDS, I, nr 91).

752. Stefan Naczęwojowic („Nadsiovi filius”), św. na dok. Brodatego w Szczepinie 28 VI 1202 r. (KDS, I, nr 103).

753. Stefan, k. Leg. Z samym imieniem św. na dok. Imbrama (C. 327) przed XII 1203 r. (KDS, I, nr 89) i Cypriana we Wr. po 1)III 1202 r. (KDS, I, nr 90). Jako k. Leg. św. na dok. Brodatego: po 23 V 1202 r. (KDS, I, nr 91) i Szczepin 28 VI 1203 r. (KDS, I, nr 103) i Odonica w Gł. 25 XII 1208 r. (KDS, I, nr 132).

754. Stefan Andrzejowic, k. Bolesławca, Św. na dok. Odonica w Gł. 25 XII 1208 r. (KDS, I, nr 132). Jako k. Bolesławca św. na dok. bpa wr. Wawrzyńca we Wr. 18 IV 1218 r. (KDS, II, nr 198) i Konrada Mazowieckiego w Łowiczu 5 VIII 1222 r. (KDS, III, nr 273). W 1223 r. (KDS, III, nr 276) św. na dok. w sprawie patronatu nad kaplicą grodową w Bytomiu. Jako k. Bolesławca św. na dok. bpa krakowskiego Iwona w Wierzchlewie 6 VIII 1223 r. (KDS, III, nr 287). Jako Stefan Stary („Magnus”) k. Bolesławca św. na dok. Brodatego w Leśnicy w 1226 r. (KDS, III, nr 312), z samym imieniem jako k. Bolesławca św. na dok. Brodatego w Krośnie 14 IX 1230 r. (SUB, I, nr 314) i jako Stefan Andrzejowic k. Bolesławca św. na dok. Brodatego koło Skaryszewa 31 X 1232 r. (SUB, II, nr 24), bez urzędu św. w Gieczu w 1237 r. (SUB, II, nr 137).

755. Stefan, brat Fałka, św. na dok. Brodatego z 10 V 1209 r. (KDS, II, nr 135).

756. Stefan z Wierzbnej, k. Niemczy, komes (zob. Wierzbnowie), ojciec m. in. Stefana (C. 761), mgra Jana i Andrzeja (C. 24). Św. na dok. Brodatego z 10 V 1209 r. (KDS, II, nr 135) i w Henrykowie 6 VI 1228 r. (SUB, I, nr 290), w Środzie 21 XI 1234 r. (SUB, II, nr 73) z synem Stefanem. Jako k. Niemczy („Zlamech”) wymieniony wśród Ślązaków na dok. Violi w Bobrownikach w 1238 r. (SUB, II, nr 156), k. Niemczy z synem mgrem Janem św. na dok. Pobożnego 28 IX 1239 r. w Oleśnicy (Ks. *henr.*, s. 267) i w 1239 r. (Ks. *henr.*, s. 262). Komes Stefan z Wierzbnej obecny był w 1240 r. (Ks. *henr.*, s. 289) przy spisaniu testamentu notariusza Konrada. Wraz z synem Andrzejem poległ pod Leg. (Długosz, *Historiae*, II, s. 276). Pieczęć z wizerunkiem strzały w tarczy (Piekosiński, *Herbarz szlachty polskiej*, „Herold Polski”, 1905, s. 45).

757. Stefan ze Skalic, młodszy brat księdza Mikołaja, ojciec Jana. Ok. 1228 r. obaj bracia posiadali 1/3 Skalic koło Ząbkowic. Stefan żył w bardzo skromnych warunkach, natomiast Mikołajowi powodziło się nieźle, jako że pobierał dziesięcinę z pól notariusza Mikołaja w Henrykowie. W 1233 r. bracia przekazali kl. henrykowskiemu 2/3 tego, co mieli w Skalicach, trzecią część zatrzymał Stefan na własne potrzeby. W 1235 r. Mikołaj przekazał swój drewniany kościół opatowi henrykowskiemu, a sam wstąpił do kl. kanoników regularnych w Kamieńcu. W tym też czasie

Stefan sprzedał resztę dziedzictwa opatowi Henrykowi za 27 grzywien srebra. Przywilej w tej sprawie wydał Pobożny w Oleśnicy 28 IX 1239 r. (Ks. *henr.*, s. 267). Darowiznę usiłował odwołać syn Stefana, Jan. Ponieważ jednak był biedny i żył w niedostatku, zadowolił się 2 małymi łanami i został kmieciem we wsi na prawie niemieckim (Ks. *henr.*, s. 268—269) w dniu 20 II 1250 r.

758. Stefan Dobieszyc, k. Bytomia Odrzańskiego, św. na dok. Brodatego: z 1223 r. (KDS, III, nr 276), Wierzchlewo 2 VII 1223 r. (KDS, III, nr 284), św. na dok. bpa krak. Iwona w Wierzchlewie 6 VIII 1223 r. (KDS, III, nr 287), gdzie z synem nieznanego imienia.

759. Stefan, palatyn wr., wojski, baron, brat Jaksy (B. 79). Jako wojski św. na dok. z 1223 r. (KDS, III, nr 276), jako rycerz św. na dok. Brodatego we Wr. w 1226 r. (KDS, III, nr 311), jako baron w 1231 r. (SUB, II, nr 8). Jako brat „Iacconis” św. na dok. Jana Sybocica (B. 83) w Prężynie 15 VI 1233 r. (SUB, II, nr 32). Jako palatyn Brodatego św. na dok. z 2 III 1236 r. (SUB, II, nr 112). Z samym imieniem św. na dok. Pobożnego we Wr. 4 IX 1239 r. (SUB, II, nr 164). W 1241 r. na dok. komesa Janusza syna Sezema jako palatyn (SUB, II, nr 223). W tej samej godności św. na dok. Rogatki: Wr. 12—17 XI 1243 r. (SUB, II, nr 255) i we Wr. w 1244 r. (SUB, II, nr 271) jako brat Jaksy k. Świn i palatyn wr.

760. Stefan, k. Leśnicy („Lesnech”), św. na dok. Brodatego i Violi w Bobrownikach w 1238 r. (SUB, II, nr 156 ma jednak „Zlemech”; R. 510 na „Lesnech”). Może tożsamy z C. 756.

761. Stefan Stefanowic z Wierzbnej (zob.), syn Stefana (C. 756), k. Milicza, podłowczy. Św. na dok. Brodatego pod Brzegiem 21 XI 1234 r. (SUB, II, nr 79) z samym imieniem. Może on to podłowczym tego imienia św. na dok. Pobożnego w Chobieniu koło Wołowa po 19 III 1238 r. (SUB, II, nr 146). Dopuszczalna identyfikacja z k. Milicza św. na dok. Henryka III we Wr. 12 II 1250 r. (SUB, II, nr 391), Krzydlin 1 XI 1251 r. (R. 776) jako Stefan Młodszy z Wierzbnej.

762. Stefan syn Adalberta, św. na dok. Pobożnego na Psim Polu 24 XI 1239 r. (R. 543a).

763. Stefan Konradowic, syn Konrada k. Krosna (C. 430), brat Ottona (C. 565), k. Krosna. Z bratem Ottonem św.: na dok. Brodatego w Urazie 6 VI 1231 r. (SUB, II, nr 3), na dok. Rogatki w Środzie 10 III 1242 r. (SUB, II, nr 229), Wr. 16 X 1243 r. (SUB, II, nr 252). Św. na 5 dok. Konrada gł. jako k. Krosna: Gł. 11 XII 1253 r. (R. 853), Gł. 13 XII 1253 r. (R. 855), Gł. 13 XII 1253 r. (R. 856), Łozin w 1255 r. (R. 888) bez urzędu, Gł. 15 IV 1257 r. (R. 970). Konrad gł. w Gł. 19 VIII 1259 r. (R. 1031) zaświadczył, że Stefan, syn zmarłego k. Krosna, nadał kl. lubiąskiemu jako odszkodowanie za najście na Maszewo (darowane wcześniej Lubiążowi przez Ottona), 2 odziedziczone po ojcu wsie: Rybaki („Sconevelde”) i „Suhnove” z sądownictwem i prawem patronatu nad kościołem oraz 7 lennych łanów w Maszewie. Opat zaś wypłacił Stefanowi 27 grzywien

srebra. Stefan wypił, zwyczajem miejscowym, wodę zrzeczenia w obecności ks. i baronów. Wśród św. wymieniony Otto Konradowic, który wyraził zgodę na alienację dóbr.

764. Stefan syn Wincentego. Św. na dok. Brodatego w Krakowie w 1234 r. (*SUB*, II, nr 85). Tomasz I we Wr. 13 VII 1244 r. (*SUB*, II, nr 266) rozszdził spór o dziesięciny między opatem ołbińskim Albertem a Stefanem synem Wincentego i jego anonimowym bratem. Dziesięciny z wsi „Kylianow” (Kilianów) ma pobierać kl. ołbiński, zaś kościół w Sośnicy z nowo lokowanych przez tegoż rycerza wsi Mrozowo i Nowa Wieś (obie pod Wr.). Jeśli Stefan był patronem kościoła w Sośnicy, a tym można tłumaczyć jego wolę płacenia tejże świątyni dziesięcin, to możliwe, że on to był teściem Ikona i Michała Mironowiców bowiem Michał mógł otrzymać Sośnicę po teściu. Zmieniałoby to identyfikację podaną przy Ikonie (C. 313), ale wydaje się, że obie możliwości identyfikacji Stefana należy traktować jednakowo.

765. Stefan Gąska („Ganscha, Goska”), zob. C. 774.

766. Stefan Kurczę („Curche”), św. na dok. Henryka III w Namysłowie 19 III 1261 r. (R. 1078). Może to on jako brat „Renczo” św. na dok. Henryka IV w Swidn. w 1274 r. (R. 1444).

767. Stefan, k. Środy, św. na 2 dok. Rogatki: Bolków 9 X 1277 r. (R. 1550), Rokitnica 20 XII 1277 r. (R. 1553).

768. Stefan z Kobylej Głowy, krewny Berolda (C. 59), za Brodatego miał posiadłości niedaleko lasu Bukowina. Po śmierci notariusza Mikołaja namówił Piroszowiców, aby zażądali od ks. lasu Głębowice jako należnego im dziedzictwa. Ks. odebrał las kl. henrykowskiemu i Stefan za konia wartości 28 grzywien wyłudził las od Brodatego. Po upływie krótkiego czasu próbował las sprzedać i nabył go za 28 grzywien opat henrykowski. Zwany był „Cobylaglova” oraz „de Cobylaglova”, z czego wynika, że przydomek wziął się od nazwy wsi (Ks. *henr.*, s. 278—282).

769. Stefan (II) z Kobylej Głowy, zwany Kotka rzekomo od nocnych wypraw zbójcekich, dziedzic Nietowic koło Henrykowa. Nietowice liczyły 7 małych łąnów. Sprzedał w Ziębicach 6 XII 1278 r. (R. 1586; Ks. *henr.*, s. 327) 2,5 łąna (późniejsze pomiary wykazały, że w rzeczywistości były to tylko 2 łąny) mieszczanom ziębickim Tammonowi z Wide i Janowi z Paczkowa za 30 grzywien i roczny czynsz 5 wiardunków i 2 par butów reńskich. Czynsz płatny był w dzień św. Marcina, służbę konną z tych łąnów miał nadal pełnić Stefan. Przy dok. tym przywiesił swą pieczęć stryj Stefana Strzeżywoj (C. 788) i sam Stefan. Obie pieczęcie wyobrażają w tarczy końską głowę. Napis na pieczęci Stefana: „+STEPHANI. DE. COBYLEGLOV” (P f o t e n h a u e r, s. 27, tabl. II, nr 14). Po tej dacie Stefan został ścięty w Gł. z powodu rozbojów (Ks. *henr.*, s. 328). Pozostawił córkę Paulinę i syna Pawła (C. 605).

770. Stefan z Wierzbnej (zob.), syn Szymona (C. 801). *Nekr. kamieniecki* (s. 335) pod 11 XII ma: „Ob. Sophia uxor Schepani de Wyrbna”. Sw. na 2 dok. Bernarda lwóweckiego: Lwówek 18 III 1281 r. (R. 1655),

Jelenia Góra 13 VII 1281 r. (R. 1667). Kanonik wr. Zbrosław Jaksic wymienia go we Wr. 25 I 1283 r. (R. 1763) jako patrona kościoła w Wierzbnej i właściciela, wspólnie z Jaśkiem (C. 406) i Henrykiem (C. 267), pól w Jeziersku. We Wr. 9 XII 1283 r. (R. 1768) sprzedał sołectwo i 9 małych łąnów w swych dobrach Wojszyce („Wiscowiz”, dziś część Wr.) za 100 grzywien srebra mieszczaninowi wr. Janowi de Burnis. Razem z ojcem wyst. w Wilkowie w 1285 r. (R. 1862) dok. przekazujący mieszczaninowi świdn. Bertoldowi Czechowi 1 łąn w Niegoszowie za roczny czynsz pół grzywny płatny po 2 latach wolnizny. Ponieważ ojciec Stefana pisał się z Wilkowa, to można przyjąć, że tutejszy gródek (wieża mieszkalna otoczona fosą) był ich siedzibą. Św. na dok. Henryka IV: Wr. 10 III 1286 r. (R. 1952) jako podstoli, bez urzędu św. u Bolka I w Lwówku w 1287 r. (R. 1993) i Henryka IV we Wr. 8 III 1287 r. (R. 2012) i Wr. 8 VII 1287 r. (R. 2038). We Wr. 21 I 1300 r. (R. 2588) przekazał patronat kościoła w Wierzbnej kl. olbińskiemu, gdzie pochowani byli jego przodkowie. Darowiznę unieważnili w pocz. XIV inni członkowie tej rodziny. Przy dok. z 9 XII 1283 r. (R. 1768) wisi pieczęć Stefana z wyobrażeniem w tarczy 6 lilii (jak u jego stryja Jana — C. 356), nad tarczą hełm z 2 skrzydłami, napis w otoku: „SIGILLVM. STEPHANI. De. W...” (P f o t e n h a u e r, s. 27, tabl. II, nr 17). Może to on w *Nekr. kamieniecki* (s. 313) pod 13 I: „Eodem die ob. Comes Stephanus de Wirbna”.

771. Stefan z Makowie („Swenkinvelt”), brat Reinska (C. 703). Św. na dok. Henryka IV z 4 IV 1283 r. (R. 1747), na dok. Stefana (C. 770) we Wr. 9 XII 1283 r. (R. 1768), z bratem św. na dok. Bolka I w Kamiennej Górze 31 V 1297 r. (R. 2468).

772. Stefan z Michałowa, z rodziny Pogorzeliów (zob. tabl. nr 14), brat Budziwoja (C. 105). Wymieniony w dok. papieża Marcina IV z 27 XI 1283 r. (R. 1767) zatwierdzającym prawo patronatu nad kościołem w Michałowie kl. kamienieckiemu. Obecny na dok. Pogorzeliów w tej sprawie wyst. w Kamieńcu 24 IV 1276 r. (R. 1499). Św. na 2 dok. Henryka IV: Wr. 8 III 1287 r. (R. 2012) i Maciowakrze 27 X 1287 r. (R. 2050), gdzie z bratem Budziwojem. Zachowały się 2 jego pieczęcie z herbem Pogorzeliów (mur z 3 basztami) i napisem: „+S. STEPHANI. D. MICHELOWE” (P f o t e n h a u e r, s. 12, 13, tabl. II, nr 12, 13).

773. Stefan, sędzia ścinawskiego dworu, rycerz. Św. na 3 dok. Przemka ścinawskiego wyst. w Ścinawie: 6 I 1285 r. (R. 1863), 27 VII 1286 r. (R. 1972), 6 V 1287 r. (R. 2027). Wg dok. Henryka gł. w Gł. 1 VIII 1289 r. (R. 2112) rycerz i sędzia ze Ścinawy, Stefan dokonał objazdu granic pewnej posiadłości.

774. Stefan ze Smolnej („Stwolna”) zwany Gąska (C. 765), brat Mikołaja (C. 518), szerzej o tej rodzinie zob. Boguszko (C. 87). Sprzedał 22 X 1285 r. (R. 1943) część sołectwa w Smolnej Henrykowi „Kelner”. Wśród św. m. in. brat wystawcy Mikołaj.

775. Stefan ze Szczepanowa („Stepancowicz”). Henryk IV we Wr. 25 III 1286 r. (1953) zezwolił Stefanowi przenieść „Stepancowicz” na pra-

wo średzkie. Sołtys Gerhard na wyprawę krzyżową ma stawić się u boku Stefana z koniem wartości 8 grzywien i „spadone et joppa et lacta et ferreo pileo”. Chłopi z tej okazji mają dostarczyć wóz z 2 końmi wartości 2 grzywien i woźnicę. Chłopi z lokowanej wsi po 3 latach wolnizny mają płacić poradnego 10 grzywien i z każdego łana 1 grzywnę i 2 miary potrójnego zboża, pozostałe służby mają pełnić tak, jak chłopi z sąsiedztwa. Wg dok. bpa Jan i kanonika Jan z 7 I i 11 II 1298 r. (R. 2492, 2497) toczył niepomyślny spór o dziesięciny z proboszczem Kostomłotów.

776. Stefan z Góry („de Gora”), św. na dok. Henryka gł. w Górze 18 V 1288 r. (R. 2065).

777. Stefan Gołęta („Golencha, Golenta”), krewny może Piotra (C. 642), św. na dok. Bogusława (C. 77) w Wołowie w 1288 r. (R. 2053) i Henryka V w Leg. 4 II 1296 r. (R. 2402).

778. Stefan z Bedlna („Heide”) koło Złotorii, rycerz, gwarant pokoju z Henrykiem gł. z 6 V 1294 r. (R. 2315).

779. Stefan z Biernatków („Berndorf”), rycerz, gwarant pokoju z Henrykiem gł. z 6 V 1294 r. (R. 2315). Św. na dok. Konrada żag. wyst. w Lubiniu 1 VIII 1298 r. (R. 2518) i 2 XI 1299 r. (R. 2570). Położenie rodzinnego gniazda między Tyńcem leg. a Wądrożem określił P f o t e n h a u e r, *Die fünfzig*, s. 172 przyp. 1.

780. Stefan z Wądroża, rycerz, gwarant pokoju z Henrykiem gł. z 6 V 1294 r. (R. 2315).

781. Stefan Otjęsławic (zob. C. 563), św. na dok. Wawrzyńca Płaskoty (C. 867) z 19—26 V 1297 r. (R. 2467).

782. Stefan z Domaszkowa („Domascov”), wg dok. Henryka gł. z 13 I 1298 r. (R. 2493) rozgraniczył z polecenia ks. pola w Krzydlinie i przydzielił je opatowi z Piasku, Świętosławowi, za co otrzymał od opata 9 grzywien czystego srebra.

783. „Stencko” (Stańko?), dworzanin, św. na dok. Henryka III w Środzie 2 IV 1258 r. (R. 998).

784. Stoigniew, k. Leg., komes. *Nekr. lub.* (*Mon. Lub.*, s. 51) pod 31 VIII ma: „Ob. Scowneus Castellanus de Legnicz”. Św. na 6 dok. Rogatki: Leg. 19 III 1253 r. (R. 823) bez urzędu, Leg. 10 VIII 1255 r. (R. 900) po raz pierwszy jak k. Leg., Leg. 7 XII 1259 r. (R. 1034), Jawor 14 IV 1263 r. (R. 1159), Leg. 6 VII 1264 r. (R. 1184). Wg dok. Rogatki z Leg. w 1267 r. (R. 1246) komes ten dokonał objazdu granic pewnej posiadłości. Jako burgrabia Leg. św. na dok. Rogatki z 1 V 1277 r. (R. 1529). Może to on był właścicielem Komorna pod Namysłowem w 1256 r. (R. 909).

785. Stosz Leonardowic z Zarzycy koło Henrykowa, k. Wr., k. Świdn., k. Sądowla, sędzia gł., komes. *Nekr. henr.* (*ZfGS*, t. 4: 1862, s. 291) pod 23 VI ma: „Ob. Agnes uxor d. Stoschonis, cum servicio III marcarum”. Agnieszka była siostrą Nikosza z Wierzbnej (C. 559). Synem Stosza był zapewne Piotr Stoszowic (C. 630). Na wiecu we Wr. w 1244 r. (Ks. *henr.*, s. 293) Stosz przemawiał w imieniu Piotra Stoszowica z Piotrowic (C. 629), syna Stosza „Scriwazona”. Piotr ten najpewniej był krewnym Stosza,

który byłby synem drugiego z braci zwanych „Scriwazona”, tj. Leonarda. Jako sędzia z Gł. św. Stosz na dok. Rogatki w Lubiążu 4 IX 1248 r. (*SUB*, II, nr 344). Jako k. Sądowla św. na dok. Konrada gł. z 1251 r. (R. 751) i Gliniany 4 XI 1251 r. (R. 777). Bez urzędu św. u tego ks. w Gł. 11 XII 1253 r. (R. 853) i jako były k. Sądowla w Gł. 13 XII 1253 r. (R. 856). Św. na 3 dok. Henryka III: Wr. 16 XII 1261 r. (R. 1098) bez urzędu jako komes, Wr. 28 X 1262 r. (R. 1140) jako k. Świdnicy, Wr. 18 XI 1262 r. (R. 1144) jako syn Leonarda bez urzędu. Św. na 4 dok. Władysława salzb.: Wr. 27 VII 1267 r. (R. 1268), Wr. 22 III 1268 r. (R. 1294), z 1268 r. (R. 1284), Wr. 12 V 1268 r. (R. 1301). Św. na 5 dok. Henryka IV: Wr. 12 XI 1272 r. (R. 1416), Ziębice 8 XII 1273 r. (R. 1441), Wr. z 1274 r. (R. 1445). Św. na dok. Pogorzeliów w Kamieńcu 24 IV 1276 r. (R. 1499). 27 IV 1276 r. we Wr. (R. 1501). Jako „Schosto” k. Wr. św. na dok. Henryka IV we Wr. 1 XII 1276 r. (R. 1516). Po śmierci Nikosza opiekował się jego synami (*Ks. henr.*, s. 112).

786. Stojsza Stojkowic („Stoysa Stoycouich”), razem z żoną nadali wieś kl. trzebnickiemu przed 28 VI 1202 r. (*KDS*, I, nr 103).

787. Strzesz („Stresec, Strese”), brat kustosa katedry wr. Zdzisława. Św. na dok. Brodatego w Brzegu 21 XII 1234 r. (*SUB*, II, nr 79).

788. Strzeżywoj z Kobylej Głowy, brat Dzirzka (C. 160), stryj Stefana (C. 769) i św. na jego dok. z 1278 r. (R. 1586), gdzie przywiesił pieczęć z końską głową w tarczy i napisem w otoku: „S. STREZIWOI DE. COBWLACLOWA” (Pfothenauer, s. 27, tabl. II, nr 15). Z Dzirzkiem św. na 2 dok. Henryka gł. wyst. w Gł.: 25 I 1281 r. (R. 1652) i 2 III 1291 r. (R. 2185).

789. Sulisław, k. Gł., k. Bytomia, komornik gł., komes, Św. na dok. Rogatki we Wschowie w 1248 r. (*SUB*, II, nr 353) jako komornik gł. Może tożsamy z Sulisławem Mądrym wymienionym w dok. z 1248 r. (R. 668b). Jako palatyn gł. (= komornik) św. na dok. Konrada gł. w Glinianach 4 XI 1251 r. (R. 777), Łoziny w 1255 r. (R. 888) bez urzędu, Gł. 15 IV 1257 r. (R. 970) jako k. Bytomia, z 1 I 1258 r. (R. 992) w tej samej godności, Gł. w 1259 r. (R. 1009) i Gł. 19 VIII 1259 r. (R. 1031) jako k. Gł.

790. Sulisław „Warcza”, rycerz bpa wr. otrzymał od Tomasza I w Otmuchowie 29 III 1261 r. (R. 1079) jako Sulisław Warcza z Suszkowic („Suscoviz”) koło Grodkowa w nagrodę za wierne służby 6 łanów w Suszkowicach na prawie rycerskim, łakę, gaj zwany „Wsewidow kant”, gdzie wolno mu młyn zbudować.

791. Sulisław Bartłomiejowic Rdzek, komes. Tożsamy pewnie z Sulisławem, któremu Henryk III we Wr. w 1251 r. (R. 1640) nadał Jastrzębie pod Namysłowem. Wg dok. Henryka III we Wr. 4 VI 1254 r. (*Ks. henr.*, s. 275—276) objechał, razem z Komornikiem Zabratem (C. 919), granice posiadłości Michała Daleborzyca (C. 511) w Nikłowicach, ubezpieczył granice prawnymi znakami i przekazał włość kl. henrykowskiemu. Św. na 3 dok. Henryka III: Wr. 2 XII 1257 r. (R. 988), Wr. 20 II 1259 r. (R. 1015), Namysłów 19 III 1261 r. (R. 1078).

792. Sulisław Płaskota („Plascota”), krewny Wawrzyńca (C. 867), łowczy i rycerz bpa wr. Tomasz I we Wr. 30 VI 1267 r. (R. 1265) nadał mu bpie „Dobreschiczi” (Dobroszów Oleśnicki) leżące między Dobrą a „Borizlai”. Tomasz II w Otmuchowie 29 VII 1284 r. (R. 1830) zlecił kanonikowi wr. i oficjałowi Wawrzyńcowi odkupić tę włość i przekazać innej osobie ze stanu rycerskiego po cenie nie niższej niż 11 grzywien czystego srebra za łan i z obowiązkami, jakie miał Sulisław. Polecenie nie dotyczyło nabytków, które Sulisław kupił od kilku okolicznych „militellis” za własne pieniądze.

793. Sulisław Kielkowic z Kawie („Kelchoviz”, „Caviz”), syn Kielca (C. 112), ojciec Jana i Henryka, rycerz. Św. na 2 dok. Rogatki: Leg. 2 XII 1267 r. (R. 1281) i Bolków 22 VII 1278 r. (R. 1571). Św. na dok. Henryka Grubego w Leg. 23 VI 1286 r. (R. 1966). Gwarant pokoju z Henrykiem gł. z 6 V 1294 r. (R. 2315). Wg dok. Bolka I na zamku w Kątach z 22 X 1298 r. (R. 2523) i Sulisława syna „Kelsso” sprzedał on 2-łanowy folwark w Kawicach kl. lubiąskiemu za 43,5 grzywny, a ciężące na folwarku służby przeniósł na dobra w Kawicach koło Prochowic. Zgodę na sprzedaż wyraziły dzieci Sulisława. Ujazdu dokonał klucznik leg. Piotr z Ruji (C. 652) w obecności synów Sulisława, Jana i Henryka, i przyłączył te 2 łany do wsi Rogów. Sulisław wspomina też o ewentualności zastawienia Kawic kl. lubiąskiemu. Pieczęć Sulisława wyobraża hełm w tarczy, z hełmu po bokach 2 półkule z wychodzącymi z każdej 3 pękami piór (Pfothenauer, s. 299, tabl. IV, nr 35) i napisem w otoku: „+S. SVLISLAI. DE. CAVIZ”.

794. Sulisław Czesławie, bp wr. Tomasz I w dniu 14 VII 1264 r. (R. 1185) wspomina wieś Sulisława syna Czesława leżącą w pobliżu Strzelina. Umożliwia to identyfikację z Sulisławem z Czesławie, wymienionym w Ks. *henr.*, s. 364, bratem rycerza Cieszybora (C. 122), ojciec Jeszka (C. 417), Ścibora (C. 808), Przybysława (C. 678) i Trzeszki. W rachunkach służb dla ks. Czesławice zapisane były jako włość 12-łanowa, gdy w rzeczywistości miały ich nieco więcej. Po śmierci ojca odziedziczył dolną część posiadłości położoną przy rybniku.

795. Sułko z Sokołowie („Succolove”), brat Gniewomira (C. 207). Św. na 3 dok. Henryka gł.: Lubiąż 16 IV 1281 r. (R. 1660) i z 1290 r. (R. 2123, tu z samym imieniem), kl. lubiąski 16 IV 1290 r. (R. 2133). W 1291 r. (R. 2184) sprzedał dobra koło Psiego Pola (zob. C. 207).

796. Sułko z Lasocina („Lassovicz, Lasociz, z Laskowic, de Lesotiz”), komes. Św. na 7 dok. Henryka gł.: Ścinawa 22 XI 1290 r. (R. 2171), Gł. 2 III 1291 r. (R. 2185), Gł. 29 V 1292 r. (R. 2232), zamek gł. 15 VIII 1296 r. (R. 2431), Gł. 3 II 1297 r. (R. 2457), Kościan 24 VI 1298 r. (R. 2513) jako „Pulko”, Siedlisko 2 XII 1298 r. (R. 2528). Wg bpa Jan z 16 VI 1295 r. (R. 2359) komes Sułko miał 2 folwarki we wsi „Lusna” (Lasocin?) koło Kożuchowa.

797. Sułko, syn Gniewka Wody z Raczyc (zob. tabl. nr 12).

798. „Sybler”, syn Syblera, brat Olryka. On, brat i matka kupili

od Mikołaja z Osla (C. 526) wieś Pasterzowice 29 X 1294 r. (R. 2331).

799. Szybko Grello, św. na dok. rady Szprotawy w Szprotawie 20 VI 1300 r. (R. 2600). Pieczęć z tarczą herbową podzieloną na ukos w górnym rzędzie gwiazda, w dolnym 4 mniejsze pola, napis w otoku: „+S. SCHIBKOIS GRELLI" (P i o t e n h a u e r, s. 31, tabl. V, nr 49).

800. Szymon Gall, k. Niemczy, k. Wielunia, k. Ścinawy, palatyn wr. (= komornik), baron, komes, brat Eberharda (C. 163). Św. na 24 dok. Henryka III: Wr. 9 IX 1251 r. (R. 775) jako dworzanin, Wr. 15 V 1253 r. (R. 836), Wr. 22 II 1255 r. (R. 892) jako dworzanin, Wr. 2 XII 1257 r. (Ks. *henr.*, s. 305) jako dworzanin, Wr. 20 II 1259 r. (R. 1015) jako dworzanin, z 8 V 1260 r. (R. 1044), Wr. 30 V 1260 r. (R. 1050) dworzanin, Wr. 10 V 1261 r. (R. 1081) dworzanin, Wr. 16 XII 1261 r. (R. 1098), zamek wr. 24 XII 1261 r. (R. 1102), Wr. 23 VI 1262 r. (R. 1128) dworzanin, Wr. 9 IV 1263 r. (R. 1158), z 17 IX 1263 r. (R. 1170), Wr. 3 X 1263 r. (R. 1172), z 24 I 1264 r. (R. 1177), z 22 VII 1264 r. (R. 1186), Wr. 31 VIII 1264 r. (R. 1192) jako dworzanin, wspólnie z Eberhardem kupił ziemię od Jana z Wierzbnej (C. 356) 13 XI 1264 r. (R. 1196), z 28 VIII 1265 r. (R. 1212), Wr. 17 IX 1265 r. (R. 1216) jako komes, Strzegom w 1266 r. (R. 1222), zamek wr. 18 V 1266 r. (R. 1227) jako rycerz, Wr. 2 VI 1266 r. (R. 1228) komes, Wr. 10 VI 1266 r. (R. 1230), Wr. 25 VIII 1266 r. (R. 1235) jako „Simon Romanus". Razem z Eberhardem św. na dok. Władysława salzb. z 16 IX 1266 r. (R. 1237), św. na dok. Kunczka Szwaba (C. 435) w 1268 r. (R. 1305). Św. na dok. Władysława salzb. z 17 VII 1269 r. (R. 1328).

Św. na 62 dok. Henryka IV: Wr. 31 XII 1270 r. (R. 1350), Wr. 31 XII 1270 r. (R. 1351), Praga 28 I 1271 r. (R. 1355) komes, Henryk IV zaświadczył we Wr. w 1272 r. (R. 1385), że Szymon wydzierżawił od kl. ołbińskiego część Jaksowic, między Czerńczycą („Schirnschitz") a Widawą, za czynsz pół grzywny z każdego ornego łana, z 31 I 1272 r. (R. 1388) jako brat sędziego dworu Eberharda, Wr. 28 II 1272 r. (R. 1394), Wr. 11 III 1272 r. (R. 1396) jako ks. „tutor", Wr. 14 IV 1272 r. (R. 1401), Wr. 28 IX 1273 r. (R. 1431) jako rycerz, Wr. 25 X 1273 r. (R. 1434), Wr. 30 XI 1273 r. (R. 1437), zamek wr. 5 XII 1273 r. (R. 1439), Swidn. z 1274 r. (R. 1444), Wr. w 1274 r. (R. 1445), „Glesnicz" w 1274 r. (R. 1446), Wr. 3 III 1274 r. (R. 1454), Wr. 9 III 1274 r. (R. 1457), Wr. 30 VII 1274 r. (R. 1474), Wr. 30 X 1274 r. (R. 1478), Oleśnica 10 VII 1275 r. (R. 1489), Wr. 24 II 1276 r. (R. 1494), Swidn. 9 III 1276 r. (R. 1497), Wr. 27 IV 1276 r. (R. 1501) jako palatyn. Bp włocławski Albierz 28 IV 1276 r. (*Preussisches Urkundenbuch*, I, 2, nr 349) nadał palatynowi wr. Szymonowi Gallowi i k. Sycowa Wojciechowi ze Smolna (C. 903) 1000 łanów (m.in. Ostrowite, Golub, Pluskowęsy, Krężno, Chełmonie, Chełmoniec i ziemie po drugiej stronie Drwęcy) w celu skolonizowania. Połowa terytorium ma być zwolniona od opłat i świadczeń na rzecz bptwa włocławskiego, a z drugiej bp miał otrzymywać zwyczajne posługi czynsz w wysokości pół wiardunku z łana, i to dopiero po upływie 15 lat wolnizny. Czynsze mieli ściągać od chłopów Szymon i Wojciech i oni mieli go wpłacać do kasy bpa. Obaj rycerze

mieli pełnić pełne sądownictwo nad chłopami, bp rezerwował sobie tylko sprawy rycerzy. Dochody z kar sądowych miały przypaść Szymonowi i Wojciechowi. Obaj ci feudałowie mieli służyć Krzyżakom z 5 rycerzami i jako czynsz rekognicyjny płacić im 10 grzywien wosku i 5 denarów kolońskich (sprawą tą szerzej zajął się J. Powierski, *Dobra ostrowicko-golubskie biskupstwa wrocławskiego na tle stosunków polsko-krzyżackich w latach 1235—1308*, Gdańsk 1977, wg indeksu). Św. na dok. Henryka IV: Wr. 1 V 1276 r. (R. 1503), jako jeden z sędziów rozjemczych w sporze bpa wr. z ks. we Wr. 10 VI 1276 r. (R. 1505), Wr. 15 VI 1276 r. (R. 1508) palatyn, Wr. 9 IX 1276 r. (R. 1513) palatyn, Wr. 1 XI 1276 r. (R. 1514), Wr. 13 XI 1276 r. (R. 1515) jako komornik, Wr. 1 XII 1276 r. (R. 1516) jako komornik, Wr. 2 IX 1277 r. (R. 1542) jako palatyn, Wr. 26 IX 1277 r. (R. 1546) baron i palatyn, Wr. z 1278 r. (R. 1555) komes, z 1 VII 1278 r. (R. 1567) jako burgrabia Ścinawy, z 28 VII 1278 r. (R. 1572), Wr. 22 IX 1278 r. (R. 1576), z 22 IX 1278 r. (R. 1577) burgrabia Ścinawy, Swidn. z 1279 r. (R. 1587), Wr. z 1279 r. (R. 1589) św. na dok. Henryka Wezenborga (C. 264), Wr. 30 VI 1279 r. (R. 1602) k. Ścinawy, Wr. 1 VII 1279 r. (R. 1603) burgrabia Ścinawy, z 13 VIII 1279 r. (R. 1604) w tej samej godności, Wr. 14 IX 1279 r. (R. 1606) k. Ścinawy, Henryk IV 17 IX 1279 r. (R. 1608) za Piotrowice koło Środy i 350 grzywien dał Szymonowi Warzyn („Warim”) koło Wołowa („Peterwiz” częściej zwano „Kekrowo”), Wr. 4 V 1280 r. (R. 1629), Wr. 1251 r. (R. 1640), Wr. 2 X 1281 r. (R. 1680) jako k. Wielunia, Wr. z 1283 r. (R. 1729), z 1283 r. (R. 1733), Wr. z 1283 r. (R. 1734), k. Wielunia, Wr. 13 IV 1284 r. (R. 1780), Kłodzko 24 VII 1284 r. (R. 1828), Wr. 18 IX 1284 r. (R. 1855), Wr. 10 V 1285 r. (R. 1891), Wr. 10 III 1286 r. (R. 1952), Wr. 25 III 1286 r. (R. 1953), Wr. 8 III 1287 r. (R. 2012), posłował w imieniu Henryka IV do przebywającego w Op. abpa Jakuba 1 IV 1287 r. (R. s. 95), Wr. 28 I 1288 r. (R. 2057), Wr. 17 III 1288 r. (R. 2058), Wr. 12 X 1288 r. (R. 2089) k. Niemczy, Wr. 27 I 1289 r. (R. 2100), z 29 I 1289 r. (R. 2101), Wr. 11 XII 1289 r. (R. 2120), Wr. 23 VI 1290 r. (R. 2140), Wr. 23 VI 1290 r. (R. 2141). Św. na 15 dok. Henryka V: 23 VII 1290 r. (R. 2149), z 9 VIII 1290 r. (R. 2152), Wr. 3 IX 1290 r. (R. 2157) k. Niemczy, Wr. 30 XI 1290 r. (R. 2172), Wr. 19 II 1291 r. (R. 2184), Wr. 7 III 1291 r. (R. 2187), z 22 IX 1291 r. (R. 2207), z 2—9 II 1292 r. (R. 2219), Wr. 26 V 1292 r. (R. 2231) k. Niemczy, Wr. 15 VII 1292 r. (R. 2236) k. Niemczy, Wr. 25 VIII 1292 r. (R. 2240), z 2 XI 1292 r. (R. 2249), Wr. 12 III 1293 r. (R. 2271) Wr. 12 III 1293 r. (R. 2272), Wr. 29 VIII 1293 r. (R. 2294), Wr. 1295 r. (R. 2353 z 8 IV) Henryk V zaświadczył, że Szymon sprzedał 10 łanów pod Św. Katarzyną wolne od służb za 450 grzywien mieszczanom wr. Janowi ze Lwówka i tegoż synowi Konradowi. Zgodę na alienację wyraziła żona Szymona. We Wr. 28 VI 1296 r. (R. 2425) Szymon za zgodą Ewy, swej żony, synów: Jana kanonika wr., Marcina, Jana i Eberharda, sprzedał rybołówstwo „in fluvio qui Lucen et stanyno qui Jezerco vulgariter apellantur” za 20 grzywien braciom ze szpitala Św. Macieja we Wr. Przy dok. tym pieczęć Szymona z tarczą w szachownicę lub kamieniami w układzie 3—2—1,

napis w otoku: „+SIGILLVM SIMONIS GA(LLICI)” (Pfothenhauer, s. 28 tabl. IV, nr 29). Wg starej tablicy „Symon Walchow de Marschaw”, fundator ołtarza Wszystkich Świętych w katedrze wr., zmarł w 1295 r. (?) i został pochowany w katedrze (K. Wutke, *Zur Geschichte des Geschlechtes der Gallici*, ZfGS, t. 61: 1927, tabl. po s. 304). Szymon zmarł między 28 VI 1296 r. a 30 IV 1298 r. (Zob. też Z. Budkova, *Gallicus Szymon*, PSB, t. 7, Kraków 1948, s. 236—237).

801. Szymon z Wierzbnej (zob.), brat Jana (C. 356), ojciec Stefana (C. 770). Św. na dok. Henryka III: Strzegom w 1266 r. (R. 1222), Wr. 25 VIII 1266 r. (R. 1235). Szymon i jego syn Stefan (C. 770) dokonali w Wilkowie sprzedaży ziemi (szczegóły C. 770). Przy dok. tym wisi pieczęć Szymona z wyobrażeniem strzały skierowanej grotem w dół i przekrzyżowanej w tarczy, napis w otoku: „+SIGILLVM. SIMONIS. DE. WILCÓW” (w tekście zwany z Wierzbnej) — Pfothenhauer, s. 27, tabl. II, nr 18.

802. Szymona, syn Macieja, Św. na dok. Henryka Grubego z 25 I 1283 r. (R. 1737). Może tożsamy z B. 216.

803. Szymon z Michałowa z rodziny Pogorzelańców (zob.), razem z innymi Pogorzelańcami wyst. dok. w Kamieńcu 24 IV 1276 r. (R. 1499) nadający kl. kamienieckiemu patronat nad kościołem w Michałowie koło Brzegu. Darowiznę zatwierdził papież Marcin IV 27 XI 1283 r. (R. 1767) i wspomina przy tej okazji Szymona.

804. Szymon „de Axlem”, św. na dok. Henryka V we Wr. 25 VI 1293 r. (R. 2284), Leg. 18 II 1296 r. (R. 2403), gdzie nazwany dodatkowo byłym właścicielem Złotnik („Slotnik”) koło Leg.

805. Szymon, ojciec Arnolda (C. 43), razem św. na dok. Henryka V z 14 X 1294 r. (R. 2336). Spierał się o dziesięcinę z proboszczem z Kostomłotów w 1298 r. (R. 2492) — zob. C. 43.

806. Szymon Quaz, z rodziny niemieckiej (zob. Herbord C. 296), gwarant pokoju z Henrykiem gł. z 6 V 1294 r. (R. 2315).

807. Szymon z Grodziszowa („Rorow”), siostrzeniec Szymona Galla (C. 800), brat m.in. Eberharda (C. 167 zob.).

808. Ścibor Sulisławic z Czesławie, brat Przybysława (C. 678 zob.).

809. Świętopełk, św. na dok. Henryka V we Wr. 30 XI 1290 r. (R. 2172).

810. Tacer, k. „de Svina” (Świny lub Świdn.), św. na dok. Brodatego w Krośnie 14 IX 1230 r. (*SUB*, I, nr 314). Może to o nim pisze *Nekr. lub.* (*Mon. Lub.*, s. 56) pod 31 X, iż „it. ob. Thader”. Teza B. Grydyk-Przondo, *Uwagi o kasztelanii*

Świny i początki rodu Swinków, „Sobótka”, t. 22: 1967, s. 284 jakoby był to krewny Jaksy (C. 334) i członek rodu Swinków nie ma źródłowego poparcia.

811. Tammo (=Tomasz, ewentualnie Thankmar, Feischer, s. 169) „de Waldiz” pan, św. na dok. Wittiga (C. 894) w Nowogrodźcu 6 XI 1254 r. (R. 883) i Rogatki w Złotoryji 2 XII 1258 r. (R. 1008).

812. Tammo „de Tetowe”, z rodziny ministeriałów Rzeszy z Tettau na płn.-wsch. od Ortrand i płn.-wsch. od Grossenhain, w 1237 r. Tammo

występował na dok. miśnieńskich (Schieckel, s. 148), św. na dok. Rogatki w Lwówku 15 IX 1261 r. (R. 1091).

813. Tammo Quaz, dworzanin ks. wr., krewny Herborda (C. 296), Szymona (C. 806). Za zgodą synów nadał 17 VI 1278 r. (R. 1564) lub 17 VI 1288 r. (R. 2071) nowe obowiązki chłopom z 10,5 łana w Starym Namysłowie. Mieli oni teraz płacić rocznie 1 miarę potrójnego zboża i 2 dni w roku pracować przy orce gruntów wystawcy. Henryk IV zaświadczył 28 VII 1278 r. (R. 1572), że jego dworzanin Tomasz Quaz sprzedał kupione niegdyś dziedziczne wójtostwo Namysłowa, ks. nadał też immunitet włościom Tomasza w Starym Namysłowie. Św. na 4 dok. Henryka IV: z 25 VIII 1282 r. (R. 1722), wymienia go dok. tego ks. we Wr. w ogrodzie minorytów 10 VII 1284 r. (R. 1820), Wr. 31 V 1286 r. (R. 1962), Wr. 28 I 1288 r. (R. 2057). Św. na 2 dok. Henryka V: Wr. 8 IV 1295 r. (R. 2353), Wr. 5 VIII 1295 r. (R. 2373).

814. Tammo von Scheitin, św. na dok. Henryka Grubego z 30 VI 1280 r. (R. 1634).

815. Tammo Rym („Ryhm, Rhim, Rim”), landwójt ścinawski, św. na 8 dok. Henryka gł.: Ścinawa 26 III 1291 r. (R. 2192), Ścinawa 20 IV 1292 r. (R. 2225), Gł. 29 V 1292 r. (R. 2232), Gł. 12 XI 1292 r. (R. 2252), Ścinawa 29 IV 1293 r. (R. 2278), Ścinawa 1 VIII 1293 r. (R. 2291) jako landwójt i rycerz, zamek gł. 15 VIII 1296 r. (R. 2431), Gł. 3 II 1297 r. (R. 2457).

816. Tarchała, dworzanin gł., św. na 3 dok. Konrada gł. wyst. w Gł.: z 1259 r. (R. 1009), z 19 VIII 1259 r. (R. 1031), z 9 VIII 1261 r. (R. 1088).

817. Teodoryk, k. Krosna, k. Gł., k. Ryczyna, k. Szydłowa, ojciec Piotra (C. 624) i Burharda (C. 106). Św. na dok. Brodatego z 5 I 1230 r. (SUB, I, nr 308) jako baron, Teodoryk z Szydłowa obecny przy sporządzeniu testamentu notariusza Konrada w 1240 r. (Ks. *henr.*, s. 289). Jako k. Ryczyna św. na dok. Rogatki w Środzie 10 III 1242 r. (SUB, II, nr 229) i Wr. 16 X 1243 r. (SUB, II, nr 252). Bez urzędu św. na dok. ugody milickiej we Wr. 26 VI 1249 r. (SUB, II, nr 375). Jako k. Gł. św. na 5 dok. Konrada gł.: z 1251 r. (R. 751), gdzie z obu synami, Gł. 13 XII 1253 r. (R. 856), Łoziny w 1255 r. (R. 885 i 888). Jako k. Krosna św. u Konrada gł. w Gł. w 1263 r. (R. 1154).

818. Teodoryk, palatyn gł., podczaszy, brat Bronisława (C. 95), św. na 10 dok. Konrada gł. wyst. (z wyjątkiem pierwszego) w Gł.: z 1251 r. (R. 751), z 1259 r. (R. 1009), z 9 II 1259 r. (R. 1014), z 19 VIII 1259 r. (R. 1031), z 9 VIII 1261 r. (R. 1088), z 1263 r. (R. 1154), z 21 I 1264 r. (R. 1176) jako podczaszy, z 22 I 1265 r. (R. 1199), z 8 IX 1271 r. (R. 1374) jako palatyn, z 7 I 1273 r. (R. 1420) jako palatyn i brat Bronisława k. Bytomia Odrzańskiego.

819. Teodoryk Krzykała von Der, k. Gł., brat Sibana (C. 732) i Wenera (C. 871), św. na 10 dok. Henryka gł.: Gł. 25 I 1281 r. (R. 1625), po 26 II 1289 r. (R. 2104), Lubin 29 III 1289 r. (R. 2105) z przydomkiem Krzykała, Gł. 1 VIII 1289 r. (R. 2112), z 1290 r. (R. 2123), z 16 VII 1290 r. (R. 2146),

Gł. 2 III 1291 r. (R. 2185), Ścinawa 26 III 1291 r. (R. 2192), Gł. 29 V 1292 r. (R. 2232) z bratem Sibanem, Gł. 12 XI 1292 r. (R. 2252).

820. Teodoryk z Muszkowa, rycerz. Razem z Beroldem „de Muschov” (C. 59) św. na dok. Rogatki w Lubiniu 12 XII 1245 r. (SUB, II, nr 297). Sw. na 3 dok. Rogatki: Złotoryja 1 VI 1249 r. (SUB, II, nr 371), Strzegom 6 XII 1251 r. (R. 778), Złotoryja 2 XII 1258 r. (R. 1008). Bolko I na zamku w Kątach 25 X 1297 r. (R. 2480) zaświadczył, że jego rycerz „Tyzcho” zwany „Moscho” wyrobił sobie zamianę należnej kl. lubiąskiemu dziesięciny snopowej na pieniężną i z 7 łanów swego folwarku w Mrowinach („Conradiswalde”) koło Swidn. płaci 9,5 skojca z łana.

821. Tilman (=Dytryk, Fleischer, s. 106), marszałek, pan, św. na dok. Hermana Reichenbacha (C. 313) w Ząbkowicach 26 XI 1299 r. (R. 2574).

822. Tilo (=Dytryk, Fleischer, s. 30, 42), komornik Henryka IV, św. na dok. Unimira (C. 858) we Wr. 26 XII 1273 r. (R. 885).

823. Tilo, landwójt żagański, św. na dok. Konrada żag. w Żaganiu 6 XII 1286 r. (R. 1988).

824. Tilo z „Luchowe”, klucznik z Rokitnicy, św. bez urzędu na dok. Henryka Grubego z 11—18 XI 1287 r. (R. 2052). Jako klucznik św. na 2 dok. tego ks.: z 16 I 1294 r. (R. 2309), z 10 V 1294 r. (R. 2330).

825. Tilo „de Polco”, z bratem Herthelinem św. na dok. Kietliczów w Żaganiu 28 X 1290 r. (R. 2168).

826. Tilo z „Gozwendorph”, św. na dok. Dytryka Baruta (C. 145) w Wąsoszu 4 XII 1292 r. (R. 2256).

827. Tilo „de Boncleibe”, św. na dok. Konrada żag. w Żaganiu 1 XI 1290 r. (R. 2169).

828. Timo (wg Fleischer, s. 22 od Dytmara, raczej jednak Tymoteusz) Wezenborg (zob.), sędzia wr., podkomorzy księżnej, baron, komes, syn Peregryna (C. 611), brat Gebharda (C. 196). Św. na dok. Anny jako podkomorzy w 1242 r. (SUB, II, nr 239). Jako syn Peregryna św. na dok. Rogatki w Niemczy w 1244 r. (SUB, II, nr 272). Sw. na dok. Rogatki i Henryka III w 1250 r. (SUB, II, nr 413). Sw. na 8 dok. Henryka III: z 26 II 1253 r. (R. 815) z bratem Gebhardem k. Sądowła, Wr. 15 V 1253 r. (R. 836) jako sędzia dworu (odtąd dość konsekwentnie w tej godności), z 28 VIII 1265 r. (R. 1212), Wr. 17 IV 1265 r. (R. 1216), Wr. 5 IV 1266 r. (R. 1224) bez urzędu, zamek wr. 18 V 1266 r. (R. 1227), Wr. 2 VI 1266 r. (R. 1228), Wr. 10 VI 1266 r. (R. 1230) bez urzędu, Sw. na 13 dok. Władysława salzb.: z 16 IX 1266 r. (R. 1237), Wr. 27 VII 1267 r. (R. 1268), Jelcz w 1268 r. (R. 1283), z 1268 r. (R. 1284), Wr. w 1268 r. (R. 1285), Wr. 22 III 1268 r. (R. 1294), Trzebnica 28 IV 1268 r. (R. 1296), Wr. 7 V 1268 r. (R. 1298), z 1268 r. (R. 1301) bez urzędu, Wr. 25 X 1268 r. (R. 1317), Bierutów w 1269 r. (R. 1323), Wr. w 1269 r. (R. 1324), Wr. 27 VII 1269 r. (R. 1329). Sw. na 34 dok. Henryka IV: z 24 XI 1270 r. (R. 1349). Wr. 31 XII 1270 r. (R. 1350), Praga 28 I 1271 r. (R. 1355) jako baron, Wr. w 1272 r. (R. 1385), z 31 I 1272 r. (R. 1388), Wr. 28 II 1272 r. (R. 1394), Wr. 11 III 1272 r. (R. 1396), Wr. 14 IV 1272 r. (R. 1401), Wr. 28 IX 1273 r. (R. 1431),

Wr. 25 X 1273 r. (R. 1434), Wr. 30 XI 1273 r. (R. 1437), zamek wr. 5 XII 1273 r. (R. 1439), Ziębice 8 XII 1273 r. (R. 1441), Swidn. w 1274 r. (R. 1444), Wr. w 1274 r. (R. 1445), „Glesnicz” w 1274 r. (R. 1446), Wr. 3 III 1274 r. (R. 1454), Wr. 9 III 1274 r. (R. 1457), Wr. 30 VII 1274 r. (R. 1474), Wr. 30 X 1274 r. (R. 1478), Wr. 11 XI 1274 r. (R. 1480), Wr. 24 II 1276 r. (R. 1494), Swidn. 9 III 1276 r. (R. 1497), Wr. 27 IV 1276 r. (R. 1501), Wr. 1 V 1276 r. (R. 1503), jako jeden z sędziów rozjemczych w sporze bpa wr. z ks. we Wr. 10 VI 1276 r. (R. 1505), Wr. 9 IX 1276 r. (R. 1513), z 1 XI 1276 r. (R. 1514), Wr. 13 XI 1276 r. (R. 1515), Wr. 1 XII 1276 r. (R. 1516), Wr. 5 I 1277 r. (R. 1520), Wr. 2 IX 1277 r. (R. 1542), Wr. 22 IX 1277 r. (R. 1544), z 28 VII 1278 r. (R. 1572) jako „judex generalis”. W 1279 r. pojawia się w dok. jego syn Henryk (C. 264).

829. Timo „Grabca”, św. na dok. Władysława salzb. w Bierutowie w 1269 r. (R. 1323).

830. Timo de Poserna, marszałek leg., cześnik wr., brat Henryka (C. 280), rodzina pochodzenia niemieckiego. Sw. na 35 dok. Henryka Grubego: Jawor 10 V 1274 r. (R. 1467) gdzie omyłkowo jako „Simo”, Jawor w 1275 r. (R. 1483), z 22 XI 1277 r. (R. 1552), Strzegom 4 V 1278 r. (R. 1560), z 30 X 1278 r. (R. 1582), z 20 XII 1279 r. (R. 1618), z 30 VI 1280 r. (R. 1634), Lwówek 18 III 1281 r. (R. 1655) jako marszałek, z 27 VI 1281 r. (R. 1664), z 2 IX 1283 r. (R. 1758), Leg. 23 VI 1286 r. (R. 1966), z 25 I 1287 r. (R. 2003), z 11—18 XI 1287 r. (R. 2052), z 12 VIII 1288 r. (R. 2083), Rokitnica 23 VIII 1288 r. (R. 2084), z 19 X 1289 r. (R. 2116), z 13 I 1290 r. (R. 2128), Wr. 22 VII 1290 r. (R. 2147), z 23 VII 1290 r. (R. 2149) jako cześnik, z 23 I 1290 r. (R. 2180) cześnik, Wr. 19 II 1291 r. (R. 2184) cześnik, Wr. 7 III 1291 r. (R. 2187), z 22 IX 1291 r. (R. 2207), Oława 31 X 1291 r. (R. 2209), z 2—9 II 1292 r. (R. 2219), Wr. 26 V 1292 r. (R. 2231), Złotoryja 23 VI 1292 r. (R. 2234) cześnik, z 9 IX 1292 r. (R. 2242) otrzymał od Henryka V Bieniowice pod Leg. („Bynowiz”) z sołectwem i prawem patronatu nad kościołem, 50 grzywien srebra a Henczko, brat Timona otrzymał czynsz 2,5 grzywien z 4,5 łana we wsi „Dornpusch” pod Leg. i z tyłuż we wsi Piekary („Bekar”). Bartnicy ks. mający pola w Bieniowicach mają płacić czynsz Timonowi, jego synom i Henczkowi. Po wystąpieniu z dworskiej służby Timo ma, jak inni lennicy, służyć z 1 wierzchowcem. Sw. na dok. Henryka Grubego: z 2 XI 1292 r. (R. 2249), Wr. 3 III 1293 r. (R. 2269), Wr. 12 III 1293 r. (R. 2271) cześnik, Leg. 17 VI 1293 r. (R. 2283), Wr. 25 VI 1293 r. (R. 2284) cześnik wr., z 16 I 1294 r. (R. 2309) marszałek, z 28 V 1294 r. (R. 2319), Wr. 9 X 1295 r. (R. 2380) cześnik.

831. Timo z Mohnau, komes, św. na dok. Krystana Białego (C. 450) w Swidn. w 1290 r. (R. 2122).

832. Tomasz Piotrowic, szwagier lub siostrzeniec („sororius”) wojewody krakowskiego Pakosława, św. na dok. Leszka Białego w Rozegrochu 13 VI 1224 r. (KDS, III, nr 300), gdzie określony jako „de Wratislavia”. Może tożsamy z „Thomeca” św. na dok. Pobożnego na Psim Polu

24 XI 1239 r. (R. 543a; SUB, II, nr 168). Wg Długosza, *Historiae*, s. 276, Tomasz Piotrowic zginął pod Leg. 9 IV 1241 r.

833. Tomasz z Wierzbnej (zob.), Św. na dok. Pawła Imbramowica (C. 593) z 1239 r.

834. Tomasz, św. na dok. Rogatki w Lubiniu 12 XII 1245 r. (SUB, II, nr 296).

835. Tomasz z Grodziszowa („Rorow”), brat Eberharda (C. 167).

836. Tomasz z Rachnowa („Thommo de Rachnov”), św. na dok. Bernarda w Jeleniej Górze 13 VII 1281 r. (R. 1667). Rachnów w b. pow. Zgorzelec.

837. Tomasz Prus („Thommo Pruss”), św. na dok. Henryka IV w Kłodzku 28 IV 1283 r. (R. 1749b).

838. Tyczko (=Dytryk) z „Peltow”, św. na dok. Henryka IV z 19 II 1283 r. (R. 1739b).

839. Tyczko z Trzcieńca („Ronau”), krewny Hartmana (C. 236), gwarant pokoju z Henrykiem gł. z 6 V 1294 r. (R. 2315).

840. Tyczko Stange (tożsamy z B. 45), krewny Ludwika (C. 471), św. na dok. Henryka V we Wr. 30 XI 1290 r. (R. 2172).

841. Tyczko z „Godav”, rycerz, gwarant pokoju z Henrykiem gł. z 6 V 1294 r. (R. 2315). Pfothenhauer, *Die fünfzig*, s. 171 przyp. 1, wywodzi go z „Godow” pod Rybnikiem na Górnym Śląsku, co nie wydaje się słuszne, gdyż w układzie występują wyłącznie rycerze dolnośląscy. „Godav” to zapewne jakaś zaginiona wieś w ks. leg.

842. Tyczko Schindel, św. na dok. Bolka I w Bolkowie: 13 III 1291 r. (R. 2189) i 13 VIII 1295 r. (R. 2375).

843. Tyczko Pannwitz, krewny Ottona (C. 573), razem z Wolframem Pannwitzem (C. 914) św. na dok. Konrada żag. w Żaganiu 23 V 1299 r. (R. 2547).

844. Tworzimir, św. na dok. Imbrama (C. 327) przed XII 1203 r. (KDS, I, nr 89). Sprzedał Pakosławowi Gosławicowi (C. 589 zob.) ziemię koło Buchcie.

845. Tworzyjan, skarbnik, św. na dok. Brodatego w Gieczu w 1237 r. (SUB, II, nr 137) jako „skarbnik”.

846. Ubisław, św. u Brodatego w Gieczu w 1237 r. (SUB, II, nr 137).

847. Ulryk Szwab („Suevus”), brat Konrada Szwaba (C. 431), k. Lubina. Św. na dok. bpa wr. Wawrzyńca we Wr. 18 IV 1218 r. (KDS, II, nr 198) jako posiadacz żrebu w Skalicach, zwany też „de Legniz”. Jako k. Lubina św. na dok. Brodatego w Lubiążu 17 VII 1224 r. (KDS, III, nr 301). W 1227 r. (R. 327) wymieniony jako właściciel żrebu w Skalicach, Ulryk Szwab „de Legniz”. Jako komes św. z bratem Konradem na dok. Rogatki i Henryka III w 1250 r. (SUB, II, nr 413).

848. Ulryk Biberstein, z braćmi Gunterem (C. 224) i Rudolfem (C. 713) św. na dok. Rogatki w Bartoszowej w 1245 r. (SUB, II, nr 300).

849. Ulryk (Olryk) syn Burharda, podstoli wr. komes. Jako syn Burharda św. na dok. Pobożnego we Wr. 4 IX 1239 r. (SUB, II, nr 164). Od

1245 r. (SUB, II, nr 300) z reguły tytułowany podstolim i dlatego to najpewniej o nim wspomina Żywot św. Jadwigi (*MPH*, IV, s. 611) jako podstolim ks. Henryka i mężu Wisławy, ciotki Nankera (C. 554). Św. jako podstoli na dok. Rogatki w Bartoszowej z 1245 r. (SUB, II, 300) i na dok. Rogatki i Henryka we Wr. 18 X 1247 r. (SUB, II, nr 331). Św. na 27 dok. Henryka III jako podstoli: z 1250 r. (SUB, II, nr 410) jako podczaszy (?), Wr. 12 II 1250 r. (SUB, II, nr 391), Wr. 21 VIII 1250 r. (SUB, II, nr 404), Wr. z 1251 r. (R. 749), z 1 VI 1251 r. (R. 766) Oława 11 XII 1251 r. (R. 779), Wr. 12 III 1252 r. (R. 789), Wr. 10 IX 1252 r. (R. 799), Przyłęk 1 II 1253 r. (R. 812), Wr. z 1254 r. (R. 870), Wr. 27 II 1255 r. (R. 892), Wr. 13 VII 1257 r. (R. 980), zamek wr. 25 X 1257 r. (R. 985), Wr. 4 II 1258 r. (R. 994), Środa 2 IV 1258 r. (R. 998), Wr. 3 VI 1259 r. (R. 1029), z 8 V 1260 r. (R. 1044), Wr. 28 V 1260 r. (R. 1047), Wr. 30 V 1260 r. (R. 1050), Wr. 10 V 1261 r. (R. 1081), zamek wr. 24 XII 1261 r. (R. 1102), Wr. 23 VI 1262 r. (R. 1128), Wr. 27 VII 1262 r. (R. 1132), zamek wr. 16 II 1263 r. (R. 1156), z 17 IX 1263 r. (R. 1170), Wr. 31 VIII 1264 r. (R. 1192), Wr. 13 XI 1264 r. (R. 1196). Jako podstoli św. na dok. Władysława salzb. Wr. 27 VII 1269 r. (R. 1329) i na 2 dok. Henryka IV: Wr. 31 V 1272 r. (R. 1405), Wr. 30 VII 1272 r. (R. 1408).

850. Ulryk von Colditz, rodzina miśnieńskich ministeriałów z Colditz na pñ. od dzis. Karl-Marx-Stadt (Schieckel, s. 112). Św. na dok. Rogatki w Złotorzy 2 XII 1258 r. (R. 1008). W Miśni żył jeszcze w 1282 r. i św. na dok. Wettynów.

851. Ulryk de Lubin, baron, komes. Św. na dok. Henryka IV: z 20 IX 1281 r. (R. 1679), z 29 I 1285 r. (R. 1871). Św. na dok. Bolka op. w Op. 13 IV 1285 r. (R. 1893). Św. na dok. Henryka V we Wr. 30 XI 1290 r. (R. 2172). Jako komes i baron św. na 2 dok. Bolka I: Strzegom, 6 IX 1293 r. (R. 2296), Krzeszów w 1299 r. (R. 2531). Obok śląskiego Lubina jego rodzinnym gniazdem mógł być Lubben (Lubin) na pñ. zach. od Cottbus, skąd wywodziła się niemiecka rodzina „de Lubin” (Schieckel, s. 115).

852. Ulryk von Pack („Phac”), krewny Jana (C. 379), św. na dok. Przemka ścinawskiego w Żaganiu 8 V 1284 r. (R. 1781).

853. Ulryk z Kurowa i Niemiła, syn Konrada Szwaba (C. 435), siostrzeniec Franciszka Wilczyca (B. 52), brat Piotra. Św. na dok. Franciszka 28 VIII 1287 r. (R. 2047). Wg dok. Henryka V we Wr. 29 VIII 1294 r. (R. 2329) Ulryk z Kurowa, syn Konrada cześnika, sprzedał swemu bratu Piotrowi 10 czynszowych łanów w Niemilu (również pod Oławą) za 95 grzywien srebra natychmiast wypłacone. Św. na dok. Franciszka w Ścinawie Polskiej w 1290 r. (R. 2126).

854. Ulryk, rycerz, św. na dok. Richwina „de Obes” (C. 706) z 25 V 1288 r. (R. 2068). Z uwagi na bliskość terytorialną tożsamy może z Ulrykiem z Niemiła (C. 853).

855. Ulian „de Griszow”. Henryk IV we Wr. 31 V 1286 r. (R. 1962) nadał w nagrodę za wierne służby Ulianowi wieś Radomirowice („Radomirowiz”) z przynależnościami, w granicach jakie zajmowali niegdyś bartnicy ks. płacący 50 donic miodu rocznie. Ulian ma prawo polować i pra-

woj bartnicze w lesie „Langk” nad Odrą oraz w puszczy należącej do ks. dóbr Chróścice („Croschez”) i Popielów („Popelow”) od Zwanowic („Szwanoviz”) do strumienia „Wronovoz” przy ujściu do Nysy, oba brzegi Nysy do jej ujścia do Odry i na drugim brzegu Odry aż do środka prze-sieki („preseca”). Wolno mu uprawiać rybołówstwo na Odrze od Zwanowic do „Gozewich”. Ulian otrzymał też prawo sądzenia łącznie z wyrokowaniem w sprawach gardłowych. Ulian ma służyć ks. z 1 wierzchowcem.

856. Ulryk Owca („Ulzko Ovis”), św. na dok. Henryka gł. 16 VII 1290 r. (R. 2146), zob. Schaffgotsche. Przy dok. Ulryka w Miśni 5 IV 1284 r. (R. 1777) wisi pieczęć okrągła z wyobrażeniem w tarczy owcy, napis w otoku zatarty (Pfothenauer, s. 37, tabl. X, nr 108).

857. Unimir („Vnemir”), brat Sobiesława (C. 743), razem z nim św. na dok. Brodatego w Szczepinie 28 VI 1203 r. (KDS, I, nr 103).

858. Unimir „de Crapova”, komes, sędzia dworu książęcej. Jako rycerz „Hunemir” św. na dok. ks. Anny z 1242 r. (SUB, II, nr 239). Sw. na dok. Henryka III i Władysława salzb. z 26 II 1253 r. (R. 815). Jako sędzia w służbie starszej książęcej św. na dok. Henryka III we Wr. w 1254 r. (R. 870). Jako komes św. na dok. Anny we Wr. 11 XI 1255 r. (R. 907). Wg dok. Henryka III i Władysława salzb. we Wr. 28 V 1260 r. (R. 1047) komes Unimir ustąpił kl. ołbińskiemu łąkę i 3 pola w Popowicach (dziś Wr.). Rycerz Unimir św. na dok. Władysława salzb. w Bierutowie w 1269 r. (R. 1323). We Wr. 26 XII 1273 r. (R. 1442) nadał kl. ołbińskiemu z intencją zbawienia duszy swojej i swych potomków „in parvo Pirsin” (koło Środy) obejmujących 16 łanów, z każdego łana 6 miar owsa, 2 pszenicy i 4 grochu. Wśród św. dok. Unimir „de Crapova” identyczny najpewniej z ofiarodawcą.

859. Walter von Barboy, krewny Hermana (C. 310), św. na dok. Rogatki z 1249 r. (SUB, II, nr 382) i w Leg. 20 IV 1249 r. (SUB, II, nr 368).

860. Walter, podstoli bpa wr., św. na dok. bpa z 1272 r. (R. 1384). Tożsamy może z rycerzem Walterem, bratem kanonika wr. Waltera, św. na dok. Franciszka Wilczyca (B. 52) w Ścinawie Polskiej w 1290 r. (R. 2126). Jako bpi podstoli św. na dok. Tomasza II w Nysie 26 VII 1291 r. (R. 2197).

861. Walter („Gualterus”) „de Staicenberg”, św. na dok. Henryka V: Wr. z 1295 r. (R. 2344).

862. Walwan von Profen, marszałek leg., brat Iweina (C. 331), Friedemana (C. 184) i Henryka (C. 248). św. na dok. Henryka Grubego z 9 VIII 1289 r. (R. 2113). Gwarant pokoju z Henrykiem gł. z 6 V 1294 r. (R. 2315). Jako marszałek św. na dok. Henryka V w Leg. 4 II 1296 r. (R. 2402). Wg dok. Henryka V w Leg. 21 II 1296 r. (R. 2404) marszałek Walwan „de Provin” otrzymał w miejsce 80 grzywien srebra sołectwo w Jakuszowie („Jacobisdorf”), 2 miary jęczmienia jako czynsz z tamtejszej karczmy i rybołówstwo we Wr. w ramieniu rzeki, która od mostu łączącego miasto z kl. ołbińskim do miejsca, gdzie rzeka ta uchodzi do Odry. Sw. na 9 dok. Bolka I: Leg. 9 XII 1296 r. (R. 2443) z bratem Iwanem, Leg. 23 I 1297 r.

(R. 2454), Świerzawa 23 IV 1297 r. (R. 2465), zamek w Kątach 25 X 1297 r. (R. 2480), Leg. 25 III 1298 r. (R. 2502) jako marszałek, Strzelin 6 VII 1298 r. (R. 2514) jako marszałek, zamek w Kątach 22 X 1298 r. (R. 2523), z 26 IV 1299 r. (R. 2545), Kąty 6 XI 1299 r. (R. 2572).

Wezenborgowie, rodzina pochodzenia łużyckiego. Obszerną rozprawę poświęciła jej H. Polackówna, *Ród Wezenborgów w Polsce i jego pierwotne gniazdo*, „Roczn. Herald.”, t. 7: 1924—1925, s. 131—166. Ujęcie niniejsze różni się od proponowanego przez cytowaną autorkę, co wynika z odrzucenia przez mnie wiadomości zawartych w dok. podejrzanych lub wręcz sfalszowanych. Pomiąłem też duchownych i osoby nie występujące w źródłach śląskich. Nie ma źródłowego poparcia teza uznająca Peregryna za syna Gebharda k. Gł. (C. 195), bowiem pierwszym znanym Wezenborgiem na tym urzędzie był dopiero syn Peregryna (C. 611). Jeśli idzie o trzecie znane pokolenie tej rodziny, to najpewniej są oni, z wyjątkiem Henryka (C. 264), raczej synami Gebharda (C. 196), który dowodnie związał się z Konradem gł. i sprawował za panowania tego ks. urząd k. Sądowla i Gł. Odpowiednie urzędy u boku ks. gł. sprawowali też: Mroczo (C. 542), zaliczany nieraz błędnie do Pogorzeliów, a nawet mylony ze słynnym Mrocziem Przeclawicem (B. 143), od 1273 r. marszałek gł., Berold (tożsamy z Boto Wezenborgiem) w 1262 r. k. Bytomia (C. 60). Natomiast o Boguszu (C. 83) wiadomo, że miał jakieś dobra w ks. wr. (wynika to z treści układu pokojowego z 6 V 1294 r.), trudno jednak rozstrzygnąć, czy były to dobra odziedziczone po Henryku (ojcu? kuzynie?) czy też innego pochodzenia. Postacią nieznaną Polackównie jest przedstawiciel drugiego pokolenia Wezenborgów, Eberhard (C. 170). Jest on może nieznanym, trzecim synem Peregryna?

Wierzbnowie, rodzina wywodząca się z Wierzbnej pod Swidn. Dziejami i genealogią tej rodziny zajmowali się: K. Wutke, *Zur Geschichte von Würben bei Schweidnitz*, ZfGS, t. 25: 1891, s. 236—273; L. Radler, *Beiträge zur Geschichte der Grafen von Würben*, AfSKG, t. 17: 1959, s. 84 nn., t. 18: 1960, s. 36 nn.; Z. Birkenmajerowa, *Rodowód średniowiecznych Gryfitów śląskich*, „Rocz. TPN na Śląsku”, t. 5: 1936, s. 215—225; B. Śliwiński, *Mikołaj Mściwujowic. Przyczynek do badań nad rodem Lisów*, „Rocznik Gdański”, t. 39: 1979, zeszyt 1, s. 76 i przyp. 10; E. Rymar, *Identyfikacja wsi „Zambrisk” z dokumentu Henryka Brodatego (1236 r.)*. *Przyczynek do początków klasztoru Cystersów w Zemsku (Bledzewie)*, „Studia i materiały do dziejów Wielkopolski i Pomorza (26)”, t. 13: 1980, zeszyt 2, s. 133—138. Największą wartość przedstawia praca Wutkego, ale i on nie zwrócił uwagi, iż do Wierzbnow należał Nikosz (C. 559). Dość ryzykowna, choć prawdopodobna, wydaje się teza Radlera, iż Wierzbnowie wywodzili się od Ilika z Pożarzyska (A. 14). Natomiast pogląd tego autora, że i Jaksy (B. 79) do tej rodziny należał, wymaga rewizji jako oparty na wiadomości o używaniu przez wnuka tego feudała strzały w herbie i mylnej identyfikacji brata Jaksy, Stefana (C. 759), palatyna wr. (1236—1244) ze Stefanem z Wierzbnej (C. 756)

poległym 9 IV 1241 r. Stefana z Wierzbnej z palatynem tego imienia błędnie identyfikuje też Rymar (op. *cit.*, s. 136). Również B. Śliwiński (s. 76) błędnie utożsamia Stefana z Wierzbnej z ojcem wojewody wiślickiego Wojciecha. Również teza tego ostatniego autora o wędrówkach Wierzbnych z Małopolski na Śląsk i z powrotem nie mają źródłowego poparcia (s. 78 przyp. 23). Natomiast Rymar (op. *cit.*, s. 136) słusznie zauważa związek Wierzbnych z ziemiami nad Obrą w czasach Brodatego, który nadał im ziemie w pobliżu Zemska (s. 137—138). Stefan (C. 756) z synem Stefanem (C. 761) był obecny 21 XI 1234 r. w Środzie (SUB, II, nr 73) przy zatwierdzeniu darowizny Bronisza dla kl. w Paradyżu może właśnie z powodu swych związków z Wielkopolską. Warta uwagi jest też sugestia Rymara, iż Jan Stary (Magnus), ofiarodawca Zemska dla kl. w Kołbaczu w 1236 r. (SUB, II, nr 112) był identyczny z Janem Starszym z Wierzbnej (C. 349). Nie wydaje się też, aby Ekehard (C. 173) był członkiem tej rodziny, ale raczej jej lennikiem, bowiem „Hechardus” św. wśród innych rycerzy Jana w 1243 r. (SUB, II, nr 257), inni św. tego dok. to: Cristan i Marcin rycerze, wódarz Wojko i notariusz Bogusław. Wg tego dok. Jan (C. 356) zezwolił swemu domownikowi Arnoldowi, sołtysowi przenieść Pszenno na prawo niemieckie (średzkie). Arnold miał otrzymać 10 wolnych łąnów, wolną karczmę, młyn i 1/3 dochodów z kar sądowych (2/3 miał zatrzymywać Jan). Arnold mógł dodatkowo zbudować 1 młyn w Pszennie pod warunkiem opłacania z niego 1 grzywny rocznego czynszu. Arnold zobowiązany został do służby u boku Jana z 1 wierzchowcem wartości 1,5 grzywny. Zob. tabl. genealogiczną.

863. Warmund, św. na dok. bpa wr. Cypriana we Wr. 1 III 1202 r. (KDS, I, nr 90).

864. Wawrzyniec syn Stanisława, wymienił swe dobra z Brodatym na wieś Bierzyce koło Trzebnicy w 1224 r. (KDS, III, nr 296).

865. Wawrzyniec, podsędek wr., podkomorzy wr., klucznik wr., brat Stanisława (C. 747). Sw. na 19 dok. Henryka III: z 1250 r. (SUB, II, nr 410) jako klucznik wr., Wr. z 1251 r. (R. 749), z 1251 r. (R. 750), z 1 VI 1251 r. (R. 766) z bratem Stanisławem, Wr. 9 IX 1251 r. (R. 775), z 1252 r. (R. 780), Wr. 25 III 1252 r. (R. 791), Wr. 10 IX 1252 r. (R. 799), Wr. 22 II 1255 r. (R. 892), Wr. 27 VI 1255 r. (R. 895), gdzie wymieniony jako ten, który z ceny kupna Jaworowic otrzymał od opata kl. henrykowskiego 19 grzywien srebra (35 dostał Paweł Słupowic C. 595), Wr. 30 VII 1255 r. (R. 896), z 1256 r. (R. 909) bez urzędu, Wr. 13 VII 1257 r. (R. 980), Wr. 3 VI 1259 r. (R. 1029), z 8 V 1260 r. (R. 1044) jako podkomorzy, Wr. 22 I 1261 r. (R. 1074) podkomorzy, Namysłów 19 III 1261 r. (R. 1078), Wr. 27 VII 1262 r. (R. 1132) podkomorzy wr., Wr. 13 XI 1264 r. (R. 1196) podkomorzy. Na dok. Władysława salzb. św. jako podkomorzy: Bierutów w 1269 r. (R. 1323), Wr. w 1269 r. (R. 1324). Sw. na 7 dok. Henryka IV: Wr. w 1272 r. (R. 1385) jako podkomorzy, Wr. 30 VII 1272 r. (R. 1408), Wr. 22 IX 1277 r. (R. 1545) jako były podkomorzy i obecny podsędek wr., tej godności św. na dal-

szych dok.: z 27 V 1280 r. (R. 1633), z 25 IV 1281 r. (R. 1661), Wr. 29 IV 1281 r. (R. 1663), Wr. 29 IV 1282 r. (R. 1706).

866. Wawrzyniec Prosinic, dworzanin bpi, św. na dok. Tomasza II w Otmuchowie 5 XI 1289 r. (R. 2119).

867. Wawrzyniec Płaskota („Plascoyt”), krewny pewnie Sulisława Płaskoty (C. 792). Między 19 a 26 V 1297 r. (R. 2467) nadał swemu sołtysowi z Jenkowic („Gensicowiz, Yensikoviz”) pod Środą pola z obowiązkiem stawiania na wyprawy wojenne z koniem wartości 1,5 grzywny. Podani mieli płacić rocznie 14 skojców czynszu, a z każdego 2 łąnów mieli dawać 1 szynkę i 8 dni w roku orać na pańskim. Przy dok. tym wisi pieczęć Wawrzyńca z wyobrażeniem na tarczy głowy jelenia z rogiem o 8 wyrostkach, nad każdym wyrostkiem gwiazda (Pfortenhauer, s. 39). W otoku napis: „+S. LAVRENTIIPLASCOTA”.

865. Werner „de Foresto”, św. na 2 dok. Rogatki: Krosno w 1249 r. (SUB, II, nr 382), Nowogrodziec w 1251 r. (R. 752). Komes „Varner” św. na dok. Władysława salzb. we Wr. 25 X 1268 r. (R. 1317) i na dok. Henryka IV dotyczącym ugody z bpem wr. we Wr. 10 VI 1276 r. (R. 1505).

869. Werner de Druskwiz, zob. Gerhard (C. 202).

870. Werner „de Syzen”, św. na dok. Henryka Grubego z 12 VIII 1288 r. (R. 2083).

871. Werner de Der („Deyr”), brat Sibana (C. 732) i Teodoryka (C. 819). Św. na dok. rady Szprotawy w Szprotawie 20 VI 1300 r. (R. 2600) i Henryka gł. w Oleśnicy 24 VI 1300 r. (R. 2601). Z Sibanem św. na dok. Henryka gł. w Żaganiu 23 III 1299 r. (R. 2543).

872. Wielisław, otrzymał od Rogatki w Leg. 7 XII 1259 r. (R. 1034) dobra Chróstnik („Crustenik”) koło Lubina w rozmiarze 12 wielkich łąnów, immunitet sądowy, prawo polowania na sarny i zające w ks. lesie. Z dóbr tych służyć miał z 1 wierzchowcem. W wypadku wyprawy poza granice kraju służba miała być płatna. Z uwagi na niemiecką nazwę Chróstnika, Brauchitschdorf, uważa się Wielisława za przodka Brauchitschów.

873. Wierzbięta („Virbata”), św. na dok. Imbrama (C. 327) przed XII 1203 r. (KDS, I, nr 89).

874. Więcek („Veceon”), św. na dok. Brodatego z 10 V 1209 r. (KDS, II, nr 135).

875. Więclaw „Celalena”. Z samym imieniem św. na dok. Brodatego w Gieczu w 1237 r. (SUB, II, nr 137), z przydomkiem św. u Henryka III we Wr. 23 X 1252 r. (R. 802).

876. Więclaw syn Gniewka Wody z Raczyc (zob.). Jeszcze w 5 lat po sprzedaży Raczyc oskarżał opata henrykowskiego o dług 3 grzywien i w 1310 r. pozwał go przed sąd Mikołaja z Ziębic (C. 532) podówczas sędziego nadwornego. Nie doczekał jednak ogłoszenia wyroku, bowiem podczas zarządzonej 8-dniowej przerwy zmarł nagle wracając do swej kwatery (Ks. *henr.*, s. 357).

877. Więcimir, brat Budziwoja (C. 100), ojciec Budziwoja (C. 101). Sw. na 2 dok. Brodatego: z 23 V 1202 r. (*KDS*, I, nr 91), Szczepin 28 VI 1203 r. (*KDS*, I, nr 103).

878. Wigand „Mylgov”, pan, św. na dok. Konrada żag. w Zaganiu 29 VI 1299 r. (R. 2553).

879. Wilczek, k. Lubusza, syn może Ilika z Pożarzyska (A. 14), z rodziny Ilikowiców (zob.). Przed 23 V 1202 r. (*KDS*, I, nr 91) dał kl. lubiąskiemu część wsi Osiecznica pod Krosnem („Ossechnice”), która położona jest „ex parte Zarbie”. *Nekr. lub. (Mon. Lub., s. 37)* pod 10 I ma: „ob. Wiltzek qui dedit Wilczinow”.

880. Wilhelm, komes, k. Otmuchowa, św. na dok. Tomasza I w Otmuchowie 29 III 1261 r. (R. 1079).

881. Wilk Michałowic, brat Henryka (C. 243) przed 21 VIII 1208 r. (*KDS*, II, nr 130), z którym razem wymienili swą wieś Pęgów („Panglovo”) koło Trzebnicy na ks. „Domauitouo” w prowincji niemieckiej. Zob. Wilczyce.

882. Wilk Sędziszowic („Wilic Sandisovic”), św. na dok. Pobożnego na Psim Polu 24 XI 1239 r. (R. 543a).

883. Wilk Ilikowic z Sosna (zob. Ilikowice), syn Ilika (C. 322), brat Henryka (C. 246) i Imbrama (C. 328) i Piotra Ilikowica (C. 613). Sw. na dok. Rogatki w Środzie 19 XII 1253 r. (R. 857). W 1257 (R. 953) komes Wilk zlecił niejakiemu Janowi przenieść na prawo niemieckie dobra „Semyanovo” (Siemianów pod Strzelinem). Przy dok. tym wisi pieczęć Wilka z napisem w otoku: „+S. COMITIS. LVPI”. W tarczy z prawej strony róg jeleni z 4 odrostkami, z lewej bawoli (Pfothenauer, s. 25, tabl. I, nr 2). Identycznego herbu używali niektórzy panowie Kazanowa i właśnie ten powód zdecydował, że nie identyfikuję „Semyanovo” tak jak wydawcy *Schlesischen Regesten*. Jako Wilk z Sosna św. na 4 dok. Henryka III: Nysa 8 III 1260 r. (R. 1039), Wr. 28 X 1262 r. (R. 1140), Wr. 20 XII 1261 r. (R. 1100), Wr. 12 IV 1262 r. (R. 1113). Sw. na dok. Henryka IV we Wr. 30 VII 1272 r. (R. 1408). On także należał najpewniej do synów Ilika, którzy sprzedali przed 25 V 1259 r. (R. 1027) Pawłowi Uglan- da dobra „Goreslava”.

884. Wilrich z Guzika („Gusik”) krewny Piotra (C. 638) i Henryka (C. 245). Sw. na dok. Henryka V z 9 IX 1292 r. (R. 2242). Gwarant pokoju z Henrykiem gł. z 6 V 1294 r. (R. 2315).

885. Wincenty, komes, św. na dok. Brodatego z 10 V 1209 r. (*KDS*, II, nr 135) i Giecz w 1237 r. (SUB, II, nr 137).

886. Wincenty, brat Racibora (C. 684), syn Janusza „Uleboyk” (C. 392) św. na dok. Henryka III we Wr. 9 II 1252 r. (R. 788).

887. Wincenty syn Hermana, rycerz, św. na dok. Tomasza I w Nysie 30 IV 1259 r. (R. 1022). Z uwagi na bliskość terytorialną i czas może tożsamy z Wincentym z Kobieli (Kusmaltz), teściem Jeszka Nikoszowica (C. 406).

888. Wincenty, rycerz, otrzymał od Henryka Grubego 25 I 1283 r.

(R. 1737) za radą i zgodą swych wasali w dziedziczne posiadanie wieś Słup koło Środy („Magnum Sluph”) z obowiązkiem służby z 1 koniem.

889. Wisław, k. Nowogrodu Bobrzańskiego, k. Krosna, brat Andrzeja Ranzkiego (C. 22). Św. na 2 dok. Brodatego: po 23 V 1202 r. (*KDS*, I, nr 91) jako k. Nowogrodu, Szczepin 28 VI 1203 r. (*KDS*, I, nr 103) jako k. Krosna. Przed 25 X 1208 r. (*KDS*, II, nr 129) mowa o synach Wisława, bratanka Andrzeja Ranzkiego.

890. Wisław „de Rolcow”, Św. na dok. Henryka V we Wr. 21 IX 1292 r. (R. 2244).

891. Witosław, św. na dok. bpa wr. Cypriana we Wr. po 1 III 1202 r. (*KDS*, I, nr 90).

892. Witosław, k. Szydłowa. Z krewnym swym Trzebiesławem uczynił nadanie jeziora „Willek” z okolicznym lasem dla kl. lubiąskiego przed 17 III 1237 r. (*SUB*, II, nr 126), co stwierdził w Krośnie Henryk Brodaty. Może tożsamy z rycerzem Witosławem „de Borech” służącym niegdyś księżnej Jadwidze, który zeznał w procesie kanonizacyjnym, iż uzdrowiła ona jego syna Dominika, i to dwukrotnie (*MPH*, IV, s. 584—585, 619).

893. Witosław „Pegerse”. Wg dok. Rogatki wyst. w Rokitnicy 20 XII 1277 r. (R. 1553) mógł przenieść swe dobra Mrozów („Nephrin”) pod Środą na prawo niemieckie.

894. Wittig „de Griphenstein”. Wg dok. wyst. w Lubaniu w domu Baldwina 25 X 1254 r. (R. 879) nadał swemu byłemu słudze w lenno 4 grzywny czynszu z wsi Wściszów („Sifritzdorf”) koło Bolesławca. Wg dok. w Nowogrodzcu 6 XI 1254 r. (R. 883) nadał tamtejszym magdalenkom czynsz z 11 jatek, 3 skojce z ogrodu rocznego czynszu i 1 łan w Starej Olesznej („Olsna”) koło Bolesławca, z lenna Guntera „de Cygelheim” (C. 226). Przy pierwszym z tych dok. wisi pieczęć Wittiga ze skrzydłem (gryfa?) w trójkątnej tarczy i napisem w otoku: „+S. WITEGONIS (DE.G) RIPENS(TE)IN” (Pfothenauer, s. 25, tabl. I, nr 1). Pochodzenie z Hesji, gdzie koło Hohenstein znajduje się zamek Greifenstein (Müller, s. 47—48) wydaje się mocno niepewne. Równie dobrze gniazdem jego mógł być Gryf koło Lwówka. Może tożsamy z „Vitko” z „Lom” (Stary Łom pod Chojnowem) św. na dok. ugody Konrada gł. z bpem Tomaszem I we Wr. 18 IV 1273 r. (R. 1424).

895. Wittig Kietlicz, rycerz, baron, krewny Indricha (C. 323), Henryka (C. 293), Henryka Młodszego (C. 294) i Ottona (C. 569). Św. na 5 dok. Bolka I: Cieplice w 1289 r. (R. 2097), Krzeszów 8 IX 1292 r. (R. 2241), Jelenia Góra 21 I 1293 r. (R. 2263), Strzegom 6 IX 1293 r. (R. 2296), Krzeszów w 1299 r. (R. 2531).

896. Włost („Vlosto”), krewny może Ottona Konradowica (C. 565), może to o nim pisze *Nekr. olbiński* (*MPH n.s.*, t. IX, cz. 1, s. 23) pod 2 III: „Vlost heres huius loci”. Św. na dok. Brodatego w Gieczu w 1237 r. (*SUB*, II, nr 137).

897. Włodzimirz, sędzia dworu gł., komes, rycerz. Św. na 7 dok. Konrada gł.: Gliniany 4 XI 1251 r. (R. 777), Wr. 18 XI 1254 r. (R. 885), Łozin

w 1255 r. (R. 888) bez urzędu, Gł. 15 IV 1257 r. (R. 970), z 1 I 1258 r. (R. 992), Gł. 19 VIII 1259 r. (R. 1031), Gł. 25 V 1261 r. (R. 1083). Nie można wykluczyć, że jest tożsamy z komesem „Vlosimir” św. na dok. Henryka gł. w Oleśnicy 6 VII 1299 r. (R. 2558).

898. Wojciech, wojski Niemczy, św. na dok. Brodatego w Szczepinie 28 VI 1203 r. (*KDS*, I, nr 103). *Nekr. lub. (Mon Lub., s. 37)* pod 5 I ma: „ob. Woycech tribunus”.

899. Wojciech Raclawic, k. Milicza, syn Raclawa (C. 686) k. Wr., zob. tabl. genealogiczna panów ze Strzelina. Jako syn Raclawa św. na dok. Pobożnego na Psim Polu 24 XI 1239 r. (*SUB*, II, nr 168). Jako k. Milicza św. na dok. Henryka III w Oławie 11 XII 1251 r. (R. 779). W Miliczu znajdowały się dobra bpa wr. i dziedziczne posiadłości Tomasza I spowinowaconego z panami ze Strzelina, toteż przemawia to za identyfikacją k. Milicza z synem Raclawa. Wojciech Raclawic św. na dok. Henryka III z 26 II 1253 r. (R. 815). *Nekr. henr. (ZfGS, t. 4: 1862, s. 303)* pod 20 XII: „It. ob. comes Albertus de Strelin”.

900. Wojciech z Muszkowa („Albertus de Muschovo”), św. na dok. Henryka III we Wr. 23 VI 1262 r. (R. 1128).

901. Wojciech („Albertus”) Twardawa, św. na 2 dok. Henryka III: Wr. 9 IV 1263 r. (R. 1158), Wr. 17 IX 1265 r. (R. 1216).

902. Wojciech Bożkowic (syn „Bozzco”), brat Piotra (C. 633), św. na dok. Konrada gł. z 27 IX 1266 r. (R. 1238).

903. Wojciech ze Stwolna (Smolnej), krewny Bogusza (C. 87), Stefana (C. 774), Mikołaja (C. 518), Damiana (C. 126), komes, k. Sycowa. Sw. na 5 dok. Henryka IV wyst. we Wr.: 25 X 1273 r. (R. 1434), 11 XI 1274 r. (R. 1480), 26 IX 1277 r. (R. 1546), 13 IV 1284 r. (R. 1780), 10 IV 1285 r. (R. 1891). Bp włocławski Albierz w dniu 28 IV 1276 r. (R. 1502; *Preussisches Urkundenbuch*, I, cz. 2, nr 349) we Włocławku zawarł z Wojciechem i Szymonem Gallem (C. 800) umowę o skolonizowanie 1000 łanów w bpich posiadłościach. Szerzej o tej sprawie zob. J. Powierski, *Dobra ostrowicko-golubskie biskupstwa wrocławskiego na tle stosunków polsko-krzyżackich w latach 1235–1308*, Gdańsk 1978. Od czasu umowy z bpem Albierzem Wojciech więcej, jak się zdaje, poświęcał uwagi sprawom swych nowych dóbr niż interesom śląskim. Na swą nową siedzibę wybrał Golub (Powierski, s. 160) i związał się z Łokietkiem. Znika ze źródeł w 1299 r. (Powierski, s. 190).

904. Wojciech Rymbaba, sąsiad i krewny Pawła Rymbaba (C. 599). Sw. na dok. Henryka Grubego z 25 I 1283 r. (R. 1737). Sw. na dok. Henryka IV we Wr. 18 IX 1284 r. (R. 1855). Sw. na dok. Henryka Grubego: z 9 VIII 1289 r. (R. 2113), z 19 X 1289 r. (R. 2116). Sw. na dok. Boguszki, wdowy po Dzirzku z Przerzeczyna (C. 159) wyst. w komnatach bpa wr. we Wr. 21 X 1289 r. (R. 2117). Sw. na dok. Henryka V: Wr. 30 VIII 1291 r. (R. 2204), z 9 IX 1292 r. (R. 2242), Wr. 11 VII 1293 r. (R. 2287). Gwarant pokoju z Henrykiem gł. z 6 V 1294 r. (R. 2315). Św. na dok. Henryka V: Wr. 29 VIII 1294 r. (R. 2328), Leg. 25 III 1295 r. (R. 2352),

Wr. 2 V 1295 r. (R. 2356), obecny na wiecu w Zwanowicach 25 III 1297 r. (R. 2463) na dok. Bogusza z Pogorzeli (C. 80). Wg dok. bpa wr. Jana z 7 I 1298 r. (R. 2492) toczył spór o dziesięciny z proboszczem z Kostomłotów. „Miles Voycecho dictus Rimbab” zmarł przed 1305 r., kiedy to występuje wdowa po nim (Pfortenhauer, *Die funfzig*, s. 160—161 przyp. 3).

905. Wojciech „Nosco”. Wg dok. bpa wr. Jana we Wr. 2 VII 1295 r. (R. 2363) dziesięcina z jego folwarku w okolicy Kożuchowa wynosiła 2 grzywny.

906. Wojciesz („Woyce”). Henryk III w Namysłowie 19 III 1261 r. (R. 1078) zatwierdził dziedziczne posiadanie kupionych przez synów Wojciesz, Thegeriusa i Odolawa („Odolav”) dóbr w rozmiarach 1 pługa za cenę 25 grzywien srebra.

907. Wojen, łowczy wr., św. na dok. Henryka III we Wr. 20 I 1253 r. (R. 810).

908. Wojśław, sędzia wr., św. na dok. Imbrama (C. 327) przed XII 1203 r. (KDS, I, nr 89) i bpa wr. Cypriana we Wr. po 1 III 1202 r. (KDS, I, nr 90). Jako sędzia dworu św. na dok. Brodatego po 23 V 1202 r. (KDS, I, nr 91). Tożsamy może z Wojśławem Bogdanowiczem św. na dok. Pawła Imbramowica (C. 593) z 1239 r. („Sobótka”, t. 12: 1957, s. 369, nr 5).

909. Wojśław Stobrawa. Sw. z samym imieniem na dok. Henryka III we Wr. 10 V 1261 r. (R. 1081). Henryk IV we Wr. 21 VI 1290 r. (R. 2138) zlecił swemu ministeriałowi Wojśławowi Stobrawie wprowadzić opata z Piasku w nową posiadłość.

910. Wojśław, brat Zdzisława (C. 930) razem z nim św. na dok. Konrada gł. w Gł. 8 VI 1267 r. (R. 1261).

911. Wolfhard Kopatz, krewny Arnolda (C. 37), pochodził z okolic Lipska. Sw. na dok. Bolka I w Świerzawie 11 III 1293 r. (R. 2270).

912. Wolfher von Falkinhain, k. Oleśnicy. Sw. na 3 dok. Henryka V: Oleśnica 18 IV 1292 r. (R. 2224) jako k. Oleśnicy, Leg. 4 II 1296 r. (R. 2402) jako Wolfher von Falkinhain, Oleśnica 24 VI 1300 r. (R. 2601). Pochodził z rodziny z Falkenhein na płn.-wsch. od Zeitz, rodzina ta używała też nazwiska Posna (S c h i e c k e l, s. 106).

913. Wolfram von Kemnitz, komornik wr., krewny Ottona (C. 583). Sw. na dok. Henryka IV we Wr. 12 VI 1286 r. (R. 1964). Wg dok. Henryka IV we Wr. 8 VIII 1288 r. (R. 2082) dworzanin Wolfram kupił od wr. mieszczan zrujnowany młyn za 150 grzywien z zamiarem odbudowania go. Jako komornik ks. św. na dok. Henryka VI we Wr. 3 VII 1290 r. (R. 2135). Sw. na dok. Henryka V we Wr. 25 VI 1293 r. (R. 2284). Gwarant pokoju z Henrykiem gł. z 6 V 1294 r. (R. 2315). Sw. na 2 dok. Henryka V wyst. we Wr. 26 XI 1294 r. (R. 2338), 9 X 1295 r. (R. 2380).

914. Wolfram Pannwitz, k. Szprotawy, sędzia gł., krewny Ottona (C. 573) i Tyczka (C. 843). Sw. na 4 dok. Przemka ścinawskiego: Żagań 8 V 1284 r. (R. 1781), Ścinawa 6 V 1287 r. (R. 2027). Sw. na dok. Henryka gł. z 1290 r. (R. 2123). Sw. na dok. Konrada żag.: Żagań 4 I 1291 r.

(R. 2176) jako rycerz, Lubin 9 III 1291 r. (R. 2188), z 29 IX 1291 r. (R. 2208), koło Żagania 25 V 1292 r. (R. 2230), koło Żagania 29 X 1294 r. (R. 2331), Żagań 30 X 1294 r. (R. 2333), Żagań 1 VIII 1296 r. (R. 2429) jako k. Szprotawy, na dok. Henryka gł. w Gł. 14 VII 1297 r. (R. 2470), na dok. Stefana z Domaszkowa (C. 782) z 13 I 1298 r. (R. 2493) jako sędzia dworu gł., na dok. Henryka gł. w Siedlisku 2 XII 1298 r. (R. 2528), na dok. Henryka gł. z 1299 r. (R. 2532), na dok. Konrada żag. z 9 VIII 1299 r. (R. 2561), u tegoż ks. w Żaganiu 15 III 1300 r. (R. 2594), Szprotawa 20 VI 1300 r. (R. 2600). Wymieniony wśród św. na dok. Konrada żag. datowanych na 23 V 1299 r. (R. 2548, 2549), ale wystawionych w 2 różnych miejscach, w Lubiniu (R. 2548, 2549) i w Żaganiu (R. 2547). Ponieważ osoby wymienione w tych dok. nie mogły równocześnie przebywać w różnych miejscach autentyczność cytowanych dok. wydaje się wątpliwa.

915. Wolrad („Volrad”) de Indagine, pochodził ze szlacheckiej rodziny z Hain (Indago) z okolic Lipska, tożsamy z Volradem II, bratem Henryka II, św. na dok. Wettynów z lat 1251—1254 (Schieckel, s. 108). Słabiej udokumentowana jest teza o jego heskim pochodzeniu (Muller, s. 47). Św. na 4 dok. Rogatki: Leg. 20 IV 1249 r. (SUB, II, nr 368), Złotoryja 1 VI 1249 r. (SUB, II, nr 371), Nowogrodziec w 1251 r. (R. 752) jako Volrad von Hain, Kamień 5 IV 1251 r. (R. 760). Wrócił później do Miśni.

916. Wrociwoj, rycerz bpa wr. Tomasza I, św. na dok. bpa w 1248 r. (SUB, II, nr 352 z 6 XII). Wg. tego dok. Wrociwoj w nagrodę za wierne służby dla obecnego i poprzedniego bpa otrzymał 40 łanów lasu nad rzeką „Vilchicha” w celu osiedlenia tam kolonistów polskich na prawie niemieckim. Czynsz ma przyspaść Wrociwojowi i jego dziedzicom, a dziesięcina bpowi. 1/3 dochodów z kar sądowych ma należeć do Wrociwoja.

917. Wszemir, św. na dok. Brodatego w Gieczu w 1237 r. (SUB, II, nr 137).

918. Wysz z Wągradów („de Wangrotho”), sędzia leg., św. na dok. Rogatki wyst. w Leg. 7 XII 1259 r. (R. 1034), z 2 XII 1267 r. (R. 1281), Bolków 22 VII 1278 r. (R. 1571) jako sędzia ks.

919. Zabrat, komornik, wymieniony w dok. Henryka III we Wr. 4 VI 1254 r. (R. 873).

920. Zachariasz syn Artwiga, darował wr. bptwu wieś Zachowice („Zachouici”) pod Wr. z zastrzeżeniem sobie i swym synom dożywocia. Darowiznę zatwierdził Brodaty 5 V 1217 r. (KDS, II, nr 190). Ojciec może Zachara (C. 921).

921. Zachar syn Zachara (C. 920), św. na dok. Henryka IV z 19 II 1283 r. (R. 1739b).

922. „Zagadlco” („Zagadlo”), św. na dok. Henryka III: Wr. 10 V 1261 r. (R. 1081), Wr. 13 XI 1264 r. (R. 1196).

923. Zajączko (właściwie Cieszko Zajączek), prokurator ks. gł. Św. na 9 dok. Konrada gł.: Łozin w 1255 r. <R. 888>, Gł. 15 IV 1257 r. (R. 970), Gł. 9 II 1259 r. (R. 1014), Gł. 23 XI 1257 r. (R. 987), Gł. 9 VIII 1261 r.

(R. 1088), Gł. 26 II 1262 r. (R. 1110) jako prokurator, Gł. w 1263 r. (R. 1154) jako prokurator, z 27 IX 1266 r. (R. 1238) jako Cieszko zwany Zajączek, Gł. 8 VI 1267 r. (R. 1261).

924. Zbylutko Piotrowic z Wołowa (C. 77).

925. Zbylucic, z polecenia Henryka IV napadł nocą z 13 na 14 III 1284 r. (wg listu Tomasza II z 1 VI 1284 r. — Stenzel, *Bistumsurkunden*, s. 95) na dwór bpa we Wr. Był to odwet za obłożenie ks. kłątą dnia poprzedniego.

926. Zbylut Przybysławic, k. Sądowła, sędzia wr., z rodziny Gosławiców (zob.), mąż Wacławy, ojciec Beatryczy chorej na epilepsję (*MPH*, IV, s. 613—614), Ewy, Sary i chorej umysłowo Jagny, Gebharda (C. 199) i Janusza (C. 392). *Nekr. olbiński* (*MPH*, n.s., t. IX, cz. 1, s. 87) pod 24 XI ma: „Sbilut comes”. Jako pan z Prusic dwukrotnie wspomniany w Żywocie św. Jadwigi. Raz przy informacji o wyleczeniu jego córki z epilepsji po pielgrzymce do grobu świętej, a drugi, jako św. stwierdzający fakt cudownego zmartwychwstania jednego z jego prusickich poddanych (*MPH*, IV, s. 625, ale bez podania imienia). Jako syn Przybysława k. Lubusza (C. 676) św. na dok. Rogatki w 1244 r. (*SUB*, II, nr 270). Jako k. Sądowła św. u tegoż ks.: Niemcza w 1244 r. (*SUB*, II, nr 272), Wr. w 1244 r. (*SUB*, II, nr 273). Jako komes i sędzia dworu św. na dok. Henryka III: z 1250 r. (*SUB*, II, nr 413), Wr. 21 VIII 1250 r. (*SUB*, II, nr 404) bez urzędu, Krzydlina 1 XI 1251 r. (R. 776), Wr. 23 X 1252 r. (R. 802), Wr. 20 I 1253 r. (R. 810) bez urzędu, z 26 II 1253 r. (R. 815), Wr. w 1254 r. (R. 858) bez urzędu, Wr. 18 XI 1254 r. (R. 885), z 12 VI 1258 r. (R. 1002), na dok. Konrada gł. w Gł. w 1259 r. (R. 1031), na dok. tegoż ks. w Gł. 22 VII 1260 r. (R. 1055), na dok. Henryka III we Wr. 2 VI 1266 r. (R. 1228), zamek wr. 5 XII 1273 r. (R. 1439). Zamordowany z rozkazu Henryka IV w ostatnich tygodniach 1285 r. razem z Janem (C. 358) i Piotrem (C. 634) synami Bogumiła zwanego Męka („Menca”) — (*MPH*, II, s. 850, Rocznik Traski o morderstwie; *SUB*, II, nr 392 z 22 IV 1250 r. w Nysie na dok. Henryka III św. Janusz syn Bogumiła zwanego „Menca”).

927. Zdzieszca, komes, brat Pakosława Zdzieszycza (C. 590) i Henryka (C. 260). Sw. na dok. Henryka IV: Wr. 11 III 1272 r. (R. 1396), Wr. 25 III 1286 r. (R. 1953). Komes „Zdezko” św. na dok. Alberta z Brodą (C. 12) z 2 II 1287 r. (R. 2006).

928. Zdzigrod (Siegrod), komes, uważał się za krewnego notariusza Mikołaja i z tej przyczyny jego synowie rościli sobie pretensje do miana opiekunów kl. henrykowskiego (Ks. *henr.*, s. 259). Sw. na dok. Brodatego z 10 V 1209 r. (KDS, II, nr 135) i Pobożnego z 1239 r. (Ks. *henr.*, s. 262).

929. Zdzisław Noscic („Noschic”), św. na dok. Konrada gł. w Gł. 8 VI 1267 r. (R. 1261).

930. Zdzisław brat Wojsława (C. 910), razem św. w 1267 r. (R. 1261).

931. Zdzisław z Krępic („de Crampowicz”). Henryk V krótko po obję

ciu władzy zmusił Zdzisława do wypełniania służb z 7 łanów w Krępicach, teraz w Leg. 25 III 1295 r. (R. 2352) po złożeniu świadectwa przez innych wasali odstąpił od swych niesłusznych pretensji. Krępice leżą koło Środy.

932. Zdzisław, szwagier Mikołaja z Obiszowa. Henryk gł. w Weidenberg 30 VII 1298 r. (R. 2515) nadał tym dwóm rycerzom wieś Kojęcín („Kayenscino”) pod Górą w dziedziczne posiadanie z obowiązkiem służby z mieczem i kuszą.

933. Zdzisław Szopa („Copa, Sopa”), brat Pawła Szopy, podkomorzy wr. Sw. na dok. Henryka III: Wr. 26 VI 1249 r. (SUB, II, nr 375) z samym imieniem, Wr. w 1251 r. (R. 749) z bratem Pawłem Szopą, Wr. 10 V 1261 r. (R. 1102). Wg dok. Henryka III we Wr. 28 X 1262 r. (R. 1140) podkomorzy Zdzisław „Sopa” dokonał ujazdu pewnej posiadłości.

934. „Zemizlaus” (Siemisław), k. Żagania, św. na 3 dok. Konrada gł.: z 1251 r. (R. 751), Gł. 13 XII 1253 r. (R. 856), Gł. 25 V 1261 r. (R. 1083), gdzie bez urzędu.

935. „Ziczlaus” (Sieciesław), k. Bytomia, św. na dok. Brodatego w Szczepinie 28 VI 1203 r. (*KDS*, I, nr 103).

936. Żupczy („Supzi”) z Raczyc (zob. tabl. nr 12).

937. Żyrośław, św. na dok. Mikołaja opawskiego w Nysie 6 IX 1281 r. (R. 1674).

WYKAZ PRZEZWISK I PRZYDOMKÓW RYCERSKICH,
NAZW WSI RYCERSKICH
I OSÓB NIE MAJĄCYCH WŁASNYCH BIOGRAMÓW

Achilles, C. 220
Aczmansdorf, C. 208
Adelajda, wdowa po Pakosławie Gosławicu, C. 589
Adelajda, żona Jana z Osiny, C. 355
Adelungsbach, C. 239
Agnieszka z Wierzbnej, C. 107, C. 630, C. 785
Albert Cieszyborowic, C. 122
Albert Nankerowic, C. 154
Albert z Góry, C. 211, C. 215
Aleksy, krewny Jana Sybocica, B. 83
Anastazja Wrocisławówna, B. 38, B. 69, B. 239
Andrzej, brat Jana z Osiny, C. 355
Andrzej „de Prussin”, C. 441
Andrzej syn Dzirzka, C. 159
Apolda, C. 263
Arnold syn Syfrida z Sifridsdorf, C. 523
Auligk, C. 36
Axlem, C. 804

Babo, C. 257
Bąków, C. 423, C. 437
Barby, C. 310, C. 859
Bardo, C. 313
Bartla, C. 395
Bartoszoza (Sonenvelt), C. 522
Bartoszów, C. 663
Bawar, C. 16
Bedlno (Heide), C. 290, C. 778
Bela, C. 365
Belewicz, B. 204

Bełcz Wielki, C. 161, C. 162, C. 265, C. 521
Benedykta, żona Dzirzka, C. 154
Benka (=Menka), C. 410
Berkhof, C. 254
Bernhardsdorf (=Bernstadt, Łużyce), C. 56
Bertilsdorf (Gościsław?), C. 281
Bezowe, C. 266
Będkowo (Benicovo), C. 613
Biały, Cristan, C. 450
Biały Kościół, C. 70
Bichotow, B. 188
Bielik, B. 16
Bieniowice, C. 830
Bieńkowice, B. 100
Bierdzany (Op.), B. 25
Biernatki, C. 502, C. 779
Bischoffheim, C. 190
Biskupin (Wr.), A. 44
Biskupice, B. 150
Biskupice Oławskie, C. 243
Biskupice Widawskie, A. 40
Blancenberga, C. 227
Blezow, C. 271, C. 411
Blizanowice, C. 163, C. 356
Blizotino, A. 1, A. 19, A. 42
Błotnica Strzelecka, B. 88
Bobolice, C. 679
Bochnia, A. 27

Bogdan syn Bartłomieja, A. 4
Bogdan podstoli bpa wr., B. 83
Bogdanowo, B. 204
Bogdanów, A. 4

- Bogdasz z Pełczyc, C. 600
 Bogdaszowice, C. 158
 Bogudarka Cieszyborówna, C. 122
 Boguchwał z Bobolic, C. 679
 Bogumił Męka, C. 926
 Bogunów, A. 8, A. 21, B. 182, B. 204,
 C. 409
 Bogusław syn Jeszka de Sonburn,
 C. 420
 Boguszka, żona Dzirzka, C. 159
 Bolechów zob. Wawrzęcice
 Bolezino, C. 106
 Bolkowice pod Jaworem, C. 40
 Bolz, C. 250, C. 717
 Boncleibe, C. 827
 Borek, C. 892
 Borek Strzeleński, A. 35
 Borganie (Borzygniew), C. 97
 Borów, C. 45, C. 193, C. 258, C. 442
 Borów Polski, C. 147
 Borów koło Strzelina, A. 4, C. 64
 Borsnicz, C. 375, C. 441, C. 525
 Boruta, B. 139
 Borzycz (Boricz), C. 501
 Boycow, las, B. 143
 Bozcacina, C. 163
 Bożeczna Siemianówna, B. 62
 Brennik, C. 364
 Bresunchi, C. 41
 Breulicz, C. 496
 Brochocin, C. 31
 z Brodą, C. 4, C. 6, C. 12
 Bronów (Brunowe), C. 304, C. 446
 Brozta, A. 3
 Brus, B. 28, C. 519
 Brykowo, C. 348
 Bryłów, C. 666
 Brytek, C. 405
 Brzeg Głogowski, C. 101
 Brzezimierz, C. 130, C. 416, C. 600,
 C. 612
 Brzezina, C. 631
 Brzyków (Nicolayou), C. 505
 Buch, C. 299, C. 378
 Buchcice, C. 589
 Buchwali, C. 707
 Budzów, C. 629, C. 637
 Buircherd, C. 694
 Byczeń, C. 153, C. 154, C. 540
 Bystrzyca Górna, C. 702, C. 704
 Bytom, B. 54, B. 128
 Bytom Odrzański, C. 489, C. 625
 Cadce, C. 225
 Calinova, C. 344
 Cansor, B. 71, B. 104
 Celalena, C. 875
 Cesarzowice, C. 423
 Charbci, A. 50
 Charbinów, C. 675
 Chinino, C. 689
 Chełm nad Rabą, A. 27
 Chociemir, B. 102
 Chomatovo, C. 600
 Chropaczów, B. 87
 Chróścina (Op.), B. 69, B. 153, B. 190
 Chróstnik, C. 872
 Chwalimierz, C. 317
 Cichenoviz, C. 257
 Cienkowice, C. 4, C. 12
 Ciepłowoda, C. 4, C. 12, C. 522
 Ciernie, C. 327
 Cisek, B. 58
 Cieszybor, krewny Piotra tzw. Wło-
 sta, A. 33
 Cmanov, C. 627
 Cochethov (Biskupin we Wr.), A. 44
 Colanovo, C. 617
 Colditz, C. 850
 Commerau (Komerowe, Kommerow,
 Cammerow), B. 18, C. 43, C. 645
 Conovich, C. 597
 Contarkouec, C. 68
 Copatz, C. 37, C. 911
 Corentzk, C. 161
 Corrigia, C. 292
 Crecovicz, C. 377
 Crenschicz, C. 163
 Crescenica (Opatowo pod Ostrzeszo-
 wem), A. 32

- Crimmitzschau, C. 287
 Cristan Biały, C. 450
 Crizschino, jezioro, B. 52
 Croscino, B. 52
 Cudiwoje, B. 202
 Cygelheim, C. 226
 Czech (Bohemus), C. 268, C. 462
 Czeladź, B. 102
 Czeladź, C. 215
 Czepielowice, C. 55, C. 216
 Czernica, C. 108, C. 490, C. 552
 Czerńczyca, C. 153, C. 402, C. 540
 Czesławice, C. 122, C. 417, C. 418,
 C. 678, C. 794, C. 808
 Czetaros (Zetteriz), C. 493
 Czurna, C. 479
 Czyżowice, B. 83
- Dahme, C. 718
 Dąbiec, C. 199
 Dąbrowa, C. 243
 Daniec (Mokrodaniecz), B. 4
 Danielowice, C. 274
 Der, C. 732, C. 818, C. 871
 Dębie, B. 55
 Dębie (Dobredambie, Dambrowice),
 B. 4
 Dębieć, C. 316
 Dębiszyn, C. 256
 Dębowiec, C. 52
 Dobra koło Oleśnicy, A. 31
 Dobrosyfn, żona Imbrama, C. 327,
 C. 593
 Dobroszów Oleśnicki, C. 86, C. 792
 Dobroszów pod Strzelinem (Kra-
 sice), C. 70, C. 511
 Dobrzykowice, C. 253, C. 445
 Dobrzyń (Debrin), C. 725
 Domanice, C. 132, C. 133, C. 158,
 C. 385
 Domaniów, C. 444, C. 612
 Domasław, A. 7
 Domasław Sybocic, B. 83
 Domaszków, C. 782
 Domaszków pod Wołowem, C. 404
- Domaszczyn, C. 47, C. 243
 Domaitouo, C. 243, C. 881
 Domechzovici koło Głubczyc, B. 21
 Dominik z Borku, C. 892
 Donin, C. 249, C. 572
 Dornhayn, C. 380
 Dornpusch, C. 830
 Długie, C. 160
 Długi (Lange), C. 510, C. 523
 Doyca, C. 361
 Drogocin, B. 143
 Drogota, B. 143
 Droszyce (Łagiewniki) pod Jutrosi-
 nem, C. 403
 Druskwicz, C. 202, C. 302, C. 460,
 C. 869
 Drwalowice, C. 584
 Drzemlik, C. 686, C. 688, C. 695
 Drzemlikowice (Chomatovo), C. 600
 Dudanouo, C. 124
 Duringow, C. 147, C. 420
 Dziećmorowice, C. 9
 Dzikowice, C. 608
 Dziewin, C. 578
 Dzirzko syn Wincentego, C. 342
- Eberchard syn Szymona Galla, C.
 163, C. 800
 Ebirsbach, C. 191, C. 636
 Elgota koło Sobiszowic, B. 154
 Elżbieta, córka Boguszka ze Strze-
 lina, C. 71, C. 74, C. 399
 Elżbieta z Themeriz, C. 143, C. 701
 Elżbieta z Parzyc, C. 202
 Elżbieta, żona Ottona Biberstein,
 C. 567
 Elżbieta, żona Sobiesława, C. 745
 Erenberc, C. 223
 Eychelborn, C. 303, C. 478
 Ewa, żona Szymona Galla, C. 163,
 C. 800
- Falkenberg (Valkenberch), C. 235
 Falkinhain, C. 912
 Fedzka Bartholomei, C. 114, C. 435
 Filip syn Dzirzka, C. 159

- Flossberg (Vlugelsberch), C. 5, C. 251
 Foresto, C. 868
 Frankenberg, C. 146, C. 259
 Franko Mendla, C. 343
 Fulstein (Wnlinsten), B. 49, C. 172,
 C. 295
 Funcho, C. 283
- Gajków, C. 590
 Gall, C. 138, C. 163, C. 800
 Gamowo, B. 204
 Ganotzino, C. 727
 Gąsawa, A. 7
 Gąska, C. 518, C. 765
 Gay, (Tarnogaj we Wr.), B. 83
 Gayo, C. 367
 Geisnich, C. 316
 Gerascius Donin, C. 249, C. 572
 Gerhardstorph, C. 106
 Gertruda wdowa po Konradzie Wey-
 dener, C. 238
 Gerzebcowicz, C. 30, C. 653, C. 694
 Gęsia Górka, koło Oleśnicy, C. 477
 Gisca, B. 59
 Gniewomir de Chomatovo, C. 600
 Glassin, C. 240
 Glinicz, C. 571
 Gliniany, C. 404
 Głowacz, C. 341
 Głownin, C. 550
 Godov (Godav), C. 620, C. 841
 Godków, A. 10
 Gohlovo, C. 590
 Gogolin, B. 10, C. 663
 Goła, C. 80
 Golanta, C. 642, C. 777
 Golesch, B. 242
 Golsze, jezioro, A. 7
 Gosław syn Mikołaja, C. 512
 Gosław syn Pakosława Gosławica,
 C. 589
 Gostach z Bobolic, C. 679
 Gostomia, B. 83
 Goszcza, A. 25
 Gościęcín, B. 204
- Gościsław, C. 745
 Gorac, A. 53
 Gorechoue (Gorezlau), C. 305
 Goreslava, C. 596, C. 883
 Gorgowicz, C. 186, C. 253
 Gorzyce, B. 235
 Gozwindorph, C. 826
 Góra, C. 211, C. 215, C. 776
 Górka Sobocka, zob. Wilczyce
 Górzanka (Berkhow), C. 254
 Górzec, A. 5
 Grabca, C. 829
 Grabe, C. 198
 Grabina, B. 2, B. 67
 Grabów, B. 4
 Grello, C. 799
 Griphenstein (Gryf?), C. 894
 Griszow, C. 855
 Grodków, B. 143
 Grodische, C. 494
 Grodys, C. 285
 Grodziec, C. 25
 Grodzieszowice (Grogessouici), A. 35
 Grodziszów (Rorow), C. 167, C. 807
 C. 835
 Groszowice, B. 99
 Groznów (dziś Ośno), C. 640
 Guucz, C. 315
 Gurkowice, C. 199
 Guzik, C. 254, C. 638, C. 884
 Gwizdanowo, C. 564
- Hak (Hacke), C. 185, C. 259, C. 474,
 C. 480
 Hakeborn, C. 472
 Haugwitz, C. 26, C. 205, C. 424,
 C. 425, C. 711, C. 712
 Hausenau, C. 477
 Helena żona Wincentego Strzeszo-
 wica, C. 342
 Henricii, B. 204
 Henryk Cattus, C. 559
 Henryk Sulisławic z Kawic, C. 793
 Henryków, C. 244, C. 389
 Herman wojski Otmuchowa, B. 83

Herman Donin, C. 249, C. 572
 Herman Spiegel, C. 266
 Hermanni, B. 204
 Herthelin, C. 831
 Heyde (Bedlno), C. 290, C. 778
 Hezelech (Hezler), C. 443, C. 608
 Hochberg, C. 141, C. 276
 Hubert Pakosławic, C. 589
 Hunarcovo, C. 701
 Huzouici, A. 40
 Hyrmtruda, B. 53

 Ianouicz, C. 69
 Idzi-Swiętosław, A. 32
 Imbramowice (Dłubnia), C. 327
 Imma córka Mateusza, B. 121
 Indago (Hain), C. 915
 Indrichouo, C. 613
 Istebka, A. 14, B. 143
 Iwon, B. 102

 Jadwiga z Dobrzykowic, żona Konrada de Sulz, C. 445
 Jagielno, C. 71
 Jajko, B. 165
 Jaksa z Jamki, B. 79
 Jaksice (Małop.), A. 27
 Jaksonów, C. 16
 Jaksonów pod Ślężą, A. 15, C. 67, C. 246, C. 322
 Jaksowice, C. 800
 Jakub brat Jana z Osiny, C. 355
 Jakubkowice, C. 15
 Jakuszów, C. 862
 Jamka, B. 79
 Jan Łysy, rycerz (?) bpa wr., B. 83
 Jan syn Szymona Galla, C. 163, C. 800
 Jan z Pesczen, C. 311
 Jan z Ponieca, C. 379
 Jan syn Jeszka ze Smogorzowa, C. 409
 Jan syn Ottona, C. 564
 Janusz ze Smogorzowa, C. 409
 Januszów (Henryków), C. 389

 Jarosława żona Guntera Bibersteina, C. 225, C. 745
 Jan Sulisławic z Kawie, C. 793
 Jastrzębie pod Namysłowem. C. 791
 Jasiona, B. 2
 Jaśko syn Andrzeja Proso, B. 225
 Jednooki, C. 498
 Jelcz, C. 243
 Jelenin, C. 306, C. 307, C. 379
 Jelenin koło Borku Strzelińskiego, A. 49
 Jemielna koło Oleśnicy, C. 507, C. 721
 Jenkowice (Gensicowiz, Yensikowiz), C. 867
 Jeszkotle, C. 403, C. 426
 Jeryszów (Jerissow, Cerissow), B. 70
 Jerzy, Capitaneus Gł., A. 27
 Jeszko Cieszyborowic, C. 122
 Jeziersko, C. 267, C. 770, C. 406
 Jezioro, Paweł i Piotr, C. 423
 Jeźów koło Wiśniowa, A. 27
 Jodłownik, B. 58
 Jucha, C. 320
 Jugowiec, C. 317
 Jutta z Lubomierza, C. 247, C. 683, C. 700

 Kacza, B. 232
 Kadłubiec, C. 663
 Kalinowa, C. 344
 Kalkruth, C. 439
 Kamene, zob. Ścinawa Polska, A. 25
 Kamenz, C. 54, C. 56, C. 576
 Kamień, C. 477
 Kamień (Op.), B. 77
 Kamiona, B. 217
 Kansycz (Godnov), C. 78
 Karczyn, C. 4
 Katarzyna Armidówna, B. 21
 Kawice, C. 112, C. 652, C. 793
 Kazanów (Schildberg), C. 262, C. 721
 Kętna, koło Oleśniczki, C. 87, C. 382
 Kemnitz, C. 583, C. 913

- Kiełpin, C. 319, C. 498, C. 534
 Kietlicz, C. 298, C. 299, C. 323,
 C. 569, C. 895
 Kietlin, B. 143, C. 269
 Kierpień, B. 2
 Kijowice, (Meznicovo), B. 143
 Kilianów, C. 764
 Klemens syn Jana z Osiny, C. 355
 Kleryk, C. 20
 Kliszów, C. 486, C. 666
 Klucz, B. 62
 Kłobuczyn, C. 101
 Kobershein, C. 35, C. 447
 Kobiela, C. 405, C. 887
 Kobylągłowa, C. 59, C. 160, C. 768,
 C. 769, C. 788
 Kojakowice, C. 210
 Kojanowice, C. 244
 Kojęcín, C. 417, C. 591
 Kokotko, C. 11
 Kolęda (Colenda, Coluda), B. 156
 Kolinowice, B. 241
 Kolme, góra, B. 204
 Kolneri, C. 232, C. 657
 Kolnowice, B. 241
 Kołmasz (Colomaz), C. 488
 Kęblów, C. 664
 Kępino pod Strzelinem, A. 47
 Knoblochsdorf, C. 201, C. 238
 Knur, C. 177
 Komenberg, C. 305
 Komorno, C. 211, C. 784
 Komorniki, C. 144, C. 527
 Konarzewo, B. 102
 Konepto, C. 149
 Konrad z Kietlina, C. 269
 Konrad von Crimmitzschau, C. 287
 Konradówka, C. 96, C. 574
 Konratów, A. 7
 Kopaszyna, C. 104
 Kopaszyna (wieś), C. 543
 Kopatz (Copatz), C. 37, C. 913
 Kornica, B. 96, B. 153, B. 177
 Kosowo (Kozice), C. 330
 Kotka (Cattus), C. 559, C. 605, C.
 769
 Kotowice, C. 243
 Kozanów (Wr.), C. 16
 Kózki (Cozki), B. 62
 Krajków pod Żórawiną, A. 22
 Krakowiany, C. 199
 Krasice, zob. Dobroszów pod Strze-
 linem
 Krasna Góra, C. 55, C. 433
 Krasnolanka, B. 4
 Kraszowice, C. 438
 Krępice, C. 931
 Krościna Mała, C. 199
 Krystyna żona Jana Pack, C. 379
 Krzepice, C. 70
 Krzykała, C. 819
 Książ, A. 32
 Ksesici, C. 677
 Kubicę, C. 4
 Kula, C. 38
 Kumeise, C. 121
 Kurczę, C. 766
 Kurów, C. 365, C. 853
 Kurzątkowice (Crinasosna), C. 600
 Kurzbach, C. 42, C. 651
 Kysling, B. 53

 Labil, C. 484
 Lamow, C. 217
 Lancowa, C. 646
 Landiscron, C. 192, C. 639
 Landovo, C. 730
 Lapide, C. 197
 Laskowice Oławskie, A. 25
 Lasocice koło Nysy, C. 369
 Lasocin (Lusna), C. 796
 Ledelow, C. 289, C. 560
 Legche, C. 348
 Legnica, Ulryk Szwab z, C. 847
 Legotha, C. 159
 Leiserdorf, C. 165
 Lekinstein, B. 9, C. 468
 Lenchen, C. 412

- Leonard, brat Naczęwoja z Neun-
dorf, C. 239
Leśnica, B. 62
Leśnik (?), C. 165
Lewin, C. 80
Lgota pod Sądownem, C. 745
Lihossouici, zob. Hunarcovo
Lindinowe, C. 286
Linke, C. 528
Lis, C. 473
Lisignat, B. 138
Lizero, C. 13
Loben, C. 188
Lodovici villa koło Nysy, B. 190
Lovicoviz, B. 2
Löbnitz (Lubnitz), C. 737
Lubań, C. 709
Lubawa, Henryk, C. 438
Lubiatów (Lobdaw), C. 370
Lubin, C. 851
Lubno, C. 650
Lubnów, C. 656
Lubomierz, C. 247, C. 683, C. 700
Lubrza, B. 83
Lubsza, C. 725
Luchowe, C. 824
Lusina, C. 327, C. 593
Lusnicouicz, C. 692
Lutomierz, C. 308
Lutnia, C. 318
- Łabędy, B. 148
Łagów, C. 273
Łambinowice, B. 86
Łączki, B. 53
Łękawica, C. 154, C. 402
Łętkowice, A. 12
Łopienica, A. 14
Łowkowice, B. 2
Łozina, C. 512
Łubnica, B. 102
Lyka, C. 4
- Machnice, C. 596
Maciej Armidowic, B. 21
Maciej z Tyńca, zob. Wilczyce
Maciowakrze, B. 10
Makowice (Swenkenfelt), C. 702, C.
771
Maków, B. 204
Małgost, C. 243
Malnia, C. 663
Maltitz, C. 183
Małkowice, C. 575
Maniów, C. 445
Marcin syn Szymona Galla, C. 163,
C. 800
Marszowice, C. 163, C. 800
Marcinowo, A. 1, A. 42
Martini villa, C. 491
Maslovic, C. 536
Maszewo, C. 565, C. 783
Mądry, C. 789
Mechnica, B. 38, B. 69
Mechkowicz, C. 648
Melma, B. 66
Mendla, C. 343
Mezyvoqe, C. 481
Mezvadco, C. 498
Męcinka, C. 268
Męka, Bogumił, C. 926
Męczyc, B. 91, B. 169, C. 358, C. 410,
C. 634
Michał, teść Roprechta, C. 714
Michałowice, C. 136, C. 465, C. 730
Mierczyce, C. 738
Mikołaj Armidowic, B. 21
Mikołaj z Kurzątkowic i Wyszko-
wie, C. 600
Mikołaj bratanek Piotra Bieńkowi-
ca, C. 613
Mikołaj z Objazdy, C. 706
Mikołaj z Obiszowa, C. 932
Mikorzyn koło Kępna, A. 27
Milejowice, B. 161, C. 85, C. 125
Miłoszyce, C. 243
Mionów (Milowanow), B. 62, B. 102
Mirkowice, C. 14
Miroslaw Czech, zob. Brukalice

- Mirów, B. 102
 Moczydlnica, C. 521, C. 604
 Modek, C. 182
 Mohnau, C. 842
 Mokronos, C. 403
 Monsina, C. 122
 Morawianin, B. 158
 Morzęcin Wielki, C. 730
 Moscho, C. 820
 Mozurow, B. 199
 Mrokocin, C. 29
 Mrozowo, C. 764
 Mrozów, C. 893
 Mrowiny, C. 820
 Muchobór, (Wr.), A. 33
 Muchowe, C. 224
 Muncasou, A. 6
 Muszkowice, C. 355, C. 406
 Muszków, C. 59, C. 820, C. 900
 Mulbitz, C. 171, C. 434
 Mylgov, C. 878
 Mymbicz, B. 68
 Myślęcín, C. 607

 Naczęwoj brat Leonarda, C. 239
 Nadolice Małe, C. 411
 Nakło, B. 4
 Namysłów, C. 813
 Naroć, B. 58
 Nascrenoue, A. 36
 Nasław Drzemlik (=Raław), C. 688
 Nebilchicz, C. 644
 Nechelin (Niechlin?), C. 736
 Nemen, C. 298
 Niborewald, C. 610
 Nidecke, C. 570
 Niedźwiednik, C. 663
 Niegoszów, C. 770
 Niemil, C. 853
 Niemodlin, B. 102
 Nieszkowice Małe, A. 27
 Nietowice, C. 122, C. 605, C. 769
 Niewodniki, B. 168, C. 80, C. 641
 Nikłowice, C. 511, C. 791
 Nosal, C. 369
 Nosco, C. 905

 Nosie, C. 929
 Nostitz, C. 189, C. 204, C. 316 '
 Nowa Wieś, pod Wr., C. 764
 Nowa Wieś, C. 224
 Nowiny, C. 570
 Nowy Las, B. 190

 Obes, zob. Objazda
 Obiecka Cieszyborówna, C. 122
 Obiszów, C. 931
 Objazda (Obes), C. 706
 Ochła (Wpol.), C. 85
 Odolaw, C. 906
 Odra (=Opatowice pod Wr.), A. 32
 Odra, B. 105, C. 159
 Odrica (Wr.), A. 11
 Odrowąż, C. 649
 Ogierz z Wermoldesdorf, C. 454
 Oławo, B. 71, C. 650
 Oleswiz, C. 224
 Oleśnica, C. 243
 Oleśniczka, A. 33
 Olryk syn Syblera, C. 798
 Ołbin, A. 32, A. 27
 Opatowo, A. 32
 Operti villa, C. 7
 Opolnica, C. 217
 Oreso, B. 83
 Orsk, C. 521
 Osech, A. 14
 Osetno, C. 156, C. 562, C. 672
 Osiecznica, C. 879
 Osina, C. 355
 Osia (Esla), C. 526
 Ostrosische, C. 745
 Ośno (Groznów), C. 640
 Otjęsław z Objazdy, C. 706
 Otmęt, B. 228, C. 663
 Otok, C. 243
 Otsizlik, C. 277
 Owiesno, C. 399
 Ozegow, B. 115

 Pack, C. 379, C. 852
 Pakosław syn Pakosława Gosławica, C. 589

- Palow, C. 422
 Panko, C. 492
 Panwitz, C. 573, C. 843, C. 864,
 C. 914
 Parkala, C. 513
 Parzyce, C. 202
 Pasieczna, C. 593
 Pasterzowice, C. 526, C. 798
 Paszko z Przemankowa, B. 154
 Paulina córka Stefana Kotki, C.
 769
 Paweł Jezioro, C. 423
 Paweł Szopa, C. 933
 Pawłowice, C. 243
 Pątnów, B. 143
 Pegerse, C. 893
 Peltow, C. 838
 Pełcznica, A. 44
 Pełczyce, C. 600
 Pełka (Pelca), C. 497
 Persin, C. 617
 Pesczen, C. 311
 Pęgów, C. 243, C. 881
 Pheffircorn, C. 148
 Piekary, C. 830
 Pierstnica, C. 67
 Pieszycy, C. 568
 Pijak, C. 213
 Pilczyce, C. 16, C. 232
 Piotr Cichonowic, C. 450
 Piotr Jezioro, C. 423
 Piotr syn Jeszka ze Smogorzowa,
 C. 409
 Piotr syn Wincentego, C. 342
 Pisarzowice, B. 2
 Pischyz, B. 225
 Piotr z Różanki, C. 681
 Piotrowice (Kekrovo), C. 800
 Piotrowice (Stoszowice), C. 629
 Piotrków, C. 444
 Piotrków Borowski, B. 52, B. 127,
 C. 522
 Piotrowice Polskie, C. 159
 Piscorowe (Pescewicz), C. 524
 Plagodina, A. 37
 Płaskota, C. 792, C. 867
 Płonica, C. 540
 Podbrzezie Dolne, C. 147
 Poduszka, C. 416, C. 600
 Polanowice nad Widawą, C. 140
 Polchowicz, B. 204
 Polco, C. 825
 Poniec, C. 379
 Popęszyce, C. 655
 Posern, C. 280, C. 830
 Pożarzysko, A. 12, A. 14
 Posna, C. 147
 Prato, C. 635
 Predel, C. 231
 Predom, C. 373
 Prężyna, B. 83
 Prochowice, C. 319, C. 534
 Profen, C. 184, C. 248, C. 331, C.
 862
 Prosinic, C. 866
 Prosevo koło Namysłowa, C. 211
 Prus, C. 837
 Prusice, C. 199, C. 393, C. 926
 Prusy, C. 32, C. 375, C. 441
 Przebieczany, A. 27
 Przeclawice, C. 342
 Przeczów, C. 82
 Przedmoście, C. 228
 Przerzeczyn, C. 159, C. 677
 Przeworno, C. 70
 Przybysława żona Jakuba, B. 77
 Psie Pole, C. 207, C. 567, C. 681,
 C. 795
 Psrilep, C. 405
 Pszenno, C. 267
 Ptaszkowa, C. 711
 Pulkau (Polcov), C. 40
 Quaz, C. 296, C. 413, C. 524, C. 806,
 C. 813
 Queliz, C. 402
 Rachnów, C. 836
 Raclawiczki, C. 74
 Radakowice (Rakoszyce), C. 482, C.
 586, C. 690

- Radomirowice, C. 855
 Radziwoj, B. 42
 Radzlavici, C. 688
 Rakowice, C. 243
 Rakowice pod Niemczą, C. 677
 Raków, C. 343
 Ramoldi villa, C. 694
 Ranzki, C. 22
 Raszowa, B. 4
 Razon, A. 4, C. 64
 Rąpice, C. 152
 Rdzek, C. 791
 Rinc (Rynth, Rinch), C. 703
 Rim, C. 291, C. 297, C. 815
 Rechenberg (Groszów?), C. 278
 Reibnitz, C. 275
 Reichenbach, C. 39, C. 313, C. 438
 Roger, A. 27, A. 32
 Rogoża, C. 628
 Rokitnica, zamek, C. 185
 Rolavinki, C. 590
 Rolcow, C. 890
 Romolwitz, C. 694
 Ronenberg, zob. Samotwora
 Rosconice, B. 102
 Rosław syn Mikołaja, C. 512
 Rossochouice, B. 102
 Rożnów (Rosenov), C. 114
 Równa (Łysice), C. 521
 Różana, C. 520, C. 670
 Różanka (Wr.), C. 681
 Rudawy (Krak.), A. 12
 Rudingen, C. 241
 Rudne, A. 23
 Rudno, las, B. 143, C. 322
 Rudy (Rufus), B. 137, C. 517
 Ruja, C. 332, C. 652
 Rulo Nemen, C. 298
 Rumolt, C. 33
 Ruzoua, góra, A. 26
 Rybaki, C. 763
 Rymbab, C. 599, C. 904.
 Rzeplice (Mpol.), A. 27
 Rzetnia (Kaliskie), B. 182
 Rzeźnik, C. 381
 Sacco (Sacio, Sacie), B. 6, B. 140,
 C. 699
 Sagor, C. 252
 Samotwora (Ronberg), C. 142, C. 301,
 C. 450
 Sarnowo, C. 152, C. 676
 Sarchow, C. 681
 Scheitin, C. 814
 Schenk, C. 263
 Schildau, C. 164, C. 203, C. 272
 Schildberg, zob. Kazanów
 Schindel, C. 174, C. 842
 Scirn koło Pszczyzny, B. 36
 Sepovo koło Sądowła, C. 91
 Sędziszowa, C. 745
 Sicen, C. 581
 Siciny, C. 443
 Sidzina, A. 27
 Sieciesław brat Witosława, C. 679
 Siechnica, C. 167
 Siedlec, C. 243
 Siekierka, C. 562
 Siemianów, C. 883
 Siemidrożyce, C. 15
 Sifridsdorf, C. 523
 Silicz, C. 34, C. 455, C. 578
 Sliz, B. 89
 Sławibor Raciborowic, C. 52
 Sławików (Sławetaw, Sławicen), B.
 163, B. 223
 Sławno, A. 41
 Słup, A. 8, B. 204
 Słup (Magnum Słup), C. 888
 Słupowice, C. 595
 Służejów, C. 663
 Skalice, C. 362, C. 847
 Skalice, C. 746, C. 757
 Skidniów, C. 233
 Skoroszyce, C. 131
 Skrzin, A. 32
 Smarchowice, C. 437
 Smelow, C. 229
 Smogorzów, C. 409

- Smok (Draco), C. 436
 Smolice, B. 102
 Smolna, C. 87, C. 126, C. 518, C. 774, C. 903
 Sobeslavi Illgota, C. 435
 Sobegarz, C. 319
 Sobiszowice, B. 154, B. 163
 Sobolice, C. 66, C. 625
 Sokołowice, C. 207, C. 795
 Solna, C. 367
 Solniki, C. 420
 Sommerfeld, C. 214
 Sosno, C. 883
 Sośnica, C. 498, C. 764
 Sowczyce, B. 68
 Sprava, C. 665
 Stachów, A. 38, C. 50, C. 90
 Staicenberg, C. 861
 Stange, B. 44, C. 471, C. 840
 Stanica, B. 143
 Stanisław z Objazdy, C. 706
 Stanowice, C. 523
 Stary Łom (Łom), C. 892
 Stary Namysłów, C. 296, C. 813
 Stara Oleszna, C. 226, C. 894
 Starcedel, C. 384
 Stefan z Objazdy, C. 706
 Steinburn, C. 242, C. 420
 Sternberc, B. 6
 Stobrawa, C. 908
 Stolchowiz, C. 694
 Stolec, C. 224, C. 567
 Spiegel, C. 266
 Stosso, C. 371
 Stoszowice (Piotrowice), C. 629
 Strele, C. 57, C. 432
 Stringen, C. 241
 Struga (Adelungesbach), C. 239
 Strupina, C. 157
 Stryjowo pod Pajęcznem, A. 49
 Studzienka (Mpol.), A. 27
 Strzała, B. 193
 Strzegom, C. 327, C. 593
 Strzelno, A. 32
 Suchnove, C. 763
 Sulęcín, B. 143
 Sulz, C. 445
 Sunburch (Sonbere), C. 312, C. 433
 Suszkowice, C. 790
 Swavestorf, C. 626
 Swentcza, C. 372
 Swoynicz (Svognitz, Swonitz), C. 459, C. 601
 Syzen, C. 870
 Szczepanów, C. 775
 Szerokiesłowo, B. 123
 Szopa (Coppa, Sopa), C. 933
 Szwab (Suevus), C. 16, C. 431, C. 435, C. 847
 Szybowice (Snellenwalde), B. 159, B. 170, B. 211, C. 663
 Szyce, B. 102
 Szydłowice, C. 355
 Szymon z Szymanowie, C. 600
 Ścinawa pod Oławą, A. 25
 Ścinawa, C. 49
 Ścinawa, B. 241
 Ścinawa Polska (Kamieniec Wr.), B. 52, B. 216
 Śląsk, Przybko ze, B. 175
 Ślęza, A. 35
 Śliwice, C. 10, C. 574
 Smicz, B. 241
 Srem, C. 540
 Świątniki (Sweccino, Wr.), A. 39, A. 48
 Święta Katarzyna, C. 163, C. 356, C. 800
 Świętosław Leonardowic, A. 25
 Świniary, C. 72
 Świniary (Wr.), A. 27
 Talwiz, C. 288
 Tarczów Wielki, A. 31
 Targowica, C. 131
 Tarnogaj (Wr.), B. 83
 Tettau (Tetowe), C. 812
 Themeriz, C. 143, C. 701
 Thegerius, C. 906
 Thulecz, B. 4

- Thur, C. 584
 Tomice, B. 55
 Toplin (Zceplin), C. 723
 Topola (Rychnowe), C. 540
 Trzeszka córka Sulisława z Częst-
 wic, C. 678
 Tuchanowicze, C. 18, C. 166
 Turez, C. 592
 Turów, A. 49
 Turyng, C. 308
 Tyniec, A. 33
 Tyniec n/Ślężą, B. 52, C. 592
 Tyniec Leg., C. 81
 Tyntez, C. 61
 Trzcieniec (Ronov), C. 236, C. 839
 Trzebieszaw, krewny Witosława, C.
 892
 Twardawa, C. 901

 Ubisław, B. 102
 Ucieszków, B. 6, B. 10
 Uglanda, C. 596
 Ujazd, A. 12
 Ujazd, C. 647
 Ujów koło Środy, A. 9
 Ujście, C. 101
 Uleboyk, C. 392, C. 684
 Unark, C. 701
 Unruh, C. 383
 Uscho, C. 723
 Uscor, C. 92
 Uteskawiz, C. 224

 Vanda, C. 132
 Ven., t. C. 645
 Vesel, C. 76
 Virchovisce, C. 8
 Vischechov, jezioro, B. 52
 Voschov, C. 282
 Vresce, B. 38, B. 69

 Wacław z Bąkowa, C. 423
 Wadochowice, B. 79, C. 399, C. 554,
 C. 663
 Waldiz, C. 811
 Waldow, C. 187

 Walter, ojciec Eberharda, mąż Boz-
 cacy, C. 163, C. 167
 Walter z Kietlina, C. 269
 Warcza, C. 790
 Warkocz, C. 499
 Warzyn, C. 800
 Wawrzęcice, C. 130, C. 600
 Wawrzęta z Wawrzęcic, C. 130, C.
 600
 Wądroże, C. 780
 Wągrody, C. 918
 Welichów (Velechov), C. 481, C. 557
 Wermoldesdorf, C. 454, C. 582
 Werner z Crenschic, C. 136
 Węgrzynów, A. 25
 Wiadrowo, C. 558
 Wiązów, C. 129, C. 435
 Wichanfeczt, C. 495
 Wierzch (Virk), B. 62, B. 102
 Wierzchno pod Oławą, A. 32
 Więciemierzyce, C. 6, C. 216
 Wifena, A. 14
 Wilhelm syn Wincentego, B. 228
 Wilin, C. 568
 Wilczinov, C. 879
 Wilczek, B. 242
 Wilczków, C. 303, C. 478, C. 16
 Wilkowice (Sorauina), C. 519
 Wilków, C. 225
 Wilków, C. 801
 Wilscow, C. 250, C. 717
 Wincenty brat Jarosława z Owiesna,
 C. 399
 Wincenty syn Mikołaja, C. 512
 Wisława Jaktorówna, C. 745
 Wisława żona Ulryka, C. 849, C.
 554
 Witosław brat Sieciysława, C. 679
 Witosława żona Jana z Osiny, C. 355
 Wisznia, C. 382
 Witostowice (Ionsdorf), C. 360, C.
 554
 Wlodare, C. 495
 Wlosiennica, B. 1
 Wlostcuici, A. 14

- Włochaty, C. 612
 Woda, C. 206, C. 359
 Woiska (Wocsiche), B. 201
 Wojsław z Bobolic, C. 679
 Wojszyce (Wr.), Wiscowiz, C. 770
 Wołów, C. 77, C. 643, C. 685, C. 924
 Woyniz, C. 230
 Wódka, B. 10
 Wrocław, Tomasz Piotrowic z, C. 832
 Wrona, C. 211
 Wronin, B. 54
 Wrogusna, C. 199
 Wróblin, B. 134
 Wseuilci, A. 50
 Wściszów, C. 894
 Wysoka, C. 118
 Wysoka, C. 243, C. 401
 Wyszkowice (Lawinstein), C. 600
- Zachow, C. 681
 Zachowice, C. 920
 Zagórze, B. 102
 Zajączek, Cieszko, C. 923
 Zakrzów (Wr.), C. 264
 Zantirowo, (Kliszów), C. 666
 Zarzyca, C. 785
 Zaseph (Kępino koło Strzelina), A. 47
 Zator, B. 102
 Zaya, B. 86, C. 367
 Ząb, (Zamb), C. 692
 Zdzisław de Sternberc, B. 6
 Zdzisława żona Macieja z Tyńca
 Zdzisława żona Unarka, C. 701
- Zedlitz, C. 34, C. 150, C. 300, C. 455, C. 578
 Zelsek, C. 62
 Zelma, C. 514
 Zemsko, C. 356
 Ziemięcice, B. 244
 Ziębice, C. 213
 Złotniki, C. 42, C. 804
 Z krzywą żoną, C. 629
 Złotousty, B. 97
 Zobenius (Zechynb), C. 261
 Zoblus, C. 580
 Zofia, dworka gł., narzeczona Paszka z Moczydlnicy, C. 604
 Zofia córka Unarka, C. 701
 Zolwitz, C. 368
 Zonca, C. 363
 Zuluyowo, C. 450
 Zupa, C. 367
 Zwentec (Świątniki we Wr.), A. 48
 Zwoin, C. 70
 Zwrócona, A. 8, A. 21, B. 182, B. 204
 Zybiszów, C. 409
- Żaba, B. 13, B. 95
 Żarów, A. 14
 Żary (Sari), B. 36
 Żary, C. 705
 Żernica, B. 56, B. 201, B. 241, B. 121
 Żerzucha, C. 360
 Żmigród, A. 50, C. 129, C. 199, C. 393
 Żyrosław Włościborowic, C. 52
 Żytna, A. 23

WYKAZ URZĘDNIKÓW

I. Opolskie:

Kasztelanowie Opola: Zbrośław ze Śmicza (B. 241) — 1222—1236 r., Mikołaj syn Ruprechta (B. 135) — 1258—1260 r., Piotr (B. 164) — 1260 r., Szymon ze Ścinawy (B. 216) — 1279—1297 r.

Kasztelanowie Toszka: Jakub (B. 76) — 1222 r., Jan (B. 81) — 1226 r., Jaksa (B. 79) — 1239 r., Dobiesław (B. 42) — 1247 r., Mikołaj Boruta (B. 139) — 1292—1295 r.

Kasztelanowie Raciborza: Stoigniew (B. 204) — 1222 r., Jakub (B. 76) — 1228 r., Siemian (B. 187) — 1239 r., Jechet (B. 101) — 1258 r., Detko (B. 40) — 1257—1260 r., Brencho (B. 31) — 1284 r., Stoigniew (B. 205) — 1286—1290 r.

Kasztelanowie Oświęcimia: Falisław (B. 51) — 1217 r., Werner Konradowic (B. 223) — 1228—1232 r., Mścigniew <B. 145) — 1234—1235 r., Włodzimierz (B. 231) — 1238 r., Klemens (B. 103) — 1238 r., Wawrzyniec (B. 222) — 1258 r., Jarosław (B. 94) — 1262 r., Mikołaj Lisignat (B. 138) — 1290—1297 r.

Kasztelanowie Bytomia: Andrzej Stefanowic (B. 12) — 1222—1228 r., Detko (B. 40) — 1243—1246 r., Dobiesław (B. 42) — 1260—1262 r., Janusz (B. 92) — 1272—1299 r., Gosław (B. 558) — 1280 r.

Kasztelanowie Siewierza: Jaksa (B. 79) — 1232—1234 r., Wawrzyniec (B. 222) — 1243 r., Dirżko (B. 46) — 1258 r., Włóścibor (B. 233) — 1260 r., Bartosz Armidowic (B. 20, 21?) — 1280 r., Albert (B. 5) — 1295 r.

Kasztelanowie Olesna: Wincenty Jaksic (B. 228) przed 1262 r., Mojko (B. 142) — 1274—1294 r.

Kasztelanowie Kozła: Naczęsław (B. 147) — 1222—1230 r., Werner Konradowic <B. 223) — 1234—1239 r., Mikołaj (B. 133) — 1240—1247 r., Grzymisław (B. 64) — 1292—1295 r.

Kasztelanowie Białej: Świętopełk (B. 211) — 1279 r., Henryk z Grabiny (B. 67) — 1285 r., Tomasz z Kamionej (B. 217) — 1293 r.

Kasztelanowie Cieczyna: Jan (B. 81) — 1228—1239 r., Rupert (B. 183) — 1238—1260 r., Jaśko z Bieńkowic (B. 100) — 1297 r.

Kasztelanowie Rudy: Jan (B. 81) — 1242—1254 r., Bronisz (B. 33) — 1238 r.

Kasztelanowie Mikułowa: Andrzej (B. 10) — 1222—1234 r., Jan Wernewic (B. 84) — 1258—1260 r.

- Kasztelan Niemodlina: Syghard (B. 215) — 1294 r.
 Kasztelan Chrzanowa: Sułek Krystynowic (B. 210) — 1260—1262 r.
 Kasztelan Głogówka: Michał Wilczyc (B. 127) — 1297 r.
 Kasztelanowie nieznanych grodów: Czesław (B. 37) — 1241 r., Brencho (B. 31) — 1284 r.
 Kasztelan Kalisza: Andrzej (B. 13) — 1230—1238 r.

Urzędnicy dworscy:

- Palatynowie opolscy: Werner Konradowie (B. 223) — 1222 r., Klemens (B. 102) — 1228 r., Piotr (B. 162) — 1238 r., Mikołaj (B. 132) — 1240 r., Mroczo Przeclawic (B. 143) — 1258—1268 r., Andrzej (B. 17) — 1291—1294 r.
 Palatyn księżnej Violi: Andrzej (B. 11) — 1230—1239 r.
 Palatyn raciborski: Franciszek Wilczyc (B. 52) — 1286 r.
 Palatyn oświęcimski: Werner (B. 224) — 1292 r.
 Marszałek: Siemian (B. 187) — 1238 r. u księżnej Violi, Więclaw (B. 226) — 1274 r.
 Marszałek bytomski: Michał (B. 125) — 1289 r.
 Komornik opolski: Otton (B. 151) — 1239 r., Mikołaj (B. 132) — 1240 r. Bertold (B. 23) — 1241 r.
 Podkomorzowie opolscy: Chociemir (B. 35) — 1243—1246 r., Jarosław (B. 94) — 1244—1258 r., Raszyca (B. 180) — 1246—1260 r., Dzirzko (B. 46) — 1260—1262 r., Breko (B. 31) — 1279 r.
 Podkomorzowie księżnych: Strzesz (B. 208) — 1226—1228 r., Bertold (B. 23) — 1239—1240 r., Błazej (B. 24) — 1294 r.
 Podkomorzy bytomski: Krystyn (B. 108) — 1283—1292 r., Michał Szerokiesłowo (B. 123) — 1293—1298 r.
 Podkomorzy cieszyński: Henryk z Jeryszowa (B. 70) — 1281 r., Jaško Kornica (B. 96) — 1283—1295 r., Inco (B. 73) — 1288 r., Wojciech z Gorzyc (B. 235) — 1290—1297 r.
 Skarbnicy i podskarbiowie: Gosław (B. 58) podskarbi — 1228 r., Raszyca (B. 180) — 1243—1246 r., Jakub (B. 75) — 1247 r., Bertold Tomaszowic (B. 23) — 1257 r., Janko Sliz (B. 89) — 1267—1299 r., Zbrośław Andrzejowic (B. 242) — 1274 r., Adam (B. 1) — 1290 r.
 Sędziowie i podsędki: Raclaw (B. 178) — 1223 r., sędzia opolski, Grzymisław Stefanowic (B. 63) — 1225 r. podsędek, Przedbor (B. 173) — 1228 r. podsędek a w 1239—1240 r. sędzia, Zdzisław Gosławic (B. 243) — 1226—1230 r., Sędek Wojborowic (B. 185) — 1243 r., Czesław (B. 37) — 1234 r. Paweł (B. 155) — 1243—1244 r., Dętko (B. 40) — 1247 r., Łaskarz (B. 113) — 1254—1257 r., Jan (B. 85) summus iudex 1262—1267 r., Borko Brus (B. 28) u Bolka 1293—1297 r., Bartłomiej (B. 20) podsędek w 1294 r., Włocibor (B. 233) — 1280—1283 r., Michałko (B. 129) — 1286—1290 r., Włodzimierz Kacza (B. 232) podsędek u Mieszka w 1297 r., Zbrośław Andrzejowic! (B. 242) sędzia bytomski w 1289 r., Sobiesław (B. 192) — 1290—1295 r.

jako podsędek bytomski, Witosław (B. 230) sędzia dworu bytomskiego w 1282 r., Siemian sędzia oświęcimski (B. 188) w 1291 r., Tomasz (B. 218) — 1291—1295 r.

Cześnicy i podczaszowie: Wawrzyniec (B. 222) — 1222—1226 r., Mści-gniew (B.145) — 1225—1226 r., cześnik ks. Violi Mirosław (B. 141) w 1238 r., Marek (B. 117) — 1243—1247 r., Chociemir (B. 35) — 1239—1241 r., Ramold (B. 179) cześnik w 1258 r. i podczaszy w 1260 r., Janusz (B. 93) — 1267—1283 r., Michał Wilczyc (B. 127) — 1288—1290 r., Jaśko z Bieńkowiec (B. 100) podczaszy cieszyński w 1290 r., Jakub Zdzisławie (B. 77) podcza-szy w 1294 r., Adam (B. 1a) w 1298 r.

Stolnicy i podstoli: Stefan (B. 197) w 1222 r., Mikołaj Wasylewicz (B. 130) podstoli 1226—1228 r., Marek (B. 117) tytułowany też podczaszym 1238—1247 r., Przybysław (B. 176) 1239—1243 r., Jarosław (B. 94) 1239—1243 r., Paweł (B. 155) 1246—1247 r., Mikołaj (B. 136) 1280—1283 r., Ziemięta z Zie-mięciec (B. 244) w 1282 r., Grzymisław (B. 64) w 1289 r., Świętosz (B. 212) w 1297 r.

Wojscy: Jan (B. 80) opolski w 1222—1225 r., Sulisław (B. 209) w 1225 r., Siemian (B. 187) w 1230 r., Paweł (B. 155) w 1241 r., Budziwoj (B. 34) w 1246 r.

Chorążowie: Stefan (B. 196) w 1222 r., Zdzisław (B. 243) w 1246 r., Wojsław (B. 238) w 1254 r., Sjęgno (B. 189) w 1291 r., Gothard (B. 59) w 1291 r.

Łowczowie: Andrzej (B. 11) w 1222 r., Mikołaj Wasylewicz (B. 130) w 1232 r., Otton (B. 151) w 1233 r., Lutogniew (B. 112) u Violi w 1238 r.

Podłowczowie: Wisław (B. 229) w 1243 r., Mszczęta (B. 144) w 1274 r. Boguta (B. 27) w 1274 r., Stefan Zbronowicz (B. 201) w 1274 r., Michał (B. 124) w 1285 r., Adam (B. 1a) w 1292 r., Cran (B. 106) w 1297 r.

Podkoniuszowie: Michał Piotrowicz (B. 122) 1239—1240 r., Wincenty Jaksic (B. 228) w 1247 r.

Miecznik: Krystyn (B. 107) w 1226 r.

Włodarz: z Krasiejowa Bratak (B. 30) w 1292 r.

Prokuratorzy: opolski Gierko (B. 55) 1294—1298 r.; raciborski Marcin (B. 116) w 1284 r.

II. Dolny Śląsk

Kasztelanowie Wrocławia: Sobiesław (C. 742) 1209—1226 r., Bogusław ze Strzelina (C. 70) w 1234 r., Raclaw ze Strzelina (C. 686) 1239—1247 r., Albert z Brodą (C. 4) 1250—1251 r., Jaksa (B. 79) 1251—1260 r., Dzirzysław z Byczonia (C. 153) w 1272 r., Stosz Leonardowicz z Zarzecza (C. 785) w 1276 r., Syfrid Barut (C. 735) w 1278 r., Michał Mironowicz z Sońnicy (C. 498) 1283—1287 r., Imbram Ilikowicz (C. 328) w 1287 r., Mironko Ikonowicz (C. 534) w 1292 r.

Kasztelanowie Niemczy: Jarosław Jarachowicz (C. 397) 1230—1232 r., Stefan z Wierzbnej (C. 756) 1238—1239 r., Bogusław ze Strzelina (C. 70)

1242—1250 r., Jaksa (B. 79) w 1250 r., Jan z Wierzbnej (C. 356) w 1254 r. (?), Janusz z Michałowa (C. 391) 1261—1272 r., Michał Mironowic z Sośnicy (C. 498) w 1279 r., Szymon Gall (C. 800) 1288—1292 r., Fryderyk de Waldow (C. 187) w 1295 r.

Kasztelanowie Ryczyna: Imbram Gniewomirowic (C. 327) w 1203 r., Jarosław Jarachowic (C. 397) w 1223 r., Bogusław ze Strzelina (C. 70) 1232—1239 r., Klemens (B. 102) 1234 r. Teodoryk (C. 817) w 1242 r., Berold (C. 59) w 1248 r., Mroczo Przeclawic (B. 143) 1244—1253 r., Jan z Wierzbnej (C. 356) 1254—1263 r., Raclaw Drzemlik (C. 688) 1272—1288 r.

Kasztelanowie Głogowa: Andrzej (C. 22) w 1202 r., Gebhard (C. 195) w 1208 r., Przeclaw (C. 668) 1218—1223 r., Jaksa (B. 79) w 1242 r., Gunter Biberstein (C. 224) w 1243 r., Berold (C. 59) w 1247 r., Miro Henrykowie (C. 533) w 1248 r., Teodoryk (C. 817) w 1248 r., tenże powtórnie w latach 1251—1255, Sulisław (C. 789) w 1259 r., Gebhard Wezenborg (C. 196) 1260—1261 r., Piotrko Przedwojowic (C. 621) 1263—1273 r., Teodoryk Krzykała von Der (C. 819) 1281—1292 r.

Kasztelanowie Legnicy: Stefan (C. 753) 1202—1208 r., Piotr Włochaty (C. 612) w 1218 r., Henryk (C. 243) w 1240 r., Lassota (C. 463) 1242—1245 r., Otto (C. 566) 1250—1253 r., Stoigniew (C. 784) 1255—1277 r.

Kasztelanowie Świdnicy: Stosz Leonardowic (C. 785) w 1262 r.

Kasztelanowie „Zuni” (Świny? Świdnica?): Tacer (C. 810) w 1230 r., Jaksa (B. 79) w 1244 r.

Kasztelanowie Lubusza: Wilczek (C. 810) w 1202 r., Przybysław Gosławic (C. 676) 1236—1242 r., Otto Konradowic (C. 565) 1248—1249 r.

Kasztelanowie Krosna: Wisław (C. 899) w 1203 r., Konrad (C. 429) 1223—1234 r., Mroczo Przeclawic (B. 143) w 1243 r., „B.” w 1244 r., Stefan Konradowic (C. 763) 1253—1257 r., Teodoryk (C. 817) w 1263 r., Sambor z Kazanowa (C. 721) 1280—1281 r., Bogusz Wezenborg (C. 83) w 1293 r.

Kasztelanowie Bytomia Odrzańskiego: Sieciesław (C. 935) w 1203 r., Stefan Dobieszyc (C. 758) w 1223 r., Bogusław (C. 73 lub C. 84) w 1244 r., Otjęsław Siekierka (C. 562) 1251—1253 r., Sulisław (C. 789) 1257—1258 r., Boto (Berold) Wezenborg (C. 60) w 1262 r., Mikołaj Grzymisławic (C. 516) 1266—1271 r., Bronisław (C. 95) w 1273 r.

Kasztelanowie Oleśnicy: Cieszęta (C. 110) w 1247 r., Piotrko (C. 620) 1250—1254 r., Michał (C. 496) w 1261 r., Klemens (C. 427) w 1292 r., Wolfher von Falkinhain (C. 912) w 1292 r.

Kasztelanowie Środy Śląskiej: Michał Mironowic (C. 498) w 1269 r., Stefan (C. 767) w 1277 r., Fryczko z Loben (C. 188) w 1286 r., Reinhard Schaff (C. 697) w 1289 r., Dytryk z Samotwory (C. 142) w 1290 r.

Kasztelanowie Barda: Sobiesław (C. 742) w 1203 r., Dzirzko-Peregryn (C. 152) 1223—1230 r., Bogusław Jarosławic (C. 72) 1261—1262 r., Jan syn Żerzuchy (C. 360) 1269—1272 r., Jarosław Mroczkowic (C. 399) 1283—1293 r.

Kasztelanowie Ścinawy: Piotrko Przedwojowic (C. 621) 1251—1257 r., Budziwoj Więcemirowic (C. 101) 1257—1262 r., Szymon Gall (C. 800) 1278—1279 r., Hertwig von Nostitz (C. 3-16) w 1285 r.

Kasztelanowie Żagania: Stefan (C. 751) w 1202 r., Siemisław (C. 934) 1251 r., Otto Konradowie (C. 565) w 1257 r., Peczeko z Hezeleeh (C. 608) w 1296 r., Marek (C. 492) w 1299 r.

Kasztelanowie Bolesławca: Nanker (C. 553) 1202—1203 r., Stefan Andrzejowie (C. 754) 1218—1232 r., Mikołaj (C. 508) 1243—1245 r., Jan Męczyc (C. 358) w 1283 r.

Kasztelanowie Sądowla: Częstobor (C. 111) 1202—1203 r., Przybysław Gosławic (C. 676) w 1223 r., Mojko Mojkowic (C. 538) w 1230 r., Zbylut Przybysławic (C. 926) w 1244 r., Gebhard Wezenborg (C. 196) 1243—1244 r. i powtórnie w 1253 r., Stosz Leonardowic (C. 785) 1251—1253 r., Piotrko Przedwojowic (C. 621) w 1257 r., Mikołaj Przedwojowic (C. 510) w 1260 r., Dzirżysław z Byczenia (C. 153) w 1265 r., Otjęsław Siekierka (C. 562) w 1279 r., Mikołaj Grzymisławic (C. 516) w 1283 r., Budziwoj Kopaszyna CC. 104) 1282—1287 r.

Kasztelanowie Urazu: Jan z Domanic (C. 385) w 1254 r., Przybko Dzirżkowic (C. 677) w 1250 r., Jan syn Żerzuchy (C. 360) w 1261 r., Bogusz Wezenborg (C. 83) w 1291 r.

Kasztelanowie Szydłowa: Dzirżko-Peregryn (C. 152) przed 1232 r., Witosław (C. 892) w 1237 r., Andrzej (C. 23) 1243—1248 r.

Kasztelanowie Milicza: Naczęsz (C. 551) przed 1249 r., Stefan Stefanowie z Wierzbnej (C. 761) w 1250 r., Wojciech Raclawic ze Strzelina (C. 899) w 1251 r., Mroczo Wezenborg (C. 542) w 1291 r.

Kasztelanowie Nowogrodu Bobrzańskiego: Wisław (C. 889) w 1202 r., Mikołaj Borsnicz (C. 525) w 1296 r.

Kasztelanowie Chojnowa: Bronisław Budziwojowic (C. 95) w 1292 r., Otto Zedlitz (C. 578) w 1292 r.

Kasztelanowie Wąsosz: Dytryk Barut (C. 145) w 1292 r., Hertwig von Nostitz (C. 316) w 1298 r., Niemierza (C. 556) w 1300 r.

Kasztelanowie Gorzowa Śląskiego: Mikołaj Rudy (C. 517) w 1274 r., Henryk Wezenborg (C. 264) w 1281 r.

Kasztelanowie Tiefensee: Deczko (C. 130) w 1272 r., Heinmann z Adelingisbach (C. 239) 1293—1294 r.

Kasztelanowie Lubina: Ulryk Szwab (C. 847) w 1224 r., Jan (C. 386) w 1259 r., Marek (C. 492) 1298—1314 r.

Kasztelanowie innych pomniejszych grodów: Lubania — Berold Wezenborg (C. 60) w 1299 r., Kożuchowa — Dytryk von Pöсна (C. 147) 1291—1300 r., Kłodzka — Henryk Schenk z Apoldy (C. 263) w 1283 r., Zbąszynia — Ciecierad (C. 109) w 1231 r., Wielunia — Szymon Gall (C. 800) w 1281 r., Szprotawy — Wolfram Panwitz (C. 914) w 1296 r., Strzegomia — Apecz Silicz (C. 34) 1292—11299 r., Leśnicy — Stefan (C. 760) w 1238 r., Ślęży — Przedbor (C. 673) w 1247 r., Wlenia — Maciej Mezyvoge (C. 481) w 1281 r., Ziębic — Goško (C. 212) w 1291 r., Tarnowa (koło Kożuchowa) — Przybko (C. 682) w 1295 r., „Swirchow" — Piotr Lubno (C. 650) w 1300 r., Kaldenstein — Dytryk (C. 151) w 1299 r., Hornsberk — Reinsko z Makowie (C. 702) 1292—11299 r., Chałupek — Piotr z Lubnowa

(C. 656) w 1295 r., Oławy — Piotr z Grozdanowa (C. 640) w 1282 r., Grodzca — Jan (C. 357) w 1250 r. i Andrzej (C. 25) w 1253 r., Sycowa — Wojciech ze Smolnej (C. 903) w 1276 r.

Urzednicy dworscy:

Palatynowie wroclawscy (najwyzsi komornicy): Dzirzko-Peregryn (C. 152) w 1222 r., Stefan (C. 759) 1236—1244 r., Boguslaw Mlodszy (C. 74) w 1252 r., Michal Mironowic (C. 498) w 1261 r., Szymon Gall (C. 800) 1276—1277 r., Nanker (C. 554) 1278—1293 r.

Palatynowie legnicy: Iko Mironowic (C. 319) 1259—1278 r., Mironko Ikonowic (C. 534) 1286—1288 r.

Palatynowie glugowscy: Sulislaw (C. 789) 1248—1251 r., Piotrko (C. 632) 1257—1265 r., Teodoryk (C. 818) 1271—1273 r., Gebhard de Grabe (C. 198) w 1281 r.

Marszalkowie wroclawscy: Mikołaj Przedwojowic (C. 510) w 1250 r., Piotr (O. 619) w 1253 r., Michal Mironowic z Sośnicy (C. 498) w 1260 r., Grabisza (C. 216) w 1263 r., Pakoslaw Zdzieszyc (C. 590) 1276—1288 r., Jan Męczyz (C. 358) 1280—1285 r., Rinold z Themeriz (C. 701) w 1281 r., Andrzej z Wierzbnej (C. 28) 1281-1283 r., Peczold (C. 609) w 1286 r., Albert z Brodą III (C. 12) w 1289 r., Konrad Borsnicz (C. 441) 1288—1291 r. (również jako wicemarszałek).

Marszałek glugowski: Mroczo Wezenborg (C. 542) w 1273 r., Marcin Budziwojowic (C. 489) w 1295 r.

Marszałek żagański: Nikosz z Wiadrowa (C. 558) w 1299 r.

Marszalkowie legnicy: Rupert Bolcz (C. 717) wicemarszałek w 1263 r., Timo de Poserna (C. 830) 1274—1294 r., Walwan von Profen (C. 862) 1296—1298 r.

Marszalkowie świdnicko-jaworscy: Iwan von Profen (C. 331) 1291—1295 r., Tilman (C. 821) w 1299 r.

Komornicy i podkomorzowie wroclawscy: Piotr Włochaty (C. 612) w 1203 r., Słup Domasławic (C. 741) w 1209 r., Pełka (C. 662) 1209—1214 r., Jan (C. 350) w 1223 r. podkomorzy księżnej, Drogomił (C. 139) w 1226 r., Gaweł-Chwalisław (C. 194) komornik księżnej Jadwigi 1231—1239 r., Adlard (C. 3) komornik księżnej w 1240 r., Timo Wezenborg (C. 828) podkomorzy księżnej w 1242 r., Stanisław (C. 747) 1250—1259 r., Desprin z Wiązowa (C. 129) w 1244 r., Paweł ze Słupowic (C. 595) 1250—1260 r., Zabrat (C. 919) w 1254 r., Kosmas (C. 448) podkomorzy Anny w 1255 r., Wawrzyniec (C. 865) 1260—1272 r., Zdzisław Szopa (C. 933) 1261—1262 r., Deczko (C. 130) w 1264 r., Tilo (C. 822) w 1273 r., Henryk Zdzieszyc (C. 260) 1275—1277 r., Siedion (C. 728) 1278—1281 r., Wolfram z Kemnitz (C. 913) w 1290 r., Klemens (C. 427) w 1290 r.

Komornicy i podkomorzowie glugowscy: Marcin syn Bertolda (C. 487) 1251—1263 r., Włodzimierz (C. 469) komornik księżnej w 1259 r., Piotrko (C. 632) w 1253 r., Mikołaj syn Dętka (C. 515) podkomorzy księżnej w 1266 r.

Komornicy i podkomorzowie legnicy: Konrad (C. 430) przed 1223 r.,

Gunter Biberstein (C. 224) w 1247 r., Pęcien (C. 587) 1251—1267 r., Konrad Mülbitz (C. 434) w 1266 r., Hartmann z Trzcieńca (O. 236) w 1274 r., Myślibor (C. 549) w 1278 r., Bartłomiej ze Stachowa (C. 50) w 1296 r.

Klucznicy wrocławscy: Wawrzyniec (C. 865) 1250—1255 r., Jan Brennik (C. 364) 1260—1272 r.

Klucznik legnicki: Piotr z Ruji (C. 652) w 1263 r., Rudolf (C. 715) w 1287 r.

Klucznik z Rokitnicy: Tilo z Luchowe (C. 824) 1287—1294 r.

Klucznik brzeski: Jan Woda (C. 359) w 1263 r.

Klucznik oleśnicki: Idzi Jucha (C. 320) w 1292 r., Piotr Lubno (O. 650) 1292—1293 r.

Klucznik żagański: Seizko CC. 729) w 1245 r.

Klucznicy o bliżej nie ustalonej przynależności: Lesto (C. 467) w 1277 r. (Legnica?), Andrzej (C. 26) w 1259 r. (Głogów?), Henryk (C. 279) w 1288 r. (Jawor?), Herman (C. 309) w 1296 r. (Wrocław?).

Skarbnicy i podskarbiowie: Piotr Włochaty (C. 612) w 1209 r., Drogo mił (C. 139) w 1228 r., Gawel-Chwalisław (C. 194) 1226—1236 r., Tworzynan (C. 845) w 1237 r., Adlard (C. 3) w 1239 r.

Sędziowie dworu i podsędkowie wrocławscy: Wojsław (C. 908) w 1202 r., Albert z Brodą (C. 4) 1209—1223 r., Bogusław ze Strzelina (C. 70) w 1225 r., Jan (C. 346) podsędek w 1226 r., Raclaw ze Strzelina (C. 686) 1230—1234 r., Jawor (C. 414) 1237—1239 r., Mikołaj (C. 508) w 1239 r., Piotr (C. 618) 1242—1247 r., Dobiesz z Domanic (C. 132) podsędek w 1247 r., Berold (C. 59) w 1248 r., Zbylut Przybysławic (C. 926) w 1250 r., Desprin z Wiązowa CC. 129) podsędek 1250—1269 r., Timo Wezenborg (C. 828) 1253—1278 r., (w tym ostatnim iudex generalis), Michał Mironowic (C. 498) 1255—1259 r., Janusz z Michałowa (C. 391) w 1260 r. „Bolizl." (C. 89) w 1261 r., Raclaw Drzemkil (C. 688) 1261—1263 r., Arnold (C. 39) 1262—1266 r., Paweł Rymbab (C. 599) w 1272 r., Eberhard Gall (C. 163) w 1272 r., Wawrzyniec (C. 865) podsędek-1277—1282 r., Mikołaj Grzymisławic (C. 516) 1278—1279 r. (iudex generalis), Henryk Wezenborg (C. 264) 1286—1292 r., Konrad Reichenbach (C. 438) 1284—1295 r., (po 1290 r. sędzia dworu świdnickiego), Godhard (C. 210) 1290 r., Idzi Jucha (C. 320) podsędek 1290—1294 r., Gizylher Kolneri (C. 232) 1291—1298 r.

Sędzia dworu księżnej Anny: Unimir (C. 858) w 1254 r.

Sędziowie legniccy: Czesław (C. 120) 1259—1272 r., Bełzo (C. 51) w 1264 r., Wysz z Wągradów (C. 918) w 1278 r.

Sędziowie świdniccy: Iwan von Profen (C. 331) w 1298 r.

Sędziowie głogowscy: Stosz Leonardowic (C. 785) w 1248 r., Włodzimier (C. 897) w 1254 r., Otjęsław Siekierka (C. 562) 1271—1273 r., Burhard syn Teodoryka (C. 106) w 1273 r., Jaśko (C. 408) w 1289 r., Barth, z Domaszczyna (C. 47) w 1298 r., Wolfram Panwitz (C. 914) w 1298 r., Siban von Der (C. 732) ok. 1300 r.

Sędzia polski na czeskim pograniczu w 1295 r. Piotr z Lubnowa (C. 656).

Sędzia dworu ścinawskiego: Stefan (C. 773) 1285—1289 r., Landwójt ścinawski: Tammo Rym (C. 815) 1291—1296 r.

Landwójt żagański: Dalimir (C. 123) w 1299 r., Tilo (C. 823) — 1286 r.
 Cześnicy i podczaszowie wrocławscy: Przeclaw (C. 668) w 1203 r.,
 Przedwoj-Przybigniew (C. 674) 1223—1234 r., Mikołaj z Wierzbnej (C. 506)
 w 1226 r., Albert z Brodą (C. 4) w 1238 r., Konrad Szwab (C. 431) 1244—
 1283 r. (cześnik i podczaszy), Deczko (C. 130) 1251—1268 r., Bogusław Ja-
 rosławie (C. 72) w 1260 r., Henryk Zdieszyc (C. 260) 1266—1276 r., Nan-
 ker (C. 554) 1275—1277 r., „Barth.” (C. 46) 1278—1281 r., Herman de Ey-
 chelboxn (C. 303) w 1288 r., Timo de Poserna (C. 830) 1290—1295 r.

Cześnicy legnicy: Piotr (C. 622) w 1248 r., Budziwoj (C. 103) 1250—
 1278 r., Henryk de Sagor (C. 252) w 1253 r.

Cześnicy glogowscy: Lutobor (C. 476) w 1201 r., Teodoryk (C. 818)
 w 1264 r.

Stolnicy i podstoli wrocławscy: Jarosław (C. 396) w 1203 r., Peregryn
 (C. 611) w 1223 r., Mojko Mojkowic (C. 538) w 1223 r., Otto Konradowie
 (C. 565) 1231—1234 r., Cieszęta (C. 110) w 1238 r., Berold (C. 59) podstoli
 1240—1243 r., Albert z Brodą (C. 4) w 1238 r., Ulryk (C. 849) 1245—1272 r.,
 Bogusław (C. 72) w 1254 r., Fryderyk syn Damiana (C. 186) dapifer mag-
 nus 1247—1248 r., Deczko (C. 130) w 1250 r. (?), Dzirżysław z Byczenia
 (C. 153) w 1260 r., Paweł Słupowic (C. 595) w 1278 r., Sambor z Kazano-
 wa (C. 721) 1273—1277 r., Henryk Wezenborg (C. 264) w 1284 r., Henryk
 de Blezow (C. 271) 1288—1289 r.

Stolnicy i podstoli legnicy: Radwan (C. 692) 1259—1272 r., Przybko
 Sprawa (C. 665) w 1263 r., Bertold z Borowa (C. 45) 1290—1294 r.

Stolnik i podstoli glogowscy: Bronisław (C. 95) 1251—1271 r., Krystyn
 CC. 451) w 1253 r.

Łowczowie i podłowczowie wrocławscy: Jakub <C. 336) w 1237 r.,
 Janusz (C. 390) podłowczy w 1243 r., Albert z Brodą (C. 4) venator Slezie
 1244—1245 r., Stefan (C. 761) w 1238 r., Wojen (C. 907) w 1253 r. Idzi Ju-
 cha (C. 320) w 1264 r., Syghard (C. 734) podłowczy w 1283 r., Gunter Bi-
 berstein Młodszy (C. 225) w 1292 r.

Miecznik: Indrich (C. 324) w 1203 r.

Chorąży: Jakub (C. 336) w 1223 r., Przeclaw Jarosławie (C. 669)
 w 1237 r.

Koniuszy: Przybysław Gosławic (C. 676) w 1203 r., Mikołaj z Wierzb-
 nej (C. 506) w 1224 r.

Wojscy wrocławscy: Dobrogost Więcemirowic (C. 134) lub (C. 135)
 w 1211 r., Dobiesław Daleborowic (C. 131) w 1281 r., najprawdopodobniej
 wojskimi Wrocławia byli też: Jan (C. 346) w 1209 r., Stefan (C. 759)
 w 1223 r., Albert z Brodą (C. 4) w 1226 r., Albert Kokotko (C. 11) w 1290 r.

Włodarze: Michał (C. 495) w 1251 r. (Wrocław?), Chila (C. 115) w 1291 r.
 (Wrocław?), Radwan Ząb (C. 692) przed 1249 r. w Miliczu.

Prokuratorzy wrocławscy: Baldwin (C. 44) w 1256 r., Eberhard (C. 163)
 1272—1276 r.

Prokurator glogowski: Zajączko (C. 923) 1262—1263 r.

SPIS HASEL ZBIOROWYCH

Barutowie
Dzirzykrajowice
Gosławice
Ilikowice
Pogorzele
Rączyce
Schaffgotsche
Wezenborgowie
Wilczyce
Wierzbnowie

TABLICE GENEALOGICZNE

(po «. 232)

1. Panowie ze Strzelina
2. Wezenborgowie
3. Daleborzyce
4. Danielowice
5. Jaksice
6. Gosławice
7. Bibersteinowie
8. Ilikowice (Strzegomie)
9. Dzirzykrajowice
10. Wilczyce
11. Wójtowie z Ziębic
12. Rączyce
13. Rodzina Zbrośława ze Śmicza (Jaksice II)
14. Pogorzele
15. Wierzbnowie

WYKAZ SKRÓTÓW

- AfKGS — „Archiv für schlesische Kirchengeschichte”,
CDP — *Codex diplomaticus Poloniae*, wyd. L. Rzyszczeński, A. Muczkowski, J. Bartoszewski, M. Bobowski, t. I—IV, Warszawa 1847—1887.
- Bieniak — J. Bieniak, *Wielkopolska, Kujawy, ziemie łączycza i sieradzka wobec problemu zjednoczenia państwowego w latach 1300—1306*, Toruń 1969.
- Birkenmajerowa — Z. Birkenmajerowa, *Rodowód średniowiecznych Gryfitów śląskich*, „Rocznik Towarzystwa Przyjaciół Nauk na Śląsku”, t. 5: 1936.
- Budkowa — *Repertorium polskich dokumentów doby piastowskiej*, opr. Z. Kozłowska-Budkowa, Kraków 1937.
- Długosz, *Historiae* — *Joannis Długossi seu Longini canonici Cracoviensis Historiae Poloniae libri XII*, t. I—V (ogólnego zbioru *Opera omnia*, t. X—XIV), wyd. A. Przedziecki, Kraków 1873—1879.
- Dobbertin — H. Dobbertin, *Stammte die Hildesheimer Ritterja, milie Svaf (Suevi) aus Schlesien?*, AfKGS, t. 19: 1961.
- Fleischer — W. Fleischer, *Die deutschen Personennamen*, Berlin 1968.
- Gall — *Galii Anonymi cronica et gesta ducum sive principum Polonorum*, wyd. K. Maleczyński, MPH n. s., t. II, Kraków 1952.
- Gottschalk — J. Gottschalk, *St. Hedwig, Herzogin von Schlesien*, Köln—Graz. 1964.
- Häusler — *Urkundensammlung zur Geschichte des Fürstenthums Oels bis zum Aussterbe der Piastischen Herzoglinie*, wyd. W. Häusler, Wrocław 1882.
- Herbord — Herbord, *Żywot św. Ottona*, MPH, t. II.
- Heydebrand — F. von Heydebrand und der Lasa, *Die Herkunft der Breslauer Bischöfe Thomas I und Thomas II*, ZfGS, t. 51: 1917.
- Kadłubek — *Magistri Vincentii Chronicon Polonorum*, MPH, t. II.
- KDKKrak. — *Kodeks dyplomatyczny katedry krakowskiej św. Wacława*, wyd. F. Piekosiński, t. I—II, Kraków 1874—1883.

- KDM — *Kodeks dyplomatyczny Małopolski*, wyd. F. Piekosiński, Kraków 1876—1886.
- KDS — *Kodeks dyplomatyczny Śląska*, t. I, III, wyd. K. Maleczyński; t. II wyd. K. Maleczyński i A. Skowrońska, Wrocław 1956, 1959, 1964.
- KDW — *Kodeks dyplomatyczny Wielkopolski*, t. I—IV, wyd. I. Zakrzewski, Poznań 1877—1881.
- KH — „Kwartalnik Historyczny”
- KHKM — „Kwartalnik Historii Kultury Materialnej”
- Korta — W. Korta, *Rozwój wielkiej własności feudalnej na Śląsku do połowy XIII wieku*, Wrocław 1964.
- Kozierowski — S. Kozierowski, *Obce rycerstwo w Wielkopolsce w wiekach XIII—XVI*, Poznań 1929.
- Ks. henr. — *Księga henrykowska*, wyd. R. Gródecki, Poznań 1949
- Kuraś — S. Kuraś, *Zbiór dokumentów małopolskich*, t. IV.
- Małecki — A. Małecki, *Studia heraldyczne*, t. I—II, Lwów 1890.
- MGH SS — *Monumenta Germaniae historica, Scriptorum*.
- MPH — *Monumenta Poloniae historica*, t. I—VI, Lwów—Kraków 1864—1893.
- MPH n. s. — *Monumenta Poloniae historica*, series II.
- MPV — *Monumenta Poloniae Vaticana*, t. I—III, Kraków 1913—1914.
- Müller — A. Müller, *Westdeutsche als Siedler in Schlesien*, AfKGS, t. 7: 1949.
- Nekr. dokański — J. Emmier, *Nekrologium Doxanense*, Sitzungsberichte der königlichen böhmischen Gesellschaft der Wissenschaften in Prag, Vorträge in den Sitzungen der Classe für Philosophie, Geschichte und Philologie, Jhg 1884.
- Nekr. czarnowąski — *Schlesische Nekrologien*, wyd. W. Wattenbach, ZfGS, t. 1: 1855.
- Nekr. henr. — *Schlesische Nekrologien*, wyd. W. Wattenbach, ZfGS, t. 4: 1862.
- Nekr. kamieniecki — *Schlesische Nekrologien*, wyd. W. Wattenbach, ZfGS, t. 4: 1862.
- Nekr. lubiąski — *Monumenta Lubensia (Mon. Lub.)*, wyd. W. Wattenbach, Wrocław 1861.
- Nekr. lub. — *Nekrolog lubiński*, MPH n. s., t. IX, cz. 2, wyd. Z. Perzanowski.
- Nekr. olbiński (Wincentego) — MPH n. s., t. IX, cz. 1, wyd. K. Maleczyński.
- PH — „Przegląd Historyczny”
- PSRL — *Połnoje sobranije russkich letopisej*, t. II. Ipatievskaja letopis, Moskva 1962.
- R. (z kolejnym numerem) — *Regesten zur schlesischen Geschichte*, wyd. C. Grünhagen, [w:] *Codex diplomaticus Silesiae*, t. VII, cz. 1—3, Wrocław 1875—1886.

- Pfotenhauer — P. Pfotenhauer, *Die schlesischen Siegel von 1250 bis 1300 beziehentlich 1326*, Wrocław 1879.
Die fünfzig — P. Pfotenhauer, *Die fünfzig Ritter*, ZfGS, t. 16: 1882.
- Rutkowska-Płachcińska — A. Rutkowska-Płachcińska, *Strzelin, Ścinawa i Grodków: nieudane możnowładcze założenia targowe w XIII wieku*, „Studia z dziejów osadnictwa”, t. 3: 1965.
- Schieckel — H. Schieckel, *Herrschaftsbereich und Ministerialität der Markgrafen von Meissen im 12. und 13. Jahrhundert Untersuchungen über Stand und Stammort der Zeugen markgräflicher Urkunden*, Köln 1965.
- Stenzel — *Bisthumsurkunden- Urkunden zur Geschichte des Bisthums Breslau in Mittelalter*, wyd. G. A. Stenzel, Wrocław 1845.
- „Sobótka” — Śląski Kwartalnik Historyczny „Sobótka”.
 „Sobótka”, t. 12: 1957 — K. Maleczyński, *Kilka dokumentów z pierwszej połowy XIII w. z archiwum Joannitów w Orliku*, „Sobótka”, t. 12: 1957.
- SUB — *Schlesisches Urkundenbuch*, t. I—II, Wien 1977.
- Taszycki, *Onomastyka* — W. Taszycki, *Onomastyka*, Wrocław 1958.
- ZfGS — „Zeitschrift des Vereins für Geschichte Schlesiens”.

dok. — dokument.

Gł., gł. — Głogów, głogowski.

k. — kasztelan.

kl. — klasztor.

ks. — książę.

Leg., leg. — Legnica, legnicki.

nekr. — nekrolog.

Op., op. — Opole, opolski.

Rac., rac. — Racibórz, raciborski.

św. — świadek, świadczy.

Swidn., swidn. — Świdnica, swidnicki.

Wr., wr. — Wrocław, wrocławski.

wyst. — wystawiony.

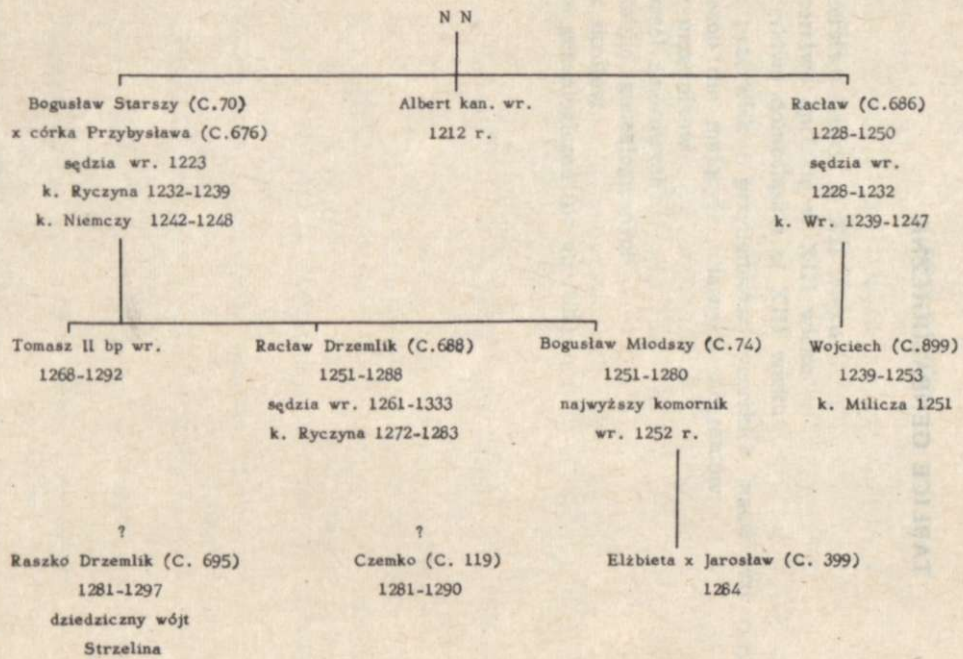
SPIS TREŚCI

Wstęp.	5
A. Rycerstwo śląskie w XII wieku.	7
B. Rycerstwo opolskie w XIII wieku.	23
C. Rycerstwo dolnośląskie w XIII wieku.	63
Wykaz przezwisk i przydomków rycerskich, nazw wsi rycerskich i osób nie mających własnych biogramów.	207
Wykaz urzędników.	220
Spis haseł zbiorowych.	228
Spis tablic genealogicznych.	228
Wykaz skrótów.	229
Tablice genealogiczne (po str. 232)	

**na posiedzeniu naukowym
Wydziału Nauk Filozoficzno-Historycznych
Wrocławskiego Towarzystwa Naukowego
dnia 1 grudnia 1977**

TABLICE GENEALOGICZNE

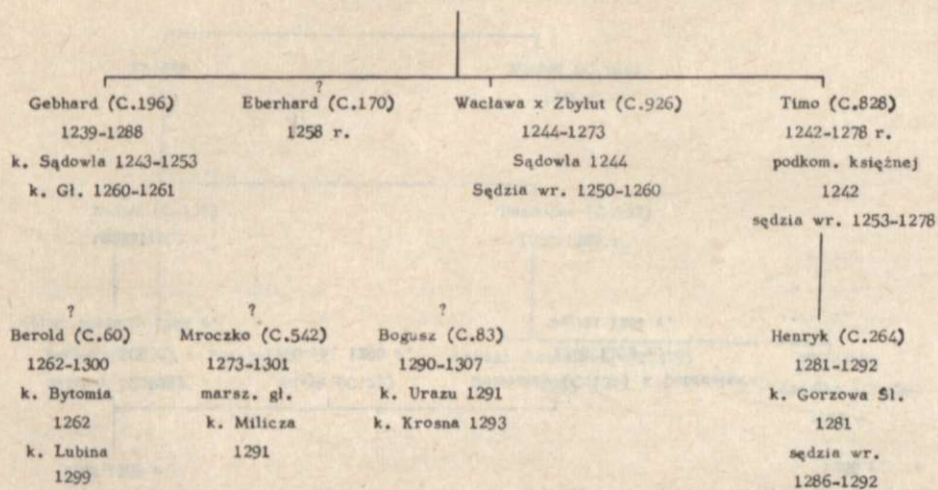
TABL. 1. PANOWIE ZE STRZELINA

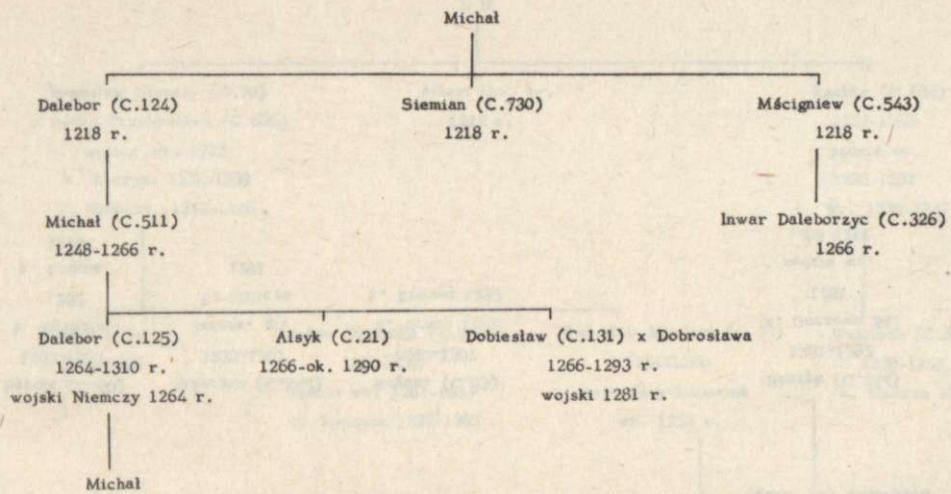

TABL. 2. WEZENBORGOWIE

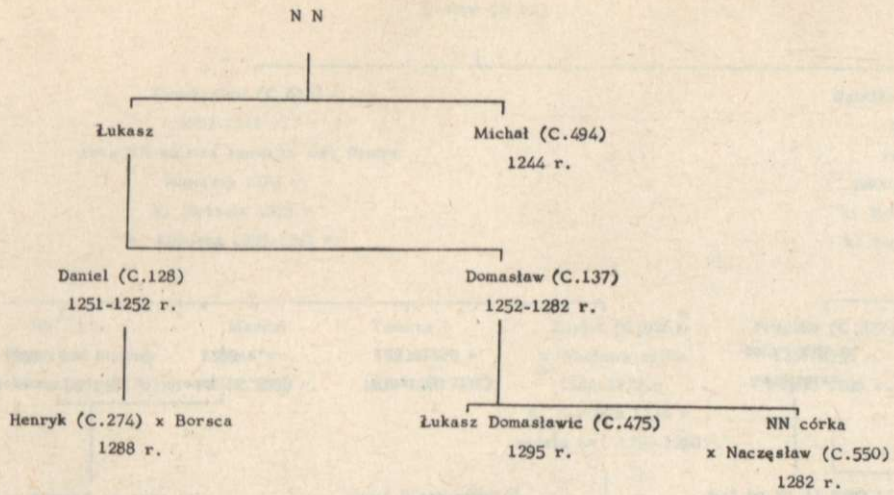
Peregryn (C.611)
 stolnik wr. 1223 zm. 1227 r.

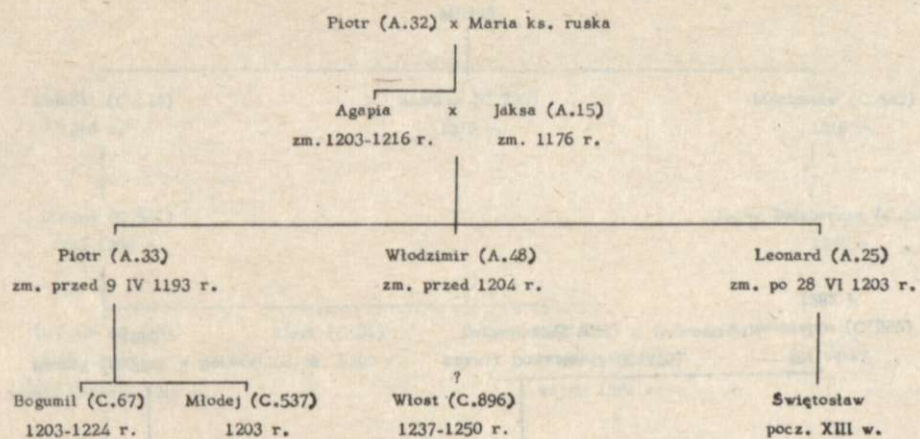
TABL. 3. DALEBORZYCE

TABL. 4. DANIELOWICE

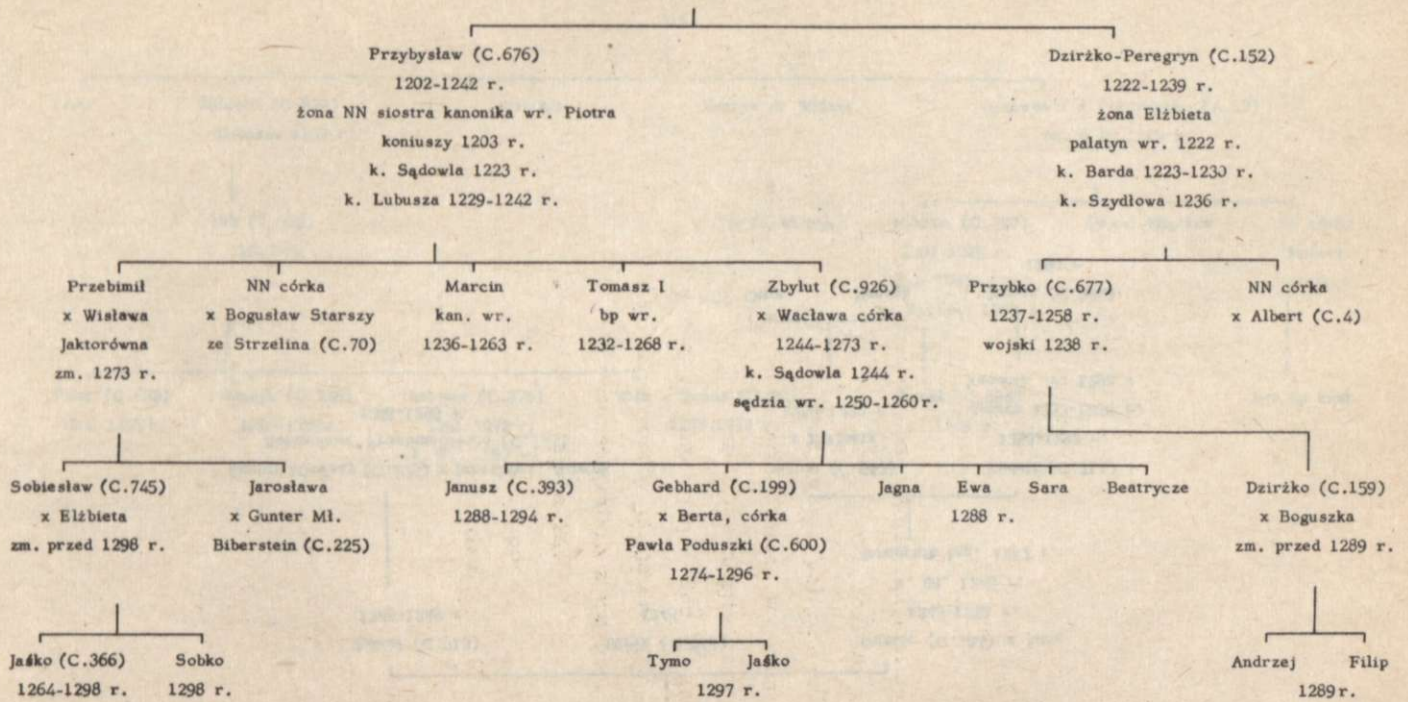

TABL. 5. JAKSICE

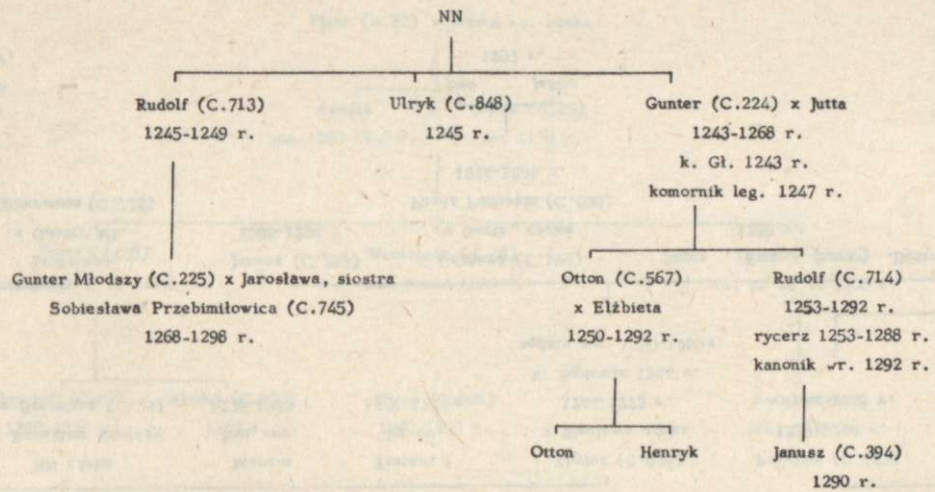

TABL. 6. GOSŁAWICE

Gosław (A.11)

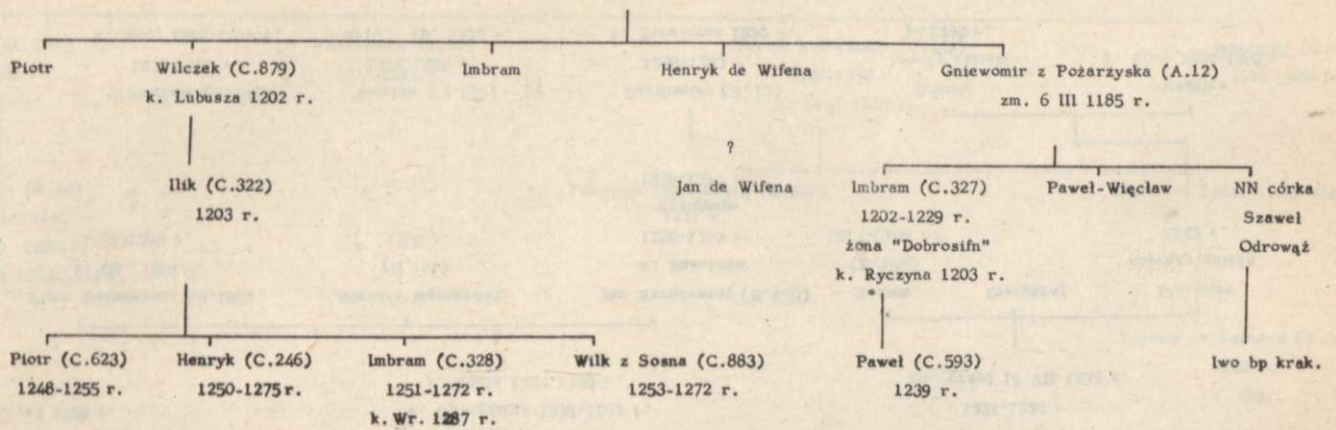

TABL. 7. BIBERSTEINOWIE

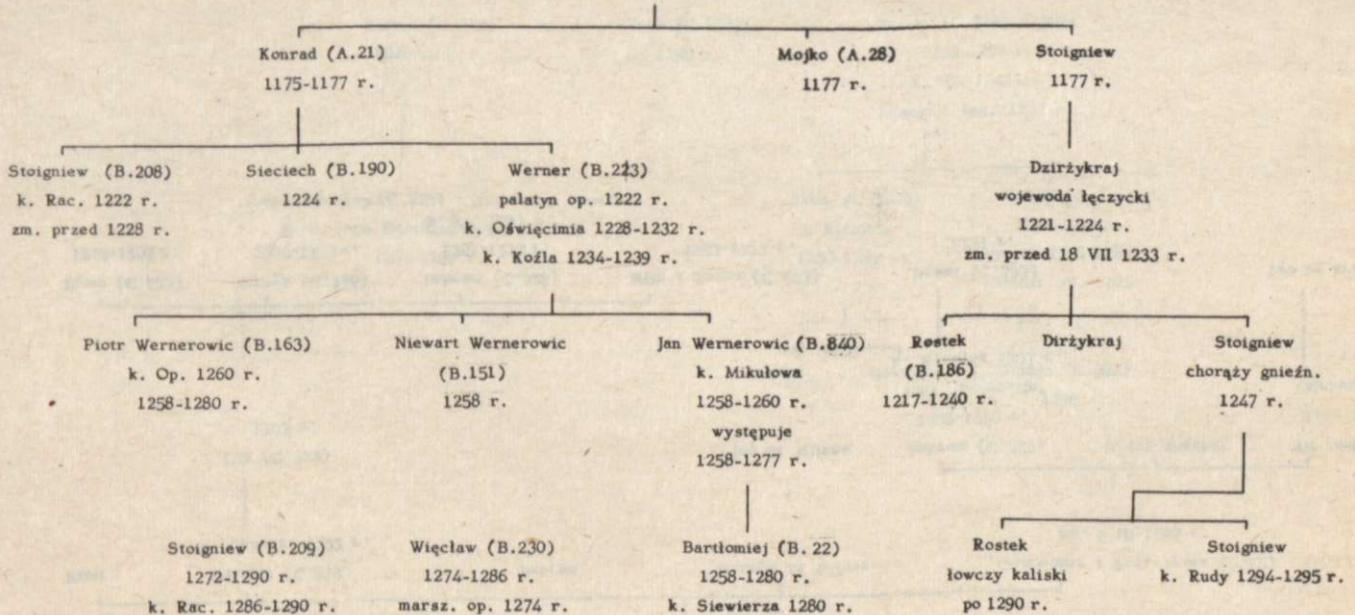
TABL. 8. ILIKOWICE (STRZEGOMIE)

Ilík z Pożarzyska (A.14)
1161 r.

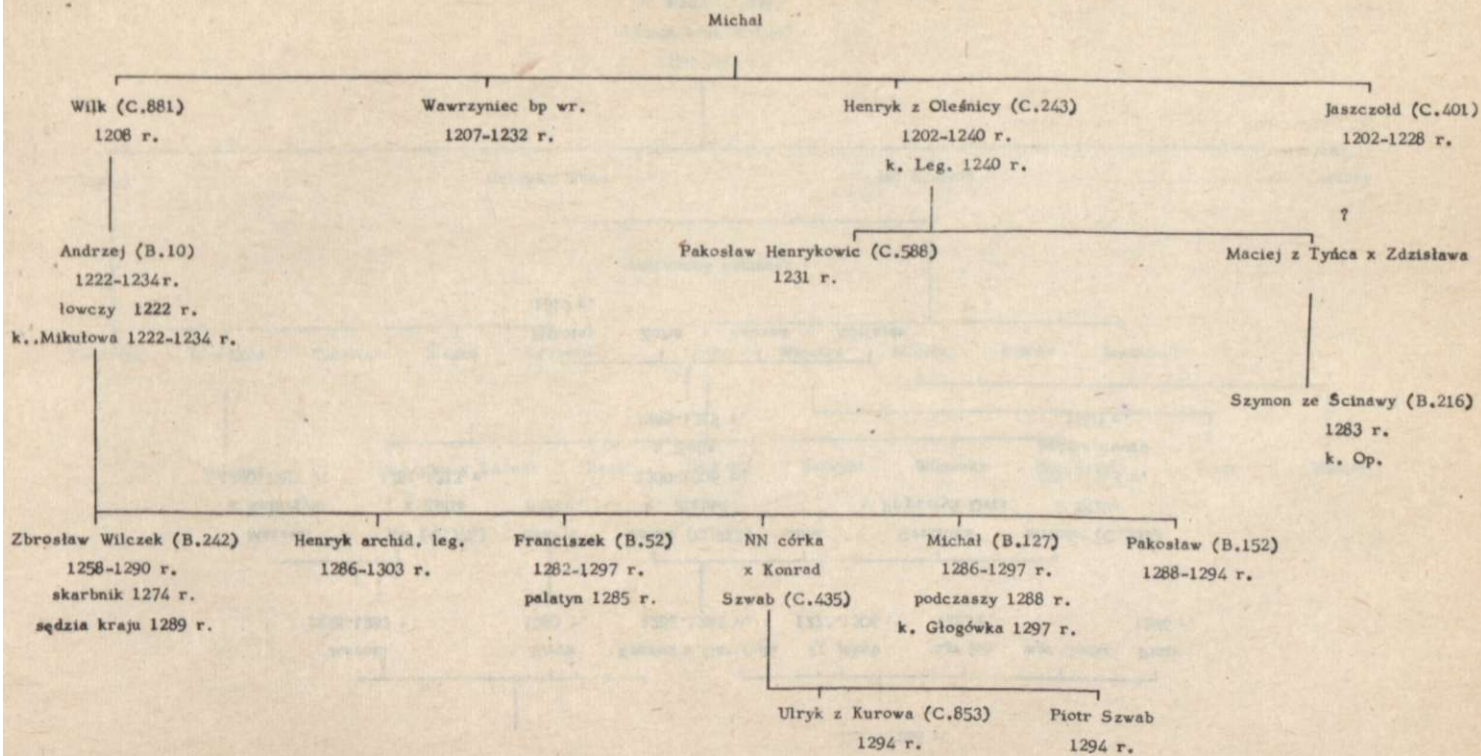
TABL. 9. DZIRŹYKRAJOWICE

Dzirżykraj (A.8)
zm. przed 1177 r.

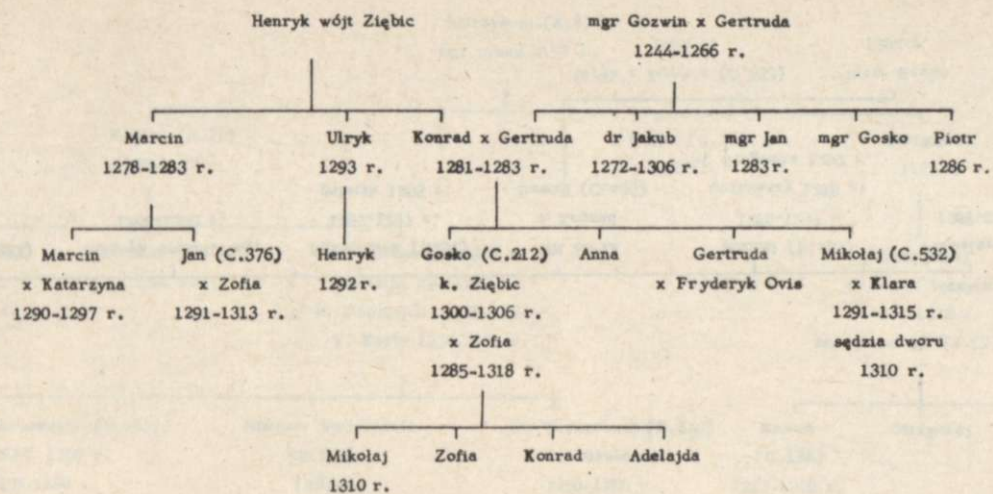

TABL. 10. WILCZYCE

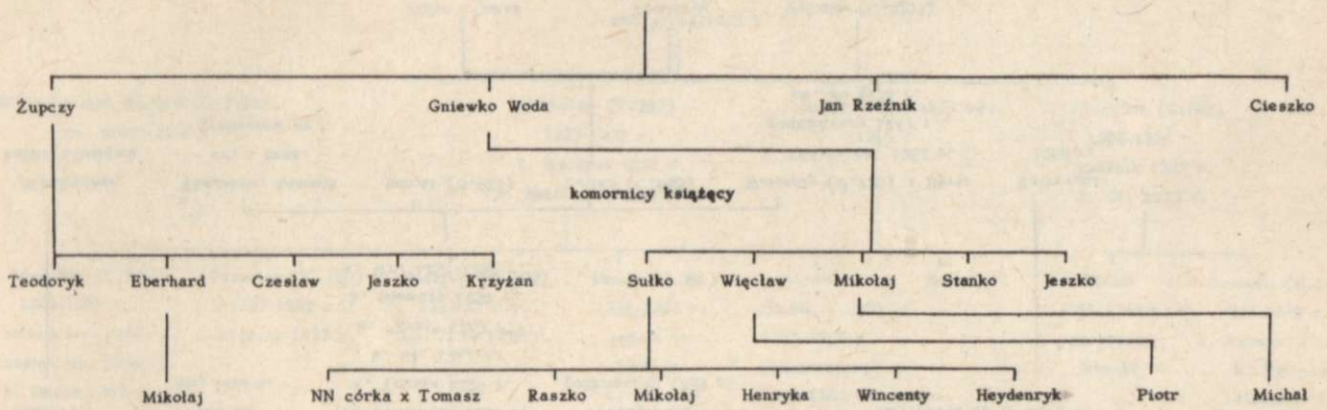

TABL. 11. WOJTOWIE Z ZIĘBIC

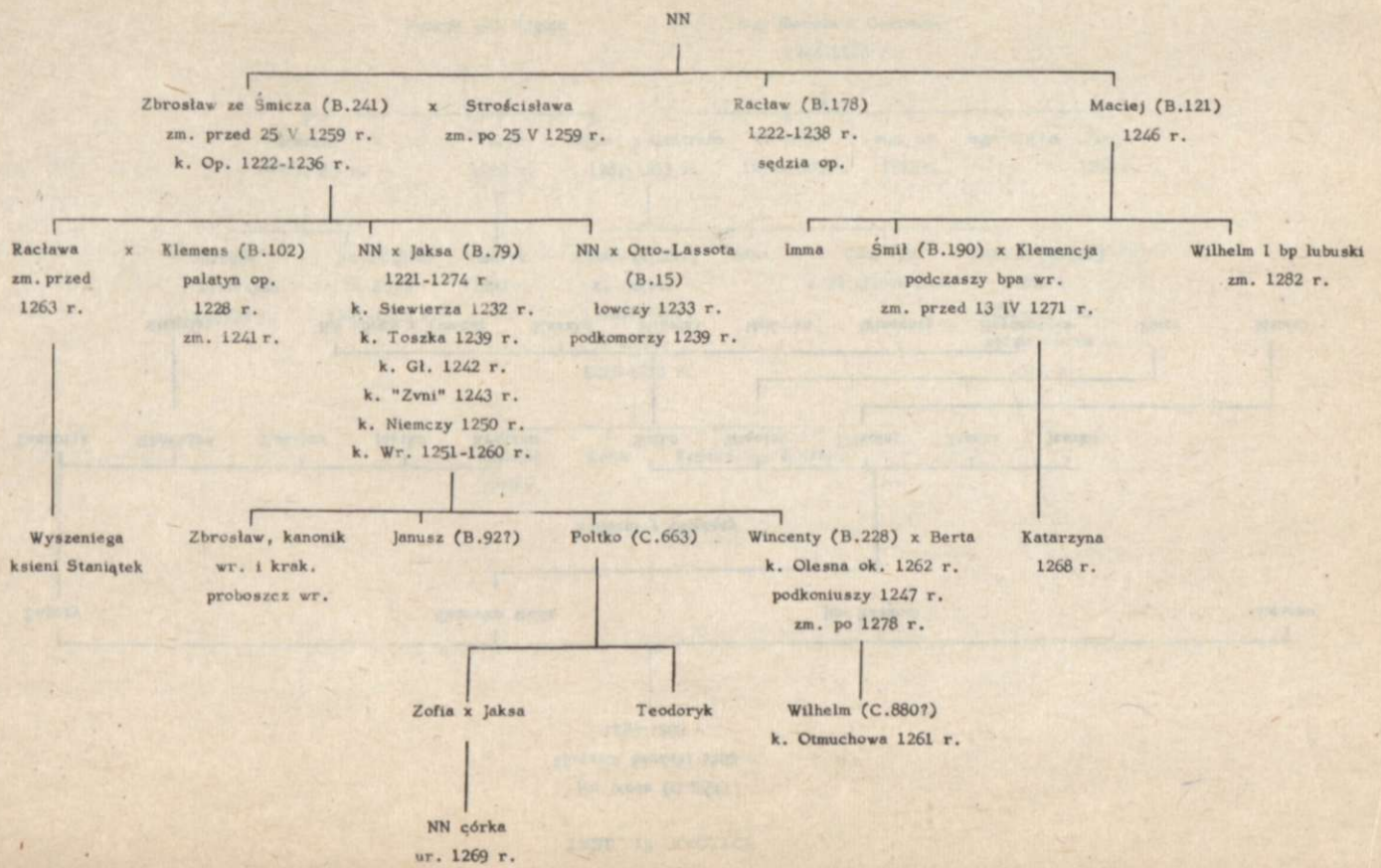

TABL. 12. RACZYCE

Jan Woda (C.359)
klucznik brzeski 1263 r.
1250-1263 r.

TABL. 13. RODZINA ZBROSLAWA ZE ŚMICZA (JAKSICE II)

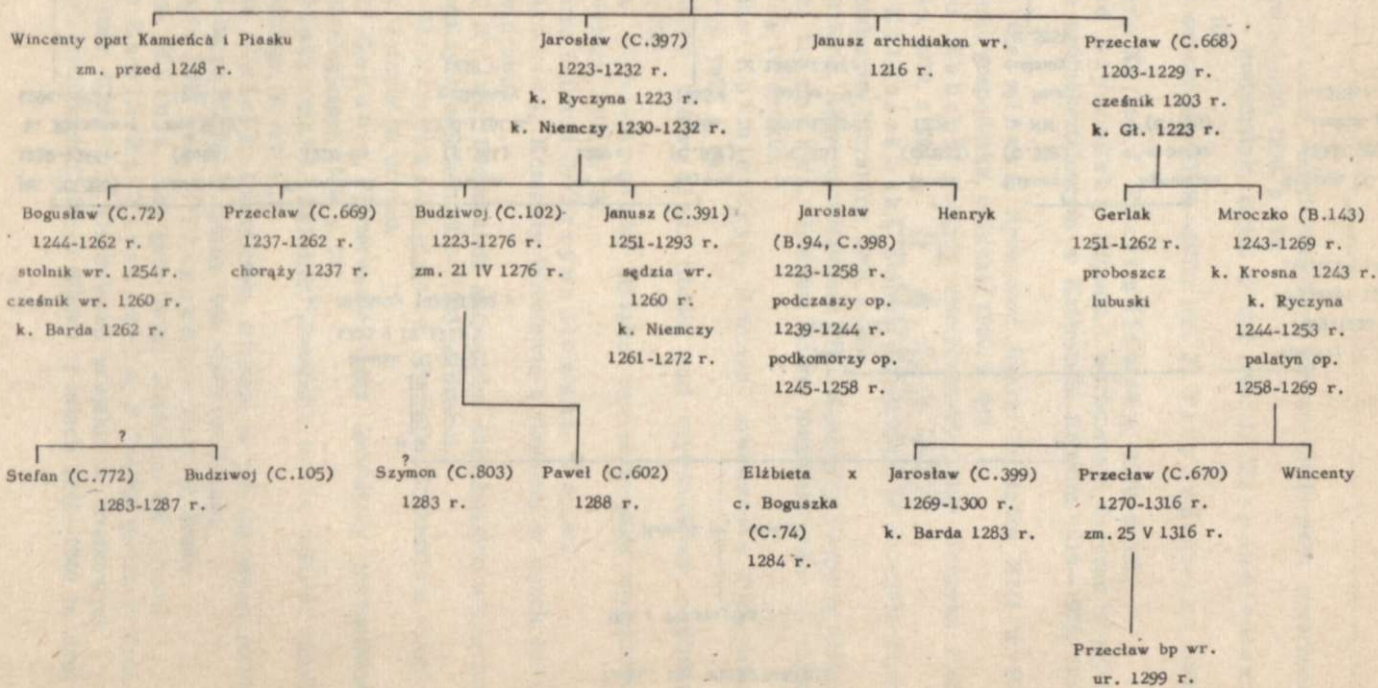
TABL. 14. POGORZELE

Jarach-Jarostaw (A.17, C.396)

1175-1203 r.

stolnik

zm. przed 1215 r.

TABL. 15. WIERZBNOWIE

Ilik z Pożarzyska (A.14)

Henryk de Wifena

